La înălțimi RETEZAT

De la sectorul forestier Baru-Mare, pe linia îngustă cît o riglă de calcul, drezina alunecă precaut pe la cotituri, legănîndu-se. Apa Streiului, care coboară la vale sărind peste pietre, îi dă binețe, grăbită. La kilometrul 9, șoferul drezinei frînează, salutîndu-l cu o mînă pe cantonier.

O cărare umedă suie în dreapta cantonului, pe sub firul unui funicular, spre Tecuri. Localitatea aceasta din Munții Retezat nu figurează decît pe hărțile silvicultorilor.

— Ați fost vreodată pe acolo? — o întrebăm pe nevasta cantonierului.

— Unde, la Tecuri? Vai de mine, dar cine se încumetă? E foarte periculos!...

Nu s-ar putea spune deci că ne-am bucurat de urări de „drum bun". Totuși riscurile sînt adesea îmbietoare. Și cum în asemenea situații se scontează de obicei pe formula optimistă: „cine riscă, cîștigă", am pornit și noi spre ținta ascunsă în pădurile din Munții Retezat, întovărășiți de o călăuză.

Vorbele prevenitoare ale nevestei cantonierului s-au dovedit foarte curînd a nu fi lipsite de temei. Drumul nostru nu era un urcuș obișnuit pe munte: cu marcaj, cu porțiuni mai line, cu ocoluri. Aveam în față un perete vertical de stîncă acoperit cu stejari, pe care trebuia să-l luăm pieptiș, să ne metamorfozăm în alpiniști de performanță. Timpul zburа cu repeziciune, dar noi stăteam parcă pe loc. Bocancii alunecau pe deasupra straturilor de frunze rămase din toamna trecută care ascund cu viclenie colțurile potrivnice de piatră.

— Și greul de-abia de-acum încolo începe — ne vestește, încurajator, călăuza.

Un vuiet ca înaintea unei mari furtuni crește tot mai aproape, tot mai aproape, amenințător. E semn că am ajuns din nou în preajma firului de funicular, pe care coboară o sarcină uriașă de bușteni. Numai atît cît ține o clipă îi vedem alunecarea piezișă pe deasupra unei ripe prăpăstioase, unde zac putrezite rămășițe din lemnul care se slobozea cu ani în urmă, fără milă, din vîrful muntelui. Societatea „Titan-Nadrag-Calan" avea nevoie de mangal. Oricum. Chiar dacă aurul verde al pădurilor se zdrobea în așchii pînă la vale. Urmele acestei barbarii se mai văd și acum: cioturi de copaci albite de ploi, presărate pe fișii întregi de pădure, ca într-o cetate moartă...

Lăsăm în urmă calea funicularului ca o linie oblică trasă cu tuș negru peste fondul pastelat al cerului; de aici încolo începe cățărătul propriu-zis pe blocurile de stîncă proptite una de alta. În afara unui cablu întins pe marginile colțuroase ale muntelui, n-avem nici un punct de sprijin. Puterea și curajul sînt concentrate în mîini. Picioarele urcă tîrîș. De o parte și de alta a drumului îngust se deschid prăpăstii de sute de picioare adîncime. Dacă-ți alunecă mîna de pe cablu ești în primejdie să te rostogolești în abis. Povestea cineva că iarna trecută, un casier de la S.A.M.F. (Serviciul de aprovizionare al muncitorilor forestieri) și-a scăpat haina într-unul din aceste hăuri. Avea în haină 7.000 de lei. Știa tot ținutul întîmplarea. Nimeni n-a coborît însă pînă în primăvară să caute banii. Au fost găsiți pe la începutul lunii mai, mușcați și decolorați de mustul zăpezii.

Înfiorați de pînda pericolului, am ajuns în vîrf cu senzația unei mari izbînzi. Pe toată întinderea din vale, Hunedoara, Deva, Simeria, orașul minerilor — Petroșani, se văd mărunte ca într-o machetă. Și totuși drumul nu s-a sfîrșit. Neașteptat ni se deschide în față un peisaj nou, înviorător: zona moliduiul. Într-o poiană largă, însorită, sînt strînse în cerc de horă, căsuțe mici, cochete. Aici la aproape 2.000 de metri înălțime, în masivul Retezat, la capătul unui drum lung și greu, e așezat satul Tecuri, satul muncitorilor de pădure din sectorul forestier Saura.

Cea dintîi surpriză în această izolată așezare omenească a fost casa de oaspeți care ne aștepta, cu așternut alb și cu ceai fierbinte din mlădițe uscate de zmeură. O casă de oaspeți — deși oaspeții sînt tare rari aici — gen vilă: cu fațada de lemn încrustată, cu balcoane, cu ferestre largi...

Curînd s-a lăsat seara și cele 16 căsuțe pitice au fost inundate de o lumină vie. (Grupul electrogen are putere să aprindă mult mai multe becuri). E vremea cinei. Un castron larg cu borș de pește aburește ademenitor pe masa familiei lui Gh. Drăguș. (La cooperativa din vîrf de munte s-a adus în ziua aceea pește). În jurul mesei sînt adunați cinci copii și... doi iezi, de care cele mai tinere odrasle ale corhănitorului Drăguș nu vor să se despartă nici o clipă.

— Mărioara pe unde e? — observă tatăl lipsa celui de-al șaselea copil.

— Imi pare că trebăluiește pe la școală.

— Școală? Care școală? — ne mirăm noi.

— Păi, să vedeți, ne explică plin de importanță gazda. Trei dintre copiii mei au trecut de șapte ani. Trebuie să învețe, nu? Irina și Ion sînt în clasa a II-a, iar Mărioara, cea mai mare, e în clasa a IV-a. Pentru ei vine în fiecare zi, de jos, de la Baru-Mare, învățătorul Gh. Darac. Acum e în vacanță. Dar nu știu de ce nu se mută la Tecuri. Ar avea tot ce-i trebuie.

Va să zică un învățător urcă pe drumul acela primejdios în fiecare zi ca să-i învețe carte pe cei trei școlari, copiii lui Drăguș! Aproape de necrezut. Și totuși așa e!

Pe Mărioara, am găsit-o într-o odaie albă, curată, dereticînd din obișnuință, în ciuda vacanței care s-a luat și aici în vîrf de munte la școala compusă din două clase și trei elevi...

Cine sînt ceilalți locuitori ai acestui sat cocoțat pe creștet de stîncă?: Gh. Beleuță, mecanic la funicularul „Wyssen". Din 1954 se laudă mereu că nu mai stă în „pustietatea asta". Dacă-l iei cu binișorul surîde a complicitate și-ți mărturisește discret:

— Cît mai e de tăiat un lemn la Tecuri, nu mă urnește nimeni la vale!

Nicolae Moțoc, șef de brigadă al tăietorilor din pădure, e cel mai harnic și cel mai volos din tot satul — așa zic oamenii. Lui Partenie Neacșu, mecanic la cel de-al doilea funicular, i se atribuie calități deosebite de bucătar. Am gustat și noi în treacăt dintr-o mămăliguță „strașnică" făcută de el.

Într-un sat cum e Tecuri nu-i greu să cunoști slăbiciunile și virtuțile tuturora. Viața se desfășoară și aici în chip obișnuit. Bărbații se duc dimineața la lucru în pădure — și lucrul e ușor fiindcă mecanizarea e un ajutor de mare preț. Ei dau lemn pentru industrie, pentru mobilă, pentru cofraje... Seara la club se joacă șah, ori se adună oamenii și cîntă împreună.

Merită să urci pînă la Tecuri cu toate riscurile drumului, fie și numai pentru bucuria forestierilor de a primi un oaspete. Și pentru bucuria de a vedea cum s-au schimbat în anii noștri și cele mai izolate colțișoare ale țării.

Viorica CIORBAGIU

Agricultorii aerieni

La ivirea pădurii apare un bondar. Bîzîie uniform și odată ajuns la cîțiva metri deasupra arborilor aruncă peste frunzele încremenite de surprindere un val alb de praf. Apoi, parcă-parcă s-ar prăbuși în marea vegetală și verde. Dar nu. A făcut un viraj scurt și își continuă zborul amețitor slobozind deasupra pădurii Băneasa încărcătura sa chimică.

Povestea bondarului de metal mi-a spus-o aviatorul Nicolae Secuianu. Comandantul „detașamentului special", cum e numit printre aviatori detașamentul care se ocupă de lucrări aviochimice, nu mai este un om foarte tînăr. Muncitor ceferist la atelierele „Grivița Roșie" a îndrăgit încă din copilărie aviația. În anii noștri a ajuns aviator vestit și comandant, profesor și îndrumător a zeci și zeci de zburători destoinici.

— Avionul pe care îl vedeți, ne-a spus Nicolae Secuianu, — un PO-2 —, împreună cu altul ce-și va lua acum zborul, curăță pădurea de dăunători. În acest moment altele pot fi văzute făcînd aceeași treabă deasupra ogoarelor gospodăriilor agricole de stat din Brănești sau Cilibia, Dragalina sau Măicănești, deasupra munților împăduriți ai Transilvaniei sau viilor Moldovei.

— Aceasta este deci o treabă curentă a aviației noastre utilitare.

— Oarecum. Din fericire dăunătorii nu apar totdeauna și pretutindeni. Apoi, combaterea lor este o acțiune sezonieră dat fiind că inamicii plantelor și arborilor „activează" în special primăvara și toamna. Deci, cum noi nu putem sta exclusiv la dispoziția lor, mai facem și alte treburi, tot atît de importante.

— Adică?

— Lansări de îngrășăminte. Folosirea insecto-fungicidelor lansate din avion, începută acum cîțiva ani, a însemnat, de fapt, nașterea în țara noastră a aviației agricole sau a agriculturii aeriene, dacă vreți. Apoi, pe măsura dezvoltării aviației noastre utilitare am căpătat experiență și mijloace să mergem mai departe. Din 1958 am început experimental lestarea din avion a îngrășămintelor chimice. Am continuat, într-o măsură încă relativ redusă, în 1959, iar din acest an i-am dat o mare amploare. Încă din luna ianuarie.

— E mai avantajos acest sistem decît îngrășarea pămîntului cu mijloace obișnuite?

— Dacă e mai avantajos! Cred și eu. Și din nenumărate motive. Întîi, că îngrășămintele sînt împrăștiate mai uniform. Apoi, că nu se strică pămîntul cu agregate. Apoi, că operația se face în minimum de timp. Un avion acoperă zilnic 150 hectare, adică atît cît 20—25 tractoare. Apoi, prețul de cost este cu mult redus. Gîndiți-vă totodată că avionul poate face ce n-ar izbuti cele mai perfecționate mașini rutiere: să pătrundă peste pămînturile noroioase de după dezgheț. Ajung argumentele?

— Berechet. Și unde aruncați dv. îngrășăminte?

— Oriunde este nevoie. Adică, exagerăm, încă nu putem face față tuturor solicitărilor. Dar, într-un viitor nu prea îndepărtat, vom izbuti. Anul acesta am lansat îngrășăminte în tot Bărăganul. Întrebați-i pe cei de la gospodăria de stat „I. L. Caragiale" sau Dragalina, unde am lucrat cu 7 avioane, dacă sînt mulțumiți. Președintele de la „Caragiale" mi-a spus că acum nu se mulțumește cu 3.000 kg. grîu la hectar. Alte avioane de-ale noastre au lucrat cu spor prin regiunile Timișoara, Oradea, Cluj, adăpostindu-se pe aerodromuri sui-generis, amenajate special pe terenurile semănate cu lucernă de către gospodăriile de stat.

Multe amănunte interesante ne-a dat tov. Secuianu. Dar tot n-a spus tot ce era de spus. Să fie din modestie? Despre munca propriu-zisă a aviatorilor, majoritatea crescuți de el, nu ne-a povestit mare lucru. Și, zău că merită! Am aflat despre asta apoi, stînd de vorbă cu unul, cu altul.

Nu știu dacă mă credeți, dar din toate treburile aviației civile, „agricultura aeriană" este cea mai dificilă. De ce?

Păi, judecați și dumneavoastră. Ca să atingă eficiența maximă, avionul trebuie să zboare la 5—10 metri deasupra solului. Uneori, numai la 3 metri. Pentru asta trebuie atenție nu glumă. Fiecare pom, fiecare gard devine un inamic periculos. Apoi, după cîteva minute de zbor, avionul trebuie să aterizeze, să ia o nouă încărcătură, să decoleze iar. Aceasta de 100—110 ori pe zi. Și, mai e ceva: necesitatea preciziei și repeziciunii muncii. Aviatorul nu poate să-și permită ocoluri mari, tururi de pistă. Un viraj scurt și treaba începe de la început. Ce ziceți, n-am dreptate cînd spun că aceste zboruri, care cer o pricepere și o atenție extraordinară, sînt printre cele mai grele?

Și dacă mai vreți o dovadă, aflați că în aviația agricolă sînt recrutați piloți numai dintre cei cu o mare experiență în cursele obișnuite, după ce au trecut și printr-o altă ramură a aviației utilitare, ceva mai liniștită: aviația sanitară. Aviația noastră are, de aceea, toate motivele să se mîndrească cu comuniștii Vasile Pătulea și Ștefan Petrescu, comandanți de aeronave AN2 care reușesc fiecare să deservească zilnic cîte 3—400 ha. teren, cu Gh. Țipa, pilot pe micul, dar sprinteni, PO2 și cu alții alți piloți de nădejde.

Nu putem încheia fără să amintim faptul că lestarea îngrășămintelor și combaterea dăunătorilor sînt departe de a fi singurele lucrări agro-silvice pe care le execută aviația noastră utilitară. Tot mai largă devine, bunăoară, acțiunea de însămînțare a coniferelor din avion, în regiunile de munte.

Cu ajutorul substanțelor chimice avioanele execută complicate operații de distrugere a buruienilor. Este vorba de anumite substanțe selective care atacă plantele parazite dar nu și semănăturile.

Și, în domeniul pisciculturii avioanele încep să aibe un rol tot mai însemnat. Este știut că în lacuri și eleștee, unele plante acvatice se depun la fundul apei înăbușind peștii. De aceea, în fiecare an, la creșcătorii, avioanele fac o operație de... asanare. Substanțele chimice 2,4 D sau Refon lansate din avion distrug ciulinii bălților acești păianjeni subacvatici și dau libertate peștilor.

În sfîrșit, cu începere din acest an, se experimentează însămînțarea din avion în orezării, fiind astfel, pe cale de a se rezolva practic una din cele mai dificile activități din agricultură.

Paul MARIAN

Pilot de cursă lungă

Pilotul „milionar" Constantin Grivei este unul din aviatorii cei mai cunoscuți în cursele noastre aeriene interne și internaționale. Fiul de țăran de prin părțile Olteniei a ajuns astăzi, la 31 de ani, datorită condițiilor asigurate de regimul nostru democrat-popular, un navigator aerian experimentat și apreciat.

Din 1952 comandant de aeronavă și apoi instructor de zbor, el a zburat cu dragul său Li2 în toate orașele țării, în toate rutele internaționale ale TAROM.

In fotografiile noastre:

1. Dănuț a venit în vizită la tătucu. Urcat pe roata mai mare decît el, ascultă extaziat explicațiile. Tare frumos e să fii aviator... Neapărat se va face și el cînd va fi mare.

2. În biroul piloților de pe aeroport, Constantin Grivei urmărește împreună cu colegii săi ruta noului zbor.

3. Înainte de zbor un ultim control al motorului. Pilotul efectuează personal împreună cu mecanicul această importantă operație.

4. Start! Peste cîteva clipe avionul va pluti ușor deasupra aeroportului și apoi își va lua zborul peste munți și văi, spre marile orașe ale patriei, spre metropolele lumii.

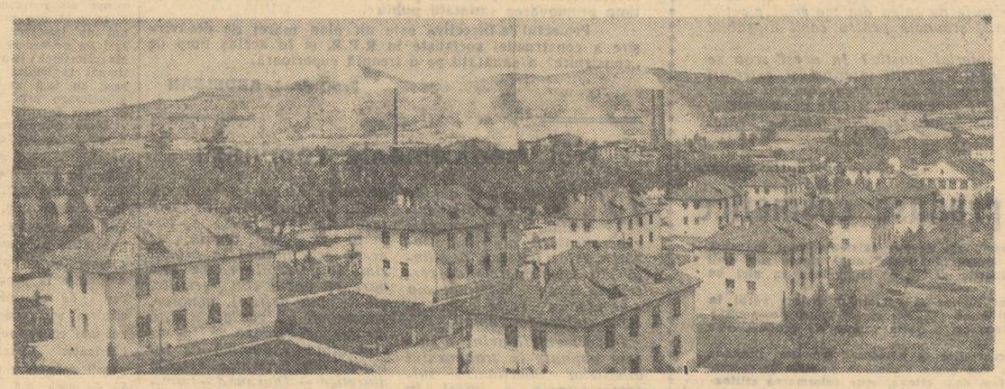

Locuințe muncitorești la Copșa Mică

PAVILIONUL CU 6000 DE EXPONATE

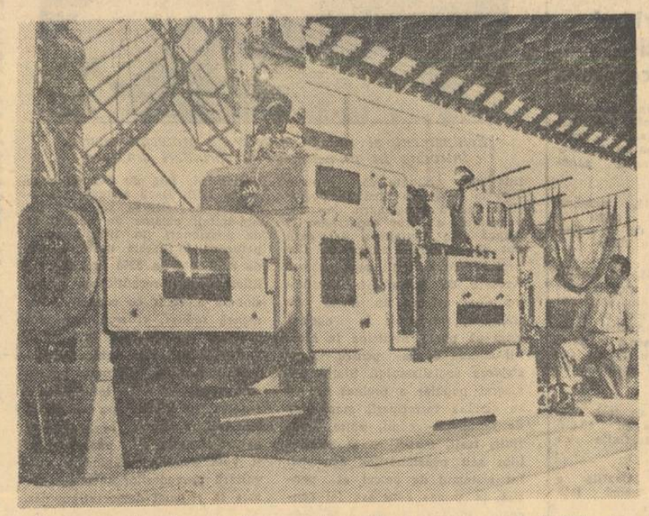

Strungul automat, una din mașinile-unelte de mare productivitate fabricate de uzina de automate din Kiev

„Înaintea dv. se deschid larg porțile Expoziției noastre și, după un vechi obicei rusesc, vă spunem: Bine ați venit, oaspeți dragi! Intrați! Veți vedea cum trăim, cum muncim, cum este organizată odihna noastră. Exponatele vă vor povesti singure multe lucruri noi. Veți vedea cu ochii voștri marile succese obținute de Uniunea Sovietică în dezvoltarea științei, industriei și agriculturii. Veți avea impresia, în pavilionul nostru, că vă întîlniți cu muncitorii, țărănimea și intelectualitatea sovietică, prin a căror muncă au fost create toate obiectele expuse aici...".

Cu aceste frumoase cuvinte — încrustate cu litere albastre pe albul unui pliant — este invitat publicul la marele pavilion al EXPOZIȚIEI SOVIETICE de la șosea. O invitație caldă prietenească adresată de organizatorii unei mari expoziții, care însumează nu mai puțin de 6.000 de exponate care întruchipează — într-o ambianță armonioasă — cuceririle deosebite, mărețe ale constructorilor comunismului. Greu se poate înfățișa multitudinea celor expuse aici, sub cupola marelui pavilion și pe terenurile înconjurătoare, pe o suprafață totală de peste 3000 m. p. Călăuzindu-ne după povața din același pliant cu litere albastre — povață izvorîtă din vechiul proverb rusesc **„este mai bine să vezi odată, decît să asculți de o sută de ori"** — am trecut și noi pragul acestei mari expoziții, cu o zi înainte de a se deschide pentru public.

O uriașă spirală azurie

Iată Moscova! Iată vestitul Kremlin! O fotografie imensă, prinsă pe unul din pereții expoziției, ca și celelalte sugestive elemente decorative asamblate în incinta pavilionului de la șosea sub priceputa îndrumare a arhitectului sovietic **Nikolai Grișin**, dau clar impresia vizitatorului că a pășit în marea capitală a Țării Sovietelor, în locurile atît de vestite în lumea întreagă. Figura luminoasă a marelui Lenin te întîmpină încă de la intrare, după cum deosebit de grăitoare sînt imaginile privitoare la legăturile de strînsă prietenie dintre poporul romîn și popoarele U.R.S.S.

Centrul expoziției este dominat de podiumul cu machetele în mărime naturală ale sateliților artificiali ai pămîntului și a ultimei trepte a rachetei cosmice. Oamenii sovietici au lansat primii un satelit artificial al Pămîntului și — cu rachete interplanetare — au deschis drumul în Cosmos. Ei sînt aceia care au reușit să trimită în Lună fanionul sovietic și să fotografieze partea ei nevăzută de pe Pămînt. O uriașă spirală azurie sugerează deosebit de elocvent pornirea în Cosmos a rachetei.

Dar cîte nu spun vizitatorilor, prin imagini sugestive și prin limbajul cifrelor, machetele expuse! Ele ne vorbesc de marile cuceriri ale științei și tehnicei, de realizările concrete în folosirea energiei atomice în scopuri pașnice. Prima centrală atomo-electrică din lume, ca și primul spărgător de gheață atomic „Lenin" au fost construite de oamenii sovietici. Drumul înainte — măreț, luminos — al constructorilor comunismului, este întruchipat prin numeroase grafice și panouri, prin obiectivele deosebit de elocvente ale planului septenal.

Succesele constructorilor de mașini

Vizitatorii zăbovesc cu vădit interes în fața mașinilor-unelte a diverselor tipuri de mașini și utilaje, care întruchipează o puternică imagine a succeselor dobîndite de industria constructoare de mașini din U.R.S.S. Multă curiozitate suscită mașinile automate de prelucrare a metalelor și a lemnului. În jurul strungului-revolver model 1341, produs la uzina de automate din Kiev, ziariștii și fotoreporterii au făcut un cerc larg: acest strung cu comandă și program automate se află în funcțiune. Aceasta este de altfel una din surprizele oferite vizitatorilor, întrucît sub cupola marelui pavilion se vor face demonstrații și cu alte mașini, supravegheate bineînțeles îndeaproape de specialiștii sovietici de la fiecare stand.

„M.Z.K.R. — aceasta este inscripția uzinei producătoare din Moscova, încrustată pe o altă mare și impresionantă mașină universală de filetat-polizat, înzestrată cu numeroase dispozitive care îi permit execuția unei game variate de lucrări. Nu trebuie să uităm de mașina electronică de gravat, după cum trebuie amintite tipurile noi de mașini de filetat, țesut, tricotat, etc. necesare în industria textilă. Lîngă una din ele — mașina de tricotat mănuși — am făcut cunoștință și cu inventatorul ei. Este **T. A. Scerbakov**, un tînăr brunet, de statură potrivită. După ce ne explică modul de funcționare al mașinii, ne informează că acest tip de mașină de tricotat se produce în serie la uzina de mașini pentru industria ușoară din Cernăuți.

Un interes viu produce și originala instalație de radiolocație navală, tip „Donet", care are o rază de acțiune de la 40 metri la 100 km.

Utilajele pentru industria petroliferă și minieră sînt expuse pe terenurile din jur. Tot aci întîlnim și mașinile agricole de mare productivitate: combina pentru recoltarea porumbului siloz, tractorul adaptat pentru efectuarea diverselor munci agricole în livezi, grădini de zarzavat și plantații de culturi tehnice, dispozitivul pentru clădit stoguri, mașina universală pentru complexul de munci de îngrijire între rînduri a viilor. Alții admiră linia elegantă a construcției limuzinei „Ceaika", cu 7 locuri, 195 C.P. și un consum de 15 litri de benzină la 100 km., noile modele de limuzine „Zil 111" „Moskvici 407", și „Volga", ca și microbuzul de 10 locuri „Latvia" destinat transportului în grupuri mici.

Televizoare, blănuri, confecții, vinuri, conserve...

Exponatele din sectorul bunurilor de larg consum reprezintă o gamă de produse deosebit de variată. Nici nu știi pe ce să-ți oprești mai întîi privirile, la care stand să te oprești: la podiumul cu blănuri sau la standul cu televizoare? La sectorul de instrumente muzicale, la cel cu aparate de fotografiat sau la frigidere? Să privim elegantele sortimente de țesături, ori să admirăm ceasurile moderne?

Cunoașteți, desigur, tipurile de televizoare „Temp 2" și „Rubin 102". Ele se află în locuințele a numeroși bucureșteni, ca și a locuitorilor din alte orașe din țară. Constructorii sovietici însă nu s-au oprit aici, ci au creat tipuri de televizoare mai perfecționate, superioare. Vizitînd „Expoziția sovietică", veți putea întîlni televizorul tip „Rubin 201" cu 19 lămpi și 5 difuzoare, televizorul „Temp III", cu 18 lămpi și 2 difuzoare ca și marele televizor „Topaz" destinat în special cluburilor, caselor de odihnă, etc. Acest televizor este prevăzut cu un tub care recepționează imaginea și — printr-un sistem de oglinzi — o proiectează pe un ecran luminat, de dimensiunile 90 x 120 cm. În preajmă veți întîlni cel mai recent tip de aparat de radio produs în U.R.S.S. și anume aparatul „Festival", cu 12 lămpi și 4 difuzoare, — o mîndrie a constructorilor de aparate de radio din Riga. Combinatele muzicale „Jiguli", „Magnetola", „Cristal" și „Latvia" suscită de asemenea un viu interes.

Eleganta limuzină „Zil 111", o nouă realizare a constructorilor de autoturisme de la uzina „Lihacioo" din Moscova

Surpriza — pentru femei îndeosebi — o constituie standul de blănuri, amenajat pe un podium special, din care nu lipsesc nici mantourile de astrahan, nici minunatele vulpi argintii, albastre și albe, nici scurtele de blană de hermină. Deosebit de atrăgătoare sînt și standurile cu produse alimentare: conserve, dulcețuri, compoturi, bomboane, ciocolată, etc. În afara votcăi atît de vestită — în frunte cu „Votca Stolicinaia" (Votca de capitală), întîlnim un bogat sortiment de vinuri de desert din Crimeea („Muscat alb de piatră roșie", „Madera—Massandra", „Portvein—Massandra", vinuri din Uzbekistan („Buaki", „Gulea-Kandos", etc.), vinuri din R.S.S. Armeană („Aigheșat", „Astarak" etc.), coniacurile „Dvin" și „Jubiliar" și altele.

Exponatele sînt însă multe și este greu să vorbești despre toate. Repetînd vechiul proverb rusesc **„este mai bine să vezi odată, decît să asculți de o sută de ori"**, vă invităm și pe dv. să vizitați „Expoziția sovietică", care se deschide mîine după amiază. În afara celor amintite aici vă așteaptă și alte surprize plăcute: filme artistice, documentare și științifice rulate în fiecare seară, zboruri de agrement cu helicopterele, „parade ale modei" cu modele noi de confecții, recitaluri scurte executate la pianele expuse și produse la fabrica „Octombrie Roșu" din Leningrad. Deci pe curînd la Pavilionul cu 6.000 de exponate...

Mircea SCRIPCA

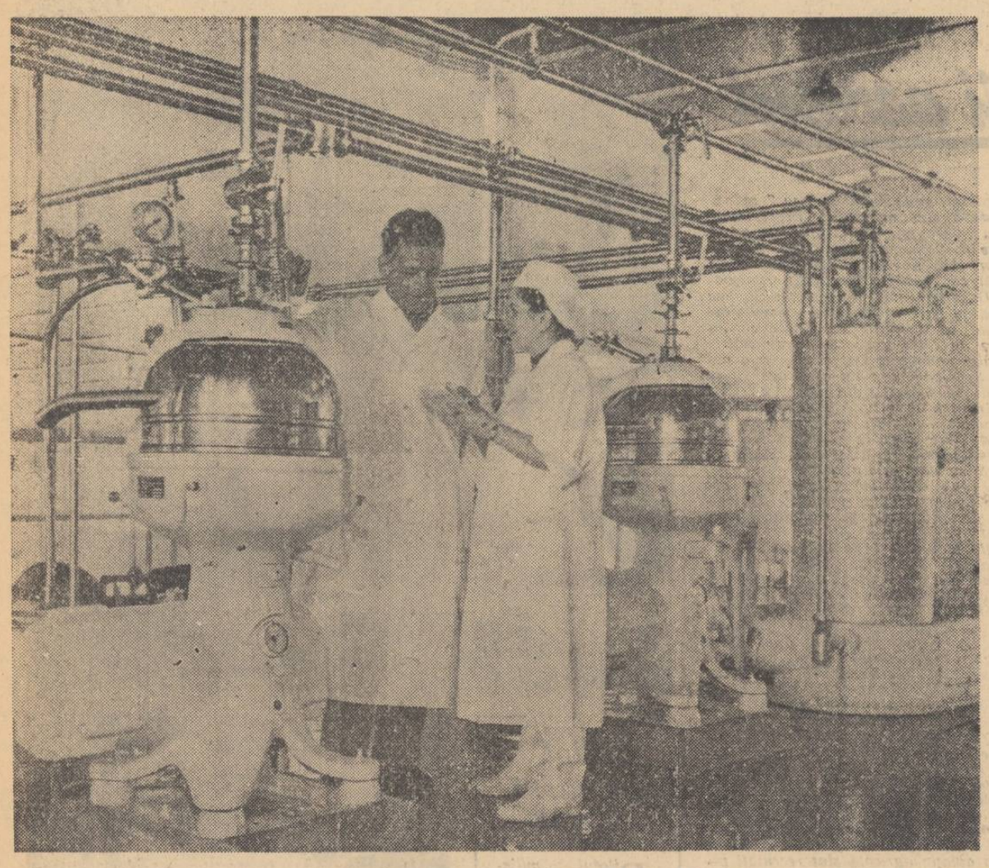

Noua secție de produse lactate dietetice la I.C.I.L. — București

Reportaj în prima regiune colectivizată a țării: Dobrogea

O zi la Comana

Ziua de azi am hotărît s-o petrecem în gospodăria colectivă de la Comana, așezare din sudul Dobrogei și să notăm tot ceea ce se petrece acolo.

Luăm un autobuz de la Constanța și pornim dis-de-dimineață. Peste un ceas și ceva coborîm chiar în fața gospodăriei. Intrăm. În birouri – nimeni. În curte – de asemenea. Toată lumea e acum la treabă. Îl întîlnim totuși pe Victor Barbu, inginerul colectivei, care a întîrziat cîteva clipe cu plecatul la cîmp. Inginerul zîmbește stingherit. Se grăbește și el. Nu-și găsește locul. Parcă ar sta pe spini. Un caiet nounouț ajunge pînă la urmă în mîinile lui într-o stare de plîns, atita îl sucește și-l mototolește.

– **Mă iertați,** zice el, după un timp. **Mă cheamă treburile. Vreau să văd ce-i cu porumbul de siloz. Dacă vreți, mă puteți însoți. Dar vă previn că o să avem cam mult de mers.**

L-am însoțit cu plăcere. Cîmpul zumzăie de oameni ca un buduroi. Pe tarlaua megieșă cu satul Tătaru, se prășește de zor. Înainte trec tractoarele, care trag după ele cultivatoare cu cîte 9 cuțite. În urmă vin colectiviștii, care înfoiesc țărîna și taie buruienile rămase. Alături, în grădina de legume, tinerii plivesc pe întrecute straturile cu ceapă și cu usturoi. Mai departe, pașii ne poartă către lanurile de grîu. Cît ține valea se întinde o mare verde ușor vălurită de vîntul ce adie dinspre pădurea de salcîmi de la Negru Vodă. Bun grîu. S-a folosit un soi de mare randament: B-301. Se contează pe o producție de cel puțin 2.500 kg. pe hectar.

Umblăm pe cîmp pînă pe după amiază. La întoarcere îl întîlnim în drum pe tovarășul N. Hudițeanu, Erou al Muncii Socialiste, care e președintele gospodăriei. Fusese și el în țarină. Dar tarlalele colectivei sînt atît de întinse încît n-am avut cum da de el. Președintelui îi pare rău că nu ne-am întîlnit pe cîmp. Ne-ar fi arătat pe concret „cum se mănîncă piinea albă", sau mai bine zis „cum se produce". Dar noi văzusem și așa. Președintele glumește. Îi place gluma bună, sănătoasă. Ne dă unele informații. „Anul acesta vom vinde statului 50 de vagoane de grîu, 50 de porumb, plus alte produse" – spune el. Apoi adaugă: „Aceste produse se intorc la colectiviști sub formă de bani. Cîte 17 lei vom da anul acesta la ziua-muncă, afară de bucate. Oamenii pot să-și cumpere lucruri de uz casnic, cum ar fi: aragazuri, mobilă lustruită. Unii colectiviști au început să-și cumpere aparate de radio și chiar motociclete. Depinde de gusturi. Prietenul meu Ion Drăghici și-a amenajat o bibliotecă. Cum apare o carte nouă, dă fuga și o cumpără".

Satul Comana nu e prea mare. Cu una cu alta numără cam 300 de familii. Aici însă, în ultimii ani s-au întîmplat lucruri deosebite. Pe ulițele lui, de o parte și de alta, au apărut ca din pămînt zeci de case noi. Toate sînt făcute din cărămidă și învelite cu țiglă sau cu tablă. Oamenii au dat jos gardurile vechi și au început să dureze altele din piatră și din cărămidă. Le potrivesc la linie și le vopsesc în culori care-ți încîntă ochiul. Înainte, satul nu avea cămin cultural. Nici școala nu era acătării. Copiii se înghesuiau în două săli de clasă joase, cu pereții coșcoviți. Astăzi, în Comana se construiește o școală încăpătoare, spațioasă, modernă. Oamenii au ridicat și o casă de cultură de toată frumusețea. În cadrul acesteia activează nu mai puțin de 4 formații artistice de amatori. Am făcut cunoștință cu Nicolae Oțeleanu, directorul acestui... combinat cultural. E un om de vreo 35 de ani, simpatic, cu care îți place să stai de vorbă. Astăzi a fost la Constanța după niște materiale pentru echipa de teatru. E obosit de drum, însă ochii îi zîmbesc tinerește. Ne oferă cu plăcere informațiile pe care i le cerem.

– **Cîștigați concursul regional sau nu?** (e vorba de concursul bienal de teatru „I. L. Caragiale" al formațiilor artistice de amatori; în faza raională, formația din Comana a prezentat cu mult succes „Casa din livadă"). Tovarășul Oțeleanu zîmbește.

– **De, știu eu,** spune el cu modestie. Președintele, care ne însoțește, face un semn cu ochiul.

– **Dar cu brigada cum stați?** întreabă el semnificativ. Apoi, către noi: „**Îs dați naibii băieții din brigada asta. Ne-au criticat odată de ne-au mers fulgii, că nu îngrijim de grădiniță, că producția de lapte la ferma de vaci este mică, că nevasta nu știu cui nu iese la lucru... Pe toate le-au pus pe tapet. Strașnici oameni**".

A început să se înserеze. Pornim prin gospodărie. Președintele ne povestește cum își petrec oamenii ceasurile libere. Pe cîtiva i-am și văzut. Citeau la bibliotecă sau jucau șah. Alții își fac de lucru pe acasă. Iar unii... „Ce să vă spun, o să vedeți și singuri cu ce se ocupă" – zice președintele enigmatic.

Intrăm sub un șopron acoperit cu țiglă și luminat de un bec. Vedem mai mulți colectiviști care fac gălăgie, se amuză. De ce? Nu e greu să ne dăm seama. Ne atrage atenția o masă de biliard. În jurul ei se agită lumea. Sînt jucători pasionați. Tovarășul președinte ni-i prezintă. Facem cunoștință cu: Ion Stanciu, Ion Militaru, Constantin Cerbu și Marin Udica, Partida e în toi. În cele din urmă biruie Cerbu și tovarășul său. Stanciu insistă să se înceapă un nou joc însă echipa adversă nu mai vrea. Totuși, pînă la urmă, se învoiesc s-o ia de la capăt. „Ăștia nu pleacă acasă pînă la miezul nopții" – spune președintele, cu reproș. Dar îl pasionează și pe el jocul și rămîne – deocamdată ca asistent – lîngă masa de biliard.

S-a încheiat ziua. Controlăm carnetul de notițe. Recapitulăm faptele. Concluzia care se impune este că asemenea întîmplări nu se puteau petrece la Comana decît în zilele noastre.

Ion PAVELESCU și I. SAFIR

Ghidul gospodinei

PRODUSE ALIMENTARE PREPARATE

Este îndeobște cunoscut faptul că în prezent există o tot mai mare preocupare pentru dezvoltarea industriei alimentare în general, pentru mărirea cantității și varietății produselor alimentare preparate și semi-preparate în special, cu scopul de a ii ușurata munca gospodinei. Femeia — al cărei rol în societatea noastră este binecunoscut — nu trebuie să piardă prea mult timp în bucătărie. Industria noastră alimentară a realizat și va realiza acea gamă de produse care să dea putința femeii să stea cît mai puțin în bucătărie și să se dedice unor activități superioare, cu mult mai rodnice.

În același timp se perfecționează continuu utilajul destinat bucătăriei, în scopul scurtării și pe această cale a timpului rezervat treburilor gospodărești. Recent a apărut, printre cele 60 de mașini și articole moderne de uz casnic, un aparat original „Electro-gospodina". Acest aparat are 14 întrebuințări: toacă carnea, umple cîrnații, bate frișca, freacă maioneza, frămîntă aluatul, taie zarzavaturile și fructele, taie varza și cartofii, toacă nuci, stoarce fructe și legume fierte, pasează cartofii pentru piure, toacă roșii și fructe pentru bulion și marmeladă, macină cafea și zahăr, macină condimente sau pes-

met, curăță cartofi. Această mașină ca și noul tip de Aragaz, oala sub presiune, frigiderul „Fram", ca să le enumerăm doar pe cele mai recente, scutește și fac mai plăcută munca la bucătărie.

Conservele și semi-preparatele vin însă și mai mult în ajutorul gospodinei, scutind-o de multe operații ce-i iau foarte mult timp. Industria alimentară fabrică azi aproape 2000 produse diferite dintre care aproape 200 sînt conserve gătite, dietetice și vitaminizate. Un loc deosebit îl ocupă producția de conserve de legume. În acest an se vor produce cu 1660 tone pastă tomate, 1250 tone suc de roșii, 4271 tone conserve de legume sterilizate, mai mult ca anul trecut.

Industria produselor lactate oferă azi consumatorilor peste 140 sortimente, produse în fabrici noi, moderne, în cele mai bune condiții igienice. Există azi produse lactate dietetice dintre care amintim: brînza dietetică de vacă, bogată în proteine de origine animală și amino-acizi și metionină; brînza de Făgăraș, amestec de brînză dietetică de vaci și smîntînă, etc. Dintre produsele lactate aromatizate și răcoritoare, reținem Fructola, produs din lapte pasteurizat cu adaos de zahăr și arome naturale (lămîie, portocală) sau cu adaos de cacao și extract de cafea mai și cicoare.

Gama acestor produse va fi considerabil mărită odată cu intrarea în funcțiune a marelui combinat de produse lactate din București care va pune zilnic la dispoziția populației Capitalei 250.000 litri lapte pasteurizat, și produse lactate ca: iaurt, lacto-fruct, brînză grasă de vaci, brînză dietetică de vaci, lapte acidofil, smîntînă, unt, înghețată.

Acestea, ca și multe altele ce nu au fost enunțate aici, pe lîngă avantajele practice ce le oferă gospodinei, vor contribui la ridicarea continuă a nivelului de trai al populației.

Masele plastice în gospodărie

Masele plastice capătă o importanță tot mai mare și în gospodăria fiecărui om. Minerul periuței de dinți pe care îl folosiți este din celuloid sau polistirol, pieptenii, ramele de ochelari, diferitele jucării ale copiilor sînt din alte mase plastice. Celuloidul, bachelita, trolit-ul sau acetatul de celuloză, policloruri de vinil sînt diferite mase plastice, dar care toate sînt menite să contribuie la ușurarea vieții omului.

În funcție de proprietățile maselor plastice se schimbă și procesul tehnologic cu care ele se prelucrează. Unele, așa numitele materiale termoplastice se prelucrează prin injectare în matrițe închise, altele prin presare. Știți că pentru a presa aceste materiale este nevoie de o presiune de 1000 atmosfere? Această presiune este de 250 ori mai mare ca ceea cu care se umflă roata unui camion.

Și industria bunurilor de consum ca și alte ramuri industriale, a găsit în masele plastice o materie primă valoroasă, cu ajutorul cărora a reușit să îmbogățească permanent gama articolelor de uz casnic.

Gospodinele sînt foarte mulțumite de coșuletele produse cu mult gust de fabrica de mase pastice „București", de coșuletele pentru pîine, paharele, lighenele, farfurioarele, tăvile de fructe etc. realizate din mase plastice de întreprinderile industriei chimice.

Fabrica „Haia Lifșit" din Oradea aparținînd industriei bunurilor de consum fabrică astăzi perii de dinți, perii de toaletă, jucării și multe alte obiecte din mase plastice. Totuși, rezultatele obținute pînă acum nu sînt decît un început. Așa cum prevede Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. producția de mase plastice și rășini sintetice va crește la peste 95.000 tone în 1965. În cadrul acestei mari dezvoltări, va crește și producția articolelor de uz casnic. Gospodinele vor avea la dispoziție veselă, tacîmuri, solnițe, porțservețele, aparate pentru tăiat zarzavat și multe altele din mase plastice. Sportivii vor primi din aceste mase tacîmuri și veselă pentru excursie, carcase de termose, diferite cutii, etc.

Și cred că, nu e lipsit de interes să vă arătăm, că specialiștii se preocupă îndeaproape pentru a elabora procesele tehnologice în vederea obținerii de broșe, mărgele, cordoane, agrafe de păr, cătărămi și multe alte „mărunțișuri" utile din mase plastice.

Toate aceste produse au avantaje multiple. Sînt frumoase, ieftine, se spală ușor și bine și deci ușurează mult munca gospodinelor. Tocmai de aceea viitorul le este deschis. În țara noastră există toate condițiile necesare pentru aceasta.

ȘTIAȚI CĂ...

...În șase săptămîni din lunile aprilie și mai ale acestui an s-a produs o cantitate de ulei egală cu cea obținută în întreg anul 1938?

...aproximativ 90 la sută din producția de zahăr a anului 1938 a fost realizată în doar trei luni și jumătate de la începutul acestui an?

...În acest an unitățile industriei alimentare vor produce 115.000 tone de ulei comestibil și 325.000 tone de zahăr?

...fabrica de mobilă din Militari va produce anual 8000 garnituri de mobilă din plăci aglomerate (P.A.L.) pentru noile apartamente ce se construiesc în Capitală?

...vor apare în comerț în acest an rîșnițe de cafea din material plastic, damigene împletite cu policlorură de vinil, scăunele pentru copii atașabile la biciclete, paleți din matertal plastic?

...se vor construi apartamente din material plastic? În acest scop se vor confecționa din mase plastice plăci pentru pereții interiori și exteriori care vor opri zgomotele, foi transparente pentru acoperirea luminatoarelor și a teraselor, rulouri și jaluzele, pardoseli rezistente, trepte pentru scări, lămpi, lustre, abajururi care imită cristalul, tavane și stîlpi luminoși, chiuvete, băi, etc.

O gamă variată de produse cosmetice

În anii din urmă nu se putea vorbi propriu zis despre existența unei industrii cosmetice în țara noastră. Cele cîteva creme „fabricate" după rețete mai mult străine și mai puțin științifice, prin diferite „ateliere" nu puteau în nici un caz să acopere nici minimul necesităților.

Despre o industrie cosmetică în adevăratul înțeles al cuvîntului, putem vorbi în prezent, cînd aceasta s-a afirmat prin multe și bune produse și are mari perspective de dezvoltare. Industria noastră cosmetică produce azi o gamă variată de produse care înainte erau aduse din alte țări.

Cum e și firesc, cele mai multe produse cosmetice se adresează femeilor, fiindu-le un serios sprijin în „opera" de înfrumusețare. Din gama variată a produselor cosmetice ce se fabrică azi în țara noastră o să citâm doar cîteva, spre informarea cititoarelor și cititorilor noștri:

Creme de față: Cold-crema Tosca (cu acizi grași esențiali) crema de față cu vitamina F., cremele Carmen, Elida, Floarea de munte, Magnolia, Maria, Lanolină, Orientală, Oxigen, Borax, Velur (cremă polivitaminată ce conține vitaminele A.D.F.) Hormocith A și B.

Pudre: Buchet, Vals, Carmen, Domino, Pompeia, Opera.

Rujuri: Cosmetica, Magnolia, Mariana, Mimoza, Opera, Rodica, Scampolo, Superb.

Farduri: Femina, Lidia, Mariana, Vals.

Creme de ras pentru bărbați: Azur, Dermin, Elida, Nivea, Original.

Șampoane: Elida (praf), Savex — și șampon lichid.

Dezodorante și antisudoripare: Odorono (lotiune), Mimoza (lotiune) Pedeol (praf), Pedeol (vaselină).

Aceste produse și multe altele asemănătoare se fabrică azi în întreprinderi cosmetice mari care sînt dotate cu utilaje moderne, laboratoare de control al materiilor prime și al produselor finite. Aici lucrează azi specialiști cu înaltă calificare.

Noutăți

Sîntem siguri că cititorii noștri sînt la curent cu ritmul în care se desfășoară astăzi construcțiile de locuințe în țara noastră. Anual zeci de mii de oameni ai muncii se mută în apartamente noi, care cresc într-un ritm rapid. Mutatul în noua locuință ridică o serie de probleme privind aranjarea, mobilarea și decorarea ei. Iată de ce ritmul construcției de locuințe, a avut urmări (bineînțeles pozitive) și asupra dezvoltării industriei de covoare, stofe de mobilă, perdele, etc.

În cele ce urmează prezentăm cîteva noutăți ale acestei industrii. Industria de covoare s-a dezvoltat pe linia realizării industriale a vestitelor covoare „persane" Acestea se realizează în industrie prin fabricarea covoarelor Axminster, — la care plușul (bătătura) se face pe un război special pe șenile după care se lucrează covorul pe alte războaie speciale, — și a covoarelor Tornay care se lucrează pe războaie cu dispoziție speciale pentru formarea plușului, desenul covorului formîndu-se datorit sistemului Jacquard al războaielor de țesut. De altfel, covoarele lucrate pe ambele sisteme sînt reușite, elegante și tot odată rezistente la uzură. O primă noutate în acest domeniu: în anul 1960 se vor fabrica cu 82.000 m.p. mai multe covoare plușate ca în anul trecut. Noile modele sînt uni, cu bordură și diverse desene în linii sau geometrice.

Producția stofelor de mobile Jacquard crește de asemenea în acest an cu 103.000 m.p. față de cea realizată anul trecut. Au intrat în producție stofele de mobilă „Eleganța", cu desene geometrice și efecte de fir lucioase, „Fulger" cu efecte de fir buclate, „Nipru", o stofă de mobilă uni cu efecte lucioase și altele. Cum se poate observa, creatorii stofelor de mobilă au introdus în linia modernă, au schimbat „eternele flori", prin efecte de fir, desene geometrice, etc.

În ceea ce privește perdelele, producția lor înregistrează în acest an o creștere de peste 300.000 m. față de 1959. Foarte elegante sînt perdelele tricotate din fire de bumbac, care sînt mult solicitate, ca de altfel și perdelele de mătase.

Specialiștii din industria bumbacului au realizat, în ultimii ani, o țesătură decorativă nouă și anume țesătura electroplușată. Subliniem că țesătura electroplușată a fost creiată numai pentru decorarea locuințelor și nu este bine ca ea să fie folosită ca stofe de mobilă.

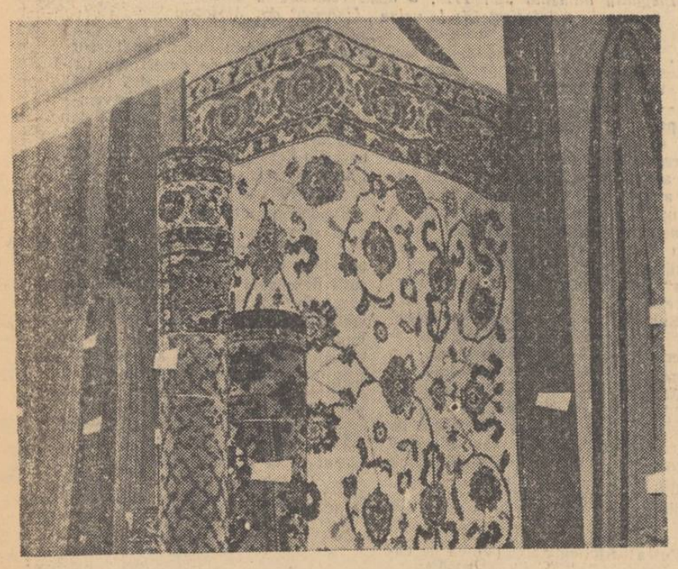

Noi medicamente romînești

Deși au trecut 26 ani de la apariția primei sulfamide, de la primele experimentări ale lui Domagk, astăzi oamenii de știință din laboratoarele de cercetări și-au îndreptat din nou atenția către chimioterapia-sulfamidoterapia.

După un mare avînt și succese obținute în tratamentul diferitelor infecțiuni — sulfamidoterapia a intrat în impas, odată cu începerea erei antibioticelor. În ultimul timp datorită excesului de antibiotice, care a dus la apariția de tulpini microbiene rezistente, accidente alergice, micoze (ciuperci) a început din nou întrebuințarea sulfamidelor pe o scară mai largă.

Pe lîngă sulfamidele cunoscute ca: Sulfatiazol, Trisulfamida, Talazol, industria noastră de medicamente a început fabricarea de noi sulfamide deosebit de eficace — este vorba de o nouă sulfamidă românească — Sulfizol.

Sulfizolul este similar cu preparate străine ca: Sulfisoxazole — Gantrisine și conține 0,50 grame dimetil isoxazal sulfamilamidum. Spre deosebire de marea majoritate a sulfamidelor Sulfizolul este foarte solubil și se absoarbe repede pe cale digestivă, difuzîndu-se în toate țesuturile. Sulfizolul se elimină pe cale renală, de aceea este indicat în primul rînd în infecțiile căilor urinare cu bacili coli (cistite, pielite, pilo-nefrite), gonoree, pneumonii amigdalate, otită medie, furunculoză.

O altă sulfamidă de tip special cu puternică acțiune diuretică — Diuramid — similară cu preparate străine ca: Diamox.

Diuramidul se prezintă sub formă de comprimate conținînd 250 mgr. de acetazolamidă.

Are acțiune diuretică regînd echilibrul acidobazic. Acțiunea diuretică se datorește încetinirii fenomenului reversibil de hidratare a acidului carbonic, fenomen care are loc la nivelul rinichiului și se datorește inhibiției carbonice.

Este utilizat în edeme cardiace (insuficiență cardiacă) și hepatice (cirozâ hepatică), edeme datorită administrării unor medicamente ca: ACTH — Cortizon, Reumazol. De asemenea este folosită în oftalmologie cu foarte bune rezultate în glaucom. Dozele și durata tratamentului se fixează de la caz la caz numai de către cadrele medicale.

Dr. P. BRATU

ALIMENTAȚIA RAȚIONALA

Alimentația are o influență covîrșitoare asupra dezvoltării organismelor. Alimentele au rolul de a forma țesuturile în procesul creșterii, de a repara celulele uzate, de a asigura energia necesară muncii.

A realiza o alimentație rațională, care să satisfacă în mod armonios cerințele organismului, înseamnă în primul rînd a asigura cantitativ hrana necesară. Necesitatea organismului în alimente (apreciat în calorii) variază în funcție de diferiți factori, printre care în primul rînd virsta și felul activității.

O a doua cerință este să se asigure o anumită proporție între diferitele principii alimentare: proteine sau albumine, grăsimi, dulciuri și făinoase, vitamine, săruri minerale și apă. Acest deziderat este satisfăcut prin variația cît mai mare în hrană. O alimentație monotonă, săracă, duce totdeauna la tulburări de nutriție a căror gravitate este în legătură cu natura dezechilibrului alimentar.

Bătălia pentru o alimentație rațională este de fapt bătălia pentru proteine: carne, lapte și derivate, ouă etc.

În trecut, în țara noastră, preocupările pentru asigurarea unei alimentații raționale cu caracter de masă erau egale cu zero.

În prezent, problema alimentației raționale este studiată pe un plan complex de numeroase institute care elaborează norme în funcție de cerințele cele mai variate ale organismelor. În planurile de stat au fost incluse măsuri concrete pentru sporirea producției agro-alimentare.

Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 deschide noi perspective luminoase în această direcție.

Producția de carne va crește la dublu, iar cantitatea de lapte și ouă va fi de peste două ori mai mare în 1965 față de 1959.

Pentru perioada pînă în 1975 se consideră posibil ca producția agricolă să crească în așa fel încît producția vegetală să fie de peste 2,5 ori mai mare, iar producția animală de peste 4 ori.

Dr. Dan ABULIUS

PROFILAXIA – ÎN CENTRUL ATENȚIEI

La baza sistemului de ocrotire a sănătății din Republica Populară Romînă stă profilaxia. Prin aceasta înțelegem că statul democrat popular dă cea mai mare atenție activității prin care se urmărește prevenirea, preîntîmpinarea apariției îmbolnăvirilor și continua preocupare pentru îmbunătățirea stării de sănătate. A păstra sănătatea, a asigura dezvoltarea normală a organismului în variatele condiții de viață, înseamnă a menține capacitatea de muncă și a prelungi viața. Ridicarea necontenită a standardului de viață, punerea în practică a măsurilor profilactice au jucat un rol de seamă în îmbunătățirea considerabilă a indicilor de morbiditate și mortalitate și în crearea unei situații favorabile din punct de vedere epidemic. Mărețul plan de dezvoltare armonioasă a întregii economii naționale, propus în Proiectul de Directive, ridică însă noi probleme pentru activitatea de ocrotire a sănătății. Directivele cer ca accentul în activitatea de asistență medico-sanitară să se pună pe măsuri cu caracter preventiv, prin dezvoltarea activității antiepidemice și de igienă, prin sporirea măsurilor de protecție a muncii și de prevenire a bolilor profesionale și a accidentelor, prin dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a asistenței medicale ambulatorii, prin lărgirea rețelei de circumscripții sanitare rurale și prin mărirea capacității stațiunilor de odihnă și cură.

Ar fi însă o totală lipsă de înțelegere dacă valoarea măsurilor profilactice am limita-o numai la aspectul lor pur medical. Ponderea în profilaxie o reprezintă dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului. Pentru starea de sănătate a populației hotărîtori sînt în primul rînd factorii economici și sociali. De aceea apreciez că în lumina Directivelor, ridicarea bunei stări a poporului muncitor din țara noastră la nivelul celor mai avansate țări din lume, înseamnă în același timp promovarea sănătății publice.

Proiectul de Directive este un plan măreț de desăvîrșire a construcției socialiste în R.P.R. și în același timp de „construire" a sănătății pe o treaptă superioară.

Prof. dr. I. ARDELEAN

MAGAZIN MEDICAL

Dezvoltarea prevederilor sociale

Pentru ocrotirea sănătății, asigurările sociale, plata pensiilor, concedii de odihnă pentru învățămînt, pentru întreținerea grădinițelor de copii, creșelor, sanatoriilor, caselor de odihnă, căminelor de bătrîni, în anul 1959 Statul a cheltuit 12,1 miliarde lei, ceea ce reprezenta 25,2 la sută din totalul cheltuielilor bugetare.

În cadrul acestor cheltuieli, sumele pentru măsurile de prevederi sociale ocupă un loc cu totul deosebit. În trecut oamenii muncii, bătrînii sau bolnavi, nu se puteau bucura de nici un drept, deși erau obligați să plătească cotizații între 4 și 7 la sută din salariile lor de mizerie. Din aproape 1 milion de cotizanți la fostele asigurări sociale, nici 10 la sută nu beneficiau de pensie. Pensia unui miner nu reprezenta nici măcar 3 la sută din pensia unui colonel de jandarmi. Puținele drepturi de prevederi sociale pe care muncitorimea le-a obținut în timpul regimului burghezo-moșieresc au fost zmulse de clasa muncitoare prin lupte grele și cu mari sacrificii.

După eliberarea țării și pe acest tărîm se fac treptat pași hotărîtori, care au culminat cu măsurile luate pe baza hotărîrilor plenarei C.C. al P.M.R. din 13—14 iulie 1959. Noul sistem de pensionare a asigurat o îmbunătățire substanțială a tuturor categoriilor de pensii, a legat drepturile la pensie ale celor în cauză de aportul lor la construirea socialismului. Cuantumul cel mai ridicat revine pensiei de bătrînețe. Cuantumul acestei pensii este cuprins între 100—55 la sută din salariul tarifar, în raport cu grupa de muncă și cu media salariului din ultimele 12 luni sau din cei 5 ani de activitate consecutivă din ultimii 10 ani. Pentru o mai înaltă calificare și pentru vechimea în muncă se acordă sporuri suplimentare.

Pensiile de invaliditate s-au îmbunătățit substanțial. Ușurarea condițiilor de pensionare, ridicarea cuantumului pensiilor și a nivelului pensiilor minime, lărgirea categoriilor care beneficiază de aceste pensii, sînt tot atîtea măsuri de mare importanță.

Azi întreprinderile și instituțiile sînt obligate să rezerve 3—5 la sută din numărul posturilor pentru pensionarii de invaliditate, a căror capacitate de muncă este diminuată, dar care pot să continue munca în alte profesii cu condiții mai ușoare. Aceasta dă posibilitate invalizilor să-și asigure un nivel de trai mai ridicat și în același timp să poată participa la efortul comun depus pentru construirea socialismului. Statul democrat popular a preluat asupra sa sarcina întreținerii membrilor de familie — copii, soție, părinți, frați, surori — ai salariaților sau pensionarilor decedați. Iar sistemul de calcul al pensiei de urmaș este așa fel conceput, încît se ia ca bază pensia cea mai avantajoasă ce s-ar fi cuvenit susținătorului decedat.

Copiii lipsiți de ambii părinți beneficiază de drept de pensie pînă la împlinirea virstei de 25 ani, dacă urmează studii superioare, pensia acestora stabilindu-se pe baza pensiilor cumulate ale ambilor părinți.

Asemenea exemple evidente ale grijii deosebite a statului nostru democrat-popular pentru ridicarea nivelului traiului și al altor categorii de oameni nu pot fi cuprinse într-un singur articol. O singură cifră este însă concludentă pentru a ilustra continua îmbunătățire adusă pe acest tărîm. În anul 1959 Statul nostru a cheltuit peste 2030 milioane lei, față de 385 milioane lei în 1950. Dacă adăugăm la aceasta: dezvoltarea rețelelor cămin-spital, cămine de bătrîni și de pensionari (în 1959 numărul paturilor în aceste unități era de 8256 față de 5965 în 1955), calificarea sau recalificarea profesională a celor cu capacitate de muncă redusă, crearea unităților speciale pentru copii deficienți, alocațiile speciale pentru plasamentul familial, ajutoare pentru soțiile militarilor în termen, protezarea invalizilor pe socoteala Statului, trimiterea la tratament balneo-climatic a pensionarilor și vom avea o imagine a dezvoltării prevederilor sociale realizate în regimul democrat-popular.

Dr. E. SĂNDULESCU

Echipament și utilaj modern de protecția muncii, introdus în numeroase întreprinderi din țară

Pe tărîmul ocrotirii mamei și copilului

● În 1944 erau circa 1600 paturi de asistență medicală pentru copii. Astăzi avem aproape 19.000 paturi în unitățile de ocrotire a sănătății copiilor.

● Față de 1944, numărul medicilor pentru copii a crescut aproape de 10 ori — ajungînd la circa 2500.

● Pînă în 1945, în mediul rural nu existau nici o casă de naștere, nici un staționar rural de copii, nici o bucătărie de lapte. Astăzi avem 1700 case de naștere la sate, 252 staționare rurale de copii și circa 2300 bucătării de lapte.

● După 1944 au fost deschise 314 creșe cu 13.000 locuri și 7000 grădinițe cu 300.000 locuri.

● Mortalitatea infantilă a scăzut cu două treimi față de 1938.

O unitate medicală dată în folosință în anii regimului de democrație populară: spitalul din Hunedoara.

GION

— Ce-mi răspundeți la interviu?
— Un răspuns de trei cuvinte: ieftin, trainic, repede!

V. TIMOC

O față cu „vino-ncoa"

FRED GHENĂDESCU

In stațiunile balneo-climaterice tarifele de cazare și întreținere a oamenilor muncii au fost reduse substanțial.

— Luna asta am cam exagerat cu cheltuielile! Nițică economie n-ar strica.
— O să facem: luna viitoare plecăm la băi!...

GH. CHIRIAC

La șantierul naval Galați s-au lansat la apă, înainte de termen, cel de al 4-lea cargou de 4.500 tone și două motonave de câte 2.000 de tone.

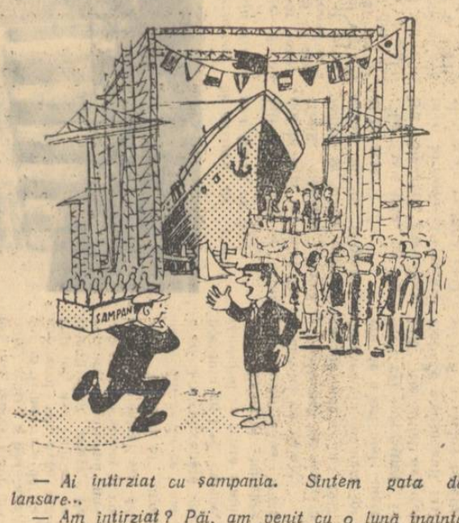

— Ai întîrziat cu șampania. Sîntem gata de lansare...
— Am întîrziat? Păi, am venit cu o lună înainte de termen!

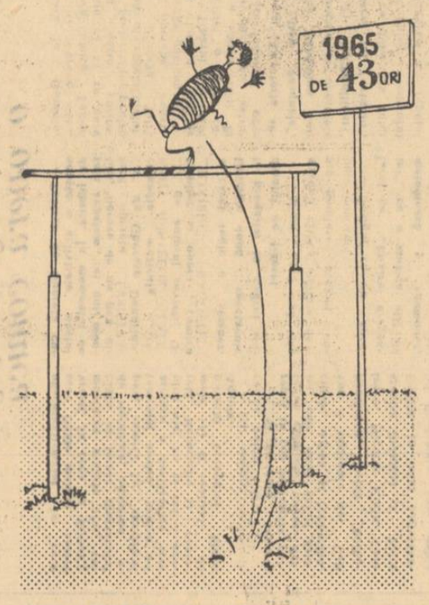

FIBRA SINTETICĂ: — Cu metode științifice de „antrenament" sper să depășesc această performanță!...

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

DIN INDUSTRIA NOASTRĂ NOUĂ

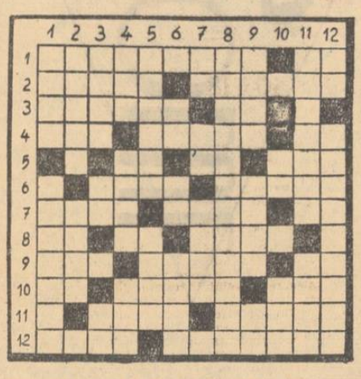

ORIZONTAL: 1) Aci a fost construită în anii puterii populare o mare uzină de fibre sintetice — Deasupra 2) ...-Cracău, una dintre liniile ferate forestiere construite după 23 August 1944 — Metal alb, radioactiv. 3) Pentru punerea în valoare a ștufului, una din bogățiile importante ale deltei acestui fluviu, s-a construit la Brăila o mare fabrică producătoare de celuloză — Campion 4) Comandant turc (od.) — Importante unități ale industriei noastre grele — S. 5) Octav Jora — Dens pe jumătate — Acest. 6) Cel democrat-popular se preocupă îndeaproape de condițiile de viață și muncă ale tuturor oamenilor muncii — Unul din produsele importante ale industriei noastre siderurgice. 7) Dansuri populare românești — Marcă de tractoare românești, cunoscută — Idem. 8) Ion Radu — Malurile lacului! — Datorită sprijinului acordat de regimul democrat-popular se dezvoltă neîncetat 9) Uzina „I..." din Ploești, unde se produce utilaj petrolifer, care altădată era importat — A se angaja să îndeplinească ceva — A merge (lat.) 10) Întreprindere de stat — Aseară (mold) — Fir 11) Oraș în regiunea Timișoara unde se află uzina „Iosif Rangheț" în care se fabrică pentru prima oară mașini-unelte de înaltă tehnicitate — Oraș moldovenesc unde s-a construit în anii puterii populare un mare laminor de țevi. 12) Raion ardelean în care se găsește importantul centru al industriei chimice de la Ocna Mureșului — Aparataje.

VERTICAL: 1) Pentru producerea acestui compus chimic se construiește la Govora o mare uzină — Ramură a industriei care a luat un mare avînt în anii regimului de democrație populară. 2) Localitate pe Valea Prahovei cu fabrici de sticlă, bere, postav etc. — Victoria, punct nou pe harta patriei, de pildă. 3) Cadă — „Steagul Roșu" (Uzină din Orașul Stalin, realizatoarea primului autocamion românesc) — Simbolul aurului. 4) Diminutiv feminin — Materie primă pentru industria constructoare de mașini, rod al muncii siderurgiștilor hunedoreni sau reșițeni — Jumătate din... Ardeal! 5) Raion în regiunea Galați — „...Scînteii", palatul culturii, mîndria Capitalei noastre. 6) Eugen Zaharescu — Pronume — Una din marile hidrocentrale electrice create în cadrul planului de electrificare 7) Aproape sus! — Pentru prelucrarea fibrelor acestei plante textile s-a construit o mare topitorie la Luduș — Face parte din șeptel. 8) Marile schimbări petrecute în țara noastră pe drumul construirii socialismului. 9) Aci a fost construită prima fabrică de antibiotice din țara noastră — Prin intermediul ei, artiștii străini ne vizitează țara, iar cei români fac cunoscută arta noastră peste granițe — Oală. 10) Cu fiecare care trece, țara noastră devine mai bogată, mai frumoasă — Interjecție. 11) Orașul în care a fost construită fabrica de tananți „Argeșul" — Îl întîlnești la blocuri. 12) Pronume — Mari baze sportive construite în țara noastră în anii regimului de democrație populară.

Vladimir ANTAL

TEHNICA

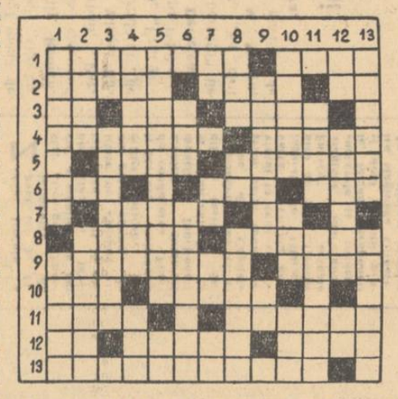

VERTICAL: *1) Sateliții lansați de Uniunea Sovietică (sing.) — Sistem de radiolocație 2) In propunerile sovietice cu privire la dezarmarea generală și totală se arată că aceste mijloace de distrugere a oamenilor, urmează ele însele să fie distruse — La tanc sau la cazemată 3) Pronume — Element chimic descoperit în 1781 de Cavendish. 4) Verbul care arată transmiterea energiei — Măsuri de suprafață — Fel 5) Dimensiune geo-*

ORIZONTAL: *1) Primii au fost lansați în Uniunea Sovietică — Energia lui uriașă a revoluționat întreaga știință și tehnică modernă 2) U.R.S.S. față de celelalte state privind cercetarea spațiilor interplanetare și cosmice — Prima țară din lume în ceea ce privește cercetările și realizările în domeniul cuceririi Cosmosului — Marin Ene 3) Udrea Marinescu — Fir — La blocuri 4) În temă — Sclavi la vechii spartani 5) Uite — Azotat 6) Element chimic care are acțiune pozitivă în tratamentul durerilor de natură reumatică — Arma artileriștilor — Fire 7) Metal radioactiv descoperit în 1902 de Curie — Pronume 8) O astfel de temperatură se dezvoltă în dezagregările nucleare (masc.) — Raion în regiunea Galați cu întinse culturi de viță de vie 9) O bucată de fier expusă la umezeală — Importantă regiune carboniferă în Europa occidentală 10) Posedă — Auxiliar la aparatele de zbor 11) Plin — „Racheta... nu răspunde", o aventură în cosmos publicată de revista „Magazin" 12) Articol — Nume bărbătesc — Zi 13) A înregistrat semnalele radiofonice emise de sateliții artificiali ai pămîntului.*

grafică care intră în calculele premergătoare lansării sateliților artificiali — Două cincimi din soare! 6) Numele legendar al orașului Ptolemais — C_e are caracterul unei idile (fem.) 7) ...104 — și... — 110 importante realizări ale aviației de transport sovietice — Pronume — Posed 8) Curelușe — Negație — Combustibil lichid 9) Prin realizările în domeniul cercetărilor spațiilor interplanetare și cosmice, cea sovietică s-a dovedit a fi cea mai înaintată din lume — R. 10) Cel al Cosmosului a început la 4 octombrie 1957, o dată cu lansarea în U.R.S.S. a primului satelit artificial al pămîntului — Persoană, individ — La telefon 11) Compozitor român — Mamifer erbivor care-și ține puiul în marsupiu 12) Lui i se datorește epocalele descoperiri în domeniul energiei atomice și de aceea aceste realizări trebuie puse tot în slujba lui — Tată (reg. art.) — În cadrul... geofizic internațional. Uniunea Sovietică a adus un aport considerabil (neart.) 13) Le au oamenii de știință sovietici care, prin munca lor neobosită au dus știința și tehnica pe culmile cele mai înalte — Metal radioactiv cu o largă folosire în domeniul energiei nucleare.

N. CONSTANTINESCU

Prin Capitala țării

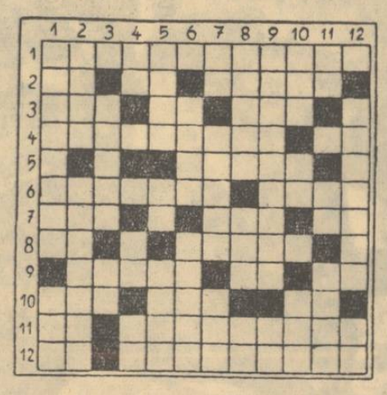

ORIZONTAL: 1) Modern combinat poligrafic construit în ultimii ani la o margine a Bucureștiului (2 cuv.) 2) Pronume — Lică Constantin — „Cîntare cetății lui Bucur" de Radu Boureanu (pl.). 3) Rămîne pe loc — Început de olar — Pronume 4) Teatru în București — Notă muzicală. 5) La șurub. 6) Cartier în București în curs de modernizare conform unei Hotăriri a guvernului — Bărci cu pînze pe lacul Herăstrău. 7) De loc — Teatrul de Operă și Balet, construit în anul 1953 pe cheiul Dîmboviței — Dînsa. 8) În drum — Stîlp de lemn înfipt în pămînt. 9) Bucureștiul pentru un... bucureștean întors dintr-o călătorie în provincie — Elena Zelinescu — La revedere. 10) Refren muzical — Măsuri de suprafață — Interjecție 11) Elena Teodorescu — Cartier nou construit în București. 12) Ion Alexiu — Rîu pe malurile căruia legendarul Bucur a pus temeliile capitalei țării noastre.

VERTICAL: 1) Grădină pitorească în mijlocul Bucureștiului, plăcut loc de odihnă și recreație — Cartier bucureștean înnoit în ultimii ani prin construirea de locuințe, a unui strand, etc. 2) Altcineva (neart.) — Magazin de confecții pentru bărbați și femei situat pe o arteră centrală a Capitalei. 3) Din vechime — Precum. 4) Articol — Notă muzicală — Florica Dumitrescu. 5) Jgheab în exploatările forestiere — Pană — Pe lîngă cea a sporturilor de la Floreasca, s-a construit recent una în Piața Palatului Republicii (pl.) 6) Mijloc de locomoție între etaje — Transporturi aeriene române. 7) Ion Constantinescu — Cea nouă a Palatului Republicii a fost anul acesta încadrată de blocuri între 6 și 16 etaje — Trei sferturi de știrb 8) Șantier de construcții în porturi — „...orașului", celebru reportaj de Geo Bogza care descria mizeria Bucureștiului anului 1936 (neart.) — Elena Olaru. 9) Mijloc modern de transport în București — Pe tăblițele indicatoare ale multor străzi din București. 10) Diminutiv feminin — Jumătate de Toto — Porți. 11) Bluze țărănești — Pronume — Acord. 12) Pădure în apropierea Bucureștiului amenajată pentru odihna oamenilor muncii — Andrei Alexandru.

M. NEACȘU

Continuarea romanului nostru ilustrat și povestirea „Pe scurt despre J. O." vor apare în numerile noastre viitoare.

FILM

Se dau definițiile următoare:
1) Cadou 2) Oficiul Național de Turism „Carpați" 3) Leagă cele două maluri ale unei ape 4) Vibrație sonoră 5) Vorbit 6) Fluier ciobănesc 7) Unealtă de bărbierit.

Înlocuiți inițialele cuvintelor obținute pentru a căpăta cuvinte corespunzătoare următoarelor noi semnificații:

1) Luminează calea marinarilor spre port; 2) Grăsime obținută din prelucrarea laptelui 3) Fructe 4) Urmează fulgerului 5) Munți în U.R.S.S. 6) Șantier de construcții de vapoare 7) Animal țepos.

Reunind inițialele noilor cuvinte veți găsi titlul unui nou film artistic românesc.

C. PETRE

Poșta rebus

NICOLAI TORAC — **raionul Petroșani**: Aveți cîteva erori de informație în jocul dv. De pildă, autorul romanului „Enigma Otiliei" este G. Călinescu și nu C. Teodorescu cum scrieți. Definiția a doua de la 8 orizontal este incorectă. Am dori de asemenea să revedeți și al doilea cuvînt de la 11 orizontal.

MIRCEA COSTESCU — **Timișoara**: „Pagini de istorie" are prea puține cuvinte în temă. Celălalt „Muzica" cuprinde prea multe licențe rebusistice. Mai reveniți.

LAUR POPESCU — **Drăgășani**: Aveți o greșeală în felul cum scrieți numele scriitorului Ehrenburg. Revedeți jocul.

M. CHENEREȘ — **Sighișoara**: Aveți în joc cîteva definiții incompatibile cu profilul rubricei noastre, de pildă, cea de la 10 orizontal.

CONST. URSAN — **Gherla**: Pentru prima dv. încercare dovediți îndemînare. Vă rugăm însă să vă îndreptați atenția spre teme de actualitate. De asemenea, evitați asemenea formulări ca „Beclean fără un an", etc. Mai reveniți.

S. ANGELESCU — **Pitești**: Aveți prea puține cuvinte în temă. În afară de aceasta, scrieți incorect numele zeiței tinereții. Se scrie Hebe, nu Ebe.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI. tel. 17.60.10. interior 1400.

•ȘAH•ȘAH•ȘAH•ȘAH

A început concursul republican prin corespondență

— Cum merge concursul?
— Foarte bine. Toți jucătorii răspund la timp și partidele sînt interesante.

— Ai devenit, deci, un adept al jocului prin corespondență.

— Exact. M-a cucerit. E un mijloc excelent de a te perfecționa. Te obligă să cauți, să studiezi teoria șahistă în mod temeinic și creator. Iată un exemplu. În grupa mea, am un adversar care a jucat cu negrele un sistem complicat din „indiană", cu pionul înaintat la f5, un fel de amestec cu apărarea olandeză. Am trebuit să studiez ambele deschideri pentru ca să găsesc un plan de joc.

Această discuție am avut-o zilele trecute, cu un jucător de categoria a II-a, unul din participanții la primul concurs republican de șah organizat de Federația română de șah, prin subcomisia ei de specialitate. Atitudinea interlocutorului a fost, cred, semnificativă, pentru o categorie largă de șahiști. Acum un an și jumătate, a refuzat să joace la un concurs prin corespondență, considerîndu-l prea neserios pentru el, un jucător calificat, participant în mai multe rînduri la concursuri oficiale... După ce a început primul turneu prin corespondență, a simțit o atracție deosebită pentru acest mod de a practica jocul de șah și a devenit, la rîndul lui, un propagandist al partidelor jucate cu ajutorul poștei... Organizarea primului concurs republican a constituit pentru el un stimulent puternic — s-a înscris printre primii și luptă acum cu ardoare pentru obținerea unui loc în finala competiției.

Stimulent la fel de puternic a fost concursul republican prin corespondență și pentru numeroși alți jucători. La prima sa ediție participă nu mai puțin de 250 de șahiști, între care se numără și maeștri ai sportului, membri ai lotului republican masculin. Toți acești participanți s-au înarmat cu entuziasm, ambiție și, mai ales,... răbdare, luptînd pentru un titlu care va fi decernat la sfîrșitul anului 1962.

Concursul republican de șah prin corespondență marchează acum un moment important în mișcarea noastră șahistă. Concursul aduce, dacă se poate spune așa, consacrarea oficială a acestui gen de practicare a jocului de șah. Prin faptul că se desfășoară în mai multe etape — sferturi de finală, semifinală și finală, el atrage cercuri largi de jucători, indiferent de categoria de joc, și le asigură o continuă activitate competițională de prestigiu. Prin includerea sa în competițiile tradiționale, concursul republican devine cea mai importantă competiție internă. Împreună cu celelalte concursuri „CUPA MAGAZIN", „CUPA 7 NOIEMBRIE", organizată de U.C.F.S. Constanța, turneele cu deschideri obligatorii ale „REVISTEI DE ȘAH" etc., el asigură un cadru prielnic pentru desfășurarea unei activități și mai rodnice a jocului prin corespondență.

U. VALUREANU

REZULTATE

„CUPA MAGAZIN" ED. I.

Grupa 69. **Bîrsan Corneliu** (Buc.) — **D. Răzvan** (Bacău) 1—0 Grupa 44. **Buzoianu Emil** (Pitești) — **Teoc V. I.** (Gurabarza) 1—0. **Primul loc în grupă l-a ocupat Buzoianu cu 12 puncte. Pe locurile următoare: Buză Adrian** (Buc.) cu 9 pct., **Teoc V. I.** cu 8 pct. și **V. Gladcenko** (Codlea) cu 6 pct.

„CUPA MAGAZIN" ED. I. — SEMIFINALA.

Grupa D: **Tătaru I.** (Corabia) — **M. Tomescu** (Buc.) 0—1, **V. Zaharescu — M. Tomescu** 1—0.

„CUPA MAGAZIN" ED. II-A

Grupa 4. **V. Mucileanu** (Vlădeni) — **S. Trandaf** (Berca) 1—0; Grupa 5 **Mustățea St.** (Buc.) — **Vișan Ioan** (Devesel) 1—0; Grupa 10 **Vasilescu Șerban** (Tulcea) — **C. Podaru** (Iași) 0—1; Grupa 15 **Zdrula Radu** (Buc.) — **M Zamfirescu** (Filipeștii de Tîrg) 1—0; Grupa 19 **G. Schatz** (Buc.) — **V. Breban** (Bocșa Română) 1—0; Grupa 21 **T. Munteanu** (Bîrlad) — **A. Bonifaciu** (Tîrgoviște) 1—0;

„DESCHIDERI OBLIGATORII"

Grupa 40 — siciliană **Dabija M.** (Cîmpina) — **Teoc V. Ioan** (Gurabarza) 0—1.

POȘTA ȘAHULUI

A. Romașcanu (Iași). În cazul în care jucătorul „A" a efectuat o mutare imposibilă, timpul pierdut i se impută. Primind mutarea imposibilă, jucătorul „B" trebuie să-i comunice acest lucru jucătorului „A" în trei zile. Dacă nu face acest lucru în termen, atunci jucătorul „B" suportă diferența de timp. Iată un exemplu: jucătorul „B" a primit o mutare imposibilă la 3 mai, data poștei, și el comunică abia la 10 mai adversarului că nu se poate efectua mutarea. Jucătorului „B" i se consideră, deci, timp de gîndire patru zile, primele trei zile fiind trecute în contul jucătorului „A".

Maria Someșan (Timișoara). Conform datelor din corespondență, mutarea 22 în partida dv. cu Boloni Iuliu, rămîne valabilă Ne8-e6.

Mustățea Șt. (București). Dacă concurentul Toma nu vă răspunde, atunci, conform regulamentului, sînteți cîștigătorul partidei.

I. Grigorescu (Buc). Am notat schimbarea adresei. Nu este nevoie să trimiteți fișa partidei respective.

N. Manolescu (Buzău). Chestionarea a mai fost ridicată și de alți concurenți și va fi rezolvată într-un viitor apropiat. Ați făcut bine că ați continuat partida respectivă.

Baciu Dorin (Orașul Stalin). În curînd va apare componența ultimelor grupe semifinale din ediția I-a a „CUPEI MAGAZIN".

PUNCTE DE VEDERE

Excelsior!

În copilăria mea — deci nu foarte demult — sportul românesc exista, pe plan internațional, prin doi-trei boxeuri mai răsăriți, cîțiva călăreți, un automobilist, niscai luptători de greco-romane — și cam atîta tot. Uneori scoteam rezultate onorabile chiar și la fotbal, mai ales la Balcaniadă.

În prezent — după cum se știe și dincolo de Curtici — deținem titluri și recorduri mondiale, avem campioni olimpici și europeni și ne pregătim să... mai avem, luptăm pentru supremație în discipline în care, ieri-alaltăieri nici nu ne vedeam...

Oamenii Deltei cuceresc medalii de aur la canotaj pe țărmurile Pacificului, unsprezece fete de muncitori și țărani români înving pe maeștrele handbalului, pe Rin sau lîngă Marea Nordului, pionieră de acum zece ani, de la Timișoara, e recordmană mondială și virtuală cîștigătoare a titlului suprem, la Roma, peste vreo două luni...

Puternică, liberă,
Pe soartă stăpînă,
Trăiască Republica
Populară Română!

De cîte ori, în cîte puncte ale planetei, în preajma cercului polar sau dincolo de tropice, n-au răsunat acordurile cunoscute — în timp ce pe catargul învingătorilor se înalță încet un steag cu sonde și spice!

La ora de față R.P.R. reprezintă o forță pe arena sportivă internațională; simpla enumerare a succeselor din acest sezon ar consuma probabil tot spațiul rubricii.

Firește — victoriile, recordurile, titlurile, sînt lucruri minunate, care ne umplu inima de mîndrie și fac să se ridice tot mai sus, în ochii tuturora, gloria sportivă a Rominiei.

Cetățeanul de pe Ontario sau Tamisa, știe acum precis că Iolanda Balaș este română și a sărit 1,85 pe stadionul Republicii din București la 6 iunie (ora 19,48 aș adăuga eu...) că XV-le R.P.R. a dispus, cu o zi înainte, de liderii rugbiului de pe mapamond, că printre boxerii sau tîntașii români s-ar putea să figureze unii laureați ai apropiatelor Jocuri Olimpice...

Iar eu, sau dumneata, sau dumneaei prinși în viitoarea treburilor cotidiene, citim în „Sportul" ori auzim la radio despre victoria lui Cosma pe șoselele Franței, despre succesul rapidiștilor în „Cupa Campionilor Europeni" — și zîmbim, așa — ca niște copii în haine noi — vecinului din tramvai, teiului înflorit, nouă înșine...

Și totuși, poate că nu asta este esențial, ci sutele de mii de copii, milioanele de băieți și de fete care învață — odată cu hidrocarburile și logaritmii, înotul și schiul, care joacă volei și baschet, aruncă sulița și minuiesc paleta, fără ca tata să scoată un leu din buzunar pentru toate astea. Baze moderne, pedagogi excelenți, material și echipament la care Moina sau Gurău nici nu visau în copilărie — totul e-al lor, totul li cheamă.

— Excelsior! Mai sus, mai departe!

Desigur, dintre puștii și adolescenții de azi se vor ridica în curînd campioni formidabili — poate chiar o echipă de fotbal ca lumea...

Dar faptul extraordinar, marea victorie a mișcării sportive din R.P.R., va rămîne fluxul continuu spre bazine, terenuri, săli de antrenament — al milioanelor de ciocănari și ciobani, de pionieri și studenți — într-un cuvînt — poporul pe stadioane. În fond — asta înseamnă Revoluția în sport.

Toate cele de mai sus sînt lucruri știute, adevăruri vii în inima tuturor. M-am gîndit totuși că merită să le repetăm, cu dragoste și mîndrie, acum, în preajma lui 20 iunie.

Dan DEȘLIU

DOUĂ IMAGINI

Scena se repetă aproape în fiecare dimineață. Pe la ceasurile opt-nouă, sute de copii din toate colțurile Capitalei se string, gălăgioși și zburdalnici ca niște iezi, în fața străndului Tineretului. Acolo, „un nene" cu șapcă și cu ochelari îi întreabă, grav și hîtru ca un bunic, cîți ani au și cum îi cheamă, ca să-i înscrie într-un catastif și să-i repartizeze pe grupe, după vîrstă. Cîteva clipe mai tîrziu păsesc dincolo de porțile străndului. Frumoase sînt clipele pe care le trăiesc aici. Învață să înoate. Oameni pregătiți îi inițiază în tainele acestui sport frumos și întăritor.

Iată-i pe profesorii și pe antrenorii Remus Drăgușan, Gheorghe Marinel, Dan Chiru și Iustinian Caracaș. Le-au spus elevilor să se adune pe iarbă, la umbra teilor încărcați de mireasma florilor și să facă cerc. Apoi, intră în mijloc și, în timp ce puștii sînt numai ochi și urechi, le arată cum trebuie făcute corect pentru înot mișcările mîinilor, ale picioarelor, cum trebuie să respiri în apă. Alături, în același decor de feerie, se află înșirate grupele fetelor. Exersează... pe uscat. Profesoarele Rodica Stăncescu, Elena Caraiman și Maria Stăpînoiu trec pe la fiecare și le corectează mișcările.

După asta urmează partea cea mai gustată a programului. Se trece la exercițiile în apă. Ceea ce s-a învățat, ca să spunem așa, în teorie este aplicat în practică. Am stat de vorbă cu mai mulți copii — în pauză firește — care iau lecții de înot la strand. Pe unul dintre ei îl cheamă Tudor Dan. Tatăl său, Gheorghe Dan, e șofer la un trust de construcții. Cară materiale pentru zidirea maiestoaselor blocuri care se înalță azi pretutindeni în Capitală. În acest timp Tudor, după ce a terminat cu bine clasa a patra, își oțelește trupul deprinzînd înotul. L-am întrebat:

— Ce ai de gînd?

— Să ajung campion, mi-a răspuns. Apoi a precizat: „Deocamdată la copii".

Planuri asemănătoare nutrește și Crina Avram, fiica lăcătușului Ion Avram de la întreprinderea „Frigotehnica". Și toți cîți învață acum alfabetul înotului la strandul Tineretului, au în suflet, într-o măsură mai mică sau mai mare, asemenea visuri. Acest lucru nu trebuie privit ca o cutezanță prea mare din partea lor. Să nu uităm că tot aici și tot așa au debutat cu cîțiva ani în urmă cunoscuții sportivi Adrian Oan'ă și Aurel Zahan, azi membri ai loturilor care se pregătesc să participe la Jocurile Olimpice de la Roma. În același mod și-au făcut de asemenea intrarea în arena sportivă o serie de înotătoare cunoscute de la noi, cum ar fi Maria Both, Măriuca Rotaru și altele. Așa că n-ar fi exclus ca și dintre începătorii de acum să se ivească în viitor mari campioni.

Vin mulți copii la strandul Tineretului. În fiecare serie se înscriu pentru un ciclu de 15 lecții cîte opt-nouă sute. Și sînt programate anual nu mai puțin de șase-șapte serii.

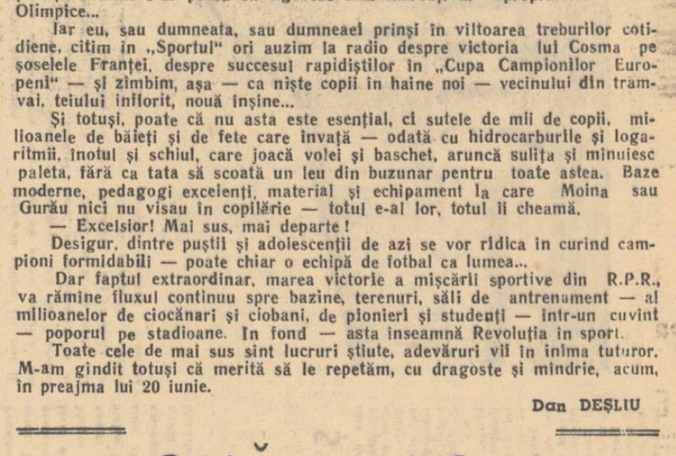

Teorie...

...și practică

Mă duc uneori dimineața să-i văd cum se grăbesc să se înscrie. Le citesc în ochi bucuria de viață. Și în clipele acelea îmi aduc aminte de o altă scenă, care se petrecea în anii copilăriei mele. Într-o zi anumită zeci de copii încă cruzi plecau tot așa, în exod. Dar nu se duceau, ca acum, la strand. Se îngrămădeau la poarta cîte unei fabrici sau a cîte unui atelier. Voiau să fie angajați. Iar unii dintre ei, care „aveau noroc" și făceau impresie bună patronului, intrau chiar să lucreze. Ziarele vremii erau pline de știri despre viața întunecată, plină de amărăciuni a acestor copii fără copilărie.

Am stat și am cumpănit aceste două imagini. Între cea de demult și cealaltă la care sîntem martori azi, sînt distanțe de dimensiuni istorice. Iar dacă am străbătut aceste distanțe, se datorește partidului nostru drag, care ne-a condus și ne conduce către limanul însorit al socialismului.

I. PROTOPOPESCU

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20 Interior 14.00 Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Frumoasa clădire a noului Teatru de Stat din Roman

Teatrul — un bun al maselor largi

In multe oraşe, altă dată scufundate într-un adînc anonimat, aşa numitele oraşe în care nu s-a întîmplat nimic, viaţa culturală pulsează din ce în ce mai viu. Seară de seară, mii de spectatori umplu sălile teatrelor locale, trăind odată cu actorii fragmentul de viaţă înfăţişat pe scenă.

Faptul a depăşit limitele neobişnuitului. In oraşe unde la opt seara cetăţenii sufleau în lampă, pregătindu-se de culcare, astăzi există o intensă activitate teatrală. In patriarhalul Botoşani, oraş al plictisitului boieresc, s-a reconstruit în anii puterii populare un teatru de o impunătoare frumuseţe. E un teatru al tuturor sezoanelor, căci dacă în anotimpurile friguroase sala sa este caldă şi primitoare, în timpul verii el devine teatru în aer liber. Uşile mari din spatele scenei se deschid, aceasta servind teatrului de vară, amenajat în partea cealaltă a clădirii. Teatrul, care poartă numele marelui poet Eminescu, s-a impus prin activitatea lui, prin spectacolele date în multe oraşe ale ţării.

Dar templul Thaliei din oraşul Botoşani nu este o excepţie. Puţin mai jos, de o parte şi de alta a Siretului, au luat fiinţă două noi teatre — excepţînd pe cele veterane de la Iaşi şi Bacău. E vorba de teatrele de la Bîrlad şi Piatra Neamţ create în „oraşul prafului" şi respectiv în urbea unde altă dată singura «instituţie de soi» era laboratorul doctorului sarlatan Vorel. La Piatra Neamţ apare pe scenă o clasă de dramaturgie, pregătită la Institutul din Bucureşti, o clasă care cu fiecare piesă dă cîte un nou examen, în faţa unui public exigent şi cunoscător. Actorii de la Piatra Neamţ, colegi la propriu şi la figurat, cutreieră satele din jur ducînd în mijlocul maselor tărăneşti, cu atîtea alte colective actoriceşti, cuvîntul, ideea care înobilează sufletele, care cheamă la acţiune.

La Galaţi, un local recent amenajat se încadrează perfect în noua arhitectonică a oraşului, care creşte cu fiecare zi. In grădina publică, spre Dunăre, gălăţenii au un teatru de estradă.

Au de asemenea un teatru de păpuşi.

Dacă ai pleca la ridicarea cortinei din Galaţi doi în sala teatrului din Brăila. Distanţa dintre teatre se poate măsura astăzi nu în kilometri, ci în acte.

La Galaţi, spectatorii beneficiază de confortul şi eleganţa acestui nou teatru de Stat

La Constanţa, un teatru impozant găzduieşte o formaţie dramatică şi una de estradă. In Oraşul Stalin ca şi la Arad, abia au fost tăiate panglicile de la inaugurare. La Baia Mare, în nordul depărtat al ţării, colectivul teatral a reuşit să se remarce prin frumoasele lui calităţi. O adevărată reţea de noi teatre îmbrăţişează ţara. O reţea ca a şcolilor, ca a fabricilor de pîine, dacă vreţi. Ce probă mai concludentă a grijii cu care partidul se interesează de creşterea nivelului cultural al poporului?

Dar acesta este numai începutul. Proiectul de Directive ale Congresului al III-lea al Partidului împlineşte speranţe mai vechi şi mai noi. Noi lăcaşuri teatrale vor lua fiinţă în viitorii ani. Cei care pînă mai ieri se plîngeau că o trupă aflată în turneu nu s-a oprit în oraşul lor nici măcar cinci minute, pentru a bea apă, dar mi-le pentru a da un spectacol, vor avea teatrul lor, aşa cum au cetăţenii altor oraşe. Perspectiva, în drumul nostru spre socialism şi comunism, teatrul va deveni un bun al unor mase din ce în ce mai largi. Teatrul capătă importanţa ce i se cuvine, rămînînd ca tristă amintire dispreţul burghez faţă de el, falsa tristă a căruţei cu paiaţe.

Spectatorii se numără cu milioanele. In 1957, de exemplu, numărul lor era de 8 ori mai mare decît cel înregistrat în 1938. (De altfel anuarul statistic pentru anii 1937 şi 1938 a exclus capitolul „artă" din cuprinsul său).

Astăzi proporţia faţă de trecut e mult mai mare, demonstrînd prin argumentul sălilor pline dragostea şi interesul maselor pentru cultura nouă, socialistă.

Const. SÎRBU

In marele centru siderurgic al ţării, Reşiţa, a fost dat în folosinţă acest frumos palat: Casa de cultură a combinatului metalurgic Reşiţa, prevăzută cu o spaţioasă sală de spectacole.

Lucrări muzicale în cinstea Congresului

Compozitorii noştri întîmpină Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român cu numeroase lucrări. Dintre cele simfonice şi coregrafice citîm: „Stejarul din Borzeşti" **de Matei Socor,** „Şapte cîntece" **pe versuri de Cicerone Theodorescu de Paul Constantinescu,** „Cîntecul păcii" **de Zeno Vancea,** „Cantata anilor luminoşi" **de Anatol Vieru,** „Balada Patriei"**, spectacol de cor şi dans de Florin Comişel,** „Zburdaţi porumbei" **de Dumitru Capoianu,** „Rapsodie din cîntece de masă" **de Sergiu Sarchizov,** „Harta ţării"**, poem coregrafic de Viorel Doboş şi** „Cantata bucuriei" **de Ovidiu Varga.**

De asemenea, cîntecul de masă este reprezentat prin compoziţiile: „Mîndria noastră"**,** „Coloană în marş"**,** „Cîntec de laudă" **şi** „Cîntec revoluţionar" **de Alfred Mendelsohn,** „Să înălţăm un cîntec, fraţi" **de Ion Chirescu,** „Partid, tu inima ţării" **de Hilda Jerea,** „Cîntec studenţesc pentru partid"**, şi** „Sub flamurile roşii" **de C. Palade,** „Neînfrînt partid, partidul meu" **de S. Sarchizov,** „Glorios partid" **de Elly Roman,** „Partidul ne cheamă" **de Radu Şerban,** „Partidului" **de Emil Lerescu,** „Prin şarjele noastre partidul slăvim" **de Gh. Derieţeanu,** „Partid al libertăţii" **de Eugen Teger,** „Te cînt partid" **de M. Neagu,** „Biruitorului partid" **de Liviu Dandara.**

La Casa de cultură a raionului Gh. Gheorghiu-Dej

Artiştii amatori din cadrul Casei de cultură a raionului Gh. Gheorghiu-Dej s-a pregătit cu însufleţire pentru întîmpinarea celui de al III-lea Congres al P.M.R. Ei au realizat un montaj literar-muzical intitulat „Te slăvesc partid iubit", pe care-l vor prezenta publicului mîine duminică 19 iunie, ora 18, în sala Casei de cultură din strada Popovăţ nr. 3. Montajul literar-muzical cuprinde poezii şi cîntece închinate luptei partidului, care vor fi interpretate de un colectiv de peste 30 de persoane.

Echipa de teatru a Casei de cultură a raionului Gh. Gheorghiu-Dej pregăteşte piesa „Vlaicu şi feciorii lui" de Lucia Demetrius, pusă în scenă de actriţa Eveline Grusa de la Teatrul Municipal.

Un tînăr regizor montează o operă comică

Lucrează la Operetă, dar îi place şi... opera comică. Faptul nu trebuie să vi se pară ciudaţi de puţin curios, deoarece preferinţa pentru acest gen al spectacolului, care se situează între operă şi operetă, constituie o veche pasiune a lui. Îi spune Lucian George Ionescu. Tînărul regizor, este, dealtfel, o veche cunoştinţă a spectatorilor. El a montat pe scena teatrului la care lucrează operele comice „Căsătoria secretă" şi „Don Pasquale", spectacolul „Medalion Kalman", precum şi operetele într-un act „Chouilleuri" şi „Cîntecul lui Fortunio". Lucrînd cu două sau chiar trei distribuţii, regizorul Lucian Ionescu a repetat nu numai cu actorii cu experienţă, dar şi cu numeroase elemente tinere, unele recrutate chiar din cor, pe care le-a promovat în aceste spectacole.

L-am întîlnit zilele trecute la una din repetiţiile cu opera comică „Elixirul dragostei" de Donizetti.

— Deşi ne aflăm nu departe de încheierea stagiunii — ne-a declarat el — Teatrul de Operetă cunoaşte o activitate destul de febrilă. In momentul de faţă repetăm trei noi montări, fiecare de un gen diferit: operetă „LYSISTRATA" de Gherase Dendrino, comedia muzicală „DARURI IUBITELOR LALELE" de autorul sovietic O. Sandler şi opera comică „ELIXIRUL DRAGOSTEI", a cărei regie o semnez.

Ultimele două spectacole le pregătim în cadrul studioului de tineret.

— V-am ruga să ne spuneţi cîteva cuvinte despre montarea acestei opere comice.

— Desigur că un spectacol ca „Elixirul dragostei", cu o muzică atît de melodioasă şi spumoasă, cu tinereţea care umblă să speculeze pretinsa putere a elixirului, vor apare Silviu Guruu şi Gabi Gheorghiu, în Geanetta, Dia Panaitescu şi Ştefi Pîrvulescu, în timp ce rolul sergentului Belcuore va fi deţinut de Mircea Nemeş şi Mugur Bogdan. Vor mai apare: Bimbo Mărculescu, Ştefan Glodariu, Silly Vasiliu şi alţii. Şi un ultim amănunt: conducerea muzicală aparţine lui Traian Mihăilescu.

M. D.

O consfătuire folositoare

Zilele trecute a avut loc la Filarmonica de Stat „George Enescu" o manifestare neobişnuită: cei invitaţi n-au venit în calitate de auditori ci, am putea spune, de critici muzicali. Într-adevăr, convocaţi de conducerea Filarmonicii, numeroşi muncitori, funcţionari şi tehnicieni de la diferite instituţii, întreprinderi, fabrici şi uzine din Capitală şi-au putut spune cuvîntul în cursul unei consfătuiri desfăşurată de Filarmonica de Stat „George Enescu" în actuala stagiune, analizînd succesele şi scăderile, făcînd propuneri şi dînd sugestii pentru stagiunea viitoare. Au participat, printre alţii, la discuţii: Pespescu Daniel de la uzinele „Semănătoarea", Marian Fantazi de la uzinele „Electronica", I. Niculiţă de la uzinele „Republica", Şerban Georgescu de la Institutul Medico-Farmaceutic, Cocian Carmen de la Institutul de Arte Plastice etc.

CEI 22...

La Institutul de Teatru „I. L. Caragiale", examenele de sfîrşit de an sînt pe terminate. Studenţii din primii trei ani de studiu vor pleca după examene la practică, prin uzine şi pe oogoare unde vor da spectacole cu piesele lucrate la cursul Institutului.

Anul acesta, Institutul dă o promoţie de 22 de actori.

Ce vor face cei 22 de preaspeţi actori după terminarea examenului turneu? Vor bate ei pe la uşile direcţiilor de teatre, să-şi căutarea unor angajamente? Nu. Faptul acesta ţine de domeniul trecutului, cînd tinerii actori de pe vremuri, ile că-şi găsească, după multă trudă, vreun loc(or pe scenele teatrelor, ile ca-n satul de sărbătoare, ţin cu dinadinsul să speculeze pretinsa putere a elixirului, vor apare Silviu Guruu şi Gabi Gheorghiu, în Geanetta, Dia Panaitescu şi Ştefi Pîrvulescu, în timp ce rolul sergentului Belcuore va fi deţinut de Mircea Nemeş şi Mugur Bogdan. Vor mai apare: Bimbo Mărculescu, Ştefan Glodariu, Silly Vasiliu şi alţii. Şi un ultim amănunt: conducerea muzicală aparţine lui Traian Mihăilescu.

L.

O secţie a Şcolii populare de artă

Şcoala populară de artă de pe lîngă Statul popular al Capitalei îşi are sediul pe strada Cuza Vodă nr. 100. Dar numărul mare al muncitorilor care doresc să înveţe actor.a, canto, pictura, sculptura, coregrafia sau diverse instrumente muzicale a necesitat organizarea unei secţii la locul de producţie. Una dintre ele se află la „Casa Scinteii". Aici, la secţia de actorie, sub îndrumarea atentă a actorului Ion Gheorghiu, laureat al Premiului de Stat, învaţă meşteşugul scenei muncitoarele de la offset Florica Niţulescu şi Rodica Baratki, lucrătorul de la O.S.E.P., Dumitru Gaciu, strungarul de la uzinele „Electronica", Ilu Ana Maria, laboranta Silvia Grati, muncitoarea Constanţa Suluţiu şi alţii. Cu cîtă dragoste au studiat învăţătura lui Stanislavschi în legătură cu arta actorului! Astăzi ei au pătruns în tainele interpretării.

Acum harnicii muncitori s-au pregătit pentru examenul de sfîrşit de an. Au învăţat poezii de M. Eminescu, Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Eugen Frunză, Dan Deşliu, Maria Banuş; interpretează scenele de Cehov şi Caragiale; cunosc fragmente din romanele lui M. Sadoveanu, Cezar Petrescu, Eugen Barbu.

Elevii secţiei de actorie a Şcolii populare de artă, elemente talentate şi bine pregătite, vor face parte din ansamblurile de amatori, conlucrînd la progresul lor continuu.

M. D.

REFLECTOR

Teatrul poporului

Omul cu unelte voia din totdeauna o carte a lui, muzica lui, teatrul lui. Nu i s-au dat.

In ceea ce priveşte scena se şliţ bine ce se întîmplă aici. Două perdele cu ciucuri, 300 de scaune, un repertoriu însalubru cu cît mai multe acte de alcoov şi restul desăvîrşea publicitatea de gunoi, plătită cu rîndul de tipar.

Revoluţia a măturat magaziile de dejecţie şi patroanele de rochii deşuchiate şi de cuvinte asemenea au fost trimise în garsonierele proprii. S-a schimbat şi repertoriul, s-a schimbat şi publicul. Negustorul de mezeluri şi halva n-a mai venit la ora 8 să vadă eternele „triumfuri" în ipostaze incalificabile. Teatrul fără sens a rămas o amintire. Scena s-a umplut de idei. Pe porţi a început asaltul celor ţinuţi departe de poezia dramatică.

Nu-mi place cuvîntul cu trîmbiţă, dar exclamarea fermă a entuziasmului, obligă şi la adjectivul gras. Să luăm la întîmplare cîte ceva. Închipuiţi-vă că în urmă cu 20 de ani, vremea domniei lui Bataille şi a lui Bernstein, cineva ar fi venit cu ideea înfiinţării unui Teatru Naţional la Bacău! Stupoarea provocată de propunerea vizionarului ar fi fost egală cu aflarea veştii că marţienii au coborît pe pămînt. Pentru provincie ajungeau turneele sporadice şi aventuroase ale trupelor de revistă şi cîte o amărîtă de formaţie de artişti şomeri.

Cît despre probleme ca local, studii ale actorului, turnee la ţară — auziţi: la ţară! — acestea nici nu intrau în capitolul posibil. Regimul popular a curăţat scena de tarabagii şi a dat omului de dincolo de rampă demnitatea meritată. Adio boemă şi dormitul pe mese, adio cîrpeala replicei spuse între rînduri de halbe. Teatrul s-a înobilat. Transformarea celor doi factori: public şi interpret, n-a avut loc bineînţeles peste noapte, dar cu puţină răbdare, iată rezultatele.

Caravanei cu peliculă pornită pe drum de lut cu zile dea lumină satului i s-a adăugat caravana cu decor de carton. Autobuzul dus de Hamlet şi posibili la Dîlga şi palmele bătătorite de seceră, obligă la seriozitate. Aud că primirea făcută actorilor întrece orice închipuire. Tractoriştii sau celui care conduce combina îi trebuiau piese solide, ogînzi ale vieţii imediate şi dramaturgii au răspuns acestei chemări.

Nu este vorba de o concesie culturală făcută unui public neinţărcat, doar Shakespeare nu e cerut prin tradiţia repertoriului, ci de un adînc sondaj necesar în sufletul deloc simplu al omului atîta vreme dispreţuit şi etichetat fără adevăr ca nepregătit. Ziarele ne aduc la cunoştinţă, că pretutindeni cum la gospodăria colectivă s-a cumpărat camionul necesar, se trece la ridicarea teatrului propriu. Să ai scenă în ogradă dovedeşte ceva: sete de cultură. Din fundul ududoaielor şi al parcelei nesfîrşite de orez se aude un strigăt: Veniţi şi la noi, şi la noi! Uite, v-am ridicat şi patru pereţi, avem şi reflector, dacă răbdaţi, punem şi marmură la intrare, că neon demult am instalat în pereţi!

Toată această igienă a teatrului a fost desăvîrşită la îndemnul partidului şi Proiectul de Directive vorbeşte de o creştere viitoare a cîtrei secenelor. Mai multe cinematografe, mai multe teatre. Scaunele nu mai ajung. Să punem mai multe...

Eugen BARBU

Actori dramaturgi

In ultimele două stagiuni au apărut pe afişele teatrale noi nume de dramaturgi din rîndul slujitorilor scenei. Paralel cu activitatea lor teatrală, actori cu înclinaţii scriitoriceşti s-au aşezat în masa de scris şi au creat numeroase piese dintre care unele foarte reuşite.

Să-i vizităm pe la teatre şi să-i întrebăm despre activitatea lor dramaturgică.

...Am început, la întîmplare, cu Teatrul „C. Nottara", unde l-am găsit pe Arcadie Donos în pauza unui spectacol. Intr-un costum de erou din basmele ţăranei („Muşchetarii măgăriei sale"), Arcadie Donos nu prea are figura de scriitor. Totuşi...

— Am scris — ne spune „Tarzan" din „Nota zero la puritare" — o piesă în două acte: „S-a întîmplat la seceriş" — din viaţa satului rominesc — care s-a jucat pe scena noastră şi acum se reprezintă în teatrele de amatori. Mă pasionează mediul sătesc.

— Proiecte de viitor?

— Alături de marea masă a muncitorilor ţării noastre, m-am gîndit să muncesc mai mult în preajma Congresului partidului. In cinstea acestui eveniment am lucrat şi continui să lucrez la o nouă piesă. E pe terminate şi am intitulat-o „Pe lîngă casă".

— Ce temă?

— Combat tendinţele individualiste dintr-o gospodărie agricolă colectivă. Mai am în proiect o piesă în trei acte: „Stejarii din Borzeşti", din viaţa termocentralelor noastre.

...In culise îl mai găsesc şi pe cunoscutul actor Ion Lucian, dramaturg mai vechi în domeniul pieselor pentru copii.

— Aveţi ceva în pregătire?

— Da. O nouă piesă pentru cei mici, continuare la „Muşchetarii măgăriei sale" şi un poem dramatic — în colaborare cu V. Puicea — oglindind desfăşurarea unor evenimente petrecute între 23 şi 29 august 1944.

...De la „Nottara" pasăm-au dus spre Teatrul Tinerretului. Şi aci sînt doi

Arcadie Donos

actori dramaturgi: H. Nicolaide şi Florin Vasiliu. L-am găsit doar pe cel de-al doilea. Apreciatul comic Florin Vasiliu, deşi de-abia de cîtiva ani absolvent al Institutului, a scris pînă acum trei piese: „Ultima generaţie", „Vrei să fii nevasta mea ?" (prima în colaborare cu V. Niţulescu, a doua cu Rodica Gheorghiu) şi „Casa din str. Cosbuc 10" care se joacă în ţară.

— Continuaţi activitatea de dramaturg?

— Nici nu mă gîndesc altiel... Lucrez la două piese: „Cei trei băieţi şi o bancă", comedie lirică în trei acte şi „Taler cu două feţe", o comedie satirică din viaţa studenţească, ultima în colaborare cu Eugen Mirea.

...La Teatrul Muncitoresc C.F.R. a început să circule următorul zvon: Ernest Maftei a scris o nouă piesă. E o piesă tare" — îmi spune unul dintre actori.

— Aşadar — l-am întrebat pe apreciatul actor şi autor al piesei de bună calitate „Răzeşii lui Bogdan" — scrieţi mai departe teatru ?

— Da. Continuu. In cinstea marelui eveniment ce se apropie am scris o nouă piesă. Mai lucrez încă la ea.

— Eroii sînt luaţi tot din mediul satelor ?

— Este vorba de eroi din mai multe pături sociale.

...Tot căutîndu-i pe actorii dramaturgi, am ajuns şi la „Ţăndărică", printre păpuşari. In spatele micii scene, o tînără actriţă — Zaiţa Brîndoşa — îşi admiră o păpuşă-erou de basm. Minuitoarea ne-a dăruit minunatul „Păcală", care a trecut şi hotarele ţării.

Zaiţa Brîndoşa ne răspunde la capitolul proiecte:

— Lucrez la o nouă piesă pentru copii. Tema este tot folclorică, cu eroi gen Păcală

Miron LIVIU

O secvenţă din filmul rominesc „Selea", care se află în producţie pe platourile de la Buftea.

Strădanii deosebite

Am întreprins — în zilele acestea prezentatoare celui de-al III-lea Congres al P.M.R. — un raid-anchetă prin cîteva din lăcaşurile noastre de artă şi cultură, fiind mai-toate deosebitoare străduinii ce se depun în cinstea acestui mare eveniment din viaţa poporului nostru.

Sălile de spectacole ale teatrelor — cu toate că actuala stagiune se află pe sfîrşite — prind viaţă încă din primele ore ale dimineţii. Prezentarea spectacolelor în cele mai bune condiţii şi îndeplinirea angajamentelor cu privire la premiere anunţate, constituie preocupări de seamă ale tuturor colectivelor.

La Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" a avut loc, cu mare succes, premiera piesei „Poveste din Irkutsk" de Alexei Arbuzov, pusă în scenă în sistem Congresului partidului. De asemenea, încă două lucrări dramatice urmează să vadă lumina rampei: „Maria" de Vasile Iosif şi „Invierea", dramatizare după Tolstoi.

Trei premiere le scurte intervale nu e deloc o problemă uşoară şi totuşi, datorită unei bune organizări, rezultatele sînt excelente.

— Stăm de vorbă cu autorul piesei „Maria", poetul Vasile Iosif, care a asistat aproape zi de zi, în sala Studio, la repetiţiile piesei sale.

— Aşadar, nu mai despart două sau trei zile pînă la premieră...

— Într-adevăr ! Şi deşi nu e prima mea piesă care va fi jucată, pot spune că emoţiile nu-mi dau pace. Întocmai unui debutant.

— Să lăsăm tracul pe seama... interpreţilor. Ştim că acţiunea piesei dv.oastră se desfăşoară într-o gospodărie agricolă din Dobrogea. Vreţi să ne spuneţi de ce aţi plasat acţiunea în această parte a ţării ?

— Mai întîi pentru că am copilărit şi mi-am petrecut adolescenţa în safele şi oraşele dobrogene şi apoi pentru că Dobrogea reprezintă sectorul cel mai înaintat în transformarea socialistă a agriculturii noastre.

In sala „Comedia", regizorul Vlad Mugur conduce cu meticulozitate repetiţia la piesa „Invierea". De cîte ori pînă acum Nehliudov (Geo Barconi) sau Maslova (Mărcela Rusu), interpreţii principali ai piesei, nu au rostit fără greşeală replicile respective şi totuşi scenele se reiau, o dată şi încă o dată, cu ei, ca şi cu alţii, pentru că se tinde cu adevărat la realizarea unui spectacol cît mai bun.

★

Popas la alte teatre, la Municipal şi la Operetă, la Estradă — peste tot remarcăm aceeaşi însufleţire. In sala „Filimon Sîrbu", un ansamblu impresionant, aproape întreg colectivul Teatrului Municipal, dă viaţă noii lucrări dramatice a scriitorului Mihai Beniuc. Autorul e prezent în sală şi vedem cît e de atent la fiecare replică, cît de neînsemnată ar fi ea, la fiecare cuvînt rostit de pe scenă.

Ansamblurile muzicale se pregătesc şi ele pentru o îmbrăcăminte de sărbătoare, pentru a se prezenta la spectacolul festiv ce va avea loc pe scena Teatrului de Operă şi Balet, cu noi creaţii ce au ele mai valoros.

★

Pe artistul poporului I. Jalea l-am găsit la „Cetatea Ariei" — aşa cum îi place sculptorului şi pictorilor să intituleze blocurile de la sosea, anume construite de regimul nostru de democraţie populară şi în care au posibilitatea să-şi desfăşoare, în condiţii optime, activitatea de zi cu zi — şi am stat de vorbă cu el şi în calitatea sa de preşedinte al Uniunii Artiştilor Plastici din R.P.R. şi în calitatea sa de sculptor. Interlocutorului nostru îi-a vorbit despre entuziasmul în muncă cu care întîmpină artiştii plastici Congresul partidului, despre expoziţia care va fi deschisă în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului, la Casa Scinteii, în care vor fi prezentate creaţiile cele mai izbutite ale pictorilor, sculptorilor şi graficienilor noştri, dedicate măreţului eveniment.

— Ce lucrare aţi executat dumneavoastră în cinstea Congresului Partidului ?

— O lucrare intitulată „Partizani".

★

Am prezentat doar cîteva aspecte din străduinţile deosebite închinate de oamenii noştri de artă şi de cultură celui de-al III-lea Congres al Partidului. Străduinţi care reflectă bucuria şi entuziasmul cu care artiştii şi creatorii noştri de artă întîmpină acest eveniment.

N. SANDU

Prezenţe noi în teatrul liric

Teatrul nostru liric cunoaşte astăzi o puternică înflorire pe linia promovării unor spectacole valoroase, realiste. De la vechile montări, sărăcăcioase şi de o tratare facilă, la spectacolele de azi, teatrele noastre lirice şi-au aflat o vie preţuire datorită tendinţei pentru realizarea unui nivel artistic cît mai ridicat, a unor punct în scenă cît mai realiste. De aceia, desigur, numărul celor care au frecventat în anul 1959 teatrele muzicale s-a ridicat la 2.700.000.

Prima scenă muzicală a ţării, Teatrul de Operă şi Balet, a realizat montări valoroase după capodopere ruse („Rusalka" de „Evgheni Oneghin" şi „Dama de pică"), şi a dedat întîi conceptie realistă operele patrimoniului muzical universal.

Nu se poate vorbi de toate acestea fără a sublinia prezenţa operei romineşti pe scenele noastre. In ultima vreme au fost create lucrări originale ale genului, cum sînt „Ion Vodă cel Cumplit", prima operă romînească de după eliberare şi „Răscoala" — ambele de compozitorul Gh. Dumitrescu. Montarea operelor romîneşti constituie atăzi o sarcină de onoare pentru scenele lirice. Astfel, numai în cîţiva ani, Opera Română din Cluj a montat nu mai puţin de cinci opere romîneşti: „Năpasta" de Sabin Drăgoi, „Povestea ţapului", operă-basm de A. Alzicovici, „Cauza cu trei iezi" de Al. Zirra, „Pană Lesnea Rusalim" de Paul Constantinescu şi „Noaptea Sînzienelor" de Tudor Jarda. O vie afirmare şi-au aflat-o în acelaşi timp spectacolele de balet şi îndeosebi cele de balet romînesc. Spectacole apreciate cu multă căldură de public, ca cele realizate cu „Lacul lebedelor" şi „Romeo şi Julieta" s-au ca acele le care ne-au prezentat baletele romîneşti „Haiducii", „Cocîlin", „La piaţă" şi „Priculiciul" etc. au relevat faptul că şcoala noastră de balet s-a născut cu adevărat în anii democraţiei populare, cînd a ajuns la un înalt nivel interpretativ.

Şi în domeniul operetei, teatrul liric îşi înscrie realizări de seamă. Cel mai însemnat fapt îl constituie naşterea operetei romîneşti, orientarea compozitorilor noştri către o tematică inspirată din lupta poporului, din marile sale transformări revoluţionare.

M. DAMIAN

Vedere a noului cinematograf din Hîrlău

„Spectacolul" în regiunile ţării

PITEŞTI: Un bilanţ rodnic

Teatrul de Stat „Al. Davila" Piteşti a prezentat de curînd, la Curtea de Argeş, cea de-a opta premieră de la deschiderea stagiunii 1959 — 1960, cu piesa „Casa din str. Cosbuc 10", de Florin Vasiliu. Spectacolul s-a bucurat de mult succes.

In vederea punerii în scenă a unor noi premiere, colectivul teatrului pregăteşte şi alte piese: „Un milion pentru un surîs" de A. Sofronov, în care va juca şi artistul emerit Radu Beligan, basmul lui Victor Eftimiu „Inşir-te mărgărite" şi piesa scriitorului bulgar Kliment Ticev, „Din prea multă dragoste".

După cum se vede, colectivul teatrului a avut o activitate bogată. El continuă să lupte pentru obţinerea unor rezultate cît mai valoroase, deoarece şi-a propus să întîmpine cel de al III-lea Congres al Partidului cu noi şi importante succese. Astfel în cinstea Congresului Partidului, colectivul Teatrului pregăteşte şi piesa lui Aurel Baranga şi Nicolae Moraru inspirată din lupta ilegală a comuniştilor, intitulată „Anii negri". Iunie va fi luna cea mai bogată în premiere din anul acesta. Vor avea loc 4 premiere dintre care două premiere pe ţară.

I. JUGĂNARU
activist cultural

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

AL III-LEA CONGRES AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN

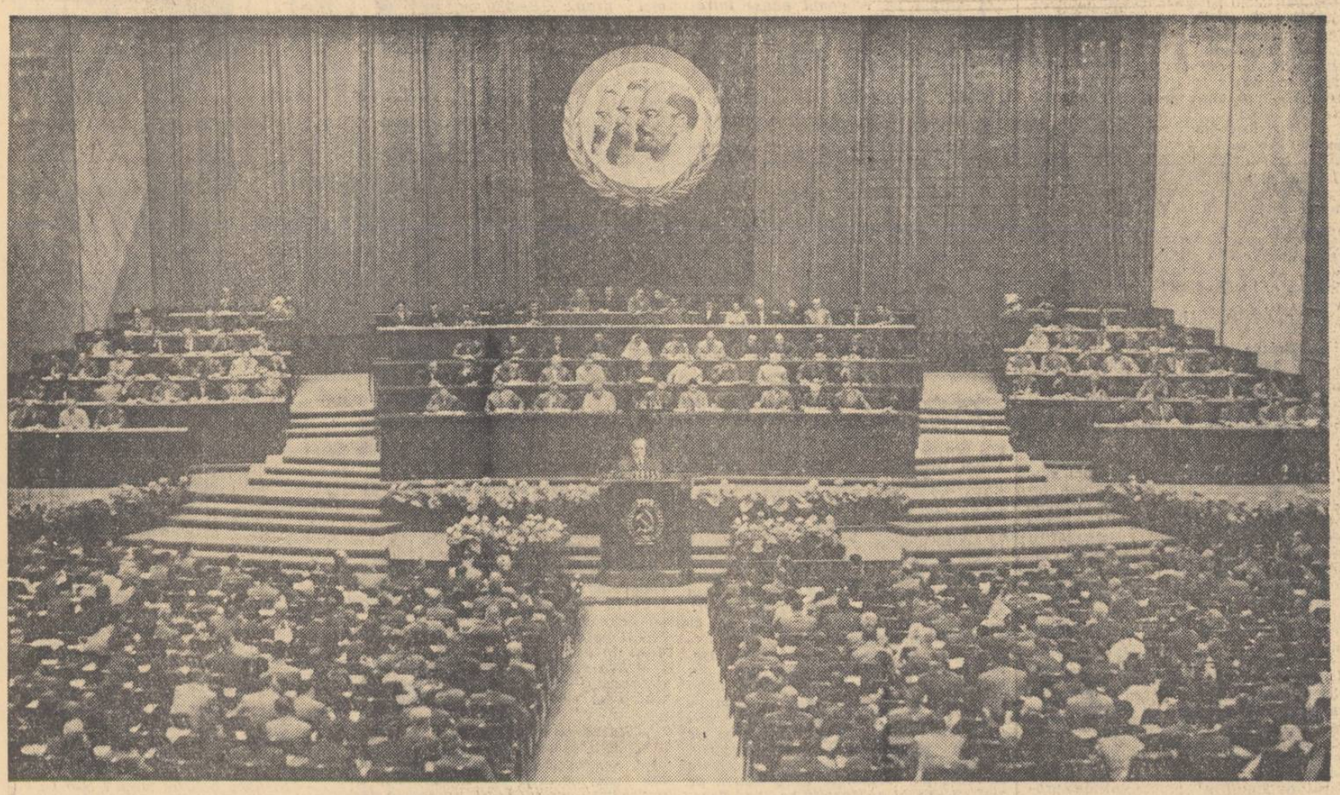

Prezidiul Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn

În Sala Congreselor din Palatul Republicii s-a deschis luni, 20 iunie, cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, avînd ca ordine de zi:

1. Raportul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al II-lea și Congresul al III-lea al partidului, cu privire la planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și la schița planului economic de perspectivă de 15 ani;
2. Raportul Comisiei Centrale de Revizie;
3. Alegerea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Comisiei Centrale de Revizie.

La Congres sînt prezenți 941 delegați cu drept de vot deliberativ și 207 delegați cu drept de vot consultativ.

La lucrări participă ca invitați fruntași în muncă din industrie și agricultură, activiști de partid și de stat, oameni de știință și cultură, ziariști romîni și străini.

La Congres iau parte delegații ale partidelor comuniste și muncitorești frățești din numeroase țări, în frunte cu delegația gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice condusă de tovarășul Nikita Sergheevici Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Raportul C.C. al P.M.R. prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a fost subliniat în repetate rînduri de delegați și invitați prin aplauze puternice și ovații.

În cuvîntările rostite la Congres a fost înfățișată hotărîrea fermă a poporului nostru de a lupta cu și mai mult elan pentru a fi înfăptuite sarcinile prevăzute în Directivele celui de-al III-lea Congres al partidului, pentru obținerea de noi victorii de importanță istorică pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste.

Cel de-al III-lea Congres al partidului constituie un eveniment istoric în viața partidului și întregului popor muncitor. El a demonstrat, prin succesele obținute și prin perspectivele minunate ce se deschid în fața țării noastre, ce poate înfăptui un popor liber.

Un grup de delegați într-o pauză a lucrărilor Congresului.

Tovarășii N. S. Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej răspunzînd entuziastelor ovații din Sala Congreselor.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 142 * Sîmbătă 25 iunie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

„FABRICAT: UZINELE 1 MAI"

În registrele de evidență aflate la șeful serviciului de contabilitate al cazangeriei de la uzinele „1 Mai" din Ploești, se află înscrise multe cifre care îți atrag atenția. Există însă printre aceste cifre una către care în mod deosebit ți se îndreaptă atenția: 243 tone de metal economisit la instalațiile și utilajele construite de la începutul anului și pînă în prezent.

Așadar instalațiile de foraj 4Ld, coloanele de distilație pentru uriașul și modernul complex de prelucrare și chimizare a petrolului de la Brazi, cîntăresc cu circa 24 de vagoane sau 243.000 kg. mai puțin. Cît despre calitatea utilajelor și instalațiilor respective (reducerea greutății lor s-ar putea să ne sugereze ideea de diminuare a calității), nu avem decît să-i lăsăm pe constructorii și montorii de la Brazi, de pildă, să-și spună părerea.

— **Faină coloana asta Cl3 pe care ne-au trimis-o metalurgiștii de la uzinele „1 Mai" pentru instalația de absorbție și fracționare a gazelor,** spune vîrstnicul și totuși mereu tînărul maistru montor Gheorghe Sfetcu, de la șantierul Brazi. **Deși lucrez de zeci de ani la montarea de instalații pentru rafinării, o astfel de coloană perfectă n-am avut încă ocazia și aș zice cinstea, să instalez".**

Același lucru îl spun cu mîndrie și petroliștii din schele, — ca de pildă brigadierul Ștefan Crișan de la Boldești, brigadierul Alexandru Marcu de la Berca sau maistrul mecanic Gheorghe Ungureanu de la Liliești, — despre instalațiile de foraj 4Ld, despre pompele triplex, despre turbinele de foraj sau despre sapele cu role purtînd marca uzinelor „1 Mai" Ploești.

Și nu trebuie uitat că aceste aprecieri vin de la cei mai exigenți judecători ai activității constructorilor de utilaj petrolifer, petroliștii din schelele care folosesc aceste instalații.

Dar a ne opri numai la exemplul pe care l-am amintit, din secția de cazangerie (deși numai despre felul cum au contribuit maistrul Vasile Iordăchescu, cazangiul Gheorghe Enăchescu sau inginerul Eugen Toma la economisirea metalului s-ar putea scrie file întregi), ar însemna să trecem cu vederea fapte tot atît de importante sau poate și mai și.

În aceste zile ale celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, constructorii de utilaj petrolifer de la Ploești, alături de oamenii muncii din întreaga țară, muncesc cu un deosebit avînt, adăugînd realizărilor dobîndite noi și importante succese. Turnătorii, în frunte cu cei din echipa de tipăritori condusă de Nicolae Bîrlează din echipa de turnare condusă de Toma Ruse de la turnătoria de oțel și cei din brigada condusă de Tolin Popescu de la turnătoria de fontă, lucrătorii din secția de uzinaj și în primul rînd strungarii Ion Ince, făuritorii de sape cu role, în frunte cu teh-

I. ILIEȘ

• (Continuare în pag. 2-a)

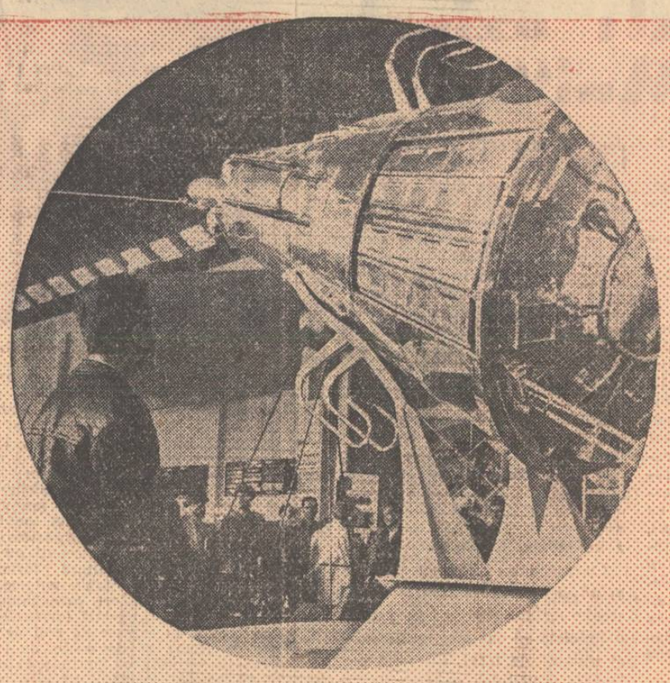

MINUNI ALE TEHNICII

Vizitînd Expoziția Sovietică din parcul „I. V. Stalin"

Cînd eram copii — și nu e prea mult de atunci — ne jucam „de-a caii". La 10 ani, telefonul era o minune a tehnicii. Priveam fascinați fotografiile transatlanticelor, mijlocul cel mai „modern" de a traversa oceanul. Citeam cu răsuflarea tăiată literatură științifico-fantastică despre roboți, uzine automate și călătorii în lună. Totul ni se părea, ca într-o poveste minunată, grandios și irealizabil. Expediția lui Papanin și trecerea avionului lui Cicalov peste Polul Nord, au fost cele mai mari evenimente științifice ale copilăriei noastre...

Victor Carp, din clasa IV-a a școlii de 7 ani Nr. 165 din București, s-a urcat într-un TU 104 fără să fi văzut cum arată o birjă și a urmărit semnalele emise de sateliții artificiali ai pămîntului, fără a ști că, numai cu 25 de ani înainte, trecerea

Mariana PÎRVULESCU

• (Continuare în pag. 3-a)

Din sumar:

OAMENI ȘI PRIVELIȘTI ÎN CARTIERUL 23 AUGUST
Reportaj de F. BRUNEA-FOX

FABRICA DE PE MALUL DÎMBOVIȚEI

PASIUNILE INGINERULUI GHENCIU

Expoziția de Artă Plastică a R.P.R.

Reflector
de Eugen BARBU

Puncte de vedere
de Dan DEȘLIU

MAGAZIN MEDICAL

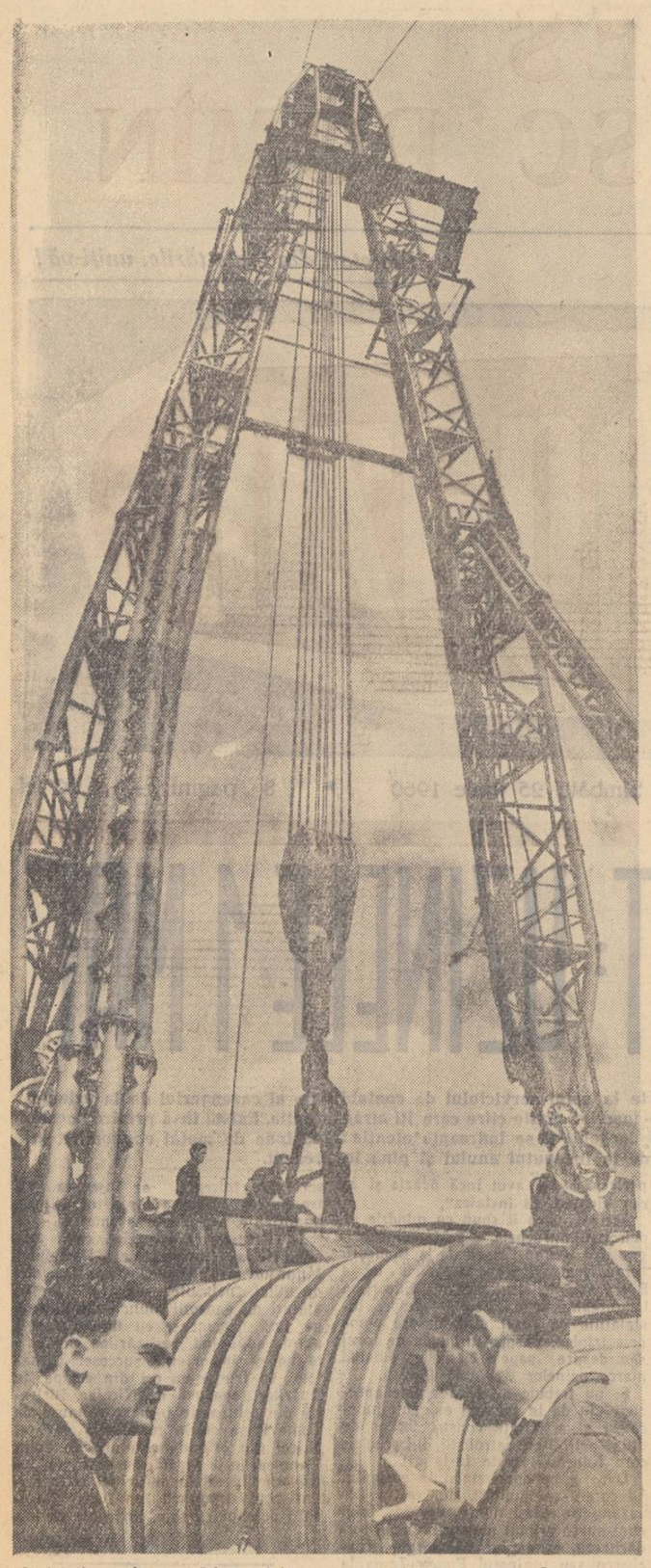

Instalație de foraj 4 Ld, montată peste plan în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, la uzinele „1 Mai" din Ploești.

„Fabricat: uzinele 1 Mai"

(Urmare din pag. 1-a)

nologul Ion Ungureanu și mulți alții, au obținut în aceste zile cele mai importante depășiri de normă și totodată au economisit cu grijă fiecare gram de metal, evitînd adausurile de prelucrare și eliminînd complet rebuturile din activitatea lor.

Sau să ne întoarcem în sectorul de cazangerie, unde se folosesc cele mai mari cantități de metal. Maistrul Alexandru Nicolescu și șeful de echipă Dumitru Vasile, împreună cu colectivele pe care le conduc, folosesc table mari de metal, pe măsura giganticelor utilaje pe care le construiesc. Dar aceste colective nu privesc cu nepăsare nici cupoanele de tablă care rămîn după trasarea pieselor. Din aceste cupoane se fac piese mai mici ca de pildă flanșe, segmenți, nervuri, diferite plăci, etc. Toate acestea înseamnă tone și tone de metal economisit la fiecare instalație. De asemenea, numai prin aplicarea unei inovații a inginerului Eugen Toma la fiecare habă de noroi de la instalațiile de foraj se economisesc aproape două tone de metal.

Toate aceste cifre și fapte, în aparență fără prea multă importanță, adunate, reprezintă la nivelul uzinei sume impresionante. Greutatea fiecărei instalații de foraj 4Ld, de pildă, a fost redusă pînă în prezent cu circa 20 de tone. Avînd în vedere numărul destul de mare de instalații pe care le produce uzina anual, nu este greu să ne dăm seama de importanța și valoarea acestei economii.

Care sînt astăzi preocupările și perspectivele ce stau în fața constructorilor de utilaj petrolifer de la uzina „1 Mai" Ploești?

Iată ce ne spune inginerul Eugen Toma, șeful secției cazangerie:

— În fața noastră stă sarcina de a mări pînă în anul 1965 producția de instalații de foraj de 1,9 ori față de cea realizată în prezent. Totodată, va trebui să producem instalații tot mai moderne, pentru foraj la adîncimi tot mai mari și adecvate folosirii turboburului și să reducem continuu prețul de cost al acestora.

— Sînt posibilități ca aceste sarcini să fie îndeplinite?

— Hotărîrea noastră este de a contribui nu numai la îndeplinirea, ci și la depășirea acestor obiective. Avem tot ce ne trebuie pentru aceasta. Numai în cursul anilor 1955—1959 uzina noastră a fost înzestrată cu 184 de mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, s-au construit halele pentru modelărie, turnătoria de oțel a fost parțial mecanizată, halele de fabricație au fost utilate cu poduri rulante de pînă la 25 de tone, la forje s-au instalat ciocane automate de mare capacitate, la cazangerie s-au introdus aparate de sudură automată ș.a.m.d. Cu ajutorul acestora, pe poarta întreprinderii noastre a ieșit în 1959 de peste două ori mai mult utilaj petrolifer ca în anul 1955".

Vizitînd uzinele după orele de program din schimbul de dimineață, am aflat și alte lucruri care dovedesc în ce constă baza materială a hotărîrii acestui harnic colectiv de a depăși sarcinile ce-i stau în față. Iată numai două aspecte în această privință. Primul: la chemarea organizației U.T.M. peste 600 de muncitori din cadrul uzinei participă la cele trei cicluri de cursuri pe grade și meserii, organizate pentru ridicarea calificării. Al doilea: majoritatea fruntașilor în producție sînt și vizitatorii obișnuiți ai cabinetului tehnic. Nu cu mult timp în urmă, la cabinetul tehnic au fost înregistrate inovații deosebit de importante, ale maiștrilor Vasile Iordăchescu și Dumitru Mircea, ale tehnologului Nicolae Alexandrescu sau a inginerului Eugen Toma.

Cu asemenea oameni și fapte și avînd în vedere condițiile de muncă create metalurgiștilor, nu există nici o îndoială că tot mai multe instalații și utilaje de foraj, extracție și prelucrare a țițeiului, utilaje de înaltă tehnicitate și ieftine, purtînd marca **„Fabricat: Uzinele „1 Mai" Ploești"**, vor ajuta petroliștilor din schele și rafinării să dea viață sarcinilor puse în fața industriei petrolifere de documentele Congresului partidului.

I. ILIEȘ

Fabrica de pe malul Dîmboviței

I

În atmosfera pestilentă și caustică a tăbăcăriilor, muncesc de dimineață pînă seara bărbați, femei și copii. Femei, pentrucă sînt plătite mai puțin decît bărbații, copii pentru că sînt plătiți mai puțin decît femeile.

El nu numai că scîrbește, ci e în același timp un miros caustic, coroziv; arde plămînii, ochii, epiderma; te vitriolează.

Cum trăiesc oamenii în acest infern?

(GEO BOGZA — „Tăbăcarii" — 1934)

Acum 26 de ani, reporterul nota incisiv — străbătînd perimetrul celor 10 fabrici de pe cheiul Dîmboviței cu intrarea pe strada Verzișori — munca acelor oameni aproape goi, desfigurați, care trudeau în niște condiții abjecte și satanice. Am citit mai de mult aceste pagini și în minte mi s-a întipărit, precis, imaginea — pe care patina timpului nu o poate șterge — a morții muncitorului Ion Tacu, cel care lucra în hrube, la cenușar. Ion Tacu trudea din greu la o mașină cu cuțite tăioase și valțuri multe. Deoarece, sălbateciî patroni voiau să ia prețul de două ori la o piele ce urma să fie desfăcută în două, Ion Tacu a fost obligat să potrivească pielea la doi centimetri de roțile dințate. Epilogul cuprinde o dramă cumplită. Îl reproduc ad litenam: **„A lucrat pînă într-o seară cînd mai erau cîteva minute pînă la încetarea lucrului. Atunci mîinile i-au intrat una după alta în angrenajul unei roți dințate și cuțite tăioase ale mașinei. În zgomotul oaselor zdrobite, țipetul sălbatec al muncitorului mutilat a fost acoperit de țipătul inconștient al sirenei de la ora șase. Din celelalte secții au năvălit muncitorii și femeile. Sîngele lui Tacu Ion se împrăștia proaspăt, cald, generos peste pielea murdară pe care o avusese în brațe".**

Așa dar, în regimul de cruntă exploatare a oamenilor muncii, patronii tăbăcăriilor își înscriau în registrele lor de profituri, nu numai pielea vitelor pe care o multiplicau în talpă și pantofi ci și pielea oamenilor pe care îi jecmăneau singeros.

Să mergem deci după 26 de ani pe urmele scrierilor maestrului Geo Bogza și să poposim pe același chei al Dîmboviței, în preajma întrărilor de pe strada Verzișor. O fabrică masivă și impunătoare se profilează pe pastelul zilei de vară, iar în curtea din fața incintei, straturi cu flori colorează cu tente multicolore peisajul industrial. Mirosul fetid de altă dată este înlocuit de parfumul dulce al trandafirilor și al garoafelor revărsate aici ca o grădină transplantată din parcuri. Începem să vizităm fabrica „Kirov", înălțată pe locurile unde altă dată generații întregi de muncitori și-au dat tributul lor de sînge industriei infernale a tăbăcitului. Iată, aici sînt halele mari și luminoase unde se modelează talpa și se argăsește epiderma animalelor. Este o lumină de farmacie și muncitori, îmbrăcați în salopete, mînuiesc cu pricepere mașinile care înlocuiesc acum munca aceia aspră și îndelung. Pe aici, pe undeva, trebuie să se fi înroșit pămîntul cu sîngele proaspăt, cald și generos al muncitorului Ion Tacu. De de mult, acum 26 de ani...

— Ce s-a întîmplat? mă întreba „ghidul". Îi explic pe îndelete toate lucrurile știute și apoi tăcem împreună. Apoi, după o bucată de vreme Ion Boldișor îmi spune:

— Ce-a fost odată, o să găsiți în pozele expuse la expoziția fabricii. Avem cîteva fotografii expuse acolo, cu barăci insalubre și oameni despuiați între piele depozitate în curte. Acum toate s-au schimbat!

Pornim mai departe. Abia acum începe, în celelalte secții, pe bandele rulante, să se contureze anatomia definitivă a încălțămintei.

II.

„Sărman cizmar!
Ce demon te-a ursit să stai
Pe trepiedul tău barbar,
În noaptea limpede de mai"...

(G. TOPÎRCEANU — „Noapte de mai")

La fabrica „Kirov" n-am fost în „noaptea limpede de mai" — cum spune bardul Topîrceanu — ci acum cîteva zile, adică pe la mijlocul lunii iunie. Dar n-am mai găsit „umila singurătate" nici „liniștea solitară" a oropsitului cizmar de altă dată. Moderna dezvoltare industrială a creat condiții noi de muncă acestor harnici meșteri care — antrenați într-o largă și complexă activitate colectivă — făuresc mii și mii de perechi de încălțăminte care iau apoi drumul magazinelor de la un capăt la altul al țării. Știți cîți oameni lucrează la o pereche de pantofi? 200. Iar din minut în minut pe imensa bandă rulantă, care este aproape cît un bulevard, pantofii ies perechi și apoi ambalați în cutii iau drumul comerțului. Există aici o specializare atît de minuțioasă a fiecărui amănunt al procesului de producție, încît fiecare muncitor și muncitoare au căpătat o dexteritate care pur și simplu te uimește. Dar înainte de executarea propriu zisă, începe o creație autentică ce se desfășoară la o secție specială. Aici Iosif Solomon, șeful secției de creație împreună cu ceilalți creatori făuresc cu multă imaginație noile modele. Aceștia sînt artiștii încălțămintei, adică artiști și deci creatori ca toți ceilalți ce făuresc noul. Apoi modelul intră în producție de masă și inventivitatea proiectanților capătă brevetul... cumpărătorilor.

Cum se naște pantoful? Mai întîi la niște mașini de cusut ingenioase, pielea începe să fie croită, apoi i se fac perforările ornamentale și ștanțarea respectivă. Sînt sute de mașini aici, începînd cu nituitoarele care unesc talpa pe partea exterioară a pantofului și sfîrșind cu mașinile la presă care stabilesc silueta definitivă a încălțămintei. O mașină specială formează pînă și scobitura din talpa pantofului pentru a o adapta anatomiei umane, iar mașinile de frezat strunjesc asperitățile creînd armonia simbiozei dintre talpă și piele. Mașinile acestea sînt minuite de oameni care au deprins meșteșugul turațiilor și care le conduc cu siguranță de stăpîni. L-am cunoscut aici pe ștanțatorul Paul Dindaraianu (a făcut economii la talpă în valoare de 240.082 lei), pe tehnicianul Dumitrescu Teodora, pe inovatorul Gheorghe Șoimu și pe mulți alții.

Acum 26 de ani, pe vremea patronilor exista aici un registru în care fiecare operație aritmetică urmărea să mai rupă o bucată din ptinea lucrătorilor, să stoarcă din ei „sînge mai mult cu trei la sută".

Acum există panouri de cinstire a fruntașilor în producție, cămin pentru copiii muncitorilor, cantină, echipe artistice care repetă în ritmul muzicii de la club și flori multe.

Adică există oameni liberi și demni, stăpîni pe viața și pe munca lor, stăpîni în casa lor dragă și luminoasă.

D. TABACU

Abia ieșiți de pe bandele rulante ale fabricii, pantofii își așteaptă cumpărătorii

Într-una din secțiile fabricii, muncitorii mînuiesc cu pricepere mașinile moderne

Tainuile inginerului Ghenciu

Autor a peste 200 de inovații... 1 milion lei economii aduse întreprinderii, numai în primul an de aplicare a inovațiilor. Recordman la... înlocuirea metalelor neferoase cu metale feroase... Șeful mecanizărilor... Decorat cu Ordinul Muncii clasa a III-a...

Șeful cabinetului tehnic vorbea cu o asemenea iuțeală încît cu greu pridideam să-l urmăresc.

— Ce inovații ați spus că a predat în cinstea Congresului? — l-am întrerupt o clipă.

— Una privind automatizarea unei operații (ștanțarea și impachetarea tolelor) și alta (un nou tip de carcasă pentru motoare) care va aduce economii mari de metal.

Cele aflate despre inginerul Marin Ghenciu de la fabrica „Electromotor" din Timișoara îmi stîrniseră pe drept cuvînt curiozitatea. Am pornit deci spre locuința sa, o vilișoară de toată frumusețea de pe strada C. Brîncoveanu, ca să-l cunosc personal.

În dormitor erau culcați copiii; în sufragerie, încăpere spațioasă și frumos mobilată, se odihnea soacra venită de la Sînnicolaul Mare să-și vadă nepoțelele. Tovarășa Ghenciu ne-a condus de aceea, în camera de lucru a soțului ei. Prilej cum nu se poate mai nimerit, pentru ca autorul acestor rînduri să afle multe amănunte interesante care altfel i-ar fi scăpat.

Oriunde-ți rotești privirea, numai cărți. În mijlocul biroului, un manual de mecanică, rigla de calcul și un caiet. Înainte de a pleca la concert, profesorul Ghenciu își pregătise, cu conștiinciozitatea unui elev silitor, lecțiile pentru a doua zi. În cărțile așezate unele peste altele pe colțul din dreapta recunoști cu ușurință — după mărimea lor — volumele Lexiconului tehnic romîn. La celălalt capăt, alte două cărți. De astă-dată e vorba de lectura particulară a tov. Ghenciu. „Față-n față cu America", excelenta culegere de reportaje a grupului de scriitori care l-au însoțit pe tov. Hruș-ciov în vizita făcută în S.U.A. și „Beethoven" de Alșvang. Biblioteca ocupă jumătate din cameră. Aproape doi pereți, din podea pînă-n tavan, sînt îmbrăcați cu cărți. „Posedă o bibliotecă tehnică cum nu sînt multe în Timișoara" — mi-au spus cu admirație tovarășii săi de la fabrică. Volumele tehnice le ține tovarășie nu mult mai puține cărți din domeniul literaturii și artei, ideologice și istorice. Isis-ul așezat în fața bibliotecii și l-a adus din R. Cehoslovacă. Dacă și picup-ul ar fi făcut parte din mobilierul acestei camere intuiam dintr-odată multiplele și variatele preocupări ale inginerului Ghenciu.

Pasiunea pentru tehnică datează de mult. Încă de cînd era copil. Ori de cîte ori găsea cîte o bucată de tablă sau de lemn, prin ograda casei sau în pod, construia sau modela ceva din ele. Și pentru că „strica" bunătate de materiale, păstrate cu grijă pentru nevoile gospodăriei, mînca nu de puține ori bătaie. De atunci și pînă a ajunge inginer, a străbătut drum lung și destul de anevoios. Greutăților ivite le-a venit totdeauna de hac munca dîrză, stăruitoare și pasionată, pe care a depus-o.

Prima inovație a prezentat-o în 1951. Pe atunci urma facultatea de Politehnică la cursurile fără frecvență. Cunoștințele teoretice acumulate în anii cît a învățat i-au fructificat talentul, l-au ajutat să îmbine mai armonios teoria cu practica. Pînă acum, are la activul său peste 200 de inovații, dar carnetul pe care-l poartă veșnic în buzunar, unde-și însemnă uneori chiar și în mijlocul nopții soluțiile ce-i vin la diferite probleme de tehnică, sau vreo idee nouă, e plin de noi proiecte. Dușman necruțător al rutinei și al conservatorismului, el nu se descurajează nici atunci cînd — prezentînd o inovație — i se retează elanul cu argumentul: „Așa ceva nu există încă în nici o fără din lume".

„Dacă nu există încă, asta nu înseamnă că nu se poate face" — ripostează în asemenea cazuri comunistul Marin Ghenciu. El a învățat, și practica confirmă zi de zi, că posibilitățile cunoașterii sînt nelimitate. Există doar lucruri încă necunoscute.

Acum îl preocupă în deosebi problema automatizării. Rezolvarea ei — cu multiplele ei aspecte — nu-i treabă dintre cele mai ușoare. De aceea ține o strînsă legătură cu Institutul Politehnic, sfătuindu-se cu specialiștii de acolo, și cerîndu-le sprijinul ori de cîte ori are nevoie.

Pînă dă de capăt unei probleme se frămîntă uneori vreme îndelungată. Dar cînd găsește soluția, răsuflă ușurat și se bucură din toată inima ca un copil. În asemenea momente de mare satisfacție, dă drumul la picup și ascultă ore în șir, într-o liniște desăvîrșită, discurile care-i sînt mai dragi. Beethoven, Mozart și Enescu îl emoționează profund, „Cînd ascult concertul 3 de Mozart, prind parcă aripi." Mărturisindu-și dragostea pentru muzică, Marin Ghenciu vorbește cu aceeași pasiune cu care îți înfățișează un nou proiect de inovație.

Cum a alunecat discuția la „capitolul" copii nu-mi amintesc. Cu căldura și duioșia proprii unui părinte iubitor și grijuliu, mi-a vorbit despre fetițele sale. Ofeliei, zveltă și mlădioasă ca o trestie, cu părul ca mătasea porumbului, (o adevărată Ofelie precum vedeți), îi place să danseze. În schimb mezina, Amalia, umblă toată ziua cu șuruburi, piulițe, clești și alte asemenea ustensile. Și tăticului îi crește inima de bucuria că are „afinități pentru tehnică". Fetița aceasta de 4 anișori e acum „slăbiciunea tatei". Dar cînd s-a născut... Pentru că aflasem ceva în această privință l-am încercat cu întrebarea:

— Ce-ați zis cînd ați aflat vestea că aveți încă o fetiță?

— N-a venit pînă seara să mă vadă, de necaz, — mi-a răspuns în locul său tînăra sa soție, rîzînd cu poftă.

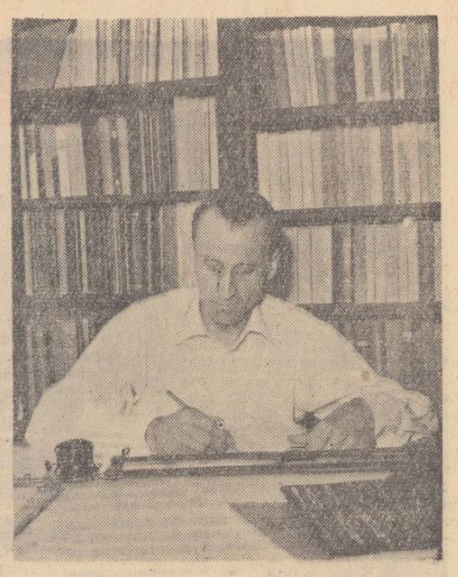

Situată mai la marginea orașului, casa familiei Ghenciu e frumoasă, spațioasă și confortabilă. Dar nu are încă tot ce-și dorese locatarii ei. Fetițele au crescut mari, au nevoie deci de cameră separată. Ele vor fi mutate în camera ocupată acu n de biroul tatălui lor. S-au și gîndit cum s-o mobileze. Și unde va lucra inginerul Ghenciu? S-a găsit „soluție" și pentru această problemă. Va rămîne în curte o încăpere mai mare unde-și va amenaja și laboratorul mult dorit. Distanța pînă-n oraș fiind mare, oamenii se gîndesc să-și ia un „Moskvici". Banii primiți pînă acum drept răsplată pentru inovațiile sale îi ajungeau să-și cumpere o mașină. „Moskvici"-ul e programat" — m-au asigurat soții Ghenciu, dar pentru el trebuie să pregătim și un garaj.

Înzestrat cu o voință de fier și cu o mare putere de muncă, inginerul Ghenciu vrea să dea examen și la aspirantură ca să se poată ține la curent — cum mi-a explicat el — cu problemele teoretice. De aceea și-a luat și jumătate de normă ca profesor la grupul școlar al uzinei. De producție nu se lasă însă orice s-ar întîmpla, căci „în fabrică apar probleme care-i pun mintea la încercare".

În sfîrșit, o ultimă dorință a inginerului Ghenciu: un băiat.

— Și dacă o fi tot fetiță? N-o să vă duceți să vă vedeți soția pînă a doua zi seara? — l-am necăjit.

— Nu! O să fie „Casa cu trei fete" — a venit prompt răspunsul.

*

Mașină... garaj... aspirantură... Știți cine are aceste năzuințe? Un fost muncitor lăcătuș, fiu al unui țăran sărac din satul craiovean Punghina, muncitor a cărui înclinare pentru tehnică s-a afirmat în toată plenitudinea ei și a rodit, abia în regimul nostru, în anii puterii populare. Că ele se vor împlini, de asta nu se îndoiește nimeni. Poate chiar și dorința de a avea un băiat. Mai știi!

P. IEȘEANU

EXPOZIȚIA DE ARTĂ PLASTICĂ A R.P.R.

Pe curgînd sălile Combinatului „Casa Scînteii" în care recent a fost deschisă Expoziția de arte plastice a R.P.R. ți se înfățișează într-o succesiune vie imagini mai depărtate sau mai apropiate ale vieții și luptei poporului nostru. Inaugurată în cinstea celui de-al III-lea Congres al Partidului, expoziția reunește o parte dintre lucrările cele mai reprezentative ale artiștilor noștri plastici realizate în ultimii ani și care dau — prin mijlocirea artei — o imagine cuprinzătoare a drumului parcurs de poporul nostru, sub conducerea partidului, de la anii exploatării capitaliste la triumful vieții noi, socialiste.

Iată cîteva din lucrările expuse. Grafica lui Jules Perahim, pictorii Eugen Popa și Gh. Saru, sculptorul Maximilian Schulmann, expun lucrări inspirate din lupta forțelor patriotice, conduse de partid, împotriva ocupanților fasciști, iar Mircea Ștefănescu realizează într-un basorelief un aspect al frăției de arme romîno-sovietice.

Anii construcției socialiste înseamnă un nesecat izvor de inspirație pentru artiștii noștri plastici. Corneliu Baba realizează un amplu tablou înfățișînd un grup de oțelari, Marius Bunescu dedică unul din tablourile sale șantierului de locuințe din Piața Republicii, H. Maxy înfățișează un aspect de muncă într-o mare unitate industrială, Camil Ressu își intitulează unul din tablouri „Semnăm pentru pace". Petre Balogh creează un grup sculptural reprezentînd o brigadă de oțelari, iar Zoe Băicoianu expune sculptura „Avînt socialist", în care optimismul și încrederea tînărului muncitor, surprins în plin efort creator, simbolizează mersul mereu înainte al poporului nostru.

I. MATEI

AL. CIUCURENCU: 13 Decembrie 1918

ZOE BĂICOIANU: Avînt socialist

MINUNI ALE TEHNICII

Vizitînd Expoziția Sovietică din parcul „I. V. Stalin"

(Urmare din pag 1-a)

peste Polul Nord părea o problemă de nerezolvat. Pentru Victor Carp totul e grandios și nimic nu e irealizabil.

Și totuși, acest uluitor salt al noțiunilor copilăriei, nu înseamnă numai „progres tehnic". Și undeva, dincolo de ocean, tehnica a progresat în anii maturității noastre și totuși copiii acelei lumi cunosc din tehnică numai pistoalele automate ultimul tip, rampele de lansare ale rachetelor ucigătoare și puterea de distrugere a bombei H. Ceea ce știe însă Victor și alții ca el, mai mari sau mai mici, despre sateliți și strunguri-revolver, despre convertizoarele electrice sau mașinile electronice, ține de altceva, de cu totul altceva decît simplul „progres tehnic". Cunoștințele lor, noțiunile lor de tehnică, țin de uriașul salt în viitor al primei țări a socialismului, în care progres tehnic este sinonim cu progres social, în care fiecare mașină, de la micul aparat electronic automat diferențial de transformare, la uriașa macara rotativă și la nava cosmică, servesc înălțării omului pe cele mai înalte piscuri ale bunăstării, ale civilizației. **Este prima și cea mai durabilă impresie pe care, în aceste zile, Expoziția Sovietică de la șosea, o lasă vizitatorilor ei.**

Exponate și simboluri

În deobște, prin fața standurilor orlcărei expoziții vizitatorii trec în șir indian, sălile acestor expoziții cunoscînd un circuit continuu. După multă vreme, am văzut săptămîna aceasta la Expoziția Sovietică un cu totul alt mod de a cerceta exponatele. Circuitul continuu al vizitatorilor prin sala și platoul expoziției se rupsese, fiecare din miile de muncitori, ingineri, femei, copii, oprindu-se îndelung în fața unui sau altui stand, întorcîndu-se din nou la o mașină sau alta, lăsînd șuvoiul de oameni cu care pătrunsese în expoziție să treacă pe lîngă el, pentru a-i vedea apoi cum se întorc și ei și zăbovesc, fără a se grăbi, ici sau colo, după cum îi interesa mai mult strungul automat sau secția liniei automate model M.P. 107.

Dar cum anume se poate explica ruperea circuitului continuu în această sală de expoziție, dacă nu prin marele interes stîrnit de exponatele sale, prin sentimentul pe care-l are vizitatorul că aceste exponate nu sînt decît mostre ale industriei perfecționate ale marii țări a socialismului, mostre care-i dau posibilitatea, dacă le privește îndelung și cu atenție, să-și imagineze ceea ce în fapt simbolizează ele — uzinele în mers, mii de tone de cărbune, porumbul curgînd în valuri de aur, lanțurile strălucitoare ale luminilor aprinse de uriașe hidrocentrale, cvartaluri imense de locuințe noi, toată viața clocotitoare a milioanelor de oameni care construiesc comunismul...

Iată, pe platou o combină minieră și un transportor mobil cu racleți pentru transportarea cărbunelui din abataje... E o mașină făurită de om, din oțel și cabluri, mașină care în primul moment nu spune mare lucru. Imaginați-vă însă, numai o clipă, cum arată încă astăzi minele de mercur ale Spaniei sau prăbușirile din minele de la Borinage din Belgia, în care se lucrează ca încă acum 100 de ani, — și veți înțelege ce înseamnă aceste mașini pentru om, pentru viitorul lui. Minerul, care în unele părți ale lumii scurmă încă pămîntul asemeni unei cîrtițe, dispune azi peste tot în Uniunea Sovietică de mașini care transformă uriașele tăceri subterane pline de întuneric în adevărate și luminoase uzine extractive, care asigură omului mai mult cărbune, mai mult minereu, cu un efort mult mai mic, cu un consum de energie minim. Privind cele două mașini care stau tăcute pe platou, vizitatorul expoziției își amintește însă și de o cifră a planului septenal privind extracția de cărbune. În 1965, cu 21—23 la sută mai mult cărbune ca în 1959. Mașinile sînt martore că planul va fi îndeplinit. Căci asemenea mașini părăsesc zi de zi uzinele de utilaj ale Uniunii Sovietice și coboară în abataje, ajutînd omului să se apropie cu pas de uriaș, de comunism...

Iată și aparatele electronice. Numele și întrebuințările lor sînt greu de reținut pentru un necunoscător. Dar și ele își au simbolul lor, care se confundă cu simbolurile întregii expoziții, cu semnificația întregii științe, tehnici și industrii sovietice — totul pentru ca omul să muncească mai ușor și mai bine în același timp, mai puțin și cu rezultate mai mari totodată. Sînt tot felul de aparate electronice, aparate din ce în ce mai mult folosite în industria sovietică, în medicina sovietică, în cercetările științifice. Vă amintiți, cei din generația mea, de povestirile despre roboți? Iată, roboții stau acum în fața dumneavoastră. Ei măsoară, înregistrează, reglează. Ei economisesc omului sovietic timp și muncă. Ei, creație a geniului acestui om nou al erei noastre, îl ajută să facă din miine, azi...

Pe un stativ stă o lunetă 3 P.T.-454. Alături un microscop de proiecție care servește în industria textilă și metalurgică. Gîndul te poartă fără să vrei înapoi, la telescopul rudimentar al lui Galilei, la microscopul ciudat al lui Leuvenhook. Luneta, dintre cele mai mici, arată ca o bijuterie, microscopul îți proiectează, mărit pe un ecran, cele mai fine fibre textile sau metalice. De ce să-ți obosești ochii privind prin lentilă? Aparatul face totul pentru tine și tu, tehnician sau laborant, n-ai decît să-ți însemni ceea ce îți arată ecranul... Și aparatele sînt nu numai utile, ci și frumoase. E plăcut să le privești și trebuie să fie și mai plăcut să le mînuești. Sînt acestea numai progrese tehnice? Nu, sînt mai ales progrese sociale, care se traduc în grija nemăsurată pentru om, în grija continuă de a-i ușura munca, de a face totul în jurul lui mai frumos...

Pentru mai frumos pledează și cele două piane „Krasnii Oktiabr", lucitoare și elegante, și aparatele de radio de diferite tipuri, cu sunetul pur al unei săli de concert. Și magnetofoanele „Dniepr". Și aparatele de filmat și stațiile de radio-emisie sătească. Și televizoarele... Dar, apropos de televizoare. Cele din expoziție transmit în imagini ceea ce se întîmplă acolo, la fața locului. Fețele oamenilor ce trec prin fața standurilor, discuțiile înflăcărate despre mașini, despre calitatea oțelurilor și laminatelor...

Panouri întregi cu mostre de oțeluri speciale, cabluri de forță, țevi pentru industria petroliferă, fire de bobinaj în toate culorile curcubeului. Sînt și ele simboluri. Simboluri ale minunatelor realizări ale Uniunii Sovietice pe drumul comunismului.

De la mașini de mare forță, de la combinele de recoltat porumb și instalațiile de distilare atmosferică și cocsificare, pînă la blănurile menite să îmbrace cu moliciunea și eleganța lor umerii femeilor, e un drum mai scurt decît s-ar crede. E mare, uriașă, prima țară a socialismului. În Siberia înghețată hălăduiau înainte vreme doar vînătorii și fiarele sălbatice. Acum se înalță acolo hidrocentrale și scurmă pămîntul escavatoarele pășitoare. Vînătoarea animalelor cu blană scumpă s-a transformat într-o industrie de creștere și exploatare a acestor animale. Lupul polar, vulpile albe ca zăpada, vulpile argintii și albastre, nurcile în nuanțele cele mai neașteptate, herminele, sînt numai o parte din bogățiile Nordului, prezentate la expoziție Dar ele sînt simboluri ale uriașelor bogății ale pămîntului înghețat, aduse la lumină de oamenii sovietici. Cărbune și diamante, aurul alb al cascadelor, minereurile și blănurile, totul prevestește veacul de aur al comunismului pe întinderi de mii și mii de kilometri... Vizitatorii Capitalei noastre străbat expoziția încet, cu îndelungi opriri, cu întoarceri și alte opriri, ca și cum ar citi o minunată carte despre viitorul strălucit al omenirii. Și în fața simbolurilor acestui viitor, ei nu admiră în primul rînd progresul tehnic. Ei se gîndesc cu dragoste, cu admirație, cu recunoștință, la uriașa forță socială care stă la baza acestui uluitor progres — Revoluția din Octombrie, în urma căreia s-a creat prima societate din lume în care a fost desființată exploatarea omului, societatea sovietică.

Comentarii, comentarii, comentarii...

Iată și vizitatorii. Sînt mii și sosesc mereu în șuvoi neîntrerupt. Să vadă cu ochii lor frînturile care le dau imaginea întregului construcției comuniste. În fața unui convertizor de sudură s-a oprit un grup de ingineri de la Institutul de Proiectări Metalurgice. Obișnuiți să privească orice mașină sub raportul forței ei, a vitezei cu care lucrează, a calculelor tehnologice, inginerii nu vorbesc de astă-dată în termeni tehnici. Ei stau în fața acestui ciudat cazan asemănător unei locomotive fără roți și fără coș și comentează utilitatea lui în marea operă de ușurare a muncii omului. Convertizorul de sudură transformă curentul alternativ, în curent continuu necesar sudurii. E un aparat modern, frumos, un aparat care ușurează enorm munca sudorilor, care o face mai productivă.

În fața machetei macaralei rotative care ridică 120 de tone și e folosită mai ales la ridicarea pieselor de poduri s-a adunat un alt grup. **„Să montezi un pod era o muncă de rob —** spunea un fost oțelar de la Hunedoara, acum student în anul III la Politehnică. **„Acum, uite, apeși pe un buton"...** Cîțiva colectiviști din Otopeni pun și ei problema combinei pentru recoltarea porumbului de însilozare. **„Cu o mașină din asta, n-ai ce alege în două zile din recolta de porumb"**, spune unul din ei. **„Încă cîteva din astea și toată truda țăranului, care a udat sute de ani pămîntul cu sudoarea lui, va rămîne doar în amintire acelor mai bătrîni"...**

Un aparat Kid 1, care măsoară doza integrală de raze X și gamma la care este expus personalul în cursul unei zile de lucru, pare să-l intereseze în mod deosebit pe un medic radiolog. Mai mult prin semne decît prin viu grai, el îl roagă pe tehnicianul sovietic să-i arate funcționarea aparatului. Apoi vrea să spună ceva și caută cu o comică disperare un translator. Unul din elevii școlii medii nr. 25, care au umplut expoziția, îi sare în ajutor, foarte mîndru de cunoștințele sale de limba rusă. **„Spune-i, te rog, tovarășului că noi rominii, avem multe motive să mulțumim oamenilor de știință și tehnicienilor sovietici. Azi însă, eu personal le mulțumesc în mod deosebit pentru acest aparat"...** Strungul automat pare să fie în momentul acesta slăbiciunea elevilor școlii elementare nr. 124 din raionul Lenin. Colosul de metal pare înflorit de cravate roșii, care privesc prin geamurile incasabile cum se rotește cu repeziciune axul principal. Apoi, ca un stol de păsări gureșe, puștii se reped spre platoul pe care stau cu antenele îndreptate spre cer, gata parcă să-și ia zborul, sateliții.

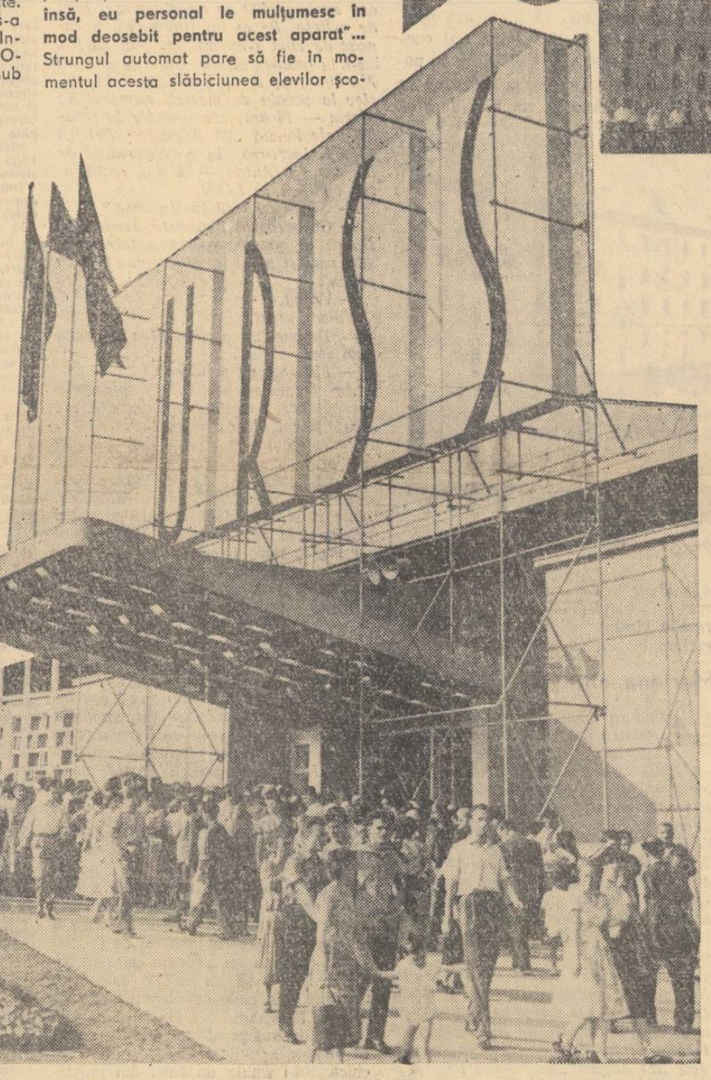

La masa lui cu reviste și prospecte, tehnicianul sovietic e pe cale să fie înăbușit de zecile de purtători ai cravatelor roșii, care s-au năpustit asupra lui cerînd fiecare altceva — prospecte, explicații, fotografii ale sateliților și rachetei cosmice.

Doi muncitori cazangii de la „Mao Țze-dun" privesc și ei ciudatele aparate, care au dus pentru prima oară mesajul pămîntenilor în cosmos. **„Mîine, poimîine, o să zboare și oamenii spre lună. Mi-ar plăcea să pun și eu o dată piciorul acolo"...**

— Ai să rîzi de mine, dar încă acum 3—4 ani eu nu credeam că omul o să poată ajunge pe alte planete. O mașină, mă gîndeam eu, e altceva. Dar omul... Și uite am citit de curînd că în Uniunea Sovietică o grămadă de oameni au și cerut să fie trimiși în cosmos...

Vasile Mitrescu, elev în clasa IV-a, are în fața machetei motonavei cu aripi portante „Meteor", cu totul alte probleme. **„Eu cred, tată, că după ce o să se închidă expoziția o să se vîndă exponatele. Și atunci te rog să-mi cumperi macheta asta"...** Toți din jur zîmbesc. Dar băiatul e cît se poate de serios. Transatlanticele sînt, pentru el, de multă vreme, niște antichități bune de expus la muzeele de istorie a navigației. **„Dar motonava cu aripi portante e altceva"...**

Arhitecții s-au oprit îndelung în fața machetelor albe ale construcțiilor pentru odihnă din Caucaz. Le cercetează pe toate fețele. Mai încolo un locatar al noilor blocuri din Capitală privește admirativ macheta sălii fără stîlpi a marelui magazin de mobilă ce se va ridica la Moscova.

Covoarele și vălurile de toate culorile atrag ca un magnet femeile din expoziție, în vreme ce în fața automobilelor zburătoare — helicopterele — s-a adunat un grup care vrea să știe cum și la ce anume folosesc micile aparate cu ciudatele lor elice. Amatorii de automobilism au și ei bucuria lor, în fața elegantei limuzine Zil III și a micului scuter cu remorcă.

Așezați pe bordura care încadrează mașina universală pentru vii, doi tineri, să tot aibă 20—21 ani, își pun cu toată seriozitatea mari probleme de viitor. **„Tu cum crezi că o să fie în comunism?** zice Emil Verzea, student în anul III la Psihologie-Filosofie. **O să se muncească 4—5 ore pe zi și munca asta o să se limiteze la apăsarea unui buton sau învîrtirea unei manete. Și pe urmă?" — „Pe urmă, uite,** răspunde colegul lui, Nicolae Rădulescu, **oamenii o să aibă timp berechet să se gîndească, să înventeze, să facă viața mereu mai frumoasă și mai interesantă. Mașinile o să lucreze pentru oameni și oamenii o să înfrumusețeze mereu viața. O s-o îmbogățească. Oricine va putea mîini o mașină electronică și va putea planta portocali în lună".**

Visuri tinerești, vor spune poate unii. Fără îndoială. Dar visurile acestea nu sînt în fond decît comentarii pe marginea unei expoziții, care deschide perspectiva realizării acestor visuri. Căci oamenii sovietici, care au deschis prima ușă spre comunism, le vor deschide rînd pe rînd și pe celelalte. Pentru constructorii comunismului, stegarii progresului social al oamenilor și al progresului în domeniul tehnicii — nimic nu este irealizabil.

Aceasta este convingerea cu care de o săptămînă încoace zeci de mii de vizitatori părăsesc Expoziția Sovietică de la șosea. Căci în spatele fiecărui exponat cît de mic, ei văd uriașele întinderi ale Uniunii Sovietice, marile hidrocentrale și uzine automate, navele cosmice și centralele atomice și mai ales îi văd pe oamenii creatori ai tuturor acestor bunuri materiale, pe făuritorii septenalului, a căror viață și activitate garantează viitorul luminos al lumii întregi.

Mariana PÎRVULESCU
Fotografii: Mihai POPESCU

De sus în jos: *vizitatorii expoziției în fața unei instalații petrolifere; deosebit interes stîrnesc mașinile agricole produse de industria sovietică; micuța Cristina a zburat cu helicopterul și mulțumește frumos pilotului; și acum, o mușcătură zdravănă din batonul de ciocolată.*

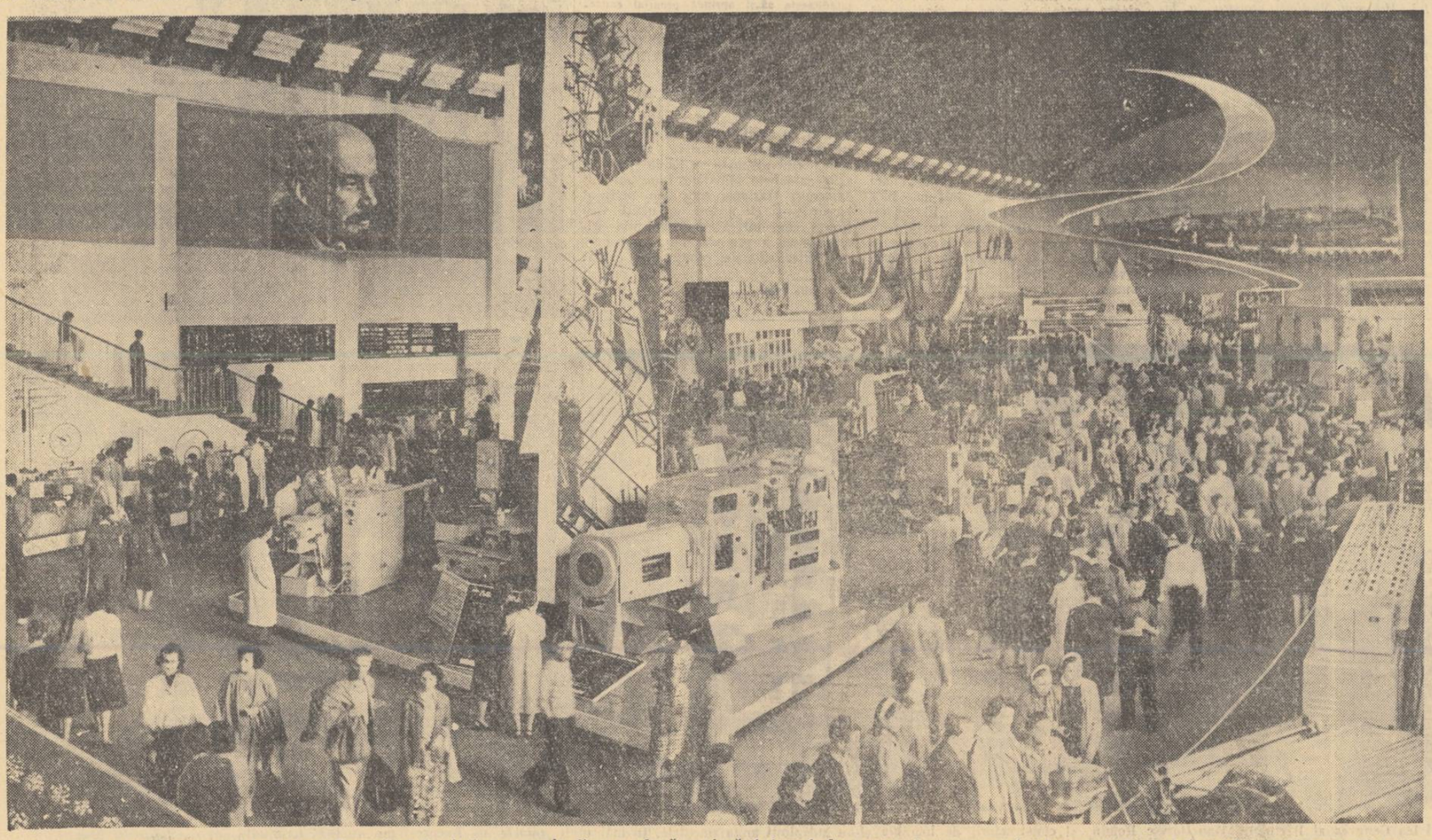

Sus: **Helicopterul prezentat în cadrul Expoziției Sovietice, care în fiecare după amiază întreprinde curse de agrement deasupra Capitalei cu vizitatorii expoziției; mijloc: intrarea în pavilionul central; jos: o parte a interiorului pavilionului cercetat zilnic de mii și mii de bucureșteni și de vizitatori din alte orașe ale țării.**

CRONICA STRĂZII

OAMENI ȘI PRIVELIȘTI în cartierul „23 AUGUST"

Muncitorul Alex. Gheorghiu în fața frigiderului

Soția muncitorului Ștefan Zipter stă de vorbă cu fiul ei, Emil.

Mariana Gheorghiu cîntă la pian fraților ei, Marin și Vasile

Metamorfoza cifrelor

Poezia cifrelor... Nu-i de invidiat imaginația poeților „de odaie", în stare să transforme în realități vii și plastice o înșiruire de numere criptice. Un reporter nu izbutește un asemenea lucru. Ca să ajungă la poezie el trebuie să plece de la realitate. Cel puțin de la un crîmpei al ei aevea, care îi va servi ca unitate de măsurat dimensiunile sporite ale aceleiași realități în progres, dilatate impresionant de munca și ardoarea omului.

Raportul între fantezia ziaristului de teren și aceea a poetului de cabinet este de unu la infinit. Cînd e vorba de zidărie, bunăoară, reporterul demarează de la o cărămidă, de la una singură. Și pînă *s-o vadă* metamorfozată în ditai bloc, în zeci și sute de blocuri înalte ca acelea ce împînzesc astăzi Bucureștii, el *o vede* mai întîi la fabrică. Socotește cîte intră într-o stivă, compară producția actuală mecanizată cu aceea nu prea veche a lutăriilor rudimentare de la periferii (dacă le-a apucat), se duce la bina să se intereseze cîte cărămizi consumă o clădire de opt etaje, atît de fotogenică atunci cînd este gata. Abia după ce a calculat și splendidul efort al muncitorului mentația, florile și agrementul din care n-a gustat niciodată odinioară, populația de aici în cartierul ăsta industrial înconjurat de la bariera Vergului pînă-n zare, de cîmp și băltoace, cu căsuțe răpciugoase bulucite ca niște mușuroaie în uliță fără identitate (Grecescu, precum și altele tot așa de izolate în acest bărăgan sălbatic, nu figura în planul Bucureștilor), unde singurele porțiuni carosabile erau acelea ce legau fabricile de șoseaua Mihai Bravu și marginea Călărașilor, pentru limuzinele patronilor și domnilor directori.

Mi-am bătut multișor capul de reporter vîrstnic ca *să văd* în cifrele statistice ale Sfatului, fără să mă deplasez, ca unii poeți, imaginea delectabilă, vioaie, a cartierului, care-ți lasă, cînd îl vizitezi pe îndelete, o delicioasă impresie cordială, o căldură la inimă, cum spune poporul. Acea imagine cu oameni locuind în apartamente pe cinste; plimbîndu-se pe bulevardele asfaltate, nu pe catalige sau ținîndu-și ghetele în mînă, cum făceau citeodată, duminicalî, toamna cînd se duceau la cinema-ul de la Hala Traian; mirosind o floare, citind o carte seara la lampa electrică, fără grija gazului etc., etc.

Ci eu am să vă mai adaug ceva. Un metru cub de apă conține nu știu cîte rîsete de copii. Puneți-l în condițiile adecvate, menite să-l facă a evada din cifre și veți vedea cum rîde, cum explodează ca o sticlă de șampanie în sute de rîsete infantile. Cei din cvartalul străzii mai sus pomenite, cvartal de 12 blocuri constituind laturile unui vast pătrat care-i curtea (alei cu pomi, bănci, verdeață, flori), i-au dat condițiile. Am omis să-l întreb pe administratorul cvartalului, tov. Nicolescu Lucian, cu cîți metri cubi de apă alimentează bazinul din curte destinat celor 600 (șase sute) de copii ai cvartalului în chestiune. Mulți metri cubi, judecînd după clinchetele de rîs ce veneau din spre bazin în dimineața aceea fierbinte de iunie. Rîdea apa gîdilată de plescăituri, rîdeau copiii, acești drăgălași și gălăgioși copii ai leatului socialist, voinici și bronzați de soare. Și fiindcă-s miop, am trebuit să mă apropii de ghizdurile bazinului ca să constat că fîntîna arteziană din mijlocul havuzului rîdea și ea, împroșcîndu-i pe trupul gol, că toată apa bazinului clocotea de rîs. Nimic mai contagios decît bucuria copiilor. M-am pomenit făcînd cor cu ei, și uitînd că pe lume mai există și vinul dătător de *nute pe parchetul glănțuit lună, pînă n-am dat gata o farfurioară plină cu dulceață de coacăze, agrementată și de un pahar cu apă rece scoasă din frigiderul „Pinguin". Și pe cînd stam de vorbă în sufrageria răcoroasă evocînd cum trăiau altădată muncitorii, nu numai cei din partea locului — (mai toți lucrau și lucrează la fabricile din apropiere, „23 August", „Republica", „Vasile Roaită", „21 Decembrie") — iată că-mi vin la ureche niște arpegii de pian.*

— Exersează Mariana, m-a lămurit gazda, fetița lui Gheorghiu Alexandru, turnător la întreprinderea de morărit din Ferentari. Soția lui e țesătoare de covoare persane la „Arta Populară". Fetița are 12 ani.

— E singură la părinți, desigur, mi-am dat cu părerea gîndindu-mă la pian. Mobilă de lux!

— Mai sînt alți patru. Îi știu pe toți. Cunosc toate familiile cvartalului, 67 de familii, bașca vreo 200 copii. Da' is mai puțini ca în cvartalul de alături, unde ai fost, cel cu bazin. Ăla are aproape 400 de apartamente, 1630 de suflete. Pe ai lui Gheorghiu îi cunosc de cînd s-au născut. Stai să ți-i înșir în ordinea vîrstei. Care va să zică Mariana; pe urmă Vasilică — 14 ani, elev la școala de meserii numărul 8; Marin — 16 ani, ucenic-sudor la școala profesională „23 August"; Petrică 18 ani, lucrează la o cooperativă de tîmplărie și Anton — 22 ani, rectificator optician la I.O.R.

— Și au cu toții loc în casă?

— Ce vorbești dumneata, tovarășe? Doar ai văzut apartamentele. Vrei să-l vezi și pe al lui Gheorghiu? E la primul.

— Vreau.

Ne-am urcat.

— Dumnealui, vecino, vrea să vadă cum stai.

— Mă rog, să poftească.

Am traversat vestibulul, sufrageria încăpătoare, cu mobilă adecvată (se afla și un alt exemplar „Pinguin"), dormitorul spațios (5 x 5), „mobilat ca la Paris", vorba coanei Țica, încă o cameră, atelierul de broderie. M-am oprit în bucătărie (bufet albastru, mese și scaune idem, aragaz cu patru ochiuri), la baie. Frumos. (Să nu uit să menționez televizorul din dormitor). Și-n așttimp, Mariana continua să-și alerge degetele pe clapele pianinei sub supravegherea unei profesoare. „Sînt doi ani de cînd învață" — m-a informat profesoara, care mai are eleve în cartier. „E înzestrată fetița".

— Și ce exersezi, Mariana? am întrebat-o pe fiica turnătorului, unul din miile de muncitori ai cartierului cinstit cu o denumire istorică.

— Un cîntec pentru Partid, mi-a răspuns cu mîndrie.

Cvartal de blocuri de locuințe în cartierul „23 August"

reporterul își permite o exclamație admirativă, oferă un trandafir realizărilor victorioase.

Așa procedează reporterul activ, lipsit de imaginație abstractizantă, față de tot ce se înfăptuiește mirific pe întinsul țării, fie că e vorba de ciorapul de relon sau de termocentrala de la Borzești, de o mlaștină redată agriculturii sau de stîlul devenit abecedare. Statistica e o știință de specialitate, rigidă, în care se concentrează matematic, chimic, prefacerile economice și sociale al celui mai complex organism care-i țara. Ea materializează numeric adevăruri pozitive concludente, ale căror frumusețî se însuflețesc, capătă viață abia cînd sînt transferate din registre pe terenul uman ce le-a procurat, cînd se întorc de pe hîrtie la matca lor biologică.

Acolo e sursa vie a poeziei, și iat-o și aici, mi-am zis privind prin fereastra troleibuzului: fizionomia nouă a cartierului „23 August", cu care nu mi s-au mai întîlnit ochii de la Festivalul Tineretului. Îl cunoșteam (îl voi evoca mai încolo cum a fost altădată), de cînd era numai niște maidane sălbatice. În anii din urmă îi vizionasem evoluția de la distanță, ca să zic așa. Din cifrele dărilor de seamă ale sfatului popular respectiv, privind bilanțul realizărilor edilitare ale campaniilor anuale, — pavaj, canalizare, spații verzi, construcții, străzi și bulevarde noi — traduse prin colosali kilometri, kilovați și metri cubi.

Cifrele astea planturoase reprezintă caldarîmul, apa, lumina. Adicătelea — reflectam — confortul, igiena și alimentația, florile și agrementul din care n-a gustat niciodată odinioară, populația de aici în cartierul ăsta industrial înconjurat de la bariera Vergului pînă-n zare, de cîmp și băltoace, cu căsuțe răpciugoase bulucite ca niște mușuroaie în uliță fără identitate (Grecescu, precum și altele tot așa de izolate în acest bărăgan sălbatic, nu figura în planul Bucureștilor), unde singurele porțiuni carosabile erau acelea ce legau fabricile de șoseaua Mihai Bravu și marginea Călărașilor, pentru limuzinele patronilor și domnilor directori.

Scrutînd mai întîi din troleibuz, apoi la terminus (B-dul Stadionului), pe jos și cu pași mici, aspectele revelatorii ale cartierului nou, mi-am dat seama încă odată că numai în contact cu realitatea cifrele operează ca un reactiv chimic. Scot la iveală imagini ascunse în gelatina negativului fotografic. Le dă forma clădirilor ăstora elegante de curînd terminate la extremitatea către Parcul Stadionului, a străzii Vatra Luminoasă. Fiecare clădire e ca o descompunere a cifrelor în unități arhitectonice. Fiecare metru de pavaj echivalează cu cîteva perechi de pantofi lustruiți odată pe săptămînă (n-au cum se murdări); e o roată din zecile de roți ale bicicletelor cu care copiii gonesc pe asfaltul largii străzi tivite cu arbori și flori, Maior Ion Coravu.

Acei metri cubi de apă, — am uitat cifra exactă a statisticii — îmi veți spune că sînt o sinteză a dușurilor (mii de băi funcționează în cvartalurile cartierului) — că reprezintă ceaiurile, supele și ciorbele incalculabile la atîtea bucătării (citez din repertoriul culinar numai acest auxiliar lichid); că acești metri cubi de apă fac contrapondere tonelor de rufărie și lenjerie curată, că se sublimează în albeața cearceafului, în aculatețea cămășii; că e prospețimea florilor din parc, din grădinițele pe care fiecare corp de casă din Ion Coravu le posedă la stradă. În cîte imagini practice și simpatice nu se poate încorpora un metru cub de apă potabilă!

Scrutînd mai întîi din troleibuz, apoi la terminus (B-dul Stadionului), pe jos și cu pași mici, aspectele revelatorii ale cartierului nou, mi-am dat seama încă odată că numai în contact cu realitatea cifrele operează ca un reactiv chimic. Scot la iveală imagini ascunse în gelatina negativului fotografic. Le dă forma clădirilor ăstora elegante de curînd terminate la extremitatea către Parcul Stadionului, a străzii Vatra Luminoasă. Fiecare clădire e ca o descompunere a cifrelor în unități arhitectonice. Fiecare metru de pavaj echivalează cu cîteva perechi de pantofi lustruiți odată pe săptămînă (n-au cum se murdări); e o roată din zecile de roți ale bicicletelor cu care copiii gonesc pe asfaltul largii străzi tivite cu arbori și flori, Maior Ion Coravu.

Acei metri cubi de apă, — am uitat cifra exactă a statisticii — îmi veți spune că sînt o sinteză a dușurilor (mii de băi funcționează în cvartalurile cartierului) — că reprezintă ceaiurile, supele și ciorbele incalculabile la atîtea bucătării (citez din repertoriul culinar numai acest auxiliar lichid); că acești metri cubi de apă fac contrapondere tonelor de rufărie și lenjerie curată, că se sublimează în albeața cearceafului, în acuratețea cămășii; că e prospețimea florilor din parc, din grădinițele pe care fiecare corp de casă din Ion Coravu le posedă la stradă. În cîte imagini practice și simpatice nu se poate încorpora un metru cub de apă potabilă!

veselie vîrstei adulte, privindu-i, am exclamat: *„In aqua veritas!"*

Mariana cîntă la pian

Aflînd la dispoziție teren berechet, constructorii cvartalurilor muncitorești n-au trebuit să facă economie de spațiu. Frontul clădirilor desfășurîndu-se în lungime și mai puțin în înălțime — bunăoară, în zona cuprinsă între B-dul Stadionului și Vatra Luminoasă, predomină casele cu 2, 3 și 4 etaje — ele nu acoperă orizontul, dau străzilor o luminoasă perspectivă. Așa se explică și întinderea acestora. De asemenea nu s-a făcut economie nici la spațiul locativ al apartamentelor. Încăperi de 4 m. pe 4, de 4 m. pe 5, constituie suprafețele obișnuite. Nici pentru dependințe nu s-a procedat cu sgîrcenie. Am bătut la ușa citorva apartamente locuite de familia muncitorului Zipter Ștefan, turnător la uzinele „23 August", de familia tovarășului Militaru Nicolae, maistru la fabrica de pielărie „Nicolae Bălcescu", cunoscutul inovator în metoda de economie a materialelor de încălțăminte, și nu pot trece cu vederea amabilitatea cu care am fost primit în casa muncitorului Crișan Radu, maistru sudor la fabrica „Tudor Vladimirescu", sau în aceea a lui Costiuc Onofrei, lăcătuș mecanic la „Republica". Ce să mai spun de gospodina Ana Niculae (vecinele îi zic coana Țica), soția strungarului Dumitru Niculae, șef de atelier la „Republica", și deputat raional, femeie rotofeie (a lucrat — îți explică rizînd — 20 de ani la o fabrică de zaharicale), atît de ospitalieră? Nu s-a lăsat pînă nu i-am admirat mobilierul nou-nouț, tablourile, covoarele așter-

Cercelul brigadierei a ajuns în vîrful plopului

Măi să fie!... Ia te uită ce a mai crescut plopul de cînd n-am mai dat prin cartier. Pe semne că s-a luat la întrecere cu furnalul de la „Republica"... Sau cu „Turnul parașutiștilor"... Ptiu!, să nu vă fie dedeochi! Ce talie! Ce piele de domnișoară! Ce coamă, hoțomanul... Dacă m-aș afla la stadion, sus pe ultima treaptă a amfiteatrului, aș putea să-i trec mîna prin chică. Să-i smulg un tulei din mustăcioara verde. Și cînd te gîndești că n-are decît vîrsta absenței mele! Cît e de la Festival? Era atîtica în anul acela. Țînc. Subțire și alb ca o lumînare de botez era cînd l-au sădit brigadierii.

Venisem cu Geo Bogza să vedem ce trebăluiesc băieții tăbăriți într-o dimineață de primăvară cu chiote și hîrlețe pe oropsitul cîmp al Vergului. Pe atunci prietenul mai locuia în cartier, într-o stradă cu nume de arhitect din Șoseaua Mihai Bravu, într-un bloc vechi fără lift, la al șaselea. Etajul domina cea mai flenduroasă pustă periferică pe care de ani ochiul plonjat de la „cucurigu" al scriitorului o întîlnea invariabil. Același cîmp tîrîndu-se imens printre cucutele și nebunariețele năpădite vara pe largi gropi cafenii, pînă departe; după ploile corosive ale toamnei ce-l jupuia adînc, chiar zăpada cu ciori a iernii părea o imagine suportabilă.

L-am cunoscut tot așa, cu mult înainte de stabilirea în cartier a scriitorului. Cred că pentru generația preșcolară contemporană cu noile blocuri moderne în care s-a născut, cu stadionul uriaș, cu bulevardele asfaltate, cu parcul ăsta umbrit de arbori unde puștii se furișează cu praștia după scatii cred, zic, că pentru copiii care-și închipuie că toate astea au fost aici de cînd Bucureștii, harta brigadierilor cu monstruozitățile edilitare moștenite de la regimul de odinioară, este tot atît de eroică și grăitoare ca aceea a lui Hercule cu grajdurile lui Augias, poveste de care desigur se vor minuna la școală, la programul cu mitologia.

„Șoseaua Vergului — notasem cu trei decenii și jumătate în urmă *) — în argoul pudic al edililor se cheamă gunoi, după cum Grant în același argou se cheamă praf, Gropile lui Oatu, mizerie etc. etc.

O bună hartă a Bucureștilor ar fi aceea care ar renunța la toată nomenclatura șterpelită din antologie sau dicționar, inlocuind-o pur și simplu cu porecla reprezentativă a fiecărei periferii. Atunci copiii și poeții nu-și vor mai închipui că între flori, sirene, filomele, parfum, zeități, grații etc. și străzile ce se intitulează astfel, există o corespondență intimă cum numai în Cîmpiile Elizee se poate întîlni.

Strada Microbilor, Fundătura Epizotiei, Ulița Holerei, Cartierul Molimei, Periferia Hoitului n-ar fi mai nimerite?

După nume, în definitiv, care locuitor al centrului poate ști că șoseaua Vergului de, butează chiar la origine (bariera Călărași-lor) cu două maidane uriașe ca două tipsii de balanță, pline de gunoaie și mortăciuni? Căci aci ca și în gropile Cuțarida, o primărie comodă a găsit cu cale să depoziteze tot ce Capitala aruncă la ladă, ca netrebnic.

Unul din maidane, acela care face față „Vetrei Luminoase" și intitulat nu știu de ce „Plantații", servește ca pășune turmelor de oi. Tot aici mi se spune, duminica, locuitorii (probabil suferă cu toții de o afec. țiune a nasului) obișnuiesc să petreacă „pe iarba verde". Chiar dacă am admite că acest tărșan poate sluji la o adică, drept loc de odihnă, ce ne facem cu celălalt de vis-à-vis? Căci acesta, în linii generale, se prezintă astfel:

O groapă imensă cocoșată de dealuri mari de gunoaie, între care curg în permanență lături și o sumă de produse grase, topite de arșiță. Marginea groapei se înfățișează ca un fel de platou vast, unde se descompun în tihnă cantități considerabile de pu. treziciuni, răscolite de porci și peticari.

În vale chifteșe o baltă verde, putredă și însuflețită de broaște și țînțari, în care, din cînd în cînd se duce să se răcorească un bivol hidos.

Și fiindcă priveliștea are nevoie de mici detalii ca să fie completă, cît vezi cu ochii escadroane negre de ciori, cu ciocurile înfipte în hoituri, ospăț funebru care turbură siesta viermilor și rînjetul cadavrelor de motani. Sînt atîtea ciori încît atunci cînd, speriate, își iau zborul, măcar un sfert de cîmp se înalță în văzduh în ciocuri și ghiare".

„Din Mihai Bravu pînă-n Pantelimon apa potabilă și lumina mai sînt în stadiul făgă. duielilor electorale. Cartierul ca și mahalaua vecină zisă Grecescu suferă năpasta de a aparține colecției nenorocite de străzi fără „stare civilă", adică nerecunoscute de primărie. Străzile pomenite — și sînt multe în Capitală — deși complet neglijate de municipiu, figurează totuși în catastifele administrației comunale, numai cînd e vorba de dări și impozite. În schimbul contribuției locuitorii nu primesc decît vaga promisiune că vor fi înlesniți „odată cu punerea străzilor în plan". Or, deși faimosul plan a fost în ultimii patru ani modificat și completat, totul străzilor „neutre" a rămas constant. Cartierul Grecescu așteaptă și el din 1919, dată cînd a luat ființă, să fie tratat conform cu importanța ce i-o dă fiscul, dacă nu ca faptul că adăpostește aproape 600 fa. milii.

Pe distanță de kilometri nu există un fe. linar, nu există o cișmea. Oamenii trebuie să se alimenteze de la sacagii, care nu întotdeauna binevoiesc să se abată pe acolo. Lipsa luminei face extrem de anevoioasă circulația, noaptea mai ales cînd cerul nu catadicsește să-și aprindă propriul candelabru".

N-am schimbat o iotă din pasagiile reproduse pentru micii pionieri pe care i-am văzut deunăzi filfîindu-și cravata roșie peste ghidonul bicicletelor gonite pe asfaltul largului bulevard Ion Coravu. Au avut fericirea să vină pe lume o dată cu cartierul nou și unii din ei își mai făceau stagiul la creșă, cînd s-au pornit utemiștii să tundă și să țesale maidanele sălbatice. I-am povestit adineauri Marianei cum s-au petrecut lucrurile și cît a fost de uimit Geo Bogza cînd într-o dimineață din primăvara ce a precedat Festivalul tineretii internaționale, ochiul lui a captat prin fereastra mansardei din strada cu nume de arhitect, niște imagini de necrezut: „Buntișor — i-a strigat soției — vino să vezi ceva extraordinar". Pînă unde bătea privirea cîmpul clocotea ca un furnicar în frenezie. Sute, mii de bpațe îl scurmau, escavatoare le țineau isonul, zeci de camioane basculante cărăbăneau pămînturi lubrefiat de seva primăverii... Într-o urzeală sonoră de vuiete, zăngăniturî, strigăte, prin care se strecura cu greu firul de argint al unei romanțe pe atunci „șlagăr" („Marinică" sau „Zărzărică-zărzărea") transmise de difuzoare împerechiate pe aceiași stîlpi cu reflectoarele, care noaptea luminau șantierele bîntuite de insomnie acută.

Strașnici băieți! Ceea ce a înfăptuit eroul din Stan Pățitu cu ai lui e fleac în comparație cu ceea ce au realizat cît ai bate din palme brigadierii. În cîteva luni, totul a fost gata, dar din cîte și cîte isprăvi herculeene au săvîrșit ca să transforme gropile în arenă sportivă și scaetele în trandafir, mi-a rămas în minte un amănunt. O bagatelă de amănunt, fără greutate, fără volum, dintre acelea pe care nu știu ce misterioasă grație le păstrează în memorie, în colbul memoriei, ca o păpădie crescută în jghiabul acoperișului. Se referă la plop.

Cînd brigadierii au isprăvit de plantat arbuștii de tot soiul, puieții viitoruhui parc al cartierului, o fată cu salopetă i-a spus galeș băiatului cu salopetă ce-și spriiinea cei 18 ani pe coada hîrleiului:

— Hai să ne iscălim cu briceagul pe coaja plopului.

— Într-o inimă, a glumit flăcăul.

— Într-o inimă, a repetat cu glas scăzut fata.

— Degeaba, că nu rămîne. Oricît de adînc ai săpa... E coaja fragedă.

Brigadiera a stat contrariată o clipă.

— Nu ajung, Ionele, la vîrful puietului. Vrei să mă ridici?

— Cu plăcere, a zîmbit tînărul brigadier, repezindu-se și săltînd-o voinicește în sus. Ești cît un fulg. Olguța.

— Tine-mă. Și fata și-a desprins un cercel din ureche pe care l-a agățat legîndu-l cu o sforicică de ultima crenguță a plopșorului.

— O să ajungă la cer, a spus cu vioiciune băiatul.

— O să ajungă la cer, a repetat gînditoare fata, și amîndoi au stat să privească cercelul care se clătina în vîrful copăcelului.

E înalt cît blocurile cu care a crescut, plopul Festivalului. Creștetul lui atinge cerul. Mai poartă cercelul? Greu să dibăcești acul în stogul cu fîn. Prefer să nu aflu, căci mă emoționează ideea că sus, deasupra acestui mare și frumos cartier muncitoresc sclipește în soare cercelul brigadierei, una din miile de brigadieri înflăcărați care l-au construit și care continuă să construiască, sub îndemnul și Directivele Partidului, viitorul din ce în ce mai înfloritor al Patriei.

F. BRUNEA-FOX

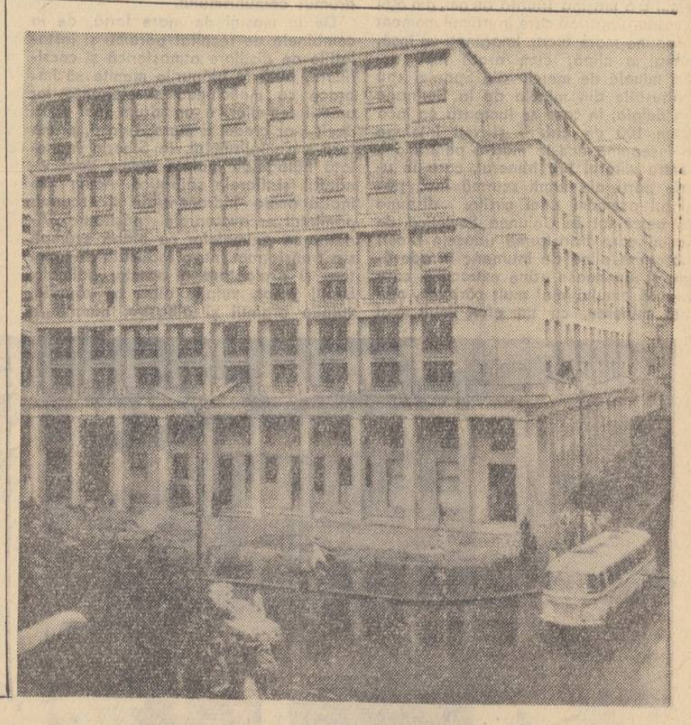

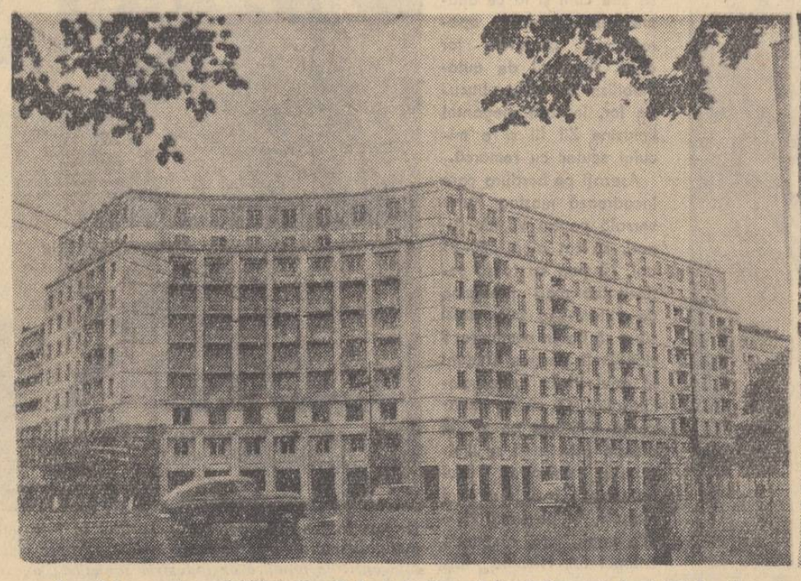

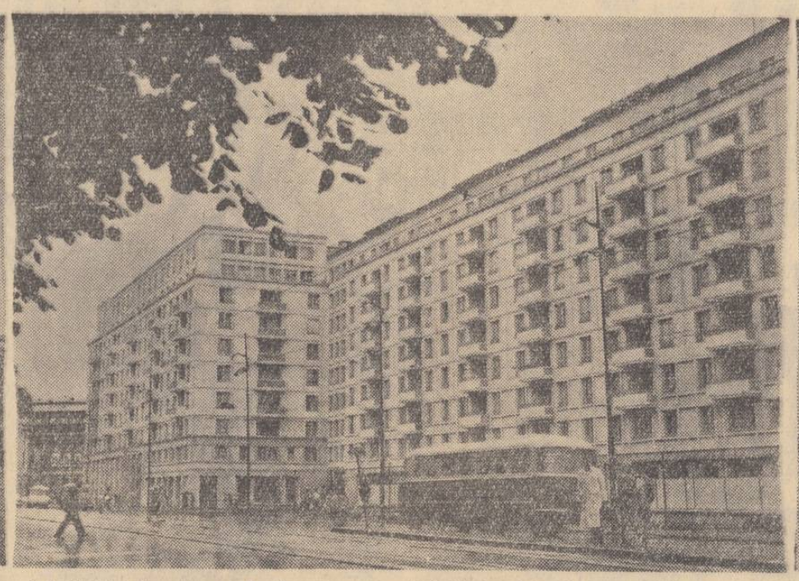

În zilele acestea sărbătorești, cînd se desfășoară lucrările celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn, și constructorii de locuințe și-au îndeplinit angajamentele. În mai multe puncte ale Bucureștiului au fost terminate noi cvartaluri și blocuri, confortabile și elegante, îmbogățind fondul de locuințe pentru oamenii muncii și deschizînd alte colțuri frumoase în Capitala patriei noastre. În clișee: Blocul din piața Mihail Eminescu și blocurile alăturate din bulevardul Magheru (stînga și mijloc); blocul din bulevardul N. Bălcescu din vecinătatea blocului Wilson (dreapta); blocul din Calea Victoriei, vis-a-vis de Casa Centrală a Armatei (sus), îmbrăcat în dale de marmură.

Fotografii: Nicu VASILE

REFLECTOR

Vara

Nevoia de cultură nu cunoaște sezoane. Muncim în fiecare anotimp și vrem să ne bucurăm în fiecare zi de poezie. Odată cu sosirea canicule se obișnuia, în timpuri duse de-acum fără întoarcere, ca actorul să-și facă bagajul și să se suie în tren. Trei luni pe an, dacă nu patru, patronul din Calea Victoriei își număra banii din casa de fier, își trimitea cocoanele pe Coasta de azur și, înainte de a pleca să toace ceea ce storsese din sudoarea tuturor, întocmea, vorba vine, repertoriul pentru toamnă. Alte fericiri în trei acte și-un prolog așteptau pe spectatorul nefericit, dar pentru că era foarte cald, nimeni nu se mai gîndea la treburile astea. Revistele săptămînale treceau de la secretele și destăinuirile de culise, la acelea ale plajilor aglomerate cu vedete fugite de la bărbați în scurte petreceri extraconjugale, numite cu decență de către scribii plătiți, altfel.

Destul însă despre panorama de tristă amintire. Trebuie spus că de mai mulți ani, teatrul nu cunoaște ceea ce se numește, în termeni curenți, vacanță. Actorii au desigur concedii, pentru că este firesc să fie așa. Personalul numeros angajat permite susținerea repertoriului permanent și se deschid teatre de vară. În cele mai îndepărtate puncte ale Capitalei și în unele din orașele de provincie (se tinde ca în toate) au fost ridicate edificii bine utilate, unde, în aer liber se pot juca cele mai bune piese. Cu ajutorul unei tehnici perfecționate, diferența dintre spectacolul de sală și cel în aer liber dispare fără efort. Nu e vorba de improvizații, ci de lucru serios, făcut temeinic, lucru ce-l obligă și pe actor și pe spectator.

Seară de seară, oamenii muncii aflați la odihnă pe litoral sau în stațiuni balneo-climaterice pot să urmărească cele mai bune realizări ale teatrelor din țară, trimise în turneu aici. Am asistat la multe din aceste reprezentații și pot spune că n-am avut de ce să mă plîng. N-am simțit nici măcar într-un singur caz șușaneaua sau adusul pe scenă de dragul de a aduce a unor actori culeși cu furca.

Am aflat din întîmplare că Teatrul de stat din Constanța la vacanță abia în septembrie și lucrul m-a impresionat, pentru că direcția și actorii au înțeles importanța unei stagiuni estivale pe litoral. A renunța la plăcerile mării de dragul de a da celui din abataj sau din uzine un spectacol bine închegat, bine jucat, este o ambiție nobilă.

Tot în acest sezon, la București vin echipele teatrelor regionale și în cadrul unor concursuri care nu odată au relevat talente adevărate, oferă ceea ce au realizat mai bun, pretențiosului public din Capitală. Nu e un anotimp ca să joci tragedii, dar nici să vrei să vezi numai spectacole agreabile. Unele comedii ale lui Shakespeare, așa cum au dovedit-o anii trecuți, au ținut afișul foarte bine și în anotimpul călduros, ceea ce spune că nu există o predispoziție a spectatorilor ca vara să asculte numai muzică ușoară.

O privire fugară a afișelor ce anunță spectacolele din lunile următoare nu mă lămurește deplin asupra repertoriului bucureștean de-acum și pînă în toamnă. Teatrul Armatei se prezintă destul de bine, mi se pare cu trei piese. Dar celelalte? (Nu e vorba de Teatrul de estradă, care a și ieșit la grădină și folosește cu succes și aerul condiționat pentru a ține pe afiș două reușite și agreabile spectacole de revistă).

Ziarele de săptămîna viitoare ne vor lămuri. Pînă atunci să ne luăm locul din fața rampei și să așteptăm începerea viitoarelor spectacole..

Eugen BARBU

SPECTACOLUL magazin

Oaspeți dragi

Impresii despre teatrul „Vahtangov" din Moscova relatate de Radu Beligan, Marcela Rusu și Nicolae Brancomir

Știrea că după turneele în țara noastră ale M.H.A.T.-ului, Mossovietului și Teatrului Mic, va sosi la București, la sfîrșitul lunii, colectivul Teatrului Academic de Stat „E. Vahtangov" din Moscova, a trezit un deosebit interes nu numai în rîndul spectatorilor, ci deopotrivă și în rîndul artiștilor noștri.

Slujitorii scenelor bucureștene așteaptă cu multă bucurie să întîmpine pe solii artei sovietice, să-i cunoască mai bine pe valoroșii actori ai teatrului ce poartă numele unuia dintre eminenții elevi ai lui Stanislavski. Mulți dintre artiștii noștri au avut prilejul să-i vadă la Moscova pe oaspeții țării noastre.

Artistul emerit Radu Beligan ne-a declarat că a rămas profund impresionat de toate spectacolele pe care le-a vizionat în diferite ocazii, la Moscova, la Teatrul Academic de Stat „E. Vahtangov".

— *Mai stăruie și acum în amintirea mea puternica impresie pe care mi-a lăsat-o spectacolul cu piesa „Egor Buliciov și alții" de Maxim Gorki, în regia lui B. Zahava,* relatează Radu Beligan. *Consider că acesta e unul din cele mai mari spectacole pe care le-am văzut în viața mea. Aș urea să mă refer și la spectacolul cu piesa „Mult zgomot pentru nimic" de Shakespeare la care am asistat în seara cînd se sărbătorea jubileul de 700 de reprezentații. În rolurile principale i-am văzut pe celebrii actori Ruben Simonov și Mansurova. Am prețuit „Mult zgomot pentru nimic", jucat de colectivul teatrului „Vahtangov" ca pe un spectacol în cea mai pură tradiție de comedie shakesperiană.*

— Știm că ați fost la Moscova și acum cîteva luni, la un seminar al regizorilor. Ați revăzut colectivul Teatrului „Vahtangov"?

— *Desigur! Am asistat chiar la premiera piesei lui Arbuzov „Poveste din Irkutsk", unul din spectacolele pe care oaspeții îl vor prezenta, peste cîteva zile, publicului nostru. Premiera acestei piese a însemnat un adevărat triumf datorită regiei excepționale a lui Evgheni Simonov, unul din cei mai talentați regizori ai Uniunii Sovietice, din tînăra generație și a măiestriei interpretării, în frunte cu admirabila artistă Iulia Borisova. Stilul teatrului „Vahtangov" se apropie foarte mult de concepțiile noastre moderne despre arta teatrală și faptul că am avut prilejul să văd acest spectacol la Moscova mi-a fost de un real folos în munca pe care am dus-o pentru realizarea spectacolului „Poveste din Irkutsk" pe scena Teatrului Național „I. L. Caragiale".*

Actrița Marcela Rusu, care interpretează cu un deosebit succes rolul Valiei din piesa lui Alexei Arbuzov, pe scena Naționalului, ne-a mărturisit că a fost entuziasmată văzînd la Moscova „Poveste din Irkutsk" în interpretarea artiștilor Teatrului „Vahtangov".

— *Spectacolul este realizat la o înaltă ținută artistică,* a precizat Marcela Rusu, *constituind o mare izbîndă a colectivului teatrului, călduros aplaudată de public. Țin să vă mărturisesc că după ce i-am admirat jocul plin de nuanțe și de sensibilitate, am cunoscut-o personal pe talentata artistă Iulia Borisova, deținătoarea rolului Valiei, din piesă, cu care m-am întreținut îndelung și pe care am felicitat-o din inimă pentru creația sa.*

Vorbindu-ne despre Teatrul „E. Vahtangov", artistul emerit Nicolae Brancomir s-a referit mai ales la spectacolul cu piesa „Idiotul", dramatizare după celebrul roman al lui Dostoevski, pe care l-a văzut pe scena acestui teatru în 1958, cu prilejul turneului Teatrului Național în U.R.S.S.

— *Doream de mult să văd pe actorii sovietici cum interpretează, la ei acasă, marile capodopere ale literaturii clasice ruse,* — ne-a spus N. Brancomir. *Asistînd la piesa „Idiotul" am fost cuprins încă de la primele replici de o adîncă emoție care nu m-a părăsit pînă la cea din urmă replică a spectacolului... În rolul titular a jucat artistul poporului N. Griținko, un actor cu o forță dramatică de-a dreptul cuceritoare. Sînt extrem de bucuros să revăd, în Capitala patriei noastre, valorosul colectiv al Teatrului Academic de Stat „E. Vahtangov" și totodată pe maestrul Griținko care va apare în spectacolul „Micile tragedii" de Pușkin.*

N. SANDU

În clișeele noastre: Scene din „Poveste din Irkutsk", în interpretarea artiștilor teatrului „Vahtangov".

„Frumoasă ești patria mea"

Un reușit spectacol de cîntec și dans

„FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA", se intitulează spectacolul închinat celui de-al III-lea Congres al Partidului, de Ansamblul de cîntece și dansuri al sfatului popular regional Baia Mare.

Urmărind să înfățișeze prin mijlocirea cîntului, a dansului și a versului imaginea țării noastre în plină înflorire, munca entuziastă a poporului nostru condus de partid pentru construirea socialismului, spectacolul tînărului dar înzestratului ansamblu băimărean a reușit să-și îndeplinească scopul propus.

E dificil de spus, într-o scurtă însemnare, ce a determinat, în primul rînd, succesul spectacolului. Au fost piesele muzicale alese cu multă grijă? Au fost dansurile? Interpretarea soliștilor? Au fost frumoasele costume? Regia făcută cu inteligență și bun gust? Au fost, trebuie spus, toate la un loc, căci spectacolul **„FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA"** reprezintă un mănunchi de calități, în stare să dezvăluie posibilitățile largi ale unui colectiv artistic. Incontestabil că merite deosebite au în realizarea spectacolului „Frumoasă ești patria mea", **Petre Meglei** (regia artistică) **Emil Popescu** (coregrafia) și **Ion Micu** — și mai ales ei — semnatarul direcției muzicale. Ceea ce impresionează însă spectatorul — care știe că acesta este abia al doilea spectacol pe care-l realizează ansamblul din Baia Mare — este omogenitatea: formația corală, corpul de balet, orchestra, au izbutit să se exprime în noul spectacol cu o **unitate artistică remarcabilă**. Acest salt de la un spectacol la altul este în mod cert, plin de făgăduinți.

În spectacolul **„FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA"** ansamblul de cîntece și dansuri din Baia Mare a prezentat sugestive tablouri evocînd lupta clasei muncitoare condusă de partid, biruințele poporului nostru în munca de construire a socialismului (**„Doftana", „În gospodăria colectivă"**) a prezentat dansuri de pe întreg cuprinsul țării (**„Călușul", „Dans oltenesc"**, etc), a prezentat cîntece populare, îndeosebi culegeri de folclor nou. În ansamblul pieselor coregrafice se cuvine remarcat dansul codrenesc, dans original, culeș și prelucrat pentru acest spectacol de **Emil Popescu**, iar în ansamblul pieselor vocale cîntecele culese din Oaș și Maramureș, prelucrate și interpretate cu strălucire de **Felician Fărcașu**, solist al ansamblului. Prin aceste piese coregrafice și vocale **spectacolul „Frumoasă ești patria mea" are și marele merit de a fi pus în valoare noi, frumoase și reprezentative piese folclorice care cu cinste vor putea figura pe viitor în programele ansamblurilor de cîntece și dansuri din țară.**

Puternic ancorat în actualitate, exprimînd un puternic specific regional în cea mai bună accepție a cuvîntului, adică în planul valorificării creației artistice populare regionale, spectacolul băimărean se impune prin ținuta sa artistică, prin montarea adecvată a conținutului. Totodată se cuvine remarcată intenția celora ce l-au conceput de a folosi un minimum de mijloace regizorale, ceea ce face ca spectacolul să poată fi cu multă ușurință prezentat pe scenele mai mici ale căminelor culturale.

Scurta prezentare de față e cu neputință să fie încheiată fără a sublinia calitățile interpretative ale **Anei Coșprundan**, ale **Vioricăi Groza** și ale taragotistului **Dumitru Fărcașu**.

Iurie Darie-desenator

Nu este vorba de un rol nou al actorului Iurie Darie. Puțini cunosc faptul că prima pasiune a protagonistului din filmele „Alo ...ați greșit numărul" și „Băieții noștri" a fost desenul, pe care îl practică încă de la vîrsta de cinci ani. Pe vremea aceea, părinții și rudele credeau că băiatul lor va deveni un talentat pictor. Același lucru a crezut și caricaturistul Nell Cobar, cînd în 1948 a primit de la Darie Iurie, elev al liceului din Timișoara cîteva caricaturi. I-a publicat două într-o revistă umoristică și i-a răspuns la poșta redacției: Aveți calități, perseverați".

Prima lucrare „mare" a lui Iurie Darie a fost „Tabloul absolvenților liceului din Timișoara", după care a venit la București și a dat examen de admitere la Facultatea de Arte Plastice. A căzut... cu brio, reușind însă cu succes la Facultatea de teatru.

De atunci au trecut ani. Actorul Iurie Darie s-a impus în teatru și cinematograf ca unul din elementele talentate ale generației sale. Creațiile din piesele de pe scena Teatrului „Nottara" ca și acelea din filme îi cer o muncă perseverentă, îi răpesc mult timp. Totuși, el n-a uitat prima pasiune. Iurie Darie iubește copiii și desenează pentru ei. În afară de numeroase vignete și desene, el a ilustrat cărțile lui Octav Pancu-Iași: „Multe, multe luminițe", „Marea bătălie de la iazul mic", (lucrare tipărită și în U.R.S.S.), „Mai e un loc pe genunchi", „Ala bala portocala" și cartea lui Cicerone Theodorescu, „Făurari de frumusețe". Ultima sa lucrare, desenele cărții lui O. Pancu-Iași „Scrisori pe adresa băieților mei" se află sub tipar.

Viitori pictori scenografi

Poate că reportajul trebuia să înceapă simplu, ca o informație: Duminică, începînd cu ora 10, în sala Teatrului Țăndărică, va avea loc spectacolul „Cu Țăndărică la mosi" s-au înmînat premiile cîștigătorilor concursului de desene, cu teme inspirate din piesele jucate de Teatrul Țăndărică. Pentru grupa școlarilor de 7—9 ani au luat premiul I Stancu Alioșa, cl. I-a, premiul II Sache Cezar cl. II-a premiul III, Sobel Daniela, cl. I-a; la grupa pionierilor între 9—13 ani, premiul I Haion Dan, cl. VII-a, premiul II Popescu Dan, cl. IV-a; premiul III Băcăiță Cristian, cl. V-a.

Dar trebuia să fi fost acolo în sala Teatrului Țăndărică, să fi privit în ochii umezi de emoție ai pionierilor, să fi auzit cum le băteau inimile înainte de a vedea rezultatul concursului — al primului lor concurs — să fi văzut bujorii care au înflorit în obrajii lui Stancu Alioșa (premiantul întîi aproape tot atît de mare cît una dintre păpușile primite în dar) ca să-ți dai seama că aici rezultatele nu mai au nici un rost, că toți participanții merită felicitări.

Am ascultat șoaptele celor trei pionieri:

— Aș vrea să iau premiu, dar nu atît pentru mine. Am un prieten la Moscova cu care corespondez și se va bucura mult de lucrul acesta.

— Pe mine m-a ajutat să mă prezint la concurs grupa mea de pionieri.

— Cred că e bună scena pe care am ales-o. M-am sfătuit cu tata, care e mecanic la C.F.R.

Parcă aveam în fața ochilor, zilele dinaintea concursului, vedeam după amiezile cînd după terminarea lecțiilor, căpșoare blonde și brune se aplecau cu respect deasupra lucrului, gîndeam la seara cînd pionierul și tatăl său au ales subiectul, vedeam grupa de pionieri dînd indicații colegului lor, eram alături de pionierul din Moscova în clipa cînd deschidea plicul prietenului din București...

Eram prezent la viața fericită a copiilor noștri, la entuziasmul cu care intrau în bătălia întrecerilor, schimbul de mîine al constructorilor socialismului.

Sandu MARIAN

Muzica și măestria actoricească

În viața Teatrului Municipal cultivarea muzicii a devenit o tradiție. Pe avizierul de la intrarea actorilor se pot vedea deseori mici afișe în care sînt anunțate audiții muzicale. Actorii sînt invitați să audieze în foaierele teatrului, concerte și recitaluri din repertoriul muzical mondial.

Unul din afișe mi-a îndreptat pașii spre sala de audiții. Și iată-mă alături de actori — în majoritate tineri — ascultînd minunate concerte de Beethoven, Ceaikovski, Gershwin și Brahms.

După audiție aflu că astfel de manifestări sînt organizate frecvent de resortul cultural al comitetului sindical al teatrului, care are grijă ca această inițiativă lăudabilă să-și mențină continuitatea. De notat că audițiile, în afară de preocuparea actorilor pentru alte arte decît cele scenice, mai au și o latură practică.

— La perfecționarea măestriei actoricești — îmi spune actrița Zoe Stanca Anghel, din comitetul sindical, — cultivarea muzicii clasice ne ajută foarte mult. Nu este vorba numai de creșterea nivelului cultural al actorilor, numai de petrecerea unei ore plăcute de muzică, ci de cultivarea muzicii și aplicarea ei în practica artei scenice. De pildă, pe mine muzica de concert mă face să înțeleg mai bine ritmul care își are în teatru, ca și în muzică, o deosebită importanță. De asemenea, participarea perfectă a instrumentelor în ansamblul concertului, întrepătrunderea lor ca și acțiunea melodică ne fac să ne gîndim mai bine și să punem în practică o adevărată armonie care trebuie să domnească pe scenă în desfășurarea acțiunii unei piese, în înlănțuirea replicilor.

Ca și actrița Zoe Stanca Anghel, și alți actori ca: Gh. Ghițulescu, Mircea Șentilici, George Măruță, Petrică Vasilescu, Gh. Oancea, care frecventează deseori audițiile muzicale, îmi vorbesc de latura practică a acestor manifestări culturale care — datorită inițiativelor resortului cultural al Comitetului sindical — se desfășoară în acest teatru sub variate forme.

Miron LIVIU

Poliecranul

Cinematograful a fost inventat cu 65 de ani în urmă. În acest răstimp relativ scurt cinematografia a străbătut o cale lungă de dezvoltare. După cinematograful mut a urmat cel sonor, apoi filmele vorbite, cu ecran lat, cinemascopul cu sunet stereofonic, panoramic etc.

La expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. din Moscova vizitatorii vor putea vedea în curînd o nouă tehnică cinematografică, cinematograful policran, adică cu mai multe ecrane. Este vorba de realizarea unui colectiv de specialiști sovietici, în frunte cu ing. D. V. Pescianski. Spre deosebire de cinematograful panoramic sau circorama, la policran imaginea pentru fiecare din ecrane este diferită. Toate imaginile sînt însă legate prin conținut și temă. Un film care în mod obișnuit durează 1,5—2 ore, rulează în condițiile policranului 10—20 de minute. Turnarea filmelor pentru policran reprezintă o muncă amplă, complexă. Cinematograful cu policran are față îndoială mari perspective îndeosebi în domeniul filmelor de popularizare științifică, dar specialiștii sovietici sînt de părere că în nici un caz el nu va înlătura cinematograful obișnuit.

DO—RE—MI

● TEATRUL de Operă și Balet va susține pe data de 28 iunie la Institutul „Pasteur" concertul-lecție cu tema „CAPODOPERE ALE LITERATURII UNIVERSALE ÎN CREAȚIA DE OPERĂ ȘI BALET". În cadrul concertului vor fi prezentate fragmente din operele: „Faust", „Othello", „Falstaff", „Macbeth", „Nunta lui Figaro", „Werther", „Evgheni Oneghin", „Dama de pică", precum și cîteva selecțiuni din spectacolele de balet „Romeo și Julieta", „Fîntîna din Bacciserai", „Don Quijotte" și „Călin". Își vor da concursul un grup numeros de soliști ai teatrului.

Premiere pe scenele bucureștene

„ÎNVIEREA", dramatizare după Tolstoi — la Teatrul Național

Publicul bucureștean va fi invitat, la 28 iunie, să asiste la un nou spectacol al Teatrului Național „I. L. Caragiale", în sala Comedia, la premiera piesei „Învierea", dramatizare după celebrul roman al lui Lev Tolstoi.

„Învierea" este povestea tragică a unei fete înșelată în buna ei credință de societatea nedreaptă în care trăiește. Neprimind, de nicăieri, nici un ajutor moral, ea decade pînă la ultima treaptă a societății, fiind aruncată în ocnă. Aici, sub influența înaltelor însușiri morale ale deținuților politici, își recapătă încrederea în oameni și tinde spre o viață nouă.

Piesa este pusă în scenă de regizorul Vlad Mugur, pe care l-am rugat să ne spună în cîteva cuvinte, care a fost concepția sa regizorală.

— În munca mea pentru realizarea spectacolului, — *ne-a declarat regizorul* — am urmărit două obiective importante. Mai întîi, în legătură cu cei doi eroi ai piesei — Katiușa Maslova și prințul Nehliudov — am căutat să arăt că titlul piesei simbolizează învierea (revenirea la o viață morală) a Maslovei și nicidecum a prințului Nehliudov, așa cum interpretări de pe vremuri au tratat piesa. Apoi, m-am străduit de a înfățișa fresca epocii cu varietatea de tipuri care apar în dramatizarea fidelă a lui Nemirovici Dancenco, după romanul lui Tolstoi. E interesant de arătat că dramatizarea aduce în scenă un nou personaj, comentatorul, ale cărui intervenții dă posibilitatea piesei de teatru să se apropie de bogăția de sensuri a romanului. Acest personaj îl tratez ca pe un om modern care privește critic întîmplările petrecute în acele vremuri. El participă alături de cei nedreptățiți, biciuind cusururile unora și mîrșăvia altora.

În rolul Maslovei va apare actrița Marcela Rusu iar rolul prințului Nehliudov va fi susținut de actorul Geo Barton. Distribuția mai cuprinde pe artistele emerite Elvira Godeanu (în rolul contesei) și Irina Răchițeanu-Șirianu (în rolul Mariettei), pe Aurel Munteanu (în rolul președintelui tribunalului), Gh. Cozorici (în rolul comentatorului), Natașa Alexandra (în rolul Kitaevei), Marietta Anca, Damian Crișmaru, Mihai Berechet, Ion Ulmeni, Raluca Zamfirescu, I. Anastasiad, Mihai Fotino, Nelly Elisabeta Preda, Eliza Ploeanu, Viorica Petrescu, N. Gr. Bălănescu, N. Enache, Eugenia Bame, C. Rautchi, Matei Alexandru, Ileana Iordache, Igor Bardu, Victoria Corciov, Mircea Constantinescu, Elena Galaction, Angela Mateescu, I. Iliescu, Dem Rădulescu, Șerban Iamandi etc.

N.

„Dăruiți iubitelor lalele" — la Teatrul de Operetă

În seara rolurilor sale de june comic a apărut de curînd și o altă preocupare: regia. Pentru mulți această îndeletnicire a actorului Toni Buiacici de la Teatrul de Operetă, poate să constituie o noutate. În realitate, tînărul interpret se ocupă de mai mulți ani cu punerea în scenă a spectacolelor de operetă, lucrînd ca asistent de regie al maestrului Nicușor Constantinescu. Și iată-l acum debutînd ca regizor. În sala de repetiții a studioului de tineret, partiturile sînt luate zilnic cu asalt ca și în după amiaza aceasta cînd „Melodia lalelei" prilejuiește tinerilor interpreți să-și verifice încăodată măsura în care și-au însușit acest cîntec. În pauza repetiției, Toni Buiacici ne împărtășește unele amănunte:

— „Melodia lalelei" ca și „Orașul nostru" constituie două dintre cele mai reușite piese muzicale ale noului spectacol pe care-l pregătim. Este vorba de comedia muzicală „Dăruiți iubitelor lalele", realizată de compozitorul sovietic O. Sandler după un libret scris de A. Guberman și A. Schneider. Evident, că mă veți întreba: ce caută o comedie muzicală pe scena Operetei? Răspunsul ni-l dă însăși factura acestui spectacol deosebit: ne aflăm în fața unei comedii muzicale care se apropie însă foarte mult de genul operetei, dat fiind modul în care a fost realizată partea muzicală a spectacolului. Acțiunea se petrece în lumea studenților, în timpul unei croaziere, pe un vapor pe care — așa cum spune și cronicul — se perindă tineri îndrăgostiți care vor fi eroii unor neașteptate întîmplări comice. În mijlocul acestora vom cunoaște povestea de dragoste dintre tînărul indian Faridi și studenta sovietică Irinka care se reîntîlnesc în timpul croazierei după ce se cunoscuseră cîndva, cu ani în urmă, cu prilejul unui festival mondial al tineretului. Într-un cuvînt, este

Toni Buiacici

vorba de o comedie a dragostei, a prieteniei și tinereții.

— *Ce ne puteți relata despre montarea spectacolului?*

— Ne străduim ca odată cu crearea atmosferei de comedie să dunem în valoare sensurile majore ale spectacolului și în același timp să dăm o interpretare cît mai fidelă originalelor compoziții ale lui O. Sandler. Muzica sa melodioasă, cu suflul ei optimist își va afla o veridică interpretare datorită eforturilor pe care le depune studioul de tineret. Cuplul principal Irinka-Faridi va fi interpretat de Constanța Cîmpeanu și Mircea Nemens, în timp ce cuplul comic Andreeva-Zajigalkin va fi redat de Lia Turovski care apare în rolul unei cîntărețe și Emil Popescu care interpretează pe un funcționar birocrat de la o casă de economii. Alte roluri vor fi deținute de tinerii interpreți Vali Niculescu, C. Drăghici, Bugarin Dușan, Elena Ivan, Gabriel Gheorghiu, Mugur Bogdan și alții. Direcția muzicală a spectacolului aparține lui Mircea Ionescu.

— *Și pe cînd premiera?*

— În prima parte a lunii iulie.

M. DAMIAN

LUMINILE RAMPEI

IN ULTIMA vreme mai multe colective ale Teatrului Armatei au făcut turnee în țară, prin unitățile militare, cu spectacolele: *„In numele Revoluției"* și *„In căutarea extraordinarului"*.

● A.T.M. a realizat o interesantă expoziție care prezintă imagini ale pieselor originale jucate pe scenele din țară și de peste hotare.

Se extinde rețeaua cinematografică la sate

Pătrunderea filmului la sate constituie unul dintre aspectele însemnate ale revoluției culturale. În regiunea București, ca și în alte părți ale țării, rețeaua cinematografică a cunoscut în ultimii ani o puternică dezvoltare prin crearea unor noi cinematografe sătești. Numai în cursul acestei luni urmează să fie create aci încă 10 unități noi, dintre care unele au și intrat în funcțiune. Astfel, zilele acestea a avut loc inaugurarea cinematografului „Patria" din comuna Drăgănești-Vlașca, care este înzestrat cu ecran lat și cu utilaj din cel mai modern. Alte cinematografe sătești au fost amenajate în cadrul căminelor culturale din comunele Bolovani, raionul Titu, Dobroțești, raionul Roșiori, Corbeanca, raionul Snagov și în alte părți.

În urma acestui fapt, rețeaua cinematografică din regiunea București a ajuns să dispună de 170 cinematografe sătești pe bandă îngustă, 19 cinematografe pe bandă normală și 11 caravane cinematografice. Este o cifră fără precedent în trecut cînd filmul nu era cunoscut în lumea satului. Astăzi spectacolele cinematografice se bucură de o largă popularitate în rîndul țărănimii: anul trecut numărul spectatorilor de film s-a ridicat în regiunea București la cifra de 5.600.000 spectatori.

Întîlnire între compozitori și muncitorii uzinelor „23 August"

În planul de activitate al Uniunii Compozitorilor din R.P.R. un loc de seamă îl dețin întîlnirile dintre compozitori și oamenii muncii. Ele constituie unul din mijloacele prin care compozitorii cunosc minunatele realizări și oamenii la locul lor de muncă. La aceste întîlniri, muncitorii vorbesc despre succesele lor din producție, iar compozitorii prezintă lucrări muzicale.

O astfel de manifestație a avut loc și la uzinele „23 August" din Capitală, unde un grup de compozitori — de altfel cunoștințe vechi și plăcute ale muncitorilor — au prezentat lucrări îndrăgite de oamenii muncii și compoziții în primă audiție scenică. După cuvîntul compozitorului Aurel Giroveanu, care a vorbit în numele Uniunii Compozitorilor, cîntăreții Gica Petrescu, Mara Ianoli, Sorina Dan, Luigi Ionescu, Luminița Cosmin, Florin Dorian, Norocel Dimitriu, Silvia Hanca, Radu Lucian, acompaniați de compozitorii respectivi, au prezentat lucrările. S-au cîntat „Cele mai frumoase fete" de H. Mălineanu, „M-am jurat de-atîtea ori" și „Eu mă mărit" de A. Giroveanu, „Azi m-am mutat" și „Ziua ta" de Fl. Delmar, „Dor hoinar de marinar" și „Poate că ar fi fost altfel" de E. Ionescu, „La etajul II" de E. Teger, „Te cunosc după glas" și „Cu stelele am vorbit" de P. Firulescu.

În încheiere a vorbit tov. Herescu, care în numele muncitorilor uzinei a mulțumit compozitorilor și i-a invitat să vină cît mai des în mijlocul lor.

Artiști amatori în studio

O frumoasă activitate cultural-artistică desfășoară Studioul de Radioficare București. Aci se imprimă și se transmit apoi cu regularitate programe interpretate de artiști amatori. Astfel, emisiunea „Artiști amatori în studio" este urmărită cu un deosebit interes. Zilele trecute brigada de agitație a Casei de cultură „Baruch Berea" a prezentat un montaj literar-muzical intitulat „Slavă partidului". De asemenea, s-au prezentat numeroase audiții muzicale ale diferitelor formații instrumentale și soliști de muzică populară și de muzică ușoară ale unor instituții, fabrici și uzine. Emisiunea „Teatru la microfon" transmite piese într-un act, susținute de asemenea de artiști amatori.

Colaborare rodnică

La Teatrul de Stat din Oradea, există în prezent o fructuoasă colaborare inter-secții, adică între cele două secții — română și maghiară — ale acestui teatru. S-a jucat piesa lui Rostand, „Cyrano de Bergerac". În rolul Cyrano a apărut J. Marinescu iar în rolul Roxanei cunoscuta actriță maghiară Anna Dukasz. În celelalte roluri au fost distribuiți actori de la cele două secții, în proporții egale. Actorii maghiari au arătat o bună pregătire, rostind cu ușurință versurile piesei în limba română.

De altfel, spiritul de colaborare între cele două secții ale acestui teatru s-a mai văzut și în domeniul regiei. Regizorul Dan Alexandrescu a colaborat deseori cu secția maghiară punînd în scenă cu actorii maghiari piese clasice ruse.

În sala Ateneului

Zilele trecute, în sala Ateneului R.P.R., orchestra de muzică populară „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" a prezentat două concerte dirijate de artiștii emeriți Ionel Budișteanu și Nicu Stănescu. Auditorii au aplaudat cu căldură pe artiștii instrumentiști și pe soliștii concertelor, printre care Maria Lătărețu, Dan Moisescu, Angela Moldovan, Iliuță Rudăreanu și alții.

Cei care aîtădată erau socotiți lăutari și trebuiau să cînte în condiții înjositoare, în fel de fel de spelunci, sînt astăzi apreciați și încurajați așa după cum se cuvine, încadrați în marea familie a artiștilor din Republica Populară Romînă.

Succesele tot mai mari ale formațiilor noastre de muzică populară umplu de bucurie și de mîndrie inimile oamenilor muncii din țara noastră care participă cu însuflețire la manifestările tot mai numeroase de acest gen ce se organizează în săliile de spectacole, ca și în fabrici și uzine, la casele de cultură și căminele culturale.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

DINA COCEA

apreciata artistă a Teatrului Național „I. L. Caragiale" are o interesantă creație în rolul Elmirei din piesa „Tartuffe" de Molière, care se reprezintă în sala Studio. Acțiția apare de asemenea cu succes în rolul prințesei Maria Obrenovici din piesa „Cuza Vodă" de Mircea Ștefănescu și în rolul Iuliei din „Surorile Boga" de Horia Lovinescu.

COLEA RĂUTU

de la Teatrul Muncitoresc C.F.R. ale cărui creații din „Aristocrații" de N. Pogodin, „Domnișoara Nastasia" de G. M. Zamfirescu, „Nevestele vesele din Windsor" de W. Shakespeare și „Domnul Puntila și sluga sa Matti" de Bertolt Brecht au fost mult apreciate de public și presă.

ROMULUS NEACȘU

realizează cel de al 12-lea rol de film din cariera sa în noua producție a studioului „București" inspirată de viața și activitatea muzicală a cîntăreței Haricleea Darclée, unde interpretează rolul compozitorului Caudella.

LUCICA ZORINI

solistă a Teatrului de estradă al regiunii București, interpretează cu succes un rol comic în noul spectacol-concert al ansamblului „Te cunosc de undeva".

DEM. PSATTA

de la Teatrul „Al. Davilla" din Pitești, a interpretat în ultima vreme un rol principal din „Intrigă și iubire" și rolul lui Vlaicu Vodă din piesa cu același titlu, obținînd aprecierea unanimă a publicului spectator.

ION UȚA

din colectivul Teatrului de Stat din Baia Mare, s-a făcut remarcat în actuala stagiune prin interpretarea dată rolurilor Spirache („Titanic-Vals"), Unchiul Fedea („O chestiune personală") Ianache („Gaițele"), Otto Katz („Soldatul Sveik") etc.

SFATURI COSMETICA MODA GOSPODĂRIE

Confecții după gust și preferință

In clișee: Noi modele de confecții produse de fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală

În fiecare anotimp, în fiecare lună și chiar la intervale mai mici, industria noastră de confecții în cadrul căreia un loc important îl ocupă fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej" din București, oferă mereu mai larg de cumpărători de toate vîrstele numeroase și tot mai frumoase modele de îmbrăcăminte.

Este semnificativă o referire la această mare unitate a industriei de confecții. Ce producea ea în primii ani de existență? Două, trei produse clasice. Ce produce astăzi? O gamă largă de sortimente de confecții care satisface într-o măsură tot mai mare exigențele cumpărătorilor de la cea mai mică pînă la cea mai înaintată vîrstă. Așa, bunăoară, se fabrică pentru femei, costume de baie, bluze, șorțuri, șorțuleți, fuste, rochii, costume-taior, jachete, pardesie, troacare, paltoane și chiar paltoane de urson ce vor fi livrate comerțului pentru prima oară în semestrul II al acestui an; pentru copii — pantaloni de joc, costume de baie, bluze, fuste, rochițe, costumașe de băieți, șorțulețe, pardesie, paltoane etc; pentru bărbați: cămăși clasice și sport, costume cu și fără vestă, pardesie, paltoane etc. La toate acestea se adaugă de curînd noile modele de îmbrăcăminte din tricot. Dar oare, este suficient de concludentă înșiruirea? Desigur că nu. Bogăția, varietatea mare de modele, atît sub aspectul croielii cît și al țesăturilor, a gamei de culori sub care se prezintă la cumpărător aceste sortimente, reflectă un alt aspect al progresului pe care industria de confecții l-a făcut în anii din urmă. Și putem spune, aspectul cel mai caracteristic: avîntul pe care l-a luat munca de creație în acest domeniu, activitatea care pune la baza sa un anumit scop — îmbinarea frumosului cu utilul. Pentru aceasta creatorul se inspiră din anumite surse, printre care folclorul. Arta noastră populară cît și sugestiile, preferințele masei largi de cumpărători sondate prin intermediul expozițiilor, prezentărilor de modele sînt cele mai importante. Sînt cunoscute publicului prezentările de modele de confecții organizate cu prilejul Pavilionului de Mostre din octombrie 1959. Sugestiile și propunerile publicului vizitator au orientat munca de creație spre acele modele de îmbrăcăminte care au găsit cele mai multe aprecieri.

În întîmpinarea gustului masei largi de cumpărători au fost organizate caravane de prezentări de modele de îmbrăcăminte și în restul țării în orașe ca Oradea, Orașul Stalin, Pitești, Bacău, Hunedoara, Deva, Petroșani, Lupeni. La cererile și propunerile populației din aceste locuri manifestate cu ocazia acestor prezentări creatorii au inclus în colecția anului 1960 și modele de îmbrăcăminte cu specific regional. Mergînd pe această linie, industria noastră de confecții satisface, într-o măsură mereu sporită, gustul tot mai rafinat al masei largi de cumpărători al cărei nivel de trai este în plină creștere. Numai de la începutul anului și pînă în prezent, la fabrica „Gh. Gheorghiu-Dej" au fost create cca. 700 modele de confecții din care peste 300 au intrat în producție și în bună parte se găsesc în magazine, la dispoziția populației.

Cl. MIHAI

Un poem și pentru mine!

Vai, tăticule, ce rău
Se arată tocul tău,
Că nu vrea să mă alinte
În imagini și cuvinte.

Aș putea să te inspir,
Că așa un chilipir
Nu găsește niciodată
Fantezia ta bogată!

Cît ți ziua de albastră
Stai într-una la fereastră.
Să privești — nu te mai saturi —
Creșa cea cu două caturi.

Unde zilnic se adună
Ciripind a voie bună,
Ca să nu mai stea răzleți,
Și fetițe și băieți.

...Chiar de mîine, vrei — nu vrei,
Și eu voi fi printre ei
Și-o să scrii — cum se cuvine —
Un poem și pentru mine!

V. DIMA

ȘTIAȚI CĂ...

...marele combinat de industrializare a lemnului ce se construiește la Pipera va produce anual cîte 15.000 garnituri de mobilă, 170.000 scaune, 2.500.000 m.p. furnire estetice?

...în curînd va apare în comerț radio-receptorul „Enescu" produs de întreprinderea „Electronica" care are și unde ultrascurte? „Dulapul muzical" ce va apare este prevăzut cu un radio-receptor „Enescu", magnetofon, picup și bar. Pînă la sfîrșitul acestui an vor apare aparatele de radio „Litoral" cu tranzistori?

...prin intrarea în funcțiune a unor fabrici și dezvoltarea celor existente producția de fibre și fire sintetice va ajunge în 1965 la 13.000 tone, înregistrînd o creștere de 43 ori față de 1959?

...noua fabrică de policlorură de vinil, de la combinatul chimic de la Borzești ce va intra în producție în 1962 va dispune de o capacitate anuală de 36.000 tone policlorură de vinil?

...producția de țesături de bumbac, lînă, mătase, în și cînepă va ajunge în 1965 la 540 — 550 de milioane metri pătrați?

...în următorii șase ani vor intra în producție 4 fabrici de zahăr, din care două în toamna acestui an, precum și fabrici de ulei, bere, abatoare moderne, înzestrate cu secții de preparate de carne, noi linii automate de conserve de legume și fructe, fabrici pentru industrializarea laptelui, mori și fabrici de pîine, instalații moderne de vinificare și de conservare a vinului?

...producția de frigidere casnice va ajunge la 50.000 bucăți în 1965?

...în 1965 producția de încălțăminte va crește la 45 milioane perechi?

...producția de tricotaje va crește în 1965 la peste 70 milioane bucăți?

...în vederea sporirii consumului de produse alimentare al populației și îmbunătățirii structurii lui, producția industrială de carne va trebui să crească la peste 600.000 tone, de pește la 70.000 tone, de ulei comestibil la 200.000 tone, de unt la 30.000 tone, de lapte de consum la peste 5 milioane hectolitri, de zahăr la 460.000 tone?

Razele infraroșii în arta culinară

Tehnicienii întreprinderii locale de materiale de construcții (I.L.M.C.) din Tg. Mureș, cu ajutorul unor specialiști de la laboratorul Trustului regional de construcții locale, încă în toamna anului trecut au început să producă o serie de radiatoare ceramice de raze infraroșii. Spre deosebire de alte radiatoare similare, tehnicienii tîrgmureșeni au realizat generatoare de raze infraroșii dintr-o materie ceramică rezistentă, pe bază de caolinuri indigene. Zeci de asemenea radiatoare de raze infraroșii au permis constructorilor din Tg. Mureș să execute tencuieli exterioare și interioare, finisări de clădiri chiar și în timp de ger, la o temperatură de minus 10—15 grade C. Acum, vara însă, radiatoarele nu mai au nici o întrebuințare în construcții.

Conducerea secției comerciale a sfatului popular regional, — care a luat la cunoștință cu interes vestea că la modernele restaurante și bufete din piața Republicii din Capitală se utilizează pe scară largă în bucătării razele infraroșii — studiind principiile de funcționare ale radiatoarelor, a făcut o propunere interesantă conducerii I.L.M.C.: să adapteze radiatoarele de raze infraroșii pentru uzul restaurantelor, mai ales pentru folosirea lor la friptul cărnii... „la grătar".

În luna mai un colectiv de tehnicieni al I.L.M.C. a executat cu succes adaptările necesare iar zilele trecute la fabrica de cărămizi și țiglă a întreprinderii locale amintite a avut loc demonstrația practică a felului cum funcționează „radiatorul-grătar". La demonstrație au participat reprezentantul direcției T.A.P.L.-ului din cadrul Ministerului Comerțului, reprezentanții secțiilor comerciale și de industrie locală ale sfatului popular regional al T.A.P.L.-ului și creatorii radiatoarelor.

Spre marea satisfacție a participanților la demonstrație, radiatorul a fript în 6—7 minute bucăți mari de carne de porc și vită, în grosime de 2—3 cm. fără fum și fără răspîndirea de mirosuri neplăcute.

Specialiștii și mai ales bucătarii T.A.P.L. în concluziile lor au remarcat gustul extrem de bun al fripturilor gătite cu raze infraroșii. Deoarece razele pătrund în carne de sus în jos, condimentele și grăsimea cărnii pătrund în adîncimea fripturii, prin fibre, lasînd friptura gustoasă și zemoasă. Alt avantaj al acestui sistem de gătit este că grăsimea care cade sub grătar nu provoacă arderea cărnii, nu se aprinde — deci poate fi recuperată și nu răspîndește acei miros pătrunzător caracteristic restaurantelor cu „grătar".

Economiștii T.A.P.L.-ului au remarcat economicitatea folosirii radiatoarelor ceramice care consumă cu 60 la sută mai puțin combustibil decît mașinile de gătit obișnuite. Radiatoarele de raze infraroșii pot fi folosite totodată pentru gătirea pulilor la frigare, a peștilor la protap, iar prin așezarea lor sub tava de frigare, ele pot fi folosite mai economicos la gătirea oricăror mîncăruri. Toate acestea în mod mai rapid, cu cheltuieli mai mici, în condiții mai igienice. Pe baza demonstrației practice, a calculelor economice riguroase, secția comercială regională și T.A.P.L.-Tg. Mureș au comandat un însemnat număr de radiatoare de raze infraroșii, cu care vor înlocui treptat vechile sisteme din restaurante și bufete.

V. KONYA

Ghidul gospodinei

PRODUSE CONSERVATE PRIN FRIG

În București, la întreprinderea „Antrefrig" este mare activitate. Într-o hală mare se conservă cu ajutorul frigului diferite fructe și legume. Într-o altă hală nouă, construită recent, prevăzută cu utilaj modern, se conservă cu ajutorul frigului carnea și preparatele culinare. Conservarea căpșunilor este aproape pe sfîrșite. În aceste zile urmează să intre în producție smeura, iar după aceea, visinile. Concomitent se conservă cu ajutorul frigului mazărea și fasolea verde. La acestea se vor adăuga, mai tîrziu, caisele, piersicile, roșiile, dovleceii și bamele, care vor lărgi gama sortimentelor conservate prin frig, ce se vor găsi în magazine.

Desigur, nu lipsit de interes este de știut cîte ceva în legătură cu modul de întrebuințare a legumelor și fructelor conservate prin frig.

Mazărea, fasolea, bamele și dovleceii sînt gata preparate pentru gătit. Fiind spălate, curățate, alese se vor introduce direct în apa fierbinte sau în sosul pregătit. (Atențiune, deci, gospodine. Nu este nevoie de o decongelare prealabilă). După preferință se poate face și decongelarea lor timp de 3 ore la temperatura camerei sau 12 ore în răcitor. Încă o mică mențiune: timpul de fierbere al legumelor conservate prin frig este mai scurt decît al celor proaspete.

Fructele pot fi consumate după circa 3 ore de menținere la temperatura camerei (în ambalaj). Durata decongelării poate fi prelungită la 12 ore în răcitor. Dacă vă grăbiți însă, scoateți fructele din ambalaj, puneți-le într-un vas descoperit. Aveți grijă ca în timpul decongelării siropul să acopere fructele. Ele pot fi folosite la compoturi sau pentru prăjituri. Pentru tarte, fructele se pun cu un sirop concentrat cu zahăr, la celelalte prăjituri se pot așeza pe aluat în stare încă congelată, înainte ca prăjiturile să fie introduse în cuptor. Sucul de fructe rămîne în acest mod în prăjituri.

Carnea se poate conserva prin frig în orice formă (tranșată, dezosată etc.) Pentru satisfacerea cerințelor gospodinelor carnea tocată va fi ambalată în gramaj de ½ kg. Carnea conservată prin frig poate fi dată din ambalaj direct la gătit (atît pentru fiert, cît și pentru fript). În acest fel, diferitele substanțe nutritive valoroase ajung în mîncare și nu se irosesc.

Întreprinderea „Antrefrig" a realizat și mîncăruri gătite conservate prin frig. Iată o listă din care vă puteți alege mîncarea preferată: fripturi de porc și de vită cu garnituri de cartofi mazăre și morcovi, perișoare cu verdeață, tocănițe de mărunțaie de porc, creier pane cu garnituri șnițel pane, șnițel vienez, coltunași cu brînză și cu carne, găluște cu prune etc. Un pachet conține mîncarea necesară pentru două persoane.

Rica NICOLESCU

O dezvoltare armonioasă a rețelei de spitale

În complexul măsurilor ce se vor lua pentru continua dezvoltare a asistenței medico-sanitare a oamenilor muncii din țara noastră un rol deosebit revine întăririi capacității spitalelor, creșterii eficienței acestora. În raportul C.C. al P.M.R. la Congresul al III-lea al P.M.R. indică creșterea capacității spitalelor cu circa 18.000 paturi, urmărindu-se ca în fiecare reședință de raion să funcționeze spitale bine utilate și deservite de cadre medicale de specialitate. Această creștere vine să completeze marile realizări obținute pînă în prezent de regimul democrat popular în acest domeniu. Față de anul 1938, numărul de spitale din țara noastră a crescut cu peste 100, iar numărul total de paturi cu peste 110.000, toate acestea fiind realizate de fapt după anul 1948. Vechea și insuficienta rețea de spitale, existentă în trecut, a fost astfel extinsă și transformată încît astăzi în întreaga țară funcționează spitale bine utilate și — în linii generale — cu o capacitate corespunzătoare nevoilor asistenței medicale pe teritoriul pe care îl deservesc. Cifrele statistice vorbesc de la sine. În 1938 existau în țară 1,98 paturi la 1000 locuitori, astăzi funcționează peste 5,5 paturi la 1000 locuitori. Creșterea cu 18.000 paturi corespunde necesităților de dezvoltare a unor mari unități sanitare în diferite regiuni și raioane.

O mare importanță pentru buna funcționare a spitalelor are — în afara capacității lor exprimată în număr de paturi — gradul de înzestrare tehnică a acestor paturi și personalul medical, mediu și auxiliar care deservesc pe bolnavii internați. În trecut, creșterea numărului de paturi de spital s-a făcut fără a se avea în vedere eficiența înființării lor. Este bine de știut că pentru a se crea un pat de spital în plus nu este suficient numai spațiul în metri cubi necesari amplasării acestuia ci și spațiul necesar pentru anexele ce contribuie la buna îngrijire a bolnavilor (oficii, instalații tehnico-sanitare, camere pentru aparate Röntgen, laboratoare etc).

O importanță deosebită în creșterea numărului de paturi spitalicești o are posibilitatea asigurării deservirii acestora de către un număr suficient de medici specialiști.

Dr. A. PRODAN

Tehnica nouă în slujba ocrotirii sănătății

Printre marile obiective ce revin ocrotirii sănătății în următorii 6 ani se numără înzestrarea rețelei de unități sanitare din întreaga țară cu aparatură tehnico-medicală în cantități suficiente și de un nivel corespunzător. De realizarea acestui obiectiv depinde într-o foarte mare măsură creșterea eficacității asistenței medicale pe care statul o acordă maselor celor ce muncesc.

Astăzi, tehnica nouă oferă științei medicale metode dintre cele mai precise de cercetare a organismului sănătos sau bolnav și mijloace de tratament de o înaltă perfecționare. Aceasta permite medicului să cunoască fenomene fizice și chimice ale organismului, dintre cele mai ascunse, pe care cu ani în urmă cu greu le-ar fi putut întrezări. Este evident că avînd la îndemînă asemenea mijloace, medicul care acordă consultații în dispensarele de circumscripție sau de întreprindere — deci acolo unde se adresează pentru prima dată omul suferind — poate acorda o asistență medicală de înaltă valoare, pe care, pînă nu de mult, cetățeanul nu o putea găsi decît la nivelul unor clinici universitare sau al unor mari spitale.

O asemenea activitate medicală de înaltă valoare științifică, desfășurată în cele mai mici instituții medicale are o deosebită importanță pentru instituirea unei asistențe profilactice, preventive. Medicul poate astfel să surprindă suferința organismului în faza funcțională a bolii, adică înainte de instalarea definitivă a alterărilor vreunui organ al corpului omenesc, poate lua din vreme măsuri de tratament care să ducă la vindecarea completă.

Înzestrarea cu aparatură tehnică modernă este astăzi deplin posibilă în țara noastră. În trecut, la cabinetul particular al cîtorva medici care-și puteau permite luxul rentabil de a-și procura unele aparate costisitoare, aveau acces doar cei ce puteau plăti cu bani grei costisitoarele consultații de specialitate. Astăzi, în dispensarele circumscripțiilor medicale, în policlinicile de pe tot cuprinsul țării, aparatura tehnică de specialitate este la îndemîna tuturor.

Statul nostru a dat o largă dezvoltare producției aparaturii medicale bazate pe cele mai noi cuceriri ale chimiei-fizicale și biochimiei, precum și pe cele mai noi cuceriri ale electronicii și radiațiilor. Spre deosebire de anii precedenți cînd în țara noastră se importa majoritatea aparaturii optice, electronice și de laborator, fără a se putea totuși face față nevoilor, încă din cursul anului 1959 această situație s-a schimbat total. Într-un singur an, industria noastră a realizat mai multă aparatură medicală decît s-a importat în ultimii 20 de ani. S-au realizat în țară aparate de o mare importanță pentru medicina modernă. Este vorba despre marele număr de electrocardiografe, aparate de röntgen diagnostic și röntgenterapie, audiometre, punți Kohlrausch, microscoape, fotometre și o serie întreagă de aparate optice, electronice și de laborator.

Dotarea unui mare număr de circumscripții rurale cu microscoape, laboratoare, truse de lentile, colposcoape etc. permite astăzi o muncă de înalt nivel tehnic în cele mai mici unități sanitare. A început producția în serie a caravanelor de microradiografie care vor duce o urisă acțiune de depistare a tuberculozei, cancerului pulmonar și bolilor cardiovasculare. Aceste caravane vor avea o capacitate de peste 10 milioane de examinări pe an. Dotarea policlinicilor cu aparatură modernă de mare randament ca: oftalmoscopul electric pentru examinarea completă a fundului de ochi, colposcopul, pentru depistarea în masă a cancerului colului uterin a dus în ultimul timp la o puternică creștere a capacității de diagnostic a policlinicilor.

În cursul anului 1960, policlinicile din țară vor fi dotate cu noi aparate: audiometre electrocardiografe cu 2 canale și înscriere directă; fotometre; centrifuge de 6000 de ture pe minut. Se vor dota cu aparatura cea mai modernă numeroase unități de asistență stomatologică, vor fi înzestrate cu aparatură de înaltă tehnicitate numeroase săli de operații chirurgicale.

Paralel cu toate acestea Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale desfășoară o largă acțiune pentru ridicarea nivelului pregătirii medicilor, pentru ținerea lor în curent cu toate cuceririle științei medicale moderne.

Dr. Ion ȘTEFĂNESCU

MAGAZIN MEDICAL

Bătrînețea poate fi prevenită!

Sînt peste 40 de ani de cînd, pentru prima dată în țara noastră, marele om de știință Gheorghe Marinescu abordă problema bătrîneții, cercetînd modificările celulei nervoase în raport cu vîrsta.

Academicianului C. I. Parhon îi revine meritul de a fi lărgit baza cercetărilor, fapt care i-a permis să elaboreze o concepție originală privind mecanismul de îmbătrînire cît și rărirea trofice ale extremităților sau atropatii (suferințe ale articulațiilor) dispar sau sînt ameliorate de această substanță. Procaina s-a dovedit a avea o acțiune de regenerare de mare importanță asupra întregului organism, în special în îmbătrînirea precoce, în prevenirea acesteia. Rezultatele cele mai demonstrative ale acestui tratament în procesul îmbătrînirii apar la nivelul sistemului nervos și al

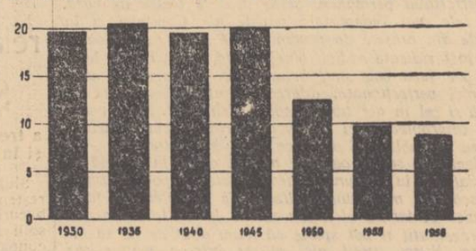

Graficul descreșterii mortalității generale.

posibilității de a interveni în combaterea și înlăturarea tulburărilor legate de bătrînețe. El a ajuns la concluzia că bătrînețea nu este ireversibilă. Că asemenea oricărei boli ea poate fi combătută în parte iar organismul îmbătrînit poate fi regenerat.

Dezvoltarea activității de cercetare științifică în domeniul medicinei — în anii puterii populare — a determinat o etapă nouă în stadiul bătrîneții. Aceasta deoarece în Romînia, țară în care durata medie a vieții nu depășea 40 de ani, în anii regimului de democrație populară durata medie de viață a crescut pînă în anul 1956 la 63 de ani.

Cercetările privind fenomenele de îmbătrînire sînt întreprinse de Institutul de geriatrie înființat în anul 1956.

Aici se studiază cauzele și mecanismele de îmbătrînire ale organismului, determinarea obiectivă a gradului de îmbătrînire — stabilirea așa-zisei „vîrste biologice", posibilitățile de tratament și prevenire și verificarea pe criterii riguros științifice a eficacității terapiei aplicate.

Studiul terapeuticii bătrîneții a avut ca scop vesificarea, rînd pe rînd, a eficacității unor preparate medicamentoase din cele mai diferite dintre care rezultate au dat procaina (Gerovital, substanța H3), Vitamina E și epifizan. Dintre acestea cel mai cunoscut cititorilor este Gerovitalul. Ideea aplicării unui tratament cu acest preparat a pornit de la o serie de observații clinice care arătau că diferite tulburări, dar acțiunea sa se manifestă de asemenea asupra mușchilor, vaselor și inimii.

Tratamentul cu procaină în perioada bătrîneții a lărgit sfera cercetărilor astfel că acum se tinde la aplicarea unui tratament profilactic prin administrarea Gerovitalului la persoane în vîrstă de 45—60 de ani, care prezintă fenomene de îmbătrînire precoce. S-a constatat atît la muncitori cît și la intelectualii tratați o renaștere a forței fizice și psihice și regresul unei serii de procese evolutive.

Activitatea institutului, care suscită un viu interes peste hotare, a fost caracterizată astfel de către prof. Enrico Groppi, președintele Asociației Internaționale de Gerovitalogie, care a vizitat recent această instituție împreună cu un grup de profesori italieni: „Îmi exprim simpatia și admirația mea pentru prof. A. Aslan, pentru valoroasa activitate a colaboratorilor săi științifici reuniți în colective bine închegate, pentru atmosfera de solicitudine umană și spiritul clinic care domină în vastul Institut de Geriatrie.

La Congresul internațional de gerovitalogie care va avea loc în septembrie la San Francisco, voi avea plăcerea să citez — ca un exemplu practic — pe cercetătorii romîni, model de entuziasm în munca de stabilire sistematică a criteriilor clinico-biologice în problema geriatriei, care poate fi considerată ca prima și cea mai completă experiență de felul acesta în Europa".

Dr. L. FLOREA

CENTRE PUTERNICE DE ÎNTĂRIRE A SĂNĂTĂȚII

Odată cu instaurarea regimului democrat popular în țara noastră, oamenii muncii au putut beneficia în largă măsura de factorii naturali, meniți să contribuie la dezvoltarea sănătății lor.

Stațiunile balneare, odată naționalizate au devenit bun al maselor largi, organizîndu-se acolo o asistență medicală de tip nou, corespunzător principiilor socialiste ale ocrotirii sănătății. S-a trecut la un plan de organizare și dezvoltare a stațiunilor, desfășurat pe ani, și încadrat în planul sanitar de stat.

Consiliul Central al Sindicatelor, Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale și celelalte departamente și organizații obștești s-au preocupat în permanență de mărirea capacității de cazare și tratament în stațiunile balneo-climaterice.

În trecut, nici 3.000 de bolnavi nu beneficiau de tratament balnear, iar astăzi aproape 400.000 de oameni ai muncii își întăresc anual forțele în aceste localități.

Numai în stațiunile ce au aparținut de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale capacitatea de cazare a crescut din 1944 pînă în 1959 de peste 50 ori. Ca urmare a importantelor amenajări și construcții la Băile Herculane, Borsec, Eforie, Buziaș, Sovata, Ocna Sibiului, Olănești, Călimănești, Vatra Dornei etc. numărul celor trimiși pentru cură a crescut an de an. Dacă în 1948 numărul celor tratați în unitățile balneare a fost de circa 17.000 în 1950 a crescut la aproape 60.000 pentru ca în 1959 să ajungă la circa 160.000.

Permanentizarea stațiunilor, amenajarea și dezvoltarea bazelor de tratament, captarea de noi izvoare de ape minerale, noile resurse de nămol terapeutic, etc. au transformat stațiunile noastre în puternice unități pentru întărirea sănătății, pentru prevenirea îmbolnăvirilor. Sanatoriile balneare sînt astăzi profilate pe grupe de boli, de pildă, reumatologie: Herculane, Govora, etc; boli digestive: Slănic Moldova, Călimănești etc; boli cardiovasculare: Buziaș, Borsec, Vatra Dornei.

O atenție deosebită se acordă tratamentului balnear al copiilor. Sechelele de poliomielită se tratează la Victoria, Techirghiol, Vatra Dornei, Gura Ocniței, sechelele de hepatită epidemică la Călimănești, reumatism la Techirghiol, T.B.C. extrapulmonar și rahitism la Eforie, etc. Peste 100.000 de copii beneficiază anual de tratament balnear.

Trimiterea atît a adulților cît și a copiilor se face pe baza criteriilor științifice, cunoscîndu-se indicațiile și contra indicațiile. Tratamentele complexe care folosesc acțiunile sinegice ale factorilor de cură: ape minerale, nămoluri, electroterapie, hidroterapie, alimentație curativă, factorii climatici, gimnastica medicală, măresc astăzi eficiența curei balneare.

Stațiunile balneo-climatice constituie o importantă bogăție a țării. Organele de partid și de stat dînd o deosebită atenție dezvoltării și modernizării stațiunilor balneo-climatice de pe litoralul Mării Negre, în stațiunile Eforie, Mamaia, Vasile Roaită, Mangalia s-au executat lucrări edilitare și de înfrumusețare, organizîndu-se centre de deservire medicală cu aparatură modernă. Aceste stațiuni sînt cunoscute și apreciate peste hotare, numeroși vizitatori străini venind aici să-și îmbogățească sănătatea sau să-și păstreze că concediul de odihnă.

Dezvoltarea bazei tehnico-materiale în toate ramurile economiei naționale și succesele revoluției culturale din țara noastră ridică noi sarcini în fața ocrotirii sănătății. În raportul C.C. al P.M.R. prezentat celui de al III-lea Congres al P.M.R. se arată în planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 că se va mări capacitatea stațiunilor de odihnă și cură iar numărul oamenilor muncii ce vor fi trimiși la odihnă și tratament va crește pînă în 1965 cu peste 30 la sută față de anul 1959.

Căpătînd o astfel de dezvoltare nemaiîntîlnită pînă acum, stațiunile balneo-climatice vor putea să îndeplinească rolul lor deosebit în întărirea și ridicarea stării de sănătate a poporului muncitor

Dr. C. NEGREA

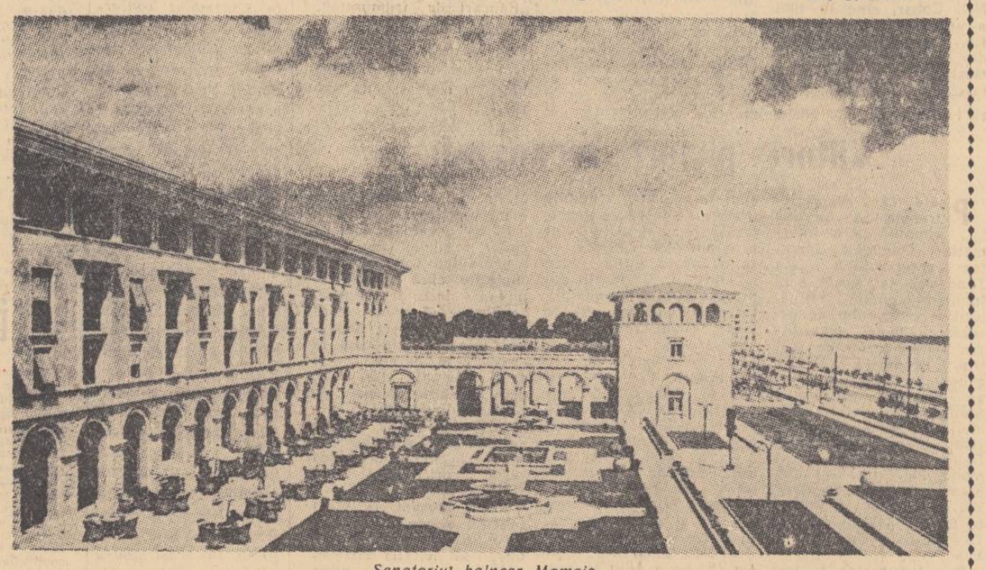

Sanatoriul balnear Mamaia

De la laborator în... vitrină

Cînd priviți în vitrinele sau rafturile unui magazin noile produse ale industriei bunurilor de consum din țara noastră și vedeți ceva care vă atrage atenția în mod deosebit prin colorit, desen sau frumusețe, vă uitați imediat la numele producătorului. Acesta poate fi o fabrică textilă sau de încălțăminte din orice oraș al țării și-i rețineți numele pentru a-i solicita și altădată produsul. „Marca fabricii" interesează deopotrivă pe cumpărători ca și pe producători.

Prea puțini știu însă că pînă să ajungă în producție la o fabrică nouă produs a fost studiat și cercetat, uneori vreme îndelungată, de către cercetători științifici care i-au stabilit compoziția, forma, rezistența, care l-au supus la zeci de probe pînă l-au realizat așa cum îl vedeți în vitrine. Putem spune că multe produse s-au născut aici în institutele de cercetări și numai după ce s-a constatat că pot avea o viață lungă, au pornit să fie executate în fabrici. Iată deci că la munca demnă de toată lauda a fabricilor producătoare se adaugă și cea anonimă dar nu mai puțin lăudabilă a cercetătorilor științifici, dar despre care noi nu ne amintim niciodată cînd purtăm o rochie dintr-o țesătură deosebită sau pantofi și geantă dintr-o piele care ne-a atras imediat atenția.

Tocmai de aceea vom insera în rîndurile ce urmează cîte ceva din preocupările și realizările cercetătorilor științifici de la institutele de cercetări textile și pielărie-cauciuc. Ne vom referi desigur la cele mai recente și care au efect direct asupra lucrurilor pe care le purtăm.

Institutul de cercetări textile

La acest institut, care ține pasul cu cele mai noi realizări ale științei și tehnicii, se lucrează foarte intens în ultima vreme la elaborarea tehnologiei de prelucrare a fibrelor și firelor poliamidice în filatura de bumbac și lînă, în țesătorie, tricotaje și finisaj. Sînt deja gata schemele tehnologice pentru 36 produse iar ajutor tehnic pentru introducerea lor în producție s-a dat la 20 întreprinderi.

Ați văzut desigur cum arată Ursonul romînesc și l-ați apreciat de la bun început. Tehnologia de producție pentru filare și finisare a fost elaborată de institut în colaborare cu întreprinderea „Țesătoriile Reunite" din București. Ca noutăți vă putem anunța că s-a reușit să se rezolve problema blănurilor din fibre poliamidice, ceea ce desigur va da posibilitatea creerii de modele în culori cît mai variate. Tot aici s-a reușit să se producă blănuri Urson tricotate, care vor fi mai ușoare față de cele țesute.

În curînd se vor produce blănuri Karakul din fire sintetice, care vor avea un aspect deosebit de plăcut și nu vor putea fi deosebite cu ușurință de cele naturale.

O veste bună pentru gospodine: s-au produs primele covoare din fire sintetice, Covoarele Tornay sînt din 50 la sută relon și 50 la sută celofibră cît și din 50 la sută relon și 50 la sută lînă turcană. Este cunoscut de către orice gospodină faptul că firele sintetice sînt mai rezistente, se colorează foarte frumos și sînt mult mai ieftine. Cît de frumos va arăta o locuință cu un astfel de covor!

Ați apreciat cu toții, desigur, țesăturile de in, practice, ieftine și frumoase. Spre deosebire de fibrele și firele sintetice și chiar față de cele naturale (bumbac, lînă) inul se vopsește mai greu în culori variate. Cercetătorii institutului au elaborat procese tehnologice mai raționale care asigură vopsirea și imprimarea țesăturilor de in și semi-in în culori plăcute, atrăgătoare.

S-ar mai putea spune multe despre studiul ușurării țesăturilor de lînă, despre elaborarea tehnologiei de fabricare a țesăturilor creponate din lînă și lînă-bumbac, despre filarea celofibrei și altele. Întreaga muncă a cercetătorilor științifici de la Institutul de cercetări textile este îndreptată în direcția realizării de produse după tehnologiile moderne, produse frumoase, trainice și ieftine.

Institutul de cercetări pielărie-cauciuc

În afara studiilor care urmăresc îmbunătățirea proceselor tehnologice în producție, aflăm la acest institut o serie de noutăți care — credem — interesează pe cititorii noștri. Cercetările privind fabricarea pielii de porc cu fața corectată au fost încununate de succes. S-a reușit să se realizeze o piele cu un tușeu plăcut, ușor presat, cu un desen adecvat, în culori pastel variate, apte pentru încălțăminte de femei și copii. Tot din piei de porcine s-a realizat velur cu sp c scurt și uniform, cu suprafață netedă și moale precum și tovălaș pentru fețe de încălțăminte.

Din piele de caprine s-a realizat șevro pentru încălțăminte de lux, într-o gamă variată de nuanțe (în total 67, printre care numeroase nuanțe pastel). Velurul realizat din piei de caprine este moale, cu tușeu plăcut, vopsit în nuanțe variate (pline, vii sau pastelate) și poate fi curățat cu solvenți fără a-și pierde însușirile caracteristice.

În laboratorul de blănărie al acestui institut s-a pus la punct tehnologia de fabricare a unor blănuri vopsite în culori pastel prin înnobilarea blănurilor de ovine țigăi, de altfel foarte la modă în sezonul viitor. Din blănuri de oi turcane care au un fir lung s-a reușit să se obțină o imitație de vidră.

Pe baza cercetărilor institutului, fabrica Dermatina din Timișoara produce sandale de plaje din policlorură de vinil. De altfel problema fabricării încălțămintei din mase plastice constituie obiectul unor studii de ampioare.

Am trecut foarte sumar în revistă doar cîteva din rezultatele muncii cercetătorilor științifici, rezultate de care ne folosim direct în viața noastră de toate zilele. Toată această muncă are un singur scop: fiecare om să se îmbrace mai bine, mai frumos, cu cheltuieli cît mai mici. În anii șesenalului, succesele pe această linie vor fi din ce în ce mai mari, pe măsura condițiilor materiale asigurate.

Valeria ȘTEFĂNESCU

— GH. CHIRIAC —

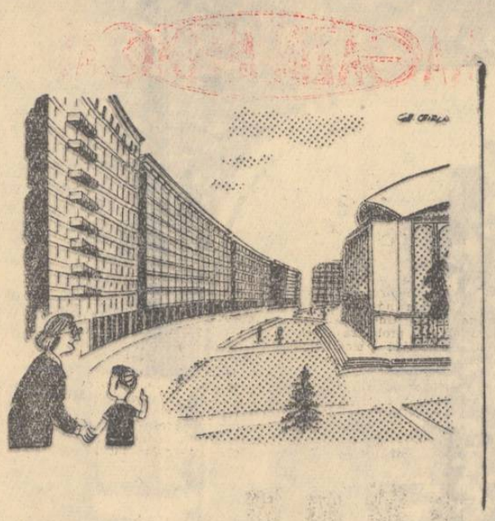

— *Vezi, Nicuşor, asta-i Piaţa Palatului.*
— *Nu, bunicuţo, e piaţa palatelor !...*

Muncitorii uzinelor „Ianoş Herbak" au dat peste plan, de la începutul anului, peste 23.000 perechi de încălţăminte, economisind 300.000 dm. p. piele şi peste 6.000 kg. talpă.

CUMPĂRĂTORUL : — Sînt frumoşi şi îmi vin bine ; ce spuneai că sînt făcuţi din economie ?!...

— FRED GHENĂDESCU —

La Onești vor fi date în folosință luna aceasta creșa și căminul de copii, terminate cu 130 de zile înainte de termen.

COPIII : — Voi ne-aţi dat un cămin, noi vă dăm flori pentru căminul vostru !

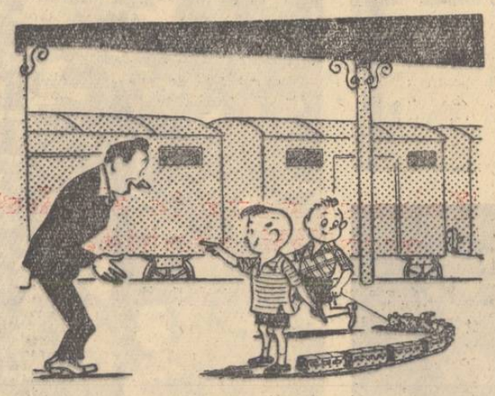

— Trenul ăsta e din economiile mele şi ale lui Giget ; iar ăla mare e din economiile lui tătucu şi ale tovarăşilor lui de la fabrică.

— PAUL ŞERBAN —

— *Tăticule, ce sînt pozele astea ?*
— *Viitorul şi fericirea voastră şi a noastră !*

— V. TIMOC —

Un salut din Amsterdam.

„Este o echipă superbă această reprezentativă romînă de handbal"

Cînd, la 12 iunie, pe stadionul A.D.O. din Haga, 20.000 de spectatori au urmărit desfăşurarea întîlnirii R.P.R.—Austria, prima partidă a celei de a treia ediţii a campionatului mondial feminin de handbal, nu credem ca vreunul dintre ei să fi bănuit că de fapt asistă la prima ediţie a unei dispute care urma să fie reeditată — 7 zile mai tîrziu, la Amsterdam, — de astădată ca finală a competiţiei. Întîlnirea, contînd pentru seria I a preliminariilor campionatului, s-a încheiat cu o categorică victorie romînească, aşa cum o indică de altfel şi scorul final, 6—2. Dar jocul prestat încă de atunci de formaţia ţării noastre l-a inspirat şi l-a convins pe cronicarul de specialitate al ziarului olandez „De Wolkskrant" să-şi intituleze comentariul lui astfel : „Este o echipă superbă această reprezentativă romînă de handbal". De fapt, în această frază el a sintetizat tot ceea ce s-a spus şi s-a scris apoi de-a lungul întregului campionat despre naţionala ţării noastre, despre triumfala ei comportare de la un capăt la altul al competiţiei ce i-au adus a doua oară consecutiv, titlul mondial.

Faptele şi cifrele arată însă că acum, în Olanda, handbalistele noastre nu numai că au reînnoit victoria care în 1956 le-au adus, la Frankfurt, primul titlu de campioane mondiale, ci şi că superioritatea şi calitatea jocului lor au fost mai categorice, succesul lor mai deplin, pe măsura unor mari campioane ce s-au întrecut în a-şi dovedi valoarea atinsă.

Învingătoare în toate cele patru partide susţinute, (din serii şi pînă în finală) echipa noastră a obţinut şi cele mai categorice scoruri, în aşa fel încît la stabilirea cifrelor bilanţului definitiv, meritele ei au ieşit şi mai categoric în evidenţă. Astfel, jucătoarele noastre au marcat 31 de goluri din totalul celor 93 înscrise (adică o treime realizînd o medie de aproape 8 goluri de meci — primind, în schimb, în total nouă goluri, adică mai puţin decît a zecea parte din golurile campionatului. E în aceasta constatarea că forţa echipei noastre a stat, deopotrivă, în atac ca şi în apărare.

Cît de dificile au fost pentru partenerele de joc întîlnirile cu echipa noastră, o indică şi proporţiile scorurilor cu care au fost învinse. Echipa Austriei, de pildă, calificată a doua în ierarhia campionatului mondial 1960 a înregistrat cel mai mare număr de goluri primite, pentru că a avut de întîlnit de două ori — în serii şi în finală — reprezentativa ţării noastre, ceea ce a costat-o, pe lîngă cele două înfrîngeri şi 16 din cele 22 goluri în total primite.

Specialiştii, spectatorii şi partenerii de joc au fost unanim în a recunoaşte că ediţia 1960 a campionatului mondial feminin de handbal a consacrat, pe merit, o mare campioană, ceea ce au ţinut să sublinieze şi cu aplauzele lor şi cînd drapelul ţării noastre a fost înălţat pe cel mai înalt catarg al stadionului din Amsterdam — în timp ce fanfara municipalităţii intona imnul de stat al R.P.R. — şi cînd jucătoarele noastre au făcut un tur de onoare, purtînd cupa cîştigată şi buchetele de flori ce le-au fost oferite.

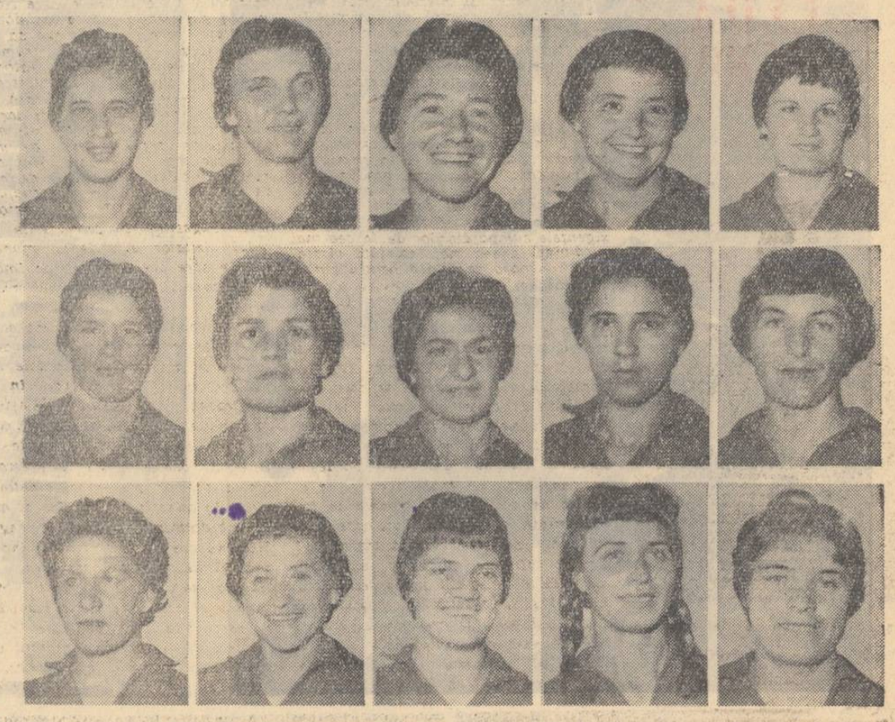

Echipa reprezentativă de handbal a R.P.R.— campioană mondială : în rîndul de sus, *Lucia Dobre, Irina Gunther, Elena Pădureanu, Aurora Popescu şi Aurelia Szőke ;* în rîndul din mijloc, *Maria Constantinescu, Elena Jianu, Aurora Niculescu, Antoaneta Vasile şi Elena Roşu ;* în rîndul al treilea *Iosefina Ştefănescu, Carolina Cîrligeanu (căpitanul echipei), Irina Nagy, Victoria Dumitrescu şi Ana Stark.*

PUNCTE DE VEDERE

BINE, VAMOŞ !

Memorialul Rosicky, tradiţionala competiţie atletică de la Praga, ne-a adus în acest an satisfacţia unui rezultat excepţional — cea mai mare victorie a demifondului romînesc. De două săptămîni, după campionatele internaţionale ale R.P.R., tînărul Zoltan Vamoş a surclasat literalmente un lot select în frunte cu multiplul recordman cehoslovac şi european Stanislav Jungwirth. Timpul realizat — 3,40,5 — reprezintă cea mai bună performanţă mondială obţinută anul acesta pe clasica distanţă de 1500 m. Amănunt semnificativ, în aceeaşi zi, la Bremen, unul din favoriţii probei la Jocurile Olimpice, Siegfrid Valentin, realiza abia 3,43,8.

Aşadar, abia cîteva secunde îl mai despart la ora de faţă pe remarcabilul performer de cel mai bun rezultat al tuturor timpurilor. Fără teamă de exagerare, se poate afirma de pe acum că Vamoş are dreptul să spere la... orice, în finala concursului olimpic. Intr-adevăr, dincolo de graniţa celor 3,40 minute — şi cît de aproape este acum această graniţă ! — devin legitime aspiraţiile cele mai îndrăzneţe.

Succesul simpaticului atlet arădean este, în acelaşi timp, o victorie a perseverenţei, a dîrzeniei, a modestiei.

Demifondiştii de talent — am mai avut. Aminţiţi-vă de Tilmaciu, de Pandrea — speranţe autentice, la vremea lor, care s-au plafonat repede, sfîrşind în mediocritate şi indiferenţă. Chiar printre colegii de generaţie ai lui Vamoş, au existat alergători înzestraţi — Birdău, de exemplu — dar nădejdile puse în ei s-au destrămat după cîţiva ani. Ceea ce n-au avut alţii şi are, din fericire, fostul elev al excelentului Hires, se numeşte, cred eu, — o înaltă conştiinţă. Pentru un atlet înzestrat cu aşa ceva, sportul nu este nici divertisment, nici sursă de celebritate, nici posibilitate de a vizita ţări străine, ca să-i aducă parfum logodnicei, sau ţigări amicului X... — cum mai procedează unii sportivi. Pentru un atlet cu o înaltă conştiinţă, sportul este o pasiune, iar performanţa superioară — o floare adăugată la cununa gloriei sportive a ţării sale. Sînt convins că un astfel de atlet trăieşte din plin frumuseţea luptei, bucuria efortului — ca un coleg al lui Pele jonglînd cu balonul rotund, ca un australian „zburător", întrecîndu-se pe 200 metri cu locatarii Pacificului.

Un astfel de atlet este, spre bucuria şi mîndria noastră, Zoltan Vamoş, unul spre care se îndreaptă actualmente toate speranţele noastre într-o medalie la una din probele atletice de la Roma.

Inutil să mai precizez — e vorba de probele masculine...

Să nu ne dezamăgeşti, dragă Zoli ! Vezi-ţi mai departe de muncă — serios, perseverent, pasionat — aşa cum te ştiu încă din juniorat, — aşa cum te-a crescut şi te-a educat poporul căruia îi aparţii. Ştiu că n-ai să înţelegi altfel aceste rînduri, decît ca un salut frăţesc, încurajator pe drumul aspru şi minunat, drum de muncă titanică şi de eforturi neîntrerupte, spre culmi.

Dan DEŞLIU

T. S. K. A. SAU RAPID ?

Sîmbăta trecută s-a disputat la Moscova prima ediţie a întîlnirii T.S.K.A. Moscova—Rapid Bucureşti, contînd pentru finala „Cupei campionilor europeni" la volei. Aşa cum este cunoscut, partida a luat sfîrşit cu scorul de 3—0 (15—10 ; 15—7 ; 15—9) pentru echipa moscovită, care — din relatările primite — şi-a asigurat această victorie categorică datorită jocului foarte bun pe care l-a desfăşurat. Aceleaşi relatări au subliniat însă că voleibaliştii noştri au avut o comportare cu mult sub posibilităţile lor obişnuite. Am socotit de aceea necesar să facem o scurtă discuţie cu căpitanul echipei bucureştene, dr. *Ion Ponova* — odată cu revenirea formaţiei în Capitală — care să ţină loc, în acelaşi timp, de prezentare a ediţiei a doua a întîlnirii, care se joacă mîine seară, în Bucureşti, în sala Floreasca.

— *Mai întîi v-am ruga să ne spuneţi cîteva cuvinte despre jocul desfăşurat de T.S.K.A.*

— Ştiam că formaţia moscovită, care de fapt este reprezentativa Uniunii Sovietice, constituie un adversar de mare clasă, capabil de un joc pe măsura reputaţiei de care se bucură voleiul sovietic. Vă pot spune că, sub acest raport, aşteptările noastre nu numai că au fost confirmate, ci şi depăşite. Nu exagerez menţionînd că de 10 ani n-am mai văzut o echipă sovietică jucînd de o manieră atît de excepţională. În special în atac au fost uluitori prin combinaţiile derutante şi spectaculoase realizate la fileu. Întreaga echipă a dovedit merite deosebite. Cei mai buni jucători au fost totuşi Fasahov, Iurii Cesnokov, — căpitanul echipei reprezentative a Uniunii Sovietice — şi Burobin.

— *Dar echipa noastră cum s-a comportat ?*

— Într-o partidă de o importanţă deosebită şi în faţa unui partener care a jucat atît de bine, echipa noastră a avut cea mai slabă comportare din acest sezon. Aceasta s-a datorat şi faptului că echipa s-a resimţit de pe urma călătoriei cu avionul făcută pe un timp neprielnic. Cele patru ore călătorite cu avionul, pe furtună, au lăsat urme adînci asupra jucătorilor noştri, cel mai mult resimţindu-se Plocon, Pavel şi Mincev. Toată echipa — cu excepţia lui H. Nicolau — a jucat în consecinţă foarte slab şi aceasta într-o partidă în care, repet, jucătorii sovietici au fost excepţionali.

— *Ce ne puteţi spune despre perspectivele ce le oferă ediţia a II-a a întîlnirii ?*

— Refăcută acum în cea mai mare parte de pe urma amintitei călătorii cu avionul, cred că echipa noastră va putea juca duminică seară la nivelul valorii ce-l dovedeşte în partidele internaţionale decisive. Încrederea mea în posibilităţile formaţiei noastre îmi dă convingerea că vom cîştiga partida de duminică, deşi partenerul de joc T.S.K.A. Moscova, ne-a arătat, numai cu o săptămînă în urmă, de ce comportare e capabilă.

— *Dar şansele de a cuceri trofeul pus în joc ?*

— Şansele noastre de a cuceri „Cupa campionilor europeni" sînt mici în urma rezultatului cu care s-a încheiat partida de la Moscova, pentru că e nevoie şi de o victorie la scorul de 3—0 şi la o diferenţă de puncte mai mare decît cea ce şi-au creeat-o partenerii noştri în primul joc (19 puncte). Sîntem totuşi animaţi de cea mai vie dorinţă şi ne vom strădui din toate puterile să realizăm acest „tur de forţă". Oricum, sînt sigur că prin jocul ce-l va desfăşura echipa noastră, va dovedi că merită cu prisosinţă cinstea de a fi finalistă în prima ediţie a Cupei campionilor europeni la volei.

Vi-l prezentăm pe Zoltan Vamoş

Cînd băieţaşul cu păr bălai îşi uimea prietenii de joacă din cartier cu trezitbile sprinturi după minge, mulţi vedeau în el viitoarea extremă a echipei de juniori U.T.A. sau poate chiar a uneia din diviziunarele arădene. De altfel, antrenorul Francisc Dvorjac îşi pusese ochii pe elevul care se dovedea un autentic talent fotbalistic... Dar Zoltan Vamoş n-a ajuns niciodată fotbalist. Terminînd şcoala elementară el s-a înscris la Şcoala medie tehnică de cultură fizică din Timişoara, unde se practicau foate sporturile, mai puţin... fotbalul. În timpul şcolii, Vamoş a jucat handbal şi baschet, a făcut gimnastică şi schi, dar cel mai mult s-a simţit atras spre atletism. Debutul atletic

a fost legat de alergările pe teren variat, aflate la mare cinste la S.M.T.C.F. Timişoara. N-au trebuit multe alergări pentru ca profesorii să-şi dea seama de realele posibilităţi ale elevului lor. Şi astfel, în 1955, Vamoş a luat parte la primul său concurs pe pistă. Rezultatul a fost mai mult decît promiţător şi i-a adus automat selecţionarea în lotul republican de juniori. De acum înainte, drumul în sport al lui Zoltan Vamoş era definitiv trasat. În acelaşi an, el a concurat la meciul de juniori R.P. Romînă—U.R.S.S. de la Ploeşti, obţinînd două victorii îndelung aplaudate, la 800 m şi la 1.500 m.

Anul următor vine să confirme sporanţele puse în tînărul semidemidist. Vamoş este selecţionat în echipa ţării pentru Jocurile Balcanice de la Belgrad, pentru meciul de la Paris cu Franţa şi cel de la Bucureşti, cu Norvegia.

În 1957 obţine medalia de argint la Jocurile internaţionale sportive prieteneşti de la Moscova, stabilind totodată şi un nou record în proba de 800 m cu 1:49,4. Cu aceasta începea afirmarea sa pe plan internaţional.

Recunoscut ca optsutist de valoare, Vamoş se impune în 1958 şi pe distanţa superioară de 1.500 m, înregistrînd la Campionatele internaţionale ale R.P.R. (3:45,6) şi la Jocurile Balcanice de la Sofia (3:44,9) două noi recorduri de valoare europeană.

Cei mai buni performeri ai lumii

3:36,0	Herbert Elliott (Australia)	28.8.1958
3:38,1	Stanislav Jungwirth (Cehoslovacia)	12.7.1957
3:38,8	Murray Halberg (N. Zeelandă)	5.9.1958
3:38,9	Istvan Rozsavölgyi (Ungaria)	22.8.1959
3:39,3	Siegfried Valentin (R. D. Germană)	17.7.1959
3:39,8	Arne Hamarsland (Norvegia)	5.9.1958
3:40,2	Olavi Salsola (Finlanda)	11.7.1957
3:40,2	Olavi Salonen (Finlanda)	11.7.1957
3:40,3	Olavi Vuorisalo (Finlanda)	11.7.1957
3:40,5	Zoltan Vamoş (R. P. Romînă)	19.6.1960

Evoluţia rezultatelor lui Zoltan Vamoş

	800 m.	1.500 m
1955 (19 ani)	1:52,2	4:01,4
1956	1:51,3	4:04,8
1957	1:49,4	—
1958	1:49,8	3:44,9
1959	1:48,2	3:43,0
1960	1:49,2	3:40,5

Cele mai bune rezultate ale sale pe 1.500 m.

3:40,5	(1) Praga	19.6.1960
3:43,0	(1) Bucureşti	15.8.1959
3:43,0	(2) Bucureşti	4.6.1960
3:44,2	(1) Bucureşti	20.9.1959
3:44,8	(1) Sofia	24.5.1960

Anul consacrării sale a fost însă 1959. Dublu campion balcanic la Bucureşti, cu 1:48,2 pe 800 m şi 3:44,2 pe 1.500 m, şi-a înscris numele pe lista celor mai bune rezultate mondiale ale anului cu timpul de 3:43,0, egal celebrului record al lumii deţinut ani de-a rîndul de suedezul Gunder Hagg. Despre Vamoş ca eventual candidat la o medalie olimpică, a început să se vorbească insistent nu numai după acest excelent record, cît mai ales după marele concurs preolimpic desfăşurat în octombrie la Roma. Întîlnind elita semifondiştilor de pe continent, Vamoş s-a clasat al doilea după Rozsavölgyi, dar înaintea lui Herman, Salonen, Jazy, Baraldi etc.

Iată-ne şi în anul olimpic ! Pretutindeni atleţii de valoare au început din timp pregătirile pentru marea confruntare de pe stadionul din Centomila din Roma. Zoltan Vamoş n-a făcut excepţie. Aşa după cum mărturiseşte antrenorul său Mihai Tintorescu, el s-a antrenat cu o perseverenţă şi ambiţie mai mari ca oricînd. Şi rezultatele au început să se vadă : 3:48,3 la Bucureşti la 14 mai, 3:44,8 la Sofia la 24 mai, 3:43,0 — record egalat — la „internaţionalele" de la Bucureşti din 4 iunie şi... 3:40,5 la Praga la sfîrşitul săptămînii trecute. După cum se ştie, cu acest ultim rezultat Vamoş s-a instalat în fruntea listei celor mai buni performeri mondiali ai anului olimpic. Şi să nu uităm că pe stadionul Strachov din Praga, printre învinşii săi s-a numărat şi recordmanul european Stanislav Jungwirth. De altfel, după cursă toţi specialiştii prezenţi la Praga, şi în primul rînd Jungwirth, au fost foarte curioşi să afle cum se antrenează Vamoş şi cum a reuşit să atingă o formă atît de bună. Este evident că nici un pronostic pentru cursa de 1.500 m de la Roma nu va mai putea fi făcut de aici înainte fără a se ţine seama de Zoltan Vamoş.

În răgazul de o zi, între călătoria la Praga şi cea la Budapesta (unde va lua startul mîine), Vamoş a făcut un antrenament serios pe stadionul Dinamo. Cu acest prilej ne-a împărtăşit proiectele sale :

„Cursa de la Praga mi-a arătat că pot realiza un timp şi mai bun. Pentru aceasta, în perioada care urmează voi insista asupra îmbunătăţirii vitezei, deoarece pînă acum am pus accentul pe dezvoltarea rezistenţei. Este încă mult prea devreme să vorbesc despre cursa de la Roma. De un lucru sînt absolut sigur : voi avea adversari foarte puternici. Mă gîndesc, în special, la australienii Elliott (dacă se va reface după accidentul suferit) şi Thomas, la englezul Hewson, la maghiarul Rozsavölgyi, la francezii Jazy şi Bernard, la Grodotzki (R.D.G.), suedezul Waern, polonezul Lewandowski, cehoslovacul Jungwirth. Şi mai sînt sigur de un lucru : nu voi precupeţi nici o picătură de energie, pentru a obţine un loc cît mai bun !"

R. VILLARA

Cutia cu scrisori

NICU STELIAN — *Timişoara :* Într-adevăr, rugbiştii noştri merită toată lauda pentru excelentele lor progrese, care le-au permis să întreacă cea mai bună echipă din lume, reprezentativa Franţei. Ne întrebaţi dacă acest succes nu va rămîne fără urmări, dat fiind că rugbiul este practicat de un număr prea mic de tineri. Nu trebuie să fiţi îngrijoraţi : rugbiul, în anii noştri de democraţie populară, şi-a asigurat — ca şi celelalte discipline sportive — o largă bază de masă. Este suficient să vă arătăm că acest sport este practicat azi de tineri din aproape toate marile oraşe ale ţării. Dacă vă vom spune că un colectiv de rugbişti au înjghebat o echipă şi la Medgidia, veţi recunoaşte, desigur, că avem dreptate. Iar ultimul succes al echipei reprezentative este de natură să atragă noi şi noi cadre de tineri la practicarea acestui sport, — poate şi în lumea satelor.

GH. PANTELIMONESCU — *Bucureşti :* Regulamentul de box prevede că un boxer nu are voie să lovească cu palma, antebraţul, cotul sau cu mănuşa deschisă. În întîlnirea cu Gh. Negrea, — la care vă referiţi — Gheţu Velicu a utilizat de asemenea loviturii nepermise de regulament, primind astfel avertismentul arbitrului. Abandonul lui nu avea deci nici o justificare.

PAVEL CIUNTU — *Bucureşti :* Da, ele vor avea loc puţin timp după încheierea Jocurilor Olimpice de la Roma. Jocurile Balcanice de atletism — despre ele este vorba — vor avea anul acesta un caracter jubiliar, fiind a X-a ediţie şi se vor desfăşura pe stadionul olimpic din Atena.

•ŞAH•ŞAH

În legătură cu concursul republican de şah prin corespondenţă

În legătură cu faptul că unii participanţi la concursul republican prin corespondenţă au primit regulamentul de joc cu întîrziere, subcomisia de şah prin corespondenţă a hotărît la ultima sa şedinţă ca în fiecare grupă partidele să se considere începute din ziua primirii adresei din partea Federaţiei de şah. În cazul în care adresele au sosit la date diferite, se ia în considerare cea sosită mai tîrziu. Dacă de exemplu jucătorul X a primit regulamentul în ziua de 10 mai, iar adversarul său Y a primit adresa la 20 mai, timpul de gîndire în partida dintre ei (indiferent cine joacă cu albele) începe să se socotească de la 20 mai. Iar dacă în aceiaşi grupă jucătorul Z a primit regulamentul la 15 mai, partida Z—X începe la 15 mai, iar partida Z—Y la 20 mai.

Dv. ce aţi muta ? (21)

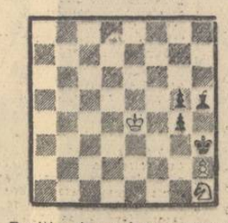

Poziţia de mai sus reprezintă un studiu al cunoscutului compozitor şahist sovietic K.A.L. Kubbel, apărut pentru prima dată în Anglia, în 1926. Într-o situaţie aparent iremediabil pierdută, albul are la dispoziţie o manevră frumoasă, scurtă cu care obţine remiza.

Partida

Jucată în cadrul „Cupei Magazin" ed. I, grupa 45

Alb: I. GROSSU (Buc.)
Negru: D. FURNICĂ (Or. Stalin)

1. d4, Cf6	21. Rf2, Ced6
2. Cf3, b6	22. Td1-d3, Td7
3. c4, e6	23. Re1, Tad8
4. Cc3, Nb4	24. Tcd1, Rf7
5. g3, Nb7	25. e4, Re8
6. Ng2, N:c3	26. e5, C:c4
7. b:c3, c5	27. T:d7, T:d7
8. 0—0, d6	28. T:d7, R:d7
9. Db3, 0—0	29. e:f, g5
10. d:c5, d:c5	30. f7, Re7
11. Tfd1, Dc8	31. Ng7, R:f7
12. Cfe5, N:g2	32. N:h6, Rg6
13. R:g2, Db7+	33. Nf8, Ca3
14. F3, Cc6	34. Rd2, C:b5
15. C:c6, D:c6	35. a4, Cd4
16. Db5, D:b5	36. f4, g:f4
17. c:b5, h6	37. Nd8, f3
18. c4, Tfd8	38. Re1, c4
19. Nb2, Cfe8	39. Ne5, Ce2
20. Tac1, f6	și albul cedează.

*

În perioada 22 mai — 10 iunie au sosit la redacţie scrisorile următorilor participanţi la concursul de şah prin corespondenţă : L. Teclu (Buc.), I. Alanasiu (Moroeni), E. Petre (com. Bucu), N. Apolzon (Sebeş), C. Vădăşan (Arad), I. Grigoraş (Galaţi), I. Dinescu (Constanţa), M. şi O. Someşan (Timişoara), N. Proca (Cluj), V. Murîleanu (Vlădeni), D. Razvan (Bacău), I. Bratan (Cluj), K. Sigismund (Brad), R. Romaşcanu (Iaşi), F. Karcher (Constanţa), Suzana Makei (Oradea) Sdrula Radu (Buc.), Nic. Robocea (Rupea), Mereuţa Cecilia (Zeletin), Trandaf Sorin (Berca), Munteanu Teodor (Birlad) dr. Malcoci Victor (Cluj), Melnic Virgil (Craiova), Popa Nicolae (Or. Stalin), Sloian Ion (Năsăud), C. Bălan (Petroşani), C. Prelipceanu (Buc.), V. Zaharescu (Buc.), C. Ciorbaru (Constanţa), Tereza Urzica (Vatra Dornei), N. Dimitriu (Buc.), Gh. Vaduva (Bacău), N. Ştefanescu (Buc.), E. Buzoianu (Piteşti), A. Creangă (Tîrnăveni), V. Mareş (Medias), O. Puşcan (Beznea), I. Ghilezan (Tim.), D. Bactu (Medias), N. Manolescu (Buzău), I. Grigorescu (Buc.), G Schatz (Buc.), Gh. Gheorghiu (Buc.), T. Popescu C. (Lugoj), Gh. Bănescu (Tîrgovişte), Teoc V. Ioan (Gurabarza), C. Podaru (Iaşi), St. Mustătea (Buc.), Spiegel Adalbert (Tim.), M. Tomescu (Buc.), şi Mihai Socoteanu (Bălileşti).

REBUS MAGAZIN

Jocuri şi cuvinte încrucişate

Pe plaiuri moldovene

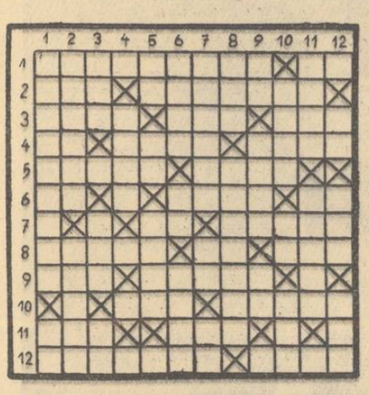

ORIZONTAL : 1) Localitate în Moldova unde s-a construit în ultimii ani o modernă fabrică de fibre sintetice — Eminescu I 2) Ofiţer turc de pe timpul principatului moldovean — Chemăm la rampă 3) „Huţulca", jucată în nordul Moldovei — Onomatopeea broaştei — Siretul, Prutul sau Moldova (sing.) 4) Operă — Se sting — Priveşte 5) „...Romînească", revistă literară de înalt prestigiu care continuă azi tradiţia celei editate de Garabet Ibrăileanu la Iaşi la începutul secolului nostru — Primul zburător 6) Pronume — Extras — Leon Ionescu 7) Articol — Căpetenie a cazecilor zaporojeni care a luat în căsătorie pe Ruxandra, fiica domnitorului moldovean Vasile Lupu 8) ...lui Odobac" titlul unui volum de scriitorul Emil Gîrleanu — Unitate de timp — Floare purpurie 9) Strigăt de victorie — Localitate în Moldova unde se aprovizionează cu pîine de sfîrşit lucrările celei mai mari hidrocentrale din ţara noastră 10) Brînză preparată la stînă — Localitate în Moldova unde s-a dat în folosinţă în anii regimului democrat-popular un modern laminor de tevi 11) Fire — În grădina Copoului din Iaşi străjuieşte şi azi banca pe care odihnea marele poet Mihail Eminescu 12) Pisc în Carpaţii Orientali, care se înalţă maiestuos peste şesurile Moldovei — Adjectiv pentru domnitorul Moldovei, Ştefan (1457—1504).

VERTICAL : 1) Clasicul în viaţă al literaturii noastre, născut pe plaiurile moldovene, măiestrit reînviate în povestirile şi romanele sale — Impunge 2) Mînăstire în apropierea Cetăţii Neamţului al cărei perete au fost picteţi de Nicolae Grigorescu, pe atunci în vîrstă de 20 de ani — Felicitate 3) Zadar — Măsură de greutate de pe timpul lui Cuza — Elena Alexandrescu 4) „Ipoteştii" lui Eminescu, „Livenii" lui George Enescu sau „Humuleştii" lui Creangă 5) Poftim — La revedere — „Valea...", localitate unde a avut loc o bătălie între oştile lui Ştefan cel Mare şi cele turceşti 6) Fenomen acustic — Sandu Lemnaru — Acesta (pop.) 7) Localitate balneară situată în Moldova şi ale cărei ape sînt recandate în bolile de stomac — Are ureche dar n-aude — Pronume 8) Nu scot o vorbă — Vestită localitate moldoveană a cărei viţă de vie a fost pomenită încă de domnitorul Dimitrie Cantemir în a sa „Descriptio Moldaviae" 9) Ion Manu — Oraş în Moldova, puternic centru industrial şi cultural ; inima industriei farmaceutice din ţara noastră prin construirea aici, în anul 1955, a unei fabrici de antibiotice — Două treimi din Zoe 10) Rar (poetic) — Matei Millo, artist şi dramaturg, ctitor al Naţionalului ieşean — Nume feminin 11) Pun în circulaţie — Insuşită 12) Interjecţie — Fac să apară — Nume bărbătesc.

A. MARIN

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI tel. 17.60.10, interior 1400

Poşta rebus

G. ARDELEANU — *Cluj :* Din jocul trimis de dv. lipsesc referiri la cuceririle recente ale astronauticii sovietice. Vă rugăm să revedeţi jocul din acest punct de vedere.

LIVIU NOVAC — *reg. Timişoara :* Am reţinut „Filmul".

ION BORCEA — *Slănic Ploeşti :* Am dori să revedeţi definiţia de la 10 vertical.

A. STOICA — *Bucureşti :* Treceţi într-o simbătă dimineaţă pe la redacţie.

GH. RAILEANU — *Bucureşti :* Jocul trimis de dv. este nepublicabil. V-am recomanda ca deocamdată să vă ocupaţi de dezlegări de jocuri.

MIRCEA STOIAN, — *comuna Telega :* Vă rugăm să ne iertaţi întîrzierea cu care vă răspundem. Jocul se reţine.

MARIOARA ANANIAN — *Piteşti :* Dovediţi talent. Am dori însă să ne confirmăm prima părere şi de aceea vă invităm să ne mai trimiteţi.

PETRU NERUŢ — *Baia Mare:* Jocul cuprinde un procent prea mare de puncte negre, peste limita admisă. Reveniţi.

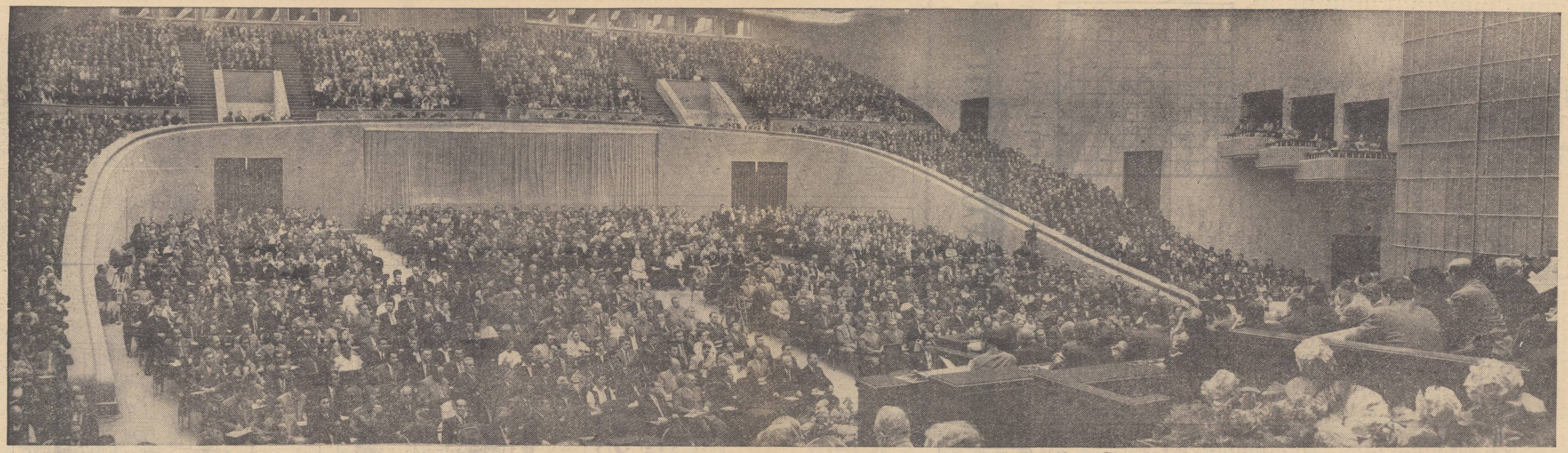

AL III-LEA CONGRES AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN

IMAGINI DE LA LUCRĂRILE CELUI DE AL III-LEA CONGRES AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN: In clișeul de sus, un aspect din sală în timpul desfășurării lucrărilor Congresului; în clișeul din mijloc, un grup de pionieri oferă flori și cravate roșii tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej: în stînga (mijloc), în fața sălii Congresului, după terminarea unei ședințe; în dreapta (mijloc), un grup de delegați la standul de cărți din sala Congresului; în stînga și în dreapta (jos), grupuri de delegați în pauzele lucrărilor Congresului.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 143 * Sîmbătă 2 iulie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

În orașul care va deveni cel mai mare centru siderurgic al Romîniei

GALAȚII - ÎN ACESTE ZILE

Stăteam, la o oră de după-amiază, în apropierea gării fluviale a Galaților și priveam apele Dunării biciuite de stropii unei ploi torențiale de vară. Era o oră liniștită, cursele spre Brăila și Tulcea părăsiseră rada portului, iar puținii oameni care se mai aflau prin apropiere priveau și ei tăcuți peisajul, urmărind absenți remorcherele care înaintau gîfîind în susul apei.

Mi-am aflat, pentru o jumătate de oră, tovarășia unui om tînăr, puternic ars de soare, cu o mică mustață deasupra unor buze subțiri. Am intrat în vorbă cu el fără să-l cunosc, fără să mă cunoască, așa cum începi o discuție cu un necunoscut în sala de așteptare a unei gări sau pe un drum de țară fără sfîrșit.

— Plouă al naibii. Și vin nori într-una...

— Acum, de, e o ploaie liniștită. Dar azi noapte a fost prăpăd. Fulgere, tunete, nici n-am putut dormi ca lumea.

— N-am auzit nimic. Am dormit tun.

— Erați obosit, pe semne. Ați călătorit cu trenul?

— Da.

— Nu sînteți din Galați?

— Nu. Dar d-voastră?

— Eu, după opt ani de cînd locuiesc aici, se cheamă că sînt gălățean.

— Lucrați...?

— Da, sînt lăcătuș aici, în apropiere.

Și deodată dînd glas unui gînd care-l preocupă se vede, în modul cel mai insistent, — îmi puse întrebarea.

— Știți că se construiește la noi un combinat siderurgic?

— Știu. Am citit și eu în ziare.

— O să fie frumos!

— Neapărat.

— Uite, stau și mă gîndesc că dacă se construiește combinatul, trebuie negreșit să se construiască și un pod peste Dunăre, așa, ca un arc de triumf. Uitați, colo — și-mi arată locul unde crede el că trebuie să se construiască podul.

Unul tot așa de frumos ca cel de la Giurgiu. Eu nu l-am văzut, dar mi-a spus frate-miu. E mecanic doi pe un remorcher și călătorește mult pe Dunăre. Dar, mă iertați că vă întreb: nu știți cînd or să înceapă lucrările?

— Dar de ce întrebați?

— Mai am un frate, la țară. Mi-a scris să mă interesez cînd încep lucrările și să-i răspund. Vrea să vină aici — să lucreze și el la construcția combinatului.

— Și ce îi veți răspunde?

— Am să mă interesez și am să-i scriu să vină.

Cîteva ore mai tîrziu întîmplarea m-a pus față-n față cu alți doi tineri. Radu Neacșu, din Ostrov, a venit cu treburi prin Galați, dar n-a pierdut prilejul să se intereseze și el cînd vor începe lucrările, că tare ar vrea să se califice pe șantierul viitorului combinat. Iar Cornel Stoiu, absolvent al Institutului Agronomic din Iași aflat la Galați, la părinți, pentru a-și pregăti examenul de stat, așteaptă cu emoție repartizarea. „Dacă e pentru Galați, intru topometru la șantierul combinatului".

Într-adevăr, întreaga populație a Galaților trăiește azi marele eveniment. Oamenii se plimbă pe stradă, intră la concertul simfonic la care își dă concursul artistul poporului P. Ștefănescu Goangă sau la spectacolele Teatrului de Stat din Ploești, aflat aici în turneu, se opresc în fața vitrinelor agenției O.N.T. care anunță noi excursii în Deltă, sau mănîncă înghețată și prăjituri la cofetăria „Macul Roșu" unde mesele sînt așezate în stradă, sub teii proaspăt înfloriți, fac cumpărături în magazinele inaugurate — ciuperci — în parterele noilor blocuri care s-au construit pe esplanada ce-și deschide orizonturile spre Dunăre, privesc prin ferestrele largi ultimele amenajări care se aduc complexului social (hotel-restaurant) care va fi dat în curînd în folosință, trec

• (Continuare în pag. 2-a)

Vedere din Galați: Șantierele navale.

Într-o secție a uzinelor „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin

UN INTERVIU NEOBIȘNUIT

Uzinele de tractoare „Ernst Thälmann". Secția forjă.

— Hei, unde te duci, voinice?

— Cine mi-a vorbit?

— Uită-te încoa', eu te-am strigat. Nu te fă că nu mă vezi.

Mă uit împrejur. La un pas de mine, un șubler.

— Tu vorbeai, șublerule?

— Eu.

— Dar ce-ai cu mine?

— Stai puțin. Te rog foarte mult să nu pleci.

Șublerul a pornit prin secție. După cîteva minute s-a întors. Dar ce-i asta? În urma lui, o droaie de piese: leviere, pinioane, butuci de roți, capace, coliere, fel de fel de piese care servesc la construirea tractoarelor. Bineînțeles, doar forjate. Neprelucrate încă.

— Dă-mi voie să ți le prezint — spune șublerul. Dumnealor sînt cele 160 de piese care se lucrează în această secție. (Se recomandă fiecare).

Mă adresez unui butuc de roată:

— Dumneata ce-ai putea să declari?

— Eu, după cum se știe, sînt făcut din oțel O.L.C. 45. Înainte eram confecționat din 24 kg. de oțel. Astăzi, numai din 18,600 kg. Deci, 5,400 kg. oțel economie. Dar un tractor are doi butuci. Deci, o economie de 10,800 kg.

— Dar tu, coroană conică?

— Eu tot despre asta vreau să-ți vorbesc. Înainte eram confecționată din 26 kg. oțel; astăzi numai din 24. Deci și în cazul meu muncitorii au economisit oțelul.

O stîrpitură de piesă ridică și ea două degete în sus:

— Tu ce vrei?

— Pentru confecționarea persoanei mele era nevoie de 0,900 kg. oțel. Acum sînt plămădită doar din 0,840 kg. 60 de grame oțel economie dau și eu. Cam asta voiam să spun...

Am să trec peste declarațiile celorlalte piese care mi-au vorbit tot cam în felul ăsta. Fapt este că la acestе piese, pînă la sfîrșitul anului, se vor face economii de aproape 600.000 lei.

Șublerul se îndreaptă spre o piesă mititică. Îi spune ceva la ureche. Și ea o ia repede din loc.

— Unde ai trimis piesa ala? — îl întreb pe șubler.

— Pînă la turnătorie.

— De ce?

— Ai răbdare. Pînă vine, vorbește cu piesele astea, — și-mi arată niște leviere mici.

— Ei, ce stați? Spuneți și voi ce aveți de spus — le îndeamnă șublerul.

Ascultător, micul levier se apropie de mine.

— Mă cheamă levier. Sînt născut în această secție. Înainte eram confecționat din oțel.

— Și acum din ce ești? îl întreb.

— Tot din oțel, dar din capetele care rămîn de la capul arborelui cu came.

— Și?

— Cum, și? Păi capetele astea se aruncau. Acum sînt și ele folosite.

A venit între timp solul trimis la turnătorie, de mînă cu alte 15 piese. Șublerul îmi face cunoștință cu ele.

— Cu dumnealor ce e?

— Ne-am despărțit de ele.

— De ce?

N. TODIRAȘ

• (Continuare în pag. 2-a)

Un frumos succes romînesc peste hotarele țării

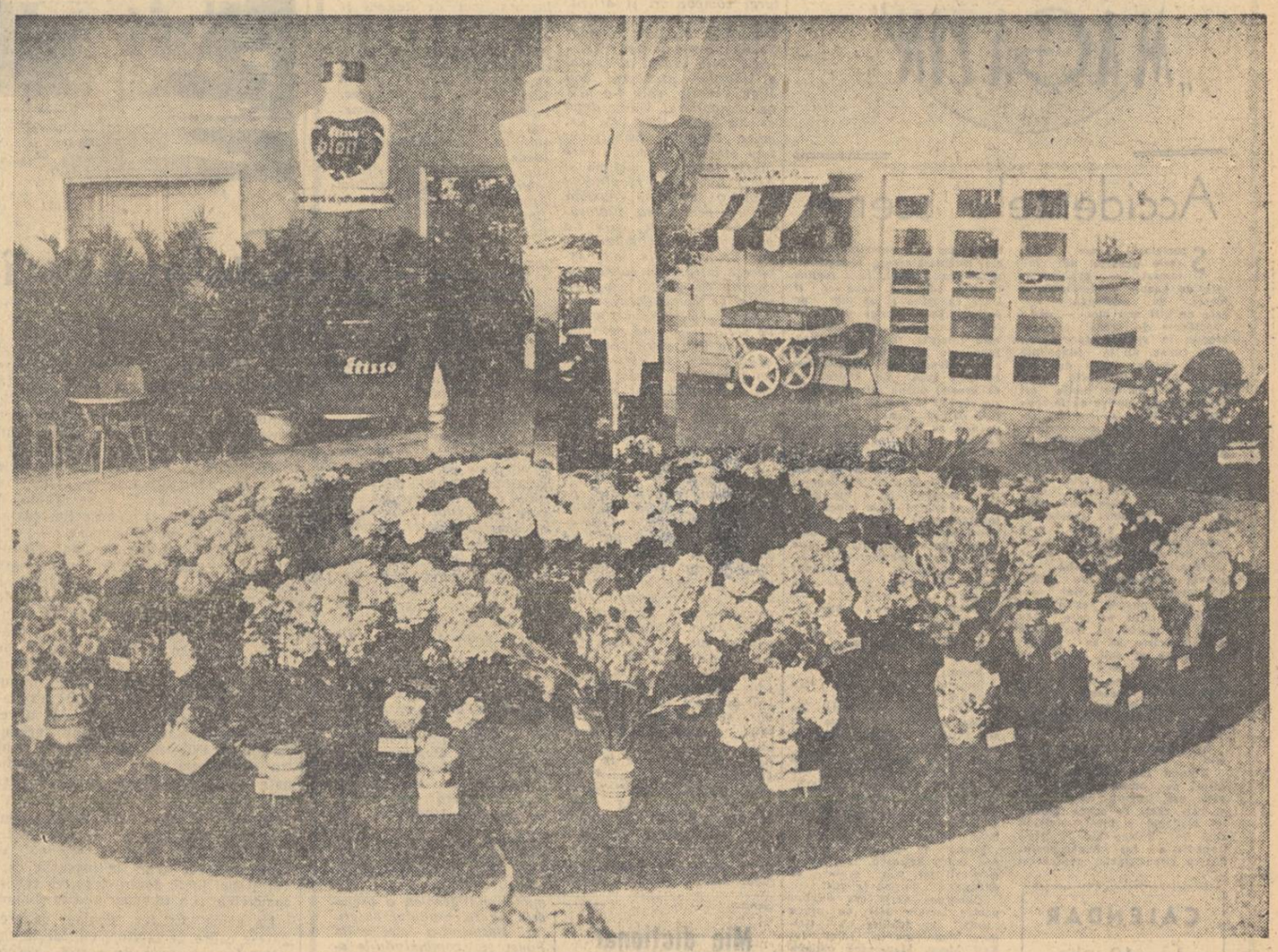

Unul din standurile cu flori românești prezentate la cea de a 7-a Expoziție internațională a florilor de la Triest — la care țara noastră a obținut cel mai mare număr de premii și distincții.

Cronica străzii

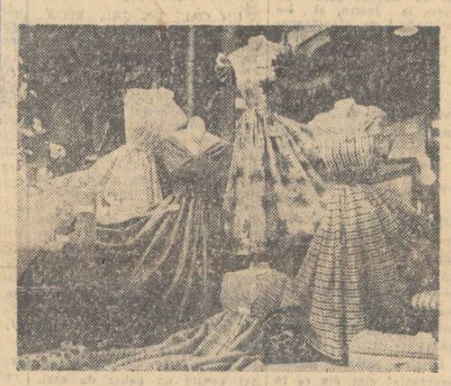

Vitrinele unor magazine din cartiere bucureștene

VITRINE...

Din acest contrast discriminatoriu dintre mătăsările pariziene și citurile plebee; dintre homarii magazinelor de „delicatese" boierești și dughenița „universală" din Groapa lui Pipăilă, unde pe tejghea fitilul de lampă se învecina cu scrumbia mumificată și „americа" ordinară cu covrigii preistorici, — din aceste distonări social-topografice își scoteau monografii burghezi efectele de pitoresc bucureștean. Ca și provincia, periferia oropsitei capitale era un debușeu a tot ce se degrada și se demoda în rafturile magazinelor centrale. La aspectul mărfurilor decolorate, vestejite, contribuiau nu numai soarele și muștele verii, jilăveala toamnei, acidul iernii. Contribuia mai ales penuria clientelei, cea cu gologanul legat cu multe noduri în basma. Care amîna din pași în crăciun cumpărarea unei cămăși. Care aștepta să se usuce piatră covrigii cu miros de gaz, pentru a-i căpăta mai ieftin de la negustorul dornic, în sfîrșit, să se descotorosească de o marfă arheologică.

Asupra periferanului ancorat din nevoie în ambianța lui milosă, vitrinele centrale exercitau uneori o atracție de „fata morgana". Era ca o escapadă în altă lume deplasarea din ulița cu prăvălioare meschine în cartierul din inima Capitalei, înțesat de cupeurile și automobilele staționate la intrarea magazinelor, pentru el inabordabile. Pe trotuarul din fața vitrinelor se perinda, oprindu-se o clipă — ca la un aperitiv al ochiului pregătind ospățul adevărat ce va urma imediat în interiorul magazinului (ospăț efectuat acolo cu încă două-trei simțuri auxiliare: pipăitul, gustul, mirosul) — se perinda, zic, clientela feminină a veacului de huzur burghezo-moșieresc. Cea monopolizatoare a „ultimelor noutăți fashionable", a bineților patronului ierarhizate conform rangului soțului sau amantului: „bine ați venit pe la noi, doamnă ministru a finanțelor"; „respectele mele, doamnă administrator delegat al societății pe acțiuni „Ichtiozaurul Petrolifer"; „sărumănușițele doamnă „Import Export" etc. etc.

Intrusul din Tei sau din Gura Lupului trebuia să adaste destul timp pînă se eliberau vitrinele ca să se holbeze la minunățiile etalate.

Se zgîia lung și nu știu de ce îmi apare în minte mai sfîșietor, imaginea copiilor paliți, zgribuliți, din nopțile de iarnă. Ieșiți parcă dintr-o pagină tristă a lui Dickens, stăteau cu nasul lipit de fereastra rece, atît de fascinați de jucării, că nu mai simțeau colții gerului înfipți în pielea genunchiului prin gaura pantalonilor rupți. Priveau și dîrdîiau înaintea vitrinei fermecate pînă ce le curma visul, într-un tîrziu, glasul oftat al măturătorului de stradă, și el mahalagiu: „Du-te acasă, că ai înghețat privind".

*

Cîți ani s-au scurs de atunci? Relativ puțini, numărîndu-i calendaristic; puzderie, socotind și luînd aminte la cîte evenimente și prefaceri revoluționare s-au îndesat.

Extinzîndu-și activitatea constructivă asupra întregului teritoriu al orașului, urbanistica socialistă, inițiată și îndrumată de partid ne-a dăruit în scurt timp o imagine unitară a capitalei altădată despărțită în zone alintate și zone paria. Armonizate arhitectonic, edilitar, comercial și cultural, toate cartierele se integrează rapid în tabloul orașului modern, cel destinat să înfrumusețeze și să îndestulеze viața populației muncitoare. Între magazi-

F. BRUNEA-FOX

• (Continuare în pag. 4-a)

„Expoziția florilor" din Triest

După ce am fost nevoiți să schimbăm de patru ori trenul — la Belgrad, Zagreb, Liubliana și Zidani Most — deoarece vagonul nostru special cu flori era atașat mereu la alte trenuri, iată-ne ajunși la Poggioreale — prima stație pe teritoriul italian. De acolo calea ferată traversează o regiune muntoasă, cu stînci masive, în care apa a cioplit cele mai curioase figuri. Nu peste mult, jos, în adîncuri, își face apariția lucul liniștit al Adriaticei.

Se înserase cînd am sosit în gara Triest.

Florile noastre însă nu puteau să părăsească vagonul în care erau închise de cîteva zile fără aer, lumină și apă. Viața lor era în mare pericol. Abia a doua zi, o dată cu îndeplinirea formalităților vamale, vagonul nostru a putut fi adus în gara maritimă Triest, în sălile căreia urma să se organizeze cea de-a VII-a expoziție internațională de flori.

În ziua aceea nu se lucra și cheiurile erau pline de lume. O parte a mulțimii căuta să descifreze cu curiozitate inițialele vagonului nostru. Interesul a crescut cînd s-a aflat că e vorba de un vagon romînesc.

Grupul nostru compus din biologul Rudolf Palocsay, ing. Livia Ștefan și subsemnatul, își punea întrebarea cum anume se va putea transporta conținutul acestui vagon în sălile expoziției, azi, cînd orașul se odihnea.

Răspunsul a venit repede. Din cîteva vorbe, un grup de docheri ne-a risipit temerile. Ei au deschis larg ușile vagonului, au coborît cu grijă florile pe care le-au dus la loc potrivit.

În ritm nebănuit de rapid, locuitorii marelui port își întorceau fețele spre

Inginer O. FENEȘAN

• (Continuare în pag. 3-a)

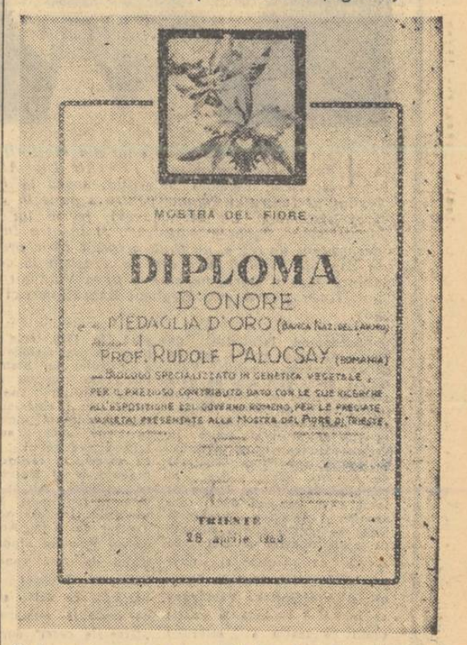

Diploma de onoare acordată la „Expoziția florilor" din Triest, profesorului Rudolf Palocsay

Din sumar:

AVEM FRAȚI ÎN COSMOS?
de ing. A. NEGREA

REPORTAJ
cu un sfert de veac întîrziere
de Maria ARSENE

Năravuri și moravuri

Cum am fost luat drept centru înaintaș
de Nicuță TANASE

Filmul „Bădăranii" în laborator

MODA:
Rochii de sezon

MAGAZIN MEDICAL
Sfaturi pentru viiegiaturiști

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Accidentele scenei

Spectatorul care urmăreşte deosebit de interesat — aşa cum este de bănuit — desfăşurarea piesei, nu sesizează — dar asta cu atît mai bine — unele „accidente de scenă" care se produc în spatele decorurilor, între culise, nu la cunoştinţă despre emoţia celor de pe scenă, pentru ca aceste accidente, de cele mai multe ori provenite din motive să le spunem obiective, să nu fie remarcate de către spectatori.

In timpul reprezentaţiei se produc însă şi accidente socotite de către unii inevitabile, tradiţionale; aceste accidente sînt bîlbîielile, care stîrnesc, de cele mai multe ori, zîmbetul spectatorilor. Bîlbîielile acestea, care influenţează neplăcut nu numai pe autorul lor dar şi pe partenerii săi de scenă, nu previn întotdeauna din necunoaşterea rolurilor. Sînt actori care „posedă textul" la perfecţie, rolul pe care l-au jucat de multe ori, dar care au nefericirea să se bîlbîie; s-ar părea că unii actori au un fel de înclinaţie spre... bîlbîieli. Istoria cea mică a teatrului nostru consemnează asemenea cazuri de „accidente", ca şi unele bîlbîieli „celebre".

Să pomenim cîteva dintre ele:

Actorul Ion Cuţarida juca roluri de „amorez", deşi nu prea era frumos: cam oacheş şi cam chel. Pe scena Teatrului Naţional a jucat într-un rînd pe Romeo din celebra tragedie a lui Shakespeare. Pentru circumstanţă, perucherul Machaurer l-a confecţionat o presa frumoasă perucă blondă. In scena cu preotul, la replica celebră: „Părinte, dacă ai fi tînăr ca mine şi ai iubi pe Julieta ţi-ai smulge părul" — bietul Cuţarida, prins de un elan tineresc, şi-a tras peruca. Lesne de închipuit efectul din sală. Alexandrina Alexandrescu care juca rolul Doicei, ca să dreagă pozna lui Cuţarida, s-a repezit la perucă şi i-a trimis-o în cap; numai că l-a pus-o pe dos, cu coada în faţă; spectacolul n-a mai putut fi salvat.

Marele actor Iancu Petrescu nu prea ţinea cont de imperativul meseriei, de a lua masa după spectacol şi de aceea cam încurca unele cuvinte. Se juca „Serenada din trecut", în care nenea Iancu interpreta pe un boier. La un moment dat, Spătarul, înconjurat de ceilalţi boieri din divan, trebuia să spună:

— Măria ta, ne-a ajuns cuţitul la os!

Nenea Iancu a spus însă:

— Măria ta, ne-a ajuns cuţitul la ros!

Boierii au pufnit în rîs.

Supărat, nenea Iancu le-a trimis-o:

— Ce rîdeţi, ce rîdeţi, am mîncat sarmale şi de-ale mi s-a întîmplat. Mîine seară nu se mai întîmplă!

In seara următoare, nenea Iancu Petrescu şi-a pus în cap să nu mai greşească. „Boierii" aşteptau şi ei replica.

Şi, într-adevăr, nenea Iancu a spus sacadat: „Măria ta, ne-a ajuns cuţitul la os!" „Boierii" au răsulat dar Nenea Iancu Petrescu, crezînd că a greşit iar, s-a grăbit să adauge:... „pardon la ros".

Gheorghe Cîrje era celebru pentru farsele sale. Se juca „Hoţii" lui Schiller cu Grigore Manolescu în rolul lui Karl Moor. Manolescu obţinea regulat aplauze la scena deschisă după celebrul monolog despre libertate.

Ce s-a gîndit Cîrje? Intr-o seară a chemat pompierul de serviciu, un vlăjgan care nu mai fusese la teatru, şi l-a spus, arătîndu-l pe Manolescu: „Uite, vezi pe domnul ăla de colo? După ce-o termina de vorbit oamenilor, am să-ţi fac eu un semn; te duci de-a dreptul la el, îi intinzi mîna şi-i spui cu hotărîre: „Bine ai zis domnule, ce ai zis; mai zii odată!" Pompierul a făcut întocmai şi vă închipuiţi ce s-a întîmplat cu restul spectacolului.

O bîlbîială rămasă celebră este aceea întîmplată actorului Decu, care în „Hoţii" trebuia să spună „miroase a puţioasă cale de-o poştă!" dar din pricina emoţiei, Decu a spus: „Miroase a poştă cale de-o puţioasă".

Din fericire, astăzi asemenea „accidente" sînt din ce în ce mai rare. Folosirea mijloacelor ştiinţifice în pregătirea spectacolelor feresc pe actori de asemenea accidente. Pregătirea în grabă a spectacolelor, cum se întîmple în trecut, aceasta din pricină că afişul se schimba foarte des, ca o urmare a numărului redus al spectatorilor, făcea ca bîlbîielile pe scenă să fie aproape inevitabile.

Ioan MASSOFF

CALENDAR

4 — 10 iulie

4

1807 S-a născut Garibaldi.
1934 A murit Maria Curie-Skladovska, mare savantă poloneză.

5

1880 S-a născut actorul Constantin Tănase (m. 1946).

6

1415 A fost ars pe rug Ian Huss, mare patriot ceh.
1895 A murit scriitorul francez Guy de Maupassant.
1535 A murit poetul italian Ariosto.

7

1882 S-a născut poetul sovietic Ianka Kupala (m. 1942)
1948 A murit pictorul Ştefan Popescu.
1884 S-a născut scriitorul progresist german Lion Feuchtwanger. (m. 1958).

8

1621 S-a născut La Fontaine (m. 1695).
1822 A murit poetul P. B. Shelley (n. 1792).

9

1850 S.a născut marele scriitor bulgar Ivan Vazov (m. 1921).
1885 A murit medicul român Gh. Obedenaru.
1856 A murit Amedeo Avogadro, celebru fizician şi chimist italian.

Figuri celebre ale literaturii mondiale

DON JUAN

Don Juan este una dintre figurile legendare care a inspirat, în ultimile patru secole, nenumăraţi poeţi, dramaturgi compozitori şi artişti plastici ai lumii. Vechea cronică a oraşului spaniol Sevilla consemnează existenţa, prin veacul al 15-lea, a tînărului aristocrat don Juan Tenorio, care l-a ucis pe comandorul Ulloa după ce i-a răpit fiica. Ca urmare, călugării franciscani l-au atras în capela în care fusese îngropată victima şi acolo l-au ucis, răspîndind apoi o versiune mistică despre pedepsirea făptaşului de către cer, care l-a prefăcut într-o vălvătaie ce s-a scufundat în iad, deoarece intrase în capela funerară cu gîndul să-l insulte pe comandorul mort. Fireşte, legenda l-a atras pe scriitori şi rînd pe rînd, poeţi ai Renaşterii spaniole, dramaturgi ai clasicismului francez şi englez, scriitori romantici ruşi şi germani şi romancieri ai zilelor noastre, au reluat tema lui Don Juan, interpretînd-o în fel şi chip.

Cea dintîi operă literară care înfăţişează chipul lui Don Juan se datoreşte călugărului spaniol Gabriel Tellez, cunoscut în literatură sub pseudonimul de Tirso de Molina (1571—1648). Piesa lui „Batjocoritorul din Sevilla" este izvorul tuturor prelucrărilor ulterioare ale legendei lui Don Juan. Seducător nestins, eroul piesei vrea s-o cucerească pe dona Ana, logodnica prietenului său. De aceea, vine în locul acestuia la o întîlnire, dar se întîlneşte cu tatăl fetei, comandorul şi îl ucide, pentru ca apoi, în batjocură, să invite la cină statuia celui ucis. Aceasta, acceptînd invitaţia, îi cere, la rîndul-i să vină în biserica unde e înmormîntat. Cutezătorul don Juan vine în capelă şi cade mort peste mormîntul victimei sale. Subiectul, la Tirso de Molina, urmează aşadar cu destulă fidelitate, versiunea născocită de călugării franciscani.

Piesa spaniolă este prelucrată apoi de italieni şi ajunge, datorită comedienilor italieni, la Paris, fiind imitată de mai mulţi dramaturgi, ca Villers şi Dorimond, pentru ca în 1665, Molière să înfăţişeze, publicului parizian comedia „Don Juan sau ospăţul de piatră", care reia ideea iniţială, insistînd asupra caracterizării tipului libertinului, desfrînatului lipsit de simţăminte morale. Don Juan apărînd ca prototip al aristocratului viclean, incorect, sfidător şi insolent. Acelaş subiect mai e tratat, în perioada clasicismului francez şi de Dumesnil-Rosimon şi Thomas Corneille, fratele autorului „Cidului" care transpune în versuri piesa lui Molière. In Anglia poetul dramatic Sadwell preia tema, în piesa „Libertinul". In veacul al 17-lea, în Spania, vechea piesă a lui Tirso este prelucrată de Antonio de Zamora, care elimină implicaţiile mistice ale originalului, transformînd finalul într-o pedeapsă pe care Don Juan o primeşte din partea turturor fiinţelor batjocorite de el.

Şi Goldoni, celebru comediograf venetian a scris un „Don Juan sau Dezmăţatul pedepsit", care nu se numără, însă, printre cele mai realizate lucrări ale sale.

In secolul al XIX-lea, figura lui Don Juan este din nou o puternică sursă de inspiraţie, devenind pretextul cîtorva cunoscute creaţii ale autorilor romantici. Astfel, A. S. Puşkin a scris, în ciclul „micilor tragedii" drama într-un act „Oaspetele de piatră" care adaugă fondului tradiţional al temei lui Don Juan ideea plină de originalitate, tipic romantică, a pasiunii poetului, gata să-şi jertfească pentru dragoste viaţa. Romantismul german a prelucrat figura nobilului cuceritor, alăturînd-o celei a lui Faust şi combinîndu-le aventurile, ca în drama lui Nikolaus Vogt sau în tragedia „Don Juan şi Faust" de Ch. Grabbe, care îi opune, ca rivali la inima donei Ana. Un poem dramatic remarcabil al epocii a scris romanticul austriac Nikolaus Lenau, originar din Banat, încercînd să facă din eroul său, încarnarea unei din forţele primitive ale naturii, poetul afirmîndu-şi din plin principiile panteiste şi individualismul exacerbat specific curentului romantic.

Alexandr Dumas-tatăl, Prosper Mérimée, Malleville şi alţi scriitori francezi, Zorilla în Spania, Braun von Braunthal şi Wiese în Germania, au înmulţit numărul operelor bazate pe legenda lui Don Juan, în veacul trecut.

Nici în secolul nostru, scriitorii nu au renunţat să refacă legenda, interpretînd-o post-romantic, ca Edmond Rostand în „Ultima noapte a lui Don Juan" ori Bataille în „Omul cu trandafiri", sau folosind-o ca un pretext pentru o interpretare modernă plină de sarcasm, a ipocriziei sentimentale, ca George Bernard Shaw în cunoscuta parabolă dramatică „Om şi supraom".

N. RADOMIR

Mic dicţionar de expresii celebre

UN CAL, UN CAL, REGATUL MEU PENTRU UN CAL! (în originalul englez: „A horse, a horse, my kingdom for a horse!", din piesa „Richard al III-lea" de Shakespeare, actul 5).

Sînt faimoasele cuvinte, pe care orgoliosul rege al Angliei le-a rostit în clipe de disperare, după ce a fost înfrînt în lupta de la Bosworth (1485). Văzîndu-se pierdut, era gata să-şi dea regatul pentru un cal.

De aceea acest citat este întrebuinţat atunci cînd cineva e capabil de un imens sacrificiu, spre a obţine un lucru mult rîvnit.

Marele nostru Eminescu, în „Sărmanul Dionis", a folosit o expresie apropiată: „Un regat pentru o ţigară, s-umplu norii de zăpadă cu himere!". Iar în nuvela „Trei ani", o eroină a lui Cehov dă un regat pentru un pahar de ceai.

CARTE BLANCHE (se citeşte: cart blanş). Traduse din franceză, aceste cuvinte înseamnă: hîrtie albă, bilet alb. Semnificaţia lor însă este: „a de mînă liberă".

Originea expresiei vine de la hîrtiile iscălite în alb (carte blanche), pe care semnatarul îţi dădea libertatea să scrii orice.

I. FLAVIUS şi I. BERG

Blocuri de locuinţe la Galaţi

Galaţii — în aceste zile

(Urmare din pag 1-a)

prin dreptul pereţilor de rogojini care nu mai pot ascunde siluetele celor 18 blocuri încă în construcţie, intră la cinematograf şi privesc concasorul care pregăteşte B-dului Republicii un proaspăt covor de asfalt, zîmbesc uşor ironic la trecerea unei arhaice birje care în zadar încearcă să concureze modernele „Getaxuri" şi se scaldă în lumina fluorescentă a becurilor instalate recent în centrul oraşului, — trăiesc în ritmul prezentului, dar gîndurile li se canalizează tot timpul spre perspectivele ce le-au fost deschise lor, oraşului lor. Constructorii de locuinţe se grăbesc să termine şantierele aflate în lucru, pentru a deschide altele: în cartierul Fileşti, pe calea Brăilei, în B-dul Coşbuc. Pînă la sfîrşitul anului viitor vor trebui date în folosinţă cca. 3000 apartamente noi. Constructorii de nave, care au lansat de curînd primul cargou de 4500 tone, se pregătesc pentru construcţia unor noi vase, destinate transportării minereului de fier şi a cocsului.

Părinţii îşi sfătuiesc copiii să se îndrepte spre mecanică şi siderurgie. Activiştii sfatului popular regional se gîndesc de pe acum la măsurile care vor trebui luate pentru lărgirea reţelei comerciale şi a transportului în comun.

La uzina „Cristea Nicolae" se pregătesc cadre de laminorişti, iar la comitetul orăşenesc de partid sosesc maldăre de scrisori, prin care nenumăraţi tineri aflaţi în armată cer ca, odată cu lăsarea la vatră, să fie primiţi să lucreze pe şantierul combinatului.

Dar mai presus de toate respiră în discuţiile cu locuitorii bătrînului port dunărean mîndria pentru faptul că oraşul lor va fi primul centru siderurgic al ţării. Aici se va ridica, din iniţiativa partidului, un centru siderurgic care va avea un rol de cea mai mare importanţă în dezvoltarea tuturor ramurilor economiei, la nivelul cerut de sarcinile desăvîrşirii construcţiei socialismului în patria noastră. Pentru prelucrarea celor patru milioane de tone de oţel pe care le va produce acest combinat în etapa finală, (adică mai mult decît toată producţia de oţel furnizată de celelalte centre siderurgice existente din ţară), vor intra treptat în funcţiune un laminor de semifabricate, cu o capacitate de 3,3 milioane tone, laminoare de tablă şi profile cu o capacitate totală de cca. 3 milioane tone pe an, punîndu-se totodată în funcţiune, în anii 1963-1964, o turnătorie şi o forjă pentru piese mari, necesare construcţiilor de maşini grele.

Sentimentul de mîndrie al gălăţenilor îşi are izvorul în imaginea pe care şi-o fac despre chipul nou al oraşului lor, reflectată şi în felul cum o cunoştinţă întîmplătoare, inginer la uzina electrică a oraşului, stabilit în Galaţi numai de trei ani, aflînd că n-am mai fost în oraş de cîţiva ani, a ţinut autoritar să mă plimbe prin noul cartier de locuinţe, să mă oprească în faţa machetei reprezentînd planul de sistematizare a oraşului şi să-mi dea detalii, ca un veritabil gălăţean, scuzîndu-se totodată că nu-şi poate aminti cum arătau locurile cu şase luni în urmă.

Da, e mîndria nu numai a unui oraş trezit la o viaţă nouă dar şi a întregului popor, însufleţit de marea operă de construcţie socialistă pe care o realizează sub conducerea partidului.

Ion DELEANU

Un interviu neobişnuit

(Urmare din pag. 1-a)

— Înainte erau făcute din oţel laminat. Acum sînt confecţionate din oţel lichid. Oţelul lichid e mai ieftin decît cel laminat. Iar calitatea nu suferă... Chestie de economii.

Şuberul mă ia apoi de mînă şi îmi arată cîţiva muncitori.

— Acesta se numeşte Drăghia Gheorghe, celălalt Botea Ion. Mi-l arată apoi pe forjorul Mihăilescu Gheorghe, apoi pe Stănescu Mircea, Sipoş Gheorghe, Făgărăşan Dumitru.

— Aştia sînt părinţii noştri. Fac parte din comisia de descoperire a rezervelor interne. Ei, împreună cu alţi mulţi muncitori şi tehnicieni din uzina noastră, au avut ideea şi au realizat în practică economiile despre care ţi-am vorbit mai sus.

N. TODIRAŞ

REPORTAJ

cu un sfert de veac întîrziere

Dragă domnişoară Vigi,

Am citit anunţul dumitale din revista „Sănătatea" şi m-am dus în strada Turda numărul 160, la adresa pe care ai indicat-o, sperînd că o să putem vorbi.

Din păcate — vă închipuiţi cît m-a aţeciat — nu v-am găsit. Mai mult chiar, adunaţi în curtea casei de la numărul ce l-aţi indicat, vecinii Pascu, Ionescu, Gheghe şi ceilalţi, cu toată bunăvoinţa, n-au putut să-mi dea cea mai mică indicaţie despre persoana dumitale, necum de noua adresă la care locuieşti.

Pe trotuar, în faţa porţii pe care o tăbliţă micuţă şi pătrată păstrează vizibil, în email, numărul una sută şaizeci, am recitit pentru a zecea oară cuvintele din chenarul-anunţ, alunecat în josul paginii de revistă:

„Domnişoară, studii specialitate (*aţi făcut A.N.E.F.-ul?*) face masaj, (*e recomandat de medici*) gimnastică suedeză (*întinereşte corpul*) în familii onorabile (*eraţi o fire optimistă*) în schimbul locuinţei sau mîncării (*inadmisibil oricît de modestă aţi fi!*) A se adresa (*am încercat*) sub numele Vigi (*bănuiesc jena de a semna cu numele întreg*), în str. Turda nr. 160 (*nu ştie nimeni de dumneata*).

Nu ştie nimeni. Nici chiar bătrîna fostă proprietăreasă: „S-au perindat maică atîţia chiriaşi p-aci... Ca păsările... Unii plăteau, alţii, fără de slujbă, fugeau noaptea cu geamantanul pe fereastră..."

Îmi închipui că ai fost în mare nevoie, domnişoară, dacă te-ai hotărît să accepţi, astfel cum litera de tipar confirmă, ca în schimbul muncii dumitale să primeşti doar un locşor în podul cu boarfe reformate sau o farfurie cu resturi de la masa stăpînilor care ţi s-ar fi permis să le mănînci, la colţul mesei din bucătărie.

Mă gîndesc cu groază domnişoară, cum, stinsă de foame în patul fără cearşaf, din odăiţa cu pereţii reci (soba nu putea arde fără lemne) aşteptînd înfrigurată (doar temperatura te mai putea încălzi gratuit) paşii poştaşului sau a vreunei amatoare de masaj şi gimnastică.

In acel miez viforos de decembrie (de cîte luni chiria era neplătită?) ai recitit, ca şi mine pagina cu cinicile şi inutilele reclame ale „Veritabilului Franck" care dregea, întăreşte şi ieftineşte orice — dar absolut orice băutură de cafea; ai rămas o clipă cu privirea prinsă de recomandaţia — „pentru binele sănătăţii dv." — de a încerca imediat nouă ţigarete denicotinizate Lux — doar 36 de lei pachetul de 20 de bucăţi sau Unirea cu numai 12 lei o căpătare de zece; şi desigur ai sperat că doamna care ar fi putut răsplăti c-o strachină de fiertură efortul dumitale bazat pe studii speciale (bănuiesc în ce condiţii le-ai putut absolvi) te-ar fi preferat elixirului Neurotrophol — mijloc garantat (toţi nu putea înlocui pîinea) pentru regăsirea vigoarei surmenaţilor şi convalescenţilor, sau alifiei „Sergent" împotriva mătreţii şi bubelor în cap...

Am citit anunţul dumitale, stimată domnişoară şi — repet — înfiorat, m-am grăbit să vin la adresa indicată. Voiam să-ţi ofer un post de educatoare fizică la unul din miile noastre de cămine, şcoli medii, elementare, fabrici, uzine, cluburi sportive sau facultăţi. Ai fi avut un salariu bun. Te-ai fi mutat într-unul din blocurile noastre noi şi elegante în care chiria ar fi fost aproape simbolică. Masa ai fi luat-o la cantina instituţiei unde ai fi fost încadrată sau în oricare luxos şi convenabil restaurant din Capitală. Orele de muncă — o secundă nu mai mult — opt, ca pentru toată lumea. Ai fi avut dreptul la concediu plătit pe care ţi l-ai petrecut contra unei sume infime la mare — ar trebui să vezi Eforia, Mamaia şi Vasile Roaită! — ori la munte în oricare din fostele vile ciocoieşti sau nolle palate clădite special pentru vilegiatura dumitale. Ai fi putut asculta în măreaţa sală a Palatului, numai pentru cîţiva lei, costul unui bilet, pe cei mai mari virtuoşi ai muzicii din ţară şi străinătate; le-ai fi dus la teatru, la cinematograf, ai fi vizitat muzeele ori ai fi cercetat bibliotecile.

Ai fi avut...
Ai fi putut...
Ai fi obţinut...
Şi mai cu seamă te-ai fi folosit din plin de dreptul la fericire şi bucuria trecut în articolele Constituţiei noastre.

Am citit abia azi, stimată domnişoară Vigi, anunţul dumitale apărut în revista „Sănătatea" din anul 1934. Nu te-am găsit — m-a ntristat — în str. Turda nr. 160. Am sosit tîrziu. Trecuse un sfert de veac şi mai bine.

Intre timp...

Maria ARSENE

DOMNIŞOARA, studii specialitate, face masaj, gimnastică suedeză, în familii onorabile în schimbul LOCUINŢII sau MÎNCĂRII. A se adresa sub numele VIGI, Str. Turda 160

POŞTA REDACŢIEI

TRAJAN ILIESCU — Craiova: Cercetările arheologice constănţene continuă şi nu ne îndoim că şi viitoarele descoperiri vor aduce la lumină lucruri tot atît de interesante. Desigur că pe parcurs veţi putea cunoaşte rezultatele cercetărilor, fie din publicaţiile de specialitate, fie chiar din revista noastră. Despre istoricul cinematografiei româneşti am scris şi scrim mereu. Dacă veţi răsfoi colecţia veţi putea găsi ceea ce vă interesează.

GH. D. — Constanţa: Tenişi se fabrică în mai multe locuri din ţară. In cazul cînd vreţi să vă interesaţi de cei aduşi spre vînzare la magazinele din localitatea dv., adresaţi-vă conducerii magazinului, care vă poate spune cu exactitate întreprinderea care i-a fabricat. Cîntecul solicitat îl puteţi găsi la librării, la standul de partituri muzicale.

NICOLAE OCTAVIAN — Bucureşti: Propunerea de a iniţia o rubrică „Magazinul turistic" ni se pare judicioasă. Vom studia posibilitatea organizării ei. Dacă puteţi să faceţi o seamă de sugestii în privinţa subiectelor ar fi foarte bine.

C. ŞTEFĂNESCU — Galaţi: La spirituala dv. scrisoare în versuri vă răspundem în proză. In legătură cu versurile ce ni le-aţi trimis, observaţiile necesare le-am făcut la timpul cuvenit.

IANCU BARBULESCU — Arad: Epigramele dv. sînt niţte catrene care nu au nici verva cuvenită şi nici „poanta" finală corespunzătoare. Scrieţi-ne mai puţine, dar mai bune.

K. I. M. — Piteşti: Deviza dv. „labor improbus, omnia vincit" este cît se poate de nimerită. Muncind veţi învinge greutăţile care vă ies în cale. Trebuie însă să nu vă mulţumiţi numai cu repetarea în gînd a proverbului latinesc, ci să treceţi la acţiune. Învăţaţi cît mai mult. Pregătiţi-vă cît mai bine. Am dori ca la toamnă să auzim că sînteţi studenţă. Şi acum ceea ce ne-aţi rugat în mod expres: Institutul de Arhitectură din Bucureşti se află în str. Biserica Enei nr. 3.

C. RIPĂ — Vulcan: Ne străduim să dăm răspunsuri cît mai concrete în cadrul acestei rubrici. Desigur că ele nu pot fi de mari dimensiuni fiindcă ocupînd spaţiul numai cu cîţiva cititori, am risca să-i facem pe alţii să aştepte peste măsură de mult. Vă informăm că răspunsurile noastre nu se limitează numai la cadrul acestei rubrici, ci că multe se dau şi prin poşta proprie zisă (deci nu numai la „poşta redacţiei").

N. SEMACA — Gura Humorului: Nu s-a editat nici o broşură cu adresa şi cu condiţiile de admitere în şcolile tehnice. Sugerăm Ministerului Învăţămîntului şi Culturii să se ocupe de această problemă. Intrucît sînt numeroase scrisorile ce le primim pe această temă.

O. PETRESCU — Bucureşti: Singura soluţie este să solicitaţi un duplicat de pe diplomă, Ministerului Învăţămîntului şi Culturii, prezentînd documentele de care dispuneţi.

Imagini din Expoziţia Sovietică din Parcul I. V. Stalin — Un operator de televiziune prinde în obiectiv pe vizitatorii expoziţiei.

Evgheni Vahtangov

Acum jumătate de veac, unul din regizorii încă de pe atunci ai renumitului TEATRU DE ARTĂ din Moscova, Leopold Sulerjiţki, sosea la Paris, ca invitat al Teatrului Réjane, pentru a pune în scenă, pe baza sistemului lui Stanislavski, feeria lui Maurice Maeterlinck „Pasărea albastră". Il însoţea în calitate de asistent de regie, un tînăr actor, a cărui primă grijă în capitala Franţei fu aceea de a asista la conferinţa despre Maxim Gorki pe care o ţinea Vladimir Ilici Lenin. Tînărul se numea Evgheni Bagrationovici Vahtangov.

Abandonînd facultatea de ştiinţe naturale pentru cea de ştiinţe juridice, tînărul Vahtangov nu-şi găsi nici de data aceasta calea în viaţă şi părăsi studiile de drept fără să aibă nici un tel precis, fără să ştie ce drum să apuce. In vremea studenţiei se pasionase pentru activitatea teatrală de amatori, dar stătea în cumpănă dacă să se dedice cu totul artei, neştiind dacă are sau nu chemarea necesară. După ce obţinu cîteva succese ca actor diletant şi mai cu seamă ca regizor al unor spectacole studenţeşti la Grozni şi Vladivostok, Vahtangov se încumetă să bată la poarta şcolii de teatru a actorului **A. Adaşov**, de la Teatrul de Artă din Moscova. Acolo căpătă, în 1910, cele dintîi noţiuni asupra metodei realiste a teatrului lui Stanislavski şi tot acolo cunoscu pe majoritatea actorilor Teatrului de Artă, care-i apreciară calităţile şi obţinură angajarea lui în trupă, unde i se încredinţară cîteva roluri, dar mai cu seamă, fu remarcat ca bun organizator şi teoretician, şi i se atribuiră sarcini pedagogice şi regizorale, în cadrul cercurilor teatrale ocrotite de Teatrul de Artă. Activînd în cadrul Primului Studio al Teatrului de Artă condus de L. Sulerjiţki, Evgheni Vahtangov participă ca actor şi asistent de regie la montarea pieselor „Greerele casei" după romanul lui Dickens, „A douăsprezecea noapte" de Shakespeare şi „Cadavrul viu" de Tolstoi, pentru ca apoi, în 1914 să fie asistentul direct al lui Stanislavski la montarea „Micilor tragedii" ale lui Puşkin, şi anume „Oaspetele de piatră", „Mozart şi Salieri" şi „Ospăţ în timpul ciumii". (E interesant de semnalat că aceste piese figurează şi astăzi în repertoriul teatrului ce poartă numele lui Vahtangov şi vor putea fi văzute chiar de publicul bucureştean, în cadrul apropiatului turneu al teatrului moscovit).

Vahtangov îşi creiază un studio experimental pe liniştita stradă Mansurovskaia, înconjurîndu-se de un grup de iubitori de teatru, al căror dascăl va fi. Marea Revoluţie din Octombrie are darul să clarifice poziţiile tinerilor creatori, căci Vahtangov intră chiar din primele zile, cu convingere şi fără şovăire, în rîndurile luptătorilor pentru triumful vieţii noi. Cîţiva elevi, indignaţi de „bolşevizarea" profesorului, îl părăsesc, cei mai mulţi rămîn însă alături de el, alcătuind nucleul viitorului „Al treilea Studio".

Pentru Vahtangov începe o epocă de activitate năvalnică, multiplă, entuziastă. La cursuri, el vorbea elevilor despre „spiritul revoluţionar al poporului" şi îi chema să creeze în teatru un curent care să întruchipeze cît mai temeinic noul conţinut al vieţii. „Trebuie să crezi în popor", scria el în anii 1918—19, „trebuie ca inima să ţi se umple de bucurie cu gîndul la drumul victorios al poporului. Arta nu trebuie să fie ruptă de popor, căci ceea ce s-a format în popor e nemuritor". Actor la primul studio, conducător artistic al celui de-al treilea studio, profesor de artă dramatică la studioul cinematografic Ceaikovski, regizor, organizator, îndrumător, Vahtangov e în anii aceia o flacără vie, strălucitoare. In jurul lui se grupează colegi de la Primul Studio, ca **Serafima Birman, Sofia Chiatinova, O. Pijova**, iar printre elevi se remarcă adolescenţii **Iurii Zavadski, Anna Orociko, B. Zahava, K. Kotlubai, Cecilia Lvovna Mansurova**, care aveau să devină fruntaşi ai vieţii teatrale sovietice, unii dintre ei rămînînd pînă astăzi în rîndurile actualului Teatru Vahtangov. Totodată, Vahtangov formează şi un nucleu de tineri care vor să se dedice regiei, ca **Ruben Simonov, I. Rappaport, Nikolai Gorceakov, Vladimir Kanţel, S. Margolin**, cărora le inspiră dragostea pentru o artă realistă, în care conţinutul ideologic să fie îmbrăcat într-o strălucită formă scenică. După o muncă asiduă cu discipolii săi, Vahtangov deschide, în seara de 13 noiembrie 1921, cel de-al treilea studio al Teatrului de Artă, cu „Minunea sfîntului Anton" de Maeterlinck. Respingînd cu hotărîre simbolismul autorului, Vahtangov prezintă piesa ca o satiră ascuţită la adresa ipocriziei, ticăloşiei, bigotismului şi rapacităţii micii burghezii, declarînd că „revoluţia ne cere să lichidăm de pe scenă mica burghezie şi tarele ei".

Din păcate, activitatea lui Vahtangov în noul său studio avea să dureze doar cîteva luni, căci o boală necruţătoare îl răpeşte întregii mişcări artistice sovietice, în plină tinereţe, la nici patruzeci de ani. Cele cinci spectacole montate de Vahtangov după Marea Revoluţie rămîn însă grăitoare pentru drumul nou al artei teatrale sovietice, drum pe care au ştiut, de atunci încoace, cu strălucire, să-l urmeze discipolii lui.

Radu MIRON

R. Simonov în rolul Truffaldin

C. Mansurova în Turandot

Cum am fost luat drept centru înaintaş

Asta a pus capăt la toate. Pînă acum am fost luat drept Richard al III-lea, regele Lear, Machiavelli, am fost conjurat cu Iago (de un duşman al meu), Tutankamon I, Palatul Telefoanelor (pe cuvîntul meu că nu mint: un nepot de-al meu de soră vitregă, în vîrstă de 4 ani şi 9 luni, cînd a dat ochii cu mine l-a zis maică-si: Mamă, ăsta nu e Palatul Telefoanelor? Asta din cauză că sînt înalt. Maică-sa l-a spus că nu am nimic de-a face cu Palatul Telefoanelor şi puştiului l-a trecut). Ca să fiu luat drept centru înaintaş însă, la asta nu mă aşteptam...

Aveţi puţin timp liber să vă explic cum? N-aveţi? Atunci de ce-aţi dat 1,50 lei pe „Magazin"? Numai ca să-l aveţi în colecţie? L-aţi cumpărat, v-aţi ars. Eu încerc...

Simbătă la ora 3 trecute fix, 9 inşi (fără a mai socoti şi rucsacurile) printre care şi eu, am pornit în excursie în oraşul Y. Acest oraş e numai la cîteva sute de kilometri de Bucureşti, aşa că nu se întunecase cînd am ajuns în Y. Ne-am dus la un hotel. Oamenii ne-au salutat respectuos şi ne-au dat o aripă din hotel. Ne-am mai plimbat noi cît ne-am mai prezentat, conform dispoziţiunilor femeilor noastre — că am plecat fără ele, din motive de odihnă. Cucă-le, dacă poţi. Ferestrele noastre dădeau spre o grădină-restaurant. O muzică, să-ţi bată copiii. Un saxofon, un clarinet, o tobă şi-un acordeon (cunoaşteţi melodia) ne-au luat pe sus. Vai de timpanele noastre, vai de excursia noastră, vai de odihna noastră pasivă. Am convocat o adunare şi ne-am întrebat:

— Ce facem?

— Să schimbăm aripa, a propus un prieten al meu, care a avut numai 9 şi 10 la logică.

Am ales un delegat şi l-am trimis la hotelier. N-a făcut nimic. Aripile celelalte erau ocupate.

— Ce facem?

M-am dus la fereastră şi, cînd a trecut un ospătar prin dreptul meu, am strigat.

— Vineeee! mi-a răspuns el şi şi-a văzut de-ale lui.

Nu mi-am pierdut răbdarea. Am aşteptat să mai treacă. Cînd a trecut iar, l-am strigat:

— Meştere!

— Nu servim acolo, poftiţi la masă.

— O informaţie.

— O să trimit băiatul cu ziarul. Şi iar a plecat.

In sfîrşit am găsit un ospătar cumsecade (sînt şi de-aştia) care a venit mai aproape.

— Pînă la cît cîntă muzica?

— Pînă la 1, mi-a răspuns el şi a dat să plece.

— Ascultă, zic, nu poţi să-l dai mai încet?

— Sînt plătiţi să cînte la nivelul ăsta, nu se poate.

Prea deosebiţi nu eram. Aşa că ne-am înţeles să avem răbdare pînă la 1. Am jucat table, ţintar, pălmicica, v-aţi ascunselea, ca să treacă timpul pînă la 1. Şi a trecut. A trecut şi de 1 jumătate. Muzica nu voia deloc să se oprească. Am ieşit iar la fereastră. In grădină nu mai erau cine ştie ce clienţi. Patru mese.

— Nu vă mai opriţi odată? am strigat eu, nervos.

Toată masa care era în apropiere şi-a îndreptat privirile spre noi. (In spatele meu veniseră şi ceilalţi opt tovarăşi de excursie, fără rucsak-uri). Unul de la masa s-a ridicat şi a venit mai aproape de noi. Mi s-a adresat:

— Nu eşti dumneata centrul...

Eram în centrul ferestrei şi în centrul atenţiei.

— Sînt centru. Şi ce vrei cu asta?

— Nu te supăra, neicuşorule!

A plecat la masa lui. Le-a spus ceva colegilor lui de pahar, ceva interesant, pentru că toţi erau foarte atenţi. După cîteva minute de şfat, tot ăla care m-a întrebat dacă sînt centru, a strigat:

— Ce faceţi azi?

— O să vedem noi, i-am răspuns eu.

— Mîncaţi bătaie.

— De la cine?

— De la noi.

— S-o crezi dumneata asta. Nu ne cunoşti. M-am întors către unul de-ai noştri şi l-am spus: „Înculaţi mă uşa, că nu ştiu ce sînt în stare cheflii ăştia". Am pus şi-un dulap în uşă.

— Nu beţi ceva? ne-a întrebat un mesean.

— Nu, că sîntem la regim.

— Nu staţi la regim, sînteţi fraieri.

Ce să mai angajăm discuţii? Am plecat de la fereastră. Doar, doar se vor linişti. Aiurea. Cheflii au chemat orchestra la masa lor. Un saxofon, un clarinet, o tobă şi-un acordeon. I-a trimis mai lîngă fereastra noastră. Odihneşte-le dacă poţi. Am ieşit iar la fereastră. Toţi.

— Ce facem, oameni buni, mîine avem treabă, trebuie să...

— Să mîncaţi bătaie, mi-a replicat unul... Nu zău, nu beţi nimic?

M-am întors către băieţii mei:

— Ce facem? Hai să bem.

I-am strigat:

— Am bea, dar s-a închis localul şi sîntem dezbrăcaţi.

— Staţi acolo.

Cît ai bate din palme, sub fereastra noastră au apărut patru ospătari cu 22 kgr. de vin.

— Pentru fiecare cîte două, ne-a spus ospătarul cînd ni le-a înmînat.

— Dar 2×9=18. Noi sîntem numai 9.

— Restul unde sînt, vin mîine?

— Poate.

Cheflii s-au ridicat de la masă şi au venit sub fereastra noastră.

— Îi beţi aici, de faţă cu noi, la fenêtre, cum spune ţanţuzul.

— S-a făcut.

Nu ne-a fost ruşine. Am băut. Dar numai cîte-o sticlă. Restul... l-am dat înapoi.

Ala care începuse să sughiţe s-a ridicat în vîrfuri spre fereastră şi mi-a şoptit.

— Mîine te las mai moale.

Să nu-l contrariez l-am spus:

— Las pe mine.

**— Portarul unde e?

Pe drumurile Bulgariei

„Volga" noastră a lăsat în urmă frumoasa Sofie, înnecată în verdeață și cu turlele aurite ale bisericii Alexandr. Nevski scîlpind în razele soarelui. Curînd-curînd, nu mai rămîne pentru consolarea ochilor noștri cuprinși de regret decît silueta estompată a muntelui Vitoșa, străjer nu atît falnic cît elegant al capitalei bulgare. Dar părerea de rău cu care părăsim Sofia se spulberă treptat-treptat pe parcurs. Seducția noilor contururi și a noilor peisagii nu mai lasă loc de niciun regret.

Valea trandafirilor

Fiindcă timpul fusese cam rece, trandafirii nu înfloriseră încă : doar ici și colo cîte o floare mai temerară făcea o oarecare aluzie la marea sărbătoare a parfumurilor și aromelor ce avea să se petrească aici peste o săptămînă sau două. Lîngă Kazanlîc am vizitat o stațiune experimentală pentru cultura trandafirilor. Răsadurile sînt aici orînduite pe soiuri, urmărindu-se la fiecare soi însușirile specifice, productivitatea de ulei, rezistența : Madame Abel Chatenay, Rosa de Mai, Madame Forest, Gloria Dei... Tentația la visare e mare, dar numai pentru vizitator, căci oamenii văii dau o luptă acerbă pentru a smulge plantelor prețioasa lor cîntec : gîndiți-vă că pentru a obține un kilogram de ulei de trandafir, trebuie sacrificate 3000 kilograme de petale ! În satul Cîrnare am vizitat și o distilerie de trandafiri, aparținînd statului. Aroma de roze e stăruitoare aici (deși distilarea n-a început încă în acest an) și de la o vreme parcă te ametește. Capacitatea instalației, îmi spune tehnicianul Nicola Zagorcev, este de 35 de tone de petale pe zi, adică 10—12 kh. ulei. Zagorcev este un om tînăr, cu o înfățișare de sportiv, și cu vocea profundă, bine timbrată. Își iubește mult trandafirii, dar îi iubește într-un chip foarte practic.

Strădania lui este să nu risipească nici o picătură din aromata licoare.

La Vazovgrad vizităm casa în care a trăit scriitorul Ivan Vazov, una din figurile centrale ale literaturii clasice bulgare, și poate cel dintîi poet și romancier bulgar cunoscut străinătății. Într-una din camere este înfățișat într-un mod pe cît de plastic pe atît de ingenios sfîrșitul sovaurosul moment al unei nuvele a scriitorului în care acțiunea se petrece la un bărbier de modă turcească. Clienții, manechine foarte iscusit executate, stau înșirați pe o laviță, sorbind din cafele și trăgînd din narghilele, iar pe fața lor plăcerea taifasului e întîpărită surprinzător de real. Fiecare expresie reprezintă un caracter, fiecare personaj evocă o replică neuitată. Bulgarii privesc cu nesaț această scenă care invită la un haz de loc gratuit, și pentru ei fiecare detaliu pare să fie plin de semnificație. Este cam cum s-ar întîmpla la noi cu cineva care ar rosti o replică din „Sorîsoarea pierdută" și care ar declanșa imediat, în mintea ascultătorilor, o adevărată „reacție în lanț" de savuroase asociații.

La Kalojer am vizitat casa lui Hristo-Botev. Este foarte plăcut să dai într-un asemenea loc de nume romînești și nu poți să nu te bucuri că Sevski, Caravelin, Botev și alți mari revoluționari bulgari au găsit adesea la poporul nostru sprijin moral și material.

Plovdiv

Peste tot pe unde am fost în Bulgaria, am întîlnit nenumărate grupuri de școlari aflați în excursie ; părea să fie un adevărat exod al tineretului școlăresc. Cînd am fost la Plovdiv, orașul era pur și simplu invadat de acest tineret, dornic să se instruiască și să guste din toate frumusețile țării. Auzind că sînt romîni pe-acolo, foarte mulți școlari au ținut mortiș să se fotografieze cu noi ; iar eleva Antonina Ghineva, din clasa II-a b a unei școli agricole ne-a rugat să facem publică dorința mai veche a colegilor ei de a întreține corespondență cu o școală din țara noastră...

Plovdivul este un oraș frumos, cu străzi de un pitoresc rar, în care fiecare casă reprezintă o ispită pentru turist, pentru arhitect, pentru pictor. Are o panoramă încîntătoare, situat fiind pe mai multe coline printre care curge rîul Marița, iar istoria sa veche și sbuciumată a lăsat urme nu numai în hrisoave. Pe una din colinele orașului se găsește casa unde a trăit o vreme Lamartine.

Dimitrovgrad

Orașul a fost construit în ultimii 13—14 ani pe locul unui sat părăginit. Predomină construcțiile cu patru etaje care au, nu știu de ce, un anume stil și chiar oarecare „patină" ; dar blocurile de la margine, care se înveclnează, fără nici un pianissimo urbanistic, direct cu cîmpul verde, spulberă repede impresia aceasta. Orașul are în momentul de față 40.000 locuitori, o fabrică de ciment și un combinat de îngrășăminte chimice și produși derivați. Intrarea în acest combinat se face printr-o alee străjuită de amîndouă părțile de mari sere de legume, acoperite cu sticlă, cărora bulgarii le spun „oranjerii". Combinatul a fost construit cu ajutor, utilaj și tehnicieni sovietici.

Combinatul este mare, modern utilat, și muncitorii de aici ne spun cu mîndrie că este cea mai mare întreprindere chimică a țării.

La Dimitrovgrad am vizitat familia minerului Gheorghe Stoianov, de la o mină de lignit din apropiere. Irina, soția minerului, pare să fie o străsnică gospodină, căci totul de jur împrejur strălucește de curățenie. De altfel tot timpul cît stă de vorbă cu noi, își găsește să facă una sau alta, mai se uită la fierbura pusă pe sobă, mai întinde un colț de preș care i se pare boțit, dar face lucrurile acestea cu un surîs delicat, ca și cum s-ar simți vinovată că micile griji ale menajului nu-i dau pace nici măcar azi cînd are musafiri. Gheorghe Stoianov a venit acum vreo 12 ani de la țară, cînd a auzit că s-a construit orașul și că s-a înălțat aici o uzină.

Deși mai păstrează încă aerul frust, parcă niște colțuros, al țăranului care a muncit din greu de cînd se știe pe lume, s-a obișnuit de minune cu noua lui meserie, și, cînd cineva dintre noi îl întreabă dacă astăzi s-ar mai întoarce „acasă", rîde din toată inima și clatină capul, după obiceiul bulgăresc, de jos în sus, ca și cum ar spune ei, doamne, dar cum poate să-ți treacă prin minte una ca asta ! Stoianovii sînt oameni simpatici, și la plecare ai sentimentul reconfortant că vizita ta le-a făcut o reală plăcere.

Tîrnovo

Tîrnovo trebuie să fie pentru pictor o adevărată capcană : cine și-a așezat șevaletul acolo, cu greu se mai desprinde din vraja priveliștei. Orașul e așezat în scări, iar casele par așezate una deasupra alteia. Curios este că multe case au un etaj la stradă și 3—4 etaje la fața care privește spre rîul Iantra. Efectul este de mare pitoresc, și, pînă te mai familiarizezi niței cu arhitectura asta, o privești intrigat, ca și cum te-ai afla în fața unei șarade. Rîul Iantra pare să fie și el un propagandist iscusit al „Balcanturist"-ului, căci face atîtea meandre, și de o formă atît de bizară, încît el singur poate forma un serios punct de atracție pentru turist. Pe malul său casele sînt tipic bulgărești, au ceardac înălțat și au porțile întărite, ca de cetate. De altfel satul Arbanasi, din imediata vecinătate, a fost declarat sat-monument, aici aflîndu-se cele mai vechi și cele mai interesante case de construcție tipic bulgară. Într-un cuvînt la Tîrnovo, poate mai mult decît oriunde în altă parte, aparatele de fotografiat tăcăne foarte zeloase, de aici se trimit probabil cele mai multe cărți poștale ilustrate și aici se string, în sufletele îndrăgostite de pitoresc, cele mai delicate impresii. Tîrnovo este un oraș interesant și plin de viață, dar este, înainte de toate, o fermecătoare pictură.

Borovеț

Stațiunea climatericâ Borovеț se află în munțele Rila. Ca să ajungi acolo urci pe o încîntătoare serpentină și ai tot timpul senzația că te afli undeva la noi în Bucegi. La Borovеț vilele sînt pierdute printre brazi cu o neglijență și o lipsă de tipicărie foarte savant calculate ; din pricina asta stațiunea are nu știu ce teribil de autentic, ca și cum, asemenea falnicilor arbori din jur, ar fi o creație directă a naturii.

După Borovеț trecem prin Samocov, orășel curat și simpatic care dispare din fața ochilor noștri tot așa de brusc cum a și apărut. Curînd ajungem la barajul „Stalin" pe Insker, întinderea impresionantă de apă care alimentează două centrale hidroelectrice și irigă 57.000 hectare în cîmpia din apropierea Sofiei. În dreptul barajului oprim la un cochet restaurant, în jurul căruia o puzderie de cabane pitice își așteaptă chiriașii de o noapte sau două, seamănă grozav cu niște stupi de albine, și, dacă n-ar avea temelie de ciment, mai-mai că ai putea să le iei la spinare și să le duci de acolo. Pe malul barajului pescari răbdători răbdători și optimiști ca toți pescarii din lume, așteaptă tăcuți să le pice ceva în undiță. Se zice că au noroc și trebuie să-i credem pe cuvînt pe cei care ne-au spus asta, căci în materie de pescuit sau de vînătoare este foarte nedelicat să îți mortîș să te convingi cu proprii tăi ochi.

Curînd alergăm în plină cîmpie, apoi ceva nedeslușit apare la orizont, apoi încep să se distingă contururi de clădiri îndepărtate, și dominîndu-le, turlele bisericii Nevski. Este Sofia. O ploaie măruntă și repede tăcăne zgîlbie pe tăblia mașinii. Prin sita asta de ploaie Sofia ne apare parcă severă, dar, asemenea oamenilor voioși, severitatea trecătoare nu stă rău nici orașelor.

N. VĂLMARU

Întoarcerea „triumfală" din turneu...

Eșecurile diplomației americane au oferit în ultima vreme umoriștilor și caricaturiștilor din întreaga lume o sursă extrem de bogată de inspirație. Să amintim de pildă faimosul desen din presa franceză ce-l înfățișa pe președintele S.U.A., făcînd exerciții pe o scară de frînghie cu legenda „Președintele se antrenează pentru călătoria în Japonia", (vădită aluzie la pățaniile lui Hagerty pe aeroportul din Tokio). Sau, să amintim de ziaristul occidental care a făcut următoarea butadă : „În lume sînt multe morminte ale Soldatului necunoscut. Dacă presa americană îl prezintă pe Eisenhower ca un erou al actualei diplomații americane, atunci putem spune că Casa Albă a devenit primul mormînt al Soldatului cunoscut !"

Recentul discurs radiodifuzat al președintelui Eisenhower, în care acesta a încercat să demonstreze cu toată seriozitatea că vizita sa în Extremul Orient a fost un mare succes al politicii guvernului american, (deși se știe că poporul japonez i-a închis ușa în nas), a prilejuit cunoscutului comentator James Reston un usturător pamflet publicat în ziarul „New York Times". Cunoscută fiind preferința lui Eisenhower pentru fostul campion mondial suedez Ingemar Johansson, învins recent prin K.O. în repriza a V-a, Reston a scris pamfletul său sub forma unei scrisori adresate lui Johansson.

„Dragă Ingemar, scrie în introducere ziaristul american, m-ai întrebat ce să raportezi poporului suedez despre regretabilul incident cu actualul campion mondial Floyd Patterson. Eu am trei propuneri : lucrul cel mai bun ar fi să nu spui nimic. O altă soluție ar fi să tăgăduiești complet că ai fost vreodată în America. Dacă ești nevoit să dai neapărat un raport, atunci eu îți propun să folosești „sistemul victoriei prin eșec", ca președintele Eisenhower în raportul dat asupra călătoriei în Japonia".

Referindu-se la aprecierile lui Eisenhower că japonezii nutresc simpatie (!) pentru guvernul american, Reston îi sfătuiește pe Johansson să se adreseze poporului său astfel : „Relațiile suedeze cu S.U.A. s-au întărit și bucuria oamenilor de culoare (Floyd Patterson e negru n. r.) provocată de apariția mea acolo nu a fost numai de-a dreptul mișcătoare, ci a depășit cu mult reacția lor la ultima mea vizită". (cînd Johansson îl bătuse pe actualul campion mondial).

Ironizîndu-l pe Eisenhower care susține că la manifestările antiamericane n-a participat întregul popor japonez (ci numai 5—6 milioane...), Reston îl sfătuiește pe fostul campion mondial să justifice înfrîngerea sa, folosind metoda președintelui, în felul următor : „Am călătorit în mod neobosit în jurul lumii și am înfiripat legături rodnice. Este adevărat că atitudinea unei minorități atîtate m-a împiedicat să ating toate țelurile mele și că, mai ales, în cea de-a V-a rundă F. Pattersson a manifestat o anumită dușmănie față de mine, care m-a împiedicat vremelnic să-mi îndeplinesc misiunea. Dar, încheie Reston usturătorul său pamflet, dacă ați fi auzit aplauzele furtunoase din arenă atunci cînd mi-am revenit din leșin veți fi de acord cu mine".

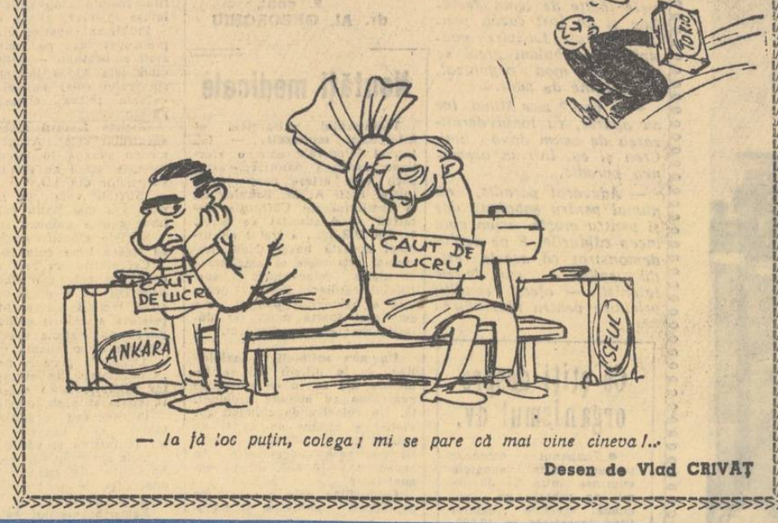

— Ia fă loc puțin, colega ; mi se pare că mai vine cineva !..

Desen de Vlad CRIVAȚ

„United States Steel" și medicina

Oțelăriile „Consolidated-Western Steel Corporation", filială a trustului „United States Steel", au introdus folosirea medicinii pentru a stoarce ultima picătură de energie a muncitorilor.

La uzina de la Maywood a oțelăriilor „Consolidated-Western Steel Corporation" au fost introduse obligatoriu o serie de măsuri medicale, pe care, Uniunea sindicală locală le-a calificat drept „brutale și inumane".

Într-un manual al trustului „United States Steel" cu privire la organizarea muncii în fabrică se cere ca toți acei salariați care potrivit patronilor nu se dovedesc a fi muncitori cu „randament maxim", să fie concediați. Pentru a obține aceasta, trebuie bineînțeles încălcate acordurile încheiate cu organizațiile sindicale. În acest scop, firma „Consolidated-Western" folosește secția sa medicală.

Într-un buletin editat de Uniunea sindicală locală din Maywood a muncitori or oțelari, se spune printre altele : „Secția medicală a comunicat în mod brutal reprezentanților sindicali că ea este plătită pentru a elimina cît mai multe elemente care s-ar dovedi nerentabile în viitor". Mai departe, buletinul descrie metoda de triere : „Un număr de muncitori care au fost bolnavi s-au înapoiat la lucru cu certificatele medicilor lor care atestă că ei s-au însănătoșit și că pot relua activitatea lor în mod normal. Secția medicală a refuzat însă să permită acestor muncitori să se întoarcă la lucru în uzină... Mai mulți dintre acești muncitori, după ce li s-a refuzat de către companie reluarea lucrului, s-au adresat unor specialiști cunoscuți, pentru a obține opinia imparțială a acestora cu privire la capacitatea lor normală de muncă. După ce s-au întors cu expertize care dovedeau că ei sînt apți din punct de vedere fizic să reia activitatea lor normală, compania a dat comitetului sindical următorul răspuns stereotip : „Noi plătim secția noastră medicală pentru consult și numai părerea acestei secții va fi luată în considerare".

Procedeul aplicat de către secția medicală este chiar mai grav decît se menționează în buletinul amintit. Astfel, celor care se întorc la lucru după o perioadă scurtă de boală, nu li se spune deschis că sînt inapți din punct de vedere fizic pentru muncă. În schimb, medicul companiei, avînd în fața sa fișa medicală a salariatului, îi pune acestuia întrebări cu privire la caracterul muncii sale. După aceea, medicul „restrînge" sfera de activitate pe care salariatul, care se întoarce în producție va avea permisiunea să o îndeplinească. Restrîngerea merge atît de departe încît practic se ajunge la desființarea activității desfășurată anterior de respectivul salariat.

După aceea compania anunță pur și simplu că nu poate să-i găsească vreo muncă mai ușoară și astfel muncitorul este concediat pe motivul că nu i se găsește o muncă corespunzătoare.

„Acești muncitori — informează sindicatul respectiv — sînt amenințați să piardă numeroși ani de vechime, dreptul la pensie ; iar unii sînt amenințați să moară de foame".

Muncitorii din localitatea respectivă relatează un caz pe care-l consideră deosebit de brutal. Acum cîțiva ani un muncitor american s-a supus unei operații pentru îndepărtarea unui plămîn. Restabilit, el s-a întors la uzină și a continuat fără nici o greutate vechea sa muncă. Recent a avut gripă și a rămas acasă cîteva zile. Cînd s-a reîntors, după însănătoșire, a fost înlăturat din postul său prin metoda „restrîngerii" activității. El îndeplinise bine această muncă timp de doi ani, după însănătoșire, în urma operației. Uniunea sindicală a propus companiei ca asociația medicilor din districtul respectiv să numească un medic imparțial sau o comisie medicală pentru a rezolva teancul de documente rezultate de pe urma contestațiilor muncitorilor concediați.

Reprezentanții sindicali au declarat : „Am fost de acord să acceptăm părerea unor medici imparțiali, fără obligații nici față de companie și nici față de uniunea sindicală. Dar răspunsul companiei a fost unul și același : părerea secției sale medicale este supremă".

„Fără îndoială — declară buletinul muncitorilor oțelari — dacă compania își permite să impună acest nou sistem, atunci ea nu se va opri aici și va căuta noi mijloace de a înlătura pe oricine vrea". Cei mai îngrijorați sînt muncitorii mai în vîrstă. „Ei sînt foarte îngrijorați de acest nou abuz al companiei care îi privește atît de direct" — a declarat unul din muncitori.

După 15 ani

Cei doi japonezi din fotografie sînt doi foști soldați care nestiind că războiul s-a terminat au continuat să-și ducă existența pe picior de război încă 15 ani în junglele din Guam.

Guvernul Kisi a încercat să bată monedă din acest fapt divers și la întoarcerea lor l-a decorat, în cadrul unei ceremonii, pentru „fidelitate".

Mulți cetățeni japonezi s-au întrebat : fidelitate față de cine ? Față de guvernul fascist japonez aliat cu Hitler ? Fidelitate față de război ? Sau fidelitate față de junglele Guam-ului pe care n-au îndrăznit să le părăsească ?

Nici oficialitatea japoneză nu a dat răspuns la aceste întrebări. Este limpede de ce. Din fidelitate față de trupele de ocupație americane.

Alarmă în culisele Capitoliului

De curînd, pentru a-și crea o platformă electorală mai favorabilă, Nelson Rockefeller, multimiliardarul guvernator al statului New York, a încercat să apară în rolul de om grijuliu față de interesele alegătorilor. Într-un discurs radiotelevizat, cărula i s-a făcut multă reclamă, el a declarat că are de gînd să reducă puțin din impozitele percepute de la populația statului New York (impozite care chiar anul trecut au fost majorate considerabil).

Cînd au aflat de aceasta, congresmanii — exponenți ai intereselor marelui monopol interesat în intensificarea cursei înarmărilor — deci adversar al reducerii impozitelor — au tras semnalul de alarmă. Au urmat cîteva discursuri polemice, combinații de culise și Rockefeller a avut după puțin timp o surpriză neplăcută : în Congresul S.U.A. a apărut un proiect de lege prin care se cere anularea privilegiilor speciale de care dispun marile societăți petrolifere care aparțin lui Rockefeller...

Măsura a fost eficientă. Guvernatorul n-a mai prezentat în sesiunea Adunării legislative a statului New York nici un fel de proiect de lege privitor la reducerea impozitelor. A dispărut în schimb și proiectul de lege din Congres referitor la privilegiile societăților petrolifere. Între timp cetățenilor și safeurile sale, Rockefeller a stat pe gînduri...

„Expoziția florilor" din Triest

(Urmare din pag. 1-a)

gingașele flori ale patriei noastre. Dintr-o țară socialistă le sosise un mesaj de prietenie și de pace și acest lucru ei l-au înțeles fără vorbe.

La cîteva zile după sosirea noastră a avut loc deschiderea celei de-a 7-a expoziții internaționale de flori de la Triest, cu participarea a 12 țări, dintre care unele cu mari tradiții în floricultură — Italia, Franța, Olanda, Belgia, Anglia și altele.

Participarea unei țări socialiste la această expoziție, cunoscută pentru exigența sa, a stîrnit mare interes în cercurile de specialiști și ale populației.

Planul întocmit în formă de spirală, care sugera mișcarea, permitea prezentarea avantajoasă a florilor din punct de vedere științific. Au fost prezentate în standul romînesc, ca flori în ghivece, 10 soiuri de hortensii în culori de la alb pînă la roșu calecolarii în 5 nuanțe, mergînd de la galben pînă la bordo, trei soiuri de Saint-Paulia, în care s-au remarcat îndeosebi cele duble, primule și Echeveria.

Dintre florile tăiate, au fost prezentate în minunate vaze cu motive romînești, executate în mod special pentru expoziție de colectivul artistic al fabricii de portelan din Cluj, 16 soiuri de garoafe de la alb și galben pînă la roșu închis, două soiuri de trandafiri, dintre care mult apreciatul soi „Rudolf Palocsay", de o minunată culoare teracot, gladiole și cale.

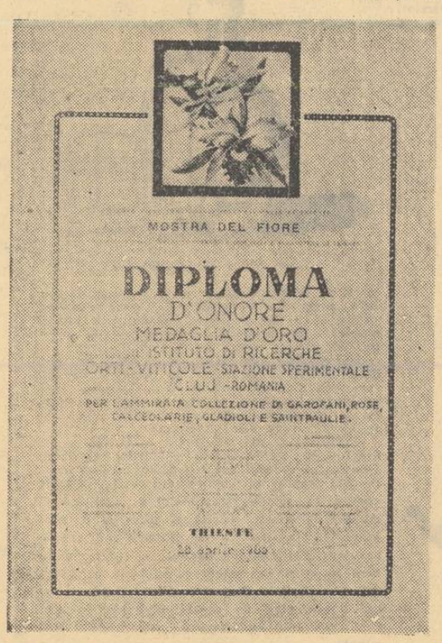

Diploma de onoare acordată la „Expoziția florilor" din Triest, Institutului de cercetări horti-viticole, stațiunea experimentală Cluj

Minunata colecție de flori, expusă pe baza unei nuanțate armonii de culori, calitatea deosebită a florilor, au atras aprecierea unanimă a juriului internațional format din 22 personalități științifice din numeroase țări, a organizatorilor expoziției, precum și a publicului numeros și entuziast.

Acest fapt a determinat juriul internațional să acorde standului romînesc, pentru **„admirata colecție de trandafiri, garoafe, calecolarii, hortensii, primule, gloxinii, gladiole, cale și Saint-Paulia"**, o diplomă de onoare și o medalie de aur.

De asemenea, pentru activitatea științifică desfășurată în crearea de noi soiuri de flori, îndeosebi pentru trandafirii care-i poartă numele, tovarășului Rudolf Palocsay i s-a decernat o diplomă de onoare și o medalie. O asemenea distincție nu s-a acordat nici unuia din numerosii oameni de știință prezenți la expoziție.

Pentru „prețioasa colaborare adusă în organizarea standului propriu și contribuția însemnată adusă reușitei expoziției", s-a acordat celorlalți doi membri ai delegației, cîte o medalie de aur.

Celorlalte țări le-au fost acordate unele distincții — medalii de aur sau de argint — pentru prezentări parțiale — ca de exemplu Braziliei și S.U.A. pentru orhidee, Austriei pentru flora alpină, Spaniei pentru plante grase.

Dintre instituțiile italiene, cele mai frumoase participări au avut orașele Napoli (plante grase) și Udine (grădină).

O clasificare pe țări nu s-a făcut, dar după numărul medaliilor de aur și prin motivarea care s-a făcut în diploma de onoare, rezultă nedoios că țara noastră s-a situat pe primul loc.

Oficialitățile și vizitatorii și-au exprimat cu multă căldură impresiile lor plăcute cu privire la standul romîn.

Aceste impresii sînt consemnate în cartea de onoare a standului, în care se găsesc multe sute de felicitări și urări scrise în limbile italiană, slovenă, germană, franceză, engleză, arabă.

Iată unele din aceste impresii :

„Spectacol splendid al unei flore care te încîntă", prof. ETORE GREGORETTI, președintele administrației provinciei Triest.

„Bucuros și încîntat pentru participare : dragostea pentru flori duce la dragostea între popoare". Vicepreședintele Societății expozițiilor din Triest.

„Standul R.P.R. : tehnica înfrățită cu arta", dr. DUILIO COSMA, director tehnic al expoziției.

„Am văzut florile și plantele expuse de romîni la Triest : sînt într-adevăr minunate", KARIM MOHAMED — Irak.

„Delegația orașului Napoli își exprimă via admirație pentru minunata realizare floricolă" ; **„O demonstrație foarte plăcută de flori"**, R. L. BROOKING — San Francisco — S.U.A.

„Florile romînești reflectă frumoasa țară și sufletul locuitorilor ei : belli, dolci e gentile" : **„Surprinzătoare flori, de nuanțe minunate, aduse din depărtare în Italia noastră"** : **„Sîntem entuziasmați de florile voastre admirabile și de modul într-adevăr superb și grațios cum au fost expuse"**. FEROLLI.

„Constituie o adevărată încîntare spirituală expunerea minunatelor varietăți prezentate de romîni într-o dispoziție fericită". ORFEO TOPPI.

„Poporului romîn — un salut frățesc cu felicitări pentru magnifica expoziție de flori". CALOGERO VOLPE, subsecretar de stat la Ministerul Transporturilor.

„Admir mult numeroasele flori minunate ale romînilor", dr. FRANZIL primarul Triestului.

Un copilaș cu litere tremurînde și a exprimat părerea despre standul romînesc cu simplitate și sinceritate : **Mi piace** (îmi place) și a iscălit STEFANO iar o fetiță a găsit că cea mai bună formă de exprimare a impresiei sale este să deseneze în albumul nostru standul romînesc.

Marea majoritate a vizitatorilor au înțeles mesajul de prietenie adus de poporul nostru prin limbajul florilor.

Citîm din cartea de onoare a standului :

„Urez multe succese poporului romîn pe drumul său spre un viitor mereu mai frumos și doresc ca prietenia noastră să se întărească tot mai mult, prietenie care a fost promovată și cu ocazia acestei plăcute expoziții de flori". GABRIELA GHERBEZ.

„Sînt un admirator al Romîniei și cu multă plăcere am constatat, vizitînd acest minunat stand, că și în acest domeniu Romînia poate să aducă realizări însemnate și dragoste pentru frumos". MESOTTA.

„Cu profundă admirație pentru un popor prieten al Italiei mele, din partea unui grădinar din Napoli". GIULIO SANMARTINO.

„Prezentarea florilor a contribuit la cunoașterea mai bună a floriculturii și la prietenia între cele două popoare, în vederea unor schimburi reciproce în domeniul culturii". MACINELLI A.

„Floarea este un mijloc minunat și cel mai plăcut pentru a cimenta prietenii". EMILIA DOLINI.

„Poporului simpatic și puternic care a venit la noi cu un mesaj floral, urări călduroase, că prin intermediul acestui prim contact cu orașul nostru să se poată dezvolta multe altele, în semnul unei prietenii durabile". GIORGIA MANZUFFO.

„Admirînd frumusețea acestui stand al Romîniei, rămînem încîntați de opera realizată și în acest domeniu de o națiune prietenă". FERANI.

„Florile din Romînia sînt foarte frumoase, cu culori minunate și sînt foarte bine expuse : raporturile noastre de prietenie se vor întări". T. QUARINO.

„Florile sînt mesagerii care ating toate inimile, fără deosebire de limbă și graniță". E. SUPPENCICH.

„Flori foarte frumoase, așezate cu mult bun-gust, demne de marea națiune care le-a prezentat, prietenă cu a noastră". FRANCESCA WATSKYNGER.

Radio-ul, televiziunea și presa italiană au acordat atenție standului nostru, transmițînd un material informativ destul de bogat cu privire la participarea țării noastre.

Un interes viu au stîrnit printre vizitatorii la expoziție și exponatele romînești de la pavilionul rezervat protecției internaționale a naturii : fotografii, afișe, cărți etc.

De asemenea, s-a bucurat de mare succes proiecția de diapozitive romînești în culori, despre parcurile și grădinile din Republica Populară Romînă. Au fost primite cu aplauze prelungite de către numerosul public adunat în marea sală a Auditoriului, imagini prezentînd Parcul de cultură și odihnă I. V. Stalin, Cișmigiul, Parcul Libertății, Aleea Trandafirilor din București, compozițiile floricole de pe litoralul Mării Negre, cîmpurile experimentale ale Stațiunii horticole de la Cluj și cîte altele.

Numeroase materiale documentare cu caracter turistic, albume frumos ilustrate, cărți diferite și nesfîrșite discuții prietenești au ajutat multor mii de italieni, francezi, austriaci, vest-germani, belgieni etc. să-și formeze o imagine mai exactă despre frumusețile patriei noastre, să aprecieze marile cuceriri ale poporului nostru obținute în anii puterii populare.

Participarea R.P.R. la cea de-a 7-a expoziție internațională de flori de la Triest și celelalte manifestări care s-au desfășurat cu acest prilej, au constituit un succes de prestigiu pentru țara noastră, găsind un ecou favorabil în cercuri largi ale opiniei publice italiene și contribuind la o mai bună cunoaștere a patriei noastre.

Inginer O. FENEȘAN

DE PRETUTINDENI

TÎNĂRUL francez Sounnie conduce cu aceeași ușurință automobilul său și cînd acesta merge pe toate cele patru roți și cînd merge numai pe două. Însă pentru cei dornici de senzații extravagante el are un număr de atracție și mai „tare". Doi dintre asistenții săi

sînt plasați pe traseu și el se îndreaptă cu toată viteza spre ei, evitîndu-i abia în ultima clipă. Ar fi desigur o performanță de admirat, dacă absurditatea ar putea trezi admirație !

●

ÎN APROPIERE de străvechiul oraș rus Voronej se construiește o mare centrală atomo-electrică. Puterea ei va fi după terminarea primei părți a lucrărilor de 210.000 kW. Reactorul care va fi instalat aici este mult mai puternic decît toate reactoarele existente atît în U.R.S.S. cît și peste hotare. Orășelul constructorilor și al energeticienilor construit în apropiere de centrală, se conturează din ce în ce mai deplin. De pe acum există aici peste 100 de case cu 4 pînă la 5 etaje.

●

ÎN GOLFUL Biscaia există o insulită. Locuitorii ei duc o viață liniștită, patriarhală. Pe străzile ei pot fi văzuți măgărușii înhămați la faetoane. Însă măgărușii, spre deosebire de confrații lor de pe alte meleaguri, poartă pantaloni. Nu este vorba de o reclamă pentru un circ sau de spiritul de eleganță pe care proprietarii măgărușilor îl transmit ani-

malelor. Este vorba de țintari și de puțină tradiție. Cîndva, pe insulă erau multe măgărași și foarte mulți țintari, care erau o adevărată plagă pentru bietele animale. Pentru a le ușura cît de cît soarta, țăranii de pe insulă au inventat această originală „haină de protecție", care s-a păstrat pînă în zilele noastre.

●

UNIVERSITATEA de Medicină din Pekin, care are o vechime de 48 ani, a cunoscut o dezvoltare rapidă în ultimii 10 ani. De la 80.000 m² cît ocupau altădată clădirile ei, astăzi ea se întinde pe o suprafață de 600.000 m², iar numărul paturilor a crescut de la 134 la 2.600. Tot în ultimii 10 ani ea a format 3700 medici farmaciști, etc. cifră care reprezintă de trei ori numărul studenților acestei școli în timpul celor 37 ani dinainte de eliberare.

●

ÎN U.R.S.S. funcționează în prezent peste 350 de localități climaterice și balneare și peste 3.000 de sanatorii. Anul trecut, în localitățile balneo-climaterice și-au petrecut concediul de odihnă aproximativ 6 milioane de oameni.

●

LA O ADUNARE a organizației de femei a partidului laburist din comitatul Chester — Anglia — s-a dat glas îngrijorării ce domnește în rîndurile opiniei publice britanice în urma faptului că în Anglia se semnalează tot mai multe cazuri cînd familiile își vînd copiii în schimbul unor locuințe din cauza mizerelor condiții de locuit pentru remedierea cărora autoritățile nu iau măsurile cuvenite.

●

O ARMURĂ completă, datînd probabil din sec. XV i.e.n., a fost descoperită la Dendra, în Pelopones, de către o echipă de arheologi suedezi și greci. Armura prezintă amănunte interesante despre felul în care au fost înarmați oștenii în acea epocă.

●

ÎN GRĂDINA zoologică din Eskilstema (Suedia) o tînără cămilă a pătruns din nebăgare de seamă în cușca unde păștea un dromader. Rezultatul acestei grețeli a paznicilor grădinii a fost un nou născut de 12 kg., exemplar ce a stîrnit interesul savanților. De remarcat este faptul că animalul nou-născut are o singură cocoașă și nu... una și jumătate cum prevedeau calculele.

●

ÎN BARĂCILE degradate ale fostului lagăr nazist al morții din Dachau — Germania occidentală — unde criminalii hitleriști au ucis 75.000 de oameni nevinovați de diferite naționalități, locuiesc în prezent peste 1200 cetățeni din R. F. Germană, ca urmare a lipsei de locuințe din această țară.

●

CEEA CE VEDEȚI în clișeele de mai jos reprezintă o nouă „operă" a binecunoscutului Salvador Dali. De data aceasta nu e vorba de o pictură.

„Opera" a fost „materializată", în loc de pînză sau hîrtie, pe propria față a pictorului, cu ajutorul propriilor sale mustăți...

Între cele două fotografii ale pictorului — cu mustața „lungă" și mustața „antenă" — și picturile sale, există fără îndoială ceva comun: ridiculul !

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Cîte păduri sînt pe glob?

După ultimele date statistice, masivele păduroase ocupă o importantă suprafață a pămîntului, circa 3,8 miliarde hectare, 23,3% din întreaga suprafață a pădurilor aparține Americii Latine; 17,1% Statelor Unite. U.R.S.S. deține aproape 1/5 din întreaga suprafață acoperită de păduri a globului.

Rezerva totală de lemn existentă în pădurile aflate în exploatare se ridică la 101 miliarde m³. Volumul anual al exploatărilor mondiale, este de 1,38 miliarde m³.

Pe urmele lui Jules Verne

Strănepotul lui Jules Verne, în vîrstă de numai 15 ani Jan Clos Las, a parcurs cu avionul exact același drum pe care l-a parcurs și eroul romanului „80 de zile în jurul lumii". Călătoria a durat numai 80 de ore!

Oase artificiale

Oasele și dinții omului sau animalelor nu apar în organism ca atare, ci se formează treptat, prin osificarea unor țesuturi noi. Acest proces de osificare nu a fost încă suficient studiat. Recent, un aport important în studiul acestei probleme a fost adus de grupa biofizicienilor de la Institutul Tehnologic din Masacinzet. Ei au reușit să descopere mecanismul osificării și apoi să-l reediteze în laborator, obținînd oase artificiale.

Studiind osificarea naturală au constatat că moleculele mari care alcătuiesc țesuturile moi, creiază condițiile necesare formării unor cristale ultramicroscopice solide, care vor da duritatea țesutului.

În laborator, cercetătorii au obținut procesul de osificare, tratînd țesuturi vii cu molecule mari, elastice — ca de exemplu piele de delfin sau de viței cu diferite substanțe anorganice. Aceste țesuturi s-au transformat în oase. S-au creat astfel oase artificiale identice ca structură cu cele naturale, deocamdată ele fiind însă de dimensiuni microscopice. Această metodă de transformare a țesuturilor moi în oase, va avea întrebuințări practice în medicină. Astfel în cazul fracturilor, oasele vor putea fi sudate cu ajutorul unor lambouri din piele, deci țesut moale, care prin depunerea anumitor substanțe solide se vor osifica, sudînd fragmentele de oase între ele. Sau, în alte cazuri, se vor putea evita anumite fenomene nedorite, ca de exemplu apariția prematură a proceselor de arterioscleroză — (sclerozarea vaselor sangvine), evitînd astfel îmbătrînirea precoce.

O nouă stație seismică în Siberia

Pînă în prezent, enormele întinderi siberiene au fost foarte puțin studiate din punct de vedere seismic. Guvernul sovietic, a hotărît crearea unei întregi rețele de stații seismice în Siberia orientală. Dotate cu dispozitivele cele mai moderne, aceste stații vor face studii sistematice asupra fenomenelor seismice produse pe întreg teritoriul globului.

O perfecționare a motorului Diesel

Cu toții am auzit de motorul Diesel și de avantajele lui. Iată că de curînd s-a făcut o perfecționare a motorului Diesel, ceea ce îi aduce o serie de avantaje în plus. Este vorba de apariția motorului Diesel policarburant. Noul tip de motor se deosebește de motorul Diesel cunoscut prin existența unei „Camere mediane", în care are loc arderea combustibilului, spre deosebire de motorul Diesel obișnuit la care arderea combustibilului se făcea în cilindrii motorului. Avantajele care apar, datorită introducerii camerei mediane, sînt: un mers liniștit, un consum redus de combustibil, o mare suplețe în funcționare și faptul cel mai important că el poate consuma orice fel de combustibili, mergînd de la benzina obișnuită la uleiurile de uns. Motorul policarburant își găsește actualmente aplicații la toate tipurile de autovehicole, începînd cu turismul și terminînd cu autocamioanele grele.

Ceară din turbă

Puțini știu cît de mult se folosește în industrie ceara! A trecut de mult timpul cînd acest produs era folosit numai pentru producerea luminărilor sau a cremei de ghete. Astăzi ceara se folosește la fabricarea a nu mai puțin de 50 de produse.

Ceara obișnuită de albine va fi în curînd însă înlocuită cu ceara produsă din turbă. Metoda deosebit de economicoasă de obținere de ceară din turbă a fost elaborată de cercetătorii Institutului de turbă al Academiei de Științe a R.S.S. Bieloruse. Prima fabrică de ceară din turbă din U.R.S.S., a și intrat în construcție. Experiența a dovedit că ceara din turbă poate înlocui de asemenea cu succes atît stearina cît și parafina.

Cît de des se produc cutremurele?

În fiecare oră pe glob au loc în medie 10 cutremure de pămînt, adică peste 100.000 pe an. Dar 9/10 din aceste cutremure sînt înregistrate doar de aparate speciale — seismografe — și pe care omul nu le simte. Circa 1000 de cutremure pe an deteriorează locuințele, 100 le dărîmă, 10 sînt distrugătoare, iar catastrofale sînt nu mai mult de unul pe an.

Cele mai multe cutremure au loc în Chile și anume în medie 3 pe zi. În Japonia în fiecare 3 zile au loc 4 cutremure. În U.R.S.S., cele mai dese cutremure sînt în insulele Curile, și anume se înregistrează cîte unul la trei zile.

Ghețurile

După măsurătorile efectuate în cadrul Anului geofizic internațional, volumul total al ghețurilor de pe glob atinge aproximativ 18.000.000 km³ adică, cu 40% mai mult decît se presupunea înainte de aceste calcule. Antarctica suportă ea singură 90% din acest volum.

Avem frați în Cosmos?

Cum vom putea intra în legătură cu ființele raționale de pe alte planete

Astronomii devin pe zi ce trece mai convinși că în Univers se mai găsesc sisteme planetare locuite de ființe raționale și, mai mult, că numărul planetelor locuite de ființe raționale trebuie să fie infinit de mare, după cum a arătat astronomul sovietic B. Voronțov-Veliaminov.

Desigur că o călătorie dus-întors pînă la o îndepărtată planetă locuită ar trebui să dureze mult mai mult.

De ce mai avem frați în Cosmos

Galaxia noastră, „insula de univers" din care face parte sistemul nostru solar, cuprinde un număr de stele de ordinul sutelor de miliarde. Dintre acestea, foarte multe sînt stele de tipul Soarelui nostru, care ar putea deci poseda sisteme planetare și pe ale căror planete condițiile apariției vieții să fie asemănătoare cu cele de pe Pămînt.

Calcule recente, făcute de astronomul sovietic V. Fesenkov, au arătat că în galaxia noastră, o stea la un milion de stele poate avea o planetă cu condiții favorabile apariției și dezvoltării vieții. Dat fiind însă că în galaxia noastră există 150 de miliarde de stele, numărul posibil al planetelor locuite ar fi de 150.000.

Cunoscutul astrofizician și radioastronom sovietic I. Șklovski este și el de părere că cel puțin cîteva miliarde de stele sînt înconjurate de sisteme planetare și că galaxia noastră ar avea cel puțin cîteva milioane de stele cu planete pe care să fie posibilă existența ființelor raționale.

Certitudinea teoretică a existenței în Cosmos a unor alte ființe raționale decît oamenii ridică în fața noastră perspectiva de a putea intra în legătură cu aceste ființe raționale.

Nu trebuie să uităm desigur că aceste ființe raționale se pot afla în diferite stadii de evoluție și că, de exemplu, omenirea a ajuns abia de cîțiva ani să fie în stare de a proiecta pe o bază serioasă legături cu restul Cosmosului.

Bariera timpului

O altă problemă deosebit de dificilă, a cărei rezolvare încă nu o cunoaștem, este „bariera timpului". Cunoștințele actuale din domeniul fizicii, bazate pe teoria relativității restrînse a lui Einstein, verificată de toate fenomenele cercetate de fizica modernă, ne arată că cea mai mare viteză posibilă atît pentru transmiterea semnalelor luminoase sau radio cît și pentru eventualele cosmonave fotonice călătorind cu viteza luminii este de 300.000 km pe secundă. Viteze mai mari nu pot să existe, cel puțin în cadrul fenomenelor fizice cunoscute astăzi.

Dar numai diametrul galaxiei noastre este de zeci de mii de ani lumină. Chiar, dacă am reuși să intrăm în legătură prin radio sau prin semnale optice cu locuitorii unei planete aflate într-o zonă îndepărtată a galaxiei noastre, un singur schimb de semnale ar trebui să dureze cîteva zeci de mii de ani, deoarece undele de radio sau undele luminoase ar trebui să călătorească zeci de milenii dus și alte zeci de milenii întors, ceea ce reprezintă o perioadă comparabilă cu cea care a trecut de la apariția omului pe Pămînt.

Cum să-i găsim?

De aci ne putem da seama de ce, cu toate că numărul planetelor locuite de ființe raționale este desigur uriaș, omenirea nu a reușit încă să intre în legătură cu asemenea ființe. Distanțele fantastice din Univers fac ca asemenea contacte să fie extrem de greu de stabilit. Închipuiți-vă cît timp ar avea nevoie o cosmonavă, chiar și călătorind cu viteza luminii, pentru ca să „verifice" fiecare planetă din galaxia noastră, al cărei diametru este de ordinul zecilor de mii de ani lumină. Nu i-ar ajunge miliarde de ani pentru ca să descopere o planetă locuită de ființe raționale! Și aceasta numai în galaxia noastră, la distanțe cosmice minime!

O metodă a cărei realizare prezintă posibilități mai rezonabile de realizare este aceea de a executa o cercetare sistematică a stelelor care ar putea poseda sisteme planetare, în speranța de a detecta semnale eventuale, luminoase sau radiofonice, emise de locuitorii planetelor respective cu scopul de a intra în legătură cu alte ființe raționale.

Tehnica modernă a făcut pînă în prezent progrese suficiente pentru a se putea pași la realizarea unui asemenea program de cercetări.

Există mijloace tehnice

Uriașele radiotelescoape moderne, dintre care Uniunea Sovietică, posedă cele mai impresionante exemplare, înzestrate cu ultima realizare a radiotehnicii, amplificatorul molecular al lui Basov și Prohorov, laureați ai premiului Lenin pe anul 1959, sînt capabile să recepționeze radiosemnale fantastic de slabe.

Astfel, calculele au arătat că, dacă în cele mai apropiate stele asemănătoare Soarelui care ar putea poseda sisteme planetare, s-ar afla ființe raționale posedînd un grad de dezvoltare tehnică asemănător celui la care ne aflăm noi oamenii și care ar emite semnale radio, aceste semnale ar putea fi recepționate cu radiotelescoapele actualmente în funcțiune la cîteva observatoare.

Aparatele de radioemisie care ar urma să fie întrebuințate de „vecinii noștri" din Cosmos ar trebui să posede antene de emisie reflectoare cu diametrul de 200 m. pentru ca semnalele lor să poată fi recepționate la distanța de 11 ani lumină, la care se află stelele respective. Acest stadiu este deja atins și la noi pe Pămînt.

Pe ce lungime de undă?

Este interesant cum a fost dedusă lungimea de undă pe care semnalele „vecinilor" ar urma să fie emise. Raționamentul decurge astfel: Dacă în vreuna din stelele asemănătoare Soarelui mai apropiate de noi se află ființe raționale înzestrate cu o tehnică superioară și care ar putea comunica cu noi, ele trebuie să ne fie egale sau superioare. În orice caz, ele știu cu siguranță că o societate de ființe raționale, a cărei tehnică radiofonică se află într-un stadiu inițial de dezvoltare (ca acela în care ne aflăm noi), va fi interesată de recepția radioundelor cu lungimea de undă de 21 cm. Aceste unde sînt emise de către atomii de hidrogen din Univers, sînt ușor de recepționat, iar cercetarea lor este extrem de importantă deoarece dezvăluie taine extraordinare ale Universului. În prezent, cercetarea „benzii de 21 cm. a hidrogenului", reprezintă unul din cele mai fecunde terenuri de cercetare a radioastronomilor.

Mijloacele de recepție ale radioastronomilor terestri sînt cel mai bine puse la punct pentru recepția pe lungimea de undă de 21 cm., și este foarte probabil ca și alte ființe raționale evoluate să deducă acest lucru, acționînd în consecință și emițînd pe lungimea de undă de 21 cm., care prezintă probabilitatea maximă de a fi recepționată de către o societate ca cea omenească, aflată la începuturile radioastronomiei.

Din acest motiv s-a propus ca la o serie de mari radioobservatoare să se inițieze un „program de pîndă" a unor semnale pe lungimea de undă de 21 cm., venite din direcția stelelor Tau Ceti, Epsilon Eridani, Epsilon Indi, stele asemănătoare Soarelui, aflate la distanțe de circa 11 ani lumină și situate pe un „fond" relativ „curat", adică din ale căror direcții vin mai puține radiounde de origină cosmică și care ar putea acoperi emisiunile eventualilor locuitori. Această „pîndă" va trebui să fie continuată cel puțin cîteva ore pe zi, timp de zeci de ani.

Interpretarea eventualelor semnale constituie o altă problemă, deoarece nu putem ști ce structură pot avea ele. Oamenii de știință sînt de părere că ființele raționale emițătoare de semnale vor folosi șiruri de impulsuri întrerupte, asemănătoare cu semnalele Morse, deoarece asemenea semnale au o foarte redusă probabilitate de a fi produse în mod spontan în cadrul vreunui fenomen cosmic.

Aceste cercetări vor reprezenta desigur abia un început. Este posibil să nu putem „prinde" atît de curînd emisiunile așteptate de pe planetele respective.

Odată cu progresul științei și al tehnicii însă, mijloacele de observație vor deveni din ce în ce mai puternice, permițînd lărgirea progresivă a cercului investigațiilor la stele din ce în ce mai îndepărtate. De aceea putem afirma drept sigur că omul va putea intra în legătură cu alte ființe raționale și că aceasta este doar o chestiune de timp.

Ing. A. NEGREA

Cronica străzii — Vitrine...

(Urmare din pag. I-a)

nele elegante din Grivița Roșie, Floreasca, Colentina, Rahova, Vatra Luminoasă, Ferentari și cele din Calea Victoriei sau bulevardele centrale nici o deosebire. Vitrinele oferă aceeași imagine a abundenței și varietății, într-o gamă de o bogăție ce exprimă inventivitatea de bun gust, avîntul rodnic al muncitorilor din industriile cu produse de larg consum — textile, pielărie, drogherie, jerometal etc. Pe cine mai surprinde existența unei florării în Colentina? Nu m-a mirat remarcînd deunăzi în baia unui muncitor din cartierul 23 August, înșirată pe suportul de sticlă al lavaboului, o întreagă colecție de obiecte multicolore — pahare, rastel cu periuțe de dinți, borcănașe cu creme cosmetice, flacoane cu colonie, cutii cu săpunuri — pe care le-am văzut cu puțin înainte în vitrina cu articole din material plastic al unui magazin local. Ca și altfel alte lucruri de utilitate casnică, alătăturate apanagiul clasei exploatatoare, și acestea au devenit curente.

★

Ca în fiecare sezon, unitățile comerciale bucureștene participă la concursul de vitrine. L-am urmărit și în anii din urmă — și e plăcut de constatat progresul înregistrat în amenajarea lor artistică. Bunăoară, vitrina „sezonieră", a magazinului „Victoria" (e dedicată soarelui și plajei), cea a magazinului „București" și în special vitrinele întreprinderilor comerciale din cvartalul Palatului Republicii sînt exemplificatoare. A fost nevoie de niscai experiență pînă să se concilieze sugestiv cantitatea cu calitatea. Decoratorii, neținînd seama că vitrina e o expoziție în miniatură, menită a oferi cetățeanului un mănunchi de articole reprezentative, dădeau întîietate factorului cantitate. Transferau, ca să zic așa, conținutul magazinului în spațiul îngust cu geam de la stradă, aglomerîndu-l pînă la sufocare. Lipscanii excelau cu osebire în acest tur de forță, asemănător cu acel al scamatorului, înghesuind într-o valiză o groază de lucruri, inclusiv propria sa persoană. Rezultatul concura în subtilitate cel mai ermetic rebus. Niciodată nu reușeam să identific starea civilă a obiectelor învălmășite în vitrina galanteriei (cîndva am avut răbdarea — ca să-mi exersez ochiul și să-mi fortific sistemul nervos — să număr 268 de articole) și mai ales în vitrina drogheriei. De multe ori se întîmpla să descopăr, expuse afară, „la vedere", articole inexistente în rafturile dinăuntru, fie că s-au vîndut, fie că au fost exilate prea multe în insula exterioară.

Sînt convins că experiența amenajării vitrinei pe principiul sobrietății selective (gustul decorativ ce pune în valoare obiectul înconjurîndu-l cu un pic de spațiu liber; armonia coloristică din alăturarea cîtorva metraje) a triumfat și e un îndreptar pentru specialiștii respectivi. Căci mă gîndesc cu spaimă și amuzament totodată, la problema pe care abundența din ce în ce mai crescută a mărfurilor de tot soiul ar fi pus-o „vitrinierilor" rămași la rutina cantității. Pentru aceasta din urmă, îi este rezervat spațiul magazinului și, precum se știe, constructorii nu-i pun limită.

F. Brunea-FOX

MAGAZIN MEDICAL

Tabletele doctorului Siringeanu

— Dina, du-te pînă jos la gunoi cu pachetul ăsta. Voi, bărbații, instalați-vă lîngă televizor. Vă aduc acolo cafelele.

Abia a venit Rodica cu cești cafelele și se aude vocea fetiței:

— Vreau și eu puțină cafea, mămico!

— Cum, te-ai și întors? se miră Rodica. Unde e pachetul?

— L-am aruncat.. l-am aruncat pe fereastra din baie. Zău, mămico, așa face și tanti Lucreția de alături..

— Așa? Va să zică în loc să asculți de maică-ta, imiți relele altora...

Sub torentul de observații educative ,obrajii fetei iau culoarea purpurei.

— Fapt e că stăm cam prost cu curățenia la noi în bloc, zice Mihai. Hai niței dincolo.

Trecem în camera de baie și ne apiecăm peste geamul care dă în curtea de lumină. Într-adevăr, se pare că mai sînt Lucrеții și la alte etaje.

— Dragul meu Mihai — mărturisesc eu fenat — abia acum aflu, deși locuiesc aici de atîta vreme. Înțelegi, în garsoniera mea de burlac nu-mi fac eu gospodăria...

— Atunci te pomenești că nu știi nici cum arată curtea din spatele blocului nostru. Merită să o vezi. Ce-ar fi chiar acum?

Iată-ne în împărăția resturilor menajere. Zac răspîndite din belșug, pe mare parte din suprafața curții, după ce au umplut cu vîrf niște lădițe de lemn desfăcute și un fost cazan pentru fiert rufe. La ivirea noastră, doi șobolani greoi se retrag în mod organizat, fără semne de panică.

— Îi vezi? zice Mihai. Iar au apărut, cu toată deratizarea de acum două luni. Cred și eu, într-un asemenea paradis...

— Adevărat paradis, nu numai pentru șobolani, dar și pentru muște, acum cînd încep căldurile. E pe deplin demonstrat că aceste reziduri solide — cum le zic igieniștii — oferă condiții prielnice pentru răspîndirea celor mai mulți dintre agenții bolilor descrise în manualele de epidemiologie.

— Ascultă, tu nu cunoști pe cineva la Sanepid?

— Adică să vină Sanepidul să facă ordine și curățenie în locul nostru? Nu. Măsurile trebuie să le luăm noi singuri.

— Slabă speranță. Administratorul se vaită că nu poate face nimic.

— Foarte rău. Uite cum cred că ar fi cazul să procedăm: cerem comitetului de bloc să convoace adunarea generală a locatarilor, cu un singur punct la ordinea de zi: igiena părților comune. La ședință, propunem să se cumpere de urgență cutii reglementare pentru gunoi...

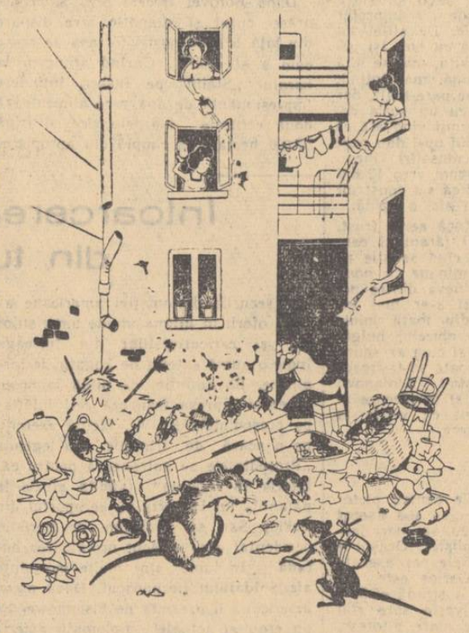

— Da, n-ar fi mare lucru. Dar ce ne facem cu aruncătorii gen tanti Lucreția?

— Cu ei acționăm în etape. Etapa întîia: lămurire. Folosim adunarea generală, le facem cîte o scrisoare, organizăm și munca de la om la om, cu ajutorul comitetului. Îmi iau eu sarcina asta.

— Și dacă lămurirea nu prinde?

— Cu răbdare și perseverență, trebuie să prindă. Dacă totuși mai rămîn unii refractari, trecem la etapa a doua: demascare. Le punem caricatura și numele la intrarea în lift, să-i cunoască toată lumea. Nu izbutim nici așa, trecem la etapa a treia, pentru care avem și baza legală, și mijloacele.

P. coni.
dr. Al. GHEORGHIU

Noutăți medicale

Tratamentul chirurgical al infarctului miocardic. — Infarctul miocardic este o afecțiune cardiacă datorită astuparii unei artere care trîgă inima. Prof. A. M. Bakulev de la Institutul de Chirurgie Toracică al Academiei de Științe din U.R.S.S., a tratat chirurgical această boală. Noul tratament urmărește să amelioreze circulația miocardului (mușchiului cardiac). Starea generală a bolnavilor operați s-a ameliorat foarte mult, iar durerile cardiace au dispărut.

Un nou antibiotic: oxibicilina. — În ultimii ani se folosește din ce în ce mai mult penicilina cu acțiune prelungită. Un colectiv de chimiști sovietici a produs un astfel de antibiotic — oxibicilina — care își păstrează concentrația în organism 7—10 zile, după administrare.

Oxibicilina este o sare de penicilină, netoxică și nedureroasă, foarte eficace în anumite infecții.

C. N.

Ce știți despre organismul dv.

● **Timpanul omenesc percepe toate sunetele cuprinse între 20—30 de mii de vibrații pe secundă, urechile omului fiind înzestrate cu 12.000-30.000 de coarde vibrante.**

● **În corpul omului mor și regenerează 125 milioane de celule pe secundă. S-a ajuns la concluzia că în curs de 7 ani, unele părți ale organismului se reînnoiesc în întregime. Astfel, de exemplu, în sînge durata vieții globulelor roșii este de aproximativ 30 de zile, iar a globulelor albe de aproximativ 24 de ore. Durata vieții celulelor care căptușesc stomacul nu depășește 2—3 zile.**

● **Majoritatea oamenilor pot să-și țină respirația timp de aproape un minut, dar și acest efort este destul de dificil. Unele persoane însă, care s-au antrenat pentru a putea sta sub apă, pot să-și țină respirația pînă la 5 minute.**

● **Consumul de energie al organismului normal este legat de activitatea sa. Lucrul de mînă, munca științifică, munca de dactilografă, etc. necesită o cheltuială de energie zilnică de aproximativ 2500—2800 de calorii. Lucrul în picioare, legat de o activitate manuală, cum este de pildă cel al strungarului se efectuează cu o cheltuială de 3.300 de calorii. Cam aceeași energie este cheltuită și de un lăcătuș, un tractorist, un conducător de autobuz, etc. Fierarii, minerii, furnaliștii cheltuiesc 2500—4000 de calorii, în 24 de ore.**

● **La om cantitatea de salivă secretată în 24 de ore variază de la 1000 la 1500 gr. Există însă animale ierbivore, cum este de pildă vaca, a cărei secreție salivară este de mai mulți litri zilnic.**

Dr. I. R.

Sfaturi pentru vilegiaturiști

PLAJA

În exprimarea curentă, cînd spunem a face plajă înțelegem a face băi de soare. Această expresie derivă desigur din unul din foloasele esențiale ale acelei porțiuni a țărmului mării, acoperită de nisip și scoici, care se cheamă plajă. Prin plajă se înțelege orice loc pe malul unei ape unde se pot face băi de soare.

Am reamintit aceste sensuri dintr-un motiv foarte justificat. Foloasele unei plaje adevărate nu se rezumă nici pe departe la posibilitatea pe care o oferă băile de soare.

În cele de mai jos va fi vorba despre o altă latură principală a unei plaje adevărate, adică acoperită de nisip. Este vorba de băile de nisip. Să ne explicăm:

Căldura nisipului, proprietatea lui de a absorbi transpirația, efectul minusculelor particule de nisip asupra nervilor periferici din piele și chiar efectul sărurilor conținute de nisipul mării sau al unor lacuri balneare — fac ca nisipul să fie folosit de medici ca un mijloc științific de tratament al unor boli.

Băile de nisip se practică de foarte multă vreme. În scrierile antice ale lui Herodot și Plinius se vorbește de efectul lor vindecător și se dau chiar unele „indicații" de felul cum trebuie practicate aceste băi.

Balneoterapia de azi a confirmat științific unele observații empirice de atunci și a făcut din băile de nisip un tratament curent al unor boli.

Bolnavii cărora li se prescriu astfel de băi sînt cei cu boli articulare, radiculite, nevrite, cei ce au suferit fracturi, entorse, luxații, cei care au rămas cu anumite tulburări de pe urma unor boli genito-urinare, obezii, anemicii etc.

În esență, o baie de nisip constă din acoperirea părții de corp cu pricina cu un strat de nisip cald. Chiar cînd sînt generale, capul și partea de sus a pieptului, cu regiunea inimii, nu se acoperă cu nisip. Grosimea stratului de nisip este de circa 10 cm. Capul este ținut la umbră și, mai bine chiar, se pun comprese reci pe frunte și pe inimă. În toate cazurile, un medic supraveghează cum se simte bolnavul, îi ia pulsul și îi urmărește respirația. De la caz la caz medicii recomandă ca băile de nisip să se facă la două sau trei zile.

După terminarea acestei proceduri se recomandă să ne spălăm bine cu o apă călduță — bunăoară încălzită la soare. După aceasta bolnavul trebuie să se odihnească la umbră, acoperit bine.

În ce constă efectul curativ al băilor de nisip?

La 5—10 minute după începutul procedurii corpul începe să transpire puternic. Într-o singură baie de nisip se poate elimina ½ pînă la 1,½ kg. de transpirație! Aceasta ușurează activitatea rinichilor, căci prin transpirație se elimină din organism produsele de descompunere și ale metabolismului: sarea, diferite otrăvuri și toxine.

În timpul băilor de nisip temperatura corpului crește cu 0,5—1 grad, vasele sanguine se dilată, circulația sîngelui este accelerată. Sîngele adunîndu-se către periferie, în piele, activitatea inimii și a plămînilor este ușurată.

Uneori medicii recomandă și copiilor bolnavi băi de nisip. Așa este cazul în unele forme de rahitism, sechele de polio, mielită și altele.

Trebuie să se știe că numai medicul poate hotărî necesitatea unui tratament cu băi de nisip, cîte băi trebuie făcute și durata lor.

Aceasta cu atît mai mult cu cît unor bolnavi li se interzice o procedură atît de activă. Așa este cazul bolnavilor de tuberculoză activă, insuficiența cardiacă decompensată, bolnavii ce sîngerează ușor etc.

SCALDATUL

Rîurile, lacurile și marea atrag în deosebi în anotimpul călduros, datorită marii plăceri pe care o produce scăldatul. În timpul scăldatului acționează toți factorii firești ai naturii — soarele, aerul și apa. Aceștia contribuie la dezvoltarea și fortificarea organismului, precum și la prevenirea diferitelor boli datorite răcelii.

Față de marile avantaje ale scăldatului, trebuie avut în vedere însă și faptul că, practicat nerațional, acest mijloc foarte plăcut de călire poate deveni dăunător sănătății.

Astfel, abuzul scăldatului poate duce la obosirea inimii, supraexcitația sistemului nervos, la o istovire generală a organismului. De aceea, pentru a se evita aceste neplăceri trebuie respectate o serie de reguli. Așa, de pildă, nu ne vom scălda înainte de stabilirea vremii călduroase și înainte ca temperatura apei să ajungă la 18—20 grade. În primele zile nu se recomandă nici chiar oamenilor perfect sănătoși să se scalde mai mult de o singură dată pe zi, iar mai tîrziu — de cel mult 2—3 ori pe zi.

Persoanele cu tulburări ale sistemului nervos, cu diferite boli ale organelor interne, precum și cele slăbite, nu se pot scălda cu stomacul gol sau înainte de a fi trecut o oră de la masă.

Copiii, mai ales cei nervoși, nu trebuie să stea prea mult în apă. Acestor copii li se recomandă să se scalde cel mult 5—10 minute.

Acest regim de scăldat va fi respectat și de oamenii virstnici, deoarece la aceștia sistemul nervos și cel cardiovascular se adaptează mai greu la variațiile mediului exterior.

Înainte de a intra în apă pielea trebuie să fie caldă, dar nu transpirată. Dacă pielea este mai rece, ne vom încălzi corpul prin mișcări și frecții înainte de a face baie.

În cazul apariției unei stări de slăbiciune, a palpitațiilor, amețelilor sau indispoziției, se va ieși imediat din apă. La ieșirea pe mal se va șterge corpul repede pînă la uscare, după care e necesară odihna la umbră, 5—10 minute.

OCHELARII DE SOARE

În zilele însorite ale verii ochii noștri primesc multă lumină. De aici a izvorît necesitatea firească de a-i feri de surplusul de raze. Unii folosesc în acest scop umbrele, pălării cu boruri largi, alții ochelari de soare. Din păcate însă, nu mulți din cei care folosesc ochelarii de soare sînt preocupați să aleagă ochelarii cu sticla potrivită ochilor.

Se găsesc ochelari cu sticla colorată aproape în toate culorile. Inovațiile în acest sens erau dictate însă nu de latura igienică, ci de cea „estetico-excentrică".

Problema superiorității culorii verzi, albastre sau cenușii a preocupat însă pe mulți cercetători și oculiști. Stratul fotosensibil al ochiului — retina — poate funcționa normal doar atunci cînd este supus influenței tuturor culorilor componente ale spectrului solar normal. Dacă pe retină cade doar o singură culoare, retina obosește la fel ca și față de o lumină prea puternică.

Sticlele fumurii slăbesc uniform strălucirea tuturor culorilor spectrului solar. Astfel nu se oprește complet vreo culoare și nu se adaugă în intensitate alta. Folosind ochelari cu sticla fumurie, omul nu pierde facultatea de a distinge corect culorile corpurilor din jur.

Sticlele verzi, în raport cu tăria colorării lor, opresc mai mult sau mai puțin culoarea roșie și violetă, lăsînd însă drum liber culorii galbene și verzi.

Sticlele albastre opresc din culoarea galbenă și verde, lăsînd să treacă liber culorile albastru, violet și roșu.

Cercetările au mai stabilit însă că culoarea galbenă oferă condițiile cele mai bune funcției vizuale a ochilor. De aceea, ochelarii cu o sticlă verde nu prea închisă, micșorînd strălucirea luminii solare, nu scad acuitatea vizuală. Această proprietate a culorii galbene a fost luată în considerație la alcătuirea unei sticle speciale pentru ochelari, care au o culoare fumurie cu o nuanță galben-verzuie.

Ochelarii produși de industria noastră și care se vînd prin „Centrofarm" țin seama de datele științifice amintite. Oamenilor sănătoși li se recomandă a purta ochelarii de soare numai în zilele și orele cînd strălucirea soarelui este puternică.

În casă sau în zilele înnourate ochelarii de soare nu trebuie folosiți, căci folosirea lor prelungită ridică sensibilitatea ochilor la lumină și vatămă treptat sănătății.

Cele de mai sus se referă desigur la oameni sănătoși, căci bolnavilor de anumite boli de ochi, de la caz la caz, medicii specialiști le prescriu ochelari de diferite culori și cu un alt mod de întrebuințare.

Rama ochelarilor este bine să fie și ea de culoare închisă, căci culoarea albă, reflectînd lumina, produce sclipiri care acționează neplăcut asupra ochiului și adesea jenează vederea.

Dr. V. IVANOV

GIMNASTICA COPILULUI ÎN PRIMUL AN DE VIAȚA

(Perioada de vîrstă 7 — 9 luni)

În această perioadă sînt recomandate exerciții de îndoire și desdoire a brațelor, de întindere și încrucișare a acestora, de îndoire și desdoire simultană a picioarelor, exercițiul „bicicleta", de așezare și ridicare, de mers cu scăunelul și de mers susținut de ambele mîini. În afara ultimelor două exerciții, celelalte au fost descrise amănunțit în rubrica noastră în numerele anterioare — de aceea nu vom reveni asupra lor.

1. — Mers susținut

2. — Mers cu scăunelul

EXERCIȚIUL DE MERS, SUSȚINUT DE AMBELE MÎINI. Copilul stă în picioare cu fața spre noi. Copilul va păși. După cîteva zile continuăm exercițiul pășind în spatele copilului și susținîndu-l de ambele mîini. Exercițiul se execută timp de 2—3 minute.

EXERCIȚIUL DE MERS CU SCĂUNELUL are drept scop perfecționarea mișcărilor de mers. Folosim un scăunel mic cu spătar, care să poată fi ușor apucat și cuprins de copii. Punînd copilul în spatele scăunelului și sprijinindu-i mîinile de spătar, împingem ușor cu o mînă scăunelul, în timp ce cu cealaltă sprijinim la nevoie copilul. Curînd copilul va căpăta încredere în el și va înainta cu ușurință cu ajutorul scăunului. În nici un caz el nu trebuie lăsat singur pînă nu capătă siguranță în mișcări. Exercițiul se execută timp de 3—4 minute.

Dr. A. E.

PE SCURT DESPRE JO

Prima ediție „modernă", desfășurată în anul 1896 în patria vechii Olimpii — la Atena, a avut ca erou pe factorul poștal Luis Spiros — cîștigătorul probei de maraton căruia i s-a oferit cel mai original premiu din istoria sporturilor: pe fiica unuia din organizatori drept soție.

Bunke, cîștigătorul probei de viteză, a fost precursorul startului modern. Plecarea a luat-o în risetele și nedumerirea tuturor, însă după cîteva secunde s-a adeverit zicala că: rîde mai bine cine rîde la... finiș!!

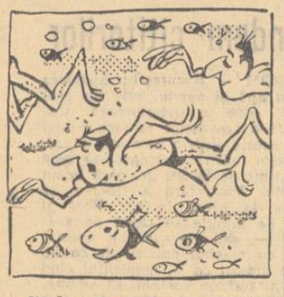

Următoarele ediții ale Jocurilor Olimpice moderne, desfășurate la Paris (1900), St. Louis (S.U.A.) 1904 și Londra (1908) au cîteva caracteristici comune:

Probele nu erau cristalizate definitiv; spre exemplu sportivii se întreceau la: — tracțiunea cu frînghia — pe echipe de cîte 8; — săriturile în lungime cu elan și fără elan; — aruncările atletice cu brațul puternic și cu ambele brațe; — curse cu handicap (avantaj în metri acordat concurenților mai slabi ca și cursa de 60 m. înot pe sub apă).

Jocurile Olimpice de la Paris 1900 se desfășoară cu totul neregulat timp de 3 luni, fiind subordonate Expoziției Internaționale, într-o „vasalitate umilitoare" (după cum constată însuși Coubertin).

Participarea extrem de redusă, fată principala caracteristică a Olimpiadei de la St. Louis (1904).

Din cei 904 concurenți din 7 state, numai 64 erau străini, așa că probele s-au desfășurat mai mult în familie...

Este păcat să nu fii în pas cu tehnica modernă, pare să îi gîndit, „cîștigătorul" probei de maraton, americanul Lorz, care a parcurs nu mai puțin de 15 km. din cursă instalat comod în această „invenție", pe atunci ultimul tip al tehnicei.

Dar principala caracteristică a acestor J.O. o constituie comercializmul deșănțat.

Texte: B. ELIAS
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

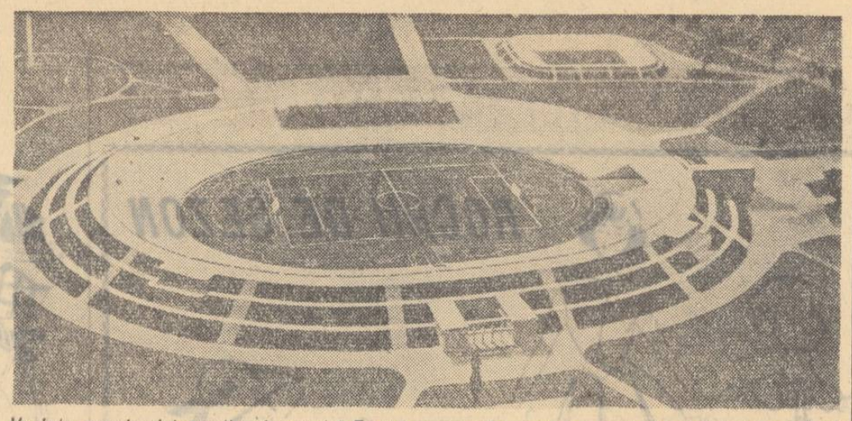

Macheta complexului sportiv al orașului Timișoara, complex care va cuprinde un stadion modern cu circa 30.000 de locuri, pistă de atletism, terenuri de volei și de tenis, turn de lansare cu parașuta etc.

Mîine în Capitală

Ultimul act al „Cupei R.P.R." la fotbal

Semifinalele „Cupei R.P.R." au decis duminica trecută la Orașul Stalin și Constanța, ca Dinamo Obor și Progresul București să fie cele două echipe chemate să joace mîine în Capitală, ultimul act al celei mai populare competiții fotbalistice interne. Ambii finaliști, dar în special primul, au trecut cu succes cele 120 minute de joc ale semifinalelor — pentru că ambele rezultate s-au decis după prelungiri — și iată-i acum față în față, cu cărțile de vizită ce și le-au scris în acest sezon.

Din istoricul competiției

Marea competiție care este „Cupa R.P.R." se bucură, în deosebi în ultimii ani, de popularitatea și succesul ce i-l asigură participarea a sute și sute de echipe din toate categoriile ce se înfruntă în fiecare ediție. Ardoarea și voința cu care formațiile de la categoriile inferioare combat în compania celor din categoriile superioare, ca să-și dovedească valoarea lor, ca și caracterul eliminator al partidelor, dau un farmec aparte jocurilor de cupă. În palmaresul cîștigătorilor competiției sînt înscrise numele a opt echipe care la vremea respectivă au jucat în categoria A, dar și a uneia (Metalul Reșița) din categoria B. Aceste nouă echipe și-au împărțit cele 21 de ediții disputate pînă acum în „Cupa R.P.R.": Cîte odată au cîștigat: Dinamo București (1959), Știința Timișoara (1958), Progresul I.C.O. (1956), Metalul Reșița (1954) și C.F.R. Turnu Severin (1943); de cîte două ori, U.T.A. (1948 și 1953) și Ripensia (1934 și 1936). Dar marile învingătoare ale competiției sînt Rapid București (fost și C.F.R. București) și C.C.A. care au cîștigat de 7 și — respectiv — de 5 ori această competiție.

In ediția 1959—1960 s-au înregistrat în cursul desfășurării fapte care rămîn legate de istoricul ei. In etapa în care au debutat echipele categoriei B — la 14 octombrie — 4 dintre ele (Tractorul Orașul Stalin, Victoria Buzău, Unirea Focșani și C.S.M. Reșița) au fost eliminate din competiție de către echipele de regiune sau oraș — învingătoare fiind, în ordine: Voința Odorhei, Locomotiva Buzău, Dinamo Tecuci și Olimpia Reșița. În etapa următoare, la 18 noiembrie, alte 5 echipe din categoria B au avut aceiași soartă printre ele fiind de astădată și nume „sonore": C.S.M.S. Iași, Corvinul Hunedoara, Industria Sîrmei, C.F.R. Timișoara și C.S.M. Baia Mare, învingători fiind: Dinamo Tecuci, Paringul Lonea, Voința Tg. Mureș, Olimpia Reșița și Stăruința Sighet. In etapa următoare, a șaisprezecimilor de finală, Stăruința Sighet a învins pe C.S.M. Rădăuți și s-a calificat astfel împreună cu Paringul Lonea dintre echipele de regiune sau oraș, în lotul ultimelor 16 formații rămase în competiție pentru etapa optimilor de finală. Debutul echipelor categoriei A, în aceiași etapă, a fost însoțit și el de plata unui tribut greu, pentru că trei dintre aceste echipe au fost eliminate de formații ale categoriei B: U.T.A., Farul și Jiul. O săptămînă mai tîrziu, la 6 decembrie, în etapa optimilor de finală, alte 2 echipe ale categoriei A — dintre cele cu veleități mai mari — plătesc același tribut echipelor categoriei B: Rapid e eliminat de Dinamo Obor, iar Petrolul de Știința Timișoara.

Dintre cele opt echipe calificate mai departe în a 22-a ediție a „Cupei R.P.R." se poate spune, fără exagerare, că foarte puțini ar fi putut întrevedea în Progresul și Dinamo Obor pe finaliștii ediției. Mai rămăseseră în competiție C.C.A., Dinamo București, Dinamo Bacău, Știința Cluj, Progresul și Minerul Lupeni din categoria A și Știința Timișoara cu Dinamo Obor din categoria B. Totuși, din performanțe cunoscute de dată recentă, așa s-a întîmplat.

Rînduri în plus pentru Dinamo Obor

Dintre cei doi finaliști, Progresul este bine cunoscut marelui public așa că nu vom insista mai mult asupra lui. Marea revelație a actualei ediții a „Cupei R.P.R." este însă Dinamo Obor, care în acest sezon a marcat o radicală schimbare în bine, impunîndu-se cu autoritate și în campionatul seriei a doua a categoriei B. Munca și priceperea antrenorului C. Teașcă, rîvna în pregătiri și calitățile tinerilor ei jucători, au transformat într-o singură stagiune, o formație modestă, într-o echipă cu un bun nivel tactic și tehnic, preocupată să joace un fotbal gîndit, cu obiectiv precis. O caracteristică a echipei e și tinerețea jucătorilor ei. Cel mai „vîrstnic" jucător al echipei are... 24 de ani și este centrul atacant Florea Staudt, ceilalți avînd vîrste între 21—23 de ani, cei mai „tineri" fiind atacanții Gheorghe Niculescu și Dan Vîlcov precum și mijlocașul Ștefan Constantin. Puterea de luptă a echipei este, de asemenea, de menționat, pentru că — în general — ea are finaluri puternice, care de multe ori au salvat partide care la un moment dat păreau pecetluite în favoarea adversarilor întîlniți.

Toate aceste calități le poate arăta Dinamo Obor și în partida de mîine, dacă — bineînțeles — nu va suferi cumva tracul ce-l poate provoca importanta partidă ce o are de disputat, căci oricum, echipa nu are încă experiența marilor întîlniri. Să sperăm totuși că va juca la valoarea obișnuită, ca și Progresul de altfel, pentru calitatea spectacolului în sine ce se așteaptă de la o finală a „Cupei R.P.R."

I. BOCIOACA

Pregătiri pentru Olimpiadă

Cu lotul de canoiști romîni care au dominat întrecerile de la Melbourne

Halterа era pe podea. Un sportiv nu prea înalt, chiar mărunțel s-ar putea spune, dar vînjos, se apropie de ea și mai însurubă cîte o greutate la fiecare capăt al barei. Se șterse pe mîini. Veni în fața barei, se propti bine pe picioare și o apucă zdravăn cu mîinile. Iată, acum o ridică. O zvîcnire care a durat o fracțiune de secundă și bara cu greutăți e la piept. Încă una și cele 100 kg. se află deasupra creștetului. Apoi o lasă, ușurel, jos. Din nou sportivul apucă bara, o ridică, o lasă. De cîteva ori la rînd. Antrenorul e lîngă el, îi dă sfaturi și, cîteodată, își notează ceva pe un carnet. Desigur, veți spune, vrem să vă purtăm prin lumea halterelor și a halterofililor. Dar n-ați ghicit! Cele povestite pînă acum reprezintă o părticică din antrenamentul... canoiștilor, care se pregătesc pentru marea întrecere de la Roma! „Halterofilul" este Leon Rottman, dublu campion olimpic, iar antrenorul este Radu Hutan. Acesta a ținut să ne lămurească:

— Ceea ce ați văzut, este doar începutul antrenamentului. Sînt exerciții foarte folositoare pentru dezvoltarea forței, atît de necesară canotorilor. Rottman pot spune că este campionul lor la haltere. A ajuns să ridice o greutate de 100 kg. Are însă rivali serioși printre ceilalți canoiști și în special în Alexandru Iacovici.

Munca pentru a obține o medalie la Roma, e grea. Începe cu multe luni înaintea startului, fiindcă sînt mulți canoiști de valoare în lume, și mai ales dacă vrei să-ți menții prestigiul cucerit în 1956 la Melbourne cînd sportivii romîni au cucerit trei din cele patru medalii de aur care se dădeau la probele de canoe. De aceea antrenamentele au început cu mult timp în urmă. Mai întîi, canoiștii au fost gimnaști: pregătirea fizică generală; a urmat lucrul cu extensoarele: pentru dezvoltarea unui ritm superior; apoi... halterofilii: pentru dezvoltarea forței; crosiști: pentru dobîndirea rezistenței; alergători pe 400 și 800 m. plat: pentru obișnuirea organismului cu efortul în regim de viteză; iată-i acum baschetbaliști: pentru căpătarea mobilității. Și, în sfîrșit, în mediul preferat, din nou pe apă!

— Pînă la Jocurile Olimpice, ne spune antrenorul Radu Hutan, deci pînă la jumătatea lui august, fiecare sportiv va trebui să aibă 2000 km. parcurși cu barca. Rottman a cucerit cele două medalii de aur în 1956, avînd numai 1800 km. Și era în decembrie. Vă închipuiți că de data asta efortul e mult mai mare, fiindcă și pregătirea e mult mai atentă. La Snagov facem antrenamente pentru perfecționarea tehnicii individuale și pentru menținerea echilibrului pe barcă.

— La Roma vor avea loc aceleași probe ca și la Melbourne?

— A intervenit o modificare: în timp ce în Australia, pe lacul Ballarat, au fost patru probe (canoe simplu: 1000 m. și 10.000 m.; canoe dublu: 1000 m. și 10.000 m.), pe lacul Albano de lîngă Roma, se vor disputa numai probele de canoe simplu 1000 m. și canoe dublu 1000 m., suprimîndu-se probele de fond. Cauza: lacul Albano, un lac vulcanic, are adîncime mare și nu poate fi balizat.

— Ce șanse au sportivii noștri?

— Cred că ne vom menține supremația arătată la Melbourne. Pentru proba de canoe simplu se pregătesc Rottman, Ismailciuc, Igor și Ichim Lipalit. Toți patru sînt de valoare egală, toți se antrenează la fel de intens. Diferența cred că va fi determinată de momentul cînd vor fi în cea mai bună formă, pentru că altfel, e foarte greu să facem o selecție. La sfîrșitul lui iulie, avem un concurs internațional la Snagov, unde au fost invitați canoiștii sovietici și unguri. Împreună cu sportivii romîni, vor fi prezenți principalii pretendenți la titlurile olimpice. La acest concurs vor „cădea": doi dintre cei patru. Repetiția generală va avea loc cu prilejul campionatelor naționale cînd va „cădea" și al treilea. Fiindcă la J.O. la probele de canoe nu este admis decît cîte un concurent dintr-o țară la fiecare probă. Pentru proba de dublu se pregătesc Dumitru Alexe, Alexandru Iarovici, Lavrente Kalinov și Achim Sidorov. Și aici, selecția va fi foarte grea, cele două dubluri fiind la fel de puternice. Cred că finala campionatelor noastre la canoe simplu se anunță mai disputată decît finala olimpică!

M. ALEXANDRU

Simion Ismailciuc și Dumitru Alexe, campioni olimpici la Melbourne, în 1956.

PUNCTE DE VEDERE

In sfîrșit!

De-a lungul istoriei sale multiseculare, capitala Moldovei a cunoscut strălucirea și paragina, faima și uitarea, — colbul timpului risipindu-se cu cernerea ploilor și căderea zăpezilor.

Cîte fapte grozave, vrednice de mirare și de amintire, nu s-au întîmplat în dulce tîrgul Ieșilor! Cîte umbre ilustre n-au rătăcit pe ulițele povîrnite din preajma Copoului și-a Academiei Mihăilene, din Țicău pînă spre Nicolina!

Ce n-a avut Iașul, în cursul veacurilor? Curte domnească și lăcaș bisericesc fără seamăn, poeți și cărturari vestiți, bătălii sîngeroase și iubiri nemuritoare, vinuri slăvite și epopei istorice demne de pana unui Firdusi... Ce-i drept, de la o vreme..ncoace, monumentele trecutului caută lung și sfielnic la clădirile cele noua, care și aici — ca pretutindeni — naltă temerare frunți de beton în văzduh...

Și totuși, cinstiți cititori, este ceva ce n-a avut Iașul de cînd lumea și pămîntul — și anume ,o echipă, de fotbal în prima categorie! Iar dacă mi-ar fi spus careva, mai acum 10—15 ani, că oi trăi s-o văd și p-asta, i-aș fi răspuns că mă îndoiesc, deoarece n-am nădejde să apuc mult încolo, peste hotarele mileniului doi...

Ei bine, la ora de față, „miracolul" s-a consumat: Clubul Sportiv Muncitoresc-Studențesc va juca în categoria A, împreună cu Știința-Timișoara și Corvinul-Hunedoara. Performanța echipei ieșene a fost realizată de o asemenea manieră, încît mi se pare că este cazul să zăbovim cît de cît asupră-i.

Spre deosebire de colegele sale întru promovare, C.S.M.S.-ul nu cuprinde nume sonore, cu excepția, poate a lui Avasilichioaie și al lui Voica. Însușirea de căpetenie a formației din Iași este omogenitatea, echilibrul între compartimente. Cei 11 jucători alcătuiesc un colectiv bine sudat, capabil — după spusele specialiștilor care i-au văzut „la lucru" — să ofere spectacole fotbalistice de calitate.

C.S.M.S.-ul a condus în seria I-a timp de 26 de etape, adică de la start la potou, supremația sa nefiind amenințată decît la începutul returului, de către Dinamo-Galați. Ulterior, duelul indirect s-a rezolvat categoric în favoarea ieșenilor — chiar cu vreo două etape înainte de sfîrșitul campionatului.

În sfîrșit, trebuie să mărturisesc că de foarte mulți ani, de pe vremea copilăriei, cînd plîngeam la un eșec al „Venusului" ca la înfrîngerea lui D'Artagnan — n-am mai urmărit cu atîta încordare, deși de departe, evoluția unei echipe, n-am mai „ținut" cu unsprezece jucători, așa cum mi s-a întîmplat cu C.S.M.S...

Și asta, nu pentru că aș fi olecuță moldovan — da de unde! — nu pentru că mi-ar fi dragi Eșii, cu aura lor de poezie și de istorie, cu Trisfetitele și Turnul Goliei, cu teiul lui Eminescu și Nicolina lui Pintilie, cu ville dinspre Bucium și codanele de pe strada Lăpușneanu...

Să nu bănuiți, prea iubiților prieteni și cetitori ai mei! Toată povestea se trage, mai degrabă, de la afurisitul simț al echității, care îmi spune de ani și ani de zile, că Iașul trebuie să aibe, între atîtea podoabe, și o echipă de fotbal în prima categorie...

Dar, să ne înțelegem, — nu pentru un singur sezon!

Dan DEȘLIU

• Varietăți • Varietăți •

Victoria lui Patterson sub semnul întrebării

În cercurile sportive se dezbate înfrîngerea campionului mondial de box Johansson a produs o vie emoție. În numeroase declarații cei care au asistat la meci își exprimă îndoiala că victoria lui Patterson ar fi fost obținută în mod cinstit ceea ce deschide din nou dosarul meciurilor aranjate în boxul profesionist.

Într-un articol apărut în ziarul „Kavalisposten" comentatorul de box Birger Buhre care a asistat la meciul de la New York, scrie că atît el cît și antrenorul Nils Blomberg sînt aproape convinși că meciul a fost aranjat dinainte, deoarece astfel de operații sînt foarte obișnuite în boxul american, Birger Buhre scrie că el a fost surprins de faptul că la conferința de presă ținută a doua zi după meci, Johansson părea foarte mulțumit și era chiar vesel. El a declarat atunci ziariștilor că nu se resimte deloc după k.o.-ul suferit în runda a 5-a și că este gata să înceapă pregătirile pentru revanșa care va avea loc în noiembrie. Ziaristul suedez conchide citînd un ziar american care scria cu o săptămînă înaintea întîlnirii: „Cînd este vorba de un meci mare de box la New York nu poate fi exclusă posibilitatea ca el să fie aranjat dinainte".

Șutul salvator

Un fapt curios, aproape fără precedent, s-a petrecut de curînd în orășelul italian Porto d'Aspara. În timpul unui meci de fotbal centrul înaintaș al echipei locale, Giorgio Massini, degajînd, se vede, cu prea multă forță mingea, a expediat-o în ferestrele unei case învecinate cu stadionul. Geamul s-a făcut țăndări, dar aerul care a pătruns în cameră odată cu mingea a salvat viața lui Benedetto Tiotto care agoniza în patul său asfixiat în timpul somnului de o scurgere a conductei de gaze. Balonul de fotbal a fost un adevărat „balon de oxigen" salvator.

Răzbunarea lui Skoglund

În echipa de fotbal Fulminense, campioana Braziliei, care a învins selecționata orașului suedez Borrby cu 11—0 a figurat și suedezul Skoglund. Cunoscutul internațional care joacă deobicei la clubul italian F. C. Milano, venise să întărească selecționata orașului său natal. Federația suedeză i-a interzis însă să joace. Brazilienii care aveau un jucător accidentat au recurs la serviciile lui Skoglund. Luîndu-și rolul în serios Skoglund a înscris 5 din cele 11 goluri marcate în poarta echipei concetățenilor săi.

Turul Franței

Primul tur ciclist al Franței inițiat de Henry Desgranges s-a desfășurat în anul 1903. Învingător a fost Maurice Gavin care a parcurs 2828 km. cu o viteză medie orară de 25.288 km. Cea mai lungă etapă a fost Paris—Lyon 414 km. Pe vremea aceea bicicletele cîntăreau 15—20 kg. iar pentru a schimba vitezele alergătorii trebuiau să coboare și să demonteze roata. Turul Franței a devenit apoi una din cele mai populare competiții cicliste. Pînă acum s-au desfășurat 46 de ediții care au consacrat numeroși campioni. Belgianul Filip Thys și francezul Louison Bobet sînt singurii care au cîștigat de cîte trei ori „la grande boucle". De cîte două ori au ieșit învingători Fausto Coppi, Bartali, Silver Maes, Petit Breton, Franz, Botecchia, Leduq. Cel de-al 47-lea tur al Franței, 4172 km. în 21 etape, se desfășoară în plină criză a ciclismului profesionist. Cîțiva din marii așa ca Anquetil, Gaul, Bobet, Bahamontes, nu s-au prezentat la start, unii fiind bolnavi, alții nemulțumiți de condițiile pe care le impun patronii caselor de biciclete. Un alt forfait care a provocat multe discuții este cel al italianului Romeo Venturelli. Acesta trebuia să poarte speranțele Italiei în marea cursă, dar, după cum singur a recunoscut, el s-a intoxicat din cauza dopingurilor folosite în timpul ultimelor competiții și deocamdată este incapabil să mai alerge. Romeo Venturelli a trecut numai de un an la profesionism și la vîrsta de 22 ani el trăiește drama alergătorului care își vede spulberate toate visurile.

De la Marea Baltică la Oceanul Pacific pe bicicletă

Un grup de ciclo-turiști lituanieni întreprind traversarea imensului teritoriu al Uniunii Sovietice, de la Marea Baltică la oceanul Pacific. Plecați la 1 mai din portul Klaipeda, temerarii pelerini ai pedalei au ajuns zilele trecute la Sverdlovsk după ce au parcurs peste 3000 km. Toți membrii expediției se află în excelentă condiție fizică și continuă drumul spre Vladivostok. Cel mai vîrstnic dintre ei este pensionarul Alexei Cesnokov — 67 de ani — iar cel mai tînăr ziaristul Gotfedos Simkus, 22 ani, care intenționează să scrie o carte despre această călătorie de neuitat.

CARNET OLIMPIC

• ȘASE boxeri francezi: Cotin (ușoară), Josselin (mijlocie mică), Junker (pană), Firmin (mijlocie), Porra (cocoș), Parcel (muscă), se află într-un cantonament în stațiunea alpină Chamonix, unde urmează o cură de oxigenare.

• 320 DE BOXERI, din 47 de țări, vor participa la turneul olimpic ce se va deschide în seara zilei de 25 august pe ringul instalat la „Palazzo dello Sport". U.R.S.S., R. P. Polonă, Anglia, S.U.A., Germania Argentina, Brazilia și Africa de Sud vor prezenta boxeri la toate cele zece categorii.

• DUPĂ 24 de ani, celebrul atlet negru Jesse Owens și-a primit cele patru medalii cîștigate la olimpiada de la Berlin în probele de 100 m., 200 m. lungime și 4×100 m. Owens împrumutase medaliile organizatorilor unei expoziții care s-a deschis în 1937 la Filadelfia. După ce au stîrnit admirația numeroșilor vizitatori, aceste medalii i-au fost trimise într-un colet prin poștă. Dar coletul s-a „rătăcit" pe drum. Zilele trecute, nu se știe de unde, lui Owens i-a sosit un pachet conținînd trofeele pe care el nu mai spera să le vadă.

• ÎN TIMPUL jocurilor, în satul olimpic va fi interzisă vînzarea băuturilor alcoolice. Vrînd să evite riscul unui regim prea „sec", delegația franceză a făcut diligențele necesare pentru a putea aduce la Roma 4000 litri din cele mai rafinate vinuri franțuzești. Nu se cunoaște încă răspunsul Comitetului olimpic italian, dar după toate probabilitățile el va fi afirmativ.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Scoțînd niște urlete care ar fi trezit din somn și morții Don Quijote se făcu auzit și oamenii îi desfăcură legătura care-l ținea atîrnat de pod, iar cavalerul nu găsi alt vinovat de trista lui pățanie decît pe biata Rosinante, pe care o bătu cu furie.

Cînd se făcu ziuă, mai avu cavalerul niște necazuri cu cîțiva oameni ai stăpînirii, care-i căutau pentru isprava cu eliberarea pușcăriașilor, dar lucrurile, pînă la urmă, se descurcară cu ajutorul popii și al bărbierului. Iar într-una din zile, Don Quijote își aminti de sarcina pe care și-o luase, aceea de a readuce pe tron pe prințesa Micomicona. Merse așadar la Doroteea și-i spuse că, fără zăbavă, vrea să pornească spre regatul ei.

În vremea aceasta, preotul și bărbierul se înțeleseseră să pornească spre satul lui Don Quijote și acolo cavalerul să fie îngrijit pentru scrînteala lui. Așezară un fel de colivie de nuiele împletite pe un car cu boi, apoi intrară noaptea în încăperea unde dormea cavalerul, îl legară

fedeleș de mîini și de picioare, iar cînd Don Quijote se trezi, îi spuseră că numai așa poate ajunge în inima aventurii spre care se îndrepta. Apoi îl azvîrliră, așa legat, în colivia de nuiele și porniră convoiul. În față mergea carul cu boi, iar pe cele două laturi ale cuștii, arcașii regelui cu flintele întinse. Pe urmă venea Sancho Panza călare pe măgar și după-o de frîu pe Rosinante. Convoiul era încheiat de preot și de bărbier, care călăreau pe catîrii lor și aveau fețele acoperite. Iar Don Quijote stătea întins în cușcă, cu spatele sprijinit de peretele cuștii și părea, așa nemișcat, o statuă de piatră.

Mai avură ei o întîmplare cu un ptic de călăreți, din care tot cavalerul trase ponoasele, lesnă bătut măr că era să dea ortul popii. Și iată că ajunseră acasă, unde chelăreasa și nepoata cavalerului își primiră stăpînul cu lacrimi în ochi, înspăimîntate de gălbejeala și sfîrșeala lui Don Quijote. Îl luară în casă, îl dezbrăcară și-l culcară în patul lui străvechi, iar preotul le atrase luarea aminte să fie cu ochii în patru — să nu

le mai scape din mîini, că de astă dată vor rămîne fără stăpîn cu adevărat și pentru totdeauna.

Stătu în pat cavalerul oblojit și îngrijit, vreo lună și se mai îndrăvenì. Iar după o lună veniră să-l vadă preotul și bărbierul și stînd ei de vorbă, ascultară vorbele cuminți de astădată ale cavalerului și le trecu prin cap că s-o fi îndrăvenit. Ca să-l mai încerce însă, începură să-l vorbească și despre unele treburi cavalerești și spuseră că au auzit despre o oaste turcească ce se îndreaptă spre regatul spaniol, cu gînd de cotropire.

La care Don Quijote le răspunse că are toată încrederea în regele lor, care s-a dovedit un războinic foarte priceput. Dar și el, Don Quijote, are un plan al lui cu care dușmanul ar putea fi repede înfrînt. La început nu voi să-și destăinuie planul, dar străduințele preotului, cavalerul cataclisi să expună acest plan măreț.

— Socot — zise Don Quijote, că Măria-Sa ar trebui să dea poruncă să se adune la curtea lui toți cavalerii rătăcitori din Spania și chiar dacă

vor veni doar vreo cinci-șase, tot vor fi destui ca să-l nimicească pe turc. Oare nu vi se pare de crezut că un singur cavaler rătăcitor poate să spintece două sute de mii de păgîni?

Încercară preotul și bărbierul să-l scoată din cap această nouă năzdrăvănie, dar cavalerul rămase la ale lui.

Plecară preotul și bărbierul și ieșind în curte se întîlniră cu chelăreasa și se sfătuiră cum să stea mai bine la pîndă ca să nu le scape din nou cavalerul.

După plecarea oaspeților săi, Don Quijote îl chemă pe Sancho și începu să-l întrebe ce se spune prin sat despre cavaler și despre isprăvile lui — dar să-i spună totul, fără ocolișuri, că lui nu-i plac lingușelile. Iar Sancho atîta aștepta ca să i le spună pe toate, să-i arate stăpînului său că poporul îi socoate un zmintit în toată regula. Sancho îi mai făgădui cavalerului că-l va aduce pe un tînăr, fiul unui consătean de-al lor, pe nume Vartolomeu Carrasco, care învățase la Salamanca și ajunsese ba-

calaureat. Acest tînăr spunea că a început să apară prin cărți povestea cavalerului și că această carte, intitulată „Iscusitul hidalgo Don Quijote de la Mancha", vorbește și despre el, Sancho, ca și despre Dulcineea din Toboso.

— Mi-ai aduce multă bucurie dacă l-ai poftì aici pe acest tînăr, răspunse Don Quijote.

— Atunci plec după el.

Și Sancho merse să-l caute pe bacalaureatul cu numele de Samson Carrasco, cu care se întoarse după scurt timp.

Căzu în genunchi tînărul în fața cavalerului și-i spuse cu smerenie:

— Dă-mi mîna, Luminăția-Ta, cel mai vestit cavaler rătăcitor pe care l-a văzut vreodată fața pămîntului, cavalerul despre care Hamete Benengeli a scris povestea măreților fapte ce le-a făcut Măria-Ta.

Apoi între cei trei se încinse o discuție dintre cele mai hazlii.

(Va urma)

CARNET PEDAGOGIC

CA MĂMICA...

E cald și frumos. Parcul e plin de copii, care se joacă între ei, grupați după vîrstă, cele mai felurite jocuri. E larmă multă. Un „tren", ale cărui vagoane și locomotivă sînt copii așezați după înălțime, merge cu viteză și fluieră de zor. Într-o parte se construiește. Minușele harnice fac în nisip diferite construcții; inventivitatea micilor ingineri n-are margini. În altă parte cîțiva copii se joacă eterna „Coroana e rotundă". Se învîrtesc, se opresc, cîntă în cor, iar se învîrtesc și iar se opresc pentru a alege pe cea mai „frumoasă". De la un timp însă jocul încetinește și apoi încetează cu totul. S-au plictisit. E necesar ceva nou.

— De-a ce să ne jucăm?

Fiecare propune cîte ceva. În sfîrșit după lungi deliberări se alege în unanimitate: „ne jucăm de-a mama și de-a tata". Bun! Totul e în ordine. Puțină agitație la împărțirea rolurilor și jocul începe.

Ionuț, cel mai mărișor, e tata, Lia e mama, iar ceilalți sînt copiii. Sînt cam mulți, ce-i drept, vreo opt, dar n-are importanță. Familia e fericită și duce un trai normal: mama gătește, copiii o ajută, tata merge la birou.

La un moment dat Lia-mama propune tatălui:

— Acum ziceam că tu te duci la tîrguit ca să am ce să gătesc.

— Bine. Și Ionuț-tatăl se depărtează cîțiva pași, apoi se întoarce cu cumpărăturile (frunze, bețișoare, pietricele). Foarte bine, a adus de toate, dar Lia după ce a inspectat totul, pare a fi nemulțumită:

— Asta e carne? întreabă ea sfidător.

— Sigur că e carne! zice Ionuț împingînd de zor cele cîteva frunze care o nemulțumiseră pe Lia. Sigur că e carne! aprobară în cor și copiii.

— Nu e carne, continuă Lia, sînt numai oase! Nu știi să cumperi. Ești un tîmpit. Neaumerit, Ionuț după o clipă de ezitare, ripostă.

— E carne. Dar... de ce îmi zici tîmpit?

— Așa zice o mămică.

— Ba nu-i adevărat, au zis în cor cîteva voci.

— Ba da, mămica mea așa zice! și Lia îi privi autoritar. Copiii au șovăit o clipă, dar în fața acestui argument convingător, au cedat.

Jocul a continuat. Totul a intrat în normal. După vreo zece minute, Lia avu din nou o idee:

— Acuma ziceam că eu îți ceream ție niște bani.

Ionuț a fost de acord. Și prompt, ca un soț bun, a ridicat niște pietricele și a început să numere banii. Însă Lia voia altfel.

— Auzi, tu ziceai că „n-am bani".

— Ba am bani.

— Bine, da ziceai că n-ai și să vezi ce ziceam eu.

Ionuț docil răspunse „n-am bani". Atunci Lia, cu o voce mică de copil, începu a spune ce n-aș fi crezut niciodată să aud din gura unei fetițe:

— N-ai bani? Iar n-ai bani? Ești un tîmpit (îi plăcea grozav termenul). Să pleci de acasă, am să mă descurc și fără tine. Și Lia continuă pe aceeași temă. Se înfuria, țipa, în fine își juca rolul ei de mămica, de mămică „nedreptățită". Dar copiii nemulțumiți au întrerupt-o:

— Nu ne place, nu vrem așa o mămică, nu ne mai jucăm cu tine.

— De ce?

— Nu ne place și gata.

Lia a rămas nedumerită. Pe fața ei se puteau citi ușor gîndurile ce o frămîntau: „De ce nu le place? Doar m-am căznit să semăn atît de mult cu mămica mea. Am urmat întocmai exemplul ei. De ce nu le place mămica mea?"

Părinți, dv. vă place mămica Liei care face în fața copilului asemenea scene soțului și dă ocazie fetiței să ia asemenea exemple? I

Lili PLAIU

Sfaturi cosmetice

NELI D. — Exercițiile fizice și mai ales gimnastica sînt un bun mijloc de remediere a neajunsurilor de care suferiți. Dacă vă decideți să practicați gimnastica igienică, necesară în cazul dvs. scrieți-mi adresa exactă pentru a vă putea indica în detaliu mișcările pe care trebuie să le faceți zilnic.

Împotriva roșeții nasului este indicat să urmați următorul procedeu: vă preparați o soluție din alaun 15 g, oțet tare 15 g, tinctura benzoe 15 g. Din acest amestec puneți cîteva picături în apă caldă și aplicați comprese pe nas pe care le mențineți timp de 20—30 minute. După aceea masați nasul cu următoarea cremă: borax 10 g, lanolină 3 g, vaselină 3 g, tinctura capsici 10 picături.

FLORENTINA VLAD — CĂLĂRAȘI. Pentru creșterea genelor puteți folosi uleiul de ricin proaspăt. Cu ajutorul unei periuțe speciale, periați genele zilnic pornind de la rădăcină spre vîrf. Pentru creșterea sprîncenelor este indicat să le fricționați zilnic cu următoarea soluție: clorură de sodiu 2,5 g, chinină 2,5 g, ulei de ricin 25 g, rom 25 g, apă 50 g.

FLORENTINA VELICIU — GIURGIU. Pentru a vă putea indica tratamentul vă rog să-mi scrieți dacă aveți și mătreață sau părul prezintă numai o grăsime exagerată și modul cum vi-l îngrijiți în prezent. Pentru a vă putea răspunde mai în detaliu indicați-mi adresa dvs. exactă.

V. S. — BUCUREȘTI. Îmi dați prea puține detalii în legătură cu tenul dvs. Este necesar să știu dacă prezintă pete, modul cum îl îngrijiți în prezent etc. Pînă la primirea răspunsului puteți folosi crema Tosca pe care o găsiți la drogherii și parfumerii. Pentru a vă îngrășa e necesar să consumați cît mai multe făinoase, grăsimi, dulciuri, pîine și după masă să stați întinsă măcar 1/2 de oră. Pentru a da părului o nuanță mai închisă puteți folosi o infuzie de frunze de nucă. Părul negru nu se poate obține fără folosirea unei vopsele adecvate. Brianținele și periatul zilnic sînt foarte indicate în cazul părului aspru. O pastă de dinți foarte bună este „Cristal"; din cînd în cînd puteți să vă spălați dinții cu bicarbonat de sodiu.

LORELEY — În revista „Magazin" din 28 mai 1960 a apărut un articol despre lăptișorul de matcă. Deoarece mai solicitați o serie de răspunsuri vă rog să-mi indicați adresa exactă, spațiul nepermițîndu-mi a vă răspunde în detaliu.

S. ELENA — RĂDĂUȚI. Pentru prima întrebare vă rog să citiți răspunsul dat cititoarei Florentina Vlad — Călărași. În ceea ce privește a doua întrebare scrieți-mi mai multe detalii în legătură cu tenul dvs.

CLEOPATRA — BUCUREȘTI. Într-adevăr masca de căpșuni este foarte indicată și se poate aplica pe orice tip de piele, — cu condiția ca fructele să fie bine coapte. Procedați în felul următor: zdrobiți cîteva căpșuni cu o furculiță și le amestecați fie cu o linguriță de caolină, fie cu o linguriță de smîntînă proaspătă. Întindeți masca pe față și pe gît și rămîneți în poziție culcată timp de 20—30 minute. Îndepărtați masca cu apă călduță și clătiți apoi obrazul cu apă rece. Masca o puteți aplica odată sau de 2 ori pe săptămînă.

CARMEN — Deva; BRINDUȘA STREJA — Rădăuți; ZIZI P. LORELEY sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

Cum ne pregătim pentru excursia la munte

Cînd ne pregătim de plecare în excursie, trebuie să știm să îmbinăm două cerințe: a fi cît *mai comod*, însă în același timp, cît *mai complet* echipat. Alegerea lucrurilor necesare devine deci o problemă de competență, în a cărei rezolvare dorim să vă ajutăm cu sfatul nostru.

Să începem cu îmbrăcămintea propriu zisă. Pantaloni scurți, din doc sau țesătură de in, în culori închise — însă în nici-un caz bleumarin sau negru — și o cămașă sport, gen cazacă, în culori vii, eventual carouri, iată ce trebuie pentru un bărbat. Adaugăm bascul, ciorapii din bumbac și pantofii de tenis sau baschet, modelul cu talpă vulcanizată direct în matriță — care-i face foarte rezistenți — și am completat îmbrăcămintea. Foarte practică este purtarea maioului din bumbac, care are drept scop să absoarbă transpirația corpului în vreme călduroasă și este un bun paznic la schimbarea temperaturii.

Pentru femei, recomandăm compleul compus din: costum de baie întreg — cu sau fără bretele —, fustă largă, desfăcută și bolero toate din același material plin, de pildă șantung vegetal, în desene mari, eventual cu flori, adaptate peisajului. Cu un asemenea compleu am rezolvat totodată și problema băii de soare atît de sănătoasă și la munte. Pe cap, baticul din mătase artificială sau sintetică, iar în picioare aceiași pantofi din cauciuc de care am pomenit. Și neapărat șosetele din bumbac.

Ca o rezervă, în sacul de spate sau în sacul de mînă, o cămașă, un maiou, o bluză, batiste și șosete. Înpăturită frumos și petrecută sub curele, haina de vînt impermiabilă. Tot aici, pe lîngă trusa de toaletă, prosopul plușat sau cel de in, a cărei acțiune înviorătoare de masaj asupra pielei, este din cele mai recomandabile.

Cum popasurile trebuie astfel calculate, încît ele să coincidă cu cabanele, nu este cazul să încărcăm sacul, decît cu cele cîteva merinde, ce se cuprind în cutia turistică din tablă de aluminiu — unt, salam, roșii, biscuiți, sare etc. — apoi nelipsitul briceag vînătoresc, lanterna de buzunar, o cutie de chibrituri.

Iar dacă peste umăr vom atîrna termosul, nu ne va rămîne decît să plecăm la drum fără a uita însă să luăm și ceea ce este neapărat necesar, dacă dorim să împărtășim și altora altfel decît prin viu grai, despre plăcerile excursiei: aparatul fotografic.

ROCHII DE SEZON

1. Rochie de vară cu corsajul în formă de vestă închis cu trei nasturi. Nasturele de sus se poate deschide „creindu-se" astfel revere. Fusta în cute duble suprapuse poate fi cusută de corsaj sau separată pe cordon, formînd cu corsajul un deux pieces original.

2. Rochie formată din bluză cu guler mare, mînecă bufantă și fustă cu pliuri pe cordon. Ambele piese închise pe mijlocul feței cu nasturi. Pe acești nasturi se prinde o bantă formată dintr-o șuviță de material imprimat și dantelute sau volănașe de nylon pe margini. Această rochie este practică, modernă și cochetă. Fusta și bluza se pot purta separat.

3. Rochiță imprimată cu mîneci kimono petrecută și închisă la două rînduri de nasturi în grupuri. Fusta este croită în cute completate de un cordon lat și clape la buzunare.

4. Rochie de după amiază din bumbac în dungi cu guler mare conturat cu benzi de bie care se continuă și pe fustă. Decolteul completat de un triunghi din același material cu dungile în sensul rochiei.

5. Rochie imprimată cu garnituri din bumbac uni asortat la una din culorile imprimeului.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Noutăți • Noutăți • Noutăți

Industria de încălțăminte s-a dezvoltat mult în ultimii ani. În anul 1960, de pildă, ea va produce cu 60 la sută mai multă încălțăminte ca în 1955. Concomitent au fost luate o serie de măsuri pentru îmbunătățirea calității, a aspectului, finisajului încălțămintei. Creatorii de modele se străduiesc să realizeze o încălțăminte modernă, cu aspect atrăgător. Numai în cursul lunilor mai, iunie 1960, au fost realizate 100 modele noi de încălțăminte pentru femei, 20 modele pentru bărbați și 30 pentru copii. Cîteva din noile modele vi le înfățișăm în clișeele alăturate.

Noile modele de încălțăminte pentru femei, lucrate manual, cu toc înalt sau jos, sînt confecționate din box, velur și lac. Se remarcă linia modernă, virful ascuțit, rama și tocul îmbrăcate în piele, căptușeala este din meșină, ceea ce îi dă o rezistență mult mai mare. Modelele sînt ușoare, flexibile, elegante și pot fi folosite în cele mai diferite ocazii.

Încălțămintea pentru bărbați, se fabrică mecanic. Pantofii destinați sezonului de vară sînt flexibili. Fața încălțămintei este din piele de box, rama din policiorură de vinil, iar talpa flexibilă din piei de bovine. Această componență îi dă încălțămintei o greutate specifică redusă și totodată o rezistență sporită.

Pantofii tip papuc au elastic invizibil, care elimină folosirea șiretului.

Din încălțămintea pentru copii se remarcă pantofii (numere 29—35), din box cu ramă din mase plastice, fața perforată și cu cataramă.

Sandalele (nr. 29—35) confecționate după sistem „Astra" cu fețe din box, au căptușeală din meșină, vîrpușcă exterioară, cataramă de alamă, perforații decorative.

Pantofii (numerele 22—28) pentru copii se fabrică din piei de lac, box sau șevro și sînt căptușiți la căpută cu pînză și meșină iar la carimb cu meșină.

Toate modelele prezentate se fabrică într-o gamă variată de culori. Parte din ele au și apărut în magazine, restul urmînd să fie executate în cursul trimestrului următor.

Rica NICOLESCU

Cîteva modele de pantofi pentru bărbați, femei și copii produse de industria noastră de încălțăminte

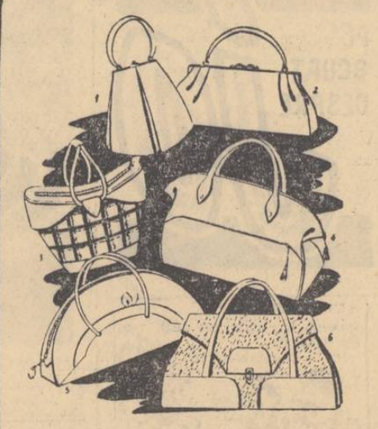

Genți de vară

Asortate la îmbrăcăminte, poșetele completează lista accesoriilor, fiind mai ales foarte necesare. Vă prezentăm două modele ce se pot confecționa din piele, antilopă, vinilin, reptile, etc. Primul are o cută adîncă în mijlocul feței, cel de-al doilea este original prin cutele așezate în părțile laterale ale poșetei; amîndouă se închid cu rame metalice.

Pentru tîrguieli sau excursii mai scurte, vă recomandăm cîteva modele de sacoșe din piele de porc sau din material plastic care este mult mai indicat, pentru că se poate curăța ușor. Modelul nr. 3 reprezintă o combinație de piele cu textile (material în carouri). Foarte practic și încăpător este modelul de sacoșă nr. 4 care are un buzunar adînc în față, închis cu un fermoar. La modelul nr. 5 garnitura din față care marchează buzunarul ca și baretele și banda pe care se închide fermoarul, pot fi de o culoare contrastantă cu restul sacoșei. De asemenea, modelul nr. 6, închis pe capac cu încuietoare metalică, se poate lucra din două culori de preferință alb cu albastru, cu verde, etc.

Desene de Melania POPESCU

Răspundem cititorilor

● GH. FROM — **București:** Spălarea cravatelor cu apă și săpun este un procedeu greșit, care le deteriorează. Curățirea corectă a cravatelor se face numai cu neofalină curată (într-o baie sau două), frecîndu-se ușor părțile murdare. O baie de spălat conține de la 500 gr. pînă la un litru neofalină. Apoi, fără a stoarce, se pune cravata la uscat în aer liber și după 40—60 de minute se calcă pe spatele cravatei — sau pe suportul special de călcat — cu mașina potrivit de caldă.

Este foarte indicat ca în momentul cînd se predă la curățat un costum, să se specifice exact amestecul de fibre din care e compusă țesătura. Ca atare aceste indicații, pe care le căpătăm la cumpărarea stofei sub formă de etichetă, trebuie păstrate cu grijă.

Țesăturile cauciucate trebuie curățate numai cu apă și săpun, iar dacă sînt mai murdare cu alcool sau acetonă. În nici un caz nu se vor folosi produse petrolifere (benzină, neofalină etc.) care dizolvă cauciucul din țesătură, de unde provine și albirea acestuia. Înainte de a se curăța se va face însă verificarea rezistenței coloranților.

● V. R. **Tîrgoviște:** Pentru stîrpirea gîndacilor de casă există preparate gata în comerț, cum este de exemplu soluția Hexatox. Se umple o pompă de pulverizare cu această soluție, iar suprafețele meselor, pereții și colțurile încăperilor și orice loc sau obiect unde bănuim că sînt gîndaci se pulverizează pînă ce suprafața devine umedă. Încăperea se lasă închisă timp de 2—3 ore și apoi se aerisește bine. (Atenție! Produsul este inflamabil astfel că trebuie luate toate măsurile de precauție, pînă la completa aerisire). Persistența soluției pe suprafața totală este destul de mare (3—4 săptămîni), astfel că în acest interval gîndacii, ca și orice alte insecte, inclusiv muștele mor în cîteva minute, după ce iau contact cu suprafața tratată. După trecerea intervalului de 25—30 zile (sau 10—15 zile, în cazul combaterii mușteior) se poate repeta operația. De reținut că pulverizarea în aer nu are nici un efect, ci numai cea pe suprafețe.

Curierul nostru

NELU M.—Bacău: Sîntem de acord cu dv. numai asupra felului cu totul nepotrivit de a proceda. Aceasta este însă o problemă care în cazul de față are mai puțină importanță. Așa a găsit de cuviință, așa a făcut. Este o chestiune mai amplă care ține de educație și nu o discutăm aici în... lipsa celui interesat. Am reținut însă din scrisoarea dv. că în toată această poveste nu ați avut niciodată un punct de vedere clar, nu ați spus ce anume intenționați, lăsînd să se înțeleagă unele lucruri doar pe jumătate. Din acest punct de vedere sînteți vinovat dv. personal. În astfel de chestiuni — foarte delicate de altfel — echivocurile pot duce la rezultate contrarii celor urmărite. Sperăm că această experiență vă va fi foarte folositoare. Cu problemele de viață nu-i de glumit.

VALLI B.—București: Nu aveți încă nici un motiv să puneți la îndoială sinceritatea celor declarate. „Datele" pe care le dețineți sînt cu totul nesemnificative și nu are nici un sens să vă faceți probleme din aceste lucruri de nimic. Ele nu pot nici măcar să constituie un indiciu în această privință. Noi sîntem de părere să nu vă grăbiți în a vă face probleme, cînd acestea de fapt nu există. Într-o astfel de situație se cere din partea dv. multă putere de judecare a lucrurilor, multă atenție. Nu exagerați însă importanța fiecărui fapt. Nu este bine.

P. I. Tr. Severin. În stadiul în care au ajuns relațiile dintre dv. este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, să găsiți o altă soluție decît cea la care v-ați gîndit. De fapt, această soluție nu este deloc nepotrivită. Va trebui însă să mai așteptați pînă la punerea ei în practică, date fiind o serie de lucruri ce-și așteaptă rezolvarea. Trebuie să rețineți că din punct de vedere legal acest lucru este posibil cu aprobarea sfatului popular regional.

VIRGIL D. — București: Apreciem la adevărata lor valoare intențiile dv., felul dv. de a gîndi și judeca lucrurile. Părerea noastră înclină desigur în direcția continuării studiilor pentru a nu pierde acest an și bineînțeles nici bunii dv. prieteni. Realizarea acestor țeluri ar recompensa din plin eforturile pe care le-ați face. Credem însă că numai intențiile dv. și părerea noastră nu sînt suficiente pentru a lua o hotărîre. Aici trebuie să intervină — cu un rol determinant — sfatul medicilor care cunosc boala, evoluția ei ca și posibilitățile dv. de a rezista unui asemenea efort. Discutați de aceea și cu ei, vedeți ce păreri au. Ne-am bucura și noi dacă ați putea continua anul de studii (respectiv examenele) cu colegii dv. Vă dorim mult succes.

IULIA — Constanța: Prima problemă pe care ne-o ridicați o socotim deja rezolvată în fapt, prin noua atitudine adoptată. Acest fel de rezolvare are încă urmări și destul de mari. Toate eforturile dv. trebuie deci îndreptate în direcția înlăturării acestor urmări. Aveți nevoie de multă voință și răbdare. Cele ce vă propun părinții sînt în interesul dv. și ar putea în bună măsură să vă ajute în înlăturarea urmărilor de care vobeam cît și în crearea unui alt fel de viață. Credem că la aceste propuneri ar trebui să vă gîndiți în perspectivă. Nu acționați însă imediat sub impulsul stării morale actuale ci mai tîrziu după ce vă veți mai liniști și vă veți putea dedica în totul noilor preocupări.

E BINE SĂ ȘTIȚI...

● **Pentru a scoate luciul de pe haine amestecați într-un vas apă (cam un pahar), cu o lingură de amoniac. Frecați haina bine cu peria muiată în acest conținut. Limpeziți cu apă curată, pentru a scoate murdăria lăsată de clăbucul amoniacului și apoi lăsați să se usuce bine. După aceia întinde-ți frumos haina sau pantalonul pe masă și cu grijă și răbdare, frecați foarte ușor stofa cu glaspapir, pentru a-i reda scămoșarea ei originală, care s-a uzat odată cu purtarea. Veți călca apoi haina sau pantalonul împrospătate astfel, avînd grijă să călcați peste o cîrpă udă.**

● **Ca să păstrați șoșonii în timpul verii periați partea de postav, iar partea din cauciuc, după ce o spălați bine cu apă și săpun și o ștergeți cu o cîrpă uscată, o ungeți cu glicerină. Apoi umpleți interiorul cu ziare vechi și îi puneți la păstrare într-un loc răcoros. În felul acesta evitați încrețirea cauciucului.**

● **Periile de haine și cele de cap al căror păr devine moale, își recapătă tăria inițială dacă le țineți timp de 10 minute în apă sărată.**

● **Cămașa îngălbenită de fierul de călcat se curăță și se înălbește dacă, fiind încă încălzită — adică pe dată — o expunem razelor unui soare puternic.**

● **Pentru scoaterea petelor de fructe de pe țesături, se poate încerca tratarea imediată cu o soluție compusă din 75 la sută alcool și 25 la sută apă; numai în caz că nu reușim, vom folosi decolorarea cu apă oxigenată.**

Ghidul gospodinei

MENIUL SĂPTĂMÎNII

● Conopidă cu sos alb; Sărmăluțe în foi de viță cu iaurt (smîntînă); Căpșuni.

● Mazăre cu frigănele; Macaroane cu carne și salată; Cireși.

● Ciorbă de zarzavat cu smîntînă; Șaițel cu cartofi noi și salată; Clătite cu dulceață.

● Dovlecei cu smîntînă; Perișoare cu tarhon; Compot de vișine.

● Salată orientală; Rasol cu legume; Cireși.

● Ciorbă de salată; Friptură la cuptor cu cartofi noi și salată; Spumă de căpșuni.

● Cartofi noi la cuptor cu smîntînă și mărar; Pasăre cu fasole verde-smîntînă; Pandișpan cu cireși.

Sub orice formă se prezintă — fie subțire ca cea franțuzească, fie lată și cărnoasă cum este cea grasă, gălbuie ca cea tărcată ori boabe, fasolea a fost mereu căutată, ea formînd hrana de căpetenie a nenumăratelor generații de oameni. Verde sau boabe, (uscată) fasolea ocupă un loc însemnat în alimentație în anotimpul cald și chiar rece, fiind la fel de folositoare organismului nostru.

În afară de valoarea sa nutritivă, ea mai are însă și o valoare medicală fiind folosită sub formă de ceaiuri, infuzii sau de făină de fasole, încă din cele mai vechi timpuri pentru vindecarea sau ameliorarea unor boli.

Fasolea verde este o legumă ușoară și bine suportată chiar și de diabetici, dispeptici și artritici, mai ales dacă este mîncată proaspătă și atunci cînd este foarte fragedă, cînd nu a ajuns la maturitate. În compoziția fasolei intră numeroase substanțe, dintre care un procent însemnat îl ocupă sărurile de calciu, fosfor, fier, sodiu lîngă care trebuie să pomenim de asemenea aportul mare în vitaminele A, B¹ și C. 100 gr. de fasole verde dau 42 de calorii pe cînd aceeași cantitate de fasole uscată are 344 calorii.

Printre multe altele, din fasole se poate prepara:

Fasole verde cu ou și smîntînă

Avem nevoie de o jumătate kilogram fasole verde, 100 gr. margarină sau unt, 100 gr. smîntînă, două gălbenușuri de ou, pesmet.

După ce am spălat și curățat fasolea o punem la fiert, avînd grijă ca în apă să punem puțină sare. După ce a fiert o strecurăm și o punem în tigaie să se prăjească cu jumătate din cantitatea de unt. Separat frecăm cele două gălbenușuri cu smîntînă și cu restul de grăsime. Acest sos se amestecă cu fasolea, se pune pe deasupra puțin pesmet și apoi o punem la cuptor 10 minute. Se poate servi cu salată de castraveți.

Salată de fasole verde

Se fierbe fasolea în apă cu sare după care se scurge bine. În acest timp se tale mărunt 1—2 căpățini de usturoi. Se pune fasolea în salatieră, adăugînd usturoi, untdelemn și oțet după gust. Se poate servi caldă, dar mai ales rece. Cînd avem roșii, putem adăuga cîteva felii tăiate rotund și puțin mărar sau pătrunjel.

MICUL CONSTRUCTOR

Dragi copii, vacanța e în toi. După luni de învățătură, aveți acum timp berechet pentru joacă. Dar nici lucrul manual nu trebuie uitat. Pentru a învăța să faceți mereu cîte ceva nou distrîndu-vă, la această rubrică veți găsi periodic toate indicațiile necesare construcției unei jucării originale. Aveți nevoie doar de o foarfecă, un creion, carton, hîrtie și peliconol. Și, bine înțeles, de atenție. Este bine să construiți singuri aceste jucării, cerînd ajutorul părinților doar atunci cînd aveți nevoie de mai multe lămuriri.

Vă dorim succes și spor la lucru.

SUBMARINUL

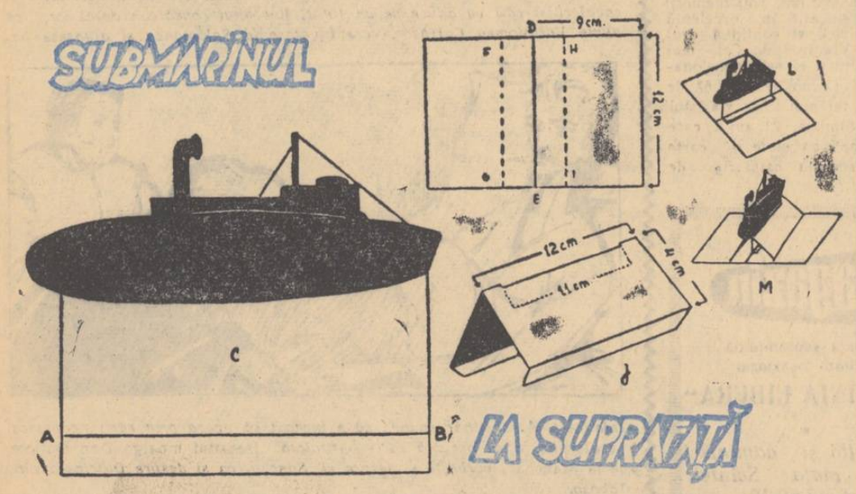

LA SUPRAFAȚĂ

Decupați din revistă submarinul împreună cu suportul lui A B C și lipiți-l pe carton. După ce s-a lipit bine, colorați suportul cu acuarelă în albastru marin. Îndoiți baza suportului pe linia A—B. Decupați apoi din carton un dreptunghiu de 12×18 cm., pe care îl veți îndoi pe linia D E, cum se vede în desen. Veți obține astfel ceva asemănător cu coperta unui bloc-notes. Fețele inferioare colorați-le tot în albastru marin. Mai decupați încă un dreptunghiu din carton, de 9×12 cm., pe care îl veți îndoi exact în două (desenul J); pe muche, așa cum se vede în desen, faceți o tăietură lungă de vreo 11 cm. La marginile aripilor create prin îndoirea în două a dreptunghiului de 9×12 cm. îndoiți spre interior cîte o jumătate de centimetru pentru lipire. Colorați și această piesă în albastru marin. La mijlocul dreptunghiului de 12×18 cm., pe linia indicată în desen prin D E, lipiți muchia A B a submarinului, așa cum arată desenul L., iar cele două aripi ale piesei J lipiți-le pe liniile F—G și H—I, așa cum arată desenul M, avînd grijă ca vîrfurile de sus ale submarinului să treacă prin deschizătura de 11 cm. Lăsați să se lipească totul, bine ca într-un carnet închis, sub presa unei cărți mai grele. Apoi deschideți și închideți „bloc-notesul": submarinul se va supune dorinței voastre, ieșind la suprafață sau afundîndu-se din nou în adîncuri...

GIMNASTICA

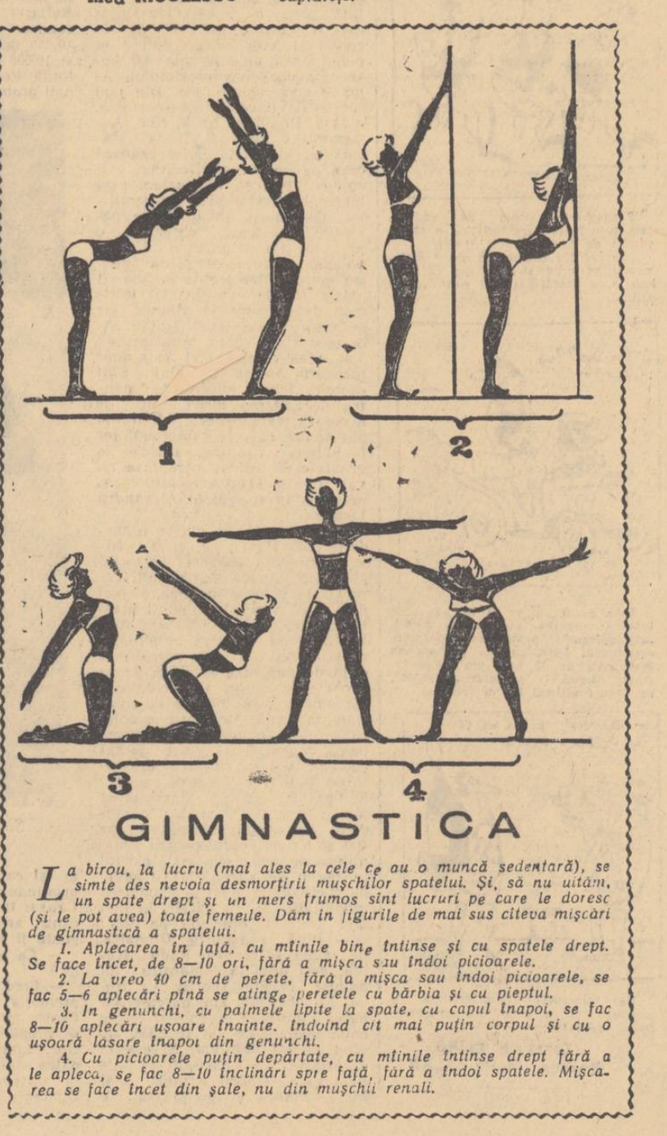

La birou, la lucru (mai ales la cele ce au o muncă sedentară), se simte des nevoia desmorțirii mușchilor spatelui. Și, să nu uităm, un spate drept și un mers frumos sînt lucruri pe care le doresc (și le pot avea) toate femeile. Dăm în figurile de mai sus cîteva mișcări de gimnastică a spatelui.

1. Aplecarea în față, cu mîinile bine întinse și cu spatele drept. Se face încet, de 8—10 ori, fără a mișca sau îndoi picioarele.

2. La vreo 40 cm de perete, fără a mișca sau îndoi picioarele, se fac 5—6 aplecări pînă se atinge peretele cu bărbia și cu pieptul.

3. În genunchi, cu palmele lipite la spate, cu capul înapoi, se fac 8—10 aplecări ușoare înainte. Îndoind cît mai puțin corpul și cu o ușoară lăsare înapoi din genunchi.

4. Cu picioarele puțin depărtate, cu mîinile întinse drept fără a le apleca, se fac 8—10 înclinări spre față, fără a îndoi spatele. Mișcarea se face încet din șale, nu din mușchii renali.

CALEIDOSCOP

Una dintre cele mai vechi grădini zoologice

Fondată acum aproape 100 de ani, grădina zoologică din Moscova e una dintre cele mai vechi din Europa. Ea numără 3000 animale de 550 specii, care provin din numeroase țări. Se găsesc acolo tigri de Ussuri deveniți foarte rari, urși de cocotieri, specie deținută încă doar de grădinile zoologice din Pekin și Londra, vulturi care mănîncă șerpi, lebede cu gîtul negru, treizeci de varietăți de papagali.

În momentul de față confortabilul lăcaș al animalelor din Moscova este supus unor importante amenajări. Maimuțele, păsările tropicale, urșii de cocotieri, girafele și antilopele vor fi mutate curînd în noile localuri care se află în construcție. „Casa" elefanților, tevarium-ul și acvariul își sporesc suprafața și se reamenajează pentru a putea primi noi „locatari". Aproape 3 milioane ruble au fost investite pentru cumpărarea de noi animale.

Grădina zoologică din Moscova face schimb de animale cu multe țări din lume. Un mic urs brun, trimis din Moscova, crește acum în grădina zoologică din Londra, iar grădinii zoologice din Delhi i-au fost trimise în dar 28 animale și păsări specifice climei Uniunii Sovietice. S-au organizat de asemenea multe vizite reciproce între salariații grădinii zoologice din Moscova și confrații lor din alte țări.

Față de numărul mare de vizitatori, vîrstnici și mai ales copii (în vară sînt zilnic 80—100.000) această grădină a devenit neîncăpătoare. De aceea, planul de reconstrucție al capitalei Uniunii Sovietice, prevede pentru ea o suprafață de 245 ha. Noua grădină zoologică va fi construită în partea de sud a Moscovei, pe șoseaua dinspre Varșovia.

Concurent în... 749 competiții

De obicei, despre un sportiv care a depășit vîrsta de 40 de ani se spune că e bătrîn. Johannes Kotkas, vestitul atlet estonian, constituie însă o excepție. Deși și-a sărbătorit de curînd cea de-a 45-a aniversare, nu numai că ia parte alături de cei tineri la toate competițiile sportive dar nu rămîne deloc în urma acestora.

De 25 de ani sportiv, Kotkas are în urma sa o bogată biografie sportivă. A participat la nu mai puțin de 749 competiții din care doar 14 s-au soldat cu înfrîngeri.

În anul 1938, la trei ani după ce-și făcuse debutul în sport, a cucerit titlul de campion al Europei. De atunci a mers din victorie în victorie. La jocurile olimpice din 1952 de la Helsinki cîștigă medalia de aur; în 1956 cîștigă la Istanbul cupa lumii la lupte clasice și e consacrat campion al Uniunii Sovietice de 13 reprize.

La 45 de ani Johannes Kotkas mai practică skiul, natația și atletismul.

Muzician „universal"

Vaino Maala, locuitor al orașului estonian Valgo, cîntă la nu mai puțin de 22 instrumente. El este pianist, violonist, violoncelist, cîntă la acordeon, mandolină și chitară și la toate instrumentele naționale estoniene. Mare iubitor de muzică, acest muzician universal deține o bogată colecție muzicală și participă la numeroase concerte.

Ca dirijor al orchestrei de instrumente populare a Casei regionale de cultură și a Casei Pionierilor, el a format peste 100 de elevi. În orele libere se ocupă și de perfecționarea instrumentelor populare estoniene ca și de compoziții.

ȘTIAȚI CA...

...în mările arctice trăiește un mamifer acvatic înrudit cu delfinul, numit narval, care are un enorm corn pe frunte, lung de doi metri și uneori chiar trei?

...naiul, instrumentul nostru popular, se întîlnește și în Iran și Egipt sub același nume, însă de cele mai multe ori format doar din două-trei tuburi sau chiar dintr-un tub de trestie scobită?

...compozitorul Rimski-Korsakov a urmat școala de cadeți navali din Petersburg, fiind timp de aproape zece ani ofițer de marină, înainte de a se dedica muzicii?

...tot așa cum în Rominia burghezo-moșierească Caragiale și Eminescu nu au fost academicieni nici în Franța nu au fost primiți în rîndurile „nemuritorilor" scriitori ilustri ca Descartes și Molière, Pascal și Saint-Simon, Beaumarchais și Balzac?

...la castori, coada s-a transformat în așa fel încît îndeplinește funcția unei mistrii, castorii fiind cunoscuți prin meșteșugul lor de constructori și zidari desăvîrșiți?

...cele mai lungi reptile ale timpurilor noastre sînt pytonii, din sudul Asiei și din Africa, care ajung la 8—10 metri lungime?

...cuarțul, această varietate de silice, numită și cristal de stîncă, a prilejuit cîteva observații deosebit de importante pentru dezvoltarea fizicii moderne? Astfel, pe cuarț a observat prima oară francezul Arago fenomenele polarizării rotatorii, iar frații Pierre și Jacques Curie au descoperit fenomenul piezoelectricității, aplicat apoi de renumitul savant Langevin la producerea ultra-sunetelor?

...orașul Roma cunoscut sub denumirea de „orașul celor șapte coline" are de fapt unsprezece coline, dintre care două Monte Citorio și Monte Testaccio sînt artificiale, de dată recentă?

...primul serviciu poștal din Rusia a fost înființat de Petru cel Mare, care a dispus instituirea unei rețele de curieri între principalele orașe?

...în Asia tropicală există o specie de boi cu cocoașă, numiți zebu care au fost domesticiți de indieni din vremuri preistorice?

...binecunoscutul poet sovietic Pavel Antokolski a fost înainte de a se dedica liricei, actor în teatrul lui Evgheni Vahtangov și apoi, timp îndelungat, regizor de teatru?

...tenisul de cîmp este un sport relativ tînăr, fiind introdus în Anglia și reglementat de ofițerul Wingfield în 1875?

Noutăți în vechiul castel Huniade din Timișoara

De fapt, cred că este impropriu ca localul Muzeului regional „Banatul" din Timișoara să mai fie denumit „vechiul castel Huniade". Începută din prima că, de mai bine de un an, aici se fac lucrări uriașe de conservare și de înnoire a înfățișării lui exterioare și interioare. Păstrînd intact stilul arhitectonic și ornamentațiile inițiale, constructorii i-au dat vechiului castel Huniade din Timișoara, o înfățișare nouă, plăcută, atrăgătoare, demnă de orașul în centrul căruia se află situat. Dar paralel cu constructorii — care își vor încheia definitiv lucrările în lunile viitoare — în sălile proaspăt spoite, luminate fluorescent, istoricii, naturaliștii, etnografii și arheologii, sub îndrumarea profesorului Marius Moga — directorul muzeului, au pregătit surprize plăcute pentru cetățenii orașului.

Sîntem în prima sală. Admirăm aici lucrări din grafica universală, ne mai expuse pînă acum.

— Le-am descoperit în niște albume, prin magazie, ne spune profesorul Ion Someșan care ne conduce. Colectivul nostru a socotit util și pentru public și pentru artiștii plastici din localitate să le expună, ele fiind un bun prilej de studiu al metodelor și preocupărilor unor graficieni renumiți. Iată „Nunta de la Cana" a lui Iacopo Tintoreto, „Portret după Dürer" de Israel von Hekeln, „Doi cerșetori" de Jacques Callot. Sînt în total 23 de lucrări, majoritatea valoroase sub aspect artistic și documentar.

În alte patru săli a fost expusă pictura bănățeană în ordinea evoluției. Sînt aici începuturile ei, portretele cu caracter bisericesc ale zugravilor Nedelcu, Czenetchi și Diaconu, apoi picturile lui Sava Petrovici, Anton Fiala, I. Wälder și ale altor clasici bănățeni. Se poate admira în deosebi cunoscutul tablou „Fetița cu cățel" a lui Constantin Daniel, de o excepțională valoare artistică, precum și lucrările lui Iosif Ferenczy (1866—1925) inspirate din viața muncitorească: „Fierăria uzinei" și „Munții pornesc". Ultimul prezintă o manifestație muncitorească cu drapele roșii, fapt semnificativ pentru acei ani (1925), el însemnînd și în arta plastică din Banat un pas înainte din punct de vedere al preocupărilor pictorilor, al surselor lor de inspirație. Și tot aici sînt prezente lucrări mai vechi ale unor pictori contemporani bănățeni: Francisc Ferck, Corneliu Baba („Peisaj pe Bega", „Peisaj pe Timiș") și Ștefan Jäger, bătrînul pictor din Jimbolia, în vîrstă de 84 de ani, care a realizat o compoziție masivă „Colonizarea șvabilor în Banat" însemnată atît din punct de vedere artistic cît și istoric.

Pentru prima oară s-a amenajat la Muzeul din Timișoara o galerie a picturii clasice românești. Sînt expuse aici peste 72 de lucrări dintre care 37 au fost aduse în cadrul unui schimb, de la Muzeul de Artă al R.P.R. din București. Printre tablourile acestei galerii se află și „Bărbatul cu beretă", unul dintre cele mai frumoase aparținînd pictorului bănățean Nicolae Popescu (1835—1877) și excepționala lucrare a lui Ion Zaicu (1868—1919), „Fierarul". Dintre tablourile aduse de la București și deci noi pentru publicul timișorean, cităm: „Hora la țară" de Teodor Aman, „Portret de bărbat" și „Cring" de Nicolae Grigorescu, lucrări aparținînd lui Octav Băncilă, Iosif Iser, Anton Verona și altele.

De asemenea, un lucru meritoas este și acela că colectivul muzeului s-a îngrijit să organizeze pe un culoar o interesantă expoziție cu reproduceri după lucrările pe tema luptei pentru pace, a pictorilor din lumea întreagă, lucrări expuse nu de mult la Leipzig din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii. Această expoziție va fi dusă după o anumită perioadă și în alte localități din regiune: Arad, Reșița, Lugoj etc. Iar în cadrul secției de istorie, colectivul muzeului a reorganizat pe baze noi și a deschis sectorul „Comuna primitivă".

— Și în prezent ce pregătiți?

Însoțitorul nostru, profesorul Someșan ne împărtășește bucuros din preocupările actuale ale colectivului muzeului.

— Reorganizăm galeria de artă contemporană și universală și vom înființa și una de sculptură românească. Am primit pentru aceasta și 13 lucrări de sculptură din București. În cadrul secției de istorie sînt în curs de organizare sectoarele „Lupta muncitorească" și „Construirea socialismului", iar în cadrul secției de naturale, un sector denumit „Omul — transformator al naturii". Etnografii pregătesc și ei „Evoluția portului de la Luncani", o comună din raionul Făget. Iată o parte din activitatea ce o depunem. Și desigur — încheie tovarășul Someșan zîmbind, vizitatorii sînt nerăbdători să vadă roadele muncii noastre. Iar noi, se înțelege, așteptăm cu emoție aprecierile lor.

Virgil LAZAR

VLAD CRIVĂȚ

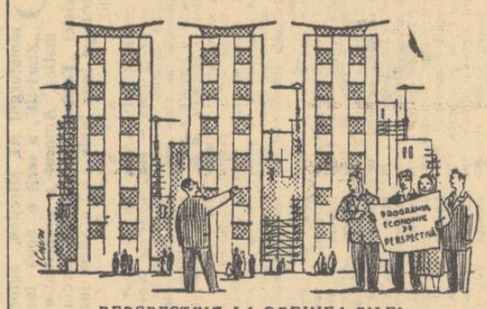

PERSPECTIVE LA ORDINEA ZILEI...
— Ce perspectivă grandioasă, tovarăși!
— Adevărat! Tocmai asta spuneam și noi!...

S. NOVAC

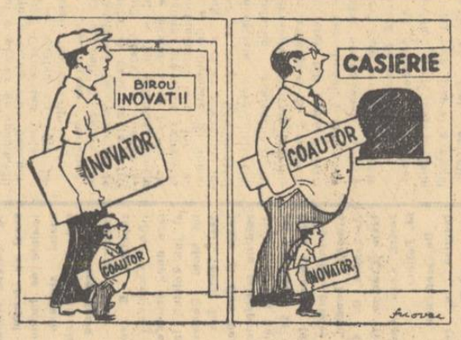

Mai sînt și din aceștia...

FRED GHENĂDESCU

FOTBAL PE PLAJE
— Nu pune mîna, că faci henț!...

N. GHENADIE

— De ce te împingi mereu?
— Vreau să mă fac cît mai repede bicicletă...

GH. CHIRIAC

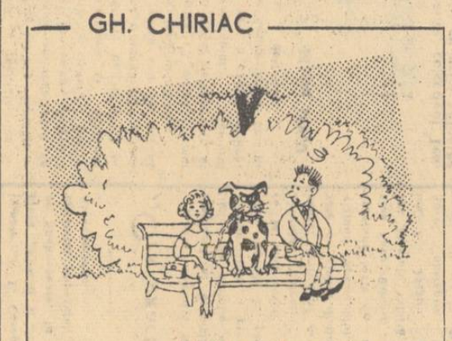

Fără cuvinte

PAUL ȘERBAN

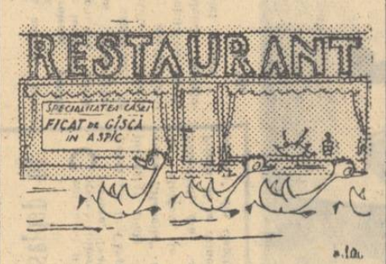

Fără cuvinte

A. PAVEN

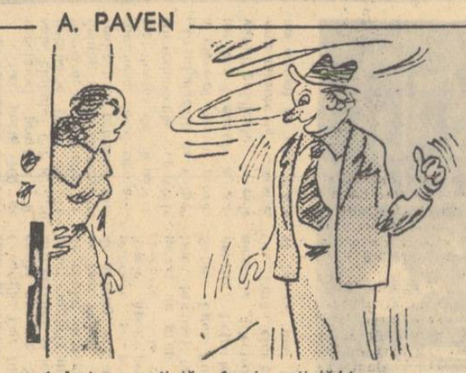

— A fost... o ședință... foarte agitată!!
— Se vede: te mai clatini încă!!

N. CLAUDIU

PE PLAJE
— Pînă termină tata tunelul, hai să facem o tablă...

PAVEL ILIEȘ

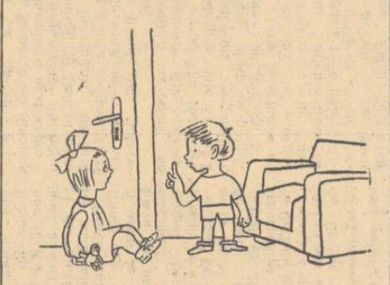

— Auzi? Tata îi spune mamei „draga mea"...
— Înseamnă că avem musafiri!...

Post scriptum la o examinare

Tovarășe decan,

Acum, pentru că zarurile au fost aruncate alla iahla est, adică, așa este socoteala: am căzut la examenul de limbă și literatură română.

De la început vreau să anticipez că acest — hai să-i zicem cerere-memoriu — nu are ca prim scop acela de a vă convinge să-mi aprobați o reexaminare (dar dacă s-ar putea...) ci să vă arate că nota 4 (patru) cu care au fost apreciate cunoștințele mele, la această materie, nu este în măsură să mă satisfacă ci, contrariu, dimpotrivă.

Și iată de ce:

Dacă e examen, apoi să fie examen, tovarășe decan. Să îi se dea dreptul să intri direct în subiectele care le ai pe bilet. Nu să îi se țină un logos de vorbire, cu întrebări ca:

Punctul 1 — De ce nu ai avut frecvență bună?

Punctul 2 — De ce nu ai venit la consultații?

Punctul 3 — De ce nu ai învățat?

Ai destule întrebări pe bilet. De ce acest supliment, care să complimenteze examinarea?

La punctul 1 am răspuns, cum era și normal, că dacă am avut unele goluri în frecventarea acestui curs, ele se datoresc unor cauze obiective și în primul rînd aceleia că o astfel de materie nu se învață în amfiteatru; limba română se învață vorbind și literatura citind. (Unde este legătura cu practica?). Este?

La punctul 2 răspunsul meu a fost scurt: nu am venit la consultații, în primul rînd pentru că acestea nu sînt pe profilul facultății noastre (dacă nu mă înșel, intră în domeniul medicinei) și apoi, dacă n-ai învățat într-un semestru întreg — nu este vorba de mine — nu o să înveți în cîteva ore. Just?

Iar la punctul 3 răspunsul a fost categoric: am învățat! Că am avut cîteva lipsuri, asta... e altceva. Cine n-are lipsuri în munca sa? Doar muncim! Cum mi se poate spune că n-am învățat, cînd am sacrificat pentru cursul acesta cîteva „nopți tenebroase ale existenței mele" (m-am folosit de acest citat scos din rolul lui Ipingescu din „Scrisoarea pierdută" pentru a vă demonstra cunoștințele mele și în domeniul dramaturgiei).

Păi dacă stăm și ne gîndim bine, tovarășe decan, lipsuri au avut și marii noștri prozatori. Cum a putut — să dau un exemplu — Eminescu să scrie în „Coboară-n jos luceafăr blînd". Se poate cobori în sus? Iată deci un non-sens; sau „Să-ți fie somnul lin". Cum adică să fie somnul, lin? După cîte cunosc eu în materie de Compescaria, somnul e somn și linul e lin. Exact cum ai spune să-ți fie crapul, știucă! Păi vedeți!

Și atunci nu mi se poate trece cu vederea o lipsă ca aceia de la subiectul 3 de pe bilet, unde am avut de analizat poezia „Elzo-Raab" de Vlahuță (pe bilet nu era trecut autorul, dar eu îl cunoșteam) și pe care nu l-am știut? Este adevărat, mi s-a dat timp să mă gîndesc. M-am gîndit vreo 10 minute, după care am început să tac. Dacă tovarășul profesor avea puțin spirit practic psihologic, și-ar fi dat seama că „și tăcerea e un răspuns". Dar, eu tăceam, și dînsul asculta. E bine? Nu-i bine? Nu-i bine, tovarășe decan, c-am fost notat cu 4 la acest examen. Antiargumentele mele conving.

Acum am plecat în vacanță și sper ca la întoarcere să găsesc răspuns favorabil la cererea mea memoriu. Vacanța nu o s-o petrec ca alții; eu am să citesc mult de tot pentru a arăta la toți că știu literatură. Și-o să încep cu începutul: adică o să încep a citi clasicii literaturii universitare. Am auzit că în librării a apărut ultima noutate în acest sens, „Moromeții", de Francisc Munteanu. Cu ea am să încep! De fapt acesta e autorul meu preferat. Am mai citit de el „Străinul" și „Șoseaua Nordului".

Asta e!

Eu atîta am avut de spus!

În speranța că cererea mea va fi rezolvată favorabil, încheiez.

P. O. LIGLOTUL
P. conf. Cornel TABACU

•ȘAH• ȘAH

O victorie de prestigiu

După cum am mai avut prilejul să arătăm în această rubrică, mai mulți jucători români participă cu succes la campionatul mondial prin corespondență organizat de I.C.C.F. (Federația internațională a șahului prin corespondență). Între aceștia se numără și inginerul Paul Diaconescu din Ploești. În grupa în care joacă (clasa maeștrilor, grupa campionilor), Diaconescu a obținut o serie de rezultate de valoare. Învingînd pe dr. H. Meyer (R. F. Germană) și dr. M. Skrovina (R. Cehoslovacă) și remizînd cu Vrij (Olanda), el are șanse reale să se califice în „turneul candidaților" al campionatului mondial prin corespondență 1959—1964.

Iată mai jos partida cîștigată de Diaconescu (cu negrele) la Skrovina, jucătorul nr. 1 al echipei olimpice cehoslovace. Comentariile partidei sînt scrise de ing. Carol PARTOS, maestru al sportului:

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Cc3, Nb4 4. e5, c5 5. a3, N:c3 6. b:c3, Cge7. O continuare modernă, jucată și în prima partidă a meciului dintre Tal și Botvinic **7. Dg4. 0—0. 8. Da5! 8... Cbc6 9. Nd3.** Se amenință sacrificiul N: h7 + ! **9... f5 10. e:f (e.p.) 10... T:f6 11. Ng5.** Albul a obținut aparent un atac puternic, dar poziția negrului are resurse. Nu merge acuma 11. ...e5 din cauza 12. N:h7+, R:h7 13. Dh5+, Rg8 14. N:f6, g:f 15. d:e, etc. (Saposnicov—Bolesloviski — Semifinalele campionatului U.R.S.S. 1951 Sverdlovsk 1951). **11... Tf7 12. Dh5, g6 13. Dh6? Dc7 14. 0—0.** Bineînțeles nu mergea 14. h4...!? din cauza 14... c4 și la 15. h5, c:d3 16. h:g, C:g6+ iar la 15. Ne2, Cf5 cu cîștigul damei **14... c4 15. N:e7 15... T:e7 16. Ne2, Nd7 17. Dg5, Tf7 18. De3, Taf8 19. Cg5, T7-f6 20. Ng4, Dd6.** Acuma se observă că negrul are o poziție mai bună, datorită „bateriei" active de tururi ca și faptului că albul are două slăbiciuni (a3 și c3) față de una singură a negrului (e6). Negrului îi este mai ușor de găsit un plan de joc — atac pe flancul damei — decît albului, care ezită în atacarea pionului e6. **21. Cf3. Df4! 22. D:f4??** După schimbul damelor, negrul cîștigă forțat.

23... **T:f3!!** Acest sacrificiu demonstrează clar slăbiciunea pionilor albi, lipsiți complet de apărare. Asaltul pionilor negri de pe flancul damei decid partida. **24. g:f3, T:f3 25. Rg2, T:c3 26. Tad1.** Albul nu are nici un contrajoc. La 26. Tab1 ar fi urmat 26... b6 iar la 26. Tfe1, Rf7, în ambele cazuri cu cîștig pentru negru. **26... T:c2 27. Tfe1, Rf7 28. Rf3, b5 29.** Te2. Pentru a aduce regele în fața pionilor de pe flancul damei. Dar iureșul lor nu va putea fi stăvilit. 29... **T:e2 30. R:e2, a5 31 Re3, b4 32. a:b, a:b 33. Tb1, b3 34. Ng4, Cb4!** și albul a cedat.

Comentarii de ing. Carol PARTOS
maestru al sportului

REBUS-magazin

Bîz... Bîz... Bîz...

ORIZONTAL: 1) Trebuie ferite de insectele dăunătoare — Gîndacul de Colorado îi este mare dușman. 2) Nouă! — Muza lui satirică le-a-nchinat gîzelor cîte o strofă lirică... 3)... iar unui greier mic i-a făcut o... — Țară în Asia. 4) Pronume latin — Apărută — „Face... țînțar armăsar". 5) A legiui — Cești. 6) Neplăcuți la vedere — În altă formă, insecta-aprod! 7) Loc unde se dezvoltă larvele țînțarilor — Cap de coleopteră... — Și mijloc de coadă! — Mamă (arh). 8) Actriță sovietică, protagonista filmelor „Libelula" și „Ghimpele". 9) Membrană transparentă la unele insecte — Radu Teodorescu. 10) În poezii cîntă din vioară; în realitate, din... elitre! — Popular comic român, fondatorul companiei „Cărăbuș". 11) Materia primă a vulcanilor — Zece — „File de poveste" terminate cu o nuntă la care iau parte furnici, albine, un greiere, purici cu potcoave de oțel, etc., etc. 12) Neîntrecutul autor al paginilor anterioare — Nichel. 13) Tot (Mold). — Mari mîncători de insecte.

VERTICAL: 1) Grație în zbor — Strat subțire de pastă de var sau de ipsos, aplicat peste tencuială 2) A face din țînțar, armăsar — Autorul volumului „Fumul, ploaia, un țînțar și-o pereche de ochelari" 3) Plină de înțelepciune — Mă feresc, 4) Echipa textiliștilor din Arad — Ion Teodoru — Personaj din „Ploșnița" de Vl. Maiakovski „din rîndurile proprietarilor de imobile, înzestrat din naștere. autodidact". 5) Metamorfoză — „Cum văd..., te cam tăuzi în cele ce ai spus"! Răspunse un păianjen din crengile vecine. Crezi că în privința asta... stau mai jos ca tine?" (Krîlov — „Vulturul și păianjenul") 6) Rămășițele unei nave naufragiate — Zeu egiptean, presupus protector al morților. 7) Curelușă de mașină — Inițialele lui Ion Popescu Gopo, autorul filmului „Albina și porumbelul" — Înainte de „Alimentara"... 8) Superlativ pentru beat — Pe vremea cînd se potcovea puricele cu 99 ocale de fier... — A vui 9) Cu gust neplăcut — Păzea că pleacă ea — Arma albinei 10) Haină — Împreună — Operă de Verdi. 11) Cioburi — Acceptă cu bucurie asemănarea cu libelula. 12) La bondar, dar nu și la bărzăun! — Din cauza fricii, poate deveni cît un purice! — „Albinele... tăunii", fabulă de La Fontaine. 13) „Ce păcat că gospodina e zgîrcită, bat-o vina! (La Fontaine în tălmăcirea lui Tudor Arghezi) — Cele de magnetofon „conservă" bîzîitul albinei, cîntecul greierului...

N. CORNEA

Cuvinte mai rare: Ego, Glet, Ima.

PE PLAIURI ARDELENE

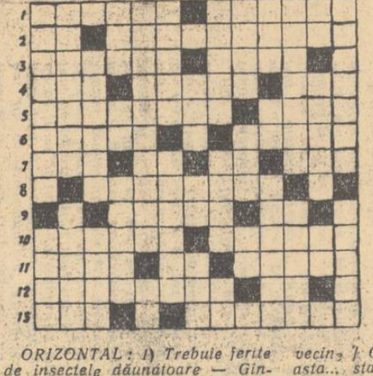

ORIZONTAL: 1) Lanț de munți în Ardeal, cu înălțimi medii în cuprinsul cărora se află o vestită formațiune glaciară ghețarul de la Scărișoara — Cuțit; 2) Localitate în Ardeal unde în anul 1453 iobagii români și maghiari s-au răsculat împotriva stăpînitorilor feudali — Numele unui compozitor român contemporan; 3). În Turda — Negație — Băutură — Pronume; 4) Nu îți minte — Cîntec de Florentin Delmar; 5) Dan Stănescu — Echipă de fotbal din Ardeal — Dure; 6) Oraș ardelean așezat pe malul Mureșului, important centru al industriei textile — Cîntăreț în Grecia antică; 7) Stație de cale ferată în Ardeal, în apropiere de Deva — Epocă — Nicu Oprescu; 8) Adăpost pentru unelte — Usturoiat (Mold.) 9) Crustaceu — Rege shakespearean; 10) Localitate ardeleană situată între Satu Mare și Oradea — Duce; 11) Localitate din Ardeal, în apropiere de Arad; 12) Capul răscoalei iobagilor ardeleni din anul 1784, trasă pe roată la Bălgrad (Alba Iulia) — Stațiune balneo-climatică din Ardeal, renumită prin apele ei.

VERTICAL: 1) Oraș în Ardeal — Poet ardelean (1886 — 1954); 2) Formă de relief, proprie Ardealului — În ocol — Apelativ telefonic; 3) În urbe — Călugărul Macarie l-a adus în Țara Românească din orașele ardelene; 4) Oraș ardelean unde se află vestitul muzeu Bruckenthal — Măsură agrară — Diminutiv masculin...; 5) ...Și unul feminin — În Tîrnăveni — Sau; 6) Nicu Nicolescu — Peisaj inspirat din viața marinarilor (fem.); 7) Din nou — Nume comun pentru trei rîuri ardelene; 8) Oraș situat în partea vestică a Ardealului — Paul Oprescu; 9) Rîu ardelean pe malurile căruia este așezat orașul Cluj — Nume bărbătesc; 10) Articol — Lichid — Piesă în formă de cilindru; 11) Așezare rurală — Animal nordic — Pămîntul a fost lucrat; 12) Oraș în Ardeal, puternic centru al industriei siderurgice.

A. MARIN

Radio și televiziune

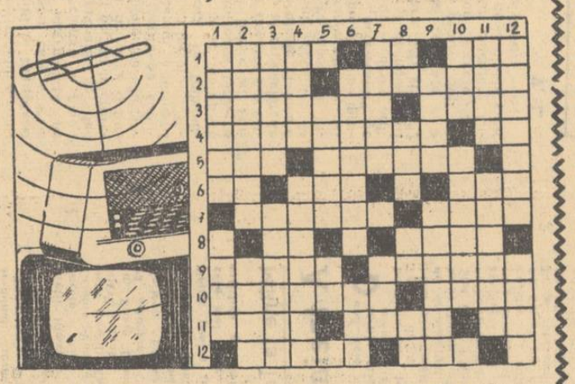

ORIZONTAL: 1) Placă montată la aparatele de radio, care indică posturile și lungimile de undă — La revedere! — Sportivi de frunte 2) „De toate, pentru..." emisiune radiofonică de varietăți — Prezintă conținutul emisiunilor de radio și televiziune 3) Formații artistice care apar tot mai des pe ecranul televizoarelor sau la microfon — Privea la televizor 4) Aparat care recepționează imagini transmise de la distanță — Aleg doar jumătate! 5) Munte în Creta — ... de radio sau de televiziune. 6) Dînșii — Preambul telefonic — Personaj mitologic scandinav 7) Concentrează pirvirile telespectatorilor (pl.) — „...n-a cîntat măcar o dată", emisiune de muzică ușoară românească 8) Acut! — instalație tehnică de radioemisie 9) Acestuia „Satira și umorul" îi ar schimba dispoziția!... — „La sfîrșit de săptămînă... joc și voie bună!" 10) Spectacol coregrafic pentru telespectatori (pl.) — Vase de băut 11) Zgomot prelungit — Pentru iubitorii de muzică de operă sau operetă — 1960 12) „Buletin de...", la radio și „ultimele...". la televiziune — Răsărit.

VERTICAL: 1) Post de radio sau de televiziune — Apreciată solistă de muzică populară la posturile noastre de radio și televiziune 2) Prezentă în programul emisiunilor: „Teatru la microfon" sau „Teatru în studio" — Pom fructifer 3) Titlul unui roman de Chateaubriand — „...de reporter", emisiune radiofonică în fiecare luni după amiază 4) Fire subțiri de metal — Au un rol însemnat în cadrul programelor de radio-televiziune 5) În formă de ou — Pronume 6) A imobiliza — Paradis 7) Stabilește legătura între un aparat de radio sau de televiziune și rețeaua electrică — Terci 8) Două vocale — „Atenție une! La al cincilea semnal va fi,.. 6! — Raport matematic — Cămașă rustică 9) Este suprasolicitată de crainicul-reporter la transmisiunea unui meci de fotbal! — Stilul conferințelor la radio 10) Măsuri de suprafață — Ziua de vineri pentru telespectatorul pasionat! 11) „Emisiunea pentru...", cu sfaturi agricole — Capcană de sunete și imagini pentru aparatele de radio și televiziune 12) Apare pe ecranul televizorului — „...știe cîștigă"!, emisiune radiofonică urmărită cu interes de ascultători.

Geo MERIȘAN

Teatrală

Știați că Titus Popovici, autorul cunoscutelor romane „Străinul" și „Setea" a debutat în dramaturgie cu o piesă recent prezentată în premiera de către Teatrul Municipal? Vă propunem să găsiți titlul piesei, pornind de la următoarele semnificații:

1) Adăpost din pînză, portabil; 2) La avioane; 3) Folositor 4) Urs alb 5) La... sfîrșit; 6) Prinz; 7) Curat; 8) Poet; 9) Recital de canto; 10) Bărbie; 11) Trimmis din gură în gură.

Schimbînd inițialele cuvintelor obținute, spre a găsi noi termeni conform definițiilor ce urmează, putem căpăta prin reunirea inițialelor de la noile cuvinte, titlul piesei lui Titus Popovici. Așadar:

1) Constanța, Galați, Giurgiu, dar nu Pitești; 2) Cartușe; 3) Manieră distinctivă de exprimare a unui artist; 4) Venind de la soare; 5) Pușcă; 6) Locuință; 7) Metal prețios; 8) Împrejmuire din nuiele sau șirmă în jurul unui teren; 9) Sediu; 10) Gazon; 11) Lac în Uniunea Sovietică.

C. PETRE

Poșta rebus

V. CAZACU — *București*: Am dori să revedeți cuvintele de la 6 și 14 orizontal și 13 vertical. SORIN STROESCU — *Hunedoara*: Pentru prima dv. încercare dovediți îndemînare. În jocurile viitoare încercați să fixați cuvintele și definițiile pe o anumită temă, de preferință de actualitate. Evitați de asemenea cuvintele articulate, de pildă „ministerul", folosit în jocul trimis de dv. Așteptăm noi scrisori.

Jocuri distractive

CENTRUL CERCULUI

Cum se poate găsi centrul unui cerc numai cu ajutorul unui echer negradat și al unui creion (creionul nu poate fi folosit decît pentru a trage liniile necesare).

OINCI CIUPERCI

Într-o ladă cu nisip, aflată în pivniță au răsărit 5 ciuperci. Încercați să trageți o linie printre ele astfel ca fiecare ciupercă să fie singură într-o despărțitură, iar una din ele să fie prinsă într-o linie în chip de lat.

UN PĂTRAT

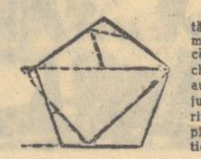

Din figura alăturată vă rugăm să formați un pătrat. Firește problema nu-i chiar atît de simplă au fost trase linii ajutătoare. (Pentru usurința exercițiului copiați figura pe o hîrtie).

12 DESPĂRȚITURI

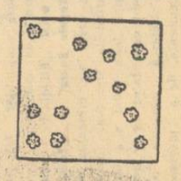

Vă prezentăm o brazdă cu 12 fiori. Trageți trei linii astfel încît să lăsă 12 despărțituri, iar în fiecare despărțitură să fie cîte o floare.

3 INIMI

Cu ajutorul a șase tăieturi vă invităm ca din desenul alăturat să formați trei ...inimi.

LITERA S

Vă prezentăm litera S și vă rugăm să formați din ea o... farfurie, cu ajutorul unei singure tăieturi în linie dreaptă (Se presupune că bucățile obținute pot fi și lipite).

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

O piesă povestită

Cine este „Celebrul 702" ?

Dramaturgul Al. Mirodan, autorul piesei „Ziarişti", a scris o nouă lucrare dramatică. Autorul a prezentat-o redacţiei revistei „Teatrul", în paginile căreia (numărul apărut pe luna iunie a.c.) a văzut lumina tiparului.

„CELEBRUL 702" — cum se intitulează piesa — este o satiră caustică la adresa modului de viaţă american şi o biciuire a moravurilor înrădăcinate în lumea editorilor de romane senzaţionale care, pentru a-şi atinge scopurile lor financiare, recurg la sisteme odioase ce ajung până la corupţia tribunalelor supreme.

Dar cine este „Celebrul 702" ? Un condamnat la moarte — pe nume Cheryl Sandman — care îşi trăieşte ultimele cenzuri înainte de a fi executat. Din celula sa celebrul închisori Sing.Sing. Şi în timp ce condamnatul, autor a zeci de şpârgheri, crime şi violuri, aşteaptă împărtăşania preotului închisorii, se pomeneşte în celulă cu unul dintre cei mai bogaţi editori ai Americii, Mr. Harrison. Ce vrea Mr. Harrison ? Vrea să facă din condamnat un scriitor original şi celebru. În schimbul romanelor pe care le va scrie, Cheryl Sandman va obţine amânarea executării sau chiar graţierea. Dar condamnatul exită în faţa acestei surprinzătoare oferiri:

— N-am talent, domnule Harrison...

— Vei avea, Cheryl, — îl asigură editorul. Nici nu ştii cît talent vei avea...

Editorul, care este în căutarea unui „best-seller", pentru sezonul de toamnă, îi explică condamnatului cum a ajuns să-i identifice. În goană după un subiect senzaţional, a fost descoperit la Tribunalul Suprem este în buzunarul meu. Îmi dai o pagină de roman, îţi dau o zi de trăit. Sus mîinile ! Cartea sau viaţa !...

— „Cartea, sir... Mai încape vreo discuţie !..."

...Aşa începe desfăşurarea acţiunii. Şi celula se transformă în cabinetul de lucru al unui „mare scriitor". Cheryl — condamnatul — îşi schimbă hainele de puşcăriaş cu halatul de mătase, are acum secretară, dactilografă, bani, tot... afară de libertate. Şi romanul, ba chiar romanele, încep să curgă. Condamnatul povesteşte toate crimele, violurile, spargerile, îşi dezvăluie secretele acţiunilor criminale. Şi cititorii, tineretul, toţi oamenii aviziţi de senzaţional, sorb cu nesaţ otrava unei „literaturi" care peste Ocean este taxată de mare preţ.

Al. Mirodan a imaginat, desigur, multe din paginile piesei sale. Dar el a plecat de la un fapt autentic. Editorul şi condamnatul au existat în realitate, iar literatura lor s-a răspîndit — aşa cum se răspîndesc de obicei în lumea dolarului — printre cititori, pentru ca sistemele şi secretele spargerilor de tot felul să devină o adevărată „şcoală" pentru sute de mii de tineri încă neiniţiaţi...

Scrisă cu vervă, umor şi în stilul caracteristic al dramaturgului, „Celebrul 702" este o pagină edificatoare despre lumea dolarului şi a desfrîului.

Miron LIVIU

Proiecte ale Teatrului Muncitoresc C. F. R. Giuleşti

Ca orice bun gospodar înainte de a intra în vacanţă, colectivul Teatrului Muncitoresc C.F.R. Giuleşti şi-a pregătit cu grijă viitoarea activitate. Despre aceasta ne-a vorbit tov. Elena Deleanu, directoarea teatrului :

— Un colectiv de actori continuă până la 15 iulie turneul cu ultima noastră premieră, care a avut loc la Botoşani, „O lună de confort" de Ş. Gurfinkel şi Beno Dumitrescu. Ea e prezentată indeosebi în cadrul muncitoresc. Din turneu am primit vesti bune: spectacolul se bucură de succes.

— Cînd reîncepeţi activitatea în Bucureşti ?

— În august vom juca la Teatrul de vară din Parcul de Cultură şi Odihnă „I. V. Stalin" piesele „Doi tineri din Verona" şi „Motanul încălţat". La toamnă vom prezenta în sală trei piese pe care le avem gata pregătite, însă nu le-am jucat încă în Bucureşti: „ O lună de confort", „Vecin de apartament" de Gheraschina şi „Fiul rătăcitor" de Egon Ranett. În repertoriu mai avem înscrise premierele „Plosnita" de Malakovski, „Puterea întunericului" de Tolstoi, „Mariana Pineda", de scriitorul spaniol Garcia Lorca şi „Centrul înaintaş a murit în zori", de Augustin Cuzzani.

— Vă rugăm cîteva cuvinte despre ultima piesă, puţin cunoscută la noi.

— Lucrarea dezvăluie o latură a „preţuirii" de care se „bucură" oamenii în ţările capitaliste. Un centru înaintaş celebru este vîndut de către clubul cu care are contract, la licitaţie unui arhimilionar, colecţionar de rarităţi umane. „Colecţia" din care mai fac parte un savant, un actor, un om maimuţă şi o balerină este expusă de către maniac. Sportivul nu se resemnează în postura de animal şi încearcă să evadeze. El ucide pe arhimilionar. Tribunalul îl condamnă la moarte prin spînzurătoare.

— Alte proiecte pentru staţiunea de toamnă ?

— Vom continua activitatea cercului profesional. Conferinţele oamenilor de artă, discuţiile şi referatele asupra spectacolelor jucate au contribuit la ridicarea nivelului repertoriului teatrului nostru.

S. M.

Scenă din piesa „O lună de confort"

Pregătiri pentru staţiunea viitoare

La Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" pregătirile în vederea viitoarei staţiuni au început cu mult înainte de încheierea actualei staţiuni. Astfel, trei dintre piesele înscrise în repertoriu au şi cunoscut faza primelor repetiţii. E vorba de „Ana Karenina", dramatizare după celebrul roman al lui Tolstoi, în regia lui Moni Ghelerter (cu Maria Bota, Ion Finteşteanu şi Geo Barton în rolurile principale), „Judecătorul din Salema" e lui Calderon, în regia lui Dinu Cernescu (distribuţia cuprinzînd printre alţii pe Simona Bondoc, Matei Alexandru, D. Crişmaru, Liviu Crăciun, Gh. Cozorici, Coca Andronescu, M. Folino).

De asemenea, a fost înscrisă în repertoriul primei părţi a viitoarei staţiuni a Teatrului Naţional „I. L. Caragiale", piesa „Romeo şi Julieta" de Shakespeare, în regia artistului poporului Sica Alexandrescu.

„Ora exactă"

...este titlul noului spectacol al brigăzii artistice de agitaţie a Radiodifuziviziunii, prezentat zilele trecute în premieră în sala şcolii medii „Nicolae Bălcescu", în cadrul activităţii desfăşurate de clubul Radioteleviziunii. Spectacolul, care cuprinde texte de Octavian Sava, Eduard Jurist, Ion Mustaţă, Marin Traian, A. Mazilu, Miza Aurel, Constantin Săhăreanu, Chiriţă Vasile, s-a bucurat de succes.

În deplasare

Continuînd seria prezentaţiilor în deplasare, Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" a prezentat zilele trecute piesa „Hangiţa" de Carlo Goldoni, în comuna Băiculeşti din regiunea Piteşti şi la uzinele „Republica" din Capitală.

Scenă din filmul „Ursul păcălit", realizat de cercul amator „Cinefoto" de pe lîngă clubul muncitoresc C.F.R. „16 Februarie 1933" din Timişoara

Un film de desen animat realizat de amatori la Timişoara

Premiera a stîrnit un entuziasm deosebit. Cei peste 700 de spectatori prezenţi în sala clubului C.F.R. „16 Februarie 1933" din Timişoara, au aplaudat îndelung şi cu căldură pe realizatorii primului film romînesc de desen animat lucrat de amatori.

Binecunoscuta poveste **„Ursul păcălit de vulpe"** a marelui nostru prozator Ion Creangă, a dezvăluit publicului, în cele zece minute de vizionare, nu numai de ce... n-are nimă pentru „Ursul păcălit de vulpe" de I. Creangă. Dar filmul necesita aparate. Şi membrii cercului şi le-au construit singuri ; un aparat de copiat desene, unul de luat vederi, o masă de animaţi, etc. toate cu mijloace şi posibilităţi locale. Apoi, pentru ca desenele — la care au lucrat un grup larg de tineri talentaţi ca Dragoş Sandu, Egon Polz, cooperator, Petru Roşu tehnician la „Electrobanat", Gh. Ponta, elev şi alţii — să fie cît mai veridice, ticală pe desen a unei bucăţi de geam obişnuit. Înghetul băltii s-a realizat pe acelaşi decor, hîrtie cu sare, „apa" treptat, treptat, chiar în timpul filmării. Căderea fulgilor de zăpadă s-a redat prin tragerea în kola obiectivului a unei hîrtii de celofan punctată în alb, păstrînd acelaşi decor. S-au folosit asador procedee simple şi ingenioase, care au dus, alături de calitatea impecabilă a desenelor, la un film bun, apreciat ca atare de spectatorii timişoreni. Se cade însă să

Lucrînd la aparatul de luat imagini

ursul coadă, ci o reliefeat cu prisosinţă şi posibilităţile şi talentul cineaştilor amatori grupaţi în cercul de „Cinefoto" ce funcţionează pe lîngă acest club.

Mulţi spectatori s-au întrebat, cu curiozitate, cum s-a născut acest film. În parte s-a răspuns la întrebare prin expoziţia organizată în holul clubului, în ziua premierei. În rîndurile de faţă vom aduce completări şi unele amănunte ce ni s-au părut mai interesante.

Membrii cercului de „Cinefoto" au „debutat" cu un film documentar despre viaţa artistică a clubului, documentar apreciat mult de public. Succesul obţinut cu primul film a determinat pe membrii cercului — organizaţi şi condus de tehnicianul Eugen Sandu—să păşească pe o poteacă nebătătorită de amatori, aceea a filmului de desen animat. Pentru alegerea temei s-a recurs la tezaurul lăsat de cei mai mari povestitori ai poporului nostru şi, în cele din urmă, membrii cercului şi-au dat adeziunea unanimă pentru ecranizarea celebrei poveşti a lui Creangă.

Desen lîngă desen şi filmul s-a „închegat". Aceasta la figurat căci luată la propriu munca efectuată exclusiv în timpul liber a durat aproape doi ani. Filmul, realizat pe peliculă normală de 35 mm, are 251 de metri, ce însumează 14.000 de imagini. Pentru crearea unităţii cerută de film în succesiunea fireească a poveştirii, a fost nevoie aşadar de mii de desene. Considerăm de asemenea că nu sînt mai puţin lipsite de interes unele trucaje folosite. Bunăoară, oglinda apei unde a fost trimis ursul de vulpe la „pescuit" s-a obţinut prin aşezarea verticală a unui geam obişnuit, pe care s-au filmat zile în şir prin cartierele oraşului diverse animale, mişcări, etc. ce au servit ca material de studiu. Abia după aceea s-a trecut la ecranizarea scenariului, scris anume de un alt membru al cercului, Dragoş Sandu, contabil la filiala din localitate a băncii R.P.R., care de fapt a fost şi regizorul şi executorul desenelor de bază ale filmului.

Desen lîngă desen şi filmul s-a „închegat". Aceasta la figurat căci luată la propriu munca efectuată exclusiv în timpul liber a durat aproape doi ani. Filmul, realizat pe peliculă normală de 35 mm, are 251 de metri, ce însumează 14.000 de imagini. Pentru crearea unităţii cerută de film în succesiunea fireească a poveştirii, a fost nevoie aşadar de mii de desene. Considerăm de asemenea că nu sînt mai puţin lipsite de interes unele trucaje folosite.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Revista „MAGAZIN" pregăteşte

UN MARE CONCURS CU Ppremii

Amănuntele organizării acestui concurs vor apare în numărul nostru viitor

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 144 * Sîmbătă 9 iulie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

DRUMUL LEMNULUI

Fotoreportajul nostru de la Valea lui Topor pînă la Stîlpeni

Un confrate care a vizitat recent fabrica de celuloză şi hîrtie „Steaua Roşie" din Bacău, înfăţişa cititorului ciclul transformării lemnului: de la vagoanele de buşteni intrate în întreprindere pînă o părăsesc sub forma caietelor şcolare sau a hîrtiei de tipar.

Este fără îndoială un lucru interesant. Să urmezi însă calea lemnului din pădure pînă la fabricile care îl transformă în cherestea, hîrtie, mobilă, plăci aglomerate sau alte produse este cu totul altceva. Nu fiindcă drumul lemnului într-o întreprindere care îl industrializează ar fi lipsit de interes, ci pentru că din pădure şi pînă la fabrică, lemnul parcurge astăzi o cale deosebită.

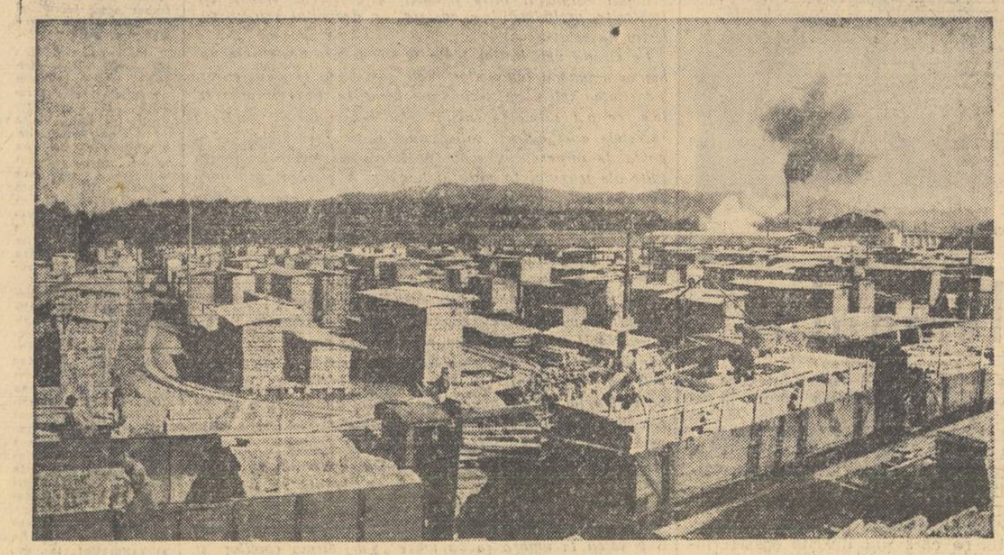

Deosebită prin pecetea pe care o pune acum mecanizarea operaţiilor în acest sector, prin oamenii care au lăsat de o parte topoarele, ţapinele şi fierăstraiele manuale învăţînd să conducă maşini şi unelte moderne. Inginerul Gh. Preoteasa, care ne însoţea în acest drum, ne-a asigurat că pe Valea lui Topor, însoţind lemnul spre fabrică, vom putea urmări toate aceste lucruri cît se poate de bine. Şi, după cum se va vedea, a avut dreptate. Valea lui Topor a rămas numai cu numele.

...Autocamionul întreprinderii forestiere Stîlpeni, cu nr. 25.753. Mijloc de transport al lemnului de la parchetele de exploatare şi pînă în fabrică, mijloc de transport pentru cei ce vor să ajungă în pădure, la muncitorii forestieri. La volan Gh. Vilvoi, şofer priceput, dar şi bun tovarăş de drum. Aşa că, cu toate peripeţiile călătoriei — drumurile forestiere sînt cunoscute cît de greu sînt practicabile — cele două ore şi mai bine de urcuş au trecut cu iuţeală.

O placă de lemn prinsă într-un ţăruş ne anunţă că am atins ţinta călătoriei: Sectorul IV-Mihăieşti, parchetul Valea lui Topor. Cu nelipsita-i pălărie de pădurar, Iosif Muşetoiu, şeful exploatării forestiere din aceste locuri, ne întîmpină în unul dintre cele mai bine utilate parche-

Tudor GHEORGHIU

Fotografii: Nicu VASILE

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Veche cunoştinţă a publicului nostru (Nastasia Filipovna din filmul „Idiotul") artista emerită a R.S.F.S.R., IULIA BORISOVA, a reapărut, de astădată pe scenă, în faţa spectatorilor romîni, cu prilejul turneului întreprins în ţara noastră de colectivul de actori al Teatrului „Vahtangov" din Moscova (Citiţi reportajul din pagina 8-a).

Fotografia: Mihai POPESCU

S-a întîmplat la Năvodari

Cînd am ajuns la Năvodari, la fabrica de îngrăşăminte chimice, întîmplarea pe care îndată am s-o istorisesc trecuse în amintiri, luînd drumul faptelor care se contopesc cu cele multe asemeni împlinind istoria mare a zilelor noastre. Cum s-au petrecut lucrurile am aflat întîmplător, interlocutorii mei dovedindu-se pasionaţi în descripţia unor soluţii tehnice menite să crească producţia şi nicidecum interesaţi să povestească fapte care li se păreau cele mai firesti din lume.

Priveam lucrarea unui sudor, într-o poziţie dificilă, la nişte ţăvării, pe sub cazane şi fără voie am observat: „grea lucrare!..." Da, nu-i uşoară, — veni răspunsul — dar aici e floare la ureche. Dăunăzi am avut de sudat nişte ţevi pe vînt şi pe ploaie. Atunci da, a fost greu...".

Încerc să aflu amănunte. Şi oamenii, la cerere, mi le dau. Din spusa lor reconstitui faptele care urmează. Dar mai întîi o scurtă explicaţie. Uzina de la Năvodari, unde se produce acid sulfuric şi se fabrică superfosfaţi, are procesul de producţie automatizat. Instalaţiile ei funcţionează zi şi noapte, fără întrerupere, procesul de producţie oprindu-se odată pe an, o lună sau mai puţin, pentru revizie generală. În aceste condiţii este limpede că una din principalele îndatoriri ale muncitorilor de-aici este să vegheze la buna funcţionare a instalaţiilor, să prevadă orice defecţiune, să intervină cu promptitudine atunci cînd un neajuns cît de mic ar fi semnalat.

O defecţiune s-a semnalat într-o dimineaţă, la un recitor de anhidridă sulfurică prin care trec gaze de răcire. Cîteva ţevi s-au spart, gazele ţîşneau nestăpînite, procesul de producţie la locul respectiv era primejduit, iar oprirea întregii instalaţii şi deci stagnarea producţiei, iminentă. Tehnologii Constantin Stoica şi Constantin Şerban au văzut stricăciunea şi au calculat fulgerător putinţa de îndreptare: oprirea instalaţiei vreo cinci şase ceasuri, ori sudarea sus, pe estacadă, în gaze, a ţevilor sparte. În primul caz paguba era mare, în cel de-al doilea condiţiile de lucru erau cumplit de grele.

Fără zăbavă cei doi tehnicieni s-au adresat secretarului de partid Ion R. Băcioiu, care e şi conducătorul echipei de sudori. Împreună au cercetat locul cu pricina, au cumpănit alternativa, s-au sfătuit. Nu mult, doar cîteva minute; cu vorbe puţine, dar cu multă pricepere.

— Să încercăm să sudăm sus, fără oprire. Cred că se poate — a conchis Băcioiu. Dar să vorbesc cu băieţii...

Şi a vorbit. A vorbit cu Mihai Lupu, cu Apostol Aurel, cu Barbu Savu, cu Ion Panait, sudori şi ei, cu Timoftei Cvas, cu Cosma Georgian, lăcătuşi, şi cu şeful lor, Leonid Cringuţă.

— „Măi tovarăşi, uite aşa stau lucrurile..." Şi le-a explicat din fir a păr, concis, repede, căci nu se afla timp de vorbă. „Ce-avem de făcut? Spuneţi şi voi: oprim sau sudăm din mers?".

Oamenii au cumpănit o clipă. Din ţevile sparte gazele dăunătoare ţîşneau cu putere şi se amestecau cu picuri ploii grele şi repezi. Trebuiau să lucreze sus, pe estacadă, pe-o platformă improvizată, cu măşti, cu mantale de ploaie...

„Măcar de n-ar fi afurisita asta de ploaie!"... zise unul.

— „Asta este, ce să-i faci, poate se opreşte"... răspunse careva.

— „Hai tovarăşi, reveni Băcioiu, spuneţi ce facem, că nu-i timp de pierdut! Socotiţi că dacă oprim instalaţia se pierd pe puţin 50 de tone de îngrăşăminte. Le pierdem ori nu? Uite, la Bucureşti e Congresul Partidului... (cele întîmplate se petreceau în zilele cînd la Bucureşti se desfăşurau lucrările celui de-al III-lea Congres al Partidului). Aţi citit raportul tovarăşului Gheorghiu-Dej. V-aţi bucurat, ne-am bucurat. Acum ce facem? Hai, gîndiţi-vă!...

— Sudăm din mers, ce mai vorbă!

— Sudăm! Hai, sus!

— Adă mantăile!

— Să ne-aducă măştile!

În mai puţin de-un sfert de ceas oamenii erau gata de lucru. Li s-a montat platforma şi-au urcat sus. În bătaia ploii, învăluiţi în gaze, au început să lucreze. Poziţia era grea, apa curgea pe geamurile măştii de gaze, pe geamul de protecţie. Mantăile de cauciuc îi stînjeneau, de vorbit nu putea vorbi nimeni. În ăst timp, ploaia se înteţea şi vîntul creştea, creştea năpraznic. Sus, pe schele, oamenii lucrau. A trecut un ceas, au trecut două, trei, patru. Cu respiraţia tăiată, cu apa strecurată pe la guler, prin deschizătura mantăii, bătuţi de furtună, oamenii lucrau. Se schimbau cîte unul şi tăcuţi lucrau înainte. Aşa au stat, admiraţi şi preţuiţi de toţi tovarăşii lor, pînă seara, timp de unsprezece ceasuri. Cînd au coborît şi au scos de pe ei căştile, man-

Iată-i pe eroii întîmplării povestită mai sus

Virgil DĂNCIULESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Cronica străzii

Ştrandurile

În registrele administrative ale Sfaturilor populare există alături de rubricile severe intitulate „construcţii" (blocuri, şcoli, biblioteci, teatre) „pavaj", „canalizare", „spaţii verzi" şi o partidă — cum se spune în grai contabilicesc — definită poetic „soare şi apă". E un capitol sezonier, ce deţine un loc important în bugetul şi preocupările Sfaturilor respective şi-mi place să-i întîlnesc denumirea în dezbaterile şedinţelor edilitare de primăvară: „...acuma să trecem la problema soarelui şi a apei". Asta înseamnă amenajarea a încă unui ştrand nou pentru populaţie, fie în cuprinsul lacurilor, fie — ca să-l aibă mai la îndemînă — chiar în cartier.

Dreptul la desfătare, la bucuriile naturii, îşi are şi el odiseea. De aceea cînd vezi în după-amiezile fierbinţi de vară lumea ieşită din fabrici şi birouri coborînd din autobuze şi tramvaie la Herăstrău, la Floreasca, la Tei; cînd vezi dis-de-dimineaţă, duminica, locuitorii fiecărui cartier — părinţi, copii de toate vîrstele — luînd-o spre modernele piscine, Obor, Tineretului, Ştrandul din str. Izvor, îţi zici că soarele trebuie catalogat printre cuceririle epocii.

A fost o vreme — nu prea veche — cînd în ordinea „corpore sano", el era considerat duşman al gintei umane, sinonim cu... năduşala. Citadinii tradiţionalişti îi combăteau efectele afurisite cu mijloace din străbuni — umbra, pălăria de pai, basmaua în jurul gîtului, cortelul, şi dacă le da mîna, sprîturile reci numărate pe gradaţia termometrului. Singurul bazin bucureştean, „Tirul", situat în centrul Capitalei, era rezervat unei categorii restrînse de muritori — gimnaşti, atleţi, înnotători. Pe care o prejudecată socială întreţinută de babe şi fîrcovnici (goliciunea sportivă în colectiv, redusă la chiloţi de baie, era socotită păcătoşenie) îi eticheta drept boemi excentrici, balaoacheşi, pentru că afişau într-un univers de chipuri clorotice, supte de transpiraţie, (tenul alb reprezenta rasa privilegiată) pielea bronzată a celor cîteva ceasuri zilnice de zvîntare în aer liber, polisată de masajul apei. În special morala bătrînească şi eclesiastică nu se împăca în ruptul capului cu „deşantul" prezenţei laolaltă a tineretului de ambe sexe. „Auzi cumătră, băieţii şi fetele se scaldă în acelaşi bazin! Barem dacă ar fi despărţiţi!" — se indignau cucernicele. „Dacă fetele n-ar intra în apă dezgolite", făceau concesiv, înţelegînd prin asta, dacă nu complet îmbrăcate, cel puţin cu polruţă şi cămaşă lungă şi groasă, cum purtau femeile cuviincioase cînd uneori se băgau în gîrla Dîmboviţei, răzbite de zăpuşală.

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

Fotografia: Prof. V. ORZA

PERSPECTIVE FANTASTICE

În ultimul timp în faţa ştiinţei mondiale s-au deschis drumuri cu totul noi, în cea mai mare parte datorite contribuţiei oamenilor de ştiinţă sovietici. Prezentăm aici două din ele.

MAŞINILE MOLECULARE reprezintă o perspectivă de-a dreptul fantastică. Chimia modernă a reuşit să sintetizeze un mare număr de substanţe organice noi, cu proprietăţi extrem de preţioase. Noile materii prime create sînt pe cale de a revoluţiona un mare număr de ramuri ale tehnicii, începînd cu industria textilă şi cu locuinţele şi terminînd cu construcţiile de maşini. Importanţa noilor substanţe este atît de remarcabilă, încît a îndreptăţit pe acad. N. Semenov să afirme că păşim în secolul polimerilor sintetici. Noile materiale reprezintă însă abia un început. Polimerii posedă o gamă extrem de largă de proprietăţi uimitoare. Astfel, materialul celulelor vii este compus din diverşi polimeri naturali, aşa numiţii „biopolimeri". Aceste substanţe chimice extrem de complexe sînt capabile să execute o serie de procese care, pentru a fi reproduse în condiţii artificiale, ar cere uzine întregi, combinate cu maşini de calcul electronice.

Biopolimerii sînt adevărate maşini moleculare. Ele se reproduc cu ajutorul substanţelor luate din hrană şi pot executa sinteze chimice de înaltă precizie. O însuşire şi mai minunată a biopolimerilor este că ei pot transforma diverse forme de energie una în alta: energia chimică, termică, mecanică, electromagnetică, luminoasă — cum este cazul licuricilor şi al peştilor cu organe luminoase.

Biopolimerii, maşinile moleculare, joacă în organism rolul de generatori electrici, de motoare, de staţii termice, de maşini de construcţii şi de uzine chimice. Rolul lor nu se opreşte aici. În organele de simţ ei transformă energia radiaţiilor electromagnetice (ochii), a vibraţiilor mecanice (urechile), energia termică (celulele sensibile ale pielii) în energie chimică şi curenţi electrici, care sînt transmişi creierului prin circuitele nervoase. În limbă şi în nas se află adevărate laboratoare de analize chimice, capabile să detecteze şi să identifice urme extrem de slabe ale substanţelor. Se pare că unele celule vii reuşesc să realizeze chiar şi transmutaţii atomice! Acestea sînt numai cîteva din funcţiile biopolimerilor.

Drumuri noi în ştiinţă

Chimiştii fac astăzi mari eforturi pentru a înţelege şi a cunoaşte mai bine structura şi proprietăţile fizico-chimice ale biopolimerilor. Aceste cercetări, în care chimiştii sovietici au realizat succese importante, vor duce la posibilitatea creării unor biopolimeri artificiali specializaţi, destinaţi să îndeplinească diferite funcţii, după dorinţa creatorilor lor.

Aceste maşini moleculare VOR PUTEA ÎNLOCUI COMPLICATELE UZINE CHIMICE, MOTOARELE, LABORATOARELE DE ANALIZE. Ne putem imagina pe baza lor o revoluţie în tehnică depăşind toate posibilităţile fanteziei, căci maşinile moleculare *pot înlocui în funcţiile lor aproape toate maşinile tehnicii actuale*! Închipuiţi-vă, de exemplu, nişte pantofi

Ing. A. NEGREA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

Din sumar:

SOARELE SUDULUI NU STRĂLUCEŞTE PENTRU TOŢI!
Corespondenţă pentru „Magazin"
de la A. GREBNEV.

•

Piaţa automobilului
Corespondenţă din New York
de la Carl MARZANI

•

AVIAŢIA NOASTRA DE MÎINE

•

ANUL OLIMPIC — ANUL RECORDURILOR

•

Sfaturi pentru vilegiaturişti

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Al. Sahia, critic literar

La moartea lui Al. Sahia, poetul Eugen Jebeleanu scria într-un articol publicat în ziarul „Adevărul" din 15 august 1937: „Astăzi, Alexandru Sahia nu mai e. În urma lui rămîne de-abia un început dintr-o activitate de scriitor care pentru noi, care o cunoaștem mai îndeaproape, se anunța excepțional de fecundă".

Într-adevăr, în scurta și tragica sa existență, neuitatul nostru scriitor militant a depus o activitate intensă, în direcții variate, anunțîndu-se ca un creator excepțional de fecund. În numai cîțiva ani Sahia s-a ilustrat ca un talentat prozator, reporter și publicist, lăsîndu-ne un numar impresionant de scrieri în ziarele și revistele la care a colaborat sau pe care el însuși le-a condus, cum sînt „Bluze albastre" și „Veac nou".

Un aspect important și mai puțin cunoscut al activității sale, în care a militat în spiritul aceleași idei înaintate, progresiste, este cel al criticii literare. Cercetarea și discutarea fenomenului literar al vremii sale a constituit pentru Al. Sahia o preocupare permanentă, de importanță majoră.

Al. Sahia își începe activitatea de critic literar la revista „Vremea" și la ziarul „Ultima oră", în 1929. În „Ultima oră" din 26 mai 1929 publica articolul „Un fiu al umanității-Gala Galaction". Continuă apoi să publice articole de critică literară în ziarul „Rampa", în 1931. În paginile acestui ziar scrie și semnează, împreună cu Eugen Jebeleanu, rubrica permanentă „Mișcarea literară", în care erau inserate cronici literare, articole de atitudine și polemică literară, recenzii și diferite informații. În „Rampa" Al. Sahia scrie însă și singur o serie de articole de critică literară, sub semnătură proprie. În articolul „Ortodox și futurist", publicat în „Rampa" din 7 mai 1931, Sahia denunța cu vigoare sterilitatea și degradarea artistică a versurilor lui Paul Sterian, combătînd tendințele retrograde ale liricii din acea vreme. Literatura realistă, de înaltă valoare social-umană și artistică, era salutată cu entuziasm de Sahia. De pildă, în articolul „Literatura premiată", publicat în „Rampa" din 9 mai 1931, menționînd că premiul Societății Scriitorilor Romîni a fost acordat în 1931, romanului „Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război" de Camil Petrescu, Sahia subliniia: „Romanul d-lui Camil Petrescu, cel mai gîndit roman romînesc și cel mai bun roman de război scris pînă acum, merită această încununare".

O atenție deosebită, plină de dragoste, a acordat Sahia operei lui Liviu Rebreanu. Într-un articol publicat în revista „Vremea" din 8 noiembrie 1931, Sahia scria: „În literatura romînească, personalitatea scriitoricească a d-lui Liviu Rebreanu s-a impus masivă și definitivă. Este întîiul dintre cei puțini asupra valorii cărora nu se mai poate discuta. El a rămas înrădăcinat în specificul acestui popor, a înfățișat tragedia și lumina care se frămîntă în inima muncitorului de pămînt. Scriitorul Rebreanu, departe de școala tendențioasă a semănătorismului, este singurul care a putut să înfățișeze viabil pătura țărănimii, această pătură în adîncul căreia se ilustrează mizeria". Al. Sahia a revenit de mai multe ori asupra operei lui Liviu Rebreanu, în paginile revistei „Cuvîntul liber"; în numărul din 30 noiembrie 1935 al acestei reviste, Sahia scria despre autorul „Răscoalei": „Acest scriitor masiv a putut să înțeleagă drama anului 1907, cînd o țărănime plesnită în inimă și peste ochi, a încercat să zmulgă din mîinile unor exploatatori, dreptul la viață. În romanul său „Răscoala", Liviu Rebreanu se dovedește un adînc cunoscător al acestei lumi de trădători, cu viața mereu aspră și redusă la pămînt. Este una din cauzele de prim ordin care au făcut să-l impună pe Liviu Rebreanu ca pe un creator de înaltă valoare".

În paginile revistei „Vremea", al cărei redactor era pentru partea literară în anii 1931—1932, Sahia a publicat mai multe articole despre scriitorii din acea vreme, ca G. Bacovia, Perpessicius, George Mihail-Zamfirescu, Cezar Petrescu, Victor Eftimiu și alții, discutîndu-le opera cu obiectivitate, în lumina ideilor înaintate, militînd cu pasiune pentru o literatură realistă, legată de viața oamenilor și a societății. Lupta pentru o literatură legată direct, organic, de viața și năzuințele maselor muncitoare, a dus-o Sahia în pagînile revistei „Facla" și cu deosebire în revista „Bluze albastre" (1932), prima noastră „revistă de literatură proletară", cum se și subintitula.

Teodor VÎRGOLICI

Teatrul — în evul mediu

Descompunerea orînduirii sclavagiste și apariția celei feudale au adus transformări corespunzătoare și în fenomenul teatral. După secole întregi de întinse și adînci prefaceri sociale, teatrul a prins a se cristaliza în forme specifice, dictate de condițiile istorice concrete.

În lupta sa, am spune de învăluire, a riturilor păgîne, deosebit de stăruitoare în popor în evul mediu, biserica și-a asociat spectacolul public cu piese inspirate din Vechiul și Noul Testament — așa zisele mistere.

Manuscrisul unui mister cuprindea pînă la 35.000 de versuri și 350 de personaje, actori și figuranți. Subiectele se grupau în cicluri, îmbrățișînd, potrivit mentalității medievale, istoria universului, de la „creațiune" pînă la „judecata de apoi". Reprezentațiile misterelor au constituit evenimente însemnate pentru cetățea medievală; în vremea cît țineau spectacolele pe piața principală, zile la rînd porțile cetății erau închise și orice activitate întreruptă. Adevărul este că mulțimea era atrasă nu numai de aspectul religios al reprezentațiilor dar, în bună măsură, de probleme legate de actualitate, pe care, citeodată chiar fără intenție, le ridicau aceste drame, — teatrul medieval nefiind de fel rupt de realitatea socială. Dimpotrivă, teatrul înfățișează acum un tablou semnificativ al începutului luptei împotriva concepției ascetice și a suveranității scolastice a teologiei, care au căutat să înrobească arta scenică în decursul evului mediu. Cu timpul, pe măsura intensificării luptei maselor populare, prin răscoalele țărănimii și ale sărăcimii orașelor împotriva exploatării seniorilor și a teroarei clerului, — în artă, și cu deosebire în teatru, forma artistică cea mai accesibilă poporului, realitatea vieții nu se desprindea numai din formele culturii laice, ci străbătea chiar prin reprezentațiile cu caracter religios. Drama antică, reprezentată de umaniști în versiune originală, tradusă apoi în limba poporului, a devenit, în începutul secolului al XVI-lea, un model exclusiv pentru dramaturgi — dar aceasta a făcut totodată să nu se producă decît lucrări de imitație.

Intercalarea în mistere, scrise la început în limba latină, a scenelor în limba „vulgară", adică în limbile franceză, germană, italiană, — un mare a dezvoltării a noi forțe social-economice în sînul orînduirii feudale, — a dus de asemenea la laicizarea lor, lucru care a făcut ca la început să piardă sprijinul bisericii și apoi, în 1548, să fie interzise printr-un edict.

Apariția statelor naționale și prosperitatea economică din apusul Europei, au constituit premizele unei dezvoltări culturale superioare, cunoscute sub denumirea generală de Renaștere.

Inițiată în Italia, Renașterea s-a răspîndit în întreg Occidentul, reînnoind viața urbană și aducînd o mare dezvoltare științelor și artelor. „Noul ideal de cultură a devenit acum umanismul, opus întru totul ascetismului medieval, — umanismul întemeiat pe sentimentul valorii naturii și a omului, pe studiul antichității clasice, pe glorificarea vieții prezente. Idealul unei vieți din ce în ce mai înalte a inspirat pe Leonardo da Vinci și Michel Angelo, pe Copernic și Galileu, pe Rabelais și Bacon.

Farsa avocatului Pathelin, de un autor necunoscut, atribuită însă un timp lui François Villon, în romînește piesa fiind localizată de către I. A. Bassarabescu, sub titlul „Ovidiu Șicană".

Farsele populare vorbite în dialecte, care au produs uimitoarele improvizații ale Commedii dell'Arte, formă de teatru care nu avea la bază un text scris, replica și mișcarea fiind improvizate în cadrul unei fabulații cunoscute.

Poporul găsea deseori prilej de satisfacție cînd erau ridiculizate figurile călugărilor lacomi, tăcitori, ale judecătorilor nătîngi, ale negustorilor și bogătașilor hrăpăreți, la reprezentarea moralităților, a farselor — așa zisele sotties — scrise cu vervă, cea mai valoroasă piesă de acest gen fiind desigur Farsa avocatului Pathelin, de un autor necunoscut, atribuită însă un timp lui François Villon, în romînește piesa fiind localizată de către I. A. Bassarabescu, sub titlul „Ovidiu Șicană".

Intercalarea în mistere, scrise la început în limba latină, a scenelor în limba „vulgară", adică în limbile franceză, germană, italiană, — un mare a dezvoltării a noi forțe social-economice în sînul orînduirii feudale, — a dus de asemenea la laicizarea lor, lucru care a făcut ca la început să piardă sprijinul bisericii și apoi, în 1548, să fie interzise printr-un edict.

Apariția statelor naționale și prosperitatea economică din apusul Europei, au constituit premizele unei dezvoltări culturale superioare, cunoscute sub denumirea generală de Renaștere.

Inițiată în Italia, Renașterea s-a răspîndit în întreg Occidentul, reînnoind viața urbană și aducînd o mare dezvoltare științelor și artelor. „Noul ideal de cultură a devenit acum umanismul, opus întru totul ascetismului medieval, — umanismul întemeiat pe sentimentul valorii naturii și a omului, pe studiul antichității clasice, pe glorificarea vieții prezente. Idealul unei vieți din ce în ce mai înalte a inspirat pe Leonardo da Vinci și Michel Angelo, pe Copernic și Galileu, pe Rabelais și Bacon.

Drama antică, reprezentată de umaniști în versiune originală, tradusă apoi în limba poporului, a devenit, în începutul secolului al XVI-lea, un model exclusiv pentru dramaturgi — dar aceasta a făcut totodată să nu se producă decît lucrări de imitație.

Ioan MASSOFF

Lope de Vega

La 1562 se năștea, în casa modestă a unui meșter în broderii din tîrgușorul Mentana, cel care avea să aducă nepieritoare faimă literelor spaniole: Felix Lope Carpio, cunoscut posterității sub numele de Lope de Vega. Extraordinar de înzestrat pentru învățătură, viitorul mare dramaturg și poet termină studiile în mod strălucit și își manifestă dorul de glorie și temperamentul neliniștit care aveau să-i aducă multe necazuri, înrolîndu-se într-o expediție, fără niciun rezultat, împotriva portughezilor.

Dar foarte curînd vocația lui adevărată pentru luptele desfășurate doar pe scîndurile scenei, se manifestă cu putere și Lope dobîndește primele succese cu piesele sale de capă și spadă.

Continuînd cu strălucire tradiția inaugurată de pionierii dramei spaniole: Lope de Rueda și Juan de Cueva, Lope de Vega o desăvîrșește prin importantele sale înnoiri. Pătrunzătorul său spirit de observație, exercitat asupra celor mai variate medii pe care le-a putut cunoaște în frămîntata sa viață, fantezia bogată, un minunat simț poetic, îl ajută să cizeleze și să ducă la o ultimă înflorire dramaturgia patriei sale.

Pentru prima dată, spectacolele teatrale sînt prezentate în trei „jornadas" acte, ceea ce duce la o concentrare a desfășurării acțiunii, la un studiu mai adînc al caracterelor. Apare personajul atît de iubit „gracioso", slujitorul isteț, vioiu, care adesea își bate joc de stăpînii săi, nobili îngîmfați și superficiali-strămoșul îndrăznet și de o vie imperfinență al unor Scapin și Figaro.

Apărut, mai cu seamă, critica socială — aspect important și care acordă o actualitate permanentă imensei opere a lui Lope de Vega. În drame ca „Peribanez și comandorul de Ocana", „Steaua Sevilei", (jucată și în țara noastră) — cel care avea să fie elogiat cu numele devenit legendar de „Fenixul talentelor" — își ridică cu energie glasul împotriva abuzurilor feudale, în apărarea demnității umane, a mulțimii celor simpli. Această trăsătură nobilă culminează cu crearea admirabilei drame „Fîntîna turmelor" (prezentată de-a lungul a cinci stagiuni la Teatrul Armatei din București și la alte teatre din R.P.R.). Folosind ca punct de plecare un episod autentic din secolul al XV-lea, Lope de Vega pune în relief solidaritatea și spiritul de sacrificiu cu care țăranii dintr-un sat oprimat de un nobil corupt se răzvrătesc și înțeleg să păstreze pînă la capăt răspunderea colectivă pentru uciderea lui Don Guzman.

Comediile sprințare, de un mare farmec poetic, cu o intrigă foarte ingenioasă — uneori abuzînd de complicații — au contribuit mult la întemeierea faimei lui Lope de Vega în „Cîinele grădinarului", care combate fățiș prejudecățile de castă, ca și în „Capriciile Belizei" sau „Cură de ape minerale la Madrid" („El acero de Madrid"), autorul păstrează aceleași atitudine curajoasă, care i-a inspirat și pamfletele contra Elenei Osorio, care au dus la exilarea sa pe zece ani din Madrid. Aluzii satirice la personaje ale epocii sînt întrețesute și în romanul său în proză și versuri „Dorotea" — cu temă și tratare pastorală.

Totuși, nenorocirile personale care l-au lovit — două soții moarte, doi copii secerați în floarea vîrstei, o fată răpită și sedusă de un curtean josnic — ca și condițiile extrem de precare în Spania feudală, l-au silit pe Lope de Vega să-și piardă cu timpul independența, devenind secretarul ducelui de Sessa, căruia la bătrînețe îi solicita ajutoare pentru a-și duce zilele...

De altfel, într-o scrisoare către un prieten, scriitorul mărturisește cu tristețe: „Aș fi putut să dau mai mult, dacă greutățile și obstacolele cu care am avut de luptat nu m-ar fi silit să mă risipesc..."

Într-adevăr, operă sa — care se spune că ar fi totalizat peste 1800 de piese și 400 de „autos sacros" — cuprinde 440 de piese recunoscute și publicate și azi, dovedind peste veacuri prodigioase fertilitate a autorului.

Principiile sale, expuse în studiul său „Arta nouă de a face piese de teatru" — sînt slujirea adevărului vieții și promovarea progresului. Chiar dacă uneori Lope de Vega a fost trădat de prea marea sa facilitate, de o imaginație insuficient ținută în frîu, de un stil prea rafinat și vizionea să limitată de educația religioasă și o anumită aplecare spre misticism — totuși temele abordate, veracitatea analizei psihologice, galeria de o mare varietate a personajelor sale puternice, limba sa colorată și plastică, îi acordă și azi un loc de frunte în repertoriul de aur al literaturii universale.

Eugen MARIAN

Figuri de cineaști: F. ERMLER

Există creatori care și-au legat pentru totdeauna numele de una dintre operele lor mai mult decît de toate celelalte. Așa se întîmplă și cu realizatorul Friedrich Ermler, al cărui nume ne evocă de îndată admirabilul film „Marele cetățean".

Peste tot, în toate țările lumii unde a rulat, filmul a obținut un succes uriaș, stîrnind admirația unanimă a spectatorilor.

Inițial, Ermler însă nici nu visase să devină realizator de film. Născut în 1898, într-o familie foarte modestă, el este nevoit de tînăr să-și cîștige existența în calitate de muncitor. Nu e de mirare deci că-l regăsim în timpul războiului civil luptînd în rîndurile armatei roșii.

La sfîrșitul războiului civil Ermler frecventează un timp Institutul de Artă scenică din Leningrad, după care, atras de lumea filmului pe care o descoperise atunci, fondează un studio experimental cinematografic. De aici înainte viața lui Ermler se împletește strîns cu cea a filmului sovietic, a cărui figură de seamă a devenit.

După o încercare de interpretare actoricească în filmul „Partizanii roșii", Ermler începe să muncească cu înfrigurare la realizarea cîtorva filme inspirate din evenimentele eroice pe care le trăise.

În 1926, la vîrsta de 28 de ani, Ermler realizează primul său film, „Copiii furtunii", în care povestește aventurile unui grup de comsomoliști care caută să salveze pe cei cîțiva tovarăși de-ai lor arestați de gărzile albe.

Încurajat de succesul obținut și îmbogățit de experiența acumulată în decursul acestei prime realizări, Ermler termină în același an cel de al doilea film, intitulat „Katia, măr aurie", o sfîrșă violentă împotriva nepmanilor.

Doi ani mai tîrziu Ermler atrage atenția criticilor și cucerește simpatia publicului sovietic cu filmul „Casa înzăpezită". Aici, în această casă din Leningrad, locuiesc în timpul războiului civil trei familii. Jos doi frați, fiii unui muncitor aflat pe front, care-și ciștigă pîinea colindînd orașul cu o flașneta și un papagal. Deasupra lor, la primul etaj, locuiește, într-un apartament foarte luxos, un speculant împreună cu soția sa. Iar la al doilea etaj trăiește un muzicant care, pentru a-și salva soția bolnavă, vinde totul din casă speculanților de la primul etaj... Ermler analizează atent psihologia acestor personaje, reușind să înfățișeze, cu multă căldură și umanitate, ce a însemnat războiul civil pentru diferitele categorii sociale ce mai existau atunci în patria sa.

Entuziasmat de schimbările petrecute în anii ce-au urmat, Ermler reușește în 1929 o nouă și interesantă operă cinematografică: „Darîmarea unui imperiu". Cu ajutorul personajului principal, muncitorul Filimonov, care-și revine după ani de zile dintr-o amnezie suferită în timpul războiului, Ermler ne plimbă prin Leningradul său drag complet reînoit, în care viața socială și intimă a locuitorilor s-a schimbat atît de mult datorită Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

După cîțiva ani de studii serioase pentru aprofundarea posibilităților filmului sonor, Ermler (avînd ca regizor pe Iutkevici) turnează în 1932 primul său film vorbit „Contra plan" în care este preocupat de problemele ce se puneau muncitorilor din uzine în perioada primului plan cincinal.

Cu același lirism și adîncă cunoaștere a vieții cercetează Ermler satul sovietic din epoca aceea în mărețe său film „Țăranii" (terminat în 1934) cu care obține un deosebit succes.

În plină maturitate artistică Ermler se dăruiește în întregime operei sale de căpetenie „Marele cetățean". Inspirat din viața lui Kirov, realizatorul creează un impresionant și monumental portret al activistului bolșevic.

Realitatea înconjurătoare, care a fost întotdeauna sursa de inspirație a lui Ermler, i-a oferit din nou, în perioada Războiului pentru Apărarea Patriei, minunate teme noi. Demascarea ororilor săvîrșite de hitleriști i-au dictat dramaticul film cunoscut de publicul nostru sub titlul „Partizana", în care rolul tinerei colhoznice, devenită apoi partizană, era interpretat de mareea actriță Vera Maretkaia.

După război, în 1946, Ermler realizează un deosebit de interesant film artistic, „Cotlitura cea mare", în care reconstituie întreaga bătălie de la Stalingrad cu ajutorul dezbaterilor ce se desfășoară pe ecran între generalii sovietici, conducătorii bătăliei.

Trecînd cu ușurință de la o temă la alta și animat de aceeași dorință de a relata cît mai multe aspecte ale bogății vieții oamenilor sovietici, Friedrich Ermler rămîne, în ciuda vîrstei, unul dintre cei mai tineri și entuziaști creatori de film.

În realizări ca emoționanta „Poveste neterminată", în care se apleacă cu grijă părintească asupra problemelor delicate ce frămîntă sufletele noilor intelectuali sovietici, Ermler se dovedește același mare artist îndrăgostit de viața nouă din țara sa.

Ion BARNA

Mic dicționar de expresii celebre

CALUL TROIAN — În antichitate, grecii, asediind zadarnic Troia timp de zece ani, au hotărît — așa cum ne povestește Homer — să cucerească cetatea printr-un viclesug. Sub pretextul unei ofrande religioase, grecii au construit un uriaș cal de lemn, iar apoi s-au prefăcut că se retrag. Troienii au introdus în oraș calul fatal, înlăuntrul căruia erau pitiți oșteni vrăjmași. În puterea nopții aceștia au ieșit din ascunzătoare, au deschis poarta cetății și astfel Troia a fost cucerită printr-o stratagemă devenită celebră de-a lungul veacurilor și cunoscută sub denumirea de „calul troian".

De atunci expresia „calul troian" caracterizează pe acel care folosește un șiretlic spre a se introduce în tabăra adversă, indică pe dușmanul travestit în binefăcător. Cu acest sens aplică expresia Radu Boureanu, în volumul său de poeme „Sîngele popoarelor" cînd, vorbind despre vasele imperialiștilor americani, scrie: „Vapoare mari, ca niște cai troieni, / Aruncă gheara ancorei în port". Iar Mihai Beniuc, într-un admirabil sonet, folosește comparația pentru timpul care se strecoară în trupul nostru și ne îmbătrînește: „Am introdus eu singur în cetate, / Cu oastea morții-n ei, Calul Troian? Așa o fi. Dar timpule, tu frate, / Să știi că fără milă ne vom bate / — Voi bate-n bătrînețea-mi ca-n dușman!".

CARABINIERII LUI OFFENBACH — Jacques Offenbach, compozitor francez, socotit de unii părintele operetei, s-a bucurat în secolul trecut de o popularitate care a depășit mult hotarele Franței. În mod critic sau ironic s-a observat că-n mai multe din operetele sale bufe, unde intervin carabinierii, adică jandarmii (italieni sau spanioli), purtători de carabine, aceștia «osesc, pentru a face ordine sau a pune mîna pe tîlhari (ca în operetа „Brigandii"), totdeauna prea tîrziu, fapt pe care ei înșiși îl subliniază printr-un faimos cuplet: „La spartul tîrgului sosim!"

De aici s-a născut vorba, des folosită, pentru a ironiza pe acei agenți ai ordinei care erau anume trimiși după ce capetele erau sparte sau devastările consumate: „Au sosit și ei că și carabinierii lui Offenbach". — expresie extinsă apoi și la pompierii sosiți după incendiu, și la ajutoarele venite după ce nu mai era nevoie etc. etc.

I. FLAVIUS și I. BERG

CALENDAR

11 — 17 iulie

12

1799 A murit poetul Ienăchiță Văcărescu (n. 1730).

15

1606 S-a născut Rembrandt.

1916 A murit biologul rus I. I. Mecinicov (n. 1845).

1946 A murit Dumitru Bagdasar, cunoscut om de știință medic romîn. (n. 1893).

1904 A murit Anton Cehov (n. 1860).

16

1858 S-a născut violonistul și compozitorul Ysaye. (m. 1931).

17

1815 S-a născut Iulius Barasch, întemeietorul primului spital de copii din București. (m. 1863).

1846 S-a născut cunoscutul explorator rus N. N. Mikluho—Maklai (m. 1888).

Drama cinematografiei franceze

Drama cinematografiei franceze contemporane stă încă îndoială în faptul că dispunînd de calități tehnice excepționale, de talente indiscutabile și unanim recunoscute, ele nu pot fi valorificate ca atare, nu se pot dezvolta cu dimpotrivă, se pierd și se degradează. Marii regizori ai filmului francez sînt de cele mai multe ori nevoiți să evolueze într-un orizont închis și strîmb, să creeze filme al căror eroi sînt declasați și descompuși și al căror cadru este alcovul. Ei își trosesc talentul în zugrăvirea vieții mondene a burgheziei, a vitrinelor cu neon, a barurilor și a orchestrelor de jazz, așa cum o face de pildă Claude Chabrol în ultimul său film „Les bonnes femmes" (Femei bune). Și totuși, același Claude Chabrol a lansat cu filmul „Le beau Serge" (Frumosul Serge) un emoționant strigăt de revoltă împotriva mizeriei abrutizante, a societății care întreține această mizerie. Și atunci care este explicația faptului că în Franța se nasc din ce în ce mai puține filme adevărate, mari, filme ca „Milionul" lui René Clair, ca „Bătaliile du rail" al lui René Clement, sau ca altele altele care povestind despre viața și problemele oamenilor simpli sau demascînd putreda morală a clasei stăpînitoare, i-au făcut celebri pe realizatorii lor? Explicația pe cît de simplă, conține pe atît de mulți factori care stau astăzi în calea dezvoltării cinematografiei franceze, care gîtuie talentele și le împiedică să aducă pe ecran problemele actualității, dramele omenești, sociale și sentimentale adevărate, dramele Franței de azi. Cînd Louis Malle a realizat filmul său „Les amants" (Îndrăgostiții) sau Vadim „Les liaisons dangereuses" (Legături periculoase), strigătele de mînie și cererile de interdicție a acestor două filme, pornite din anumite cercuri de care nu era străin clerul catolic, se datorau faptului că cei doi cineaști aduceau în strălucirea orbitoare a reflectoarelor, moravurile corupte ale clasei burgheze în descompunere. Cînd, acum cîțiva ani Henri Georges Clouzot a vrut să facă un film despre războiul din Indochina și să-l prezinte în adevărata sa lumină, presiunile exercitate asupra lui de precenzura producătorilor, de financiari și de Centrala Catolică, l-au silit ca după un an de luptă disperată, să renunțe la acest proiect. De altfel, poziția clerului față de cinematografia franceză, în treburile căreia se amestecă după cum se vede destul de des, este mai mult decît paradoxală, este nerușinată. Interzicînd cu strășnicie orice film care ridică probleme sociale, clerul prin a sa „Centrală Catolică", promovează entuziast mai orîcare film ale căror probleme se rezumă la adulter, crime, incesturi etc. Clerul catolic, „păzitorul moralei Franței și a tinereților", contribuie și pe deplin conștient la abrutizarea și bestializarea acestui tineret pe principiul „pentru voi gîndește Dumnezeu"...

Din pacate, cineștii francezi ca orice om, trebuie să mănînce. Și e foarte greu să mănînci atunci cînd te pui rău cu toate cele trei rînduri de cenzuri, cea a producătorilor, a financiarilor și clerului cu cererile repetate ale dreptei de întărire a cenzurii cinematografice, întărire care în mod ciudat nu trebuie să se îndrepte spre corupătorii tineretului din cinematografie, ci înspre filmele mari, înspre adevărații artiști.

Așadar, drama cinematografiei franceze nu este una a lipsei de mijloace, tehnice sau a talentelor, nici una a nepăsînței, ci o dramă mult mai tragică și mai grea de soluționat — este drama oprimării artei adevărate în întreg Occidentul, drama întregii cinematografii occidentale, care dintr-o artă a multimilor, devine din ce în ce mai mult o industrie a imoralității și crimei.

M. PÎRVULESCU

S-a întîmplat la Năvodari

(Urmare din pag. 1-a)

tăile, erau uzi pînă la piele. De ploaie, de sudoare? Cine știe. Poate și de una și de alta. Dar fericiți. Fericiți tare.

— Le luceau ochii, băieților! — zice tovarășul Băcioiu.

— Și d-ta cum te simțeai?

— Cam vlăguit, dar mulțumit!...

— Și-acum vă mai gîndiți la ziua aceea de furtună? — întreb.

— N-avem timp tovarășe, avem alte treburi, probleme multe... Știți doar, triplăm producția, se face o linie tehnologică nouă. Asta nu-i glumă.

— Bine, zic dar nici să sudezi în furtună nu-i prea simplu...

— Nuuu — face rizînd Băcioiu. Nu-i de loc simplu. Dar nu uita, te rog: era în zilele Congresului, erau angajamentele noastre. Trebuiam să le îndeplinim. Să ne facem datoria de muncitori de comuniști...

Îl priveam pe șeful echipei de sudori, pe secretarul organizației de partid, Băcioiu R. Ion de la Năvodari. Atunci îl cunoscusem. Scund, îndesat, cu fața mare. Îmi rîde și ochii îi rîd. Vorbește degajat și simplu, cam grăbit. Îi privesc tovarășii cu care tragem bînișor împreună din țigare. Lîngă noi uruie uzina, duduie cazanele în care arde, la opt sute de grade, pirita. Nici unul n-are înfățișare eroică. Îmi pare că i-am mai văzut în alte întreprinderi. Poate la Hunedoara? Poate la Reșița? La uzinele „Republica"? Sînt oameni modești de aur pentru care a fi erou e firesc, tot așa de firesc ca și prezența dimineața la ceasul de pontaj. Ei sînt stăpînii uzinei, ei sînt constructorii vremii noastre noi, ei sînt eroica noastră clasă muncitoare. Faptele lor deschid departe zările, în viitor, spre anii împlinirii visului de aur al omenirii: comunismul.

Virgil DANCIULESCU

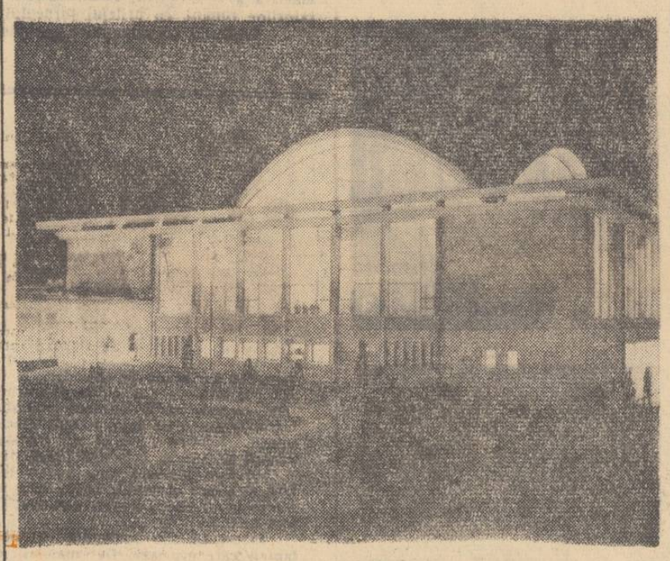

Vedere a noii gări din Constanța, în timpul nopții

Drumul lemnului

(Urmare din pag. 1-a)

țe ale întreprinderii. După cum aflăm, se exploatează îndeosebi fag (80 la sută și restul stejar). În total sînt 32 de oameni. Și zilnic iau drumul fabricii din Stîlpeni 80-90 metri cubi lemn! Care-i secretul unui asemenea randament?

Îl aflăm cu ușurință: mecanizarea. Și deși este vorba de un singur cuvînt sînt multe de spus. Începutul făcut pe această linie este continuat, este dezvoltat în lumina sarcinilor trasate de partid. Urcăm pînă în locurile unde se doboară copacii. Foto-reporterul nostru are prilejul să surprindă prima imagine din drumul lemnului. Cu ajutorul fierăstrăului mecanic, tăiatul copacilor este o jucărie. O poate face un singur om, fără nici un efort, chiar dacă de-abea a absolvit școala profesională, așa cum este tînărul C. Dobrișan. (Clișeul nr. 1) Tractoarele K.D.-35 adună apoi bușteni pînă la locul de pornire. De pe Valea Uimului sau a Șovărului cinci funiculare, fiecare de cîte un kilometru lungime, îi aduc în continuare pînă la rampele de încărcare. Bine prins, busteanul sosește cu repeziciune pe cablul de oțel al funicularului pînă la destinație. (Clișeul nr. 2). Foto-reporterul abia are vreme să se dea înlături din fața lui. De jos, revizorul de la funicular, Gh. Drăghici dirijează în continuare sosirea buștenilor prin telefonul portativ. (Clișeul nr. 3). Pînă atunci se începe încărcarea lemnului în autocamioanele care-l așteaptă. Autostivuitorul condus de Ion Stănciulescu, ridică ca un fulg bușteni cît de grei. (Clișeul nr. 4). În cîteva minute, autocamionul cu care am urcat pînă în pădure este complet încărcat. Șoferul Gh. Vîlvoi ne anunță că este gata de plecare. Din nou deci la drum. Părăsim Valea lui Topor — din multitudinea de utilaje cu care se lucrează acum ar fi poate greu să se aleagă altă denumire mai corespunzătoare acestor locuri — pentru a urma drumul lemnului pînă la fabrică.

La Stîlpeni, în depozitul de bușteni al fabricii, alte macarale preiau încărcătura adusă din pădure (Clișeul nr. 5). Și busteanul care cu cîteva ore înainte era doborît în pădure, pătrunde la fabrică. Blocbandzigul condus de Ion Anton îl transformă cu iuțeală în scînduri (Clișeul nr. 6). Se începe industrializarea.

De la Valea lui Topor la Stîlpeni, drumul lemnului continuă. Este hîrtia pe care sînt tipărite aceste rînduri, masa pe care mîncăm, parchetul pe care călcăm...

Tudor GHEORGHIU

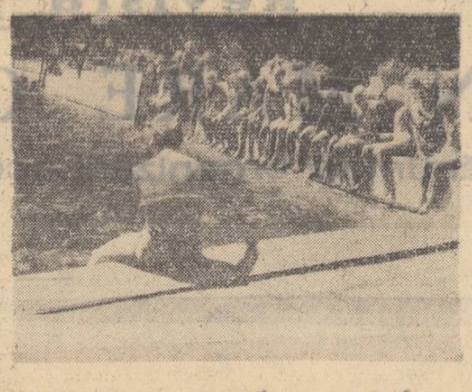

Ștrandurile

(Urmare din pag. 1-a)

Marea populație bucureșteană nici n-a avut cum contracta gustul pentru soare și apă în decenille dintre cele două războaie pentru că nimeni — nici un igienist, nici un edil — nu s-a învrednicit să i-l trezească, să-i pună la dispoziție amenajări corespunzătoare. Ștrandul Kiseleff era nu numai insuficient, dar nu ușor accesibil oricui, acaparat fiind de lumea burgheziei, ce-și transfera acolo fliriturile și costumele de lux „Jantzen", Pamfilenii acelei epoci frivole n-au orufat-o și imi vin în minte imagini, scene, care au furnizat și reportajului meu material satiric. Inchipuiți-vi-le... Pe nisip, pe iarbă, pe marginea bazinului se „face plajă". A trecut de mult ora ultravioletelor, dar nu aceste tainice și miraculoase raze interesează. Datoria soarelui e în primul rînd să aranjeze „pielea de sezon", „epiderma la modă". Acuma e ceasul lui de lucru. Iată-l plimbîndu-și pensulele cu bronz, cu boz, pe trupul tolăniților. O duduie în tricou tahitian cu crizanteme îl secondează cu alifie albă întinsă din cînd în cînd pe umeri, pe mădulare. Așa se rumenesc puii la frigare.

Domnul — probabil mare angrosist de coloniale — cu halat și ochelari negri, e prudent. A memorizat serios manualul practic al helioterapiei. Are răbdare. E în faza pielor roșii. Nu-i grăbit. Pînă la sfîrșitul verii e destulă vreme pentru metamorfoza albului în african. Și iată că printre trupurile expuse unul lîngă altul ca jimblele pe o leighea de brutărie, trecînd spre trambulină și legănîndu-și șoldurile, sirena blondă. Domnul cu halat care își fumează tacticos trabucul a întors capul admirativ. Bazinul e ca o școală cu clasele succesive la nivelul de apă corespunzător. Pînă la un metru adîncime copiii, începătorii. La doi metri, pregătiții, mai încolo inițiații, campionii viitori. Domnul își cîntărește posibilitățile. Sirena blondă e acum sus, pe scîndura balansată deasupra adîncului pentru virtuoși, în atitudinea siluetei de pe coperta revistei mondene. A aruncat o privire circulară, indiferentă, princiară. O privire ce a prins totuși ca într-un lat pălul din gura spectatorului cu monoclu de pe terasa restaurantului. A rămas cu el între gură și paharul cu mazagran. Strășnică tipesă!

Iat-o înălțîndu-se în vîrfuri, cabrată, brațele întinse, corpul ușor înclinat spre apă. Buf! Un salt în aer, ca peste o secundă să străpungă masa lichidă ca o sabie, fără un strop.

Domnul cu halat, aplecat peste balustradă ca miopii, ti urmărește arabescurile subacuatice. Și-a lepădat brusc halatul, și-a îndesat boneta, și iată-l dînd buzna sus pe trambulină, sub ochiul sever, dar amuzat, al maestrului de înot. Acum i se observă corpolența abdomenului, pulpele groase ale damigenele. Scîndura țopăie a panică sub greutatea amatorului de plonjoane. A luat poziția. Pleosc! Maestrul de natație rîde. Ca o piatră de moară, impozantul personaj s-a prăbușit în bazin. A ieșit la suprafață amețit, sufland, zvîrlind apa din gură ca o balenă. O privire i-a demonstrat cît i-a fost deocamdată de zadarnic efortul. Sirena blondă e acum afară. Își netezește senin părul răvășit de înot. Nu-i rămîne domnului decît s-o aștepte afară, la automobil.

Încă un document al unor moravuri condamnate.

*

Abia în epoca noastră lumina și aerul, helioterapia și acvaterapia, au intrat în prețuirea, în obișnuința marei mase a cetățenilor. Sub semnul sportivității larg dezvoltate, a luat naștere strandul popular, care și-a relevat și sub raport etico-social destinația lui binefăcătoare. A prilejuit contactul între oameni, a deretecat moravurile imbîcsite, prejudecățile „austere", a dezvoltat spiritul colectiv de echibă.

La strand veți întîlni toate semnele care destăinuie valoarea umană a indivizilor. Veți găsi bună înțelegere, solidaritate, spirit de secundare cerut în împrejurări critice, ce pot primejdui viața celui nefamiliarizat încă cu secretele apei adînci, solicitudine pentru cei slabi, dragoste de inițiere, altruism. A descoperit comorile neprețuite ale trupului în mirajul luminii. A macerat grăsimea tradiției, înlocuind-o cu oțelul mușchiului, a creat un nou sistem de ventilație corporală. Apa și soarele stilizează trupul, îi dau eleganță. Am auzit o dată un estet în materie vestimentară răspunzînd la o întrebare a unui boxeur:

— „Profesiunea noastră cere să apărem foarte puțin îmbrăcați în public. Cum rezolvăm problema eleganței?"

— „Nuditatea, dragul meu, e un costum pe care tare puțini oameni știu să-l poarte. Gol ca o rimă și chel ca o broască, un elegant este totdeauna un elegant. Cu condiția ca pielea lui să fie făcută de măsură, cu alte cuvinte să n-aibă nici o cută, absolut nici o cută! Soarele, în privința asta este cea mai perfectă mașină de călcat".

Teiul, Floreasca, Herăstrăul. Ce minunate locuri de recreație! Totul te îmbie la voie bună... Plaja cu nisip, terenul pentru jocul amatorilor de minge, bărcile, restaurantul, oamenii care într-o două zbenguiri nautice, se trag sub sălcii la umbră ca să joace șah, larma copiilor, și, pavilionul bibliotecă unde vizitatorii lungiți pe șezlonguri răsfoiesc cărți frumoase. Mens sana!...

F. BRUNEA-FOX

POȘTA REDACȚIEI

C. CIUREA — Dîrste: Vă mulțumim pentru osteneala ce ați depus-o pentru a ne scrie. Spunem „osteneală" fiindcă nu este vorba numai de scris, ci și de compunerea acelor exerciții matematice ce ni le-ați trimis pentru anul elevilor clasei a VII-a elementară. Spre regretul nostru, nu le putem publica pentru simplul motiv că nu avem o rubrică de matematică.

O. H. T. — Lugoj: La întrebarea dacă ne puteți cere un sfat intim vă răspundem: dă! Scrieți-ne. Veți primi cu primul răspuns și adresa scriitorului preferat.

RODICA SANDRU — Buzău: Faceți un drum pînă la secția de învățămînt a sfatului popular raional. La înscrcare, veți fi sigur lămurită.

N. BELII — București: La universitatea „Prietenii între popoare" urmează studenți din țările Africii, Asiei și

Viața automobilului

Corespondență din New-York

Datorită distanțelor mari și insuficienței mijloacelor de transport publice, automobilul joacă un rol important în viața americană. Preferînd să forțeze cumpărarea de automobile decît să sprijine dezvoltarea mijloacelor de transport publice, monopolurile din industria automobilelor au extins considerabil capacitatea de producție inundînd piața cu reclame în favoarea produselor lor.

Totuși, această capacitate de producție nu a fost aproape niciodată utilizată pe deplin. Într-adevăr, în nici un an de la sfîrșitul războiului nu a fost folosită întreaga capacitate de producție. În ultimii cîțiva ani, producția efectivă a fluctuat în jurul a 60 la sută din capacitatea uzinelor de automobile. În plus, din pricina controlului monopolist, prețurile au crescut continuu. Mai mult încă, pe măsură ce puterea motoarelor a fost continuu sporită, a crescut fără încetare și cantitatea de combustibil folosit, așa încît, un automobil nou va folosi o cantitate mai mare de benzină decît cele vechi. Ca o consecință a acestor neajunsuri, automobile străine de un format mai mic, cu un consum mai scăzut de benzină și la prețuri mai scăzute decît cele indigene au început să invadeze piața americană.

Spre a para această amenințare, fabricanții americani au început să producă așa-numitul automobil „compact" care are un consum mai scăzut de combustibil. Un timp oarecare, creșterea volumului vînzărilor automobilelor „compacte" a părut a avea o influență bună asupra industriei, dar acum, pe măsură ce sporește numărul vînzărilor acestora, scade vertiginos volumul vînzărilor automobilelor standard. În anul 1959, vînzările de automobile „compacte" au însumat doar 12 la sută din volumul total al vînzărilor, în anul 1960 acest procent va crește la 25, iar în anul 1961 pînă la aproximativ 40. Această tendință poate afecta negativ pe fabricanții de automobile, întrucît profiturile sînt cu mult mai mici la automobilele mici. De pildă, un automobil „compact" produs de uzinele Ford aduce companiei un profit de 260 de dolari, pe cînd vreme, automobilul Ford de tip standard aduce un profit de 315 dolari.

Este limpede că industria de automobile se găsește într-o situație dificilă. Scăderea nivelului de trai îngustează din ce în ce mai mult piața americană a automobilului. Ne putem însă aștepta din partea companiilor la inițierea unei mari campanii pentru plasarea automobilelor nevîndute.

Într-o zi de sărbătoare și în ajunul acesteia, numărul accidentelor mortale pe șosele din cauza aglomerării automobilelor, este de aproximativ 350. Și, în timp ce cetățenilor li se face o reclamă din ce în ce mai mare spre a cumpăra automobile, învățămîntul din Statele Unite duce lipsuri mari, iar 25 la sută din populație moare de foame.

Carl MARZANI

New York, iunie 1960.

Revista engleză „Ilustrated London News" remarcă cu amărăciune: „S-au schimbat timpurile!" De ce? Scena reprezintă sala celui mai select hotel din Leopoldville, hotelul „Memling", unde pînă la proclamarea independenței Congoului nu aveau acces oamenii de culoare care alcătuiesc marea majoritate a populației. Acum...

O statistică interesantă

Cu puțin timp în urmă a fost publicată o semnificativă statistică întocmită de poliția vest-germană. Potrivit datelor publicate în „Buletinul guvernului federal" de la Bonn criminalitatea a crescut considerabil în cursul anului trecut. După cum remarcă ziarul vest-german „Neue Rhein Zeitung" — „cifrele acestei statistici sînt alarmante. În cursul anului trecut, delictele împotriva bunelor moravuri au crescut cu 9,3 la sută, iar crimele de furt și jaf cu 5,1 la sută față de anul 1958".

Statistica oficială dată publicității arată că în Republica Federală Germană și în Berlinul occidental s-au comis într-un singur an aproape două milioane de delicte pedepsite de lege! Această cifră uluitoare a făcut ca numărul total al delictelor să sporească cu 4,4 la sută față de 1958. Aceste două milioane de delicte nu reprezintă însă decît numărul delictelor descoperite de autorități. Ceea ce relevă ultima statistică oficială din R. F. Germană confirmă încă o dată intensificarea procesului criminalității în perioada de descompunere a orînduirii capitaliste. De altfel însuși ziarul menționat se vedea obligat să recunoască: „Din toate acestea reiese că la noi curba criminalității continuă să crească în mod evident...". Majoritatea delicvenților este formată din tineri între 20 și 30 de ani. „Neue Rhein Zeitung" subliniază că „la foarte mulți dintre aceștia s-a deformat cu totul concepția despre ceea ce este legal sau ilegal".

Din datele cunoscute, ziarul amintit încearcă să tragă unele concluzii și se străduiește să afle care sînt cauzele acestui fenomen. Ziarul afirmă că „adevăratul punct nevralgic al problemei rezidă în combaterea criminalității. Astfel, de pildă, cine este de vină că peste 40.000 de persoane se mai pot plimba în libertate în ciuda faptului că împotriva lor au fost emise mandate de arestare?"

De bună seamă că întrebările pe care le pune ziarul sînt judicioase. Dar ele nu ating nici pe departe fondul problemei. Nu e vorba de posibilitatea combaterii criminalității ci de problema prevenirii ei. Este vorba adică de condițiile care generează criminalitatea. Or, aceste condiții izvorăsc din natura sistemului capitalist. Este vorba, cu alte cuvinte, de nivelul de trai al populației, de pauperizarea ei permanentă, de adîncirea șomajului, de educația dată tineretului, de perspectivele care se oferă acestuia etc., etc.

Fără îndoială că și combaterea criminalității e importantă. Dar formele de organizare a combaterii țin de asemenea de structura societății capitaliste. Iar faptul că 40.000 de delicvenți se plimbă în libertate în R. F. Germană nu este cîtuși de puțin întîmplător. Ne întrebăm doar dacă în numărul acestora sînt cuprinși și criminalii de război nejudecați sau aceștia nici nu au mai fost puși la socoteală?

Așadar soluția nu constă în creșterea numărului de polițiști, așa cum preconizează ziarul. Curba criminalității crește oricum în țările capitaliste. Aceasta este o lege obiectivă a societății capitaliste. Recenta statistică din R. F. Germană o confirmă.

Noi state africane și-au cîștigat independența.

Desen de V. VASILIU

Lorzii despre presă

Recent, în Camera Lorzilor a avut loc o dezbatere despre presă. Ce a determinat această dezbatere?

Contele de Arran, care a deschis discuția, ne dă răspunsul: „...Se manifestă — a spus contele — în aceste momente o puternică îndignare împotriva ziarelor, și așa-numita presă populară din Anglia nu a fost niciodată mai nepopulară".

Ce reproșează englezii ziarelor lor? „Lista reproșurilor, adaugă contele de Arran, cuprinde amestecul în viața particulară, exploatarea necazurilor, neadevărul și pornografia".

Lordul Silkin s-a alăturat criticilor declarînd că „se îndoiește că presa engleză este independentă sau responsabilă. Pentru a avea o presă mai bună ar trebui ca ea să nu urmărească cîștigarea de profituri".

Lordul Stonham a declarat: „Astăzi nu există o presă liberă în această țară. De la război încoace diferite cotidiene centrale precum și multe ziare de provincie și săptămînale au pierit pentru că nu au putut face față cheltuielilor. Presa pur și simplu a fost acaparată de cei care plasează reclame. Cu toate că redactorul șef al unui ziar englez este considerat drept răspunzător pentru ceea ce apare în ziarul său, el este de fapt la cheremul directorului comercial al ziarului iar acesta la rîndul său la cheremul agentului de publicitate".

După cum o recunosc înșiși lorzii, situația este deplorabilă.

Scopul acestei discuții a devenit evident însă atunci cînd s-a aflat că unii din membrii onoratei Camere în frunte cu cel care a provocat dezbaterea fac parte din rîndurile proprietarilor de ziare.

Contele de Winterton a dezvăluit că „contele Arran este el însuși legat de ziarul „Daily Sketch" care face exact lucrurile pe care contele le condamnă". Ducele de Atholl nu a mai așteptat ca alții să dezvăluie și a spus de la începutul cuvîntării sale că el este „legat cu unele ziare din provincie". S-au ridicat oare lorzii împotriva modului necorespunzător în care ei cîștigă bani de pe urma unor asemenea ziare? Nici pomeneală despre așa ceva.

Însuși contele de Arran a dezvăluit ce urmărește: „Se pare că ar fi bine să se mai reducă din presiunea acestui cazan explosibil...". Adică: să criticăm puțin pentru a da impresia că ne desolidarizăm. Să criticăm puțin pentru a calma spiritele. Un anume lord Greenhill a și pus o întrebare în acest sens: Nu cumva, a spus el, contele de Arran a venit aci să-și ceară scuze în numele magnaților presei, sau ei l-au rugat să profite de acest prilej pentru a spune și ceva bun despre magnații presei?

Discuția a avut loc. Dar nu s-a schimbat nimic. Nici presa coruptă nu și-a modificat stilul și nici cazanul nemulțumirii populare nu a încetat să fiarbă așa cum ar fi dorit contele de Arran și magnații presei engleze.

Drept de vot „Made în S. U. A."

Orășelul american Bienville e situat în Louisiana, unul din statele sudice ale S.U.A. Din cei 6120 de locuitori ai săi cu pielea albă, 5143 se bucură de drept de vot. În schimb, din cei 4475 locuitori negri adulți ai orașului, numai 26 vor avea drept să voteze la toamnă cu prilejul alegerilor prezidențiale din Statele Unite.

E adevărat că inițial au fost înscriși 500 de negri din Bienville pe listele electorale dar în urma „verificărilor" întreprinse de autoritățile rasiste chiar și acest număr redus a fost substanțial micșorat. „Verificarea" constă în cele mai frecvente cazuri într-o probă care să demonstreze dacă negrul respectiv știe să scrie și să citească. Ajunge ca cel verificat să omită punctul de pe un i, linia de-a curmezișul unei litere t sau să facă o greșeală, în completarea chestionarului pentru ca să fie declarat analfabet și în consecință șters de pe lista electorală.

Von Braun și... binecuvîntarea divină

Savantul german dr. Werner von Braun (fostul specialist al lui Hitler în domeniul rachetelor) în prezent unul din cei mai cunoscuți constructori de rachete din Statele Unite, a declarat deunăzi solemn: „Sînt ferm convins că dumnezeu nu este împotriva zborurilor cosmice, căci dacă ar fi împotrivă, ne-am ciocni de mari impedimente".

Abstrăgînd faptul că asemenea panseuri — să le zicem teologice — par cel puțin... bizare pentru un constructor de vehicole cosmice al zilelor noastre, din spusele lui von Braun putem deduce că el s-a convins că dumnezeu nu a fost nici împotriva rachetelor V-1 și V-2 pe care le-a construit, cu nici două decenii în urmă, pentru uzul armatei führerului său. Căci altfel, ca să completăm raționamentul lui von Braun — hitleriștii n-ar fi reușit să distrugă în războiul trecut prin bombardamentele barbare cu aceste arme coasta de sud a Angliei.

De aici concluzia că verbul „a coventriza" a intrat în limbajul militar al hitleriștilor cu... binecuvîntarea divină...

„Crima" lui Pauling

În anul 1957 marele fizician american Linus Pauling a organizat strîngerea de semnături în S.U.A pe un apel care cerea „să se întreprindă de urgență acțiuni pentru încheierea unui acord internațional cu privire la încetarea experiențelor cu armele nucleare".

În cele din urmă apelul a fost semnat de 11.021 savanți din 49 de țări.

Acum zece zile, subcomitetul pentru securitatea internă al senatului S.U.A., condus de reacționarul Thomas Dodd, l-a chemat pe Pauling în fața subcomitetului să „facă mărturisiri complete" în legătură cu „crima" comisă de el în 1957.

Dar Thomas Dodd nu s-a mulțumit numai cu persecutarea lui Pauling. Senatorul i-a cerut să denunțe pe toți cei care l-au ajutat în popularizarea apelului. Pauling a respins cu indignare această cerere. „Sînt convins, a declarat el, că aceste nume ar fi folosite pentru organizarea de represalii împotriva unor nobili luptători pentru pace".

Prin acest refuz de a deveni denunțător, Pauling și-a asumat, după cum scrie revista americană „Time", „riscul de a fi acuzat de dispreț față de Congres". Iată la ce presiuni sînt supuși cei care pur și simplu doresc pace! La campania împotriva lui Pauling și a celor care năzuiesc la încetarea experiențelor cu arma nucleară a dat o mînă de ajutor și ziarul „New York Times" prin felul denaturat cum a relatat audierea lui Pauling în fața subcomitetului senatorial.

Într-o scrisoare de protest adresată ziarului „New York Times", Pauling scrie:

„Articolul dv. falnic despre mine mi-a întărit credința că „New York Times" devine rapid un ziar în care nu te poți încrede".

Din lipsă de probe...

Firma engleză „National Utilities Limited" fabrică și vinde aspiratoare de praf. Cum industria ușoară engleză trece printr-o criză serioasă ca urmare a scăderii puterii de cumpărare a populației, agenții comerciali ai firmei respective au primit ordine drastice să forțeze vînzarea produselor lor.

Într-una din zile agentul Smith, în căutare de clienți, a bătut la ușa soților Patten, ambii în vîrstă de 70 de ani. El le-a oferit spre vînzare un aspirator de praf. Soții Patten au răspuns că nu au nevoie de aspirator și că de altfel nu au în casă decît 1 șiling. Credeți că o asemenea afirmație l-a descurajat pe Smith? NU! Profitînd de vîrsta și timiditatea soților Patten el i-a făcut în cele din urmă să semneze un contract de cumpărare a unui aspirator pentru suma de 36 lire și 9 șilingi deși la magazin aspiratorul se vinde cu 32 de lire.

Contractul însă putea fi încheiat numai dacă cumpărătorul plătea pe loc garanție 4 lire și un șiling. Întrucît însă soții Patten nu aveau decît un șiling în casă Smith le-a confiscat un ceas de perete drept garanție.

După ce s-au desmeticit, soții Patten au scris companiei respective că ei nu au nevoie de aspiratorul de praf și au cerut ceasul înapoi.

Drept răspuns la această cerere familia Patten a fost vizitată de un reprezentant al firmei, domnul John Beahan care le-a spus că pot căpăta ceasul înapoi numai dacă vor plăti garanția de 4 lire și un șiling plus 10 șilingi pentru acoperirea cheltuielilor necesitate de deplasarea sa.

În fața acestei situații domnul Patten și-a împrumutat 2 lire de la o nepoată a sa, și-a amanetat inelul soției în schimbul a 2 lire și 11 șilingi. El a plătit banii, a căpătat ceasul înapoi și i-a dat în judecată pe Beahan. La anchetă Beahan a declarat: „Vreau să explic. Acesta este sistemul nostru de lucru". Replica sa spune mult. Încolțite de criză firmele capitaliste nu se dau în lături de a storce pînă la ultimul ban pe oamenii nevoiași. Între metodele lui Smith și Beahan și cele ale magnaților industriei de armament, care atîță isteria războinului pentru a face noi afaceri, nu există decît o diferență cantitativă.

Interesant este că judecătorul care a dat sentința a considerat procesul închis „din lipsă de probe".

Nopțile fără adăpost ale Neapolelui

Italienii știu și le place să mănînce de mobilă, oamenii dorm și mănîncă pe dușumea.

Cînd, cînd vom scăpa de aici? — această întrebare plină de o adîncă disperare este pusă tuturor, celor care vin în aceste regiuni populare, cum sînt numite ele aici.

— Cine vă va spune aceasta? — le răspunde iritat femeilor care ne înconjoară muncitorul zugrav Giuseppe Mirollo și ne explică: În Neapole sînt numeroase camere libere, dar chiria este mare, muncitorii nu pot plăti atît căci cîștigul nu le ajunge nici pentru mîncare. După cum se vede soarele Italiei nu strălucește pentru toți.

Într-adevăr, potrivit calculelor statisticienilor italieni, în țară aproape 900 de mii de oameni trăiesc în pești și cocioabe și, în același timp, în majoritatea orașelor sînt multe apartamente nelocuite. Iată de ce este atît de greu de răspuns la întrebarea permanentă și alarmantă a nefericiților săraci. Ei sînt victimele răului social. În lumea capitalismului, alături de bogăție și lux domnește totdeauna mizeria, totdeauna milioane de oameni sînt condamnați la o existență lipsită de bucurii. De aici, constrastele uimitoare: pretutindeni se văd anunțuri „de închiriat", iar sute de mii de oameni locuiesc în condiții absolut neomenești; la Roma, în Piața Spaniei am văzut un liceu aristocratic, unde copiii bogaților vin în limuzine luxoase și, în același timp 2 milioane de copii ai oamenilor săraci sînt lipsiți de posibilitatea de a învăța; magazinele sînt încărcate de mărfuri, dar nu sînt frecventate de cumpărători.

A. GREBNEV

SOARELE SUDULUI NU STRĂLUCEȘTE PENTRU TOȚI

Corespondență pentru „Magazin"

Cu Italia facem cunoștință încă din copilărie, de la primele lecții de istorie. Aflăm de puterea și bogăția Romei antice, citim despre faptele măreție ale conducătorului de sclavi Spartacus, despre lupta eroică a marelui Garibaldi și a tovarășilor săi de luptă. La o vîrstă mai matură ne entuziasmăm de arta unică a Renașterii, de operele geniale ale lui Leonardo da Vinci și Michel Angelo, Raphael și Bernini, ne desfătăm cu muzica incitătoare a lui Verdi și Puccini. În imaginația noastră se creează chipul unei țări măreție, stăpînitoare a unuia dintre cele mai bogate tezaure ale culturii omenești.

La ora prînzului disperarea cuprinde și pe acest copil.

Da, Italia cu monumentele ei antice, cu minunata sa natură, este într-adevăr frumoasă. Nu întîmplător vin aici, în fiecare an, sute de mii de turiști și se editează tot felul de literatură turistică. Este ispititor să scrii despre frumos, despre ceea ce mîngîie ochiul călătorului. M-am gîndit, însă, să povestesc cititorilor nu despre Italia visurilor copilăriei și tinereții, ci despre Italia zilei de azi, despre viața și lupta poporului ei harnic și talentat, despre ceea ce frămîntă azi pe italieni.

Se înțelege, autorul nu pretinde deloc să arate sub toate aspectele viața poporului italian. Rîndurile de față sînt doar un reportaj despre o călătorie de trei săptămîni, despre ceea ce am reușit să văd în această perioadă, relativ scurtă și ceea ce e mai principal — despre întîlnirile cu oamenii, cu oameni de pe diferite trepte ale scării sociale, care au cele mai diferite concepții politice și religioase.

Însăși italienii numesc țara lor țara contrastelor. Într-adevăr, contrastele acestea se văd pretutindeni, în toate domeniile vieții, fără excepție și multe dintre ele sînt proprii societății burgheze în general, iar unele sînt un fenomen pur italian.

— La noi există trei țări într-un singur stat, — spun italienii, avînd în vedere nordul dezvoltat din punct de vedere economic cu triunghiul său renumit — Milano, Turino și Genua — centrul cu Roma și înapoiatul Sud sărăcit pînă la ultimul grad, inclusiv Sicilia.

Dezvoltarea economică extrem de neuniformă a diferitelor regiuni a pus amprenta pe întreaga viață a țării. Monopolurile capitaliste din Nord nu-și ascund cointeresarea în rămînerea în urmă a Sudului, considerîndu-l ca o colonie sui-generis, care poate fi exploatată prin metodele cele mai hrăpărețe, de la care poate să se obțină supraprofituri și un izvor permanent de forță de muncă ieftină.

Odată, călătorind prin regiunile de sud, ne-am oprit la periferia unui orășel. În apropiere de șosea, pe iarba verde, crudă de primăvară, stăteau o fetiță de vreo 6—7 ani și un băiețaș de vreo 3 ani. Ochii lor frumoși, negri ca măslinele coapte, erau literalmente pironiți asupra mașinilor care treceau prin apropiere. Undeva, în adîncul acestei priviri serioase, deloc copilărești, era oarecare tristețe, dar, poate că nu tristețe ci speranță. Fetița era foarte sociabilă și vorbăreață.

— Mă cheamă Marcella, iar acesta este frățiorul meu — a spus ea.

— De ce v-ați așezat aici, atît de departe de casă, vă uitați la mașini? — am întrebat din curiozitate.

— De loc. Într-acolo a plecat tatăl nostru — a răspuns fetița, arătînd cu mîna de-a lungul drumului.

— Unde a plecat? La cîmp?

— Nu. A plecat departe, departe, într-un oraș mare, unde există de lucru. Tata ne-a spus că atunci cînd va intra la fabrică ne va trimite bani și mama va pregăti multe, multe spaghete.

Mi-am adus adesea aminte de această convorbire cu fetița italiană. Am vizitat numeroase orașe provinciale și pretutindeni, în piețele centrale am văzut grupuri mari, iar uneori chiar mulțime de oameni.

Aceștia erau șomeri. Aici, la aceste burse originale ale muncii se face angajarea forței de muncă sezoniere pentru domeniile baronilor și prinților, pentru șantiere și întreprinderi. De fapt, munca sezonieră durează uneori 1-2 zile. E nevoie, să spunem, de prășitul sau mușuroitul culturilor, viței de vie — administratorii domeniilor marilor proprietari de pămînt angajează cîțiva oameni, iar aceștia după ce efectuează lucrul convenit apar din nou în piața orașului.

— Dragă Marcella! m-am gîndit, văzînd aceste piete ale brațelor omenești — poate că și tatăl tău se află în această mulțime tristă și abătută. Cine știe, oare va găsi de lucru pentru a trimite copiilor lui bani pentru cumpărarea spaghetelor? În Italia sînt doar aproape 2 milioane de șomeri totali, și tot atîția au o săptămînă incompletă de lucru. Nu știu de ce, dar dintr-un sentiment omenesc aș fi dorit sincer ca tocmai tatăl micuței noastre cunoștințe în ochii căreia era atîta tristețe și speranță să capete mai repede de lucru decît ceilalți.

— Lucru, lucru! — aceste cuvinte ca o chemare de salvare răsună deasupra orașelor și satelor multor regiuni ale țării, mai ales, ale celor de Sud.

DE PRETUTINDENI

MUZEUL Scalei din Milano s-a îmbogățit recent cu o piesă foarte valoroasă pentru orașul Milano, oraș cu veche și bogată tradiție muzicală. El a intrat în posesia baghetei de care se servea Arturo Toscanini la dirijarea concertelor.

●

DIN INSTITUTELE de învățămînt superior ale U.R.S.S. vor ieși anul acesta mai mult cu 20.000 de specialiști decît anul trecut. 350.000 de ingineri, medici, economiști, profesori, chimiști, geologi etc., aceasta este promoția anului 1960. În decursul septenalului această cifră se va tripla. Pînă-n 1965, producția diferitelor sectoare va dispune de încă 1 milion ingineri. Asta în afară de alți specialiști care-și vor efectua studiile în această perioadă de timp. O asemenea creștere uluitoare a numărului cadrelor de specialiști cere și o lărgire corespunzătoare a institutelor de învățămînt. În acest sens anul acesta numai în R.S.F.S.R. s-au deschis trei noi institute și o universitate (la Novosibirsk).

●

CELEBRUL virtuoz italian Nicolo Paganini și-a lăsat prin testament cele opt viori de mare valoare, la opt violoniști de renume mondial și anume: belgienilor Charles Bériot și Henri Vieuxtemps, norvegianului Olle Bull, polonezului Iosef Lipinski, austriecilor Heinrich Ernst și Josef Mayseder și germanilor Louis Spohr și Wilhelm Molique.

●

ÎN ASIA și Africa nu există raci, aceștia fiind o specie de crustacee specifică apelor dulci ale Europei și celor două Americi.

●

CEI MAI VECHI piepteni din lume au fost descoperiți în stațiunile preistorice din Danemarca, ei fiind alcătuiți din sepii de dinți de os de mamut.

●

UZINELE constructoare de mașini din Riga au creat un tramvai electric cu comandă automată. Conductorul este înlocuit de o mașină electronică care, conform programului, stabilește viteza, oprește în stații și determină singură, cu rapiditate, direcția în care trebuie să se îndrepte. „Conductorul electronic" ține seama și de indicațiile semafoarelor.

●

LA BIBLIOTECA publică din Leningrad a fost descoperită o bogată arhivă a operelor Mariei Tolstoi — mama lui Lev Tolstoi — care cuprinde diverse scrieri originale, traduceri, caiete cu notițe, o listă de manuale folosite pentru educația ei, cît și a copiilor ei. Multe din cărți au intrat în biblioteca personală a lui Lev Tolstoi. La arhiva regională din Tula s-au găsit 60 de pagini din diferite documente, cereri scrise de Lev Tolstoi, materiale care dovedesc că scriitorul a desfășurat o vastă activitate socială și cultural-educativă.

●

PANORAMA „Bătălia de la Borodino" va fi restaurată și expusă pentru public cu prilejul împlinirii, în 1962, a 150 de ani de la victoria poporului rus în războiul de apărare împotriva invaziei lui Napoleon. Dimensiunile acestei panorame sînt de 115 × 16 m. Clădirea pentru panoramă va fi construită în apropierea muzeului „Căsuța lui Kutuzov", în care a avut loc vestitul consiliu de război sub conducerea marelui conducător de oști rus.

●

SITUAT pe un platou al munților Anzi, din America de Sud, la mai mult de 4000 metri înălțime, lacul Titiara este cel mai înalt lac navigabil din lume. Lemnul lipsește aci cu totul și deaceea indienii care locuiesc aceste ținuturi, își fac bărcile lor de pescuit din trestie. Aceste ambarcațiuni sînt totuși destul de solide ca să reziste teribilelor furtuni care răscolesc adeseori această întindere de apă în lungime de 200 km.

●

DR. MICHAEL JAMESON, profesor de studii clasice la universitatea din Pennsylvania (S.U.A.), se afla nu demult într-o cafenea din orașul grecesc Troisen, cînd descoperi pe neașteptate o tablă de piatră înaltă de 60 cm. După o examinare amănunțită de către specialiști, s-a ajuns la concluzia că ea ar fi probabil Decretul lui Themistocle, prin care, acum 2440 de ani, i-a îndemnat pe atenieni să se opună invaziei persilor pe mare și nu pe uscat, ordonînd evacuarea Atenei.

●

JIMMY WHITFIELD, un tînăr scoțian în vîrstă de 25 ani, a plecat pe jos de la John O'Groats, una din localitățile cele mai nordice ale Marii Britanii, spre Land End, așezare situată în punctul cel mai sudic al Angliei. Tînărul turist și-a propus să parcurgă, în 25 zile, o distanță de 1600 km. cu picioarele goale și îmbrăcat într-un sort din piele de leopard.

●

ORAȘUL New York este amenințat de a fi înfrînt în lupta împotriva șobolanilor. Din ianuarie 1959 au fost mușcați de șobolani 1025 bărbați, femei și copii. Printre copiii mușcați de șobolani s-au răspîndit boli infecțioase. Potrivit unor date „populația roză-toare" a New Yorkului este de aproximativ 1.000.000 de capete, cu alte cuvinte un șobolan la opt locuitori.

●

DEȘI n-a murit la o vîrstă prea înaintată (92 de ani) Artheus Marceaux din Kaplan (Louisiana) lasă în urma sa o cifră impresionantă de descendenți. Căsătorit de două ori Artheus Marceaux a avut 14 copii din care 7 sînt în viață. De la aceștia el a avut 62 nepoți, 139 strănepoți și 48 stră-strănepoți.

●

UN CEASORNICAR din Nürnberg (R.F.G.) a inventat un mijloc de a deștepta la oră fixă oamenii surzi. La ora potrivită acest ceas emite un curent electric de intensitate mică, pe care cel care doarme îl simte datorită unui fir atașat la încheietura mîinii.

În același timp se aprinde și un bec. Intensitatea curentului și a luminii poate fi reglată în funcție de somnul mai adînc sau mai puțin adînc al omului.

●

LA UZINELE textile „Trikhgornaia Manufaktura", din Moscova, întreprindere în care lucrează multe femei, în pauza de prînz a fiecărei zile vine un reprezentant al unui mare magazin alimentar. El primește comenzile pentru diferite produse, comenzi pe care le execută după 24 de ore. În acest fel, muncitoarele (desigur că și muncitorii) sînt scutiți de a pierde timp cu cumpărăturile. Numeroase alte magazine alimentare din Moscova procedează în același fel deservind alte întreprinderi.

●

PREGĂTIREA mîncării în gospodărie este o operație care necesită mult timp. Mașinile de gătit cu gaze accelerează mult gătitul, ușurînd munca femeilor. Însă totuși gătitul răpește gospodinelor foarte mult timp.

Institutul de electronică a vîrfului din Praga a construit o bucătărie în care mîncarea se gătește extrem de repede, fără foc și fără funingine. În această bucătărie, un kilogram de carne se prăjește în 15 minute, o găină se gătește în numai 12 minute. Bucătăria aceasta se bazează pe principiile folosite în tehnica radiolocației și diatermiei. Mîncărurile gătite la această bucătărie „minune" își păstrează vitaminele în proporție mai mare decît în cazul folosirii bucătăriilor clasice.

MAGAZIN MEDICAL

Angina pectorală și infarctul miocardic

Durerile în regiunea inimii sînt întîlnite foarte des, atît la bolnavii de inimă, cît și la oamenii sănătoși. Trebuie știut însă că de cele mai multe ori durerile resimțite în piept, în dreptul inimii, nu au nicio legătură cu inima, fiind provocate de un junghi toracic, de o durere reumatică sau, pur și simplu, din cauza unei nervozități prea mari.

Acest lucru trebuie știut de ori cîne, pentrucă deseori cei care resimt astfel de dureri se sperie, crezînd că suferă de o boală de inimă.

Pentru a evita această situație este bine ca fiecare să cunoască cum se manifestă durerea provocată de bolile de inimă.

Bolile de inimă care se însoțesc de dureri sînt numai angina pectorală și infarctul miocardic. În angina pectorală durerea are următoarele caractere: Apare cînd bolnavul face eforturi fizice, mai ales în cursul mersului sau în cursul emoțiilor sau al suparărilor; criza dureroasă este scurtă, ea ține deobicei maximum 10 minute; criza de dureri trece repede dacă bolnavul se oprește din mers sau dacă ia o tabletă de nitroglicerină.

Bolnavii care au asemenea dureri trebuie să se prezinte la medic și să urmeze indicațiile acestuia. În general ei trebuie să evite eforturile fizice și enervările, trebuie să țină un regim alimentar, alimînd din alimentația lor pe cît posibil grăsimile (singura grăsime permisă este untedelemnul de floarea soarelui) și, în caz de durere, să ia 1—2 tablete de nitroglicerină; tableta de nitroglicerină nu trebuie înghițită, ci trebuie sfărîmată în gură și suptă ca o bomboană. De asemenea, chiar dacă bolnavul nu are dureri, dar dacă trebuie să facă un drum sau vreun alt efort care deobicei îi produce durere, este bine ca înainte, în mod preventiv, să ia o tabletă de trinitrină; în felul acesta el poate evita apariția crizei dureroase. De asemenea, acești bolnavi trebuie să știe că nu trebuie să mănînce mult deodată și că trebuie să caute să aibă un scaun regulat și ușor, eventual luînd în acest scop laxative.

Infarctul miocardic este o boală mai gravă, care deobicei apare la bolnavii care în trecut suferau de crize de angină pectorală, dar uneori poate surveni chiar la oameni pînă atunci sănătoși.

Infarctul se manifestă prin apariția unei dureri în regiunea inimii, foarte intensă și prelungită, care poate ține cîteva ore și care, spre deosebire de durerea din angina pectorală, nu trece dacă bolnavul ia nitroglicerină; deobicei durerea din infarctul miocardic este însoțită de o transpirație abundentă și de slăbiciune accentuată.

Dacă un bolnav cu angină pectorală sau chiar un om care pînă atunci a fost sănătos prezintă o asemenea durere, el trebuie să facă următoarele:

— să treacă imediat în repaus absolut; dacă este acasă, se va așeza în pat, dacă durerea îl surprinde în altă parte este de preferat să rămînă pe loc într-un fotoliu și să cheme imediat un medic, care va recomanda transportarea la spital.

Cunoașterea celor expuse mai sus și respectarea indicațiilor date, va permite un tratament judicios și salvarea vieții multor bolnavi.

(Articol redactat de Centrul de Asistență al Cardiacilor — A.S.C.A.R.).

Medicul vă sfătuiește

M. M. T.: Cazul dv. nu prezintă nici un fel de îngrijorare. Cu un mic efort de voință veți putea relua o viață normală din toate punctele de vedere. Petreceți-vă concediul de odihnă într-o localitate de munte. Faceți cît mai des excursii. Vă puteți căsători fără nici o grijă.

UN GRUP DE OAMENI AI MUNCII — Stațiunea Calimănești: Din scrisoarea dv. am luat cunoștință de dorința pe care o aveți. În viitor, în limitele posibilităților, vom încerca să satisfacem această dorință, dînd mai largi indicații de cură balneară.

SIBIANA — Slobozia: Serul neurotonic, una fiolă zilnic subcutanat, timp de 10 zile ca și viplex tablete 4 zilnic, tonic CIF 3 linguri pe zi, o lingură înainte de mesele principale. Sîntem convinși că vă va ajuta să înlăturați toate neajunsurile.

ZINA ȘI INA: Urmați cu rigurozitate sfaturile noastre pe care le-am prezentat în numerele precedente ale revistei privind problema ce vă interesează. Cu avizul medicului care v-a consultat puteți înlocui preludiul cu „Gracidin" 2 tablete zilnic.

A. B. — București: Înainte de a vă răspunde la problemele ridicate în scrisoare vă atragem atenția că nu există nici cel mai neînsemnat motiv de neliniște în cazul dv. Aveți un organism sănătos. Sportul, gimnastica, distracțiile vă vor folosi. În privința varicocelului e indicat să vă adresați unui medic specialist chirurg. Tratamentul stomatologic îl puteți continua fără grijă.

ACIN NOAI: Deoarece sînteți în București vă sfătuim să vă prezentați la un medic specialist endocrinolog care vă va da toate indicațiile necesare. Nu vă neliniștiți; după un tratament de scurtă durată veți obține rezultatul dorit.

Tov. RECEANU ERAIAN: Cu ocazia propunerii la pensionare trebuie să vi se acorde concediul medical pînă la sfîrșitul lunii următoare celei în care s-a făcut propunerea adică de la data întocmirii fișei în luna septembrie 1959 pînă la sfîrșitul acestei luni și pe întreaga lună oct. 1959. În aceste condiții pensionarea trebuie facută cu începere de la 1 noiembrie 1959. Lipsa concediului medical a determinat probabil serviciul de expertiză medicală a capacității de muncă și comisia de pensionare să acorde pensionarea de la data intrării dv., în incapacitate de muncă, adică de la 2 septembrie 1959.

Instituțiile cărora trebuie să vă adresați sînt în ordine ierarhică următoarele:

1. Oficiul raional de prevederi sociale.
2. Oficiul regional de prevederi sociale.
3. Consiliul Central al Sindicatelor. Secția de Asigurări Sociale și protecție muncii.

Calculul pensiei vi se va face pe baza medici salariului în perioada 2 septembrie 1958 — 2 septembrie 1959.

R. GIOVANI — Calimănești: Boala de care suferiți nu poate fi tratată la domiciliu de dv. personal. Tratamentul trebuie efectuat de un medic specialist urolog care, pe baza examenelor făcute să vă indice indicațiile necesare. De aceea vă sfătuim să vă prezentați de urgență la un asilet de specialist. Nu neglijați.

P. F. M. — Sinaia: Pentru bază de calcul la pensionare se iau în considerație numai ultimele 12 luni efectiv lucrate. Ex. în cazul cînd din anul 1959 ați lucrat numai primul și ultimul trimestru (deci 6 luni) și trimestrele doi și trei ați fost în concediu medical, la calcul vor trebui incluse și 6 luni din 1958 adică trimestrele trei și patru. Desigur, la calculul vechimii în muncă intră și lunile de concediu medical.

V. A. — Așau: Regretăm că nu vă putem satisface dorința. Considerăm însă că veți obține rezultate mult mai bune dacă veți urina sfatul nostru adresîndu-vă medicului specialist endocrinolog al policlinicii teritoriale de care aparțineți. În București vă puteți adresa pentru consult Inst. de Endocrinologie C. I. Parhon, Bdul Stalin 34.

Dr. E. ALBU

Carnetul psihologului

Educația începe în prima zi de viață (II)

— În ultima noastră întrevedere am vorbit despre virtuțile pedagogice ale unui mediu ambiant bine organizat.

Iar acum vom vorbi despre rolul celor mai de seamă educatori ai lui Răducu, despre cei mai însemnat izvor de sentimente și cunoștințe pentru el, despre părinții săi. Toate elementele unei dezvoltări psihice normale sînt strîns legate de justa comportare a părinților, încă din prima zi de viața a copilului.

Prima condiție a unei asemenea dezvoltări este, fără îndoială, riguroasa respectare a regimului de viață. Alimentarea, spălatul, somnul, efectuate la aceleași ore, oferă condiții optime dezvoltării reflexelor condiționate.

— De aceea ați numit o bariură formarea la Răducu a primului reflex condiționat alimentar?

— Exact! Și tocmai respectarea orelor de masă a permis apariția normală, nelntîrziată a acestui prim reflex „învățat".

Dar mai există și alte feluri de alimentare. Așa cum laptele mamei constituie hrana materială a copilului, contactul cît mai frecvent cu părinții constituie „hrana" lui sufletească. Cazurile cunoscute de copii crescuți în afara societății omenești, cum ar fi celebrul caz al „sălbaticului din Aveyron", dovedesc limpede că, lipsiți de influența educativă a vieții sociale, copiii devin înapoiați mintali într-un grad foarte accentuat iar reeducarea lor la o vîrstă mai mare întîmpină mari dificultăți, ei nemaiputînd fi readuși la nivel normal.

Prezența continuă alături de copii a celor ce-i satisfac trebuințele vitale depășește cu mult semnificația unor simple relații de întreținere biologică, devenind un „aliment" sufletesc atît de complex încît este de neînlocuit.

Lipsa unei comunicări suficiente cu părinții sau cu cei ce-i poartă de grijă împiedică apariția acestei prime diferențieri și prin aceasta îngreunează întreaga dezvoltare a posibilităților de diferențiere ale copilului. Înțelegeți desigur ce efect negativ are din acest punct de vedere schimbarea frecventă a celor ce-l îngrijesc pe copil.

— Dar cînd devine mama un educator activ al copilului ei?

— Din prima clipă în care copilul poate închega o cît de elementară relație cu adultul. Mama face în fiecare zi cu copilul programul de cultură fizică recomandat de specialiștii de cultură fizică medicală. Copilul va fi luat în brațe și mama îi va vorbi încetișor, îi va zîmbi. Mai tîrziu, activitatea comună a mamei și copilului se îmbogățește. Copilului i se oferă jucării și alte obiecte spre a le manipula. Cînd greutățile de învins sînt prea mari, mama va interveni discret spre a-l ajuta. Copilul are dreptul și la pedigade de „activitate individuală".

Cu cît copilul se face mai mare, părinții se joacă cu el, îi vorbesc avînd grijă să nu limite limbajul infantil ci să rostească toate cuvintele corect. Fiecare obiect ce cade în sfera atenției copilului trebuie numit cu numele lui exact și au folosind „cuvintele" create de copii.

Este limpede că Răducu, pornind din ce în ce mai departe de dirijori, nu trebuie să fie stînjenit de piedici artificiale ca legături strînse, mineci prea largi, care să împiedice activitatea de investigație a mîinilor iar cînd se va ridica în picioare trebuie să aibă un element de sprijin.

Și astfel lumea lui va crește din ce în ce mai mult pînă cînd, într-o zi, va porni mîndru la grădiniță.

Sen ALEXANDRU

Cu 650 de km. pe oră pe zările albastre

Aviația noastră de mîine

Acele fosforescente ale aparatelor de bord indică: viteza 650 km/oră... înălțimea 8000 de metri.., direcția sud-est...

Sub ochii ageri ai celor doi piloți, jocul acelor de pe zecile de cadrane ale cabinei de comandă reprezintă însăși viața enormului turbopropulsor și al celor 75 de pasageri ai săi.

În cabinele elegante ale avionului, în timp ce unii călători au atipit sau citesc la lumina albă a becurilor individuale, alții scrutează întunericul de afară, încercînd să ghicească unde se află.

Liniștea este străpunsă de vocea calmă a comandantului aeronavei, care anunță: **Pregătiți-vă, peste 10 minute aterizăm...**

Acul radioaltimetrului coboară grăbit: 6000 metri... 3000... 1000 de metri...

O ceață deasă, cenușie, a cuprins totul în jurul avionului: nu se vede nimic în jos, parcă aparatul s-ar scufunda într-un abis fără sfîrșit. Călătorii se întreabă cu legitimă neliniște, cum va putea ateriza acest uriaș de 58 de tone, fără a se vedea pista de aterizare?

În acest timp, în cabina de comandă piloții urmăresc cu atenție încordată aparatele, ținînd tot timpul legătura cu stația radio a aerodromului; și iată, exact la ora fixată, din difuzoarele mărelui hol al aerogării internaționale Băneasa, se aude vocea dispecerului de serviciu:

— **Este ora zero și zece minute; pe pista numărul trei a aterizat turbopropulsorul Y-415, cursa a doua Praga — București.**

★

O filă dintr-o povestire științifico-fantastică?

Hotărît nu. Mai curînd o scurtă anticipare — desigur incompletă — a dezvoltării pe care o vor lua, în următorii ani, transporturile aeriene în țara noastră.

Dezvoltarea permanentă a transporturilor noastre aeriene — ca și a tuturor ramurilor economiei naționale — este rezultatul îndrumării și sprijinului continuu al partidului și guvernului.

Uriaș a fost saltul produs în transporturile noastre aeriene de la 1 decembrie 1946, cînd s-a redeschis prima linie internațională, — și pînă în prezent.

Tot atît de interesante sînt și perspectivele deschise de documentele Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn.

Aeronave uriașe

Încă în 1959 parcul de avioane s-a dublat față de 1958, iar numărul călătorilor a crescut de 4,7 ori față de 1955.

Conform documentelor Congresului pe liniile internaționale deservite de TAROM, vor fi introduse în scurt timp avioane turbopropulsoare de mare capacitate și viteză.

Este vorba de uriașele IL-18 „Moscova", primele avioane turbopropulsoare care vor intra în folosința aviației noastre civile.

Realizat sub conducerea vestitului constructor de avioane Serghei Iliușin, avionul IL-18 a fost prezentat în 1957, zborurile de încercare fiind efectuate de cunoscutul pilot V. Kokkinaki. De atunci acest tip modern de avion circulă pe marile linii aeriene internaționale.

Avionul este un monoplan cu aripa joasă, de construcție metalică, avînd fuselajul de formă rotundă, cu două cabine în față, trei centrale și două în spate. Cabinele adăpostesc postul de comandă, pasagerii, garderoba, bucătăria, și bufetul. În cele două cabine pentru pasageri pot fi transportate, în condiții optime, 75 pînă la 100 de persoane, echipajul avînd 5 membri.

Trenul de aterizaj este triciclu, roata din față orientabilă, intrînd în fuselaj spre înainte. Avionul este echipat cu patru motoare turbopropulsoare puternice de cîte 4000 cai putere fiecare. Elicele cu pas reglabil în zbor, au fiecare patru pale. Aparatul este prevăzut cu o instalație de condiționare a aerului.

În cabina de comandă se află o aparatură completă de aeronavigație și securitate a zborului în orice condiții meteorologice, inclusiv radiolocator de bord.

Prin performanțele sale ridicate — viteză 650 km/oră și rază de acțiune 5000 km. — avionul IL-18 este destinat transportului economic de pasageri pe distanțe medii, costul transportului revenind la un preț foarte scăzut.

„Ochii și urechile" aerodromului

Creșterea traficului aerian a impus, în afara reconstruirii și amenajării aerogării Băneasa, mărirea unor aeroporturi civile din țară, precum și construirea în curînd a altora, perfect utilate, la Cluj, Constanța etc. Aceste condiții, la care se adaugă și performanțele înalte ale avioanelor moderne, impun probleme deosebite pentru asigurarea navigației aeriene, a spargerii plafonului (trecerea prin nori) și a aterizării sigure în orice condiții meteorologice.

Așa cum se arată în documentele Congresului, vor fi completate aeroporturile cu instalații moderne pentru dirijarea și protecția navigației aeriene. În acest sens, venirea avioanelor la aterizare pe orice vreme, noaptea sau pe ceață, precum și dirijarea zborurilor în zona aerodromurilor, se va efectua cu ajutorul stațiilor speciale de radiolocație.

Radiolocatoarele de aerodrom servesc la descoperirea avioanelor, precum și la determinarea poziției lor în aer: depărtare, înălțime, direcție de zbor.

Aceste importante date sînt transmise prin radio piloților, ceea ce le dă posibilitatea să coboare cu precizie pînă la o înălțime care să permită restul manevrelor de aterizare după vedere.

În tot timpul cît avionul se apropie de aerodrom, conducătorul zborului îi urmărește evoluția pe un cadran, ca la televizor.

În momentul cînd a intrat pe panta de aterizare, pe ecran avionul se prezintă ca o pată luminoasă care, pe măsură ce aparatul se apropie, se micșorează, fără însă a-și reduce claritatea.

Pe același ecran apare și axa pistei de aterizare, materializată sub formă unei fîșii luminoase, imaginea electronică a undelor emise de radiolocator și al cărui fascicol este dirijat în lungul pistei.

Abaterile avionului de la direcția normală (abateri laterale sau de înălțime) sînt calculate rapid de o mașină electronică și transmise imediat piloților, pentru ca acesta — acționînd asupra comenzilor — să le corecteze.

În acest fel se poate evita orice abatere a avionului, pînă în apropiere de sol, putîndu-se efectua aterizarea fără vizibilitate și totuși în deplină securitate.

Pe aerodroamele mari este foarte necesar un radiolocator, care să permită dispecerului de serviciu urmărirea și dirijarea activității: rularea, decolarea și aterizarea avioanelor, deplasarea mașinilor.

Un asemenea radiolocator recepționează impulsurile reflectate de orice obiect de pe aerodrom, permițînd observarea lor sub forma unor benzi luminoase, care reprezintă avioanele ce se deplasează pe fondul închis al pistelor.

În acest fel, chiar noaptea, ori pe ceață sau ninsoare deasă, conducătorul zborului știe ce piste are degajate și pe care poate dirija aparatele care vin la aterizare sau decolează, excluzînd-use perturbațiile în circulația avioanelor sau accidentele.

★

Pe măsura necesității de a satisface nevoile mereu crescînde ale economiei noastre naționale, în anii ce urmează aviația noastră de transport va lua o amploare și mai mare, evidențiind totodată și ritmul rapid de dezvoltare al industriei, transporturilor și tehnicii în patria noastră.

Ing. Florin ZAGANESCU

Stație de radiolocație

Fotografii: V. DRĂGHICI

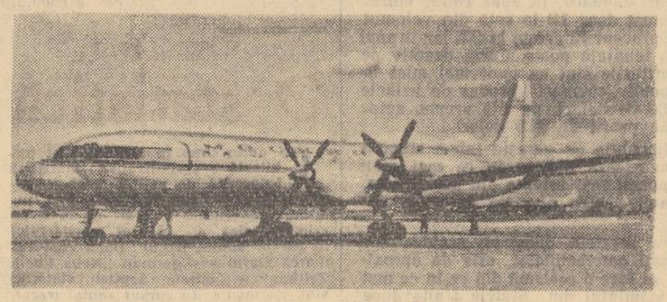

Avionul turboptopulsor IL-18 „Moscova"

Instalație de televiziune pentru... tăierea oțelului

La uzina metalurgică din Dnipropetrovsk (Ucraina), operatorul laminorului „800" transformă în mai puțin de un minut, o șarjă incandescentă de oțel de 4 tone într-o bandă lungă de 30 metri. Metalul laminat este tăiat apoi cu ajutorul unor ferăstraie circulare. Pentru a se putea determina „din ochi" și cu repeziciune lungimea piesei laminate și a o tăia cu pricepere, operatorul trebuie să aibe multă experiență. Și tăietorii cei mai experimentați se înșeală cîte odată.

Instalația de televiziune pusă la punct de specialiștii din Dnipropetrovsk, permite să se efectueze cu ușurință și precizie ceea ce e peste puterile omului.

De cum iese din laminor, metalul e măsurat în mod instantaneu de camera de televiziune care în același timp pune în funcțiune aparatajul de calcul electronic. Acesta stabilește programul tăieturii după dimensiunile metalului laminat.

Prin acest sistem pierderile de oțel sînt totalmente înlăturate și calitatea producției e superioară.

Ultrasunetele controlează calitatea betonului

Ritmul rapid în care se desfășoară lucrările de construcție în Uniunea Sovietică a necesitat și o serie de metode noi de control și cercetare a betonului. Dintre aceste metode, cea mai răspîndită este folosirea ultrasunetului pentru controlul calității betonului.

Cu ajutorul unei formule se pot calcula constantele elastice ale betonului, iar din valoarea acestora se determină și rezistența lui. Viteza de propagare a ultrasunetului în beton este influențată de corelația dintre componentele betonului, maturitatea lui, raportul apă ciment, felul materialelor de umplutură, marca cimentului, conținutul de umiditate, felul armăturii folosite etc. În urma unui mare număr de probe s-a constatat că influența armăturii din beton asupra vitezei ultrasunetului scade odată cu vîrsta betonului; după vîrsta de 20 zile această influență rămîne constantă.

Folosirea ultrasunetului pentru controlul calității betonului permite controlul și trierea rapidă a elementelor prefabricate și prefensionate, permite controlul nedistructiv al creșterilor de rezistență a betonului din lucrările de construcții. Metoda este simplă și rapidă.

Ștaturi pentru vilegiaturiști

Băile de aer

Aerul... El este totdeauna în jurul nostru. El nu este necesar numai pentru respirație, ci poate să fie un ajutor prețios pentru călirea organismului și întărirea sănătății.

Pentru folosirea băilor de aer, aproape că nu există contraindicații. Aerul curat este util atît celor sănătoși, cît și celor bolnavi, copiilor și virstnicilor.

Practicarea băilor de aer, pentru a fi utilă sănătății, trebuie însă făcută după anumite reguli.

Astfel, pentru ca băile de aer să aibă o influență binefăcătoare asupra organismului, trebuie începute în anotimpul călduros, cînd temperatura aerului nu este mai scăzută de 20 grade. Băile de aer trebuie începute prin băi parțiale. La început se expun, descoperite, mîinile și picioarele și apoi, treptat, tot corpul.

Este bine ca băile de aer să înceapă la o jumătate de oră sau la o oră după micul dejun, iar șederea la aer să dureze la început 5—10 minute, iar apoi, treptat, să se prelungească timpul.

Băile de aer se pot face în timpul plimbărilor, al jocurilor sportive, exercițiilor de gimnastică, excursiilor.

Cel mai bun loc pentru băile de aer este un luminiș din pădure, un colț de grădină, la umbra copacilor sau pe malul mării, al unui riu sau unui lac. Băile de aer pot fi combinate cu băi de soare și cu băi în mare, riu sau lac, dacă acestea din urmă nu sînt interzise de medic.

Băile de aer se recomandă tuturor oamenilor sănătoși, indiferent de vîrstă. Ele sînt utile și celor surmenați și slăbiți. Băile de aer influențează liniștitor asupra sistemului nervos, ridică tonusul general al organismului, dau poftă de mîncare și un somn bun și contribuie la călirea organismului.

P. V.

★

Împotriva căldurilor caniculare

Au venit căldurile! În aceste zile dormim mai prost, capacitatea de muncă are tendință să scadă, diminuează pofta de mîncare o dată cu scăderea sucurilor digestive... Știți însă că toate acestea pot fi atenuate și prevenite printr-un regim corect de alimentație și de trai?

Înainte de a arăta ce avem de făcut, să răspundem la întrebarea firească: ce se întîmplă cu noi în zilele de arșiță, de ce se produce tulburarea proceselor fiziologice normale?

În organismul omului au loc, neîncetat, două procese contrarii: unul de producere a căldurii și celălalt de cedare a ei concomitentă.

Datorită acțiunii — a echilibrului fiziologic — al acestor două procese, temperatura corpului nostru rămîne constantă. Reglarea temperaturii corpului omenesc — procesul de termoreglare — se face ca în blocurile ultramoderne: central. Numai că conducerea este mai complicată și mai perfectă și aceasta datorită faptului că șeful suprem al serviciului de termoreglare este S.N.C. (sistemul nervos central).

S-ar putea reduce întregul sistem de termoreglare la descrierea a două mecanisme. Primul este un mecanism fizic.

Ca răspuns la excitarea terminațiilor nervoase termice, aflate în pielea omului, organismul reacționează reflex, fără voia lui, cedînd căldura sa proprie mediului înconjurător. Astfel pielii îi revine să cedeze pînă la 80 la sută din căldura eliberată. O uriașă cantitate de căldură se consumă cu ocazia evaporării transpirației de pe suprafața pielii. De pildă, un om care merge cu 5,5 km. pe oră pe soare la o temperatură de 32° va elimina treisferturi de litru de sudoare. Evaporîndu-se această cantitate mare de transpirație corpul pierde circa 400 de calorii!

În zilele dogoritoare intră în funcție și al doilea mecanism, denumit de termoreglare chimică. El se rezumă la aceea că în organism, sub acțiunea tot a sistemului nervos central, scade intensitatea proceselor de oxidare și consumul de oxigen.

Astfel, mecanismul chimic duce la micșorarea producerii de căldură în interiorul organismului, iar cel fizic crește eliminarea căldurii.

Cînd datorită căldurii excesive, un organism nu reușește să se adapteze și să răspundă acestor condiții, datorită în special comportării igienice defectuoase a omului, apar tulburări fiziologice cu consecințele lor.

Este interesant de știut că în regiunile foarte calde agravarea acestor tulburări duce la o boală veritabilă. Omul începe să bea cantități uriașe de lichide, care însă în cîteva minute se elimină prin piele sub forma transpirației.

Astfel îi este mereu sete și cercul vicios se repetă. Cantitatea mare de apă în tubul digestiv duce însă la un catar gastric și la diaree. Cum o dată cu transpirația se elimină și sărea din organism, boala se agravează treptat. S-a stabilit bunăoară că un om poate pierde astfel pînă la 12 litri de lichid în 24 de ore și o dată cu sudoarea — pînă la 30 grame de sare!

Cum putem să ne ferim de tulburarea proceselor fiziologice cauzate de căldurile caniculare?

Un rol important îl joacă îmbrăcămintea care în afară de faptul că trebuie să fie ușoară și de culoare deschisă, pentru a reflecta razele solare, trebuie să fie și largă și comodă. O îmbrăcăminte strîmtă și incomodă împiedică organismul să elimine căldura.

Alimentația în zilele și mai ales orele foarte calde trebuie să fie mai ușoară adică bazată pe vegetale. Mîncărurile cu carne să le folosim seara cînd vremea se mai răcorește.

Să nu bem o cantitate prea mare de lichide. Să ne obișnuim să bem cîte puțin și să clătim mai bine gura cu apă rece decît să bem mereu. Apa gazoasă sau apa sărată astîmpără bine setea. Un duș bun taie foarte bine setea.

Dr. V. IVANOV

Ce știți despre organismul dv.?

● Creșterea și dezvoltarea generală a organismului depind în primul rînd de secreția hipofizei. Această este o glandă endocrină al cărei hormon numit somatotrop sau hormon de creștere, asigură creșterea în înălțime. El acționează la nivelul cartilajelor osoase lungi. Scăderea nivelului normal

sau lipsa hormonului de creștere hipofizar are drept rezultat oprirea în creștere a înălțimii. Indivizii care suferă de această boală nu rămîne chiar la vîrsta adultă, în jurul a 100—120 cm. Excesul de secreție a hormonului somatotrop determină apariția fenomenului invers, adică a gigantismului.

● După o masă obișnuită, tomacul normal se golește în 4½ ore. Substanțele făinoase și zaharoase părăsesc mai repede stomacul decît carnea, și aceasta mai repede decît grăsimea.

● Viteza cu care se propagă impulsul nervos variază în diferite fibre nervoase proporțional cu diametrele lor, fibrele mai groase conducînd impulsul nervos mai repede decît cele cu un diametru mai mic. În fibrele motoare groase ale mîinii sau piciorului, viteza este de 80—100 metri pe secundă. Nervii senzitivi ai pielii avînd un diametru mai mic, au viteza de conducere 30—40 metri pe secundă.

● Întreaga varietate a gusturilor se poate obține din combinarea în proporții variate a 4 gusturi fundamentale: acid (acru), dulce, amar și sărat. Experimental s-a putut prepara gustul de ceai, cafea, cacao, cîrnat etc., folosind acid tartric (acru), clorură de sodiu (sare), zaharoză și clorhidrat de chinină (amar).

● Viața firului de păr este limitată la cîțiva ani. Dacă ținem seama că părul crește 10—12 cm. pe an și că cele mai lungi fire nu depășesc 1 metru, deducem că durata maximă a vieții unui fir de păr

este de 9—10 ani. Foarte rar trăiesc mai mult și în acest caz, dacă nu s-ar tunde, ar ajunge în mod exceptional la un metru și jumătate. Cele mai multe fire nu trăiesc însă decît 5—6 ani.

DRUMURI NOI IN STIINȚĂ

Perspective fantastice

(Urmare din pag. 1-a)

neuzabili; a căror piele să fie un polimer sintetic, capabil să se autogenereze pe baza prafului și apei; sau niște uzine de produse alimentare formate numai din niște recipienți uriași, în care se toarnă materia primă și în care ea este prelucrată de către mașini moleculare!

Dînd frîu liber fanteziei, ne putem închipui chiar și mașini automate de calcul și comandă bazate pe polimeri sintetici, în care locul elementelor de memorie și comutație să fie ocupat de molecule specializate, care nu au nevoie de alimentare cu energie electrică și care pot fi „hrănite" de exemplu numai cu apă sau chiar cu aer! Asemenea molecule se găsesc dealtfel în toate ființele vii. În ele se înregistrează toate particularitățile speciei, care se transmit prin ereditate de la o generație la alta.

Cercetarea proprietăților materiei vii deschide perspective cu totul neobișnuite științei și tehnicii viitorului.

O particulă poate da naștere unei galaxii

La celălalt capăt al scării fenomenelor, la ordinul mărimii cosmice, știința a făcut de asemenea pași uriași. Legile care guvernează evoluția galaxiilor și a sistemelor de galaxii, ne sînt încă necunoscute, deoarece ele privesc fenomene a căror scară de dimensiuni este foarte depărtată de scara fenomenelor pe care am reușit să le înțelegem. Dimensiunile lor în spațiu și în timp desfid orice imaginație. Totuși, inteligența umană a reușit să facă o primă breșă și în această formidabilă „barieră" a timpului și spațiului care ne desparte pe noi, oamenii, care măsurăm fenomenele cu metrul și cu secunda de miliardele de ani lumină în distanțe și miliardele de ani în timp, care constituie cadrul fenomenelor cosmice.

Recent, prof. D. I. Blohințev, directorul Institutului unificat de fizică nucleară de la Dubna, a dat publicității o ipoteză, a cărei îndrăzneală, bazată de altfel pe date concrete, depășește orice precedent. Este pentru prima dată în istoria științei, cînd se reușește *aruncarea unei punți între fenomenele microcosmosului și ale macrocosmosului.*

Faptul care stă la baza noii ipoteze este destul de simplu: s-a observat că particulele elmentare au o probabilitate de a interacționa cu atît mai mică, cu cît energia lor este mai mare. Lucrurile se petrec ca și cum, dacă ne-am imagina particulele sub forma unor bile care se mișcă, unele spre altele, dimensiunile acestor bile ar scade o dată cu creșterea energiei lor și bilele nu s-ar mai putea ciocni, trecînd unele pe lîngă altele. „Secțiunea eficace" a lor a devenit prea mică.

Dacă totuși particulele cu energii înalte reușesc să se ciocnească cu altele, energia lor apare sub diverse alte forme: radiații și crearea unui mare număr de alte particule. Materia își schimbă forma: din energie se transformă în substanță. Fenomene de acest tip se produc permanent în atmosfera terestră, unde particulele cu înaltă energie din radiațiile cosmice se ciocnesc cu particulele atmosferei, dînd naștere unor uriașe jerbe de particule cu energii mai mici, acoperind suprafețe de zeci de kilometri pătrați, jerbe rezultate dintr-o singură particulă cu energie înaltă. Dacă secțiunea eficace scade însă cu creșterea energiei particulei, înseamnă că jerbele vor deveni cu atît mai rare cu cît sînt mai mari. Practic, înseamnă că probabilitatea de a se produce jerbe foarte mari este extrem de mică. De aici ar trebui deci să rezulte că particulele cu energii extrem de înalte circulă prin univers fără a se putea ciocni și elibera energia lor, din cauza secțiunilor lor eficace prea mici.

Noile cercetări ale fizicienilor sovietici au infirmat însă cele de mai sus. S-a dovedit că secțiunea eficace a particulelor cu energie foarte înaltă nu scade așa cum s-a crezut. Aceasta înseamnă că o particulă poate concentra și elibera cantități uriașe de energie. Acad. D. I. Blohințev a arătat că aceste cantități de energie pot fi atît de mari, încît *din ciocnirea unor particule cu energii uriașe pot apare jerbe de particule atît de vaste, încît să dea naștere unor corpuri cerești ca stelele, sau chiar unor întregi galaxii, formate din miliarde de stele!!!*

Ipoteza prof. D. I. Blohințev deschide perspective cu totul noi pentru studiul universului, dînd un punct de plecare pentru rezolvarea problemei apariției galaxiilor. În acest fel, vom putea urmări și mai departe în trecut istoria universului. Astfel cercetarea substanțelor radioactive a arătat că ele există doar de cîteva miliarde de ani. De unde au apărut ele? Ce a existat înainte? Ipoteza prof. Blohințev aduce pentru prima dată un răspuns la aceste întrebări. Jerbele uriașe rezultate în urma unor formidabile ciocniri între particule cu energie înaltă explică „începutul" substanței din galaxie. În acest fel primesc o puternică lovitură concepțiile mistice care reușiseră să se strecoare pe această cale a problemei „creației" în părerile multor savanți reacționari, și al căror argument de bază era „ce a fost înainte?".

Ipoteza lui Blohințev ne duce cu un mare pas mai departe în trecutul infinit al universului care nu a avut vreun început și nu a fost „creat" de vreo ...divinitate.

Ing. A. NEGREA

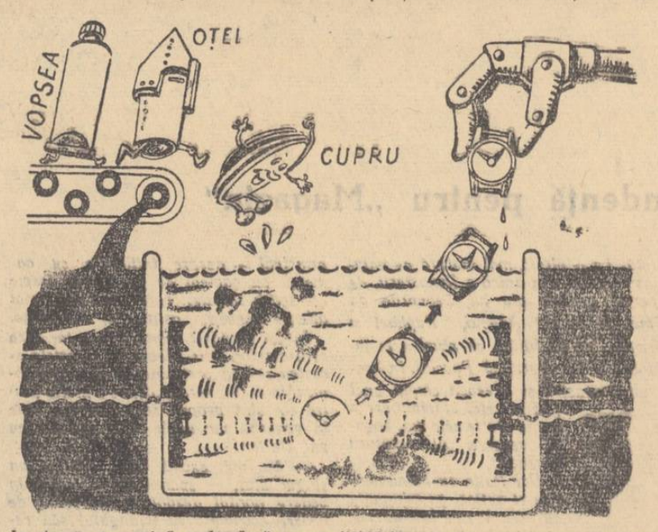

În desen, o mașină moleculară — un lichid format din „moleculele minune" — alimentată cu materie primă și energie, produce... ceasornice! (Exemplul este puțintel exagerat, dar ne dă o idee despre profunda deosebire dintre mașinile moleculare și tehnica prezentului).

Știați că...

...din rezervele totale ale bogățiilor naturale ale Uniunii Sovietice, Siberia deține majoritatea lor covîrșitoare? După cercetările efectuate pînă acum, Siberia dispune de 90% din rezervele de energie hidroelectrică, 80% din rezervele de cărbune, 60% din rezervele de minereu de fier, 90% din rezervele de metale neferoase, 70% din rezervele de păduri, 80% din rezervele de pămînturi arabile.

...deșerturile ocupă 15% din suprafața globului terestru? Este o pierdere foarte mare pentru om și pe care omenirea va căuta s-o recupereze. Ofensiva împotriva deșerturilor a și început, în U.R.S.S. reușindu-se să se valorifice mii și mii de hectare.

...un strat continuu de ghețuri veșnice acoperă 16,3 milioane km² de uscat, adică un continent întreg și numeroase insule?

...lărgimea strîmtorii Behring care desparte extremitatea nord-estică a Asiei de cea nord-vestică a Americii de Nord, este de numai 85 km, iar adîncimea medie de aproximativ 40 de metri?

...numai unele întreprinderi din Kamciatka (U.R.S.S.), din S.U.A. și Japonia, centralele electrice din Larderello (Italia) și capitala Islandei — Reykjavic, sînt actualii consumatori ai căldurii subterane? Și, totuși, căldura subterană constituie o uriașă sursă de energie existentă pretutindeni. Vulcanii, gheizerii, izvoarele termale, sînt doar mici fisuri prin care aceasta străbate la suprafață.

...în ultimii 10 ani, pe harta R. P. Chineze au apărut 167 de orașe noi? În aceeași perioadă populația orașelor țării a crescut de 2,5 ori. În orașele Chinei populare locuiesc astăzi peste 100 milioane de oameni.

...în Cambogia a fost inaugurat oficial noul port de la Sihanoukville? Acest port este situat în golful Siam, la o distanță de 180 km de Phnom-Penh.

...în cursul anului 1959 greutatea specifică a Asiei în producția mondială de oțel a crescut la 10,2% față de 8,4% în 1958?

...bambusul este una din plantele ce cresc cel mai repede? În 24 de ore el crește cu 50—60 cm pe cînd cactusul crește cu numai 1—2 cm pe an.

...fără hrană omul poate supraviețui 40 de zile, fără apă — 6—7 zile, iar fără oxigen numai 5—6 minute?

PE SCURT DESPRE *jo*

Londra 1908: pentru prima oară în istoria J. O. moderne, cei 2.600 sportivi, participanți din 22 țări, defilează la festivitatea de deschidere în costume sportive.

Din considerente estetice, numai sportivii americani nu renunță la costumul civil...

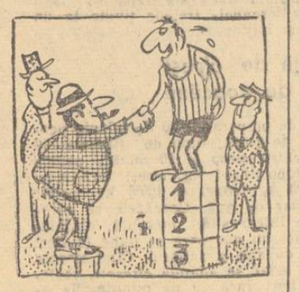

Finala cursei de 400 m. plat a fost câștigată, bine-înțeles, de singurul concurent: englezul Holswll. La această ciudată întîmplare s-a ajuns deoarece în serii — alergîndu-se pe atunci fără culoare — unul din concurenții americani, Carpanter, fusese descalificat pentrucă jenase un adversar, iar în semn de protest, ceilalți finaliști americani s-au retras din cursă.

Cea mai celebră istorie s.a întîmplat la maraton, unde marele favorit al probei, italianul Durando, fiind ajutat de către arbitri pe ultimii metri înainte de sosire, a fost descalificat. Iar principalul arbitru, care a procedat neregulamentar, nu era altul decît celebrul autor al perspicacelui Sherlock Holmes, scriitorul sir Arthur Conan Doyle...

La Stockholm, în 1912, rasiștii americani au socotit că e prea mare onoare pentru Jim Thorpe, mai ales cînd este „piele roșie", să fie recunoscut cîștigătorul pentatlonului și al decatlonului.

Lui Drew, alergătorul de culoare și favoritul probei de viteză, colegii lui finaliști i.au „închis" șansele nu pe pistă — cum se mai întîmplă — ci pur și simplu sechestrîndu-l în baie...

Il ore i-au fost necesare lui M. Klein (Rusia) spre a obține victoria la lupte împotriva lui Asikainen (Finlanda).

Învinsul : — Mai bine, în timpul ăsta, alergam patru curse de maraton !...

În echipa de tir a Suediei (la proba cerbul alergător : participă O. Swahn, tatăl și fiul.

REPORTERUL : — Așa-l tatăl sau e fiul ?

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

„Cursa Scînteii"

Peste cîteva zile, la 14 iulie, se va da startul în prima etapă a celei de a XIII-a ediții a „Cursei Scînteii", populara competiție ciclistă de fond organizată anual de ziarul „Scînteia".

De astă dată concurenții vor fi angajați într-o întrecere ce va comporta un traseu nou, de aproximativ 500 km, împărțiți în 4 etape, la start urmînd să se alinieze, așa cum e tradiția, cei mai buni cicliști fondiști ai țării, precum și o serie de tineri talentați.

În cele 12 ediții care s-au disputat de la înființarea competiției, a cărei primă ediție s-a alergat în anul 1948, și-au înscris numele în palmaresul ei 13 învingători. La această situație oarecum neobișnuită s-a ajuns datorită faptului că dîrzenia care caracterizează lupta ce se dă pentru cucerirea victoriei finale în „Cursa Scînteii" a făcut ca în ediția jubiliară (a anului 1957) doi alergători să obțină același timp final, neputînd astfel fi despărțiți pentru desemnarea unui învingător.

Foarte strînsă a fost lupta și în ediția anului trecut, care a comportat cinci etape. În primele trei etape s-au înregistrat trei învingători diferiți (G. Moiceanu, Ion Vasile și L. Zanoni) care au fost pe rînd și purtătorii „tricoului galben", al liderului. L. Zanoni a recidivat însă în etapa a IV-a care a fost, totuși, plină de peripeții pentru el, și cîștigînd-o și-a asigurat victoria finală, ce i-a fost consfințită după etapa a V-a, care a dat — pe stadionul „23 August" un învingător neașteptat, pe tînărul Ariton Simion (C.C.A.).

Un duel Ion Cosma — G. Moiceanu ?

Ediția acestui an, așa cum am arătat, va avea la startul ei pe cei mai buni cicliști ai țării și în primul rînd pe membrii lotului nostru olimpic : G. Moiceanu, Ion Cosma, Gh. Rădulescu, A. Șelaru, Gh. Calciișcă etc. Primii doi se prezintă cu performanțe excelente de dată recentă, ceea ce, într-un fel, face din ei principalii candidați la victorie. De aici întrebarea : Vom avea un nou duel Ion Cosma — G. Moiceanu ? Spunem „un nou duel" pentru că acești doi excelenți alergători, ambii echipieri ai formației „Dinamo" București, sînt parcă angajați într-o dispută sportivă între ei, care a început anul trecut, din ediția a VIII-a a „Turului ciclist al R.P.R.", la care s-au aliniat la start — printre alții — și acești doi concurenți. Dintre ei, Gabriel Moiceanu era un consacrat, iar Ion Cosma, un tinerel, în vîrstă de 22 de ani, care se remarcase de curînd, printr-o victorie de etapă în „Turul Iugoslaviei", în care învinsese un reputat ciclist belgian, Vândervecken.

După șapte etape în „Turul ciclist al R.P.R." — și anume după dura etapă care a fost cea dintre Reghin-Cluj, pe care Ion Cosma a cîștigat-o detașat asupra lui G. Moiceanu, Ion Cosma devine purtătorul „tricoului galben", avînd ca secund al clasamentului general pe același Moiceanu de care-l despart 4'53". Alte șase etape a continuat duelul dintre acești doi alergători. Printr-un efort excelent, Cosma cîștigă „Turul" obținînd astfel o rapidă dar meritată consacrare. Așa îl găsim la sfîrșitul anului, cînd în ancheta noastră „Primii 10 sportivi ai anului 1959" cititorii noștri îi decern locul 9.

Plecarea în ediția de anul trecut a „Cursei Scînteii"

„Duelul" Ion Cosma — G. Moiceanu a continuat anul acesta prin realizările ce le-au reușit ambii în cursele cicliste la care au participat — împreună cu Ion Vasile — în Italia și Franța. În Italia, la Roma, pe circuitul de la Grota Rossa (10 ture x 15 km), într-un lot de 99 alergători din Italia, U.R.S.S. și R.P.R., G. Moiceanu și Ion Cosma ocupă locurile VII și VIII, sosind ambii în același timp la 20 secunde de Aurelio Bianchi — învingătorul cursei. Șase zile mai tîrziu, mai aclimatizați, alergătorii noștri domină cu autoritate cursa de fond (124 km) de la Venturina. Ion Cosma ocupă primul loc, iar Ion Vasile și G. Moiceanu locurile III și IV, la 1 min. 35 sec. și 3 min. 40 sec. de învingător, lată-l apoi în Franța. Cursa în două etape Paris—Rouen—Paris (total 315 km) disputată de 85 concurenți din 8 țări, se termină cu o frumoasă victorie românească pe echipe, în timp ce în clasamentul general individual G. Moiceanu ocupă locul II, iar I. Cosma și Ion Vasile locurile VI și IX (ambii la 1,25" de Moiceanu). Cinci zile mai tîrziu, la Altfortville (lîngă Paris) e rîndul lui Ion Cosma să aducă lauri noi ciclismului nostru cîștigînd — dintr-un lot de peste 70 de concurenți — „Marele premiu ciclist al primăverii", alergat pe traseul dificil al unui circuit de 8,5 km care a fost acoperit de 14 ori (119 km).

Și acum iată-i din nou la același start, în „Cursa Scînteii". Dintre ei se va recruta cîștigătorul acestei ediții ? E posibil. Dar posibil e ca învingătorul final să fie și altul dintre concurenți, pentru că lotul participanților cuprinde numeroși alergători bine pregătiți, cu justificate veleități de victorie. Să-l urmărim pe toți, începînd de joi.

I. BOCIOACĂ

Afacere cu bucluc

Amatorii de fotbal își mai amintesc probabil de TACCHI, minusculul dar talentatul extrem stînga al echipei Alexandria care a jucat anul trecut în țara noastră. La ora actuală Tacchi este eroul unei curioase afaceri de vînzare-cumpărare în fotbalul profesionist italian. Nu mai puțin de patru echipe se pretind a fi proprietare asupra persoanei lui Juan Carlos Tacchi, importat cu mari sacrificii din Argentina cu patru ani în urmă. F. C. Torino, primul cumpărător l-a cedat în 1958 echipei Alexandria, dar în coproprietate, rezervîndu-și dreptul de prioritate în caz de vînzare. Anul acesta, după terminarea campionatului, Alexandria a hotărît să-l vîndă pe Tacchi echipei Napoli, primind și arvuna respectivă. Cei de la Torino au fost însă de altă părere și au convenit să-l cedeze echipei Bari care pe deasupra le dădea pe fundașul Cappa. Vă închipuiți ce încurcătură și cîte discuții. — Numai Tacchi — omul de vînzare — nu poate spune nimic și stă cu geamantanele făcute neștiind încotro s-o apuce.

Iolanda noastră — una din marile favorite ale Jocurilor Olimpice 1960.

Armin Harry trece potoul în cursa record pe 100 m plat

Un „bussiness" strălucit !

O mare afacere, un „bussiness" strălucit, fără îndoială, aceste campionate mondiale de box la toate categoriile. Lansate cu o publicitate care depășește toate limitele, o publicitate care se prelungește uneori luni și chiar ani de zile, aceste meciuri aduc boxerilor în cauză burse însemnate. „În 15 minute, Johansson a cîștigat echivalentul a trei secole de muncă a unui lucrător calificat !" — își intitulează, nu fără amărăciune, un articol al său revista franceză „Miroir Sprint".

În adevăr, în recenta întîlnire revanșă dintre suedezul Ingemar Johansson, deținătorul titlului suprem și negrul Floyd Patterson, cei doi boxeri au primit sume însemnate de dolari, ca urmare a rețelei înregistrate : 824.000 de dolari la casele stadionului, la care se adaugă sumele uriașe plătite de societățile de televiziune americane și posturile de radio străine, care și-au cumpărat astfel dreptul de a transmite fazele meciului. În total, rețeta oficială declarată a fost de 3.300.000 de dolari, — cea mai mare rețetă înregistrată la un campionat mondial, recordul în materie fiind deținut pînă acum de meciul Gene Tunney-Jack Dempsey, în 1927 : 2.859.000 dolari. Dar pe atunci nu exista televiziunea...

După cum se poate vedea, cel mai mare beneficiu rămîne organizatorului reuniunii. În ce-i privește pe boxeri, care primesc sume atît de mari, — care este explicația că, pînă la urmă, nu se aleg decît cu o nimica toată din bursele lor uriașe ? Care este explicația că, în marea lor majoritate, ei sărăcesc pînă într-atît încît unii dintre ei ajung hamali, luptători de circ sau patronii unor modeste hanuri-cafenele ? Este cazul lui Jack Dempsey însuși, patron al unui bar mărunt, este cazul italianu. lui Primo Carnera și al altora care au terminat cariera sportivă ca luptători de „catch as catch can", este cazul unor campioni care zac undeva în vreun azil, fără vedere, în urma loviturilor căpătate în greaua lor meserie. Explicația e simplă : cea mai mare parte a burselor sînt înghițite de fisc, unul din marii beneficiari ai acestor meciuri, la care se adaugă lista de organizatori și manageri, ca acest mister Fugazy care a pus pe picioare întîlnirea Johansson-Patterson și care-și treacă de pe acum mîinile cu mulțumire în fața perspectivei de cîștig pe care i-o va aduce cea de-a treia ediție a întîlnirii, — programată pare-se pentru toamna anului acesta.

În fotografiile alăturate, două imagini din meciul Johansson-Paterson: sub efectul puternicii lovituri lansate de negru în repriza a 5-a, suedezul se prăbușește la podea ; și dramatica imagine finală a întîlnirii.

Ludmila Lisenko conduce plutonul

Atletul negru John Thomas

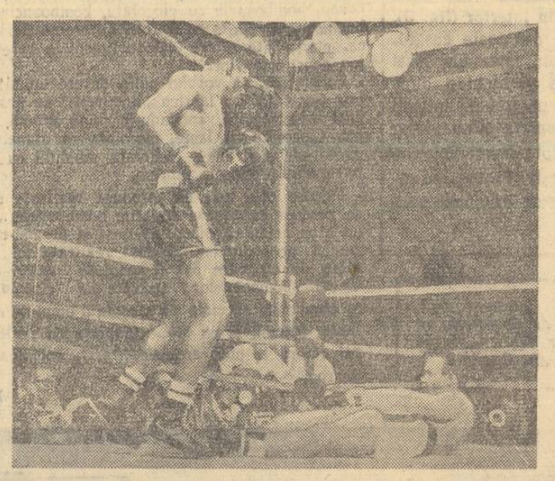

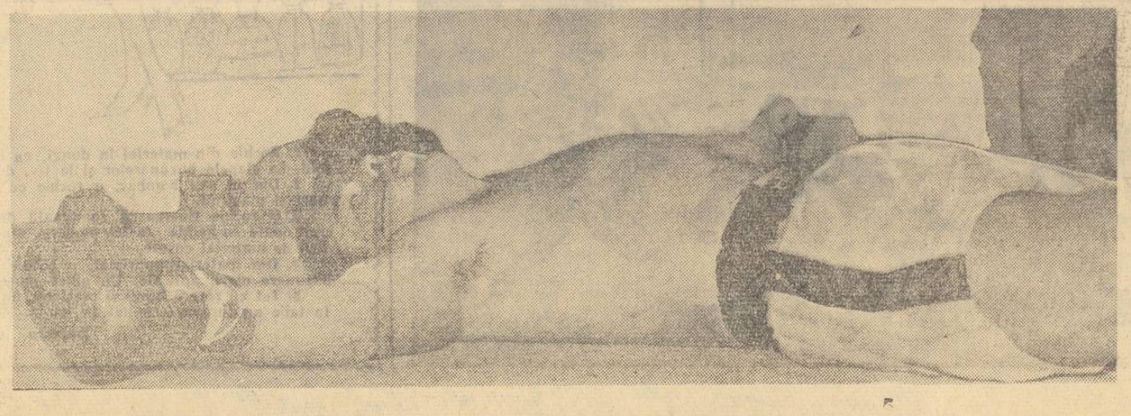

Anul olimpic — anul recordurilor

De fiecare dată — și acum parcă mai mult ca oricînd — anul olimpic creează o puternică emulație printre sportivii fruntași din întreaga lume. În această perioadă a ultimelor pregătiri, cînd sportivii au atins sau se apropie de cea mai bună formă, se obțin performanțe cu totul remarcabile, care lasă să se întrevadă nivelul tehnic deosebit pe care-l vor atinge jocurile olimpice de la Roma.

Concursurile sportive din ultimul timp au prilejuit cîteva recorduri excepționale, în special la atletism. Nu mai departe decît la sfîrșitul săptămînii trecute, atleta sovietică Ludmila Lisenko-Sevțova a parcurs distanța de 800 m. în timpul extraordinar de 2 : 04,3, cu 7 zecimi de secundă mai bun decît vechiul record mondial deținut de compatrioata ei Nina Otkalenko (2 :05). De semnalat că în aceeași probă, o atletă nouă, Sin Kin-Dan din R. P. D. Coreeană, a alergat în 2:04,5, de asemenea sub vechiul record mondial, relevînd marile rezerve de viitori campioni pe care le pregătesc popoarele care de puțină vreme au avut posibilitatea unei activități sportive de masă.

O altă revelație a atletismului mondial, atletul negru din S.U.A. John Thomas, a reușit să depășească granița celor 2,20 m. la înălțime. În cadrul unui concurs care a avut loc la Palo Alto, John Thomas a sărit 2,228 m. — nou și foarte valoros record mondial. În aceeași reuniune, săritorul cu prăjină Donald Bragg a ridicat la 4,80 recordul mondial al acestei probe.

O performanță cu totul remarcabilă a reușit sprinterul german Armin Harry, care într-un concurs desfășurat în Elveția a alergat 100 m. plat în 10 secunde, lăsînd să se întrevadă posibilitatea acoperirii acestei distanțe și sub această graniță, socotită în general intangibilă.

În seria marilor performanțe ale atletismului mondial se cuvine inclus și recordul obținut anul acesta de Iolanda noastră, care cu cei 1,85 m. la săritura la înălțime se situează și ea printre marile performere ale apropiatelor jocuri olimpice.

În fotografiile noastre, cîțiva dintre acești mari atleți, care vor concentra toate privirile celor 100.000 de spectatori privilegiați care și-au asigurat biletul de intrare pe stadionul olimpic din capitala Italiei.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

PUNCTE DE VEDERE

Cine știe, cîștigă !

Abia șase săptămîni au mai rămas pînă la aprinderea tradiționalei flăcări pe Centomille — și, cum e și firesc, „olimpicii" își intensifică pregătirile. În mijlocul acestei veri capricioase ne vin de pretutindeni veștile unor rezultate excepționale.

Fenomenul negru Thomas, corectează într-o săptămînă cu aproape 5 centimetri propriul său record mondial — în vreme ce Armin Harry, „săgeata blondă", aleargă de două ori consecutiv suta de metri în zece secunde — viteza medie, exact 36 kilometri pe oră. Campioana sovietică Irina Press, se pregătește să depășească 5000 de puncte la pentatlon, imaginați-vă ce-ar însemna cca. 1000 puncte la fiecare probă pentru Kuznețov sau Rafi Johnson !), Krzisckoviak aleargă un uluitor 8,31 pe 3000 metri obstacole, timp care întrece unele recorduri naționale pe aceeași distanță, dar... fără garduri și groapa cu apă !

Rezultate bune au obținut în ultima vreme și sportivii noștri din lotul olimpic, și despre aceste succese s-a vorbit la timpul potrivit. Se vorbește însă mult mai puțin — și mă întreb de ce — despre anumite slăbiciuni, care, fără a fi alarmante, s.ar cuveni totuși să fie tratate cu mai multă seriozitate, avînd în vedere obiectivul major de la sfîrșitul lui august.

Procedînd metodic, ar trebui amintite aici comportările nesatisfăcătoare ale trăgătorilor din lotul olimpic în marele concurs de la Leipzig sau ale pentationiștilor, la București. Nu-i vorbă, nici boxerii nu prea au motive de autoîncîntare, după ceie două în tilniri cu reprezentativa Ucrainei... De asemenea, Simion Ismăilciuc și antrenorul său ar trebui să mediteze îndelung asupra recentului rezultat de la Berlin, unde revelația sezonului — un anume Ivanov — l-a întrecut pe reprezentantul nostru, campion olimpic și european, cu aproape 4 secunde !!

Dar nu atît despre rezultatele în sine intenționam să vorbesc în cuprinsul acestui articol. Ceea ce mi se pare că s-ar cuveni să criticăm în primul rînd, este atitudinea presei de specialitate, mai ales a Sportului popular, care se mulțumește adesea să consemneze faptele fără explicațiile sau analizele de rigoare. De pildă, s-a desfășurat nu demult un concurs atletic la Budapesta, în care Zoltan Vamoș, una din marile noastre speranțe pentru Roma, a luat startul în proba de 800 de metri clasîndu-se al treilea, într-o companie deloc excepțională și cu un timp mediocru. În cadrul aceluiași concurs s.a alergat și proba de 1500 m, probă în care Vamoș se simte mult mai la „largul său" — și în care a obținut, de altfel, un rezultat extrem de valoros. De ce a preferat atletul nostru să absenteze de la proba sa favorită, de ce a evitat confruntarea directă cu unul dintre principalii pretendenți la titlul olimpic, Roszavölgy, care a scos chiar în cursa cu pricina 3,40,4 deci cu o zecime sub recordul lui Vamoș — iată tot atîtea întrebări legitime, la care singurul nostru ziar de specialitate nu găsește că e cazul să dea cel puțin niște răspunsuri sumare. Idem, după recentul memorial Znamenski, unde, dacă nu mă înșel, numai Iolanda Balaș și Maria Diți s.au comportat la nivelul așteptărilor noastre. Să zicem că 50 de metri și ceva cît a aruncat Lia Manoliu la disc și timpul sub 2,10 în care a mers Florica Grecescu pe 800 m reprezintă rezultate onorabile; ce se poate spune însă despre comportările lui Barabaș și Grecescu ? Probabil că unii cronicari vor protesta cu vehemență : Dar bine, Grecescu a mers sub record !

Într-adevăr — însă în ce condiții ? Să te clasezi al nouălea, la aproape un minut de cîștigător, într-o asemenea perioadă de pregătire și într-o companie foarte valoroasă, nu este, după opinia mea, un succes. Ca să nu mai vorbim despre Barabaș, care face o diferență de 30 secunde pe 5000 m la interval de două-trei săptămîni, sau despre Savel care merge aproape de 54 secunde și, bineînțeles, nu se califică în finală la 400 m garduri, — cînd la „internaționalele" noastre alergase — de unul singur — 52,6 !!.

Probabil că toate aceste „ciudățenii" își au explicația lor. Din păcate, nu mă pricep să ghicesc nici în stele și nici în cafea, așa că n.am de unde să aflu nimic mai mult despre asemenea mistere. Sînt nevoit să mă rezum la cifrele laconice pe care le publică — uneori cu întîrziere — Sportul popular — și să mă detectez, în compensație, cu o jumătate de pagină de ziar în care ni se explică ce frumoase sînt cursele de motociclete... Parcă e cineva de altă părere ?

Dan DEȘLIU

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Convorbirea lui Don Quijote cu bacalaureatul Samson Carrasco s-a învîrtit în jurul cărții dedicate cavalerului rătăcitor de Cidul Hamete Benengeli.

— Pot să-ți spun — i-a declarat bacalaureatul — că au fost tipărite din această carte mai bine de 12.000 de exemplare, în Portugalia, la Barcelona și la Valencia și merge zvonul că ea s-ar tipări și la Anvers.

— Asta îmi dă nespusă mulțumire, spuse Don Quijote, căci nimic nu este mai frumos pentru un om strălucit decît să vadă, încă în viață fiind, că faima lui este recunoscută.

După ce mai discutară despre calitățile cărții, cavalerul îl rugă pe oaspetele său să rămînă să se ospăteze împreună, ceea ce tînărul făcu cu multă stăruință. Iar după ce traseră și un somn bun, reluară discuția lor, iar cavalerul își mărturisi dorința aprinsă de a pleca pentru a treia oară în lume. Sancho îi vorbi despre acestea nevestei lui — iar zvonul acesta ajunse și la urechile nepoatei și chelăresei cavalerului, care erau numai ochi și urechi pentru a împiedica o nouă escapadă a lui Don Quijote.

Își luă inima în dinți chelăreasa și prezentîndu-se stăpînului său îi spuse :

— Iți jur, Luminăția Ta, că dacă nu te cuminți și o iei iarăși razna peste văi și munți, apoi să știi că am să mă feluiesc lui dumnezeu și regelui, ca să te oprească de la această nouă năzbîtie. Mai spuse ceva asemănător și nepoata, iar Don Quijote își ieși din fire și le răspunse că dacă nu se astîmpără, mare mirare dacă nu le arde o pedeapsă ca să-l țină minte.

Pe urmă cavalerul își chemă scutierul în camera lui și începură să se sfătuiască și să pună ceva la cale în mare taină. Iar în miez de noapte înșeuară pe Rosinante și asinul lui Sancho, iar Don Quijote spuse scutierului că vor merge la Toboso pentru ca să se închine Dulcineei cea fără egal pe această lume. Era miezul nopții cînd cavalerul și Sancho Panza intrară în Toboso.

— Hai, Sancho, mînă spre palatul Dulcineei.

— Care palat, Măria Ta, că eu am tot văzut-o într-o căsuță cu nimic mai răsărită decît a celorlalți săteni ?

— Pesemne că tocmai atunci cînd ai văzut-o tu s-o fi retras într-o aripă a palatului său, îl lămuri cavalerul. Și acum, fără multă vorbă, du-te și găsește pe Dulcineea și înștiințeaz-o că o aștept.

Rămase Sancho descumpănit, neștiind încotro să-și îndrepte pașii, apoi se hotărî să meargă prin sat și prima țărancă întîlnită pe care o va întîlni să se cheme că e Dulcineea. Și dacă Don Quijote n-o să creadă, el o să se jure, o dată și încă o dată, și tot o să-l facă pe cavaler să creadă. Nici n-apucă bine să mîne măgarul și cum se iveau zorile, văzu un grup de trei țărănci care călăreau și ele niște măgărași. Dădu fuga la ascunzișul cavalerului și-i spuse să dea pinteni Rosinantei și să iasă la drum, unde o s-o vadă pe Dulcineea,

— Să mergem, Sancho, răspunse bucuros cavalerul și pentru vestea bună pe care mi-ai adus-o, am să-ți dăruiesc cea mai frumoasă pradă pe care am s-o cuceresc la prima ispravă pe care am s-o săvîrșesc, iar dacă

n-o să te mulțumești, am să-ți dăruiesc mînjii de anul acesta de la cele trei iepe ale mele care stau să fete în imaș.

Nu merseră prea mult și ieșiră din pădurea în care se aflau, iar Sancho îi arătă cavalerului cele trei țărănci încălecate pe măgari.

Apoi Sancho se apropie de țărănci, descăleca și-și plecă genunchii la pămînt, adresîndu-se uneia dintre țărănci :

— Domniță și ducesă a frumuseții, milostivește-te și primește în harul tău pe acest cavaler care stă acolo, înmărmurit și tulburat văzîndu-se în fața măreței tale făpturi. Eu sînt Sancho Panza, scutierul, iar el este cavalerul rătăcitor Don Quijote de la Mancha, căruia i se mai spune Cavalerul Tristei Figuri.

Și iată-l și pe Don Quijote îngenunchind și el și privind uimit la aceea căreia Sancho Panza îi spunea domniță și crăiasă.

Nedumerite și puțin speriate, țărăncile se opriră și una dintre ele, cîrnă și cu fața lată, se burzului amărnic și strigă :

— Ia mai dați-vă la o parte și lăsați-ne să ne vedem de drum, că sîntem grăbite !...

— Domniță, cum oare nu ți se înduioșează mărinimosu-ți suflet văzînd îngenunchiat în fața ta pe stîlpul cavalerilor rătăcitoare ? — încercă s-o îmblînzească Sancho.

— Plecați de aici, că acum vă scărmănăm cu țesalele, veni răspunsul surlatei. Nu ne arde nouă acum să ni se tragă clopotele ! La o parte !...

Și zicînd acestea, țărăncuța voinică pe care Sancho o numea Dulcineea, dădu pinteni măgărușului și o luă la fugă pe pajiște, căruia nu-i plăceau pesemne pintenii, se ridică în două picioare, și-și trînti amazoana la pămînt. Ceea ce văzînd, Don Quijote sări din șea și o ajută să se urce pe măgar, iar fata cum se simți călare, își îndemnă măgarul și fugi, fără să mai întoarcă capul, cale de o poștă. Cînd nu se mai zări, Don Quijote spuse cu amărnică tristețe în glas :

— Văzuși, Sancho, ce-mi fac vrăjitorii ? Răutatea lor merge pînă acolo că mi-au prefăcut-o pe Dulcineea într-o făptură boccie, care în loc să miroasă a mireasmă de flori, duhnește a usturoi de mi-a întors stomacul și mi-a otrăvit sufletul...

Se urcară din nou pe dobitoacele lor și o porniră spre Saragoza, unde cavalerul voia să ia parte la niscai strălucite serbări cavalerești care se dădeau în fiece an în acea cetate.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

PARINȚI ȘI COPII

Irina e supărată!

— Irina a fost de la început un copil mai complicat, îmi spunea Lucia, vorbindu-mi despre fetița ei cea mare. Dar acum — adăugă ea ridicînd dezorientată din umeri — a devenit pur și simplu rea. O surprind în timp ce, pe ascuns, o ciupește pe cea mică, sau îi pune piedică să cadă... Și toate astea, cu o soră, cu o surioară mai mică, cu un mototol care abia învață să umble!

Fața fetiței celei mici era a unui copil vesel, sănătos, plin de viață. Rîdea cu gropițe cuprinzînd cu brațele rotunjoare gîtul mamei sale care nu se mai sătura privind-o.

Prin ușa deschisă am zărit-o în camera alăturată pe Irina, văzîndu-și de treabă cu jucăriile ei, preocupată în mod exagerat de nu știu ce șiretel de la pantoful păpușii. În minte mi-a apărut atunci privirea fetiței mereu tristă și puțin absentă.

Îmi era drag copilul acesta. Ca prietenă a familiei avusesem prilejul s-o urmăresc de cînd se născuse, pînă ce împlinise patru ani. Era un copil deștept, cu o seriozitate destul de marcată pentru vîrsta ei, puțin expansivă, dar cu o necesitate de afecțiune pe care o trădau gesturi mici, uneori de neobservat. Chiar mama ei îmi istorisea uneori, de cîtă atenție și gingășie în gesturi mici e capabilă uneori fetița ei, altfel foarte zgîrcită în îmbrățișări sau alintături obișnuite copiilor.

A doua oară cînd m-am dus să-mi vizitez prietena, Lucia a continuat să mi se plîngă mereu de purtarea Irinei, cu predilecție față de ea și s-o dea drept exemplu de cumințenie pe cea mică, pe care în mod ostentativ o lua în brațe și o acoperea de sărutări.

— Așa e fata mamii cuminte — zicea ea strîngînd-o pe Anișoara la piept, nu ca cealaltă, o rea și o nesuferită!

Irina, întoarsă cu spatele, își găsea invariabil o treabă în timpul acesta și afișa o mină ca și cum cuvintele mamei ei n-o priveau cîtuși de puțin. Dar era tăcută și privirea ei purta același văl ușor de tristețe. În ochii ei am surprins o dată o lucire de răutate: Anișoara își prinsese degetele într-un capac, și plîngea.

În ziua aceea am luat-o deoparte pe Lucia.

— Spune-mi, am întrebat-o, Irina s-a bucurat cînd a aflat că avea o surioară?

— Și încă cum! mi-a răspuns Lucia, zîmbind. Nu înțeleg de ce s-a schimbat atît, adăugă ea oftînd. Nici nu știi cît mă preocupă și mă necăjește lucrul ăsta! Irina se uită uneori la asta mică ca la o dușmancă? Și cu mine a devenit rece, nepăsătoare!

— Cred că fata ta cea mare e profund nenorocită — i-am spus.

— De ce adică? — se revoltă prietena mea. N-are ce-i trebuie? Casa — casă, masa — masă, jucăriile — jucării...

— Lasă toate astea, i-am răspuns zîmbind involuntar. Știi cît mi-i de dragă Irina. De aceea cred că sînt îndreptățită să-ți spun că de la început ai procedat greșit. Din ziua cînd i-ai dăruit o surioară mai mică ai aflat-o. Îți amintești de ea, numai ca s-o certi și s-o asemeni cu Anișoara, demonstrîndu-i, de fiece dată, că ea, Irina este rea, că nu ai de ce s-o iubești. În consecință, în loc să se bucure că a căpătat o surioară, ea o privește ca pe o rivală, care i-a sustras dragostea ta.

E adevărat că Anișoara e un copil bun. E un temperament fericit și se simte bine oricum. Dar singură știi ce fire dificilă are Irina, ce sensibilă e, cîtă nevoie de afecțiune are. Încearcă o altă metodă. Tratamentul cu dragoste maternă, nu cel cu educație severă. Încearcă să-i arăți mai multă afecțiune, s-o dai, pe ea, fetița cea mare, de exemplu. Stimulează-o arătîndu-i încredere și dragoste. Și, în special, nu dărui mai multă tandrețe celei mici în dauna Irinei.

Fetița, obișnuită în ultimele luni doar să fie certată, a arătat la început oarecare neîncredere. Nu se lăsa sărutată și mîngîiată. I se păreau gesturile acestea străine. Lucia s-a arătat însă tenace. Inima ei de mamă a înțeles că răceala și indiferența copilului erau aparente. Irina s-a lăsat pînă la urmă cucerită. Ochii ei sînt iar veseli și zîmbetul lor se adresează iar mamei, cu lucire caldă, parcă de recunoștință, care mă emoționează. Am văzut-o ieri. Se juca împreună cu surioara ei. La o cută a covorului Anișoara se împiedicase și era cît pe ce să cadă. Irina s-a repezit într-un suflet și a prins-o în brațe.

A. MĂRINESCU

Răspundem cititorilor

LUCIA RADUȚ: În general nu sfătuim ca hainele confecționate din materiale apretate și impermeabilizate — cum e cazul țesăturii Taifun — să fie curățate acasă, fiindcă apa și săpunul distrug apretul. Se pot încerca, totuși, două feluri de curățire. Prima, mai simplă, constă în a le freca ușor cu peria înmuiată în apă rece în care ați adăugat cîteva picături de oțet sau amoniac. O curățire mai radicală o puteți întreprinde în felul următor: pe o masă suficient de spațioasă, pentru ca să puteți întinde jacheta în voie, așterneți o pătură, iar pe deasupra o pînză. Procedați în prealabil la scoaterea eventualelor pete, după natura lor. Apoi frecați cu o perie tare, înmuiată în neofalină, pe rînd, întreaga jachetă. (Atenție! Luați măsurile necesare de ventilație și de precauție, pentru a evita incendierea). După aceea puneți haina pe umeraș, la aer, pentru evaporarea mirosului de neofalină.

GHERASE — București: Apa de Javel, pe care o recomandăm în multe operațiuni de scoatere a petelor de pe țesături, este un hipoclorit de sodiu. Din informațiile ce le deținem acest produs va fi livrat și unităților comerciale, respectiv se va găsi la magazinele de produse chimice.

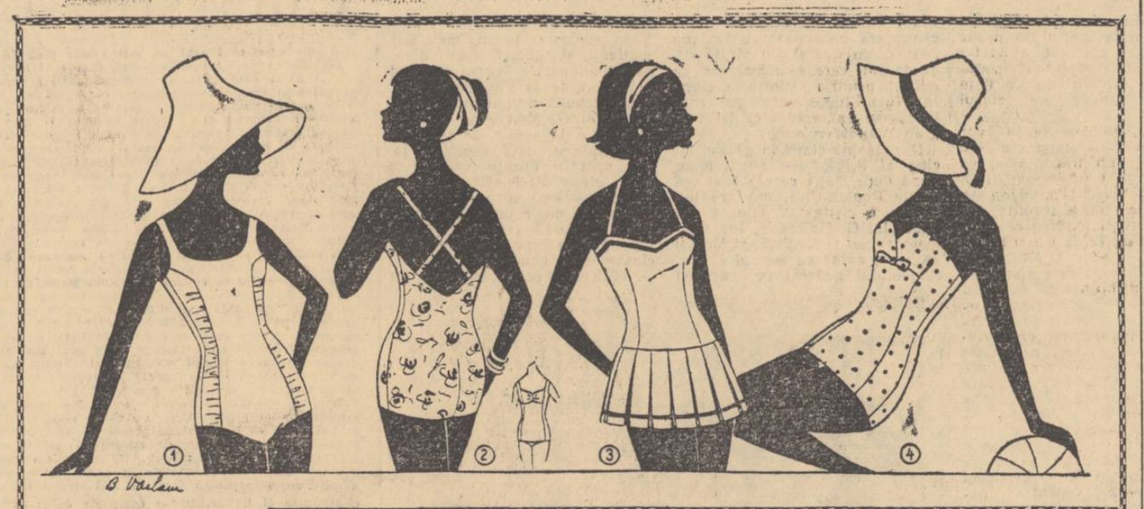

COSTUMUL DE BAIE

Vă indicăm patru modele de costume de baie, care se pot lucra ușor din material textil.

1. Costumul convine siluetelor mai slăbuțe, căci formează creți între cusătura laterală și celelalte două cusături; material: poplin, saten, pînză.

2. Modelul accentuează bustul și are spatele gol; materialul folosit: poplin, saten, pînză.

3. Acest costum avantajează persoanele cu picioarele subțiri și lungi. Fustița lucrată în cute duble cu lizieră colorată, ca și la corsaj; se poate lucra din pichet.

4. Costumul acesta fără bretele, cu o mică garnitură la bust, îl puteți lucra din poplin sau rips imprimat.

Desene de B. VARLAM

Tiparul practic: ROCHIȚE PENTRU COPII

Pentru a confecționa această rochiță din olandă, brodată cu margarete, nu trebuie să cunoști neapărat croitoria. Este destul doar să procedezi întocmai după aceste desene și explicații, ca rochia să aibă un aspect frumos. Dimensiunile indicate mai jos sînt bune pentru o fetiță între 4—5 ani.

Broderia aplicată pe rochiță nu este nici ea prea complicată. În desenele de mai sus vă redăm modul cum se execută floricelele (schița A). Acestea se pot executa astfel: petalele pot fi umplute ori simple (fig. 1), cu lănțișor (fig. 2) ori cu drug (fig. 3). Figurile sînt făcute din lanț dublu (două rînduri). Pentru a da un aspect mai frumos rochiței puteți face un guleraș mic alb, pe care îl fixați pe gulerașul rochiței, așa ca în desenul nostru.

Acum, vă vom da explicația schemei (B). În primul rînd va trebui să măriți schema, ținînd cont că în careu din desenul nostru socotit la 1 cm.p. reprezintă 10 cm.p. în realitate. După ce ați obținut tiparul dorit, îl veți așeza pe materialul pus în două, avînd grijă ca în momentul cînd începeți să-l croiți să lăsați cîte 1 cm. mai mult în jurul bucăților pentru cusut. De acum veți trece la însăilatul rochiței ca în schițele C.

— Așezați fața și spatele prinse din umăr și margini (fig. 1). Aveți grijă de deschizătura din spate (fig. 2). După ce ați încheiat fusta (fig. 3) veți începe să o montați de corsaj (fig. 4), avînd grijă ca la spatele fustei să lăsați o fentă unde se închide corsajul. Împreunați cele două bucăți ale guleruțului (fig. 5) și după aceea întoarceți-l pe față. Aplicați-l la corsaj. Partea dinăuntru a guleruțului coaseți-o de gulerul corsajul (fig. 6) iar partea cealaltă o coaseți ca în fig. 7. Încheiați mînecile pe care le coaseți la mînecuțe (fig. 8). Întoarceți manșeta în două și coaseți-o în interior (fig. 9). Surfilați pe dos toate cusăturile, iar acolo unde s-a lăsat loc pentru a se închide, după ce ați făcut un tighel, aplicați nasturi pe partea stîngă, iar pe cea dreaptă faceți butoniere. La sfîrșit brodați cu cîteva margarete aruncate nesimetric.

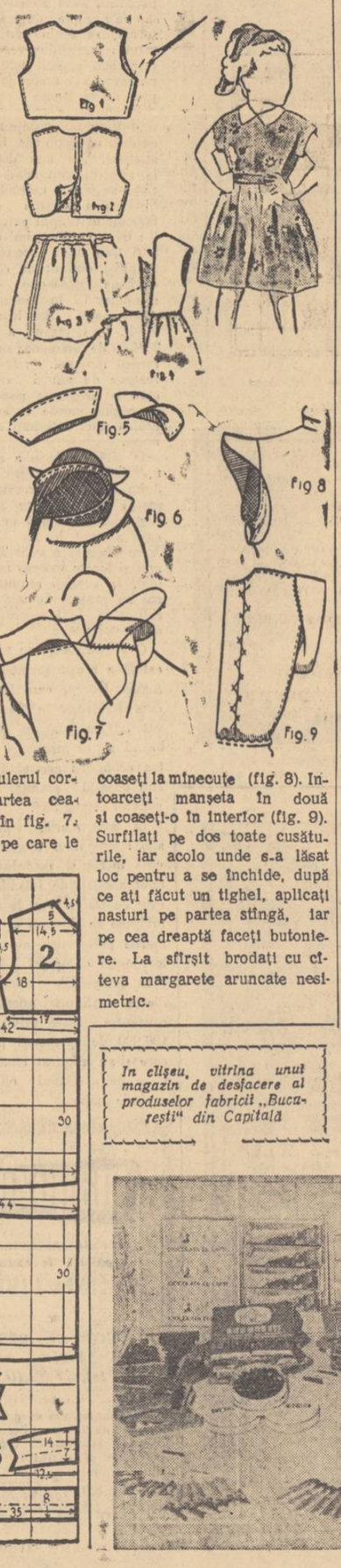

Puteți confecționa singure...

Pentru un copil de 1—2 ani, cu puțină îndemînare, puteți confecționa singure un costumaș. E nevoie de 60 cm. țesătură de bumbac colorată. Se croiește conform schemei noastre, dintr-o singură bucată. În spate se închele cu un nasture, iar partea din față care se petrece pînă în spate, se înnoadă, din nou, în față. Pe margini un volănaș încrețit sau o dantelută. Din lățimea stofei se croiește pălăriuța. În mijloc, se trasează un șiretel. Fig. 1 — tiparul costumașului; Fig. 2. Cum se montează; Fig. 3. Prin spate se petrece un șiretel cu care se leagă costumașul în față; Fig. 4. Tiparul pălăriei; Fig. 5. Cum se montează pălăria.

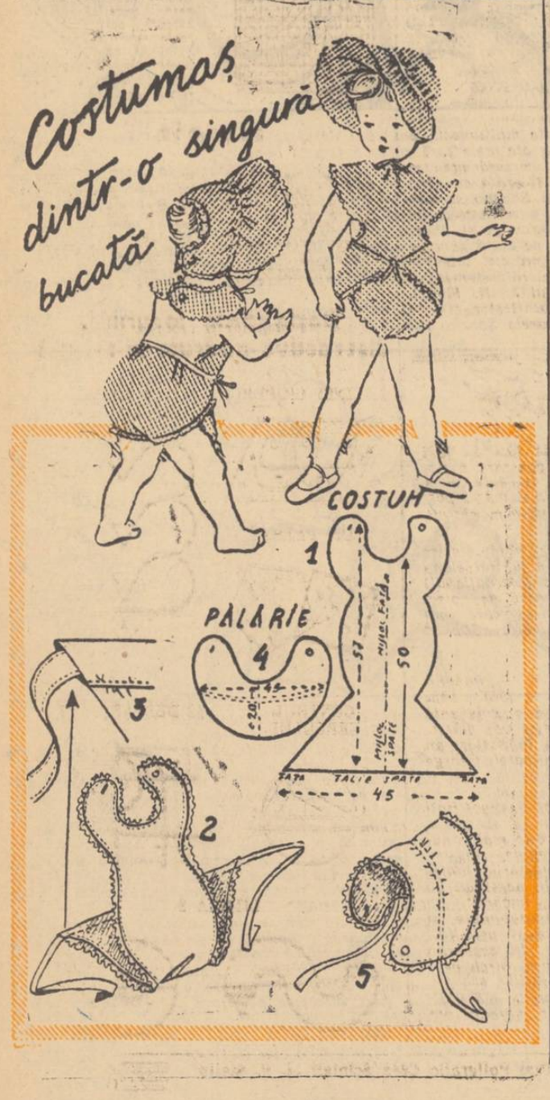

Sfaturi cosmetice

Pielea omului este presărată pe toată întinderea ei cu glande sudoripare, care în mod normal secretă sudoarea. În cazul unor eforturi deosebite, al bolilor de plămîni, stomac etc. cum și în cazul anumitor condiții de temperatură — căldură mare — secreția glandelor sudoripare se mărește ducînd la o transpirație exagerată, anormală, în special sub braț, pe frunte, mîini, picioare. Această stare este denumită în genere, hiperhidroză. În cazuri de febră mare secreția de sudoare este micșorată simțitor iar provocarea unei transpirații abundente face ca febra să scadă.

În mod obișnuit transpirația se evaporă imediat și pe piele rămîne un strat relativ de grăsime. Secreția glandelor sudoripare este, inițial, puțin mirositoare dar, cu timpul, prin descompunerea substanțelor organice pe care le conține, capătă un miros neplăcut, constituind un mare neajuns. Din cele mai vechi timpuri a existat o preocupare pentru înlăturarea acestui inconvenient, încercîndu-se diferite soluții cu ajutorul anumitor substanțe care, pe de o parte, să suprime mirosul neplăcut al transpirației, iar pe de altă parte să atenueze transpirația în regiunile pe care sînt aplicate. În cele ce urmează vom da cîteva indicații asupra modului de îngrijire a diferitelor regiuni unde transpirația este mai abundentă. Astfel în combaterea transpirației de sub braț cea mai indicată substanță este clorura de aluminiu în soluție.

În comerț există preparatul ODORONO (soluție de clorură de aluminiu), produs eficace și foarte recomandat în cazul transpirației abundente în această regiune. Nu trebuie folosite soluții cu formol deoarece sînt iritante — aplicarea ODORONO-ului se face de 2-3 ori pe săptămînă după ce în prealabil am spălat această regiune cu apă și săpun, se lasă să se usuce soluția și apoi se pudrează cu următoarea pudră: acid salicilic 1 g., acid boric 10 g., oxid de zinc 25 g., talc 35 g.

Aplicarea ODORONO-ului nu trebuie făcută imediat după ras sau epilare deoarece se pot produce înroșiri ale pielii sau chiar coșuri. În cazul de mai sus se recomandă aplicarea produsului abia după 12-15 ore. Dimpotrivă la două ore după aplicarea ODORONO-ului se poate rade părul fără inconveniente. Unele persoane prezintă o transpirație exagerată la mînă, lucru foarte neplăcut mai ales cînd trebuie să dea mîna cu alte persoane. Întrucît pielea mîinilor nu este atît de sensibilă, se poate folosi următoarea soluție: perhidrol 2 g., formol 10 g., apă 100 g. Zilnic sau chiar de 2-3 ori pe zi este indicată pudrarea mîinilor cu un amestec format din oxid de zinc 10 g., tanin 10 g., licopodiu 10 g. și talc 20 g. frecîndu-le cîteva minute. Împotriva transpirației picioarelor este recomandabilă, în primul rînd, spălarea picioarelor de 2 ori pe zi cu apă rece și săpun, se lotionează apoi cu oțet diluat, se lasă să se usuce, și se pudrează cu pudra de mai jos: acid salicilic 1 g., acid boric 5 g., oxid de zinc 40 g., talc 50 g.

În cazurile în care aceste măsuri nu sînt suficiente, este necesar ca după utilizarea procedeului de mai sus și înainte de a pudra să aplicăm cu ajutorul unui tampon de vată soluția folosită la transpirația mîinilor. Aceasta însă numai în cazul în

care picioarele nu prezintă crăpături sau orice alte răni între degete. În această ipoteză se pot folosi soluțiile alcoolice ca de exemplu acid tartric 3 g., acid boric 7 g., acid salicilic 0,50 g., alcool de 700 90 g. În locul formolului putem folosi soluții sau paste cu hexametilentetramină care se aplică imediat după băile acide, deoarece hexametilentetramina în contact cu acidul se descompune punînd în libertate formolul. O condiție esențială este schimbarea zilnică a ciorapilor a căror talpă este recomandabil de asemenea să fie pudrată cu una din pudrele de mai sus.

Anca BOGDAN

Curierul nostru

LUDMILA și VLADO — Timișoara: Este o problemă foarte complexă aceea pe care ne-o ridicați dv. Un răspuns la întrebarea dv., chiar dacă l-am publica pe toată pagina și tot n-ar putea fi cît de cît complet. Puneți că acum vă înțelegeți foarte bine și că așteptați un mare eveniment pentru amîndoi. Dacă și după ce veți împlini cele ce v-ați propus vă veți purta unul față de altul ca și acum, să știți că atunci veți găsi, în bună măsură, răspunsul la întrebarea dv.

R. S. — Tîrgoviște: Felul cum puneți dv. problema este după părerea noastră foarte judicios și ne surprinde lipsa de înțelegere de care vorbiți. Ați găsit o soluție foarte bună în rezolvarea acestei probleme și aceasta ar trebui să-i bucure pe toți. Credem că discuția ar trebui reluată și cu argumentele pe care le aveți să-l convingeți că în situația actuală e bine să fie uitate o serie de lucruri de demult care nu mai au nici o importanță. Se cere din partea lui mai multă înțelegere, mai multă răbdare.

ANDREI — Ilia: Pare cel puțin surprinzătoare întrebarea dv. Cum credeți dv. că am putea noi să vă sfătuim pe cine să alegeți cînd nu cunoaștem nimic în această chestiune? Este clar că numai dv. personal puteți hotărî în această problemă. Dacă vreți să faceți o alegere bună nu vă orientați după „principii" de genul celor ce le susțineți în scrisoarea dv. Faceți mai mult apel la sentimentele și rațiunea dv., urmați îndemnul acestora. Numai astfel veți putea rezolva problema care vă preocupă.

GIOCONDA — Petroșani: Ați procedat foarte bine cînd nu ați acceptat propunerea făcută. Oricîte insistențe s-ar face în legătură cu această problemă, nu renunțați la punctul dv. de vedere care este cel bun. Nu vă lăsați influențată de anumite scene. Sînt lucruri care nu merită să fie luate în serios, cu toate aparențele lor impresionante. Vedeți cum va reacționa cînd se va convinge că orice încercare este de prisos. Din această comportare veți putea trage foarte multe concluzii.

D. JENI — Constanța: Credem că cel mai bine ar fi să renunțați la această relație care nu are nici un fel de perspectivă din foarte multe cauze. Aveți în prezent o situație specială și nu are rost să vă creați complicații inutile. Gîndiți-vă numai la răspunderea socială pe care o aveți și vă veți da seama că avem dreptate.

ANE — Cluj: Soluția la care v-ați gîndit dv. nu este deloc bună. Sîntem de părere să renunțați imediat la astfel de intenții. Va trebui în schimb să duceți o continuă muncă de convingere a celor din jurul dv. pentru a accepta proiectele dv. Nu are niciun sens să dați examen de admitere la un institut pentru care nu simțiți niciun fel de atracție. Ar însemna să pierdeți timpul în zadar și să nu realizați nimic de valoare. Sub acest aspect discuția trebuie reluată și credem că în cele din urmă veți reuși să vă faceți înțeleasă. Aveți desigur și prieteni care vă pot ajuta (ne gîndeam bunăoară la profesoarele dv. care vă cunosc și care ar putea explica multe lucruri de natură să limpezească apele).

GHIDUL GOSPODINEI

Dulcețuri

Dulceața este un aliment cu o mare valoare nutritivă datorită compușilor lui: fructele și zahărul. Această combinație, dă un compus concentrat, bogat în săruri minerale și foarte digestibil, pentrucă procentajul de asimilare este extrem de ridicat: 98 la sută. 100 gr. de dulceață conține 283 de calorii.

Pentru reușita dulcețurilor trebuie să ținem seama de cîteva indicații:

1. Un foc destul de repede în timpul fierberii; 2. O dulceață este gata cînd fructele devin transparente; 3. Spuma nu se ia decît la sfîrșit, iar pentru evitarea ei se adaugă pe fundul vasului în care fierbem, o nucă de unt. Se amestecă conținutul ușor cu lingura de supă; 4. Fructele pătate sau moi nu se întrebuințează; 5. Dulceața nu se zaharisește dacă adăugăm în timpul fierberii zeama de la o jumătate de lămîie.

Cum trebuie păstrată

Borcanele trebuie umplute cu dulceață pînă sus, deoarece în timpul răcirii are loc în mod continuu o evaporare; Se pune în borcane cînd mai este încă fierbinte. Bine înțeles că trebuie să avem grijă ca borcanele să fie în prealabil încălzite la aburi. În momentul cînd dulceața s-a răcit o acoperim cu celofan muiat în apă, care are proprietatea să se întindă foarte bine, în timp ce se usucă. Se recomandă să fie legat cu celofan și pentru motivul că poate fi foarte ușor controlată dacă s-a zaharisit sau mucegăit. Borcanele trebuie ținute la un loc uscat și întunecos.

Dulceață de cireși cu suc de coacăze

Durata de preparare: 30 de minute pentru 1 kg. de cireși; timp de fierbere: 10 minute pentru sirop și 20 minute pentru fructe. Proporții: 1 kg. cireși fără sîmburi, 0,500 kg. coacăze 1,500 kg. zahăr și un pahar de apă. Coacăzele se zdrobesc bine într-o sită măruntă, obținîndu-se astfel un suc care se pune la fiert împreună cu apa și zahărul. Cînd siropul este bine legat se adaugă cireșele, lăsîndu-le la fiert încă 20 de minute. Se adaugă la sfîrșit un baton de vanilie.

Dulceață de cireși cu suc de smeură

La 1 kg. de cireși fără sîmburi se adaugă 2 pahare de zeamă de smeură. Se cîntărește această compoziție, care se pune la foc. În timp ce fierbe luați spuma după care adăugați aceeași cantitate de zahăr ca a compoziției. Se lasă la foc mai liniștit o jumătate de oră, în care timp se amestecă mereu.

Dulceață de smeură

După ce ați curățit și cîntărit fructele bine coapte, le puneți la un foc moale (smeura lasă foarte multă zeamă) apoi faceți flacăra mai mare. După 5 minute de fierbere adăogați zahărul, aceeași cantitate ca fructele și se lasă să fiarbă pînă cînd zahărul s-a legat. Se pune în borcane.

Bursuca

Rochița ei de borangic
Se potrivește, de minune!
Oglinda însă tot îi spune,
Că-i scade zilnic cît-un pic!

Iar funda — fluture de seară,
Oprit în părul-i de mătase —
Cu buclele se cam certase,
Că prea rolau pe dinafară!

Pantofii — nu știu cît de mici,
O plimbă-ntr-una pe bursuca
Și răsfățata de Raluca,
În luntrișoara de pitici.

Cu umbreluța ei de soare,
În adierea ce-o-nmlădie
E ca un puf de păpădie
Pornit pe stradă, la plimbare...

V. DIMA

• Noutăți • Noutăți •

Astăzi vă prezentăm produsele fabricii „București" din Capitală. E bine să știți că în acest an, producția fabricii este de circa 10 ori mai mare ca în anul 1938. Este un amănunt plin de semnificație, care dovedește creșterea puterii de cumpărare a cetățenilor. În general, dulciurile plac tuturor, pentru copii însă ele sînt o necesitate, întrucît conțin substanțe nutritive care ajută la dezvoltarea și întărirea organismului.

Noua secție de patiserie a fabricii construită recent realizează astăzi 50 de sorturi de prăjituri. Aici se produc fursecuri, diferite prăjituri (amandine, doboș, prăjituri umplute cu fructe, etc) și nelipsitele torturi. Prin aceste produse secția de patiserie a fabricii ușurează grijile gospodinelor pentru diferitele ocazii.

Prezentarea tuturor sortimentelor secției de bomboane și caramelaj este destul de dificilă, întrucît numărul lor se ridică la peste 80. Fondantele, jeleurile, caramelele cu lapte, cu fructe, cu cacao, bomboanele cu ciocolată, bomboanele sticloase (dropsuri, bomboane umplute cu fructe, cu cremă de lapte, bomboane Tosca, etc.), iată cîteva din sortimentele care au cucerit aprecierea consumatorilor.

Și în fine, să vorbim puțin despre un alt produs mult solicitat: ciocolata. La fabrica „București" se produc astăzi 50 de tipuri de ciocolată, sortindu-le după aromă, gramaj, umplutură, etc. Ciocolata cu lapte, ciocolata cu alune, moca, figurine mai mari sau mai mici, ciocolata umplută cu fructe, sînt numai o parte din produsele fabricii.

Printre cele mai noi produse realizate de colectivul fabricii de produse zaharoase amintim bomboanele „Victoria" în celofan, un drop acidulat, plăcut la gust și preambalat. Pentru ușurarea muncii gospodinelor au fost realizate foi de tort „Marta" cu albuș de ou, care pot fi umplute acasă cu crema preferată. Gama bomboanelor speciale de ciocolată se va îmbogăți cu bomboane speciale de ciocolată umplute cu cremă din cacao și lapte, precum și cu altele umplute cu portocală cofiată. Pentru cei cărora le plac aromele „tari", vor apare trufele cu aromă de rom.

Rica NICOLESCU

În curînd, vitrina unui magazin de desfacere al produselor fabricii „București" din Capitală

Rochii de vară

1. Rochie din material în dungi, cu linia fustei ușor rotunjită pe șold. La clapele buzunarelor și la tiv, dungile puse invers.
2. Din in sau bumbac, o rochie cu linia dreaptă, avînd revere mari și plastron.
3. O rochie tinerească combinată din trei culori. Corsajul este croit odată cu banda fustei, pe care sînt aplicați nasturi. Fusta din fîșii de material cusute.
4. Din material imprimat, o rochie de vară cu fusta largă și buzunare mari, aplicate. Un guler mare, alb, completează modelul.
5. Tot cu revere lungi și plastron, un model cu linia fustei largă. În talie un cordon terminat în fundă.

Desene de Raia SOLOMONICA

Caleidoscop

Din istoria anecdotică a teatrului romînesc

„Distribuția dublă" și.. nemurirea sufletului!

Intr-o țară, acum vreo jumătate de veac, poposește la Buzău o trupă de comici, porniți într-un lung turneu cu o farsă pariziană: „Dama de la Maxim". Printre ei, Alecu Bărcănescu, C. Tănase, Niculescu Buzău, Georgian, dintre cei dispăruți, și Mișu Fotino, apreciatul artist emerit de la Orașul Stalin. Cum pînă la spectacolul de seară era timp suficient, Georgian ia trenul de București, cu să-și aranjeze niște treburi, urmînd să se înapoieze la vreme. Dar la ora spectacolului, ia-l pe Georgian de unde nu-i. Și avea rol chiar în prima scenă, iar în grădină buzoienii își manifestau nerăbdarea. Fotino, care știa toate rolurile pe dinafară — eră, nu uitați, cel mai tînăr — propune să intre el în rolul generalului, deținut de Georgian.

Ca urmare, Bărcănescu preluă rolul lui Fotino, Tănase pe al lui Bărcănescu și Niculescu-Buzău pe al lui Tănase. Mai improvizînd, mai ciulind urechea la sufleur, actorii duc la bun sfîrșit primul act, fără ca publicul să simtă că-i o nouă distribuție. Dar la pauză sosește și Georgian și fiecare își reia rolul, liniștit. De data asta însă, neliniștit devine publicul, care nu mai pricepe nimic: de ce e alt „ghinărar", alt chefliu, alt incurcă-lume?

După spectacol, un spectator se încumetă să-și arate nedumerirea, mărturisind că n-a priceput nimic.

— „De, domnule", exclamă indignat Bărcănescu, adresîndu-se celorlalți actori, „vă spuneam eu că asta-i piesă cu filosofie, nu face pentru provincie!"

— „Vai de mine, se poate", — încercă bietul buzoian să refacă prestigiul concetățenilor — credeți că n-am priceput? Era vorba de nemurirea sufletului"!.

La care comicii trupei o rupseră la fugă, spre vagoane, rizînd în hohote.

Pomana ministerială

Mizeria în care trăiau pe vremuri artiștii, chiar și cei mai iubiți, o cunoșteau toți, în afara protipendadei și a guvernanților. De aceia, mare-i fu mirarea lui Titu Maiorescu, criticul și politicianul junimist, ajuns ministru al instrucțiunii, cînd, cu ocazia inaugurării unei școli la Turnu-Severin, sosi în portul dunărean și află că în oraș se afla popularii comici Iulian și Mateescu de la Teatrul Național, înglodați în datorii și neputînd să-și cumpere măcar bilete de tren pentru întoarcerea la București. „Generosul" ministru, căruia i se oferea un banchet de către mai-marii urbei, dispuse să fie invitați și cei doi actori, pentru a demonstra localnicilor cît de grijuliu e cu slujitorii Thaliei. Dar Iulian, aflînd de invitația ministrului, își luă inima în dinți și se adresă direct lui Maiorescu:

— „Vă mulțumim pentru această onoare, domnule ministru, dar am prefera hrana în bani!"

Un rol gras!...

Unul dintre marii actori de comedie de la începutul secolului nostru, stins din viață încă tînăr, a fost Achille Popescu, iubit de public și de colegi, Achille era un as al farselor, combinînd mereu tot felul de năzdrăvănii amuzante. In primii ani ai carierei lui, cînd juca în trupa actorilor Alecu și Eugenia Marinescu, al căror nepot răsfățat era, printre actori se afla și un începător, care nemulțumit că nu i se dă niciodată un rol în care să se afirme, (Dealtminteri, s-a și lăsat de actorie mai tîrziu, devenind unul dintre cei mai pricepuți impresari de teatru ai țării: e vorba de Lică Teodorescu, astăzi bătrîn pensionar și asiduu spectator.)

Intr-o bună zi, iar vine Lică la Achille, cătrănit foarte:

— Ce-i, mă, Licuță?, îl întreabă surîzînd Achille.

— Ce să fie? Iar mi-au dat un rol prost!

— Ce rol?

— Călăul din „Maria Stuart". Roi mut, în ultimul act!

— Bine, mă, dar ăsta-i un rol gras!, îl asigură Achille, și continuă: Tu nu-ți dai seama, că toți ochii spectatorilor vor fi pe tine, în ultima scenă: o decapitează, n-o decapitează? Și apoi, chiar dacă n-ai de vorbit, tă și tu joc de scenă...

— Cum adică? întrebă Lică, uitînd că are de a face cu poznașul Achille.

— Foarte simplu: cînd vine Maria Stuart la eșafod, tu iei toporul, îl arunci dintr-o mînă în cealaltă, îl prinzi din zbor, apoi treci binișor lama pe pălmă, așa cum ai ascuți briciul, ca să priceapă publicul că-i ascuțit toporul, apoi îți smulgi un fir de păr, așa, cu putere, îl retezi în două cu toporul și faci apoi o bezea, care va să zică e strașnic, tale și firul de păr, și în sfîrșit, opintindu-te bine, dai cu toată puterea, să se vadă că nu degeaba ești călăul reginei Angliei!

In seara spectacolului, la culisă, Achille urmărește scena finală și vede că Lică Teodorescu ascultase cu fidelitate indicațiile de „regie" ale colegului său: aruncă toporul, își smulgea părul, făcea bezeaua și se opintea să dea cu toporul în biata Eugenia Marinescu, interpreta nefericitei Maria a Scoției. Cînd „jocul de scenă" al călăului ajunse la momentul suprem, Achille se repezi la cortină și o trase, de teamă ca lecția lui să nu primejduiască viața mătușii. Și așa se făcu că în seara aceea, Maria Stuart rămase nedecapitată, iar Lică... fără „efectul" final...

N. RADOMIR

UMOR SOVIETIC

Contabilul întocmește inventarul circului...

Cum se realizează o „natură moartă" în anotimpul iernii...

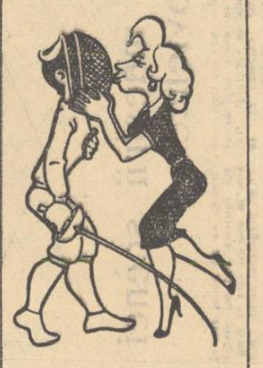

Scrimerul victorios primește sărutul logodnicei

UMOR POLONEZ

— Ei, acum după ce mi-am cumpărat ochelari, e cu totul altceva!...

Visul portarului de fotbal

UMOR MAGHIAR

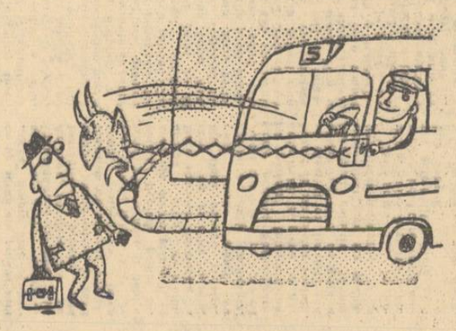

Inovație cu efect sigur împotriva celor care nu respectă legile circulației.

UMOR ELVEȚIAN

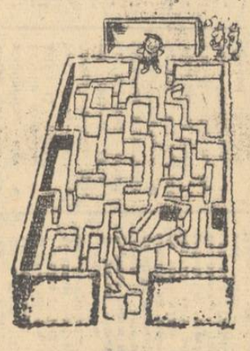

UMOR GERMAN

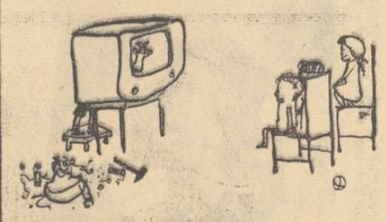

O scenă ideală pentru teatrul de marionete

UMOR FRANCEZ

Pictează Statuia Libertății de pe coasta europeană...

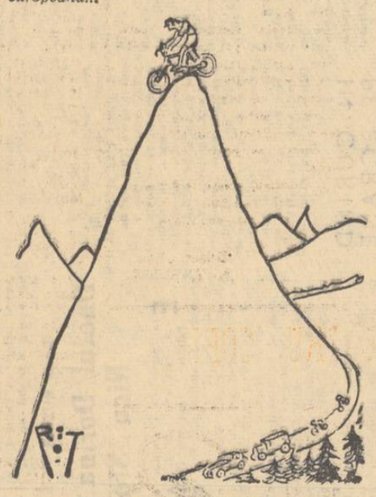

TURUL CICLIST AL FRANȚEI
— Am impresia că am greșit drumul...

UMOR ENGLEZ

PRIMUL DUELGIU: — Cer revanșa!

UMOR ITALIAN

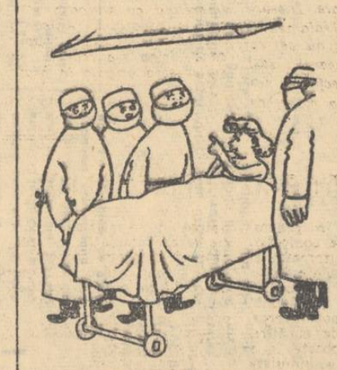

— Și vă rog să fiți atenți la operație! Sînt gădilloasă!...

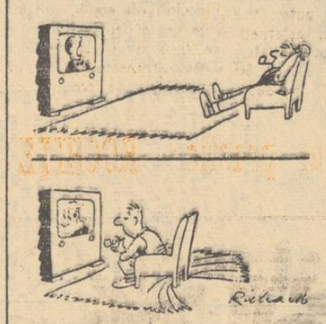

Fără cuvinte

CRONICĂ SPORTIVĂ PARIZIANA

de CRESPI

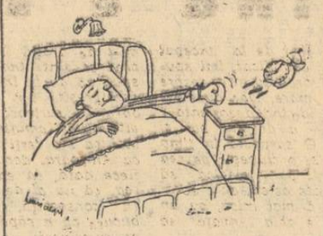

BOX (la deșteptare): Sfîrșitul primei reprize!

ATLETISM: Crosul de dimineață, pentru a nu întîrzia la serviciu.

HALTERE (pentru cîștigarea existenței): — Trebuie să încerci stilul „smuls"!..

NATAȚIE (după dejun).

REBUS-magazin

Flora și fauna R. P. R.

ORIZONTAL: 1) Cea neagră este una din podoabele munților noștri, declarată monument al naturii — Regiune cuprinsă între brațele de vărsare a Dunării, un adevărat paradis al păsărilor, peștilor și florilor. 2) Pronume — Cultivator al unei plante textile, larg răspîndită în țara noastră — Suprafețe 3) În nap — Cea a broaștei, a fiarelor, cea deasă sau grasă sînt plante erbacee care trăiesc în apă sau pe uscat 4) Scrumbie mică de mare teremn de comparație pentru oamenii slabi—Nu ecot un cuvînt — Cai 5) În căpșune — Tipătul celor nou născuți — Ființă 6) Floare frumos mirositoare răspîndită în țara noastră într-o celebră poiană la poalele munților Făgăraș 7) De stejar, de fag, sau de cedru 8) Varietate de salcie folosită ca material de împletit — Mamifer care trăiește în pădurile noastre, mare amator de miere 9) În lup — Theodor Elenescu — Abis 10) Cea a cocoșului, a șoricelului sau a calului sînt plante folosite în medicină — Conifer, mîndria pădurilor noastre muntoase 11) Animal pe cale de dispariție păstrat azi într-o rezervație specială în apropiere de Hațeg — Oraș în Ardeal în care se află o grădină botanică posesoare a unor colecții florale unice în lume.

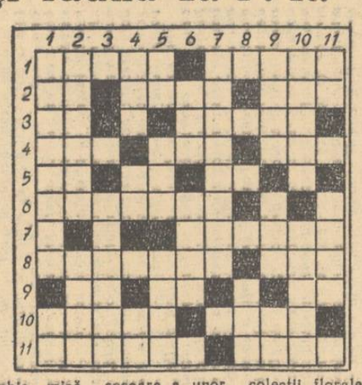

VERTICAL: 1) Grădina Botanică din București își sărbătorește anul acesta 100 de ani de la înființare. — Carol Zaharescu 2) Floarea republicii, bujorul de munte, înpeii, acestea formează flora marilor înălțimi — După 3) Pîrâsc 4) Mamifer din neamul felinelor, locuitor al pădurilor noastre — Mihai Constantinescu — În derbi 5) Unitate de măsură — Arbore a cărui floare e frumos mirositoare — Pantalon țărănesc 6) Aceea — Nevoie de apă 7) Focoasă 8) Armă a răzeșilor lui Ștefan cel Mare 9) ...miței sau ...ursului, specii de ciuperci comestibile — Organizația Națiunilor Unite — Articol 10) A servi pe cineva — Imperativ al verbului „a traduce" 11) Posezi — Adăpost (dar nu pentru plante).

I. MARTON

TRIO

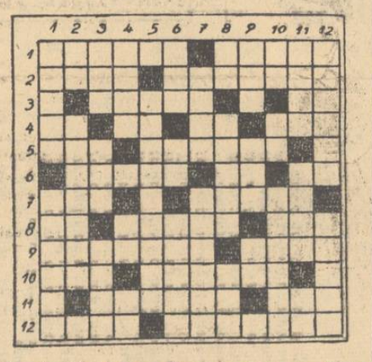

ORIZONTAL: 1) Simfonia a III-a în mi bemol major de Beethoven — Cabana „Trei..." de pe Diham; 2) Cea a lui „..mi" are trei bemoli la cheie — Autorul piesei „A treia, patetica"; 3) Cea mai tînără din cele trei grații ale mitologiei — Nume chinez; 4) Un efort abia început... — Diftong — Pronume — De trei ori, pe limba lui Ovidiu; 5) Usturoiat (mold.) — Acoperit cu glazură; 6) A scris romanul „Cei trei muschetari" — Trei Nasuri (din „Mitrea Cocor") — Ionescu Gion; 7) „...trei din pădure", cunoscut film sovietic — Oraș italian pe rîul Mincio; 8) Vas de lut — Filozof grec, celebru prin devotamentul său pentru Pythias, — Crustaceu; 9) Ulei care usucă repede culorile — Roman de Tudor Arghezi; 10) Șarpe... în trei litere! — Cinstit; 11) „Trei..." piesă de Cehov — Din nou; 12) „Trei... de la Răsărit", comedie de B. P. Hașdeu — Zboară pe derdeluș.

VERTICAL: 1) Una din cele trei Danaide, transformată în salcie — Autorul poeziei „Trei, doamne și toți trei"; 2) Soare — Operă beethoveniană cu trei uverturi; 3) Divinitate romană — Steag turcesc alcătuit din două sau trei cozi albe de cal — „...cu trei fete", operetă de Schubert; 4) Al treilea personaj principal din Othello — De aceeași părere — Șorecari; 5) Care se mișcă într-o parte și în alta; 6) Acoperă două treimi din suprafața pămîntului — Locul sigiliului — Rege creștan, fiul lui Jupiter, devenit după moarte unul din cei trei judecători ai infernului (mit.); 7) Munte în Grecia antică — Stațiune balneoclimatică avînd la sud cele trei dealuri: Frăsinetul, Curăturile și Zapodul (raionul Rm. Vîlcea); 8) Barbu Georgescu — Locuiește într-una din cele trei republici sovietice baltice — Fluviu care se varsă în Marea Nordului; 9) Fluviu care udă cele trei orașe: Geneva, Lyon și Avignon — „Aproape trei...", jurnalul din Leningrad al Verei Inber — A treia de la sfîrșitul gamei; 10) Adrian — Două teuri — Izotopul de masă 3 al hidrogenului; 11) „De trei... -ncoace, / Gura nu-ți mai tace" (Miorița) — Nume bărbătesc — Bidiviu; 12) Animal fabulos cu trei semne caracteristice: corp de cal, cap de cerb și un corn în frunte — „...cu trei iezi", cunoscută povestire a lui Creangă.

Cristian CHIRIAC

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PE PLAIURI ARDELENE

ORIZONTAL: Apuseni — Șiș — Bobîlna — Olah — Rd — Ba — Rom — Tv — Ulți — Mareș — N — Ds — Ula — Aspre — T — Arad — Aed — Ilia — I — Ev — No — Șopron — Alt — A — A — A — Rac — Lear — Carei — R — Cara — L — L — Lipova — Horia — Sovata.

RADIO ȘI TELEVIZIUNE

ORIZONTAL: Scala — Pa — Aști — Toți — Program — Amatori — Uita — Televizor — Eg — Ida — Aparat — I — El — Alo — A — Ran — Ecrane — Cine — R — At — I — Post — Acrit — Cîntec — Dansuri — Cîni — Uiet — Arii — An — Știri — Est —E.

BIZ... BIZ... BIZ.

ORIZONTAL: Legume — Cartof — IX — Topîrceanu — Baladă — Iran — R — Ego — Ivită — Din — Legifera — Cani — Uriți — A — Puric — Lac — C — Oa — Ima — A — Abasidze — A — A — Aripă — Rt — B — Greier — Tănase — Lavă — Io — Călin — Eminescu — Ni — Z — Tăt — U — Lilieci.

TEATRALĂ

Cort — Elice — Util — Polar — Urmă — Masă — Pur — Bard — Vocal — Barbă — Oral — Port — Alice — Știl — Solar — Armă — Casă — Aur — Gard — Local — Iarbă — Aral.

Poșta rebus

RADU POPESCU — Suceava: Vă mulțumim pentru jocul trimis și vă rugăm să ne scuzați întîrzierea răspunsului. Pentru publicarea jocului ar fi necesare cîteva completări cu evenimentele la zi. Revedeți deci jocul din acest punct de vedere și trimiteți-ne.

TATIANA BELKOVITS — Singeorgiu de Pădure: Aveți prea puține cuvinte în temă, 5 în total. Reveniți.

PETRE STOICA — Calafat: Schimbați ultimul cuvînt la 13 vertical și jocul „Pe margineа Dunării" întrunește condițiile de publicare.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Revanșa lui Keres

Cu mai mult timp în urmă, cînd marele maestru sovietic Paul Keres a pierdut prima partidă în fața jucătorului finlandez Ojanen, (cu prilejul întîlnirii în două runde R.S.S. Estonă-Finlanda), rezultatul a prilejuit numeroase comentarii, așa cum se întîmplă întotdeauna cînd un mare maestru pierde la un jucător care nu are forța sa. Un „accident" sportiv? Sau, poate, a început să slăbească forța de joc a cunoscutului mare maestru? În runda a doua cei doi jucători s-au întîlnit din nou. Spectatorii, care știau rezultatul ultimei partide jucate de Keres și Ojanen, au urmărit cu luare aminte partida lor și au fost pe deplin satisfăcuți de desfășurarea ei. După cum se poate vedea rejucînd partida pe care o publicăm mai jos, a fost o dispută vie, frumoasă, în care Keres a dovedit din plin măestria sa. Într-o „sicialiană" el a sacrificat o figură încă la mutarea 11-a și, continuînd energic atacul, l-a obligat pe finlandez să se recunoască învins la mutarea 25. A fost o revanșă la care Keres poate fi pe deplin satisfăcut.

Alb: KEREȘ (U.R.S.S.)
Negru: OJANEN (Finlanda)

1. e4, e5	14. b4, Dc6
2. Cf3, e6	15. D:e5, f6
3. d4, C: d4	16. Cd6 + Rf8
4. C:d4, a6	17. Dd4, Ca6
5. Cc3, Dc7	18. Te3, h5
6. Nd3, b5	19. b5, Dc5
7. 0—0, Nb7	20. c3, Cc6
8. Te1, Nc5	21. C:b7, C:d4
9. Ne3, Ce7	22. C:c5, C:c5
10. Dh5, e5?	23. c:d4, Cb3
11. Cd:b5!, a:b5	24. Td1, C:d4
12. e:b5, Dc6	25. Ne4 și negrul
13.N:c5, D:c5	cedează

Dv. ce ați muta? (22)

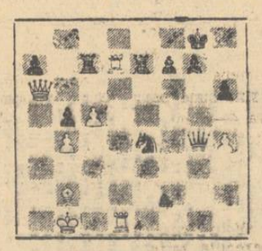

Poziția dintr-o partidă Arkelov — Litvinov, jucată în cadrul Spartachiadei popoarelor sovietice. Albul la mutare cîștigă printr-o frumoasă combinație bazată pe stăpînirea de către nebun a diagonalei a1—h8.

*

Soluția exercițiului nr. 21 (Studiul lui Kubeli) 1. Re3 !, R: h2, 2. Rf2, R: h1, 3. Rg3 Rg1 pat!

*

Între 17 iunie — 1 iulie au sosit la redacție scrisorile trimise de I. Ciurel (Pojejena) I. Zamfir (Ploești), M. Ciobanu (Tulghes) Gh. Strănutu (comuna Talpa) I. Isac (Tim.), A. Creangă (Tîrnăveni), ing. E. Hang (Abrud), C. Solomon (Reghin), D. Trandaf (Barca), Stan V. Gh. (Răzvad) R. Neștianu, (Medgidia), V. Vrabie (Constanța), D. Răzvan (comuna Motca), C. Topescu (Oradea), P. Teleagă (V. Dornei) dr. R. Feuerstein (Luduș), P. Matei (Făgăraș), B. Gavrilă (Oradea), K. Sigismund (Brad), D. Roșca (Galați), Gh. Elian (comuna Mihăiești), L. Veturia (Timișoara), V. Zaharescu, D. Eugen, L. Ghionea, I. Stroescu, G. Schatz, N. Maftei, I. Ștefănescu, D. Nestor și V. Petrovici (București).

Noutăți filatelice

● *Peste 1000 de cereri de înscriere din 45 de țări au fost pînă acum înregistrate de către Comitetul de organizare a Expoziției internaționale „Polska 60". Ea se va deschide la 3 sept. a.c. la Varșovia cu prilejul centenarului primei mărci poștale poloneze. Expoziția va ocupa o suprafață de 6000 m pătrați.*

● *Una din cele mai mari colecții din lume de mărci clasice românești a obținut la expoziția internațională de la Barcelona (organizată cu prilejul primului congres filatelic internațional) Marele Premiu Internațional F.I.P. 1960. Este vorba de colecția specializată a lui Eduardo Cohen din Lisabona, care conține printre alte rarități clasice românești 20 de mărci „Cap de bour" din prima emisiune a anului 1858.*

● *Anunțînd cititorilor săi apropiata emitere în R. P. Română a unei serii intitulată „Mari aniversări culturale — 1960", săptămînalul filatelic francez „Le Timbre" remarcă o amuzantă coincidență în alegerea figurilor cinstite prin aceste noi mărci. Alfred de Musset și Frederic Chopin s-au născut în același an (1810) și amîndoi au fost prieteni buni ai scriitoarei George Sand.*

● *La 9 iulie se va deschide la Londra, la Royal Festival-Hall mărea expoziție internațională prilejuită de cel de al 42-lea Congres filatelic al Marii Britanii. Vor fi expuse cele mai renumite colecții din lume printre care și cea a reginei Angliei. Ceea ce este deosebit de interesant pentru manifestările filatelice internaționale de la Londra este faptul că în acest an va fi din nou acordată distincția de „Filatelist de onoare". Ea constituie o consacrare în lumea filatelică internațională și este atribuită ca o recunoaștere a unei valoroase activități științifice în domeniul istoriei poștei și filateliei. În acest an vor intra în „Galeria filateliștilor de onoare". Alfred Birch pentru lucrările sale în domeniul istoriei poștale a țărilor scandinave, John Easton pentru studiile asupra tipăririi mărcilor Marii Britanii și Jan Poulie pentru studiile asupra mărcilor din Olanda și alte țări.*

Călătorului îi șade bine cu drumul

ORIZONTAL: 1) Autorul volumului „Călătorie prin vreme" — Desigur, se înțelege; 2) „Păsări călătoare" este titlul unuia din volumele sale — Posesiv — Autoarea romanului „Drumuri"; 8) „Călătorului îi șade bine cu drumul"; 4) Mie — „Pufnește, / Zbîrnîie, / Se-ntoarce / Și lasă-n urmă lui, pe drum, / Miros albastru de benzină / Și nori de pulbere / Și fum..." (G. Topîrceanu); 5) Arată direcția unui drum — Sunete de semnalizare în navigație; 6) Însoțit în drumul său — Autorul volumului de versuri „Călători prin constelații" 7) A îngreunat călătoria lui Ulisse, stîrnind vînturile (mit) — Întindere de pămînt — Cal de careu 8) Dă direcția trenurilor — Afluent al Dunării 9) Bagajul călătorului — Strigăt cu care se oprește mersul boilor 10) Salut roman — Nici în casă, nici afară, stau de străjă, iarnă, vară — Copacul ...oraș 11) În trenuri, la urmă — Oacheșă — Repezi 12) Stații, popasuri — Stil 13) În ce loc, în care parte? — Vehicole pentru călătorii aerieni.

VERTICAL: 1) Autorul romanului „Bariera" — Primul călător aerian (mit.) 2) Aranjarea și fixarea încărcăturii pe o navă sau pe un avion, ținînd seamă de condițiile de echilibrare — Cel mai rapid mijloc de călătorie 3) Animale din Tibet — Pas ușor, domol — Extremele unui pod! 4) Riu în U.R.S.S. — A păși — Cuvînt cu care atragem atenția cuiva că ne adresăm lui 5) Cea sălbatică este și călătoare — Pune în mișcare locomotiva unui tren 6) Un celebru navigator l-a făcut și pe el celebru (pl.) — Vehicol pentru o călătorie mai mică 7) Oprit din mers — B — Ansamblul instalațiilor și rețelei de sîne pe care circulă trenurile 8) Părțile vehicolelor amenajate pentru transportul călătorilor și al mărfurilor 9) Autorul versurilor: „Și tainic genele le plec / Căci mi le umple plînsul. / Cînd ale apei valuri trec / Călătorind spre dînsul" — Notă muzicală! 10) Eroina unui poem de N. A. Nekrasov — Golf la marea Mediterană 11) O persoană din plebea romană — Creangă 12) Așa! — În plus, pe deasupra — Îndoitură la haină 13) Gen poetic în care excela Coșbuc — „Călătorie la...", volum de L. Rodin.

D. BARTOLOMEU

Jocuri distractive

În 5 părți egale

Vă invităm să împărțiți acest desen în 5 părți egale și de același format, astfel ca în fiecare parte să rămînă cîte două găuri de mărimi diferite. Cu ștergătoarea și răbdare puteți rezolva jocul.

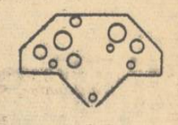

Pe jos și cu automobilul

Un inginer care lucrează la o uzină în apropierea unui oraș sosește în fiecare zi în gara din localitatea respectivă la ora 8 și 30 de minute. Exact în aceeași clipă vine la gară automobilul „Pobeda" care îl duce neîntîrziat la uzină.

Într-o zi, inginerul a sosit la ora 8 și, fără să mai aștepte automobilul, a pornit pe jos spre uzină. Întîlnind în drum mașina, el s-a urcat în ea și a ajuns la uzină cu 10 minute mai devreme ca deobicei. Aflați la ce oră a întîlnit inginerul mașina și de cîte ori a mers mai încet pe jos decît cu automobilul?

O problemă cu cercuri

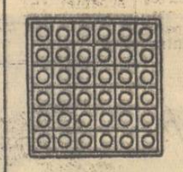

Alăturat vă prezentăm un desen cu 36 de casete, iar în fiecare casetă cîte un cerc. Scoateți șase cercuri astfel încît toate rîndurile desenului să cuprindă un număr de cercuri cu șot atît orizontal cît și vertical.

Merele

Într-o ladă au fost amestecate mere de trei soiuri. Care este cel mai mic număr de mere scoase la întîmplare din ladă pentru ca printre ele să se găsească: 1) Cel puțin două mere din același soi; 2) Cel puțin trei mere din același soi?

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 143

CINCI CIUPERCI

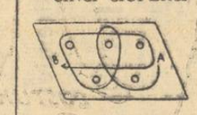

3 INIMI

UN PĂTRAT

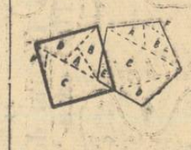

CENTRUL CERCULUI

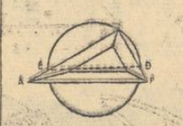

12 DESPĂRȚITURI

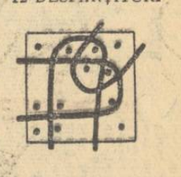

LITERA S

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 14.00. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Peruchierul și machiorul Jean Romaniță a „transformat"-o pe actrița Eva Pătrășcanu în „Tugulea-Moghilă", personaj din „Abus de Soare".

Printre peruci, măști și grime...

Credeți că numai pentru un actor poate fi interesant să se căsească printre saute și sute de peruci, de măști și de grime? Încercați și dumneavoastră să vă... împrieteniți cu astfel de recuzite și veți vedea cît de bine vă veți simți în compania lor.

L-am urmărit adeseori la lucru pe peruchierul și machiorul Teatrului Național „I. L. Caragiale", Jean Romaniță — de 37 de ani în serviciul instituției — cum în cabinele artiștilor compunea masca lui Ștefan cel Mare (G. Calboreanu în „Anus de Soare"), ori „capul" lui „Lear" (Gh. Storin) ori masca lui Cuza-Vodă (Const. Bărbulescu) ori cea a lui Kogălniceanu (Marcel Anghelescu în piesa „Cuza Vodă") etc. De fiecare dată rămîi plăcut impresionat cu cîtă siguranță și rapiditate machiorul și peruchierul teatrului transformă pe un actor sau altul în personajul respectiv din piesă. Într-a-machiaj — acordându-le vitalitate, expresie, mișcare, gesturi și piese și le plasează cu grijă în garderoba teatrului. Și am remarcat cu acest prilej buna organizare a întreținerii tuturor acestor peruci.

Dar o agreabilă surpriză a constituit existența unei alte garderobe în care. Întocmai ca într-un muzeu, se găsesc peruci care au fost purtate de mari înaintași ai teatrului românesc: Matei Millo, Ștefan Vellescu, Constantin Nottara, Grigore Manolescu, Ștefan Iulian, Aristide Demetriade, ș.a.

Înainte de a părăsi atelierul de peruci și machiaj al Teatrului Național „I. L. Caragiale", Jean Romaniță a ținut să amintească de importanța deosebită ce se acordă astăzi problemelor de machiaj. O dovadă concludentă a acestui lucru — a subliniat interlocutorul — este, printre altele, înființarea în 1949, la Institutul de Artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" a catedrei de machiaj — acordându-se vitalelor artiști posibilitatea să învețe, încă de pe băncile școlii, arta machiajului, atît de folositoare slujitorilor scenei.

N. SANDU

După șase ani

Erau șase copii cînd, într-o seară de septembrie, s-au urcat în trenul care urma să-i ducă pe malurile Nevei. Zilele trecute, din acceleratul de Ungheni au descins șase adolescenți. A doua promoție de absolvenți romîni ai vestitei școli de coregrafie „Al. Vaganova" din Leningrad s-a reîntors în țară.

Cine sînt cele patru tinere svelte, cei doi tineri înalți și bine făcuți care s-au întors după șase ani în patria Fiindcă, cu unele excepții, numele lor nu este încă cunoscut publicului nostru, să-i prezentăm. Încă eleva fiind, Magdalena Popa a obținut un prim și însemnat succes în cariera de balerină, devenind, după cum se știe, laureată a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Viena. Examenul de diplomă l-a adus o răsplată și mai mare a muncii și talentului: note 5, maximă pe care ar fi putut-o obține. Cu aceeași notă a obținut diploma și tînărul Sergiu Ștefanschi, una din speranțele baletului nostru. Iar ceilalți patru absolvenți, Leni Dacian, fiica cunoscutului solist al Teatrului de operetă, Luminița Dumitrescu, Liliana Diaconescu și Vintilă Grigore au făcut și ei cinste grupului romîn, obținînd calificări foarte bune.

I-am întîlnit în Gara de Nord pe cei șase tineri, în momentul emoționant al revederii cu familiile, cu prietenii. Am așteptat să se termine îmbrățișările de rigoare pentru a lua un prim „interviu" pe pămînt romînesc vitorilor solisti ai baletului nostru.

— Serbarea de sfîrșit de an care a avut loc în sala mare a Teatrului academic de stat „Kirov" din Leningrad, a însemnat un mare succes pentru grupa romînă care a fost răsplătită cu nenumărate aplauze pentru frumoasele prezentări, ne-a spus Sergiu Ștefanschi.

— Cu ce v-ați produs?

— Magdalena Popa a prezentat „Adeggio" din „Frumoasa din pădurea adormită", Luminița Dumitrescu „Adagio" din „Macul Roșu", Leni Dacian și cu mine fragmente din baletul „Baladera".

— Cele mai frumoase amintiri din timpul școlii?

— Nu vom uita niciodată dragostea și grija părintească cu care ne-au înconjurat profesorii noștri, în toți cei șase ani de școală, profesorii M. V. Baldieceva și A. B. Kumisnicov. Dacă am reușit să dobîndim o oarecare măestrie în frumoasa artă a baletului, îor le o datorăm în mare măsură.

Vintilă Grigore a ținut să adauge:

— V-aș ruga să exprimați și pe această cale profunda mea recunoștință partidului, cărula îi datoresc totul. Un copil de țărani săraci din fundul Moldovei, rămas orfan din pri mii ani ai vieții, a ajuns azi absolvent al uneia din cele mai mari școli de ba let din lume.

★

Îi așteptăm pe cei șase tineri dansatori pe scenele țării. La fiecurile unde vor fi repartizați ei vor trebui să-și pună toate cunoștințele dobîndite în slujba ridicării nivelului artistic al baletului nostru. Poporul așteaptă de la ei să fie la înălțimea înaltei școli care i-a crescut, minunata școală de balet sovietică.

M. PAULIAN

Orchestra fabricii „Anticoroziv"

Există inițiativă și bunăvoință, în deplinirea dorinței muncitorilor la brichi „Anticoroziv" de a avea brigada lor artistică n-a fost un lucru complicat. Aici, la această Întreprindere, s-a constituit o comisie de creație compusă din Nicolae Ștefan, maistru caucicuar, St. Pîrvulescu ing. șef, Dumitru Achimescu, șef de sectie, Gh. Șelaru și Jean Constantinescu contabil, care au scris texte privind activitatea de fiecare zi a Întreprinderii, iar mulți dintre muncitorii fabricii, printre care Bălaşa Popa, Gh. Șelaru, Constanța Ion, Gh. Bors și Simona Czi, bere au început să repete sub îndrumarea actorului Petru Asan. Iată însă că s-a ivit o complicație. Orchestra formată din Maria Constantin, Stoicov Ștefan, Gheorghe Gheorghe, Virgil Constantinescu, Ana Gamarian și Jean Constantinescu nu era completă. Lipsea chitara. Ce-i drept, cineva cucerar Benu Bizirea, nu cînta la acest instrument, dar au sfîtt de bine încît să poată face parte din brigada. Harnicii muncitori componenți ai orchestrei nu s-au descurcat. Au început să repete cu ei zi de zi. În deosebi, l-a ajutat, dîndu-i indicații preținoase, tov. Jean Constantinescu, elev al Școlii populare de artă. La început a fost greu, dar cu fiecare exercițiu glasul chitarei se auzea tot mai corect, iar astăzi, la repetițiile noului spectacol al brigăzii „Raportul din viața fabricii noastre", din orchestră nu lipsește ritmul vioi al chitarei.

Un compozitor îndrăgit

Este vorba despre compozitorul sovietic L. Dunaevski, care a murit acum cîțiva ani. Cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la naștere, la Casa Centrală a Cinematografiei din Moscova a avut loc o seară de creație. Artista poporului din U.R.S.S. M. Ladinina, a arătat în cuvinul el că muzica lui Dunaevski este pătrunsă de simțul contemporaneității, că ea va trăi mult îndelungat, deși atîtiad pe ascultători. Au fost prezentate apoi fragmente dintr-un documentar cinematografic, în care Dunaevski era prezentat lucrînd la muzică pentru filme și pentru cîntece, după care mai mulți artiști sovietici, care l-au cunoscut îndeaproape, au împărtășit amintiri despre regretatul compozitor.

Actorul Aurel Munteanu a devenit președintele Tribunalului din piesa „Invierea".

devăr, în cabină totul se desfășoară cu usurință și precizie, am putea spune matematică, dar am aflat că pentru aceasta — întocmai cum actorii își pregătesc rolurile timp îndelungat, — tot astfel peruchierul și machiorul teatrului, împreună cu colaboratorii lor, trebuie să depună o muncă migăloasă pentru realizarea unor măști cît mai veridice. Poate părea curios, dar pentru denlina reușită a unei măști, peruchierul nu are de îndeplinit numai partea pur tehnică a lucrării respective. Așa după cum ne-a mărturisit Jean Romaniță, de fiecare dată se ridică probleme de studiu asupra lucrării dramatice respective, de interpretare și aprofundare a epocii în care se desfășoară acțiunea piesei, a caracterelor fiecărui personaj în parte, etc.

Acum, odată cu încheierea stagiunii Teatrului Național, cu vacanța actorilor și a personalului tehnic, au luat... vacanță și cele peste 1.200 de peruci, precum și grimele aflate în atelierul de machiaj al teatrului. Am asistat cînd, alături de Jean Romaniță, tinerii săi elevi Radu Ion, Antoci Vladimir și alții puneau la... odihnă toate recuzitele după ce mai înainte le sortau pe categorii și piese și le plasează cu grijă în garderoba teatrului. Și am remarcat cu acest prilej buna organizare a întreținerii tuturor acestor peruci.

Dar o agreabilă surpriză a constituit existența unei alte garderobe în care. Întocmai ca într-un muzeu, se găsesc peruci care au fost purtate de mari înaintași ai teatrului românesc: Matei Millo, Ștefan Vellescu, Constantin Nottara, Grigore Manolescu, Ștefan Iulian, Aristide Demetriade, ș.a.

Înainte de a părăsi atelierul de peruci și machiaj al Teatrului Național „I. L. Caragiale", Jean Romaniță a ținut să amintească de importanța deosebită ce se acordă astăzi problemelor de machiaj. O dovadă concludentă a acestui lucru — a subliniat interlocutorul — este, printre altele, înființarea în 1949, la Institutul de Artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale" a catedrei de machiaj — acordându-se vitalelor artiști posibilitatea să învețe, încă de pe băncile școlii, arta machiajului, atît de folositoare slujitorilor scenei.

N. SANDU

După șase ani

Erau șase copii cînd, într-o seară de septembrie, s-au urcat în trenul care urma să-i ducă pe malurile Nevei. Zilele trecute, din acceleratul de Ungheni au descins șase adolescenți. A doua promoție de absolvenți romîni ai vestitei școli de coregrafie „Al. Vaganova" din Leningrad s-a reîntors în țară.

Cine sînt cele patru tinere svelte, cei doi tineri înalți și bine făcuți care s-au întors după șase ani în patria Fiindcă, cu unele excepții, numele lor nu este încă cunoscut publicului nostru, să-i prezentăm. Încă eleva fiind, Magdalena Popa a obținut un prim și însemnat succes în cariera de balerină, devenind, după cum se știe, laureată a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Viena. Examenul de diplomă l-a adus o răsplată și mai mare a muncii și talentului: note 5, maximă pe care ar fi putut-o obține. Cu aceeași notă a obținut diploma și tînărul Sergiu Ștefanschi, una din speranțele baletului nostru. Iar ceilalți patru absolvenți, Leni Dacian, fiica cunoscutului solist al Teatrului de operetă, Luminița Dumitrescu, Liliana Diaconescu și Vintilă Grigore au făcut și ei cinste grupului romîn, obținînd calificări foarte bune.

I-am întîlnit în Gara de Nord pe cei șase tineri, în momentul emoționant al revederii cu familiile, cu prietenii. Am așteptat să se termine îmbrățișările de rigoare pentru a lua un prim „interviu" pe pămînt romînesc vitorilor solisti ai baletului nostru.

— Serbarea de sfîrșit de an care a avut loc în sala mare a Teatrului academic de stat „Kirov" din Leningrad, a însemnat un mare succes pentru grupa romînă care a fost răsplătită cu nenumărate aplauze pentru frumoasele prezentări, ne-a spus Sergiu Ștefanschi.

— Cu ce v-ați produs?

— Magdalena Popa a prezentat „Adeggio" din „Frumoasa din pădurea adormită", Luminița Dumitrescu „Adagio" din „Macul Roșu", Leni Dacian și cu mine fragmente din baletul „Baladera".

— Cele mai frumoase amintiri din timpul școlii?

— Nu vom uita niciodată dragostea și grija părintească cu care ne-au înconjurat profesorii noștri, în toți cei șase ani de școală, profesorii M. V. Baldieceva și A. B. Kumisnicov. Dacă am reușit să dobîndim o oarecare măestrie în frumoasa artă a baletului, îor le o datorăm în mare măsură.

Vintilă Grigore a ținut să adauge:

— V-aș ruga să exprimați și pe această cale profunda mea recunoștință partidului, cărula îi datoresc totul. Un copil de țărani săraci din fundul Moldovei, rămas orfan din primii ani ai vieții, a ajuns azi absolvent al uneia din cele mai mari școli de balet din lume.

★

Îi așteptăm pe cei șase tineri dansatori pe scenele țării. La fiecurile unde vor fi repartizați ei vor trebui să-și pună toate cunoștințele dobîndite în slujba ridicării nivelului artistic al baletului nostru. Poporul așteaptă de la ei să fie la înălțimea înaltei școli care i-a crescut, minunata școală de balet sovietică.

M. PAULIAN

Întîlnire cu măeștrii scenei sovietice

Cîteva seri la rînd, cortina teatrului nostru de operă nu s-a ridicat peste fanfilarele decoruri. Ea a dezvăluit privirii noastre, încordată de așteptare, cîteva excelente spectacole jucate de o ex. celentă trupă de actori — Teatrul Vahtangov.

Pe unii dintre oaspeți îi-am cunoscut mai de mult, din filme : pe Nikolai Gritenko, interpretul lui Roșcin din „Calvarul", pe Ludmila Țelikovskaia, pe Iulia Borisova. În ceea ce privește pe alții, cunoștințele publicului nostru, cu mare pină nu de mult, s-au întregit prin aceastâ întîlnire.

Printre ei se numără maeștrul și animatorul teatrului, artistul poporului din U.R.S.S. RUBEN SIMONOV, unul din corifeii artei dramatice sovietice.

S-ă ascultăm vorbindu-ne el însuși despre teatrul pe care.l conduce...

— Omul și cărul nume îl poartă teatrul nostru, Evgheni Bagrationovici Vahtangov a înțeles că după revoluție poporul liber avea dreptul să pretindă o artă de mare clasă, pe măsura faptelor sale, iar artistul trebuia să creeze alături de poporul care a creat revoluția. Trebuiau spulberate vechile canoane ale teatrului simbolisto-intimist. Trebuiau găsite noi procedee, noi mijloace. Vahtangov visa spectacole monumentale, eroice, mărețe, spectacole de care actorii nu s.ar fi putut apropia cu vechea recuzitâ.

Actorul trebuie să fie un maestru neîntrecut al tehnicii lăuntrice și exteriloare", obișnuia să spună maestrul.. Trebuie să fie în stare să joace tot cu egală prîcepere de la tragedie la vodevil. Să fie un maestru al verbului, al mișcării, al ritmului, al muzicii și atunci va putea întruchipa orice reperioriu, orice gen. Vahtangov a dezvoltat în adîncime, lateral și în perspectivă siste. mul lui Stanislavschi.

Ultimul deceniu, mai cu seamă, a însemnat o etapă hotărîtoare pentru dezvoltarea teatrului nostru. Am pus în scenă piese noi, pătrunse de spiritul contemporaneității, cum sînt lucrările lui Arbuzov, „Orașul visurilor noastre", „Poveste din Irkutsk" și viitoarea noastră premieră „Ia, cosmonautul de 12.lea". Căutăm noui dar nu facem din inovație un scop în sine. Vrem să extindem dimensiunile scenei, s.o apropiem de spectator dar nu credem că scena se poate deplasa și în... sala de spectacol, în.trucît ar însemna să se mute acolo și actiunea...

Problema transpunerii spectacolului în spiritul textului, a investirii repli. cii scrise cu forța mitică a artei dramatice, a concepției regizorale îl preocupă în aceeași măsură și pe EVGHENI SIMONOV, fiul maestrului care semnează regia celor două spectacole prezentate la București.

— Actorul trebuie să caute în fiecare rol acel grăunte în care este sîmbetizată întreaga esență a rolului. Cunoscînd acest sîmbure, munca lui va porni de la început pe un făgaș bun. Ca și actorul, regizorul își. cearcă cea mai mare satisfacție cînd alia acest făgaș, cînd descoperă, adică, forma viitorului său spectacol. Această formă cred că este condiționată în primul rînd de atitudinea celătenească a regizorului față de lucrarea pusă în scenă. Fără o atitudine cetățenească clară, n-am reuma la o simplă redare faptică a materialului dramatic. În piesele lui Arbuzov această atitudine se solicită o formă avîntată, poetică : tensiunea afectivă, a regizorului cere prin ea fasuri grandiosul, generali. zarea poetică pregnantă.

Întrați în atmosfera piesei lui Arbuzov, cunoscînd părerea regizorului, e.am în demnati s.o aflăm și pe aceea a IULIEI BORISOVA

— Vechea noastră cunostință din ecranizarea lui Piriev după Dostoievski, care în „Poveste din Irkutsk" interpretează rolul Valiei.

— Cred că nu există ceva mai neinteresant și chiar penibil pentru un actor decît atunci cînd îi cere să-și povestească cum anume a jucat cutare rol. De o asemenea sarcină se poate scăpa mai simplu, în virtutea profesiunii sale, un regizor, dar nu un actor! Cînd eram studentă, am jucat un fragment din piesa „Inimă tînărbinte" de Ostrovski. Intîmplător se găsea în sala de examen un critic teatral care mi.a spus în pauză : „Mici înși-ți dai seama ce.ai făcut, Lai „cehovizat" pe Ostrovski ! Nu știam dacă trebuia să mă bucur sau să mă întristez. Nu mă gîndisem la una ca asta în timp ce.mi pregăteam rolul. Cred că pentru un actor momentul cel mai frumos este atunci cînd îți dă seama că pe scenă s.a produs ceol „ceva" despre care el personal nu poate povesti... Înțorcîndu-mă la piesa lui Arbuzov, sooțiesc că am îndrăgit-o în primul rînd pentru sentimentele de înalt umanism pe care le degajă. Omul este un teren care poate fi tot atît de fertil pentru flori și pentru bălării. Depinde numai ca.rora din aceste plante îi se acordă o grijă deosebită. Dacă stropești burienile va crește un caracter mizerabil. Dacă plivești și stropești florile atunci va crește o ființă minunată. Acest aforism pe care-l spune undeva Shakespeare îșl găsește întruchiparea desăvîrșită în piesa lui Arbuzov. În societatea sovietă, că răsar și se dezvoltă sub obligăduirea plină de grija a întregului colectiv tocmai acele flori care fac podoa. ba ființei omenești.

Deși prima oară în Romînia, Iulia Borisova po. sedă o informare vastă asupra activității teatrale din țara noastră.

În încheierea unei discuții de peste două ceasuri tînăra artistă mi.a spus :

— M.am convins că în țara dv. există o pleiadă de actori de o mare măiestrie. Acești actori au cultivat și un public deosebit de exigent.

Boris BUZILĂ

Duetul Dorina Drăghici — Nicu Stoenescu

Era într-o după amiază, prin anul 1943. Printre concurenții prezenți la audiția la Radio se afla și o fetiță, subțirică, cu cozi... Venise din Craiova și singurul ei bagaj erau cîteva partituri și multe visuri. N-avea însă — cum se obișnuia în timpurile acelea — nici o scrisoare de recomandație, astfel că verdictul „onoratei" comisii a fost, bineînțeles, negativ.

Dar povestea fetiței cu cozi nu s-a oprit aici. Printre auditori se găsea și cîntărețul Nicu Stoenescu.

„Mie mi.a plăcut cum cînta. Și nu numai mie, ci și formăm un duet, dacă nu se poate la radio, atunci la un restaurant".

Cum ar fi putut să nu accepte ? Așa s-a întîmplat la restaurantul „Copna" din Buzeși, a apărut într-o seară un nou duet.

Vremea patronilor a apus pentru totdeauna în țara noastră. Alții este traiul artiștilor, alta este munca.

1947. Dorina Drăghici și Nicu Stoenescu au devenit și tovarăși de viață. Apoi anul 1952. Pe scena Ateneu. lui R.P.R. Dorina Drăghici interpretează două cîntece, care aveau să devină drăgi oamenilor muncii de la noi și de peste hotare: „Drag îmi e bădița cu tractorul" de Ion Vasilescu și „Mărinicel" de H. Mălineanu.

Cîntăreții de la „Cosma" vremurilor întunecate, cîntă pe scena Teatrului de estradă. Împrimă zeci de plăci. Radioul și Televiziunea transmit mereu melodii cîntate de ei. Cine n.a ascultat cu plăcere „La revedere", „la-mă la brat și spune-mi tu", „Cine m.e dacă mă așteaptă", „Floare de nu mă uita", „Tropa.tropa", „Numai tu ai fost iubirea mea" sau „Manole ? Zilele trecute am întrebat pe Dorina Drăghici și pe Nicu Stoenescu care e melodia pe care au interpretat-o cu mai multă plăcere.

„Toate ne sînt dragi și le cîntăm din toată inima fiindcă știm că ne ascultă oamenii noștri, ai patriei noastre, mi.a răspuns Nicu Stoenescu.

„Am însă o mică melodie care o cînt pentru Roxana, fetița noastră adăugă Dorina Drăghici. Se numește! „Ce drăgut îmi răspunzi ale l" de George Grigoriu.

Sandu MARIAN

Cadru din filmul „În ajun", coproducție sovieto-bulgară, inspirat după romanul cu același titlu de Ivan Turgheniev, care va intra pe ecrane în cursul lunii iulie.

Pentru stagiunea viitoare

Pentru repertoriul viitoarei stagiuni, la Teatrul Național „I. L. Caragiale" au mai fost de asemenea înscrise spre reprezentare piesa „Idiotul", dramatizare după Dostoievski și „Un om obișnuit" de Leonid Leonov.

Teatrul Național „I. L. Caragiale" lucrează în vederea programării unor piese originale cu scriitorii Horia Lovinescu, Eu.chiu Camilar, Paul Evenac, Horia Stancu, Celia Serghie.

În afara sediului...

Este interesant de arătat că din cele 317 de concerte de muzică simfonică și populară organizate de Filarmonica de Stat „George Enescu" în stagiunea 1959—1960, un număr de 219 concerte au fost programate în afara sediului.

Filarmonica de Stat „George Enescu" va continua în stagiunea viitoare organizarea concertelor în uzine, fabrici și în întreprinderi, în gospodării agricole colective, ca și la cămînele culturale.

REFLECTOR

Impresii

Sfîrșitul acestei stagiuni teatrale a fost, și la propriu și la figurat, dramatic. Teatrele au înghesuit piesele puse în plan, pentru realizarea unor cifre, mai mult, ceea ce nu constituie un principiu fericit. Se vede pe ici, pe colo, graba și improvizația și asta nu folosește nimănui pentru că, așa cum ne spune proverbul, graba strică treaba.

Două piese originale au văzut lumina rampei în ultima vreme și eu nu voi vorbi în detaliu despre ele pentru că spațiul n-o îngăduie. Este vorba despre Passacaglia a lui Titus Popovici și Maria lui Vasile Iosif. Ar mai fi fost de discutat Stînca mireselor de Ion Dragoman, dar timpul nemilos nu ne-a îngăduit s-o vedem.

Municipalul a avut o stagiune strălucită și nu ne putem opri să nu felicităm direcția acestuț teatru pentru alegerea repertoriului și pentru munca sa neobosită pentru a se realiza bune spectacole. Cu o echipă de actori pe care eu unul aș mai improspătao-te vorba mai ales de echipa de bărbați care se cam joacă pe sine de multă vreme) omogenă și bine pusă la punct, acest teatru a realizat mari succese de public, care-l fac să se situeze pe primul loc în ceea ce privește ierarhia valorilor.

În repertoriu, cum o demonstrează și ultima premieră, este încurajată dramaturgia originală. De data aceasta, la rampă vine un apreciat romancier și încercarea lui de a se impune publicului nu se poate spune că n-a fost temerară.

Sînt convins că Passacaglia va stîrni multe discuții, așa cum se întîmplă totdeauna cu lucrurile interesante. Eu mă voi mărgini numai la cîteva impresii personale care nu au pretenția să fie cele mai exacte. Încă de la lectura (piesa s-a tipărit mai întîi în revista Teatrul) am simțit o doză evidentă de livresc în text și era cu totul vădit că romancierul îl trăda pe dramaturg ori de cîte ori avea ocazia. Cred că interesul lui Titus Popovici n-a renunțat la tinerețea lui binecunoscută care-i permite să vină în proză cu un suflu puternic, anunțînd un romancier de prestigiu, dar în teatru calitatea aceasta îl stingherește. Piesa e prea mult vorbită (și, bun, vorbită cum scriitorii, cum am mai auzit multe lucruri) și, cu toată balistica și salturile soldaților din planul doi, lipsită de conflict. Schiodirea provocată de naiva mărturisire a unui fugar, nemotivată eu însăși, e atestarul și insuportabilă. Dar din altă reacția la public este de groază fiziologică și nu de emoție. Rămîne foarte frumos finalul, jucat excepțional de Ciuley și intermediul muzical, ilustrat scenic cu efecte ciudate. Exemplară curățenia textului, lucru recomandabil și altor dramaturgi, păcat numai, cum am mai spus, că se simt lecturile tinerești.

Maria aduce pe scenă țărani zilelor noastre și încă odată irezistibila echipă de actori comici ai Naționaiului stîrnește hohotele de ris ale sălii. Se continuă pe prima noastră scenă acțiunea de a se aduce la rampă publicul ce nu se va regăsi pe scenă și va aplauda. Conflictul inspirat de o întîmplare adevărată, rămîne șușurel: o femeie suferă acasă pentru că bărbatul său nu poate să înțeleagă că trăim vremuri cînd orice ființă vrednică poate ajunge să conducă o colectivitate. Și indiferența soțului, hotărîtă să nu renunțe la treburile obștești. Totul, ilustrativ, recurgînd-se cam des la fundalul omenesc, pitoresc și inviorător.

N-am înțeles de ce dobrogeni din piesă vorbesc strașnic oltenește. Este poate și prea agitat personajul Ursu. În rest, spectacolul mi se pare agreabil, dar ne turbură întrebarea : cînd vom avea pe scena Națională unele piese profunde pe care le reclamă orice sală de prim rang ?

Eugen BARBU

Irina Petrescu, cunoscuta interpretă din filmul „Valurile Dunării", turnează într-o nouă producție cinematografică. Ea creează rolul unei tinere țesătoare în comedia muzicală „Nu vreau să mă însor", rol care necesită un efort artistic în plus : interpreta va trebui să cînte două dintre melodiile principale pe care le va lansa filmul.

Atenție, se imprimă!...

Dacă te afli în studiourile Radiodifuziunii, unde încă din primele ore ale dimineții se desfășoară o activitate deosebit de interesantă și rodnică, poți auzi la tot pasul : „Atenție, se imprimă!", „Atenție, se imprimă"... E o formulă foarte bine cunoscută de artiștii noștri de toate categoriile, colaboratori ai Radiodifuziunii.

Am poposit zilele trecute, mai multe ore, într.unul din studiourile în care orchestra de muzică populară „Flacăra Prahovei" a Filarmonicii de Stat „Ciprian Porumbescu" din orașul Ploești, dirijată de George Boțez, executa, în primă audiție, o serie de cîntece și jocuri culese din folclorul prahovean. Am făcut astfel cunoștință cu o valoroasă formație de muzică populară romînească, aflînd totodată că ea a imprimat pînă acum la Radio peste 200 de piese, în marea lor majoritate cu teme folclorice din regiunea Ploești.

Succesele formației în rîndul cărela se află și soliști talentați ca Zlotea Ion (cobză), laureat al Premiului de Stat, Ionilă Vasile (tambal), Ionilă Tudor (acordeon), Ionică Niculae (nai) și soliștele vocale Ioana Serban, Ica Bîlduru, Ludmila Nicolae — vin să încununeze o muncă susținută și entuziastă, apreciată de un număr din ce în ce mai mare de auditori. La Palatul Culturii din Ploești, ca și în satele și comunele din regiune unde au loc cu regularitate concertele orchestrei „Flacăra Prahovei" a Filarmonicii de Stat „Ciprian Porumbescu", iubitorii de muzică populară întîmpină cu dragoste această formație, care-și îmbogățește neconteni reperitoriul cu cîntece și jocuri inspirate din viața nouă și luminoasă a oamenilor muncii. Cîntecele și jocurile sînt culese și prelucrate de dirijorul orchestrei, absolvent al Conservatorului de muzică din Iași, ca și de alți artiști instrumentiști ai orchestrei.

Pentru a face și mai cunoscut în întreaga țară folclorul prahovean, orchestra de muzică populară „Flacăra Prahovei" va întreprela, începînd chiar din aceste zile, un turneu de o lună și jumătate, în care va prezenta și din cîntecele și jocurile imprimate acum în primă audiție în studioul Radiodifuziunii, unde am avut bucuria să o întîlnesc...

N.

LUMINILE RAMPEI • LUMINILE RAMPEI • LUMINILE RAMPEI

Note dintr-un turneu

LA TEATRUL EVREESC DE STAT

După cum am anunțat, Teatrul Tineretului din București a început la 11 iunie și se va continua pînă la 15 august — prin 36 de orașe ale țării, cu piesele „Scrisori de dragoste" și „Idiotul".

În legătură cu acest turneu, regizorul teatrului, N. Massim — care a însoțit trupa de actori în primele 12 orașe — ne-a împărtășit cîteva impresii.

— Tin să accentuiez că actorii colectivului nostru care fac această lunga deplasare, au simțit două satisfacții: aceea a aplauze. lor — pentru că s.au bucurat de un frumos succes și de o primire călduroasă — și aceea a unei frumoase călătorii. Ei au avut prilejul să vadă și să fie impresionați de giganticele construcții de la Bicaz, ca și de orașe noi ca Onești și Comănești cu toț comp.lexu lor industrial, și viața nouă a centrelor muncitorești în care muncitorii este astăzi alți de stimat și iubit.

— Ceva, despre spectatori.

— Drept să vă spun, de mult n.am mai asistat la o primire atît de entuziastă. La Iași — de pildă — am fost în fiecare seară furtunos aplaudați de peste 900 de oameni, care umpleau pînă la refuz sala din Copou. Sala are 900 de locuri, dar organizatorul spectacolelor noastre ne.a spus că la fiecare din cele trei spectacole ar fi putut vinde de trei ori mai multe bilete. Încă un amănunt: la finalul ultimului spectacol cortina s.a ridicat de 26 de ori. La Bicaz e o sală frumoasă de 800 de locuri și totuși a fost nevoie de multe scaune care s.au pus în dreptul fotoliilor. Iar unii muncitori de la Onești și Comănești — neînțelși în programarea strictă a turneelor — ne.au rugat să mai rămînem cîteva zile, că mai sînt mulți muncitori care ar vrea să vină la spectacolele noastre. Desigur că — încurajați de aceste calde manifestări — actorii noștri, majoritatea tineri, se vor strădui și mai mult în spectacolele următoare să fie la înălțimea cerințelor spectatorilor noi, astăzi atît de pretențioși în ce privește interpretarea și măiestria artistică.

Fl. BOGDAN

ÎNCHIDEREA STAGIUNII LA TEATRUL ȚĂNDĂRICĂ

Odată cu premiera spectacolului „Țăndărică la mosi" Teatrul Țăndărică și-a închis stagiunea. După succesele obținute în țară și peste hotare, o binemeritată vacanță.

Totuși, în acest timp o parte din colectiv va face deplasări de o săptămînă în cîteva regiuni, printre care București și Constanța unde va reprezenta deosebitul său succes „Umor pe sfoară". Este de asemenea probabil să dea o serie de reprezentații la Teatrul de vară „N. Bălcescu" din Capitală.

Scenă din spectacolul Teatrului Evreesc de Stat „O revistă cu Ahașveros"

La Teatrul Evreesc de Stat din București deschiderea stagiunii de vară s-au terminat, cochetă grădină din str. da Mircea Vodă 5 este gata să primească spectatorii.

Peste cîteva zile, la 16 iulie, se va prezenta premiera comediei „S.a întîmplat la ar. 13" de Sacl Rudeanu și I. Atanasiu. Atlas.

Alternativ cu „S.a întîmplat la nr. 13" se va prezenta spectacolul muzical „O revistă cu Ahașveros", în versiune refăcută, cuprinzînd cuplete, cîntece și scenete noi.

La sfîrșitul lunii iulie, va avea loc premiera „Medalion „Goldfaden" realizat cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la nașterea întemeietorului Teatrului Evreesc în Romînia.

Concursul „Robert Schumann"

Anul acesta, între 17 și 26 iulie, va avea loc la Berlin al doilea concurs internațional „Robert Schumann" de canto și cvartete de coarde. În vederea acestei însemnate competiții muzicale se pregătesc cu asiduitate interpreți dintre cei mai valoroși din diverse părți ale lumii.

Țara noastră va fi reprezentată la acest concurs de patru soliști și de una din formațiile cunoscute de cvartete de coarde. Cu acest prilej, soliștii noștri vor prezenta, în afara programului de lieduri Schumann, și cîte trei lieduri aparținînd creației muzicale românești. De asemenea, cvartetul de coarde se va produce în cadrul concursului cu o piesă muzicală românească.

Spectacolul companiei „Piccolo Teatro" din Milano

„Piccolo Teatro" din Milano a luat ființă în mai 1947. Organizarea acestei instituții de teatru a fost concepută ca un fel de centru cultural al orașului Milano.

Pleclnd de la ideea de a realiza spectacole de calitate și de a crea un repertoriu bogat, care să se adreseze unor mase cît mai largi de spectatori, „Piccolo Teatro" a obținut succese importante. Alcătuit dintr-un număr redus de forțe artistice, „Piccolo Teatro" a reușit, în decursul a numai 10 ani de activitate, să crească 74 spectacole.

Numai în stagiunea trecută, „Picollo Teatro" a înscris în repertoriul său, în afara dramatur.

giei clasice și contemporane italiene, piese din repertoriul clasic universal (Cehov, Balzac, Brecht etc.).

„Piccolo Teatro" se bucură în prezent de un prestigiu meritat, atît în Italia cît și în străinătate. Alăturî de activitatea proniru zis teatrală, acest teatru și-a format o școală proprie de artă dramatică, de dans și de mimă.

„Piccolo Teatro" din Milano a întreprins numeroase turnee peste hotare.

În turneul pe care-l întreprinde în țara noastră „Piccolo Teatro" din Milano prezintă în sala Palatului R.P.R., piesa „Slugă la doi stăpîni" de Carlo Goldoni.

Festivalul internațional al teatrelor de păpuși și marionete

Cei mai vestiți păpușari își dau din nou întîlnire la Bucuresti. La sfîrșitul acestei veri va avea loc Capitala cel de-al treilea festival internațional al teatrelor de păpuși și marionete.

Timp de două săptămîni, spectacolele prezentate vor oferi o interesantă perspectivă artistică, emoționantă prin varietatea și bogăția stilurilor, a procedeelor tehnice, a tradițiilor fiărui respective. Și aceasta cu atît mai mult cu cît s.a anunțat la acest festival o largă participare, urmînd să fie prezentate o serie de țări cum sînt : Uniunea Sovietică, R. P. Chineză, R. P. Bulgaria, R. Cehoslovacă, R. P. Polonă, R.D.G., R.P.U., Anglia, Franța, Belgia, Italia, S.U.A., Austria și altele.

Deosebite prin formă și conținutul lor, spectacolele prezentate la acest festival vor oglindi, în același timp, trăsătura comună ce le apropie și le însuflă vitalitatea specifică : puternicul lor colorit național, ca urmare a faptului că aceste creații aparțin domeniului creației populare, avînd la bază rcol și ființe luate din tezaurele folclorice ale țărilor respective.

Repetiții la Teatrul „C. Nottara"

Săptămîna trecută s.a lăsat cortina peste ultimul act al stagiunii. Totuși pe scena sălii „Libertatea" se pregătește cu febrilitate un nou spectacol : „Cine a ucis?", piesă scrisă de un debutant în dramaturgie, Ștefan Berciu.

ÎN CÎTEVA RÎNDURI

COSTACHE ANTONIU,

artist al poporului, a obținut un frumos succes la turneul întreprins prin țară de acest teatru cu piesa „Fîntîna Blanduziei", interpretînd rolul Getta. Maria Sănjuță—Gheorghiu este și interpreta rolului Aniceka din piesa sovietica „Musafiri nepoftiți" din repertoriul Teatrului Armatei.

N. NEAMȚU.OTTONEL,

artist emerit, laureat al Premiului de Stat, creațiile din „Nota 0 la purtare", „Filomena Marturano", „Hoții Tudore", „Peresire deschise", repetă pe scena Teatrului „C. Nottara", unul din rolurile principale ale piesei „Cine a ucis?" de Ștefan Berciu.

GINA PETRINI

tînăra actriță a Teatrului Municipal, cunoscută spectatorilor din piesele „Pîine și trandafiri" și „Soțul ideal", va apare într.un nou rol principal din piesa „Întoarcerea".

SEVILLA PASTOR,

artistă emerită, este una din artistele multilaterale ale Teatrului Evreesc de Stat. Ea interpretează roluri de dramă și de comedie, iar în spectacolul de estradă „O revist

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

REVISTA NOASTRA ORGANIZEAZĂ

UN INTERESANT CONCURS POPULAR CU PREMII

Citiți în acest număr condițiile participării la concurs

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 145 * Sîmbătă 16 iulie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

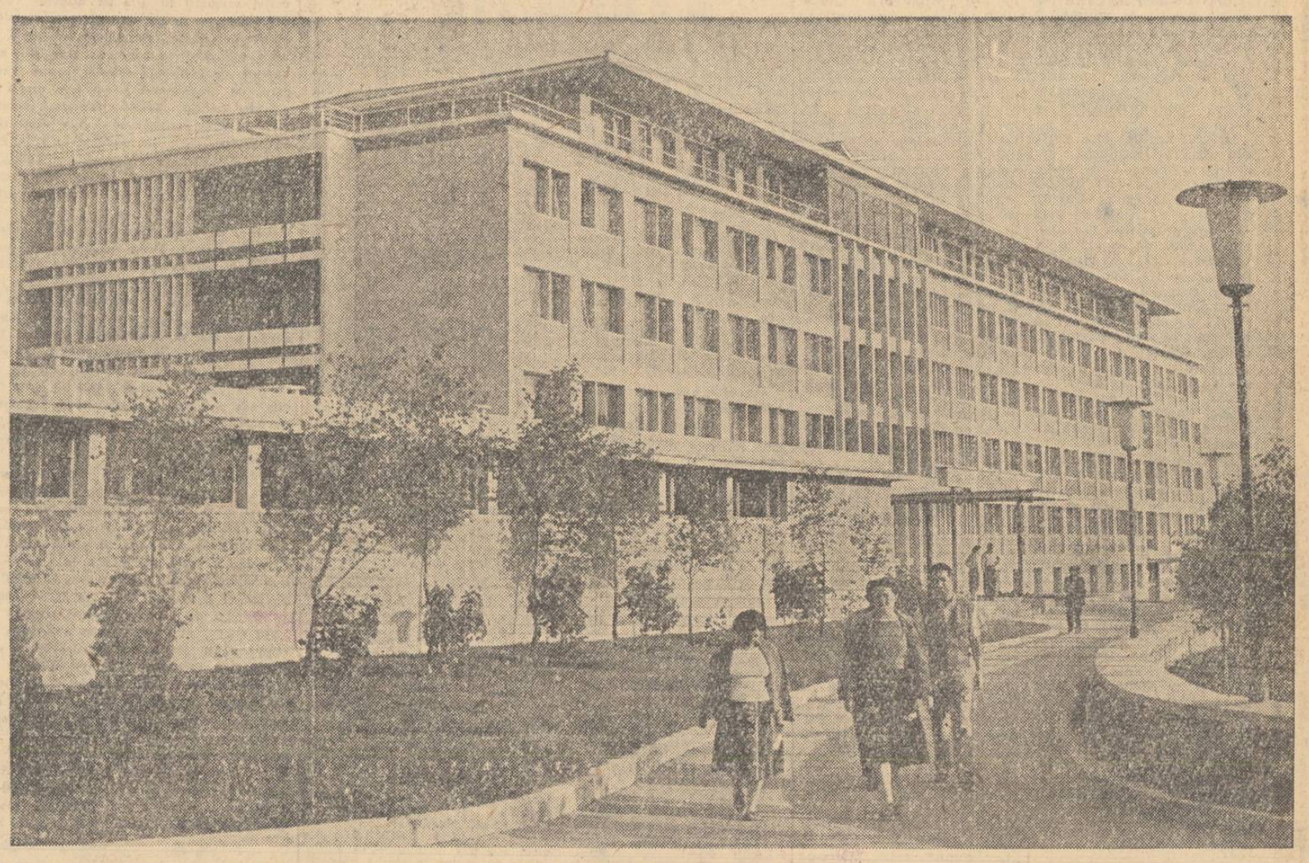

Casa sanatorială din Mangalia, intrată în funcțiune la începutul acestei luni

Din sumar:

Soarele sudului nu strălucește pentru toți de A. GREBNEV

•

Interviu cu o meduză deșteaptă de Nicuță TĂNASE

•

Sfaturi pentru vilegiaturiști

•

MODA
— Sandale de vară
— Rochii purtate în 3 feluri

•

SPORT
— Pregătirile boxerilor români pentru Jocurile Olimpice

•

Noutăți în „arta abstractă"

•

Vasile Tomazian povestește...

Tehnica nouă în centrul atenției

SEMICONDUCTORII

și folosirea lor în industria noastră

În țara „eminamente agricolă" de acum 16 ani, în țara în care se importau pînă și cele mai neînsemnate produse industriale, în țara în care economia națională era ruinată de război, în această țară, poporul nostru liber și independent, condus de Partid, luptă astăzi pentru „introducerea pe scară tot mai largă a cuceririi tehnicii și științei mondiale în toate ramurile economiei naționale, prin acordarea unei atenții deosebite mecanizării și automatizării complexe a producției".

Poporul nostru e mîndru de acest fapt și e mîndru că elementele de automatizare, în special cele electronice — folosind în largă electronice. Un larg cîmp de aplicații îl au aceste elemente semiconductoare în aparatele de radiorecepție și televizoare, unde treptat vor înlocui tuburile electronice. La sfîrșitul anului 1965, ca urmare a faptului că vom produce diode și triode semiconductoare, ca și piese radio, Republica Populară Romînă va produce anual 300 000 receptoare de radiodifuziune și 130.000 de televizoare, aparate echipate în marea lor majoritate cu elemente semiconductoare în loc de tuburi electronice.

Ing. Mircea IVANCIOVICI

• *(Continuare în pag. 4-a)*

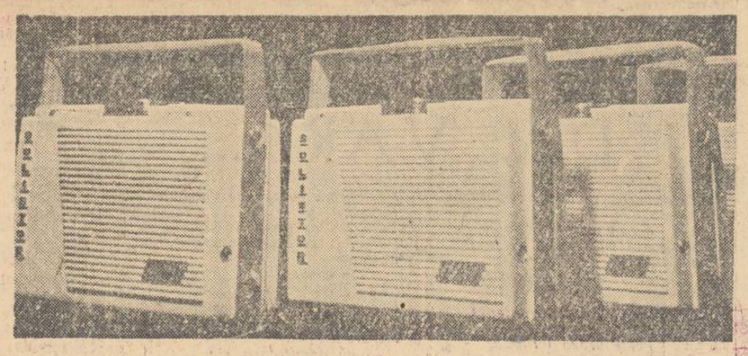

măsură semiconductorii — vor fi produse în țară.

La ce vor folosi semiconductorii, despre care se vorbește astăzi tot mai des? Ce sînt, în definitiv, acești semiconductori?

O largă aplicație o au semiconductorii în construcția diodelor și triodelor semiconductoare (tranzistori), piese cu proprietăți asemănătoare tuburilor electronice sau cum li se mai spune în mod curent, lămpilor de radio.

Apariția diodelor și triodelor semiconductoare a constituit un mare pas înainte în radioelectronică, datorită avantajelor ce le prezintă. În primul rînd au dimensiuni și o greutate mult mai mică decît a cunoscutelor lămpi de radio.

Pentru a fi clari, imaginați-vă că o triodă semiconductoare are mărimea și greutatea unui bob de mazăre. În afară de aceasta, triodele semiconductoare au o viață de cel puțin 10 ori mai mare ca a tuburilor electronice.

Toate aceste avantaje au determinat, într-o măsură mereu crescîndă, utilizarea diodelor și triodelor semiconductoare în locul tuburilor

CRONICA STRĂZII

„Tramvaiul liniștit"

(Dialog despre zgomot)

— Stai niței, măi omule. Am impresia că nu ești prea bucuros de întîlnire. După ce că nu ne-am văzut de nu mai știu cîți ani... Cred că zeul hazardului care ne-a menajat surpriza, merită un pic de tămîie.

— Îți sînt recunoscător. Numai că o brodea mai bine dacă localiza fericitul eveniment în altă parte.

— Nu înțeleg.

— Vreau să spun într-o stradă fără tramvaie, nu pe bulevard.

— Dar ce ai cu tramvaiele?

— Cu ele n-am nimic. Dimpotrivă, îmi sînt utile. Cu zgomotul pe care îl fac am ce am. Mi-a devenit insuportabil și-s de acord cu colegul de presă care scria deunăzi — i-am memorizat articolul — că „reducerea la maximum a surselor de zgomot în așezările aglomerate este o problemă de stat". Ai spus ceva? Vorbește mai tare! Lasă să treacă tramvaiul.

F. BRUNEA-FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

La Techirghiol, în curtea vilei „Ovidiu", un grup de muncitori veniți la odihnă și tratament, s-au adăpostit la umbră. Vorbesc de zilele plăcute petrecute aici, despre îngrijirea primită. Și-au refăcut sănătatea și așteaptă să se întoarcă bucuroși la lucru.

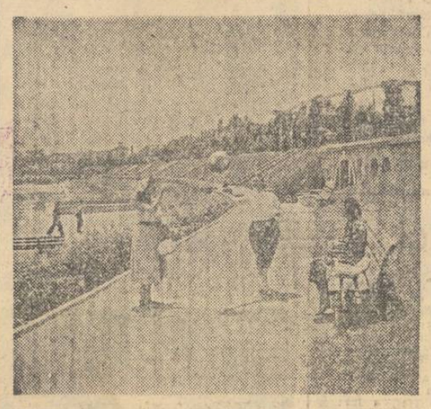

Digul de pe malul ghiolului și frumoasa promenadă construită la Techirghiol atît solicitanți chiar și la ceasurile arșiței de amiază.

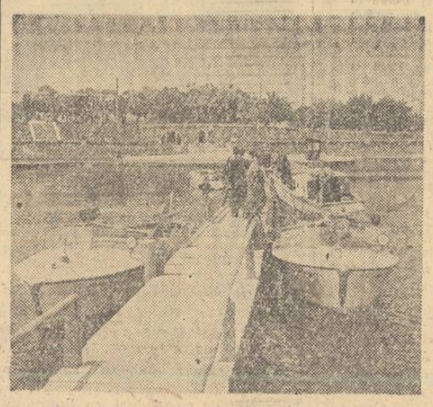

Bărcile cu motor și vaporașele stau la îndemîna celor veniți la Techirghiol pentru plimbări pe lac și pentru curse rapide la Eforie și la Vasile Roaită.

LITORAL 1960!

Deprins a știi, de mai de mult, drumul de la Constanța la Mangalia o jumătate de an înșuețit, bătut ziua și noaptea, și o jumătate de an tăcut, uitat, aproape pustiu, am rămas surprins — plăcut surprins — an toamnă, prin octombrie și astă primăvară, prin aprilie, aflîndu-l tare însuflețit. Soarta schimbată a drumului o aveau și așezările omenești pe care le străbate: Eforia, Vasile Roaită, Costinești, Mangalia. Viața „de sezon" ori, mai bine zis, viața unui singur „sezon" încetează de a mai fi caracteristică stațiunilor de pe litoral. De cîțiva ani încoace, iarna și toamna și primăvara sînt pentru litoral al doilea sezon. Nu al băilor: al construcțiilor. Atunci, Eforia, Mamaia, Costinești, Mangalia, sînt pline de lume: de constructori. De aceea, în fiecare vară — pentru mulți a început a fi chiar deprindere — cei ce vin la țărmul mării, oameni la odihnă ori la tratament, turiști de peste hotare, ori excursioniști de la noi, caută cu nerăbdare să vadă ce-i nou pe litoral. Și-n fiecare an cei ce zăbovesc în al doilea sezon — cel al construcțiilor — pregătesc ceva nou.

Anul acesta noutățile întîmpină vilegiaturistul chiar din Constanța. În locul gării sordide, unde anevoie se schimbau trenurilor locomotivele de la cap la coadă (și unde acuma e parc cu gazon și pomi fragezi) întîlnești, mai către Palas, un somptuos palat din cristal, albăstrind în soare, cu vaste săli pardosite cu marmoră, cu scalinate și pasagii subterane de trecere la peroane căptușite toate cu travertin dobrogean de culoarea nisipului. Noaptea, palatul constănțean — sugerînd gările viitoare ale țării — se scaldă fantastic în lumina albă, îmbiind în sălile sale călătorul la prelungită adăstare în bar, în restaurant, în sălile de așteptare.

Gara Constanței preludează în stil și-n atmosferă construcțiile noi din stațiuni. Poeme rostite în linii și împlinite în piatră declamă, de la Mamaia la Mangalia, opera arhitectonică imensă care dă litoralului nostru farmecul unui cînt de sirenă. *„E splendid, un adevărat vis pe țărmul mării"* — îmi spunea, la Mamaia, în holul noului și elegantului hotel „Ovidiu", Oskar Lutz din Berlin.

„La „Albatros" — hotel mai vechi (are trei ani) unde curățenia o poți cerceta trecînd cu degetul pe suprafața lucie, cerată, a holului și a scărilor — *m-am simțit foarte bine. Oricui ar veni la Mamaia i-aș recomanda din suflet această casă ultra modernă și ultra îngrijită"* — rostea entuziast ziaristul vienez Franz Grumberger. Iar Helena Iarușova din Praga, prietenă a țării noastre, a Mării Negre și a Mamaiei, exclama admirativ: *„An de an ceva nou, an de an mai frumos! E o plăcere nespusă concediul aici!"*

Virgil DANCIULESCU
Fotografii: Nicu VASILE

• *(Continuare în pag. 4-a)*

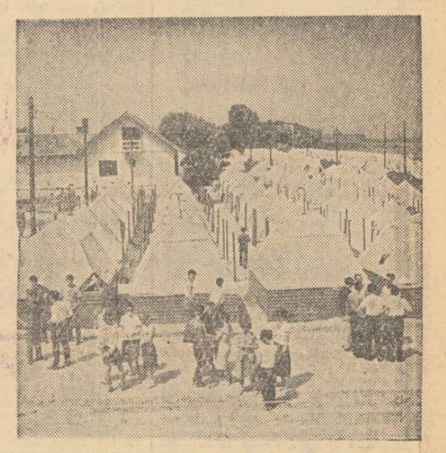

Peste noapte s-au ridicat la țărmul mării, crescînd ca din pămînt, cele 210 corturi ale taberei studențești din Costinești.

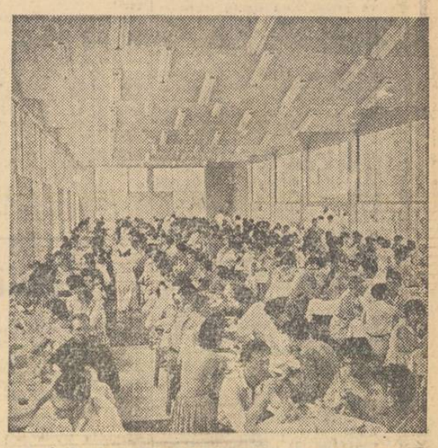

O dată cu tabăra de corturi, la Costinești s-a înălțat și o spațioasă cantină unde de trei ori pe zi studenților veniți în vacanță li se servește o hrană consistentă.

Nu-s difuzoare la Costinești? Ba sînt. Cîntecul învăluie tabăra. Asta nu înseamnă cîtuși de puțin că studenții, acompaniați de o chitară, nu pot improviza un cor.

Concursul popular cu premii organizat de „MAGAZIN"

Concursul organizat de revista „MAGAZIN" își propune să treacă în revistă, cu ajutorul cititorilor, principalele prevederi cuprinse în mărețul program adoptat de cel de-al III-lea Congres al P.M.R. cu privire la planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și la liniile directoare ale programului de dezvoltare a economiei naționale în perspectivă.

În acest scop, revista noastră va publica, sub diferite forme grafice, un număr de 18 probleme la care participanții vor trebui să dea răspunsuri exacte.

Participanții vor trimite la sfîrșitul concursului toate răspunsurile însoțite de bonurile de participare corespunzătoare.

Concursul este dotat cu următoarele premii:

— Un aparat de radio („București 500")
— O mașină aragaz cu 3 ochiuri
— O mașină de spălat rufe
— O bicicletă
— Un aparat de fotografiat „Orizont"
— Un pic-up
— 10 discuri

Premiile vor fi atribuite participanților cu cele mai multe răspunsuri exacte. În cazul cînd mai mulți participanți vor avea același număr de răspunsuri exacte, premiile vor fi atribuite prin tragere la sorți.

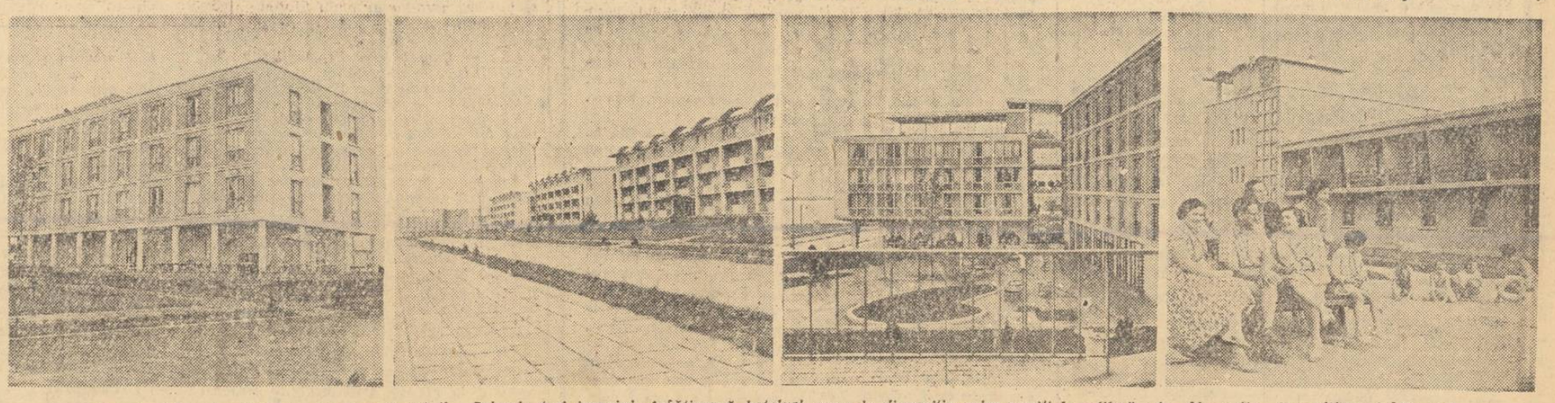

Construcții noi, elegante, pe țărmul mării. Primele trei imagini înfățișează hoteluri puse la dispoziția celor veniți la odihnă, în Mangalia, iar ultima înfățișează vila noii stațiuni Neptun, situată între Costinești și Mangalia.

Grigori Ciuhrai,

realizatorul „Baladei soldatului"

Numele lui Grigori Ciuhrai a devenit cunoscut odată cu apariția acelui emoționant „Al 41-lea", dar mai cu seamă în ultimele săptămîni, cu prilejul vizionării de către publicul nostru al minunatului film „Balada soldatului". Poate tocmai datorită interesului recent crescut față de regizorul sovietic, ar fi util să consemnăm cîteva date privitoare la viața sa.

Grigori Ciuhrai face parte din generația tînără, generație a cineaștilor sovietici. Născut în 1921 dintr-o familie de țărani ucrainieni, Ciuhrai s-a apropiat de artă — după propriile-i mărturisiri — încă de la vîrsta de nouă-zece ani. A început prin a sculpta, apoi a jucat într-o trupă de actori amatori, pentru ca după o perioadă de preocupări strict tehnice să se pasioneze pentru literatură. Pasiunea sa pentru cinematografie s-a vădit încă de la terminarea studiilor, dar războiul l-a împiedicat să se mai înscrie la Institutul de cinematografie.

În timpul războiului, Ciuhrai a fost ostaș al glorioasei armate sovietice și experiența sa de aci se cuvine relatată, deoarece are consistente contingențe cu opera sa și în primul rînd cu „Balada soldatului". Fișa de front — de-ar fi să o numim așa — a lui Grigori Ciuhrai, cuprinde date numeroase ce vorbesc despre eroismul viitorului realizator de filme. Între două răniri — cea dintîi în a treia zi de război, iar ultima cu cîteva zile înainte de terminarea războiului — activitatea ostășească a lui Ciuhrai este rezumată astfel de el chiar: „Cînd m-am vindecat (după prima rănire) am cerut să fiu transferat într-o unitate de parașutiști. Am servit aici pînă la sfîrșitul războiului. Am fost rănit de cinci ori și am fost avansat la gradul de căpitan. Am luptat la Stalingrad de la începutul pînă la încheierea bătăliei. În primăvara anului 1945 am fost grav rănit în fața Vienei...". La aceste date lapidare am mai adăoga două experiențe interesante. Prima se referă la un act eroic al unui ostaș aflat în subordinea sa, „care a incendiat două tancuri germane în condiții asemănătoare primei secvențe a filmului". Cea de-a doua cuprinde o permisie obținută în 1943 de Ciuhrai — aidoma eroului filmului, — „pe care vroiam s-o folosesc nu pentru a repara acoperișul casei părintești, ca Alioșa, ci pentru a mă căsători cu o fată pe care o întîlnisem cu doi ani în urmă, pe drumurile războiului".

După terminarea războiului, cu sănătatea șubrezită și împotriva avizului medicilor, Ciuhrai se înscrie la Institutul Unional de Cinematografie din Moscova, pe care îl absolvă abia în 1953.

Profesorii lui Grigori Ciuhrai au fost cineaștii renumiți Serghei Iutchevici și Mihail Romm, al cărui asistent a și fost. După un stagiu pe lîngă regizorul Mark Donskoi, Ciuhrai își începe cariera realizînd „Al 41-lea". Apoi, după doi ani de căutări, el se decide, împreună cu prietenul său, scenaristul Valentin Ejov să scrie scenariul unui film despre război, a cărui acțiune să nu se petreacă pe front. Astfel s-a născut scenariul filmului „Balada soldatului", care a cîștigat aprecierea spectatorilor și sufragiile necesare unei premieri la Festivalul internațional de la Cannes.

De atunci Ciuhrai s-a gîndit la realizarea a două filme, dintre care primul, „Cer senin", este aproape terminat. Astfel, tînărul Ciuhrai — pe care îl socotim ca cea mai interesantă figură din noua generație de cineaști sovietici — se află pe traiectoria ascendentă a carierei sale, în plină putere de creație. Operele sale sînt așteptate cu nerăbdare, ele purtînd garanția valorii izvorîte dintr-un autentic și viguros talent.

Ion BARNA

Figuri celebre ale literaturii mondiale

Faust

Acum aproape patru sute de ani apărea, pentru prima oară, o cărțuie cuprinzînd legenda cîudatului doctor Faust; volumul era editat în Germania, la Frankfurt pe-Main și relata întîmplările nemaipomenite ale unui bătrîn savant care-și vînduse sufletul diavolului, pentru ca să-și prelungească viața cu 24 de ani, bucurîndu-se de toate plăcerile tinerești. Reluînd vechi povestiri despre oameni aliați cu diavolul, din literatura populară medievală, legenda atribuia miraculoaselе întîmplări unui personaj istoric autentic, un anume Johannes Faust, doctor și magician din Saxonia, care pare să fi trăit între anii 1480 —1540. Multiplele ediții ale acestei „Cărți populare" despre Faust, care s-a bucurat de un deosebit succes în veacurile XVI și XVII, aveau un caracter net religios, figura răzvrătitu. lui vrăjitor, care se însoțește cu diavolul, fiind condamnată pentru erezie. Literatura cultă va prelua însă figura legendară, modificînd structural semnificația actului faustic.

Răspîndită și în Anglia, povestea lui Faust îl inspiră pe dramaturgul Cristopher Marlowe, contemporanul lui Shakespeare, care scrie „Tragica poveste a doctorului Faust" (1590), în care chipul eroului este al unui titan însetat de a afla tainele vieții, dornic să-i smulgă tainele cu orice preț. E o figură puternică, plină de culoare și forță, „sclav al impetuozității sale și jucărie a viselor lui" cum îl caracterizează criticul francez Taine. Lessing preia tema lui Faust dîndu-i un sens nou, profund progresist, caracteristic epocii iluminismului de la sfîrșitul veacului al XVIII-lea.

Din păcate, monumentala operă despre Faust a autorului „Laocoonului" s-a pierdut, dar se știe că scriitorul german, spre deosebire de antecesori, socotea figura lui Faust nu ca a unui aventurier în goană după plăceri nesăbuite, ci a unui om dornic de a cunoaște natura și viața. De aceea, în concepția lui Lessing, Faust nu e condamnat, ci mîntuit, pentru ca apoi Goethe, în drama la care a lucrat aproape jumătate veac, să realizeze una din capodoperele literaturii universale, fiindcă, așa cum subliniază Friedrich Engels, „în vreme ce Faustul cărților poporane este un magician absolut obișnuit, cel al lui Goethe conține psihologia mai multor veacuri". De altfel, în perioada în care Goethe lucrează la desăvîrșirea operei lui de căpătîi, în Germania, persona. jul lui Faust avea o largă răspîndire grație teatrului de păpuși, nenumărate fiind piesele care se jucau în tîrguri și bîlciuri și care aveau în centrul acțiunii legendara figură a doctorului din Wittenberg. Printre aceste piese, cele mai larg răspîndite erau „Doctorul Johannes Faust" de K. Simmrock și „Doctor Faust sau marele Negromantist" de Scheible.

Tot în Germania mai apar, în afară de cel al lui Goethe, un roman de Klinger, care reușește, în cinda adîncului pesimism al ideilor autorului, să fie o remarcabilă zugrăvire a sfîrșitului sistemului feudal. În fine, poetul romantic Nikolaus Lenau reia figura lui Faust într-un poem epico-dramatic, împrumutîndu-i eroului frămîntările și melancolia propriii lirici lui Lenau. Legenda lui Faust este din nou folosită în lirică și dramaturgia secolului nostru, în diferite țări iar poetul Victor Eftimiu a dat teatrului o dramă intitulată „Doctor Faust vrăjitor"

Celelalte arte au preluat figura legendarului Faust și se pot cita numeroase tablouri inspirate de povestea savantului întinerit, semnate de Ary Schaeffer sau Delacroix, de J. P. Laurens sau de James Tissot, ca și diferite compoziții muzicale lirice sau simfonice, printre care cea mai populară este opera lui Gounod, „Faust", creiată acum un veac, ca și opera germanului Spohr, anterioară celei franceze, poemul simfonic „Faust" de Liszt, „Damnațiunea lui Faust" de Hector Berlioz, „Mefistofelele" operă de Arrigo Boito, baletul „Faust" de Adophe Adam și multe altele. Și cinematografia a reluat, la rîndul ei, mitul faustic, în felurite interpretări, de la celebrul film mut „Faust" al germanului Pabst și pînă la realizarea recentă a lui René Clair cu Michel Simon și Gérard Philippe în rolurile lui Faust și Mefisto.

N. RADOMIR

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

Dr. Albert Schweitzer la 85 de ani

Doctorul Albert Schweitzer, marele umanist, laureat al Premiului Nobel, a împlinit de curînd vîrsta de 85 de ani.

De 47 de ani, departe de țara sa de baștină, Albert Schweitzer își consacră viața și munca pentru ingrijirea leproșilor dintr-o regiune pustie a Africii ecuatoriale.

Era prin anul 1913 cînd un medic alsacian, aflînd de viața plină de suferințe a unor bolnavi de lepră din îndepărtatul Lambarone, la 200 kilometri sud de Ecuator, se hotărăște să-și părăsească țara și să vină în mijlocul leproșilor, pentru a le alina suferințele. La început africanii l-au primit cu neîncredere. Dar medicul — împreună cu devotata sa soție care l-a urmat în această călătorie — l-a putut

convinge că nu le vrea decît binele; că nu vine în satul lor cu interese materiale, ci pur și simplu din dragostea pentru om, chiar dacă omul acesta are altă culoare decît cea a europenilor.

Mai tîrziu oamenii s-au convins că ceea ce le spunea doctorul Schweitzer nu erau vorbe goale.

Cu mijloacele reduse pe care le avea la dispoziție, medicul a început să-i îngrijească pe bolnavi. I-a izolat, a dat sfaturi familiilor, arătîndu-le pericolul contaminării; și în fața negrilor, mai înainte neîncrezători, omul alb devine ca un idol.

Doctorul Schweitzer nu mai pleacă din mijlocul bolnavilor. Își construiește o colibă, iar pentru bolnavi un spital.

Au trecut de atunci 47 de ani. Vechiul și pustiul Lambarone a devenit un loc al speranțelor. La 2 kilometri depărtare de spitalul din Lambarone, doctorul Albert Schweitzer a construit, cu ajutorul băștinașilor, un „sat al leproșilor", în care locuiesc, în case de lemn, 180 de bolnavi. Alți 180 de leproși sînt adăpostiți în spital.

Interesant este faptul că omul acesta, a cărui inițiativă plină de abnegație poate fi socotită unică, a întreprins acțiunea sa pe cont propriu, fără ajutorul colonialiștilor, ale căror interese în Africa n-au fost și nu sînt decît materiale. De unde și-a procurat medicamentele necesare? De unde s-au putut cumpăra materialele de construcție?

O parte din aceste mijloace materiale s-au obținut prin munca băștinașilor, care s-au atașat medicului cu o dragoste nemaiîntîlnită, numindu-l „bunul nostru părinte" sau „marele părinte al leproșilor". Ca și astăzi, băștinașii și mai ales familiile leproșilor, efectuează zile de muncă pentru întreținerea locuințelor și pentru procurarea mîncării. Apoi se mai găsesc oameni care fac daruri. Dar contribuția cea mai mare este aceea a medicului. Doctorul Schweitzer este și muzician. După munca de laborator și din spital, medicul se retrage în modesta sa locuință pentru a face muzică. Mîinile sale, atît de darnice pentru îndulcirea suferințelor oamenilor, mîngîie cu dragoste ciapele pianului; și melodiile răzbat ca parfumul unei flori rare, prin aceste locuri pustii. Medicul și-a pus talentul — ca și știința sa — tot în slujba bolnavilor. Într-un timp doctorul Schweitzer și-a lăsat bolnavii în grija asistenților și a întreprins o călătorie în Europa. A dat concerte în diferite orașe, entuziasmînd numeroși auditori cu interpretarea la orgă a muzicii lui Bach și a altor compozitori. A strîns bani, apoi s-a înapoiat în mijlocul bolnavilor cu masive încărcături de medicamente.

Doctorul Albert Schweitzer este laureat al Premiului Nobel. Și premiul acesta l-a adus bani: frumoasa sumă de 33.000 de dolari. „Banii — a declarat medicul — nu sînt ai mei. Sînt ai bolnavilor mei".

Astfel — prin contribuția unui singur om — s-a construit spitalul, s-au construit locuințe...

Minunat exemplu de abnegație, de totală dăruire.

Cu prilejul împlinirii respectabilei vîrste de 85 de ani, marele umanist a avut plăcuta surpriză a unor vizite. Guvernul Republicii Democrate Germane a ținut să-i transmită felicitări prin cîtiva oameni de știință. Au venit, în pustiul în care bîntuie o căldură de aproape 50 de grade, profesorul dr. Havemann și secretarul general Gerald Götting de la Universitatea Humboldt din Berlin. Pe lîngă daruri sărbătoritul a mai primit și 10 lăzi cu medicamente pentru bolnavii săi.

Miron LIVIU

Pehlivani, suitari, măscărici

La noi denumirea „teatru de curte" poate părea pretențioasă, după cum poate stîrni confuzii chiar în legătură cu dezvoltarea teatrului romînesc. Denumirea ar putea evoca, greșit, teatrul de curte care a existat cu adevărat în multe țări din Apus, în Franța lui Ludovic al XIV-lea de pildă, sau în Rusia Ecaterinei a II-a.

Teatrul acesta de curte, un fel de școală pentru curteni, noi nu l-am avut. Ceea ce am avut însă, dar de-abia din secolul al XVII-lea, în Moldova, iar în Țara Romînească mai tîrziu, pentru că viața de curte munteană s-a desfășurat mult mai simplu, — a fost un fel de protocol de curte, în care influența turcească era vădită. Nunțile, în special, au fost prilejul pentru desfășurarea unor spectacole din care elementul teatral nu lipsea. Pehlivanii, de la cuvîntul turcesc care înseamnă luptător, și măscăricii, a căror funcție avea asemănare cu aceea a clovnilor, își dădeau parca lor de contribuție, spre hazul privitorilor. Nunta fiicei cele mari, Maria, a lui Vasile Lupu, în 1645, la Iași, cu cneazul Radzivil, a prilejuit un fel de reprezentație de teatru, consemnată de un cronicar maghiar: „Această nuntă s-a făcut cu mare solemnitate. Din Polonia venise multă nobilime înaltă și deputații regelui și a mai multor magnați, foarte frumos îmbrăcați, cu haine frumoase și cu copii cu echipamente strălucite, actori și o mulțime de oameni, cam la 2000 călăreți și pedeștri... Pe întreaga masă, lungă, numai blide și talere de argint, feluri de feluri de muzici, oameni ce făceau petreceri de carnaval, jucători pe frînghie, călușeri și oameni care arătau feluri de feluri de jocuri, de petreceri, de care trebuie să te minunezi".

În afara pehlivanilor, domnitorii, încă înaintea epocii fanariote, apelau la serviciile măscăricilor, meniți, să alunge „ucigătoarea plictiseală" a curților valaho-grecești. Măscăricii erau un fel de bufoni tocmiți anume la alaiuri domnești sau la festivități particulare pentru a înveseli lumea. La încoronări, de pildă, mergeau înaintea alaiului domnesc, încălecați de-a-ndoaselea pe cai, îmbrăcați în haine împestrițate, cu toate culorile, bătătoare la ochi și cu felurite găitane, pe cap aveau fesuri roșii, de care-și atîrnau două sau trei cozi de vulpe, ce fluturau în jurul capului; călărind, făceau felurite scălămbăieli, țipau și se străduiau să facă lumea să rîdă.

Bogatul domnitor Constantin Brîncoveanu avea la curte și pehlivani și măscărici; plata lor era trecută cu amănuntul în catastiful socotelilor.

Cu venirea domnilor fanarioți — cum fiecare dintre ei se socotea un urmaș al împăratului bizantin, obligat să-i imite cît de cît fastul — eticheta curții s-a schimbat, în sensul că a devenit mai complicată, adăogîndu-i-se mai multă pompă. Între altele, din alaiul domnesc făceau parte, s-ar crede ca o dovadă de oarecare considerație, „toți lăutarii pămînteni" urmați de „muzica europeană". Aceasta nu înseamnă însă că cei din clasa boierească acordau vre.un respect muzicanților; nici ei, întocmai actorilor, nu meritau „a face parte din eghemonia clasei boierești". Și astfel a fost socotit ca un act de mare curaj, apariția, în 1852, pe scena teatrului din Iași, a lui Gheorghe Burada, fiu de vornic, pentru a da un concert cu acompaniament de pian.

Veselia era obligatorie și atunci cînd vodă ieșea la plimbare. Cu acest prilej intrau în funcție suitarii care se asemănau cu măscăricii la îmbrăcăminte dar care mai aveau o „misiune" specială. Boierii, imitatori ai felului de viață al domnitorului, aveau și ei suitarii, pe care deseori îi puneau să-și bată joc sau să amenințe pe adversari. Acestia înghițeau spusele „nebunului", răzbunîndu-se prin aceleași mijloace, cînd dușmanul trecea prin fața casei boierului batjocorit. Suitarii, care purtau căciuli mari de blană de tigru, împodobite cu oglinzi, la briu pistoale iar în mîini toporașe, — „mergeau pe jos înaintea alaiului și făceau sărituri comice și ghidușii, strîmbîndu-se și rizînd cu hohote către lumea adunată ca ea să fie cu chef și veselă, cînd va trece vodă". Domnitorul Nicolae Mavrogheni — „posnă a firii", cum a fost numit — avea obiceiul, ne povestește Ion Ghica, să iasă la plimbare răsturnat într-o caleașcă poleită, trasă de patru cerbi cu coarnele aurite și înconjurat de slugi, de arnăuți, de suitari, de paiațe, cu căciuli lungi de postav pestriț, îmbodobite cu cozi de vulpe și cu clopoței și care „se strîmbau la trecători și insultau femeile cu vorbe nerușinate" — aceasta în sunetul surlelor, tobelor, meterhanelelor.

Nu putem încheia aceste fugare rînduri despre așa zisul teatru al curților domnești și boierești, fără să subliniem faptul că asemenea manifestări „teatrale" oglindeau viața de huzur a nobilimii autohtone. Trebuie semnalat însă că dacă o bună parte din conținutul acestor manifestări „teatrale", au dispărut cu vremea, unele elemente din aceste spectacole, cum ar fi clovnerille, au intrat în relație cu manifestările de dramă populară, contribuind la dezvoltarea acestora.

Ioan MASSOFF

CALENDAR

18 — 24 iulie

18 iulie

1864 Înființarea universității din București.
1811 S-a născut romancierul englez Thackeray.

19

1893 S-a născut marele poet sovietic Maiakovski (m. 1930).
1874 S-a născut dr. C. Levaditti, cercetător romîn în domeniul medicinii (m. 1953).

20

1514 Gheorghe Doja este ars de viu la Timișoara.
1304 S-a născut marele poet italian Fr. Petrarca. (m. 1374).

21

1808 S-a născut Simion Bărnuțiu (m. 1864).
1796 A murit poetul englez Robert Burns (n. 1759).
1907 A murit marele nostru pictor N. Grigorescu (n. 1838).

22

1939 A murit scriitorul realist I. Mironescu (n. 1883).

23

1949 Iau ființă primele G.A.C. din țara noastră.

24

1328 S-a născut scriitorul democrat revoluționar rus N. G. Cernișevski (m. 1889).

Noutăți în „arta abstractă"

Cum ar putea fi sporit prestigiul „picturii abstracte"?

Iată o întrebare fatală, pe care și-o pun tot mai des „abstracționiștii" occidentali, ale căror lucrări sînt respinse de toți oamenii cu judecată sănătoasă. Maeștrii acestei orientări în artă nu dispera însă. De vreme ce nu pot inventa ceva formidabil în domeniul „subiectului" (zdrențele de orice fel, cutii de conserve, cuie și alte deșeuri au fost deja folosite pentru realizarea de „capodopere"...) ei s-au gîndit să schimbe radical însăși tehnica picturii. Oare — s-au întrebat ei — n-a venit timpul ca, în sfîrșit, să aruncăm la lada cu gunoi ustensilele vechi: paleta și dalta de sculptor care au servit mîinii de-a rîndul și cu ajutorul cărora s-au realizat adevărate capodopere?

Iată-l, de pildă, pe Yves Cleine, acest, să avem iertare, pictor din Paris. El este de părere că în creația sa modelul joacă un rol pasiv.

Ar fi mai bine — și-a spus el — ca în loc de a picta după natură, să luăm modelul, un nud și să pictăm cu ajutorul lui. În speță, iată ce recomandă dînsul: Modelul este mîzgălit cu cufori și apoi tîrît pe o foaie de pînză așternută în acest scop. Și uite așa se naște o nouă pictură. Fotografia noastră (1) îl înfățișează pe Yves Cleine în „laboratorul său de creație", precum și rezultatul obținut.

William Morris din Los Angeles consideră că în pictură mîinile îi se acordă un rol prea important, neglijîndu-se total contribuția pe care ar putea-o aduce picioarele. Iată-l în fotografie (2) pictînd cu picioarele, pe care bineînțeles în prealabil le-a mîzgălit cu culori. Acestei orientări în pictură el a binevoit să-i dea și un nume, calificînd-o drept „expresionism activ".

În sfîrșit, ultima fotografie dovedește că reprezentanții fotografiei artistice din occident, din fericire numai unii dintre ei, nu vor să rămînă în urmă față de colegii lor, pictorii abstracționiști. Un fotograf din Londra a construit o lentilă specială pentru obiectivul fotografic, cu ajutorul căreia a realizat o serie de fotografii-portrete. Ați putea crede că fotografia (3) o reprezintă pe drăgălașa artistă de cinema Audrey Hepburn, fotografiată de „maestrul fotograf" Vidgey din Londra?

„Tramvaiul liniștit"

(Urmare din pag. 1-a)

— Am spus că nu te mai recunosc. Că nu ești consecvent cu concepția ta despre „simfonia orașului modern". Să nu-ți închipui că dacă nu ne-am văzut atîta timp nu ți-am urmărit reportajele. Nu ești tu acela care ai afirmat că simfonia străzii active e o împletitură tonică de felurite vuiete — vezi că și eu te-am memorizat? — huruituri de tramvaie, țipete de claxoane, pleznituri de eșapamente, sforăituri de motociclete? Nu susțineai că liniștea e provincială, desuetă, nestimulatoare, moliie și mai știu eu ce? Că zgomotul e ca un masaj pentru sistemul nervos, ca o hidroterapie a energiei potențiale?

— Dar vezi că...

— Dă-mi voie să continui. Nu-l ridiculizai pe un burghez care atunci cînd vreo indigestie cu caltaboși îl trîntea la pat punea să se așeze paie pe trotuarul și pe caldarîmul din jurul casei sale ca să nu-l deranjeze căruțele? Ai născocit faptul?

— Ba e adevărat. Negustorul stătea prin Mecet. Dar vezi că...

— Lasă-mă, nu mă întrerupe. Vreau să te mai înfund cu citate din propriul tău „credo" citadin, „de cetățean al orașului trepidant". Ai uitat „că zgomotul e o chestiune de adaptare"? Dîndu-te pe tine de exemplu, nu te lăudai că dormi pe zgomot ca fachirii pe cuie? Mai mult. Îți devenise, cică, atît de indispensabil, încît, în intervalele de acalmie, nu mai găseai somn. M-a amuzat — observă cît de atent te citesc — un episod dintr-un reportaj al tău. Acela cu stația de taximetre din fața blocului unde locuiești, veșnic forată de demarajul automobilelor cu noctambuli. Cum se întîmpla vreo criză de pasageri și era liniște în stație, nu le strigai șoferilor de la fereastră: „băieți, dați drumul la motoare, că nu pot dormi!" Mint?

— Nu minți. Mă și flatează citatele. Numai că atunci locuiam acolo, într-un cartier fără tramvaie și-mi convenea să fac pe eroul de cabinet. Habar nu aveam ce înseamnă zgomot serios. Ala era surogat, miniatură...

— Te-ai mutat?

— Da. De cîțiva ani stau în Schitu Măgureanu. În alt climat acustic, ca să zic așa. Se compară cu ce a fost dincolo? E cum te-ai transfera dintr-o fabrică de vată într-o cazangerie. Aici unde domiciliez, zgomotul e un perpetuum-mobile. Nu cunoaște nici odată, la nici o oră, afonia. Blocul nu-i decît la patru metri de traseul tramvaielor. Patul e pe șinele lor, vagoanele gonesc prin așternut.

— Acoperă-te cu plapuma peste cap.

— Ai zis ceva?... Umblă pe masa de lucru, circulă prin cameră și cînd îmi vin prieteni tramvaiul ne perforează tacîaua ca leul la circ discul de hîrtie. Trebuie să așteptăm o pauză între două tramvaie ca să racordăm firul discuției. Rizi. Ași vrea să te văd pe tine vorbind prin semne cu ai tăi. De cînd locuiesc aici am renunțat la cățeluș. Nu-l aud lătrînd și e ridicol un pekinez care deschide gura clămpănind-o spre ușă, fără să scoată un hămăit. Dar pianul? Degeaba execut numai Wagner. Oricît aș izbi în clape, nici un sunet...

— Ca Beethoven... E cum ai cînta în gînd...

— Ai spus ceva? zgomotul e mai ales o maladie de vară. Se insinuează prin ușa deschisă. Contaminează pînă și natura. Cișmigiul, bunăoară. E la zece metri de casa mea. Stai în balcon și-i savurezi deliciile — vegetația, păsărelele Aș! De afară parcă-i îmbibat de rezonanțele străzii. Păunii țipă ca tramvaiul la curbă, mierlele imită claxonul automobilelor și pînă și plopii parodiază foșnetul tulumbelor cu care se spală în zori caldarîmul.

— Fugi încolo. Exagerezi de dragul metaforei, al dramatizării gratuite.

— De ce vorbești așa de încet? Sueri de faringită? La revedere. Nu, nu mai stau. Dacă vrei să mai schimbăm o vorbă, haidem în alt loc. Într-o stradă fără tramvaie.

— Tiii, că nervos ai devenit! Două minute numai, măi omule. Voiam să-ți spun ceva. A, da! Ceva care o să te bucure. Curînd scapi de zgomot. Am citit într-un ziar că s-a inventat „tramvaiul liniștit".

— Știu. Tot ce se referă la combaterea zgomotului, colecționez. Am participat la simpozionul inițiat și tutelat de Academia R.P.R. pe această temă. M-a bucurat adeziunea lui Geo Bogza la campanie. I-ai citit articolul? Ai văzut ctită poezie poate inspira antivuietul? Am pus la dosarul respectiv „Romînia liberă" cu articolul tov. Nicolae Soare, vicepreședintele Comitetului Executiv al Sfatului Popular „Gheorghe Gheorghiu-Dej", raionul în care se află și strada mea. Articolul e intitulat „Pentru liniștea străzilor". Da, am văzut și eu că I.T.B.-ul e preocupat de un asemenea vehicul ideal. Hm!, grozav lucru un tramvai care circulă în vîrful picioarelor! Ce perspectivă paradisiacă! Ar fi ca o deflagrație în vid, ca un tunet într-un balot cu bumbac... „Tramvaiul liniștit"!... Ce titlu de serenadă! Are ceva de scrinciob, de... hulubărie, de caramelă cu miere, de...

— Etcetera, etcetera...

— Da, am reținut cu nespusă plăcere asigurările date de inginerul-șef al I.T.B.-ului, tovarășul Petrescu — mi-am întipărit, precum observi, și numele — că se lucrează de zor la realizarea tramvaiului-minune. Îmi dau seama că e o problemă grea și că rezolvarea ei cere o deosebită ingeniozitate. A scoate zgomotul dintr-un tramvai e curată năzdrăvănie. Te izbești de proprietatea asta a metalului, în substanța căruia intră, ca și apa în țesuturile vietăților, o cantitate superfluă de zgomot. Încă nu s-a reușit să se extragă zgomotul din metal la obîrșia lui, cînd e materie brută. Sau mai știi... — și asta mă face indulgent, ba chiar mă înduioșează — el se impregnează de vuietul ciocanelor care îl prelucrează, de vulcanicul vacarm al sculelor cu care muncitorul îi dă formă și finalitate, fie că e vorba de tinichea pentru jucăriile copiilor sau de vreo piesă de oțel pentru cogeamite strunguri, cum fabricăm și noi. De cîte operații inverse, ca să zic așa, nu e legată debarasarea metalului de zgura zgomotului, sau amortizarea, neutralizarea lui. Dacă ai citit cu luare aminte interviul tov. Petrescu, ai văzut că asta nu-i treabă ușoară. El spune că în primul rînd o serie de surse de zgomot sînt strîns legate de însăși construcția tramvaielor. Întîi zgomotul produs de mersul roții de fier pe șină, transmis apoi spre caroseria vagonului, care se comportă ca o cutie de rezonanță, amplificîndu-l. Apoi uruitul motoarelor. Apoi frînele care-și dau în petec la trecerea peste încrucișări și macaze, la opririle în stație. Ca să se înlăture aceste izvoare de zgomot, se experimentează felurite soluții: roți elastice cu adause de plăci de cauciuc, angrenaje executate dintr-o singură bucată tăiată cu mare precizie, un nou tip de podea izolantă. Și să nu uităm liniile. Și ele au constituit obiectul unor cercetări adecuate. Precum vezi, mai e oleculță de furcă pînă să capete viață „tramvaiul liniștit". Dar trag nădejdea că nu mai e mult.

— Îmi pare bine că ți-a venit inima la loc.

— Da, am reținut cu nespusă plăcere asigurările date de inginerul-șef al I.T.B.-ului.

— Mersi. Dar cum se face că ești atît de șamotat la efectele zgomotului? Parcă ai avea un sistem nervos căptușit cu cărămidă refractară. Probabil că locuiești la cimitirul Ghencea.

— Te înșeli. Locuiesc și eu într-un cartier cu tramvaie, ca și tine.

— Și nu te deranjează?

— Prea puțin Ba mai deloc.

— Nici profesional nu te stingherește?

— De cîțiva ani am ieșit la pensie. Ca să-mi ocup timpul fac parte dintr-o orchestră de amatori de jazz. Eu îs cu toba mare.

— Aaaa... La revedere. Am zis la revedere. Nu se aude?

F. BRUNEA-FOX

DA, VARA...

Cînd vara se coboară-n atmosferă
Lejeră
ca un puf de păpădie,
Văzduhul cu statura lui înaltă
Tresaltă
în mantaua străvezie.

Căldura se împrăștie intensă
Și densă
Peste urbea toropită,
Pingelele imprimă pe pavaje
Mulaje
de materie topită...

Da, vara-a copt caisele rotunde,
Și-n unde
ea îndeamnă trandafirii
Esențele esterice să poarte,
Departe
soli eterici ai iubirii.

Da, vară... cu Snagovul pe aproape
În ape
tot văzduhul să-și scufunde!
Triunghiul unei iole grațioase
Să-și lase
dunga valurilor scunde.

Da, vară... cu Mamaia și cu Roaită
(O raită
mai dai și la Eforie)
S-admiri în staniolul mării noastre
Albastre,
noua coastei feerie.

Da, vară... cu cabane cocoțate
În spate
sus pe Omul în Bucegi
Da, vară, care urcă-n serpentine
Cu sine
în excursii școli întregi...

Da, vara chiar în urbea noastră
mare
Își are
ea admiratorii ei:
Prea urcă de prin parcuri bunăoară
Ușoară
boarea gri de mititei.

E-atît de bine-n serile de vară
Cînd zboară
în cascade de lumină
Imagini de neon ce se-ntretaie
Cu-o droaie
de miresme de grădină!

Și seara scoate oamenii în stradă
Să vadă
cum refluxul de dogoare
Dispare în văzduhul de mătasă
Ce-și lasă
violeta sa splendoare.

Atuncea Bucureștiul se deșteaptă
Și-așteaptă...
și-n luminile măestre
În zarva bulevardelor ce crește
Zimbește
prin bezicle de ferestre.

Const. OTTESCU

Interviu cu o meduză deșteaptă

Or fi ele, meduzele, animale inferioare, dar ce-i al lor e-al lor. Sînt sincere.

Dacă îți spune o meduză ceva, apoi să nu mai ai nici o îndoială. Nu minte. Or mai fi și printre ele din alea care... Ce vreți? Pădure fără uscături nu se poate.

Am stat de vorbă aici, pe litoral, cu zeci de meduze. Una dintre ele (asta de la început mi-a făcut o impresie proastă) m-a luat de mînă și m-a dus lîngă un copilaș care se bălăcea aproape de plaja Eforiei.

Ascultați dialogul dintre ea și copil.

EA: — Cum te cheamă, copilule?
COPILUL: — Mihăiță.
EA: — Cu cine ai venit tu, aici la Eforie?
MIHAIȚA: — Cu mămica și cu nenea...
EA, meduza, către mine: — Ai văzut? Tăticul lui Mihăiță de „nenea" nu știe nimic... La noi, la meduze, nu se întîmplă așa ceva. Sîntem credincioase!

Am pus-o la punct pe meduza asta. M-a făcut chiar să mint. Am convins-o că „nenea" este frate cu tatăl lui Mihăiță.

O altă meduză a ieșit cu mine pe plaje. Mi-a arătat un semen de-al meu. Un om. Mai precis, un tînăr.

— Fii atent, mi-a zis meduza, hai să ne ținem după el.

— De ce?

— Ai să vezi!

Am pornit cu ea în urma tînărului. Acesta ochia toate persoanele de sex contrariu lui. Se uita la ele cu niște ochi de ziceai că-i Don Juan în persoană. Dacă nu chiar Don Juan, o rudă foarte apropiată de-a lui. A găsit, pînă la urmă, această rudă a lui Don Juan, un cearceaf de două persoane ocupat de o ființă blondă. S-a așezat și el și am auzit următoarele:

EL: — Jan mă chiamă... Nu sînt golan și am venit la mare și cu ceva bani. Te fac diseară un cazinou?

Nu știu dacă s-a făcut tîrgul, pentru că am luat meduza și-am intrat cu ea în apă. Am avut cu ea o discuție foarte aprinsă. Prea sînt negativiste. La despărțire, m-am jurat că în viața mea n-am să mai bag în seamă o meduză.

Jurămîntul însă nu mi l-am putut ține. La plaja de la Vasile Roaită am dat, însfîrșit, peste o meduză deșteaptă. Stătea aproape de mal, cu picioarele în apă, și cînta: „Parcă văd marea de cleștar înspumată..."

Știți cum cînta? Mai ceva ca un „dizior" de-al nostru. După asta a cîntat ca Maria Tănase. A făcut ca avionul, ca zepelinul, ca găina, ca prăjina de rufe, ca toate animalele de pe pămînt și din aer.

Mi-am zis: iată o meduză mai aparte. O meduză care nu se bagă în moravurile și năravurile noastre de pe pagina II. M-am dus la ea și i-am luat următorul interviu:

INTREBARE: — Ce mai faci?
RASPUNS: — Plictisită!
INTREBARE: — De ce?
RASPUNS: — Cum dracu să nu te plictisești? Toată ziua aud numai discurile astea. Stația de amplificare de la cantina 12 numai cu Mircea Crișan îl pune și pe cel cu Maria Tănase. Altă stație, de la altă cantină, pune de cîte 10—15 ori „Parcă văd marea de cleștar".

INTREBARE: — Dar explică-mi, te rog, ceva: tu ești meduză, cum ai putut să înveți pe dinafara?...

RASPUNS: — Picior de pian să fii și tot te înveți. Eu nu stau numai o serie aici. Sînt de la începutul sezonului și tot aceleași discuri...

Ce ziceți, nu-i deșteaptă meduza asta?

INTREBARE (pusă de meduză): — Pentru „Magazinul" îmi iei interviul?

RASPUNS ȘI INTREBARE: — Da, citești „Magazinul"?

NUMAI RASPUNS: — Da. Am și colecție. Un singur număr mi-a lipsit din colecție, dar am făcut rost de el.

INTREBARE: — Ce ginduri ai pentru viitor?

RASPUNS: Vreau să învăț o meserie.

INTREBARE: — Ce meserie?

RASPUNS: — Frizerie, că-mi place să cînt din mandolină.

M-am bucurat că și-a ales meseria asta. La anu, cînd o să vin iar la Vasile Roaită, știu că o să fiu bărbierit ca lumea, nu ca acum. M-a ciopîrțit unu...

Interviul se oprește aici, că-i stație și trebuie să cobor.

Nicuță TĂNASE

Moravuri și năravuri

POSTA REDACȚIEI

N. ANASTASIADI — Oradea: Poezia „Uzina" își propune mult, dar nu reușește să realizeze intențiile. Fiindcă știm că mai aveți o copie (adică originalul, deoarece la dreptvorbind copia o deținem noi), vă rugăm să o mai recitiți și să vedeți că versurile sînt prozaice, că imaginile sînt forțate, că folosiți dos dezacordul între subiect și predicat.

Ca să exemplificăm redăm doar o singură strofă:

Oameni cît furnica,
conduce trenuri jucării

Pline cu zgură încinsă ce dă raze aurii,
Sînt trase de o mașină cu totul mititică
Iar fumul de-o șchioapă în sus se tot ridică.

Dacă o analizați cu atenție, ținînd seama de observațiile noastre, veți găsi în ea întrunite toate lipsurile semnalate.

DAN CONSTANTINESCU — Craiova: Doriți să publicăm în revista noastră documentația tehnică pentru a vă putea construi o mașină de spălat rufe. „Sînt convins că o să vă mulțumească foarte multe soții ce vor fi ușurate, făcîndu-li-se un asemenea cadou, spunați dv. Firește — concludeți — o să vă mulțumească și soția mea, cînd va fi și care va fi".

Dorim să auzim cît mai repede că v-ați căsătorit și că aveți o mașină de spălat. E păcat însă să vă

Itinerar turistic

Kiev — Leningrad — Moscova (I)

Citisem multe lucruri despre Uniunea Sovietică, văzusem fotografii și filme nenumărate. Cunoșteam realizările grandioase ale popoarelor sovietice. Emoția ne stăpînea totuși cînd am trecut frontiera primului stat socialist din lume. După ce trimisesem ultimul salut grănicerului romîn, am prelungit gestul pînă cînd, la cîțiva zeci de metri, l-am văzut pe grănicerul sovietic ce saluta trecerea trenului. Nu eram singurul. La ferestre, toți turiștii din tren își manifestau în același fel sentimentele. Eram bucuroși de a fi păsit pe pămîntul Marii Uniuni Sovietice, de a-i cunoaște îndeaproape pe oamenii sovietici.

După îndeplinirea formalităților de rigoare, după ce un medic ne-a întrebat dacă cineva are cumva nevoie de asistență, iată-ne instalați în confortabilele vagoane sovietice. Pentru cei mai mulți dintre noi trenurile din U.R.S.S. constituiau o noutate. Largi, spațioase, ele dovedesc o grijă deosebită pentru omul care trebuie să străbată imensele distanțe ale țării sovietice. În fiecare compartiment stau cîte patru persoane, tot atîtea cîte banchete de dormit. Nici nu s-a pus bine trenul în mișcare și însoțitoarea vagonului ne-a și predat, fiecăruia, cîte un așternut complet, legat și prevăzut cu sigiliul spălătoriei. Operația odată terminată a venit rîndul ceaiului... Pregătit în samovarul cu care este înzestrat fiecare vagon, el este oferit în elegante cești cu suport de metal. Neobișnuiți însă cu sistemul combaterii zădufului cu ajutorul licoarei fierbinți, noi ne interesam însă, spre mirarea și dezamăgirea însoțitoarei, de cea mai apropiată gară pentru a consuma vestita „marojnaia", înghețata a cărei renume a depășit fruntariile țării.

De la fereastra trenului

Acum, cînd zilele călătoriei au rămas în urmă, încerc să-mi adun impresiile culese de-a lungul miilor de kilometri pe care i-am străbătut în Uniunea Sovietică cu avionul, cu trenul, vaporul, mașina și... pe jos.

De la fereastra trenului poți să vezi peisajul natural al unei țări dar poți observa prea bine, aș spune, și peisajul social.

...Primele sate prin care trecem. Multe case noi. Nenumărate altele în lucru. E parcă uvertura marii simfonii a construcțiilor la care vom asista mai tîrziu, în timpul peregrinărilor noastre prin Kiev, Leningrad și Moscova... Pe acoperișuri, sute și sute de antene de televiziune. Garajele sau prelatele din curțile caselor te determină să intuiești că automobilul pătrunde tot mai mult în viața satului colhoznic. Gările, prin toate ne-am dat jos, străluceau de curățenie; peste tot nenumărate bufete cu gustări reci și băuturi.

...Pe însenate trenul s-a oprit pentru cinci sau zece minute la Vapniarka. Am coborît pe peron și ne-am aruncat cîteva clipe privirile spre locurile legate în amintirea oamenilor de oribilele crime comise aici de fasciști, în timpul celui de-al doilea război mondial. Începuse să plouă mărunt. Lîngă noi, cîțiva copii intonau unul din acele cîntece pe care pretutindeni puii de om le înghit atunci cînd cerul își desleagă baierile. Melodia ne-a trezit din triste aduceri aminte. Ne-am uitat încă odată în jur, așa cum am

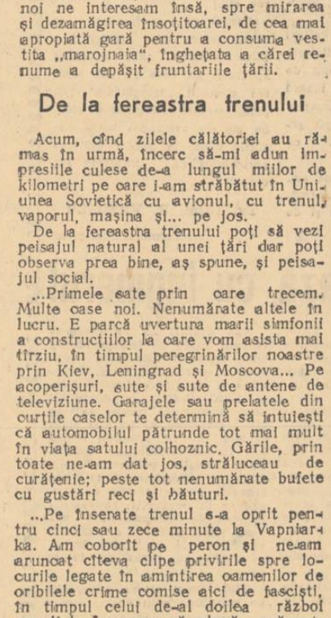

Monumentul ridicat în memoria eroilor căzuți în Marele Război pentru Apărarea Patriei

făcut prin toate așezările în care ne-am oprit. Totul arăta că oribilele răni ale războiului fuseseră tămăduite, că viața învinsese moartea, că oamenii mergeau înainte cu pași gigantici.

...Un șuierat scurt. În vagoane. Trenul pleca mai departe spre Kiev. De vreun ceas soarele apusese. Amurgul începuse să se lase. Dar parcă o mînă nevăzută oprise soarele dincolo de geana orizontului. A mai trecut un ceas și încă unul. De înoptat însă nici vorbă. Pînă la sfîrșit cineva a dezlegat „misterul".

— Ne apropiem de nord, ziua se lungește. Facem o repetiție pentru noptile albe leningrădene.

...După masa de seară, însoțitoarea ne-a mai adus un ceai, sorbit de astădată cu voluptate. Culcarea. La trei și jumătate noaptea am ajuns la Kiev. Pînă la gară, de-a dreapta și de-a stînga drumului mîile și mîile de becuri aprinse, trecute în revistă vreme de vreo jumătate de oră, ne-au indicat dimensiunile acestui prim oraș sovietic pe care urmam să-l vizităm.

Dimineața mai înainte ca ghidul ce avea să ne întovărășească în călătoria noastră să fi venit la hotel, nu am rezistat tentației și am plecat într-o scurtă plimbare prin oraș.

Orașul de pe Nipru

Hotelul nostru se afla situat pe unul din bulevardele în pantă ale Kievului, bulevard ce poartă numele lui Taras Sevcenko, marele fiu al poporului ucrainean. La capătul lui, spre Kreșciatik, imensul și elegantul bulevard central al orașului, se înalță monumentul lui Lenin, întemeietorul marelui stat sovietic. Pe soclul monumentului, opera sculptorului Merkurov, se aflau cîteva buchețele de proaspete flori, tăiate chiar în acea dimineață din vreo grădină a acestui imens oraș-grădină.

...În Kiev — leagăn a trei popoare frățești: rus, ucrainean și bielorus, există numeroase și valoroase mărturii ale îndepărtatului trecut. Urcînd pe bulevardul Sevcenko, am ajuns după puțin timp într-o piață mare unde se află monumentul ecvestru al lui Bogdan Hmelniți. De pe un imens soclu de piatră acoperit de plante agățătoare, Bogdan arată cu buzduganul întins spre Moscova. Monumentul simbolizează poporul ucrainean care a privit întotdeauna spre Moscova precum și actul unirii Rusiei cu Ucraina, înfăptuit cu trei secole în urmă. Locul e istoric. În fața pieții se află catedrala Sf. Sofia, clădită în 1037, cu superbele ei fresce și mozaicuri. Cupolele sale aurite (7 kg. de aur!) atrag de departe privirile. În curtea catedralei intrăm în vorbă cu un tînăr care ne dă cu amabilitate sumedenie de explicații.

— Catedrala a jucat, la vremea ei, un rol important în răspîndirea culturii; prima bibliotecă și prima școală din Kiev au luat naștere aici. În timpul războiului, biserica a fost distrusă într-o oarecare măsură de invadatori. După război a fost însă refăcută.

După ce tînărul nostru interlocutor și-a vărsat apoi din nou focul pe cotropitorii care au distrus acest monument istoric, și-a luat rămas bun de la noi atrăgîndu-ne totodată atenția și asupra altor aspecte.

— În piața lui Bogdan, de alături, s-a sărbătorit unirea Rusiei cu Ucraina, care a avut loc în 1654, în urma istoricei Rade de la Pereiaslav. Să-l priviți neapărat pe Bogdan. Brațul lui, îndreptat spre Moscova, arată că poporul ucrainean își întărește necontenit legăturile sale indestructibile care-l unesc cu poporul rus.

Kievul — un imens parc

„...Am plecat de la catedrală spre malul Niprului. Bulevarde și străzi extrem de largi. Peste tot verdeață. De altfel, Kievul în întregimea lui, este un imens și impresionant parc. Din întreaga suprafață a orașului, 76.000 ha., aproape 46.000 de ha. sînt ocupate de grădini. Dacă ar fi să caracterizăm Kievul ar trebui să spunem că acest imens parc e plin de monumente istorice care se îmbină în mod armonios cu monumentalele clădiri și cartiere noi sau care sînt în construcție.

Dar să ne continuăm călătoria spre Nipru. Pe o colină așezată pe malul rîului, în apropierea cartierului Podol, se ridică impunătoarea clădire a bisericii Sf. Andrei, construită între anii 1744—1767 de eminentul arhitect italian Rastrelli.

Pe același mal al fluviului, ceva mai departe, mergînd pe faleza ce se întinde pe colină, de-a lungul întregului oraș, în fața ochilor ți se deschide priveliștea încîntătoare a insulei Trukhanov, situată în partea stîngă a fluviului. Acolo, înainte de război se găsea un mare cartier. Acum întregul teritoriu constituie un uriaș parc. La marginea lui, pe malul fluviului, nenumărate instalații pentru sporturile nautice. În largul fluviului, cu bărcile, pe nisipurile de aur ale plajei, în pădurile umbroase de acolo vin zilnic mii și mii de locuitori să se odihnească, să facă sport.

— Acest parc a apărut în urma războiului, — ne spune blonda și fermecătoarea Liusia, ghidul „Inturistului", cea care ne-a condus pașii prin Kiev, după ce ne-am terminat solitara plimbare. **După război nu s-a mai socotit rentabil să reconstruim clădirile de pe insulă. Orașul a început să se extindă în alte părți.**

Marele pod care leagă cele două părți ale orașului

Războiul, continuă Liusia, ne-a costat mult. Orașul a fost distrus în mod barbar de către naziști. Astăzi însă nu a mai rămas nici o singură urmă a acestei îngrozitoare perioade. În fiecare an, capitala Ucrainei se îmbogățește cu noi blocuri, piețe și parcuri, stadioane și școli. Cartierul industrial de pe țărmul stîng al Niprului (și aici brațul Liusiei a descris un imens arc de cerc) crește văzînd cu ochii. El este legat cu orașul prin noul pod pe care-l vedeți, lung de un kilometru și jumătate.

Grotele de pe malul Niprului

...De jos, din apropierea undelor liniștite ale fluviului, observi imediat pe malul înalt al Niprului un complex de clădiri. Imagini din cromolitografii ale timpurilor trecute îți vin în minte. Clădiri multe, turle înalte, un brîu de piatră ce le înconjoară; toate acestea îți atrag de îndată atenția. Este vorba de un impresionant ansamblu de monumente istorice și de arhitectură ridicate de-a lungul mai multor secole. Este vorba de celebrul ansamblu de mînăstiri cunoscut sub numele de Lavra de la Kiev-Peciora. Podoabele și obiectele istorice conservate în muzeul Lavra constituie o mărturie a înaltei măiestrii a meșteșugarilor și arhitecților care au lucrat aici în secolele XVI—XIX. În mijlocul acestui complex de clădiri se află și o biserică distrusă complet. Aflăm că hitleriștii au aruncat-o în aer după ce au jefuit tezaurul ascuns în beciuri. Din fericire, o parte a tezaurului a fost descoperit și și-a putut relua locul la muzeu.

În aceste locuri atenția turiștilor

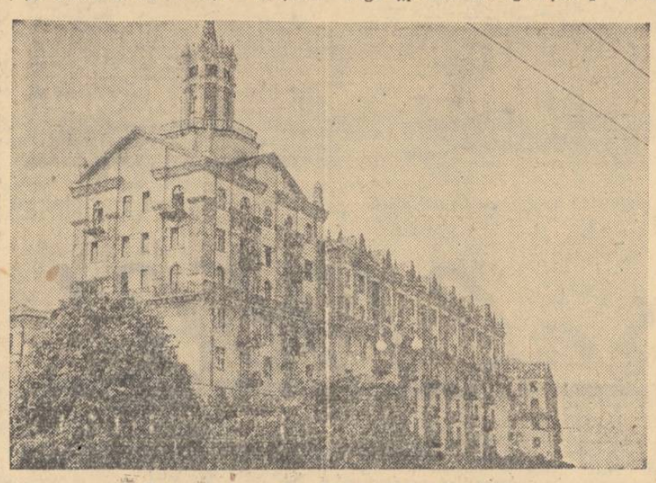

Iată numai una din clădirile de pe Kreșciatik

Bogdan Hmelniți, cu brațul întins, spre Moscova

mai este reținută și de grotele existente în malul Niprului; grote săpate încă de oamenii primitivi. Odată cu ivirea creștinismului în Rusia, în unele peșteri vechi care s-au păstrat, au început să locuiască călugări ce au înființat o serie de mînăstiri în această parte. Prima mînăstire a fost ulterior denumită Peciora, adică peșteră. Cu timpul, pe valea Niprului călugării au construit o biserică de lemn iar peșterile au fost transformate în locuri de înmormîntare subpămîntene — catacombe — după un obicei larg răspîndit în Orient.

În momentul de față mai există două peșteri ce se întind pe 227 metri, respectiv 280 metri. Adîncimea lor este de 5—25 m.; lățimea pînă la 1,2 m., înălțimea de 2 m. În peșteri există șase bisericuțe subterane. De ambele părți ale coridoarelor peșterilor au fost săpate niște cripte în care se găsesc așa-numitele moaște. De timpuri, călugării spuneau oamenilor că moaștele ar dispune de proprietăți miraculoase datorită faptului că trupurile îngropate în malul Niprului nu putreziseră. Biserica se folosea de aceste moaște, după cum ți dictau interesele. În perioada revoluției din 1905—1907, cînd evenimentele se precipitau, la cererea autorităților clericale s-au efectuat procesiuni cu moaște... Numai că, firește, moaștele nu au ajutat la nimic. A urmat Marea Revoluție socialistă din Octombrie.

Astăzi, orice copil din apropiere de mînăstire îți explică tehnica „confecționării" moaștelor. Un puștiulică, Vasia mi se pare că-l chema, ne-a explicat foarte doct: pe cale naturală cadavrele se pot usca atunci cînd există condiții naturale favorabile. Dintre acestea fac parte: compoziția solului, umiditatea pămîntului, temperatura medie permanentă, adîncimea la care a-a făcut înhumarea etc. Explicație, veritabilă lecție de ateism, ne-a fost confirmată apoi de un ghid al muzeului.

„Puntea îndrăgostiților"

...Am plecat de la Lavra, pe malul fluviului, la vale. Am trecut, gazdele nu ne-au dat voie s-o ocolim, și pe lîngă „puntea îndrăgostiților". Este vorba de un mic pod peste o ripă ce taie malul. Se pretinde că perechile care ajung pe el trebuie să ajungă fără doar și poate în fața ofițerului stării civile. Acesta își are de altfel reședința numai la cîțiva pași de „puntea îndrăgostiților".

Experiența nu am încercat-o. Am preferat să trecem cu mașina... pe sub pod și să vizităm cartierele noi ce se ridică pe malul sting. Din fuga mașinii am mai luat o imagine îndepărtată a auritelor turnuri ale Lavrei ce domină această parte de sus a Kievului.

...Nu se poate vorbi despre Kiev fără a pomeni despre Kreșciatik, acest bulevard imens ce taie orașul în două și merge perpendicular spre Nipru. Clădiri monumentale îl străjuiesc de o parte și de alta. Circulația, și nu numai pe acest bulevard, este extrem de animată, pînă la miezul nopții.

În Kiev, al treilea oraș al Uniunii Sovietice, se desfășoară o viață bogată, intensă. Am vrea să spicuim din carnetul nostru de însemnări numai cîteva date. O universitate cu 11 facultăți și 11.000 de studenți. În afară de aceasta, la Kiev se află Academia de Științe a R.S.S. Ucrainiene, Academia de științe agricole, Academia de construcții și arhitectură. În total orașul dispune de 20 de instituții de învățămînt superior care dau anual 40.000 de specialiști în toate domeniile... Nenumărate muzee și biblioteci (cea a Academiei de științe dispune de 13.000.000 de volume)... Șapte teatre dintre care cel mai renumit este Teatrul de Operă și Balet ce poartă numele lui Taras Sevcenko...

Oprim aici primele și fugarele noastre însemnări privind începutul călătoriei prin Uniunea Sovietică.

Eugen PHOEBUS

ACARUL... POHLMANN

Zeci de martori și experți de tot felul, acuzatori și apărători s-au perindat în fața tribunalului din orașul vest-german Frankfurt, în cele peste trei săptămîni de cînd a început faimosul proces Nitribitt-Pohlmann. Filele dosarului au trecut de cinci mii iar ziarele din Germania occidentală și de peste hotarele ei au consacrat procesului sute de coloane.

În rechizitoriile rostite în fața instanței procurorii s-au declarat convinși de vinovăția acuzatului Heinz Pohlmann și au cerut condamnarea lui la închisoare pe viață...

Cu toate acestea prea puțini din cei ce au urmărit cu atenție procesul de la Frankfurt sînt convinși că îndelungatele dezbateri și concluziile oficiale de la capătul lor, au dat răspunsul cu venit la întrebarea: Cine a ucis-o pe Rosemarie? — întrebare care de mai bine de doi ani și jumătate preocupă opinia publică vest-germană.

Mai precis, din seara de 29 octombrie 1957 cînd Rosemarie Nitribitt, cea mai „vestită" și scump plătită femeie de moravuri ușoare din Germania Occidentală, a fost găsită moartă în luxosul ei apartament, de pe Stiftstrasse 26 din Frankfurt, sugrumată cu propriul ei ciorap de mătase.

Carnetul îmbrăcat în mătase neagră

Crima, la început banală în aparență, s-a transformat curînd într-un scandal cu răsunet. Aceasta în momentul în care, datorită cercetărilor întreprinse pentru găsirea criminalului, lumina reflectoarelor a căzut asupra lumii în care și-a trăit viața de pierzanie „blonda Rosemarie" asupra cercurilor celor mai „distinse" ale marii burghezii vest-germane care sub masca puritanismului simulat, se bălăcește în mocirla descompunerii morale. A ajuns astfel de notorietate publică faptul că tînăra curtezană (avea numai 24 de ani cînd a fost ucisă) își recruta „clientela" din rîndurile marii finanțe — directori de fabrici, de bănci și președinți ai consiliilor de administrație ai marilor monopoluri precum și a reprezentanților cercurilor politice cu cea mai autentică „patină" creștin-democrată, care îi răsplăteau grațiile cu sume fabuloase, ajungînd uneori la mii de mărci. De altfel Rosemarie — prietenele ei au spus-o în cursul procesului — era deosebit de avidă de bani și de o zgîrcenie rară, avînd ambiția să ajungă femeia cea mai scump plătită din țara ei.

Martona Renate Nalepa, care figura ca și Nitribitt ca „manechin" în cartea de telefon, a relatat la proces că prietena ei se „răzgîndea" adesea după ce-și încasa respectabilele „onorarii" și cerea ulterior clienților ei sume importante în plus, pe care cei șantajați le plăteau fără a clipi din ochi de teama scandalului — adică a carnețelului îmbrăcat în mătase neagră în care Rosemarie își nota cu exactitate numele și adresele lor, carnet care a dispărut, însă, în mod misterios din casa curtezanei ucise...

Originară din Düsseldorf, unde a început să-și practice meseria la o vîrstă fragedă, Rosemarie s-a mutat la Frankfurt, pentru că aici, zicea ea, ocupanții americani plăteau mai bine... Curînd a reușit să-și facă rost de suma necesară pentru a putea părăsi trotuarul și să se urce în propria ei limuzină roșie, luxoasă (drept care i se și spunea în tot orașul „curtezana motorizată") cu ajutorul căreia își recruta clientela. În „înalta societate" a fost introdusă de membrul uneia din cele mai cunoscute „dinastii industriale" din Ruhr, după care au urmat toți cei din care și-a alcătuit cercul ei de clienți „serioși" de ambe sexe...

Unora dintre ei însă — așa se șușotea în Frankfurt — prietenia cu Rosemarie cea avidă de bani le devenise cam... incomodă.

Deziluzia

Cel arestat după crima din Stifstrasse 36 a fost un oarecare agent comercial Heinz Pohlmann. „În această privință remarca ziarul vest-german „Die Welt" — a produs o deziluzie că pe banca acuzaților a ajuns numai un mic agent comercial și nu cel puțin un director general".

Pohlmann, care a mai stat la pușcărie și înainte din cauza excrocheriilor diferite pentru care era cunoscut, a atras asupra sa atenția autorităților prin faptul că a cheltuit o sumă respectabilă de bani — circa 18.000 de mărci — chiar în zilele următoare crimei. El a recunoscut la instrucție (și ulterior și la proces) că în ziua cînd Rosemarie a fost sugrumată i-a făcut acesteia o vizită, dar că a fugit prin ieșirea de serviciu a apartamentului în momentul în care un „anumit domn" a sosit la Nitribitt (Numele acestui „domn" care, conform autorităților, dispune de un „alibi ireproșabil" a fost păstrat de acesta sub tăcere). Pohlmann a fost ținut în arest preventiv apoi pus pe picior de libertate din lipsă de dovezi. În timpul instrucției însă, el a amenințat — cu voce destul de tare pentru a fi auzit de o anumită presă — că dacă se va porni un proces împotriva lui el va face publică lista amanților lui Nitribitt pe care figurau între alte „persoane importante" și „unul din cei mai bogați oameni ai Republicii Federale". Drept care, de abia pus în libertate, Pohlmann a fost asaltat de reporteri și i s-a oferit să joace chiar rolul din filmul ulterior turnat despre „Fata Rosemarie". Curînd după aceasta a apărut în marea revistă vest-germană „Quick" primul reportaj semnat de Pohlmann intitulat „Quick caută ucigașul", care a produs o mare senzație. A fost însă primul și ultimul. Seria anunțată n-a mai continuat fiindcă Pohlmann a fost din nou arestat pentru o oarecare excrocherie și condamnat la 16 luni închisoare. (De aici a fost dus apoi direct pe banca acuzaților în procesul privitor la Nitribitt). Cît privește revista, ea a fost repede „convinsă" să renunțe de a-l avea pe Pohlmann printre colaboratorii săi...

Tăcerea se plătește

În legătură cu acest episod Pohlmann a dezvăluit în cursul procesului cum tăcerea lui a fost cumpărată de cei interesați să rămînă anonimi. Iată ce relatează în această privință cunoscuta revistă vest-germană „Der Spiegel": „Un detaliu senzațional al procesului a fost dezvăluirea că Pohlmann și-a vîndut, pentru 50.000 de mărci, „drepturile sale personale", unui „mare necunoscut" prin intermediul avocatului hamburghez dr. Herbert Ernst Müller. Contractul îl obligă pe „publicistul" Pohlmann la tăcere. Se afirmă că încă înainte de aceasta un alt necunoscut ar fi oferit 250.000 de mărci pentru ca Pohlmann să nu pomenească în reportajele din „Quick" unul din numele clienților lui Nitribitt. Avocatul Müller, care a dus cu Pohlmann tratative referitoare la trei asemenea contracte de tăcere dar cică, a încheiat numai unul, ne-a spus (adică revistei „Spiegel" n.r.): „Fără a da vreun nume l-am convins pe procurorul general Bauer (din Frankfurt) de necesitatea unor asemenea contracte. În definitiv erau în joc prestigiul german și interesele industriei de export vest-germane"...

Iată deci de ce, la deceptia despre care pomeneam mai sus citind ziarul „Die Welt", s-a adăugat și alta: în tot cursul procesului de la Frankfurt nu s-a pomenit nici un „nume mare" justiția vest-germană fiind mai curînd interesată să acopere mocirla în care trăiește clasa conducătoare din R.F.G. decît să descopere un ucigaș.

Așa dar magnații industriei și finanțelor vest-germane și cucernicii creștini democrați în ale politicii — clienți ai „fetei Rosemarie" — vor putea răsufla ușurați, după ce au tremurat ca nu cumva vreun martor mai prost plătit să pomenească despre mașina lui Herr X... cel cu oțelăriile sau aceea a lui Herr Y... cel cu minele de cărbuni, pe care a văzut-o — și nu odată — staționînd ore în șir în fața casei din Stifstrasse 36...

Aparențele au fost salvate și odată cu ele și liniștea „virtuosului" lor cămin...

Tăcerea bine plătită a reușit — ce e drept — să salveze de scandal unele persoane luate în parte. Dar sistemul cu miros de mocirlă a cărui excrescență a fost „cazul Rosemarie", a apărut în fața lumii în toată hidoasa sa descompunere și fățărnicie, arătînd cine sînt cei ce conduc azi destinele Germaniei occidentale.

A. STANCIU

Sicilia acuză

Nicăieri, dacă vorbim de țările europene, nu s-au păstrat la sate, într-o formă atît de neatinsă, orînduirile feudale, ca în Italia. Cea mai mare parte a pămîntului rămîne proprietatea marilor latifundiari. Folosindu-se de acest lucru, baronii și prinții exploatează necruțător pe țărani. Forma precumpănitoare de plată pentru pămînt este dijma, în care țăranul dă jumătate din recoltă stăpînului: la aceasta jumătate se adaugă încă plata pentru inventar, pentru vitele de muncă și altele.

Ni s-a arătat un contract încheiat între dijmaș și moșier. În el se prevede plata în bani și în natură pentru pămînt, dar afară de aceasta țăranul era obligat să aducă la domeniu de crăciun și paști patru perechi de păsări, 51 de ouă, de două ori pe an să plivească iarba de pe aleile moșiei, de două ori pe săptămînă să facă curățenie în curte, să spele rufe de cel puțin patru ori pe an. Iobăgia cea mai crunță în sec. al XX-lea! Iată de ce lozinca comuniștilor italieni: „Pămîntul să aparțină celor ce-l muncesc", care exprimă năzuințele de veacuri ale țăranilor, este atît de populară la sate.

Am călătorit peste 700 de km. prin Sicilia, am vizitat diferite raioane sătești, am rătăcit pe ogoare, am intrat în numeroase case ale dijmașilor și cocioabe ale argaților și pretutindeni am văzut cît sînt de săraci și cît de greu trăiește majoritatea țăranilor. Agricultura este foarte înapoiată. Fără să vrei te gîndești: natura și-a revărsat aici toate frumusețile — pămîntul împodobit cu vegetație, marea minunată, munții, a creat oameni frumoși, iar viața lor este atît de tragică.

În regiunea orașului Madzarino l-am vizitat pe dijmașul Angelo Boniani. Era într-o amiază călduroasă și însorită, de aceea toți membrii familiei care lucrează erau pe ogor. Am fost întîmpinați de o femeie tînără, simpatică, — soția unuia din cei patru fii ai bătrînului Angelo, și desigur de copilașii curioși și vioi. Dar n-au trecut nici zece minute și casa s-a umplut. Au venit feciorii, au venit vecinii, mai ales femei.

Familia Boniani este considerată, după nivelul de viață, ca mijlocașă. Ea

Corespondență pentru „MAGAZIN"

este formată din 9 oameni, care lucrează cîteva hectare de pămînt, măslini, vițe de vie, bumbac. Pentru folosirea pămîntului ea dă 50 la sută din recoltă. Afară de aceasta plătește separat pentru treierat, pentru inventar, îngrășăminte, se socoate chiar și folosirea frînghiilor.

— Nouă nu avem nimic: pămîntul, casa, animalele — totul aparține stăpînilor. Noi avem doar mîini, spinarea și datorii permanente.

Într-adevăr pentru anul 1959 familia a rămas încă datoare 65 de mii lire. Se înțelege de ce în toamna trecută dijmașii au organizat o grevă de 23 de zile cerînd reducerea datoriilor.

Repet, familia Boniani vorbind convențional este mijlocașă. Ce să mai spui despre viața multor mii de argați sicilieni care trăiesc în colibe, despre micii țărani care au un petec mizerabil și sărăcăcios de pămînt. În satul Palma di Monteco ne-a cuprins cu adevărat groaza — numeroși țărani sînt bolnavi de conjuctivită granuloasă și ea se transmite din generație în generație. Am intrat în colibele argaților și am văzut sărăcia cea mai neagră, lipsa totală de condiții igienice normale de viață.

...Într-o zi după astfel de întîlniri, în drumul spre punctul următor al călătoriei noastre am văzut pe un munte înalt ruinele unui castel medieval. Vremea a distrus cîtadela puternicului stăpîn, dar a lăsat neatinse vechile relații feudale, soarta tragică a țăranilor sicilieni.

Dar azi există și o altă problemă nu mai puțin importantă care frămîntă opinia publică italiană. Aceasta este petrolul Siciliei.

Încă pînă la cel de al doilea război mondial a început pe insulă explorarea țițeiului, care a dat rezultate pozitive. Nu întîmplător imediat ce au debarcat în anul 1943 armatele anglo-americane, comandamentul a căutat în primul rînd să pună mîna pe arhivele respective. Nu s-au lăsat așteptați nici „specialiștii". Curînd puternicul cartel petrolifer american „Gulf Oil" a căpătat în condiții foarte avantajoase prima concesie în regiunea orașului Raguza. Mai tîrziu, în vecinătatea orașului Gela, s-au înălțat sondele monopolului de stat italian E.N.I.

— Vă închipuiți la ce a dus politica nejustă, de-a dreptul nefastă, — ne-a spus cu amărăciune și necaz unul dintre industriașii de seamă din Siracuza. — În loc de a extrage și prelucra noi singuri țițeiul nostru, cu forțele statului, să spunem ale E.N.I., noi îl vindem. Beneficii de miliarde se îndreaptă dincolo de Ocean. De pe băncile școlii ni se repeta într-una: „Italia este o țară săracă, ea nu are zăcăminte minerale", iar noi sîntem gata și acum să repetăm această aberație.

Interlocutorul nostru trăgea nervos din țigară și continua:

— Vă voi spune tot ce gîndesc. Am avut odată ocazia să mă întîlnesc în chestiuni de interes cu reprezentantul Societății petrolifere americane. În fața lui se afla harta Siciliei împestrițată cu felurite însemnări. Am avut impresia că el marca și tăia harta insulei mele natale ca și cum în fața lui s-ar fi aflat statul lui propriu. Repet poate că toate acestea mi s-au părut doar, dar de atunci mi-am revizuit multe din părerile mele.

Cunoștința noastră nu era un reprezentant tipic al burgheziei italiene. Aceasta, politicienii ei, renunță necontenit la interesele naționale și vitale ale Italiei. Se știe, de pildă, că regiunea Raguza, unde domină „Gulf Oil", poate să dea de 5-6 ori mai mult petrol, dar extracția zăcămîntului foarte bogat este frînată. Despre aceasta se vorbește și se scrie mult și atît. În același timp sînt limitate în mod artificial posibilitățile de extracție și prelucrare a țițeiului de către patronii E.N.I.

Nu, nu în sărăcia Siciliei rezidă cauza vieții grele a muncitorilor și țăranilor sicilieni. Sicilia este bogată, bogată prin pămîntul ei și prin soarele generos, prin cîmpurile de măslini și plantațiile de citrice, zăcămînte minerale și, ceea ce e mai principal, prin puporul talentat și harnic. Acest lucru începi să-l înțeleagă tot mai mult oamenii simpli. Ei nu vor să trăiască în mizerie și foamete în numele bogăției și luxului celor puțini.

Am vizitat orașul Siracuza, un mare centru industrial al insulei, unde abia se terminase greva de 11 zile. Pretutindeni atîrnau încă placarde, chemări. Este caracteristic faptul că greva care a început cu revendicări pur economice la uzina de producție a îngrășămintelor în cea de a zecea zi s-a transformat într-o grevă generală și a căpătat o nuanță politică. La aceasta au participat nu numai muncitorii dar și funcționarii din magazine și instituții, studenții.

Cenușa Pompeiului

Despre moartea tragică a Pompeiului, despre ingrozitorul „nimicitor-gigant" — Vezuviu, știm din cărți. Dacă scriu acum despre acest imens oraș mort este pentru faptul că vizitarea lui sugerează multe idei și asociații de idei.

Iată în fața noastră se află acest oraș frumos și bogat cîndva, cu ulițe drepte și piețe largi, cu forum și teatru, cu temple mărețe și arene sportive. El a fost construit acum 2500 de ani în urmă, dar în anul 79 al erei noastre a fost distrus de forța uriașă a Vezuviului.

Am ajuns la Pompei către seară. Porțile orașului erau închise, numai patrulele polițienești circulau pe străzile lui moarte. Atmosfera era apăsătoare. Aici clocotea cîndva viața cu toate pasiunile omenești. Dar o noapte, — numai una singură! — și orașul a fost îngropat sub un imens strat de cenușe.

— Probabil că așa va fi și acum dacă se va dezlănțui un război, — ne-a spus gînditor Petro Gullo, funcționar la una din băncile din Neapole, cînd ne-am așezat să ne odihnim pe treptele unei case din Pompei.

Pe Gullo abia l-am cunoscut. Cînd vizitam construcțiile sportive antice s-a apropiat de noi un om, să tot fi avut 25-30 de ani și tărăgănat căutînd să pronunțe bine cuvintele, spuse:

— Zdravstvuite! (bună ziua). Am auzit vorbindu-se rusește și m-am hotărît să mă apropii. Sînteți turiști din Rusia?

— Da, sîntem din Rusia. — l-am răspuns eu. — Vorbiți bine rusește.

— Nu, nu așa de bine. Învăț limba de numai de doi ani.

— Pentru doi ani, este foarte bine, — l-am încurajat noi pe noul nostru cunoscut.

O demonstrație antifascistă la Palermo, desfășurată zilele trecute

Pietro Gullo s-a alăturat grupului nostru și împreună am mers pe străzile Pompeiului. După expresia feței, am observat că tînărul este frămîntat de gînduri neliniștitoare. Într-adevăr, despre ori ce discutam, el se întorcea neapărat la tema războiului.

— Știți, — a spus Pietro, — că chiar și asupra Pompeiului au fost aruncate în războiul trecut 160 de bombe. Ghidul local m-a informat despre acest lucru. Ce se va întîmpla dacă din nou... Bomba atomică e de o mie de ori mai îngrozitoare decît Vezuviul. Eu vă întreb pe dvoastră, după cum întreb zilnic pe prietenii mei de muncă, pe vecinii mei, — de ce guvernul nostru a consimțit să se amplaseze în Italia baze americane, de ce? Aceasta este îngrozitor!

Ce se putea spune lui Pietro? Întrebarea care îi neliniștește atît de mult, ne-a fost pusă pretutindeni.

În apropiere de orașul Siracuza din Sicilia am vizitat renumita cetate Dionisi, construită acum 2400 de ani. Un grup de muncitori care construiau drumul s-a apropiat de noi. Am intrat în vorbă. Unul dintre ei, arătînd cu mîna spre orașul vecin August, a spus:

— Acolo se află o bază N.A.T.O. Dar de ce se află ea aici, cu ce drept? Oare Italia are nevoie de baze?

La Pompei mi-am adus aminte de această discuție din Siracuza și i-am relatat-o lui Pietro. El m-a întrerupt și gesticulînd aprins, începu să vorbească repede:

— Vedeți, toți italienii vă pun întrebarea: „De ce? De ce baze? De ce N.A.T.O.? De ce Adenauer?" Guvernul să ne întrebe pe noi!

Pietro știe bine răspunsul poporului la aceste întrebări. Îl știm și noi. Călătorind prin țară, vizitînd aproape 20 de orașe, am văzut că milioane de italieni simpli trăiesc cu speranța în pace.

Se întunecase de-a binelea, cînd împreună cu noul cunoscut, sincer, înflăcărat și perseverent în discuții, am părăsit Pompeiul. Pietro a scos din buzunar o lanternă și luminînd cu ea trotuarele accidentate, pavate cu plăci mari de piatră, ale orașului mort, a spus:

— Unii oameni de stat ai noștri ar trebui să vină mai des pe aici. Aici se gîndește bine despre politică. Să asculte aceste pietre, — și el lovi în peretele unei case — ele știu ce înseamnă viu și ce înseamnă mort, ce înseamnă viață și ce înseamnă moarte.

...Dimineața părăsind Neapolul m-am uitat încă odată la Vezuviu. Temutul gigant era cuprins de o tăcere adîncă, spunînd parcă oamenilor: vedeți eu nu vă amenință, recunoașteți și voi. Viața este scumpă omului și ea poate fi minunată!

A. GREBNEV

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Ideea ingenioasă a unui cercetător romîn

Răsadurile tratate cu bioxid de carbon dau recolte sporite

După cum se știe plantele sînt adevărate laboratoare, care, prin fotosinteză, fabrică o serie de substanțe nutritive, de la amidon la zahăr. Materiile prime necesare acestor sinteze sînt apa și bioxidul de carbon din atmosferă. În medie, concentrația bioxidului de carbon din atmosferă este astăzi de 0,03 la sută — dar cu milioane de ani în urmă, în perioadele geologice ale vieții globului, concentrația bioxidului de carbon din atmosferă a fost mult mai ridicată, datorită, între altele, puternicei activități vulcanice din tinerețea planetei noastre. Abundența bioxidului de carbon din atmosferă a contribuit la dezvoltarea vegetației din preistorie: ferigi arborescente și arbori uriași, pe care-i descoperim astăzi în zăcămintele de cărbuni.

Să intensificăm fotosinteza

Cunoscînd acestea, numeroși botaniști s-au întrebat dacă îmbogățirea mediului cu bioxid de carbon, printr-un mijloc oarecare, n-ar putea să aibe drept consecință intensificarea fotosintezei, ceea ce ar face ca plantele de cultură să se dezvolte mai bine și să dea recolte mai bogate.

Cercetările au confirmat aceste presupuneri: sporind concentrația bioxidului de carbon de 10—20 ori s-a obținut o stimulare a creșterii plantelor și un spor de recoltă. Dar aplicarea în practică a acestor cercetări n-a fost posibilă, din cauza dificultăților legate de cultivarea în seră, într-o atmosferă bogată în bioxid de carbon, a unor mari suprafețe cu plante prezentînd interes economic.

Cercetătorul romîn V. Sotiriu a încercat să rezolve problema dintr-un alt punct de vedere, mult mai interesant. Tratarea temporară cu bioxid de carbon numai a răsadurilor plantelor — a întrebat el — n-ar putea să producă modificări capabile să se prelungească sau să apară mai tîrziu, după încetarea tratamentului?

Răspunsul a fost afirmativ. Într-o comunicare publicată recent, cercetătorul romîn a prezentat rezultatele sale — care lasă să se întrevadă importante consecințe practice.

Rezultate pozitive

Experimentînd cu pătlăgele roșii și mărind concentrația bioxidului de carbon din atmosfera mediului de cultură prin gazare din butelii cu bioxid de carbon lichefiat, s-au obținut la răsadurile tratate în seră și apoi transplantate în cîmp numeroase efecte pozitive.

Astfel, răsadurile de plante tratate cu bioxid de carbon au avut, în tot cursul vegetației, un ritm mai intens de creștere a tulpinei, depășind martorul cu 5—6 cm., iar frunzișul plantelor tratate a fost mai abundent. S-a obținut de asemenea un avans la înflorire, un număr mai mare de flori și un procent mai mare de plante înflorite. Ca urmare a fenomenelor de mai sus, **plantele tratate cu bioxid de carbon au dat, în primele perioade ale coacerii, O CANTITATE DE FRUCTE CU 17—50 LA SUTĂ MAI MARE DECÎT MARTORUL NETRATAT.**

Interesul teoretic al acestor cercetări este mare iar importanța lor practică este indiscutabilă: în toate serele sau răsadnițele se poate utiliza această metodă economică de mărire a recoltei de tomate timpurii.

Fotografierea glasului

Stabilirea aptitudinilor unui cîntăreț se făcea pînă acum „după ureche". De multe ori însă, chiar specialiștii cu ureche muzicală foarte bună nu puteau constata frecvența tonurilor înalte. În ajutorul pedagogilor a venit electronica. Tehnicienii din Moscova au pus la punct un aparat care înregistrează și fotografiază vocea candidaților. După o asemenea fotografie se poate decide cu certitudine dacă respectivul cîntăreț are sau nu o voce aptă pentru manifestări muzicale.

Căi ferate care nu există pe nici o hartă

Știți unde există asemenea căi ferate? Cine răspunde: „În U.R.S.S.S." a dat un răspuns exact.

Pe peroanele stației Pionierskaia, un mic tren, proaspăt vopsit, se pregătește să plece la drum. Călătorii săi abia s-au așezat pe bănci. Conductorul trenului are o față de adolescent iar pe peron un tînăr purtînd șapca de șef de gară dă semnalul de plecare.

Deși calea ferată „Malaia Moscovskaia" există de mai bine de 25 de ani, ea nu poate fi descoperită pe nici o hartă. A fost construită special pentru copii în anul 1937, adică la doi ani după inaugurarea celeia de la Tbilissi, prima de acest fel din U.R.S.S.

Rețeaua căilor ferate pentru copii s-a întins cu repeziciune. Mici căi ferate și-au făcut apariția la Dnipropetrovsk, Erevan, Krasnoiarsk, Irkutsk și Taşkent. Și copiii din Leningrad, Stalingrad, Kiev Riga, Celiabinsk și alte orașe dispun de mijloace proprii de comunicație. În total în U.R.S.S. există 34 căi ferate pentru copii. În curînd și în orașul Sverdlovsk va fi dat în folosință un „drum de fier" pentru copii.

Lungimea acestor căi ferate atinge circa 10 km iar parte din acestea sînt lucrări cu totul deosebite. Cea din Erevan, de pildă, („Mica Erevaniană") străbate munții și traversează un tunel și două poduri. Pe 17 din aceste căi ferate locomotivele cu vapori au fost înlocuite cu locomotive Diesel electrice iar 14 sînt prevăzute cu sistem de semnalizare automat.

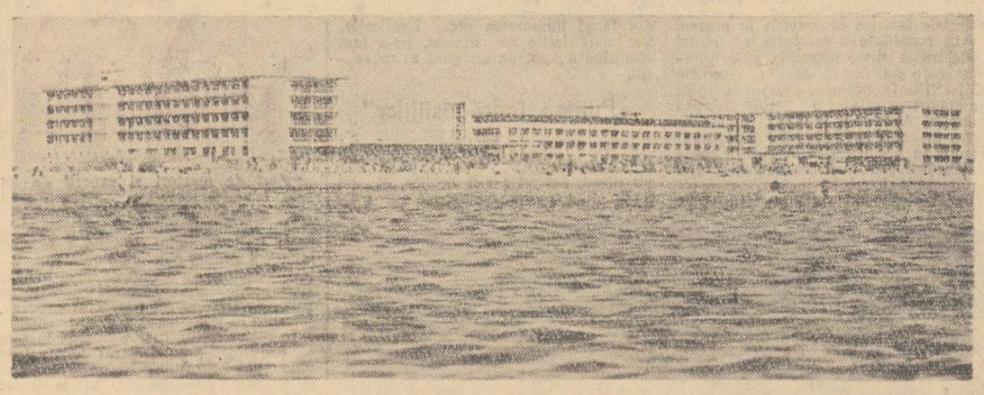

Mamaia: hoteluri pe țărmul mării

Litoral 1960!

(Urmare din pag. 1-a)

Aprecierile oaspeților străini sînt determinate de realitate. Le determină realitatea și sînt rostite sincer și spontan. Hoteluri noi, confort excepțional, serviciu ireproșabil, bucătărie aleasă, plajă minunată, sînt aprecieri care nu împodobesc în ton strident de reclamă un prospect negustoresc. Ele sînt elemente caracteristice pentru Mamaia, stațiune care, departe de a se limita la ceea ce este, tinde să devină, în anii ce vin, și mai încăpătoare și mai atrăgătoare și mai prietenească. Pe cîmpurile încă goale, între vechile vile, se proiectează noi hoteluri de mare capacitate, noi restaurante. În acest an s-au ridicat încă patru, în anul ce vine se vor ridica altele ce vor putea primi, într-o vară, încă zece mii de oaspeți.

În lunile de vară, viața drumului de la Constanța la Mangalia, viața celor patruzeci de kilometri de plajă, viața de pe țărmurile Techirghiolului, viața așezărilor omenești, o dă soarele. Pentru soare, pentru mare, pentru plajă vin aici, de cum dă căldura, mii și mii de oameni. Vin din toate părțile. De la noi, din țări prietene din toate colțurile lumii. Pe toți îi adună chemarea soarelui, strălucirea stațiunilor și vraja mării.

Din soare, din dragoste pentru mare, au prins a se naște, cu vreo cincizeci de ani în urmă, așezările de care ne bucurăm cu toții. Cea mai veche dintre toate e Techirghiolul, unde în anul 1896 au fost aduși la tratament cu nămol, în sanatoriul aici făcut, 65 de copii bolnavi. În ritmul în care putea un astfel de așezămînt să se dezvolte pe atunci, numărul celor care-și căutau sănătatea a crescut cam așa: în 1897 — 97 de bolnavi, în 1899 — 105 copii bolnavi. Pe atunci Eforia nu exista, la Vasile Roaită erau doar cîteva case, iar Mangalia, satul mărunt ridicat din ultima opintire a dealurilor care se prelinge spre mare, nu interesa pe nimeni...

Cunoașterea soarelui, cunoașterea plajelor, a fost o primă cucerire a oamenilor la hotarul pururea mișcător al mării. Dar la ea aveau dreptul cei puțini și aleși; pentru oamenii muncitori marea, soarele și plaja erau cel mult sezon de lucru: cîteva luni puteau sluji, în restaurante, în vile, caretași pe drumuri, ori hamali. Cu douăzeci de ani în urmă, oamenilor muncitori le-ar fi părut absurd să creadă că ar putea pleca la mare fără nici o treabă, așa pur și simplu să se tolănească pe nisip fierbinte. Despre asta vorbeau, la Techirghiol, sub un umbrar, un vesel grup de muncitori. Cine erau? Petre Drăgoescu, acar în stația Oriat, lîngă Sibiu, Gheorghe Anghelescu, muncitor la șantierul fabricii de cauciuc Onești, Valeriu Anghel, de meserie tăbăcar, acum pensionar la Agnita, Gheorghe Hidigan, muncitor la întreprinderea minieră „7 Noiembrie" din Nistru, regiunea Baia Mare, Stan Dumitru, lăcătuș la I.T.B. și Ion Simoc, cantonier de mișcare la calea ferată forestieră a IFET-ului Lugoj, sectorul Marginea.

„Mă gîndeam, pe vremuri, în tinerețe — rîde Valeriu Anghel — *că numai leneșii pot să vie așa pe plajă, să stea degeaba. Acuma iaca, am venit și eu..."* Moșul glumea, fără îndoială. Dar se fălea cu traiul lui *„cu doctori după mine și cu mîncare sub nas, de parcă aș fi cine știe cine..."*

— *„Aici trebuie să faci facultate înainte ca să vii* — zice Petre Drăgoescu — *că-i complicat tare: îmbracă-te, dezbracă-te, stai trei minute, stai cinci minute, dă-te cu nămol, spală-te, usucă-te. A doua zi, ia-o de la capăt..."* Toți rîd amuzați.

— *„Și în fiecare zi dă-i ședințe, dă-i dezbateri* — continuă altul din grup, la fel de mucalit. *Ce facem? Mergem la Eforie, ori ne plimbăm la Constanța? Cădem de-acord: începe altă vorbă: unii vor cu autobuzul, alții cu vaporul. De-aici să vezi calcule, studii! Tare greu ne-a fost, să știi, tovarășe reporter! Abia am prididit! La fel și cu teatrul și cu clubul. Noroc c-a ținut numai două săptămîni, că altfel nu știu ce ne făceam!..."* În hazul general e interpelat tînărul Gheorghe Anghelescu, proaspăt venit: *„Acuma începe rîndul d-tale, să vedeți ce vă așteaptă... Că trebuie să mîncî tot, ca copiii și la ghiol să nu lipsești, că îei absent nemotivat și rămîi repetent..."* Tînărul din Onești rîde și el, amuzat.

Fotoreporterul voiește să-și facă pe nesimțite poza pentru „Magazin", dar oamenii ageri îl surprind și-i execută: pentru ce-i făcută fotografia, unde va apare, cînd... Ne despărțim cu părere de rău de grupul vesel, al cărui rîs sănătos, plin de voie bună, îl auzim de departe, din stradă, deși aproape toți de mult au timplele cărunte.

Muncitorii pe plajă, la odihnă și la tratament aici la Techirghiol, la sanatoriul din Eforie, pe plajă ori la ghiol la Vasile Roaită, sînt a doua mare cucerire a hotarului pururi mișcător al mării. Acestei cuceriri îi succedă, ca o consecință, cucerirea arhitecților, construcțiile elegante menite să facă cît mai frumoasă, cît mai plăcută, îndrăznesc a spune de neuitat, așederea într-o stațiune de pe litoral.

Toamna trecută și astă primăvară, în vremea cînd pentru cei mulți, bucuroși azi de soare, de plajă și de mare, concediul pe litoral era numai proiect, în toate stațiunile se lucra de zor. La Techirghiol se amenaja un luxos debarcader, unde urmau să acosteze elegante ambarcațiuni, se asfaltau străzi în sere se pregăteau flori, mii și mii de fire. La Vasile Roaită se consolida malul, se taluza, se isprăvea de lucrat pasajul de deasupra plajei, în marginea falezei. La Eforie, vechiul hotel „Bellona" cunoscut din atîtea cărți poștale ilustrate, îmbrăcase haina de lucru a schelelor, spre a-și acorda fațada cu splendidele noi construcții La Costinești, în satul liniștit, cu plajă superbă, se tăiau drumuri, se plantau stîlpi, se construia; la Mangalia, în șir cu noile edificii, se înălța o casă sanatorială; în oraș se clădeau blocuri pentru localnici. Acum șantierele s-au închis și de roadele muncii constructorilor se bucură vremelnicii oaspeți ai mării și ai litoralului.

Să poposim la Costinești. Intrăm în sat pe drum de asfalt și tot pe o alee asfaltată autobuzul ne duce și ne depune aproape de plajă. Aici, ca peste noapte, a răsărit o tabără de corturi, iar în corturi și la țărmul mării s-a statornicit veselia. Au adus-o cu ei o mie de studenți veniți la odihnă prin grija U.A.S.R. și a Ministerului Învățămîntului și Culturii, în cea mai mare tabără studențească din țară. Amenajarea ei a costat milioane, căci tabăra nu-i numai un mănunchi de corturi. Pentru ea s-au făcut drumurile de care aminteam, s-au așternut kilometri de trotuare, s-a tras lumină electrică — becurile cu lumină albă sînt așteptate — s-au plantat flori, s-a construit într-un timp record o spațioasă și elegantă cantină restaurant. Tabăra e radioficată — deși adesea cîntecele tinerești acoperă difuzoarele — și înzestrată cu multe terenuri sportive. Cinci mii de tineri, în această vară, vor aduce la Costinești voioșie, mulțumind prin veselia și prin bucuria lor constructorilor care s-au străduit să le asigure o cît mai confortabilă primire.

Spre sud de Costinești, într-un locșor necunoscut celor mai mulți, chiar vajnicilor cercetători și stăruitori prieteni ai litoralului, în acest an s-a deschis o stațiune nouă, cu nume mitologic: *Neptun*. Deocamdată e numai un hotel cu 250 de locuri, cu fața spre un golf cu plajă fină; lîngă hotel, lac cu apă dulce, plin de pește, și nu departe pădurea Comorova, populată de fazani. Oaspeții Neptunului? Marea majoritate ardeleni, clujeni, cadre didactice de la universitatea Bolyai-Babeș.

Construcții noi — spuneam adineauri — s-au ridicat, din toamnă pînă la deschiderea sezonului, la Mangalia, așezare pe care cei de-au cunoscut-o cu ani în urmă, colboasă și tristă cum era, n-ar mai recunoaște-o. Hogea de-ar mai urca în minaretul semimilenarei moschei, care cîndva voise a fi, și era, deasupra tuturor acoperișurilor de cenușă, nici marea n-ar mai vedea-o. Dinaintea geamiei, la marginea țintirimului, se ridică azi casa sanatorială, cu 500 de locuri, cu bazin acoperit, în care și iarna, în apă de mare încălzită, se poate face baie. Se stinge, la Mangalia, vremea geamiei scunde cu pridvor hodorogit și strîmb; slobodă și viguroasă crește Mangalia nouă, cu palate de cleștar scăldate în soare și noaptea în lumini cum noi am construit și cum n-au plăsmuit, în prodigioasa lor fabulație, fermecătorii povestitori din o mie de nopți și una.

La Mangalia, în nopți cu cerul mare, cînd șoapta lină a mării adie dinspre plaja de argint, se cuvine să depeni cea de-a o mia doua poveste; istorie despre 1001 zile de lucru înfrigurat, care au însemnat în schimbările Mangaliei mai mult decît întreaga-i viață, de cînd era Callatis și pînă mai an. Dar poate nu-i bine să spunem că lucrările au durat un an, ori doi, ori trei. Să nu le măsurăm în ani și zile, ci în epoci. Mangalia de azi, ca litoralul în întregimea lui, ca Dobrogea toată, sînt înfăptuirile unei epoci noi. Așa cum la Histria, pe malul lacului Sinoe, arheologii săpînd deslușesc chipul așezării grecești de-al celei romane, cel de vine azi pe litoral, și mai ales la Mangalia, deslușește așezarea veche, din vremea capitalistă, de cea nouă, a epocii socialiste.

Litoral 1960! Ce-i nou față de 1959? Un șir de noi construcții înzestrate cu bun gust, o tabără imensă, o mică stațiune cu perspective mari, o casă sanatorială — cea de la Mangalia — dotată cu echipament medical ultramodern, și amenajări, amenajări peste tot locul, lumini și flori, parcuri și alei. Oameni mai mulți ca în alți ani — cu toate că iunie și începutul lui iulie a fost destul de capricios — și la tot pasul mărturii ale grijii pentru om (discuri noi, kilometri de benzi de magnetofon, cărți noi în biblioteci, jocuri noi în cluburi, magazine pline, belșug de „suvenire", de apă minerală și de suc — deocamdată rece, de la gheață) cu toată că pe alocuri gazdele (I.S.B.C.-Constanța și I.S.B.C.-Mangalia) nu s-au dovedit pe deplin pregătite pentru primirea oaspeților. Incolo, ca și-n alți ani, veselie, voie bună, plajă, soare, mare și bucurie.

Bucuria odihnei binemeritate pentru cei muncitori. Bucuria unei odihne an de an tot mai plăcută, pentru mereu mai mulți.

Virgil DANCIULESCU
Fotografii: NICU VASILE

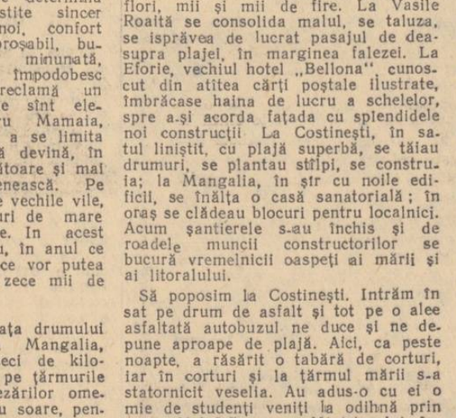

VASILE ROAITĂ: La debarcader a acostat vasul de curse Constanța—Mangalia

SEMICONDUCTORII și folosirea lor în industria noastră

(Urmare din pag. 1-a)

Fotografia din pagina I ne arată primul receptor cu tranzistori produs la noi în țară în anul 1959, aparatul portabil Solistor.

Dar aplicațiile semiconductorilor sînt mult mai largi. Industria noastră nouă merge pe calea automatizării complexe. În aparatura de automatizare intervin o serie de aparate electronice de control, comandă și măsură. Prin producerea în țară a elementelor semiconductoare vom avea posibilitatea ca aceste aparate, care pînă acum se importau, să fie produse în țară. În siderurgie, în industria chimică, în industria petroliferă, în industria constructoare de mașini, acolo unde omul nu putea pătrunde și controla procesele ce se desfășurau, din cauza temperaturilor înalte sau a substanțelor vătămătoare, din cauza presiunilor mari sau altor cauze, aparatura electronică îi va înlocui cu succes, contribuind prin aceasta la mărirea substanțială a productivității muncii și a calității produselor. Vom produce aparatură electronică pe bază de elemente semiconductoare, aparatură electronică de dimensiuni mici și cu un consum mic de energie. În plus, datorită faptului că tuburile electronice vor fi înlocuite de elemente semiconductoare, aparatele vor fi cu mult mai rezistente la șocuri mecanice și vor avea o durată de funcționare mult mai mare.

Aplicațiile semiconductorilor sînt mult mai largi. Pe calea automatizării se va merge mai departe și anume se va merge la automatizarea complexă a unor procese de producție, prin folosirea pe cale largă a utilajului electronic și a mașinilor de calculat electronice în care se folosesc elemente semiconductoare. În cadrul automatizării complexe, omul va fi eliberat de munca fizică și se vor creia secții întregi în care unul sau doi specialiști vor avea rolul de a supraveghea de la un pupitru central funcționarea întregii secții. Mașinile electronice de calculat vor controla, vor face măsurătorile și vor da comenzi automate pentru ca procesul de producție să meargă neîntrerupt, toate acestea fiind făcute fără intervenția omului. În curînd vom vedea furnale, secții de produs diferite piese mecanice, centrale electrice, care vor fi supravegheate de un singur specialist și în care toate operațiile se vor efectua în mod automat, fără intervenția omului. Aplicațiile mașinilor electronice de calculat, care prin utilizarea tranzistoarelor își vor reduce simțitor dimensiunile, sînt la fel de importante în problemele de calcule economice și statistice, unde prin utilizarea lor un mare număr de oameni vor putea fi eliberați din munci de birou, putînd fi folosiți în alte domenii de activitate și în același timp se vor reduce într-o măsură apreciabilă durata tuturor acestor calcule. În telecomunicații și în special în problemele de telefonie automată și telefonie la mare distanță, utilizarea tranzistoarelor va duce la micșorarea timpului în care se dă legătura cu abonatul căutat, va duce la simplificarea operațiilor, la mărirea siguranței transmisiunilor și la reducerea simțitoare a dimensiunilor aparatajului de telecomunicații. În tehnica medicală vom avea posibilitatea să producem aparataj electronic medical și proteze pe bază de tranzistori.

Producția de elemente semiconductoare necesare întregii noastre economii naționale constituie o problemă de mare importanță pentru mărirea productivității muncii și a calității produselor.

Ing. Mircea IVANCIOVICI

MAGAZIN MEDICAL

Sfaturi pentru vilegiaturiști

La munte sau la mare?

Adesea ori întîmpinăm o adevărată greutate în alegerea localității celei mai nimerite pentru a ne folosi cît mai bine concediul de odihnă.

În adevăr, unii se simt foarte bine la mare, iar alții la munte. Alegerea depinde desigur în mare măsură de factorii individuali. Sînt totuși cîteva elemente de care trebuie să ținem seama. Este știut că pentru debili, anemici, rahitici, cei cu afecțiuni ganglionare, cura heliomarină (razele ultraviolete, aerul marin, bătaia valurilor cu apă sărată) are de cele mai multe ori o influență favorabilă. O seamă de boli ca rinita-vasomotorie, boala polenului, beneficiază de ședere de cîteva zile la mare. Aerul lipsit de factori alergeni (praf, fum, alte impurități) aerosolii (brom, iod) și o serie de alți factori creează o ambianță binefăcătoare pentru acești suferinzi. Chiar o serie de boli foarte rezistente la tratament, ca psoriazisul, se ameliorează. Din păcate, efectul bun nu e și de durată.

Nămolul are un efect tonifiant, el fiind utilizat sub forma lui rece pentru a întregi efectele stimulatoare și de vindecare ale factorilor heliomarini. Nămolul în băile calde este apreciat de reumatici. Cei ce au tensiunea arterială ridicată, cu leziuni tbc. pulmonare, nu pot însă să se bucure de cură heliomarină.

Muntele prezintă însă alte avantaje. Întregul metabolism este modificat, sistemul nervos se calmează, pofta de mîncare crește, hematoza, adică schimburile respiratorii, este mai activă, globulele roșii se înmulțesc. Cei cu astenie nervoasă, psihoastenicii, vor beneficia în primul rînd de factorii alpini. Pentru o categorie de suferinzi de plămîni sînt recomandate înălțimile mijlocii (subalpină 500-600 m.).

Pentru copii e indicată o ședere la mare urmată de munte. În felul acesta, efectul de bici climatic este întărît de schimbarea de altitudine, ducînd la călirea organismului.

Nu ne-am propus să trecem în revistă toate indicațiile curei de munte sau de mare recomandate, căci ele nu pot fi cuprinse în limitele unui articol.

Dr. I. HARAS

RADIOACTIVITATEA ȘI FARMACIA

Marile descoperiri din ultimele decenii în domeniul energiei atomice au avut o influență covîrșitoare asupra științelor aplicate.

Astăzi aproape că n-a rămas domeniu în care izotopii radioactivi să nu fie folosiți, fie ca mijloc de cercetare a diferitelor fenomene, fie ca aplicații imediate în tehnica curentă.

Din punct de vedere farmaceutic, izotopii radioactivi deschid perspective nebănuit de mari.

Cercetările în acest domeniu se fac pe două căi și anume:

— Cercetări dirijate, cu scopul de a se cunoaște diferitele fenomene ce au loc în organism prin administrarea medicamentelor și

— cercetări în vederea folosirii substanțelor radioactive în scopuri terapeutice.

Primul aspect prezintă o importanță deosebită, întrucît constituie unul din procedeele cele mai importante de cunoaștere a fenomenelor patologice și în special a modului de acțiune a medicamentelor.

Astfel, prin administrarea diferitelor săruri de metale radioactive (de fier, calciu, stronțiu etc.), s-a putut urmări și stabili cu multă exactitate modul în care se repartizează în diferite organe (ficat, rinichi, inimă, creier etc.) și s-au obținut informații valoroase asupra mecanismului după care au loc diferite procese din organism.

Prin realizarea unor culturi de diferite specii de digitală (degețel — folosit în boli de inimă) în atmosferă de bioxid de carbon cu carbon radioactiv (C^{14}) s-au obținut principii activi (glucozizi) „marcați" cu carbon radioactiv (C^{14}).

Acești glucozizi au fost experimentați pe animale, urmărindu-se modul de fixare și de acțiune asupra mușchilor inimii.

Contribuții importante au fost aduse asupra modului de acțiune a unor medicamente prin folosirea „moleculelor marcate" de penicilină, sulfamide, metionină, vitamine, hormoni etc.

În prezent s-au obținut rezultate bune folosindu-se radiațiile unor substanțe radioactive pentru sterilizarea pansamentelor, a materialelor chirurgicale, a unor medicamente, procedeele întrebuințate dovedindu-se a fi eficace, avantajoase și economice.

Pentru diagnostic și în scopuri curative se folosesc:

— iodul radioactiv, care a dat rezultate în diagnosticul funcționării glandei tiroide, precum și în tratamentul unor cazuri de cancer tiroidian;

— sodiul radioactiv, care se folosește în vederea stabilirii diagnosticului în bolile aparatului circulator și în tratamentul leucemiei cronice;

— fosforul radioactiv, care a fost folosit în diagnosticul cancerului mamar, precum și în tratamentul eritremiei, leucemiei, eczemei, neurodermitei;

— cobaltul și aurul radioactiv care și-au găsit întrebuințări în tratamentul cancerului etc.

Pentru prepararea formelor farmaceutice cu substanțe radioactive se ține seama de regulile folosite în farmacie la elaborarea medicamentelor în general (sterilizarea, stabilizarea etc.).

Faptul că se lucrează cu substanțe ce emit radiații implică folosirea unor ustensile speciale, cu care se pot efectua operații „teleghidate" (pipete, mojare teleghidate etc.). Se iau de asemenea toate măsurile necesare pentru evitarea pericolului de „infectare radioactivă".

Dr. farm. R. VASILIEV

Cînd medicul colaborează cu inginerul

În prezent, în marile întreprinderi cum sînt uzinele „23 August" din Capitală, uzinele „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin, Combinatul siderurgic Reșița, au început să funcționeze cabinete speciale de medicină a muncii, care studiază starea de sănătate a organismului muncitorului și transformările fiziologice ale acestuia, în raport cu activitatea depusă la locul de muncă. Se cercetează felul cum funcționează aparatul respirator și aparatul circulator (inima, vasele de sînge), se calculează cantitatea de energie consumată și necesitățile de efort ale muncitorului, se studiază alimentația acestuia în raport cu toate aceste probleme.

Pe măsură ce progresul tehnic creează condiții perfecționate în organizarea procesului de muncă, în introducerea automatizării etc. se vădește din ce în ce mai mult colaborarea medicului cu inginerul și cu toți ceilalți specialiști, astfel încît procesul de muncă să fie pus pe baze științifice, ținîndu-se seama atît de condițiile mediului de muncă, cît și de cele legate de fiziologia muncii și de problemele medico-sociale.

Astfel se pot reglementa toate problemele legate de aptitudinile și starea de sănătate ale fiecărui om al muncii, așa-gurîndu-i-se un loc de muncă în raport cu condițiile sale fizice, psihice, pregătirea, starea de sănătate etc. În acest fel, nu numai că pot fi prevenite îmbolnăvirile profesionale ci pot fi înlăturate total cauzele care duc la îmbolnăvire.

Experiența unor cabinete de medicina muncii, organizate în țara noastră, a dovedit cît de mult poate fi întărită activitatea profilactică în întreprinderi. La uzinele „Ernst Thälmann", numai după un an de funcționare a cabinetului, incapacitatea temporară de muncă datorită îmbolnăvirilor a scăzut cu 16 la sută, iar la Combinatul chimic Tîrnăveni cu 10 la sută, după 6 luni de funcționare.

Un rol deosebit îl joacă în organizarea fiziologică a muncii introducerea gimnasticii în producție, a pauzelor pentru alimentație, precum și preocuparea pentru o justă orientare a muncitorilor tineri sau virstnici către procesele de muncă existente în întreprindere, dar corespunzătoare aptitudinilor fizice și psihice ale fiecărula.

Aceasta duce la reducerea fenomenelor de oboseală, la creșterea randamentului și productivității muncii, la dispariția unor îmbolnăviri legate de condițiile de muncă. Cercetările au arătat, spre exemplu, că pauzele care intervin în timpul muncii la banda rulantă din cauza unor deficiențe, turbură buna funcționare a organismului, împiedică desfășurarea normală a lanțului de reflexe necesare unei munci ușoare și de randament. Aceasta duce la o încordare necesară a sistemului nervos și poate avea ca urmare surmenajul.

Medicul vă sfătuiește

RACHITEANU H. — Rupea, Regiunea Stalin: Considerăm că în cazul dv. nu este vorba de o boală organică. Ținînd cont de faptul că ați urmat repetate tratamente fără a obține rezultatul dorit, vă sfătuim să vă prezentați în consult la Institutul Endocrinologic C. I. Parhon din București.

CAROLINA FLORESCU: Am studiat cu atenție scrisoarea pe care ne-ați adresat-o. Pentru stabilirea unui diagnostic precis vă sfătuim să vă adresați unui medic specialist neuropsihiatru, care pe baza examenului clinic și a examenelor de laborator, vă va indica tratamentul corespunzător. Pînă atunci folosiți Bromoval 2 tablete seara înainte de culcare.

Pînă la sosirea medicului

Colica nefritică

Una dintre „marile dureri fizice" este colica nefritică și nu rareori am auzit pe bolnavi spunînd: „cine n-a suferit de o criză de rinichi nu știe ce este durerea!" Într-adevăr, suferința atroce a acestor bolnavi impresionează chiar pe acei care vin zi de zi în contact cu boala și cu durerea, pe medici.

De obicei criza de rinichi apare la un om în puterea vîrstei și în plină sănătate, după o excursie cu motocicleta sau zdruncinatul unei căruțe, după o cădere sau o mișcare forțată și bruscă a trunchiului, alte ori după o cură cu apă minerală. Cîteva mici semne, ca durere surdă în regiunea lombelor, urină cu sînge, necesitatea imperioasă de a urina des, anunță uneori venirea crizei.

De foarte multe ori însă, colica nefritică izbucnește brusc, trezind bolnavul din somn cu o durere atroce, sfîșietoare și continuă. Din cînd în cînd durerea e exacerbată. Bolnavul nu-și găsește nici o poziție convenabilă; se zvîrcolește, se agită sau se ghemuiește fără să-și găsească alinarea. Durerea începe în regiunea lombară și iradiază apoi în tot abdomenul cu precădere în jumătatea respectivă. Reflexe dureroase merg către vezica urinară, organele genitale sau rădăcina coapsei.

Bolnavul e palid, agitat, speriat, acoperit de sudori reci și cu extremitățile reci.

Greața și vărsăturile alimentare sau de bilă (venin) sînt aproape nelipsite, iar paralizia intestinului produce balonarea abdomenului, rigiditi și sughițuri. Dacă la aceste suferințe se mai adaugă și tulburări vezicale ca: urinări dese și foarte dureroase care nu ușurează bolnavul și uneori urină cu sînge, atunci avem tabloul complet al unei crize de rinichi. Cine este „vinovatul" care declanșează această furtună? De obicei un mic calcul renal sau un grăunte de nisip (săruri urinare) care este dislocat din rinichi și se angajează pe ureter (conductul dintre rinichi și vezica urinară). Acesta caută să-l elimine contractîndu-se energic. De cele mai multe ori calculul e eliminat după cîteva ore sau zile, în care crizele se pot repeta, alte ori pot să apară complicații, prin înțepenirea pietrei undeva de-a lungul ureterului, sau prin infectarea urinei.

Ce putem face pînă la sosirea medicului pentru a curma suferința bolnavului?

Aplicațiile locale de căldură (buiote, perne electrice etc.) pot să ușureze durerea. Rezultate spectaculare dau de multe ori băile generale calde (37°—39°) în care bolnavul poate să stea timp de un ceas și care pot fi repetate la nevoie — după 5—6 ore.

Antispasticele (Spasmoverin 20—25 de picături) pe cale bucală — papaverină 1—2 fiole la 3 ore — atropina 1 fiolă și novocaina) asociate cu alte calmante (Algosedin), pot fi de real folos bolnavului.

Bolnavul va avea grijă să urineze într-un vas pentru a putea observa eliminarea calculului.

Chiar dacă criza a trecut consultul medicului urolog este absolut necesar, iar efectuarea unei radiografii renale este obligatorie.

Dacă colica se prelungește sau se repetă internarea în spital este cea mai cuminte conduită.

Dr. Ovid RAȚIU

Ce știți despre organismul dv.?

● Suprafața vizibilă a ochiului ar deveni opacă dacă s-ar usca. Uscarea ei este însă împiedicată de glanda lacrimală, care secretă lacrimile, o „apă" puțin sărată care se varsă pe suprafața ochiului prin 8—10 canale foarte scurte. Pleoapele, prin clipire, răspîndesc apoi lacrimile, umezind astfel în permanență globul ocular.

● Cînd aplaudă intens omul degajă o cantitate de căldură impresionabilă. Într-o sală cu 3500 de spectatori care aplaudă

„furtunos" se produce căldură suficientă pentru încălzirea a 40 de apartamente cu cîte 3 camere într-o zi de iarnă.

● Singele care iese din vasele sanguine coagulează. Coagularea sîngelui uman începe la 2—3 minute după ieșirea sîngelui din vas și se termină în curs de 7—8 minute. Viteza de coagulare diferă după specia animală. Sîngele de cal coagulează mai încet decît cel de om, iar sîngele păsărilor coagulează foarte repede.

Dintre sucurile digestive importante, un om secretă în 24 de ore: 1400—1500 gr. salivă, 1000 gr. suc gastric, 500—800 gr. suc pancreatic, 700—1100 gr. bilă (fiere) și 180—250 gr. suc intestinal fără de care digestia alimentelor ar fi imposibilă.

Streptomicina în tratamentul tuberculozei

Streptomicina este primul antibiotic introdus în tratamentul diferitelor forme clinice de tuberculoză. Acest antibiotic s-a impus ca un mijloc valoros de vindecare în anumite forme clinice și în anumite momente ale îmbolnăvirilor tuberculoase. Meningita tuberculoasă, localizare mortală în toate cazurile înainte de folosirea streptomicinii, a devenit practic vindecabilă. Totuși, copiii mici sub trei ani, bolnavii în a doua săptămînă de boală ca și unii bolnavi de meningită, nu au putut fi vindecați cu ajutorul streptomicinei. Era dovada puterii limitate a primului antibiotic antituberculos.

Este greu a se dovedi în practică efectele tratamentului cu streptomicină în tuberculoza pulmonară sau osteo-articulară. Numeroase au fost decepțiile în această privință în primii ani după introducerea streptomicinei în tratamentul tuberculozei. S-ar putea spune că numeroase au fost și sînt victimele iluziei că streptomicina singură ar putea vindeca tuberculoza pulmonară și alte localizări cronice ale tuberculozei, ca cea osteo-articulară, ganglionară etc. etc.

Experiența clinică, cercetările de bacteriologie și de biochimie, au confirmat valoarea limitată a streptomicinei în vindecarea tuberculozei. Tuberculoza cavitară, pleureziile vechi, leziunile cazeoase și fistulizate, beneficiază foarte puțin, uneori deloc, de streptomicină. Se știe azi, spre deosebire de cunoștințele din anii trecuți, că satisfăcînd rutina și pretenția bolnavilor de a li se administra streptomicină cînd nu există indicația medicală, facem rău, împiedicăm adesea procesul de vindecare, intoxicăm organismul bolnavului cu o substanță inutilă, obosind ficatul și rinichiul, suferinde de intoxicația bacilară. Administrarea contra-indicată de streptomicină creează bacili Koch rezistenți, adică adaptați și neinfluențați de streptomicină.

Sînt accidente alergice bine cunoscute și la unii bolnavi sub tratament. Mai grave sînt accidentele nervoase, în special nevrita vestibulară, caracterizată prin tulburări de echilibru și nevrita auditivă, caracterizată prin tulburări de auz pînă la surditate definitivă, nevindecabilă. De oarece mitul atot puternicei vindecătoare în tuberculoză a streptomicinei mai dăinuie încă în credința multor bolnavi de tuberculoză, merită să repetăm că acest prim antibiotic antituberculos, de valoare reală în tratamentul tuberculozei, nu trebuie considerat un medicament de valoare universală în combaterea tuberculozei, nu trebuie considerat drept un medicament totdeauna nevătămător.

Dr. A. ȘAIM

Fumul din țigări

În cazul arderii complete a unui gram de tutun (conținutul unei țigări) se formează 2 litri de fum. S-a calculat că 1 ml. din acest fum conține aproximativ 600.000 de particule foarte fine de funingine. În funcție de calitatea tutunului numărul de particule poate fi diferit. Astfel fumul de lulea inspirat conține 1.800.000.000 de particule de funingine, în timp de țigări de foi — 2 miliarde de particule.

S-a constatat că fumătorii, în decurs de 30 de ani, fumînd zilnic cîte 5 țigări introduc în plămînii lor aproximativ 2—4 trilioane de particule de funingine de tutun.

Radiațiile acționează asupra antibioticelor

Un rol important în cadrul problemelor biologice discutate la cea de-a doua conferință internațională a O.N.U. privind utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice, a fost acordat geneticii radiațiilor. Cercetătorii sovietici au prezentat cu această ocazie rezultate remarcabile de selecție artificială la animale și plante sub acțiunea radiațiilor.

Printre altele, au fost obținuți producători activi de antibiotice sub acțiunea radiații-lor.

PE SCURT DESPRE JO

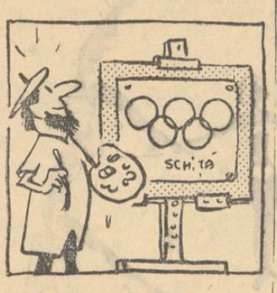

Prima olimpiadă potbelică a avut loc în 1920, la Anvers, pe un stadion care pusta încă urmele proaspete ale războiului.

Începînd de la această Olimpiadă, jocurilor olimpice li se creează și o emblemă: cele 5 cercuri — simbol al înfrățirii sportivilor din cele 5 continente.

J. O. sînt dominate de alergătorii finlandezi.

Dintre recordurile realizate în această ediție există unul înregistrat cu un timp uluitor: 27'15"10 în proba de 10 km cros, performanță care are însă o valoare pur statistică, deoarece după remăsurare s-a constatat că traseul era mai scurt cu... cîteva bune sute de metri.

La această Olimpiadă competițiile de natație și polo se desfășoară în condiții cu totul vitrege pentru concurenți, care au de suportat o temperatură a apei extrem de scăzută: mai puțin de 15 grade.

Cea de-a 8-a ediție a J. O. moderne, desfășurată la Paris în anul 1924, aduce consacrarea celebrului alergător finlandez Paavo Nurmi.

Dacă la ediția precedentă Paavo Nurmi cîștigase trei locuri I și un loc II, de data aceasta el cîștigă 4 locuri I și în orice condiții: de exemplu, între cursele de 1500 m și 5000 m a existat o pauză de numai o oră.

La această Olimpiadă își face apariția o nouă stea: Johnny Weissmuller, multiplu campion olimpic de înot, pe care-l vom întîlni ulterior pe ecranele cinematografelor, interpretînd pe „Tarzan".

Tot în anul 1924, la Chamonix, are loc prima ediție a J. O. de iarnă, care de acum se vor desfășura alternativ cu cele de vară.

La fel de importantă pentru istoria sportivă mondială trebuie considerată și Olimpiada din anul 1928, ce s-a desfășurat la Amsterdam (Olanda), deoarece de la această dată întrecerile feminine se vor desfășura cu regularitate

Texte: B. ELIAS
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

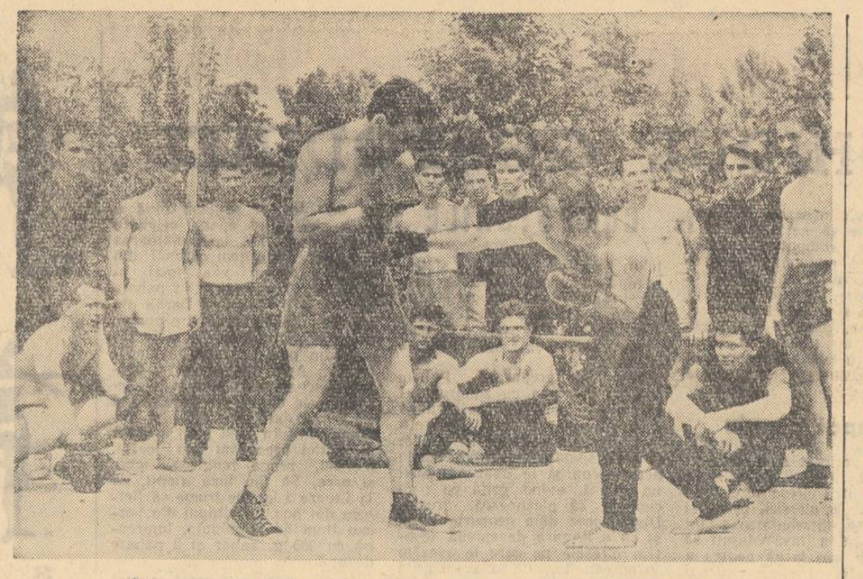

Antrenorul Ion Popa conduce antrenamentul lotului olimpic de boxeri.

Aproape 400 de participanți la turneul olimpic de box

De vorbă cu Ion Popa despre pregătirile boxerilor romîni

— Dacă sînteți amabil, să-mi spuneți unde poate fi găsit lotul olimpic de box?
— Se antrenează pe stadionul Dinamo...

Cu o asemenea indicație, am poposit la porțile stadionului. Eram în preajma mult căutatei întîlniri cu boxerii care ne vor reprezenta la Jocurile Olimpice de la Roma. Așteptările au fost repede spulberate.

— Au plecat la sala Floreasca...

De la stadionul Dinamo și pînă la sala sporturilor Floreasca nu-i chiar atît de departe. Soarele nemilos și nerăbdarea pusă la grea încercare, după atîtea zile de căutări, mi-au lungit drumul parcă la nesfîrșit.

Îi caut la intrarea în sală.

— Au plecat spre vestiare...

Vestiarele sînt însă închise. În curtea interioară sclipește imaculat la soare un ring. Jur-împrejur nimeni! Doar într-un colț cîțiva tinci stau retrași la umbră.

— Boxerii nu fac astăzi antrenament; s-au dus la „gîrlă" peste drum... își exprimă unul dezamăgirea lor că nu le poate urmări astăzi pregătirile.

Ne îndreptăm spre lacul Floreasca. Unde să-i căutăm? Pe prima poartă pe care pătrundem, îi aflăm la marginea lacului la umbra unui copac pe antrenorii lotului olimpic, Ion Popa și Gh. Fiat, controlînd notițele lor privind programul de antrenament. Boxerii nicăieri!

— Și ieșirea aceasta pe malul lacului face parte din program? i-am întrebat.

— Majoritatea boxerilor, ne-a răspuns Ion Popa, se află după o perioadă în care au avut de susținut foarte multe întîlniri internaționale. În al doilea rînd este absolut necesar ca în cadrul unui program de pregătire atît de exigent să existe și zile de destindere. Astăzi este una din aceste zile.

Așezați la umbra răcoroasă și îmbietoare a copacului am putut lua cunoștință de programul viitor al lotului de boxeri. Invitat să ne dea lămuriri, Ion Popa nu s-a lăsat mult timp așteptat:

— În lotul olimpic se află deocamdată următorii pugiliști: Mircea Dobrescu, Puiu Nicolae, C. Gheorghiu, Iosif Mihalik, Ion Monea, Gh. Negrea și Vasile Mariuțan. Cînd s-a ajuns la concluzia că ar fi potrivit să participăm la toate categoriile, în afara celor citați mai înainte în vederile noastre au mai intrat I. Marcu, M. Nicolau, V. Neagu, V. Stoenescu, E. Cișmaș și toți cei care vor dovedi că merită să fie selecționați în lotul olimpic.

Discuția a alunecat inevitabil spre programul de pregătire fixat pînă la Jocurile Olimpice, Popa ne-a dat lămuriri deosebit de interesante:

— Întîlnirile cu reprezentativa R.S.S. Ucrainiene au fost ultimele examene publice ale boxerilor noștri. În perioada următoare se va pune accentul pe însușirea corectă și finisarea procedeelor tehnice și tactice și menținerea condiției fizice. În cursul lunii iulie, lotul olimpic va întreprinde un turneu în țară cu meciuri de antrenament publice cu adversari de valoare care să-i oblige să se întrebuințeze.

În centrul preocupărilor noastre va sta o importantă problemă. La Roma turneul de box se va desfășura în sală închisă astfel că trebuie să-i acomodăm pe boxerii noștri cu această condiție.

— Cititorii noștri ar dori să afle și alte amănunte și chiar un... pronostic.

— După atletism, boxul va avea la Roma cel mai mare număr de participanți: aproape 400 de pugiliști pentru zece categorii. Fără îndoială că această situație creează posibilități să se înregistreze de la bun început mari surprize. Va fi o competiție eliminatorie deosebit de grea în care tragerea la sorți poate avea un cuvînt greu de spus. În asemenea împrejurări este greu de prevăzut șanse regulate cuiva. Totuși convingerea mea este că toți reprezentanții noștri și în special Gh. Negrea și M. Dobrescu pot reuși rezultate de prestigiu care să confirme valoarea boxului romînesc.

Discuția ne-a fost întreruptă de strigăte de încurajare și îndemn adresate de spectatorii improvizați aflați pe malul lacului unui grup de înotători care sosea de pe celălalt mal al lacului. Erau boxerii din lot care se întreceau în cadrul unei curse de mare fond. La sosire a fost înregistrată următoarea ordine: 1) Gh. Negrea, 2) Prof. Tiron (antrenorul de gimnastică al lotului) 3) M. Nicolau, 4) I. Mihalik etc.

— Maestre Popa, am venit împreună cu fotograful nostru Mihai Popescu să facem o fotografie unui lot de boxeri, nu a unui lot de... înotători. Ce ne facem?

— Mîine la stadionul Dinamo, avem program „specific". Prin urmare...

Gh. RUSSU

FOILETON

Descoperirea...

Zilele trecute, cîțiva escavatoriști care lucrează pe un nou șantier de locuințe au descoperit niște obiecte foarte vechi. Ei au anunțat despre acest lucru Institutul de cercetări arheologice și cîțiva cercetători experimentați s-au deplasat imediat la fața locului. Am intrat în vorbă cu unul dintre ei, solicitîndu-i un scurt interviu pentru revista „MAGAZIN".

— Ce anume s-a descoperit?

— S-au găsit mai multe obiecte foarte, foarte vechi, de apreciabilă valoare mai ales pentru cei ce se ocupă de sport. Lucrurile găsite permit să se tragă concluzia indiscutabilă că aici unde se află acest șantier a fost, în epoca paleolitică — acum aproximativ 8000 de ani — un teren de sport pe care se juca în special fotbal.

— Foarte interesant. Și ce vă determină să afirmați aceasta?

— Printre uneltele de piatră nesłefuită am găsit și o bucată de plasă veche, prinsă de o rămășiță a unui stîlp. Examinînd-o amănunțit, am constatat un lucru foarte curios: cei ce jucau atunci fotbal știau să tragă cu precizie în interiorul porții și chiar să marcheze gol! În cîteva locuri plasa e ruptă și cauza e simplă: s-a tras puternic în ea.

— Poate că e totuși mai nouă, din zilele noastre...

Arheologul se uită cu compătimire.

— Ați mai văzut dv. jucători de-ai noștri trăgînd acuma șuturi puternice în plasă? Sau măcar pe poartă. Uitați-vă acum la o plasă de pe un teren de fotbal. Veche de trei ani de zile și parcă-i scoasă din vitrină. E neatinsă...

— Altceva ce ați mai descoperit?

— O pereche de opinci foarte, foarte vechi, probabil tot de acum 8000 de ani. Examinîndu-le iarăși cu toată atenția, avem temeiuri să afirmăm că jucătorii paleolitici posedau o tehnică stranie a conducerii balonului.

— Ce anume dovedește aceasta?

— Opincile sînt mai uzate pe margini. Aceasta dovedește un fapt cu totul neobișnuit: pe atunci jucătorii știau să tragă cu ambele picioare, și cu dreptul și cu stîngul. Nu-i curios?

— Într-adevăr...

— Am mai descoperit niște podoabe primitive care arată că în timpurile acelea fotbaliștii din liga „Dinosaurul" practicau un joc de calitate, spectaculos, apreciat de membrii gintelor care-i răsplăteau cu daruri.

— Și altceva?

— Nu am găsit nici un fel de plante tămăduitoare sau instrumente chirurgicale primitive. Aceasta dovedește iarăși un lucru destul de curios: fotbalul se juca pe vremea aceea fără brutalități.

După o pauză scurtă, arheologul continuă:

— Și încă ceva interesant, lîngă rămășițele plasei străvechi am găsit o bucată mare de piatră cu niște desene și inscripții nemaiîntîlnite.

— N-ați descifrat rostul lor?

— Ba da. Ne-a trebuit o bună bucată de vreme, dar credem că am dezlegat misterul. E vorba, după toate probabilitățile, de un document senzațional privind activitatea Federației lovitorilor cu piciorul a gînților sportive. Se pare că, odată, cînd fotbalul nu mergea prea bine, forul de conducere a luat măsuri eficiente de îndreptare. Evident, e vorba de un fenomen foarte ciudat din acele vremuri, pe care în momentul de față nu sîntem încă în măsură să-l explicăm. Vom continua însă cercetările...

I-am mulțumit arheologului pentru prețioasele informații furnizate cu privire la fotbalul paleolitic și ne-am grăbit să le aducem la cunoștința cititorilor, între care sperăm că se vor afla și unii jucători din echipele noastre divizionare și activiști ai federației de fotbal.

U. VALUREANU

PUNCTE DE VEDERE

Rînduri pentru o fată blondă...

Trebuie să-ți mulțumesc din nou, dragă Ioli, pentru cîteva lucruri simple și esențiale. E drept, recordurile tale au devenit de la un timp niște minuni cotidiene, iar omul de pe stradă înregistrează progresul metodic al centimetrilor pe scara — strict particulară — dintre 1,80 și 1,90, cu aceeași senină uimire cu care constată, în nopțile calme, că steaua Sirius este la locul ei.

Eu, însă, vreau să-ți mulțumesc astăzi pentru cîteva lucruri pe care pasionații stadionului le înțeleg într-un mod special, așa cum iubitorul de simfonii distinge în tumultul timpanelor firul gîndirii creatoare a maestrului. De altfel, toate acestea le știi tu însăți foarte bine.

Au trecut patru ani fără patru zile, de la acea după amiază de vară cînd am salutat, împreună cu două-trei sute de spectatori și cîteva zeci de tineri atleți, primul tău „mondial" — acolo în potcoava din stînga a stadionului Republicii. Așa ceva se întîmpla pentru întîia oară în istoria atletismului feminin din țara noastră și această unică performanță ar fi fost deajuns ca să-ți înscrie numele, pentru totdeauna, în cartea de aur a sportului romînesc.

...Mi-aduc aminte cum te-ai uitat o clipă la stacheta învinsă — ca un copil care a primit un avion veritabil și tot ca un copil ai început să rîzi printre lacrimi, repetînd mereu: „Am sărit, am sărit, am sărit! Spuneți — e adevărat, oare chiar am sărit?".

— Ioli — ți-am spus — aș vrea să scriu în „Scînteia" că n-ai să te oprești aici... Ce părere ai?

— Scrieți! — mi-ai răspuns. Puteți să scrieți sigur, sigur de tot!

Să-ți respecți cuvîntul — iată un lucru simplu, dar esențial, pentru care nu voi înceta să-ți mulțumesc, dragă Ioli.

Au trecut patru ani, ai cîștigat zeci de concursuri, ai doborît de încă opt ori recordul lumii. Și totuși, chiar azi, cînd succesele tale au devenit pentru foarte mulți niște miracole de toată ziua, cînd principalele adversare luptă din greu, la 10—15 centimetri în urmă, iar strănepoții lui Cellini se pregătesc să-ți graveze numele pe medalia olimpică, te văd rîzînd printre lacrimi după fiecare centimetru în plus, ca un copil care a primit un avion veritabil — te aud repetînd „Am sărit, am sărit! Oare chiar am sărit într-adevăr?".

Pentru că nu te-au blazat laurii și trofeele, pentru că ai rămas același puști entuziast, cu părul ciufulit și ochi strălucitori, pentru că nu știi să pozezi fotografilor, nici să-ți privești de sus colegele și concurentele — îți mulțumesc, Ioli dragă!

În fine — au fost fierbinți, moleșitoare cele trei zile ale recentelor „naționale". Evident, pe asemenea vreme e foarte dificil să sprintezi sau să arunci sulița, dar nici saltul peste ștachetă nu-i tocmai floare la ureche... În aceste trei zile, în care Savel și Barabaș, Diți și Manoliu și toți ceilalți — inclusiv Vamoș, pe care abia îl rugasem să nu facă una ca asta — ne-au amărît copios, tu singură ai reușit ceea ce așteptam: acest magnific 1,86, acest palmier cu fîntînă într-o Sahară de mediocritate.

Am vrut să-ți mulțumesc din nou pentru toate aceste lucruri simple și esențiale — draga mea prietenă, Ioli a noastră.

Dan DEȘLIU

Varietăți • Varietăți • Varietăți

„10 minute sau o cădere?"

Printre altele produse ale „modului de viață american" exportate recent peste Ocean, se numără și luptele de catch între femei. După cum se poate vedea și din fotografia alăturată, reprodusă din ziarul francez „Le Havre", publicul este invitat să asiste la o luptă de „10 minute sau o cădere" între „pin-up-ul" Andree Gerber și „tigresa" Maria Apolsky. Dar cine sînt aceste două „sportive?".

Probabil două femei care, în schimbul unei bucăți de pîine, acceptă să-și smulgă în fiecare seară părul din cap, să se zgîrie pe mîini și picioare și să încerce să-și scoată ochii, spre marea plăcere a înbuibaților din fotoliile de rangul întîi.

Bineînțeles nu ele trebuie condamnate, ci putreda societate burgheză care înjosind noțiunea de om le-a adus pe ultimele trepte ale decăderii morale în numele „sportului", așa cum este el înțeles de afaceriștii occidentali.

Olimpiadele și muzica

În toate timpurile olimpiadele au fost o bogată sursă de inspirație pentru sculptori, poeți, pictori și muzicieni, care au creat opere nemuritoare, glorificînd pe eroii arenelor.

În muzică olimpiadele au inspirat o întreagă pleiadă de compozitori care au trăit în secolul al XVIII-lea. Între anii 1732 și 1795 în marile orașe ale Europei și mai ales în Italia au fost reprezentate nu mai puțin de 33 de opere, toate intitulate: „Olimpiada" și compuse pe un libret al poetului Metastasio. Tragedia lirică „Olimpiada" a fost jucată în 1732 la Viena pe muzica lui Pergolese, unul din cei mai celebri compozitori ai școlii napolitane. Acțiunea operei se desfășoară în Grecia antică în timpul jocurilor celebrate la Olimpia. Este o poveste de dragoste, sacrificiu și prietenie eroică în care personajul principal, Lisidas, pentru a cuceri pe fiica președintelui jocurilor vine să lupte în arenele din Olimpia. În afara lui Pergolese, libretul lui Metastasio a inspirat pe Vivaldi, Puccini, Sacchini, Chretien Bach, Cimarosa și chiar pe marele Beethoven, a cărui lucrare a rămas însă neterminată.

Cu ocazia jocurilor de la Roma se intenționează punerea în scenă a uneia din operele muzicale inspirate de Olimpiadă.

DE LA... O PERUCA

O perucă, podoabă capilară purtată cu multă mîndrie de unul din jucătorii echipei braziliene de fotbal Bahia din Sao Paolo, a stîrnit o controversă în sînul Federației braziliene de specialitate. Totul a început din cauză că acest fotbalist, care joacă în centrul liniei de atac, a derutat în mai multe rînduri pe portarii echipelor adverse, făcîndu-i pur și simplu k. o. Ultima oară, în cursul meciului cu echipa Juniores, cînd el a executat o lovitură cu capul spre poartă peruca i s-a dezlipit din cap iar portarul a prins-o printr-un plonjon strălucit în timp ce balonul se odihnea în colțul celălalt al porții. Deoarece împotriva perucii echipei Bahia s-au strîns multe plîngeri. Federația braziliană de fotbal a fost nevoită să-și consacre una din ședințele ei analizării acestui caz. După dezbateri însuflețite Federația a hotărît ca arbitrii să aibă împuternicirea de a interzice meciurile la care unii jucători se prezintă cu... podoabe capilare false.

Lev Iașin — un portar extraordinar

Așa după cum subliniază presa sportivă internațională, unul dintre cei mai buni jucători la turneul final al „Cupei Europei" (cîștigată cu brio de echipa U.R.S.S.) a fost portarul sovietic Lev Iașin. Ca și în alte ocazii Iașin i-a uluit pe spectatori cu reflexele și detența sa, cu stilul său sobru și acrobatic totodată, cu plasamentul uimitor.

Lev Iașin, scria comentatorul ziarului L'Equipe — această „pisică-tigru" cu calități extraordinare — este poate cel mai bun portar de fotbal din lume. Iașin nu este numai un „om între bare" dar și un jucător de cîmp. El controlează un spațiu larg în fața porții și degajează cu siguranța unui fundaș.

În afară de faptul că Iașin este un portar fantastic (remarcă ziaristul olandez De Grood) el participă în mod efectiv la jocul echipei fiind practic un al patrulea fundaș. Iașin joacă de 11 ani în echipa Dinamo — Moscova, are 31 ani și a apărat de 42 ori culorile U.R.S.S. pe marile stadioane ale lumii. De cîteva ori cronicarii de fotbal l-au desemnat drept cel mai bun portar al zilelor noastre. Pe bună dreptate numele său poate sta cu cinste în galeria marilor „goalkeeperi" alături de Hiden, Zamora, Planicka, Olivieri sau Homici.

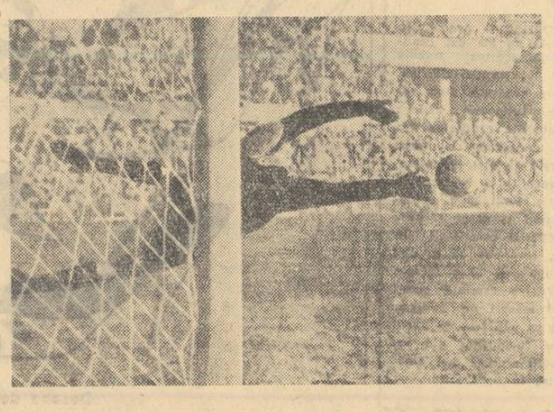

Coincidență

„Populația R.F. Germane este amenințată de degenerare biologică. Aproape fiecare al doilea copil care a atins vîrsta școlară prezintă tulburări cronice de dezvoltare. Numărul copiilor bolnavi a crescut în ultimii patru ani cu 10 la sută. Toate acestea din cauza numărului insuficient de instalații sportive". Iată concluziile unui raport trimis luna trecută de Asociația olimpică din R.F. Germană, guvernului Adenauer și Bundestagului. Bine înțeles autorii raportului au arătat și mijloacele de remediere a situației alarmante în ce privește sănătatea tineretului vest-german.

După cum ne informează ziarul „Neue Rhein Zeitung" se propune alocarea sumei de 6,3 miliarde mărci pentru construirea în anii viitori de baze sportive și de odihnă. „Este absolut necesar — se spune în raport să fie construite 14.700 stadioane și terenuri, 10.400 săli de gimnastică, 2.625 bazine de înot și 2.420 ștranduri".

Raportul Asociației olimpice din R.F. Germană a rămas, cum era și de așteptat dealtfel, fără nici un răspuns atît din partea d-lui Adenauer și miniștrilor săi cît și a membrilor Bundestagului. În schimb, exact în momentul cînd Asociația făcea cunoscute concluziile acestui raport, la Bonn se înapoia dintr-o călătorie în Statele Unite ministrul vest german de Război, d-l Frantz Joseph Strauss care anunța cumpărarea, în schimbul unor sume de zeci de miliarde de mărci, a unor noi tipuri de rachete și arme americane.

Coincidență semnificativă!

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Cu buzele umflate de tristețe după fuga pretinsei Dulcinee, Don Quijote porni mai departe la drum, urmat ca o umbră de scutierul său, Sancho Panza.

Cît era el de abătut și de îngîndurat, Don Quijote fu izbit de apariția unei căruțe plină cu fel de fel de chipuri ciudate. Cel care mîna căruța era un drac ca toți dracii. În căruță, care n-avea coviltir, se afla MOARTEA în persoană, iar lîngă ea stătea un INGER cu aripi, apoi un ÎMPĂRAT cu coroană pe cap, mai încolo micul zeu CUPIDON, cu arc, tolbă și săgeți, un cavaler armat din cap pînă-n picioare, dar fără chivără — și cîte și mai cîte mutre din astea, căzute parcă din iad și din cer.

Tare se tulbură cavalerul nostru cînd văzu această bizară adunătură, iar semeția și curajul lui se treziră din toropeală. Cu glasul tunător se adresă Don Quijote căruțașului, dracului cel negru și urît.

— Harabagiule sau diavole, ce-oi fi, spune-mi repede cine sînteți și unde mergeți, că dacă nu e rău de voi!

— Păi ce să fim, cavalere, niște comedianți din trupa lui Angelo cel Rău. Am dat reprezentații într-un sat de dincolo de deal și acum mergem să jucăm într-un sat din apropiere. Și ca să nu mai pierdem vremea, nici hainele de teatru nu le-am mai schimbat, — veni răspunsul cuminte al surugiului și cuvintele harabagiului îl îmblînziră de îndată pe cavaler.

Numai că unul dintre comedianți, tocmai măscăriciul trupei, nu avu ce face și apropiindu-se de Don Quijote cu o bîtă lungă în vîrful căreia purta trei bășici de bou umflate cu aer, unde începu el să danseze și să joace încît Rosinante se sperie, luînd-o razna pe cîmp. Și ridicîndu-se în două picioare, mîrțoaga îl bușî pe cavaler de nu se mai văzu printre ciulini. Se sperie și Sancho, care descălecînd vru să dea fuga după stăpînu-său, dar tată că și asinul o luă la sănătoasa și se făcu nevăzut.

Se dumiri Don Quijote că aici nu e treabă curată, că tot dracu și-a băgat coada — și încălecînd din nou pe Rosinante dădu fuga după căruță cu paiațe. Ajungîndu-i pe comedianți în apropierea satului, cavalerul le strigă cu glas de tunet:

— Stați voi, adunătură de caraghioși și măscărici, să vă arăt eu ce înseamnă să vă purtați astfel cu asinii și cu dobitoacele cavalerilor rătăcitori!

Se speriară puțin actorii ambulanți, dar iată că Moartea și după ea Împăratul, Dracul harabagiu și chiar Îngerul, sărră, din căruță, pușcă repede mîinile pe pietrele ce se aflau cu prisosință în drum și luară poziție de luptă. Cînd îi văzu așa rînduiți, ca la război, Don Quijote se descumpăni o clipă. Trase pe Rosinante de dîrlogi și o opri, chibzuind cum să-și atace mai bine dușmanul fără să-și primejduiască prea mult propria-i făptură. Veni în timpul acesta și Sancho lîngă el și văzîndu-și stăpînul gata de bătaie, căută să-l potolească:

— Asta nu e glumă, Luminăția Ta, asta e curată nebunie. Cînd or începe ăștia să arunce cu pietrele n-ai să mai ai unde te ascunde...

— Ei bravo, se indignă cavalerul. Va să zică ai vrea să las nepedepsită îngînirea care ni s-a adus. Mă bate însă gîndul că nu stă bine unui cavaler să se războiască cu niște oameni care nu sînt armați cavaleri. Și atunci asta e o treabă care te privește pe tine, Sancho. Tu trebuie să bați

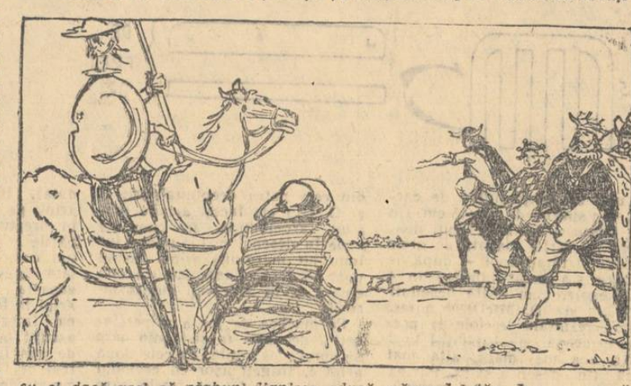

cu ei dacă vrei să răzbuni îngînirea adusă măgarului tău. Iar eu am să stau frumușel de o parte, am să privesc și am să te ajut cu sfatul meu...

— Nici prin gînd nu-mi trece să mă răzbun, stăpîne, — veni iute ca fulgerul, răspunsul lui Sancho. Precum prea bine știi, nu e creștinește să te răzbuni pentru îngînirile ce ți-au fost aduse. Și-apoi, trebuie să fie și asinul meu voitor să-l răzbun eu. D-apoi cum ai vrea să mă înțeleg eu cu asinul? Pe ce limbă?...

La care Don Quijote nu mai avu răspuns și hotărîră amîndoi să se întoarcă din drum, lăsîndu-i pe măscărici în plata domnului.

Plecă Sancho pe cîmp și-și culese asinul, apoi porniră mai departe în drumul lor după aventuri.

Își petrecură noaptea următoare sub niște copaci, dar cînd le era somnul mai dulce fură treziți de un zgomot care venea din spatele lor. Erau doi călăreți. Descălecînd, lăsară caii să pască, iar călărești se tăvălîră și ei în iarbă, zăngănind armele cu care erau echipați — ceea ce făcu ca Don Quijote să recunoască în ei niscaiva cavaleri rătăcitori ca și dînsul.

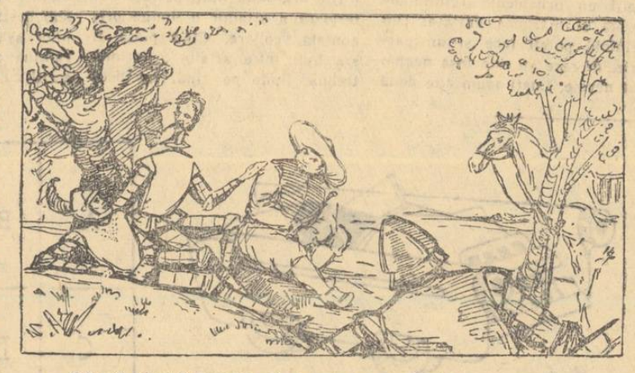

— Să știi, dragă Sancho, că e rost de aventură!

În timpul acesta, unul dintre cavaleri începu să se lamenteze, expunîndu-și suferințele sale sentimentale din pricina unei anume domnițe, Castildeea de Vandalia.

— O, femeie crudă, suspină celălalt cavaler. Cum poate ea să chinuiască un suflet nobil ca al tău, un cavaler care a făcut să-și recunoască adorata pe toți cavalerii din Navara, din Castilia și din La Mancha.

— Din La Mancha? — sări ca ars cu fierul roșu Don Quijote. Asta-l prea de tot. Din La Mancha sînt și eu și niciodată n-am recunoscut pe această domniță, cu atît mai mult cu cît a o recunoaște ar fi însemnat s-o fi uitat pe propria mea domniță, Dulcineea, cea mai frumoasă dintre castelane!...

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Rochii purtate în trei feluri

A. O rochie cu decolteu mare, fentă cu nasturi, pense sparte pe corsaj și pliuri adînci care dau lărgime fustei croită în formă de clopot. Poate fi purtată în trei feluri realizînd o toaletă de dimineață, după amiază și seară.

1. O eșarfă cu buline și mănuși la fel transformă rochia și se poartă după amiază și în micile ocazii.

2. Un cordon prins cu broșă, pălărie elegantă și bijuterii se adaugă la aceeași rochie seara, la teatru, restaurant etc.

3. Purtată cu pulover și cordon lat, rochia devine sport și se poartă dimineața.

B. Rochie imprimată din bumbac cu un model simplu ce permite garnituri variate.

1. Un guler alb mare, prins în capse.

2. Boleroul negru și accesoriile negre (cordon, pantofi, geantă) formează o toaletă elegantă.

3. O fundă din pichet alb aplicat pe bust face ca rochia să pară alta.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Colțul pedagogic

Un produs ciudat

Așa am denumit în gînd, zilele trecute, o ființă omenească ce părea, după înfățișare, un copil, o fetiță iar după felul în care era îmbrăcată, împopoțonată și pieptănată, o femeie în toată firea. Un produs ciudat al unei educații și mai ciudate, învechite, rezultată dintr-o mentalitate nesănătoasă, dar în bună parte dispărută. Mentalitate ce mai trăiește încă din păcate în conștiința unor mame și care se cere înlăturată definitiv, ca un mucegai.

*

Eram, într-una din zile, la coafor. Și pentru că zilele călduroase au alungat bășmăluțele, pălăriile, beretele etc. etc, și părul — sau respectiv coafura — solicită o și mai atentă îngrijire, localul era plin.

De obicei, în asemenea ocazii nu se aude decît uruitul monoton al căștilor de uscat, însoțit de zvonul unor conversații purtate mai mult sau mai puțin în șoaptă. Se mai aude uneori și radio-ul. De data asta însă, chiar în clipa în care am intrat pe ușă, am priceput că se întîmplă ceva neobișnuit. Și nu m-am înșelat. În mijlocul localului, în mijlocul atenției generale se afla arătarea — fetița de care am pomenit mai sus — și mama ei.

Să fi avut vreo 5-6 ani, fetița. Avea părul blond închis, strîns cu o agrafă de os strălucitor pe creștetul capului și adunat într-un coc savant, atunci construit și din belșug alimentat cu briantină. Pe frunte, un breton tuns, pieptănat și coafat cu grijă — șirag de semne de întrebare închipuite din șuvițe subțiri de păr — care astupa aproape cu desă, virșire o frunte de copil.

Ce-i drept, fardată încă nu era, fetița (atît mai lipsea!) dar avea în schimb niște cercei mari și grei și sclipitori, pe care i-ar fi invidiat pînă și Cleopatra. Și niște brățări subțiri și zornăitoare care-i încărcau brațele slăbuțe și palide de copil neținut la soare.

Rochia? Avea un model simplu, într-adevăr, dar pe care l-ar fi putut purta fără nici o jenă o femeie de 40 de ani și era din mătase naturală, imprimată. O combinație de flori albastre și... negre.

— E un amor — nu-i așa? — rochița asta a Mariei-Jeannei (pe fetiță o chema, pasă-mi-te, Marie-Jeanne). I-am făcut-o dintr-un cupon care mi-a rămas mie de la o rochie. M-am gîndit că o să fie mai puțin banală, că n-o să semene cu toate materialele cu căsuțe și floricele cu care sînt îmbrăcați alți copii.

Mama Mariei-Jeanne vorbea cu o femeie mai în vîrstă ce privea „produsul" cu aceeași consternare cu care îl analizau în tăcere mai toate femeile aflate în după amiaza aceea, la coafor.

Și pentru că mama părea să nu observase indignarea cu care erau privite, ea și fiica, urmă calmă:

— Dar juponul l-ai văzut?

Fetița, ca la un semn, se învîrti ușurel făcînd să foșnească juponul mititel, alb și dantelat, care avea menirea să „înfoaie" rochia.

— Exact ca al meu! I-am spus croitoresei să-i copieze aidoma. E un amor, nu?

— Și acum unde mergeți așa gătite, întrebă interlocutoarea mai în vîrstă, în loc de răspuns.

— Pai, la o prietenă a mea. Mai bem o cafeluță, mai stăm la o tacla...

— Și fetița?!

— A... ea se simte excelent în asemenea ocazii. De altfel s-a obișnuit. O iau de cînd era mică de tot cu mine oriunde mă duc. N-o las să se joace cu copiii. Ar veni acasă zgîriată, prăfuită... Nu?

Fetița, care în acest timp își cercetase cu atenție lacul roșu ca sîngele, care-i „orna" unghiile mici și firave, ridică brusc capul.

— Nici mie nu-mi mai plac copiii. Prefer să merg cu mămica între oameni mari...

...Într-adevăr, se părea că nu mai are ce căuta printre copii. Ființa aceea stranie, fetița aceea bătrînă căreia maică-sa îi răpise — și din înfățișare și din gînduri — cu bună știință, copilăria.

Simona CHIRIȚESCU

MICUL CONSTRUCTOR

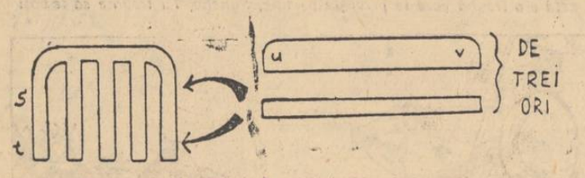

Construiți-vă singuri un AUTOMOBIL!

Luați un dreptunghiu de carton subțire de 10×15 cm (în desen A B.C.D.). Lipiți deasupra lui hîrtie glasată de orice culoare și tăiați apoi — după ce lipitura s-a uscat bine — în 4 părți egale, cum arată desenul: A B.C. și D. Micile dreptunghiuri rezultate le folosiți precum urmează: pe A tăiați-l în 2 părți, una mai mare, alta mai mică (în desen a și b). Partea mai mare va fi botul mașinii, cea mică, spatele ei. Faceți în dreptunghiul a o crestătură de 21 mm., ca în desen. Aduceți partea însemnată în desen cu litera p deasupra celeilalte, cum arată săgeata, și lipiți-o așa fel, încît să dați curbură „botului" mașinii. Aceleași operații faceți-le și cu b, numai că aici crestătura care dă curbura va fi mai mică: doar de 16 mm. Ca în desenul E, a și b trebuie lipite laolaltă, pentru a forma corpul automobilului. Deasupra „botului", pe locul indicat de săgeată, lipiți un ornament argintiu de forma și mărimea arătată. Din celuloid puteți face și un parbriz, de care nu este însă neapărat nevoie. Luați acum alte două din cele patru dreptunghiuri: B și C. Din ele faceți aripile mașinii, arcuindu-le așa cum se vede în desenul c. Lipiți de jur împrejur marginile aripei lăsînd doar în față o deschizătură circulară g, în care veți monta farurile.

Pe muchea de jos a aripei faceți 2 decupări (e și f) din care se vor vedea roțile. Pe cele două aripi c, trageți ușor cu creionul o linie — i....j —pe fețele care vor fi lipite de corpul mașinii și lipiți ceea ce se vede în desenul E așa fel, încît muchia de jos a corpului mașinii să meargă, în ambele părți, pe această linie. În deschizătura g a aripei introduceți apoi un mic sul de hîrtie — d — confecționat pe calapodul unui creion rotund, nu hexagonal. Lăsați afară doar vre-o 2 mm. Va fi rama farurilor, pe care o veți acoperi, de jur împrejur, cu o fîșie de hîrtie argintată (de la țigări). Din aceeași hîrtie argintată lipiți pe fața exterioară a aripilor o dungă orizontală, colțare. Cînd piesa E s-a lipit între aripile c (aripile trebuie lipite pe rînd, nu deodată), lipiți între cele două aripi, pe dinăuntru, la baza lor, în dreptul ieșiturii dintre decupările e și f, o traversă de carton colorată pe ambele părți și lată de vre-o 3 cm. și ceva — aceasta va fi distanța dintre aripi la fundul automobilului. În ea înfigeți un băț de chibrit ascuțit la un capăt. La capătul de sus lipiți un cerc cu diametrul de 14 mm. — ca volan. Decupați de 3 ori din hîrtie argintată lipită pe carton barele u — v și z. În desen sînt în mărime naturală, ca și grilajul. Cele trei z lipiți-le la marginea cu unghiuri drepte a barelor u — v ca să dea relief. Două din aceste bare lipiți-le pe grilajul s — t, confecționat tot din hîrtie argintată, lipită pe carton: una în dreptul lui s, alta în dreptul lui t, orizontal. Lipiți grilajul la locul lui pe botul mașinii. A treia bară argintie lipiți-o la spatele mașinii. Roțile, cu diametrul de 14 mm., lipiți-le sub deschizăturile e și f ale aripilor așa fel ca două treimi să rămînă afară. Pe un cartonaș scriți cu tuș numărul mașinii.

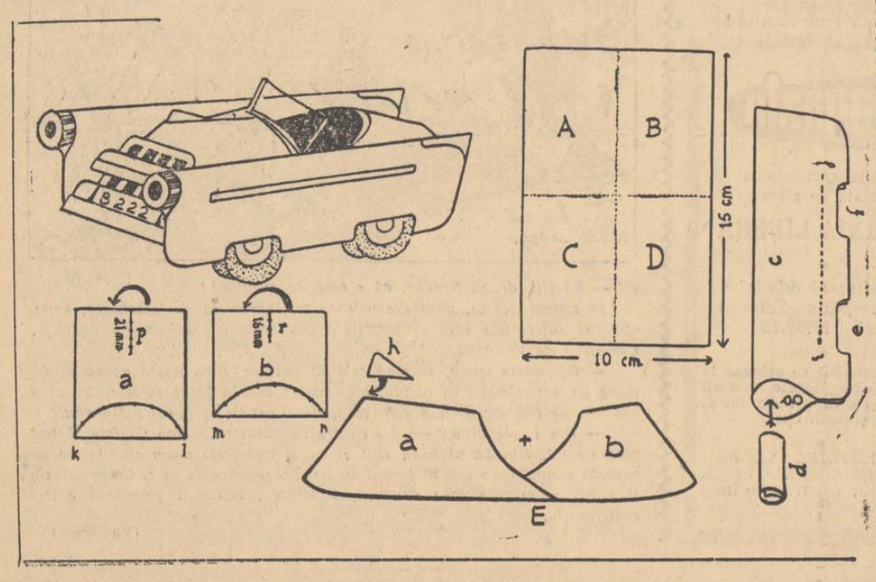

RĂSPUNDEM CITITORILOR

LARISA RIBACU — Galați: Materialul despre care amintiți în scrisoarea dv. este într-adevăr o țesătură din fire sintetice (fire relon în urzeală și bătătură și fire bemberg de efect în bătătură). Ca atare el necesită o întreținere specială, despre care am mai scris în mai multe rînduri. În nici un caz nu era necesar să-l introduceți în apă înainte de confecție, fiindcă materialele sintetice au dimensiunile stabilizate din timpul procesului de fabricație. Dacă l-ați introdus într-o apă prea fierbinte, într-un vas mic, un timp mai îndelungat, și l-ați mai și stors, atunci e posibil ca și ionarea despre care ați pomenit, să fi căpătat, din păcate, datorită caracteristicii fibrei, un efect permanent.

IULIU TĂTARU — Blaj: Plita aragazului se curăță cu apă caldă și sodă. Dacă însă a fost luat smaltul, atunci problema se complică. O reparare totală e foarte greu de realizat. Se poate da, după ce în prealabil locul respectiv a fost șlefuit cu hîrtie de șlefuit, cu un lac de email, pe care-l găsiți în comerț.

O. A. — Brăila: Petele de mucegai de pe albituri se pot trata cu o soluție caldă — compusă din 4 părți apă oxigenată, o parte spirt denaturat și 20 părți apă. Cu această soluție se freacă, pînă ce dispare pata, apoi se spală bine. Se poate folosi și un amestec compus din 4 părți alcool și o parte acid salicilic, în care se introduce numai locul pătat de mucegai și se freacă ușor.

LUȚAI CORNEL — Arad: În rețeta indicată nu am dat cantitățile, întrucît acestea trebuie stabilite, în funcție de cîtă soluție vă este necesară. Deci rețeta trebuie înțeleasă astfel: luați jumătate din cantitatea necesară din untdelemn cu proporția indicată de oțet (de exemplu, dacă socotiți că vă trebuie 100 g. soluție, luați 35 g. untdelemn, adăugînd 15 g. oțet). Restul de soluție îl completați în părți egale, respectiv 25 g. ulei de terebentină și 25 g. lapte smîntînit. Pentru ușurință puteți lucra și cu măsuri de volum, de exemplu cu pahărele de țuică. Amestecarea compușilor din soluție o puteți efectua mai bine prin încălzire în baia-marie.

GHIDUL GOSPODINEI

COMPOTURILE

Fiind în plin sezon de fructe trebuie să ne gîndim să facem compoturi pentru iarnă. Acest minunat desert se poate prepara în mai multe feluri, din care vă vom prezenta cîteva, cum ar fi de pildă: cireșe, vișine, caise, piersici etc. Pentru reușita lor trebuie să avem grijă ca fructele să fie proaspete și borcanele perfect legate cu celofan.

Compot simplu

Este de preferat a se face în sticle de 1 litru — ca cele de lapte — pentru cireșe și vișine; pentru caise și piersici, prune și renglote, se întrebuințează tot sticle de 1 litru, însă căutați să fie cu gura mai largă pentru a putea introduce fructele întregi sau jumătăți. La un borcan trebuie aproximativ 0,500 kg. fructe curățate și 130—150 g. zahăr.

Modul de preparare: Spălăm fructele, le punem în sticlă frumos așezate peste care turnăm apă rece, atît cît să le acopere, după care răsturnăm apa din nou într-un vas, fără a deranja fructele. Facem acest lucru pentru a vedea de cîtă apă avem nevoie la sirop. Punem cantitatea de apă necesară și cu zahărul cîntărît la fiert pînă se leagă puțin, cam 10—15 minute. Îl lăsăm să se răcească și după aceea umplem borcanele cu sirop pînă acoperim fructele. Avem grijă ca sticlele să rămînă goale de 2—3 degete, pentru ca la fiert să nu pleznească. Cînd am terminat cu această operație adăugăm un vîrf de cuțit de salicilat și le legăm bine de tot, cu 2—3 rînduri de celofan. Acum punem borcanele bine învelite, în jurnale sau cîrpe să fiarbă la bain-marie. În momentul cînd siropul a început să facă băsicuțe, le mai lăsăm încă 10 minute, după care le luăm de pe sobă cu vas cu tot. Acoperim totul cu o pătură și-l lăsăm la loc ferit de curent pînă a doua zi cînd așezăm borcanele frumos în cămară pentru iarnă.

Compot asortat

El prezintă avantajul că poate fi făcut în toată perioada fructelor, începînd cu cireșele și terminînd cu merele și perele. Pentru început avem nevoie de un borcan de 15 kg., 150 g. alcool, 1,500 kg. zahăr, 8 pahare de apă, 15 g. salicilat și 3 kg. de cireșe curățite.

Modul de preparare. Punem într-un vas apa cu zahărul și-l lăsăm să fiarbă 11 minute după care adăugăm alcoolul în care a fost dizolvat salicilatul. Luăm cireșele spălate, le introducem în acest sirop și le opărim numai un minut, avînd grijă ca nu cumva să pleznească fructa. După aceea dăm deoparte vasul și cu o lingură de spumă scoatem cireșele pe care le așezăm în borcan. Trebuie să avem grijă ca borcanul să nu crape. Siropul se fierbe din nou 11 minute, se lasă să se răcească puțin și-l turnăm peste fructe. Se leagă borcanul cu celofan și cu o cîrpă curată bine de tot, se acoperă cu un pled și se lasă pînă a doua zi. Cînd apar celelalte fructe, procedăm la următoarea operație. Scurgem siropul din borcan într-un vas, mai adăogăm 300 g. zahăr, 2 pahare de apă și îl lăsăm să fiarbă din nou 11 minute, după care punem fructele — tot 3 kg — și le lăsăm din nou 1 minut să clocotească. Apoi tragem vasul deoparte, scoatem fructele și le așezăm peste cireșe. Se procedează ca prima dată, legîndu-l și împăturindu-l în pled pînă a doua zi. Astfel procedăm cu caise, piersici, prune, renglote, mere și pere. Să fim însă atenți, ca la fiecare 3 kg. de fructe să fierbem din nou tot siropul din borcan timp de 11 minute, împreună cu 300 g. zahăr și 2 pahare de apă.

Iarna se servește acest compot cu toate fructele asortate fără a avea grijă că se poate strica din cauză că-l deschidem de cîte ori avem nevoie.

Curierul nostru

I. O. — Tulcea: Există o singură soluție și foarte clară și la care de fapt v-ați gîndit și dv.: să discutați direct și să explicați totul. Va fi mai greu și mai delicat pentru moment, dar mult mai bine pentru viitor, chiar și pentru dv. Nu are nici un rost să mai prelungiți o astfel de situație. Puțin curaj și totul se va rezolva. Sînteți mult prea tineri ca să faceți din aceste nimicuri probleme de viață.

MARIANA N. — Iași: La această rubrică vă vom răspunde doar la o singură întrebare, respectiv la aceea care a constituit obiectul atitor discuții între colegii dv. Prietenul dv. nu a greșit cu nimic în acest caz aparte, procedînd astfel. În general un asemenea lucru este de combătut. În acest caz însă sînt multe... circumstanțe atenuante care ne fac să trecem cu vederea încălcarea unor reguli general valabile. La celelalte întrebări veți găsi răspuns la „Poșta redacției".

O. H. P. — Lugoj: În legătură cu prima întrebare nu sînt de rezolvat prea multe probleme. Vă puteți înscrie la examenul de admitere al facultății respective. La a doua întrebare răspunsul este următorul: trimiteți scrisoarea dv. pe numele respectiv în București, șos. Kiseleff nr. 10. Ultima întrebare ridică probleme mai complexe. În astfel de cazuri relațiile create pot fi continuate. Este însă absolut necesar ca tot ce este neclar să fie rezolvat. În acest timp dv. va trebui să aveți un rol destul de pasiv. Nu este bine să fortați nota lucrurilor. La perspectiva acestor relații gîndiți-vă abia după ce vor fi lămurite toate încurcăturile existente.

ADRIAN PROCA, strada Ion Creangă nr. 45, raionul Grivița Roșie, București. După cum v-am promis vă îndeplinim dorința, publicîndu-vă adresa pentru a putea face schimb de vederi cu tinerii din țară, amatori să cunoască și pe această cale cît mai multe din frumusețile patriei noastre.

RITTA — Cluj: Cum ați presupus și dv. nu vă putem fi cu nimic de folos. Ne pare foarte rău, dar avem prea puține detalii. Sperăm să se întîmple altfel în alte împrejurări. Mai scrieți-ne.

Sandale de vară

(Modele cerute de cititoare)

Sandale cu toc jos:

1. Model din trei barete înguste prinse în două capse.
2. Sandaletă fără baretă la spate. Între barete se prinde o garnitură din piele împletită.
3. Pentru plajă, model cu o baretă mică în care se fixează degetul mijlociu.
4. Ornamentația acestui model o reprezintă șiretul îngust din piele (de altă culoare) ce unește baretele în față (formînd o fundă) și la spate.
5. Una din baretele acestei sandale are tăieturi în față.
6. Persoanelor care nu pot purta sandale prea decolțate, le recomandăm acest model din combinație de două culori de piele, sau piele colorată cu nubuc alb.
7. Sandale cu bareta țesită din talpă și trecută printre degete.

Sandale cu toc înalt:

8. Baretele acestui model au perforații
9. și 10. Model simplu din combinație de două culori
11. La acest model fața și locul sînt de culoare închisă, iar părțile laterale și talonul din culoare deschisă sau alb.
12. Model original la care baretele subțiri se împletesc în față.
13. Puteți purta și sandaletă cu toc înalt fără baretă la spate, cu condiția ca una din barete (cea închisă cu cataramă) să treacă peste rist pentru a fixa piciorul.

Desene de Melania POPESCU

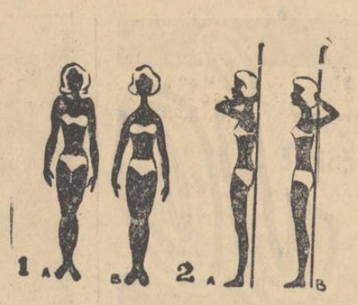

Gimnastică

Figurile descrise (și desenate) mai sus folosesc și celor ce stau mult aplecate, fie la birou, fie la mașina de scris.

1) În picioare, mîinile atîrnînd libere, umerii ridicați (A). De 15—20 ori, încet lăsați umerii în jos, dîndu-i și către spate (B).

2) Cu mîinile la ceafă și cu spatele lipit de muchea unui dulap (A) dați (încet, de 15—20 ori) coatele cît mai înapoi (B).

3) În picioare, brațele întinse drept înainte, la înălțimea umerilor (A) se face o mișcare de foarfece, repede, apoi se aruncă înapoi lateral, cît mai mult posibil (B) totul de 15—20 ori.

4) Pe un scăunel, picioarele întinse, cu labele pe podea și cu mîinile sprijinite pe marginile taburetului (A) ne ridicăm foarte încet de 15—20 ori în mîini cu corpul drept și gîtul bine întins (B).

NOUTĂȚI

Marochinăria ocupă un loc important în îmbrăcămintea femeilor. O poșetă frumoasă, un cordon atrăgător, asortate cu rochia și pantofii, completează îmbrăcămintea în orice ocazie. În această privință cerințele și gusturile consumatoarelor sînt într-o permanentă creștere. Aceasta obligă și pe creatorii articolelor de marochinărie să realizeze produse din ce în ce mai variate, atrăgătoare și de o calitate superioară. Producția articolelor de marochinărie s-a dezvoltat mult în ultimul timp. O scurtă vizită în atelierele secției de marochinărie a fabricii „Flacăra Roșie" din Capitală ne dă o imagine asupra ultimelor noutăți din acest sector. Cele 16 modele noi de poșete pentru femei, fete tinere și fetițe, așteaptă să fie introduse în producție. O atenție deosebită merită poșetele tip litoral, realizate din policlorură de vinil în presaje și imprimeuri noi, mai ales în dungi. Poșeta este căptușită cu un material ușor lavabil realizat tot din material plastic și este înzestrată cu accesoriile respective (oglindă, portmoneu). Garniturile confecționate din material inoxidabil pentru aceste poșete sînt deosebit de atrăgătoare. Poșetele tip litoral sînt realizate într-o gamă largă de modele și culori așa că pot fi asortate la rochii din orice material și de orice culoare.

Un alt model foarte reușit este poșeta tip aviator din diferite culori deschise. Această poșetă are dimensiunea obișnuită pentru poșetele de sport, ceea ce înseamnă că are un volum încăpător. Producția lor a și început.

Printre noile modele de poșete pentru femei se mai remarcă cele în formă de plic înalt, cu deschidere laterală, încheiate prin clips sau buton.

Noi modele de poșete din material plastic

Sfaturi cosmetice

AIDA — Cujmir: Din cele ce-mi scriți rezultă că aveți tenul gras, de aceea ar fi indicat ca timp de 2—3 luni să folosiți următoarea loțiune: camfor 1 g, alaun 0,50 g acid boric 0,50 g, acid salicilic 0,50 g, alcool 35 g, apă 60 g. Cu loțiunea de mai sus vă ștergeți obrazul în fiecare seară cu ajutorul unui tampon de vată pînă ce acesta rămîne curat. În jurul ochilor este indicat să aplicați un strat ușor de cremă grasă, ca de exemplu crema „Lanolina". Odată sau de două ori pe săptămînă puteți să vă ungeți fața cu crema de zi Magnolia. În felul acesta veți scăpa de coșuri care în cazul dv. provin dintr-o îngrijire greșită a pielii obrazului. Pentru îndepărtarea punctelor negre faceți întîi o baie de abur și apoi procedați la stoarcerea lor. Culoarea părului se poate închide cu infuzie de frunză de nucă. Sprîncenele le puteți vopsi cu „Tonal" sau să le închideți culoarea folosind creion dermatograf. —

MIZA M.: Împotriva înroșirii nasului puteți folosi următorul procedeu: amestecați într-o sticlă 15 g. oțet tare cu 15 g. tinctură benzoe și 15 g. alaun; din această soluție puneți cîteva picături într-un pahărel de apă caldă și aplicați comprese, eventual puteți aspira cîteva picături. De asemenea puteți masa pielea nasului timp de 7 zile cu următoarea cremă: borax 10 g, lanolină 5 g, vaselină 5 g, tinctura capsici 10 picături. După o săptămînă puteți loționa pielea nasului cu următoarea loțiune: alaun 1 g, camfor 1 g, acid salicilic 1 g, alcool 40 g, apă 60 g. În ceea ce privește întrebarea a doua nu există remedii mai eficace decît cele folosite.

ALIX: Pentru petele de pe gît și urechi încercați următoarea cremă: Bismuth subnitric 1 g, pp alb de mercur 1 g, lanolină 5 g, vaselină 5 g, ulei de parafină uz intern 5 g, apă 5 g Dacă petele nu dispar ar fi indicat să consultați un medic de boli de piele. Vinișoarele care v-au apărut pe obraz sînt începutul unei cuperoze. Pentru a preîntîmpina accentuarea lor este necesar ca să aplicați zilnic pe obraz comprese cu ceai de mușețel în care s-a adăugat 1% extract hamamelis. Deoarece această afecțiune necesită și un tratament intern, cuperoza datorîndu-se fie unei colite, fie constipației, fie unei hiperfoliculinemii, este indicată consultarea medicului. În ceea ce privește rețeta pentru loțiune vă rog să citiți răspunsul dat cititoarei Aida, Cujmir.

C. E. — Calan: Împotriva petelor puteți folosi următoarea soluție: hidrochinonă 5 g, acid fosforic 1 g, alcool 50 g, apă 50 g. Sticla cu soluție se va păstra într-un loc ferit de lumină pentru a evita descompunerea soluției. Veți îmbiba un tampon de vată și vă veți șterge obrazul înainte de culcare. Soluția fiind alcoolică se va îndepărta și excesul de grăsime.

FANICA S, AURELIA — București, VALENTINA — Buzești, sînt rugate să-și comunice adresa exactă pentru a li se răspunde prin poștă.

Anca BOGDAN

Caleidoscop

Portrete de mame în pictura universală

Istoria picturii moderne înscrie printre capodoperele care fac mîndria marilor muzee ale lumii, portrete în care autorii, pictori celebri, evocă cu multă sensibilitate și dragoste chipurile părinților lor. Din seria acestor portrete ne vom ocupa în rîndurile ce urmează de cele mai cunoscute.

Albert Dürer, unul dintre cei mai geniali pictori ai Renașterii germane, ne-a lăsat un zguduitor tablou al mamei sale, pictat în anul 1514. Tabloul, care o înfățișează pe mama pictorului bolnavă, cu trăsăturile feței purtînd de acum semnele agoniei (ea a murit două luni mai tîrziu), menționează alături de data creației: „Mama lui Albert Dürer, în vîrstă de 63 de ani". În partea de sus a tabloului, scrise cu cerneală, aproape invizibile la lectură, au fost adăugate cuvintele: ea a murit în anul 1514, marți 16 mai, la ora două noaptea...

Pictorul Rigaud, fiu al unui croitor din Perpignan, al cărui talent deosebit a fost remarcat de Lebrun, pictorul oficial al curții lui Ludovic XIV-lea, a înfățișat-o pe mama sa, Marie Serre într-un tablou care se găsește azi la muzeul Louvre. El a mai pictat-o pe mama sa într-un tablou ale cărui urme s-au pierdut însă.

Unul dintre cele mai celebre tablouri ale lui Rembrandt „Femeia cu voalul negru" o reprezintă pe mama pictorului așezată într-un fotoliu. Ceea ce atrage imediat atenția sînt mîinile bătrînei femei de o transparență aproape ireală.

Este cunoscută viața dureroasă a pictorului Toulouse Lautrec. Adorației cu care a fost înconjurat de mama sa, pictorul i-a răspuns cu cîteva portrete dintre care cel mai reprezentativ este cel pictat la vîrsta de 20 de ani, în anul 1883 la Mairomé. Impresionantă este și geneza tabloului pe care Van Gogh îl închină mamei sale. Silit de împrejurări să trăiască despărțit de mama sa, Van Gogh îi face, în anul 1888, portretul după o fotografie.

Tabloul pe care celebrul pictor Manet l-a dedicat părinților lui a avut caracterul înlăturării împotrivirii tatălui pictorului pentru cariera aleasă de băiat. După marele succes pe care Manet îl obține la vîrsta de 27 de ani cu „Băutorul de absint", el începe să lucreze la tabloul care-i înfățișa pe părinții lui în locuința lor din strada Clichy. Tabloul a obținut adeziunea tatălui dar nu și a criticii. Un cronicar al timpului scria: Doamna și domnul Manet ar trebui să blesteme ziua cînd au pus creionul în mîna acestui portretist fără talent...

În sfîrșit, în sălile muzeului „Th. Aman" din București se află o litnogravură înfățișînd-o pe mama pictorului pictată într-un moment de odihnă.

Peștii electrici

În America de Sud trăiește un pește numit de indigeni „arima", ceea ce în limba lor înseamnă „acela care te lipsește de mișcare". Peștele, un soi de țipar, avînd denumirea științifică „gymnatus electricus" este prevăzut cu organe care produc impulsuri electrice. Această specie a fost descrisă, încă de savanții Humboldt și Kappler, care fiind atinși de un asemenea țipar au simțit șocuri puternice, ba chiar au avut pentru scurtă vreme ptctoarele paralizate.

Fiziologii moderni l-au studiat cu atenție și au dovedit că organul care produce electricitatea este asemănător cu o baterie electrică a cărei tensiune ajunge pînă la 300 de volți, adică de trei ori mai mare decît tensiunea care alimentează becurile.

Berea

Berea era cunoscută în Europa cu mult înaintea năvălirilor barbare, iar, într-o formă primitivă de preparare, exista și în Babilon. Babilonienii puneau pîinea să se usuce, o muiau în apă și lăsau apoi să fermenteze drojdia. Mai tîrziu s-a observat că berea se putea face direct din aluatul de făină, iar pe urmă chiar din grăunțe și malț, procedeu folosit de vechii egipteni. De asemenea și grecii și romanii cunoșteau fabricația berei, cu toate că nu o prețuiau prea mult, spre deosebire de popoarele germanice, unde la această băutură se punea, pentru gust, coajă de stejar. Cînd popoarele au început să cultive hameiul, s-a trecut la fabricarea berei din această cereală, prin evul mediu, întîi la mănăstirile din Galia. De altfel, călugărul care fabrica berea purta numele de Cambarius, de unde vine și legenda despre regele Gambrinus, inventatorul acestei băuturi.

Fabricarea berei pe scară largă începe însă de-abia în secolele XV și XVI, prin părțile de azi ale Germaniei de nord, Belgiei și Olandei. Războiul de 30 de ani a distrus această industrie, care își reia existența prin secolul XVIII, însă în mod sporadic și neorganizat. Introducerea noilor metode industriale din secolul XIX face ca industria berei să ia din nou amploare și să se extindă în Statele Unite și Rusia. În Japonia ea a cunoscut o mare înflorire după ce în America a fost introdusă prohibiția, celebra lege care interzicea fabricarea și consumarea băuturilor alcoolice.

Știați că...

...picioarele din spate ale girafei nu sînt cu nimic mai scurte, decît cele din față, deși aceasta ar părea că nu-i chiar așa.

...în perioada de la 20 la 60 de ani bărbatul rade aproape 210 mii de m. barbă? Aceasta înseamnă de 410 ori mai mult decît înălțimea celei mai înalte clădiri din lume.

Într-o singură zi, pe față cresc în total 14,7 m barbă.

ŞAH • ŞAH • ŞAH • ŞAH

Noi succese ale problemisticii românești

Mat în două mutări... Alb joacă și cîștigă...

De cîte ori n-ați întîlnit aceste anunțuri, așezate sub diagrame, în rubricile de șah sau în revistele de specialitate. Mulți nu știu însă că pentru problema sau studiul pe care ei le rezolvă în cîteva minute sau într-o oră autorul lucrării a muncit zile, săptămîni, uneori luni sau chiar ani de zile! Mulți nu știu că pentru realizarea unei idei, autorul problemei trece prin adevărate friguri de creație. Majoritatea șahiștilor pe care-i desfață lupta mintală cu problema sau studiul nu cunosc lupta acerbă dusă de autori cu dublele soluții care apar mereu ca niște spini, cu dualurile, cu insolubilitățile.

Cu finisarea problemei într-o formă corectă, economică, atrăgătoare, pentru autorul ei nu s-au încheiat însă emoțiile. Lucrarea e trimisă revistelor de specialitate, unde apare după luni de zile, și participă la concursuri internaționale ale căror rezultate se publică abia după unul, doi sau chiar trei ani. Cu cîtă răbdare trebuie să se înarmeze problemistul! Dar și cît de mare este satisfacția cînd problemele sînt distinse cu premii!

Asemenea satisfacții încearcă în aceste zile și doi dintre cunoscuții noștri problemiști. Cîteva reviste de șah străine au adus vestea unor succese importante pe care ei le-au obținut peste hotare. Maeștrii sportului ing. A.F. IANOVCIC (Sibiu) și ing. L. LOEWENTON (București) au obținut nu mai puțin de patru premii la concursuri internaționale, organizate în Franța, Olanda și R.F. Germană, la care au participat, problemiști reputați din toată lumea! A. F. Ianovcic a obținut premiul 1-2 la turneul internațional organizat de revista „Themes-64"-Franța, secția problemelor cu mat invers. (În acest gen de probleme albul îl obligă pe negru să-l facă mat). Ing. L. Loewenton a reușit la rîndul său performanța de a se clasa pe locul IV la un concurs tematic organizat de revista vesgermană „Die Schwalbe" și să se situeze printre premianții turneelor organizate anul trecut de revistele de specialitate „Probleemblad"-Olanda și „Schach Echo"-R.F. Germană. Aceste rezultate reprezintă victorii de prestigiu ale problemisticii noastre pe tărîm internațional.

Vă luați la întrecere cu mașina electronică?

Acei ce au citit încîntătoarea povestire a maestrului Mihail Sadoveanu „Soarele în baltă sau Aventurile șahului" își amintesc desigur cu plăcere de acel captivant capitol închinat misterioaselor mașini de jucat șah. Să joci șah cu o mașină... fascinant și de necrezut, enigmă pentru aflarea căreia, vă amintiți desigur, regele Frederic cel Mare n-a pregetat să cheltuiască o sumă enormă. Sau vă amintiți poate, acel episod în care jucătorul scund, închis în automatul de șah, s-a dat de gol făcînd zgomot la strigătul unui afacerist care, trăgînd un cartuș inofensiv, strigase „Foc!"...

În zilele noastre această idee, care veacuri de-a rîndul părea irealizabilă, a fost transpusă în practică. De cîțiva ani, în institute de cercetări din mai multe țări au fost create mașini electronice de calculat cărora li s-a pus ca sarcină rezolvarea unor probleme cu caracter șahist. Dar, marile satisfacții date de crearea acestor mașini au fost însoțite și de unele mici deziluzii... Pe cît vreme în secolele trecute automatele, în care se aflau ascunși oameni jucau șah excelent și păreau adeseori invincibile, noile mașini electronice care joacă șah sînt învinse chiar și de jucători cu categorii inferioare!

În legătură cu cercetările întreprinse în acest domeniu este interesant de relatat experiența efectuată acum cîțiva ani la un institut de cercetări electronice din Moscova, relatată mai de mult de revista „Șahul în U.R.S.S.". Automatului electronic i s-a pus ca sarcină să rezolve problema de mai jos, în care albul dă mat în 3 mutări.

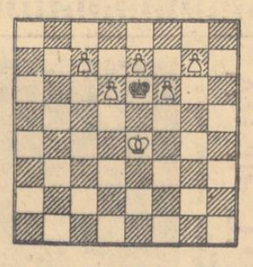

Pierzînd timp prin analizarea tuturor mutărilor posibile și pentru alb și pentru negru — mașina automată a rezolvat problema în 12 minute. Cîțiva maeștri, care au rezolvat-o în mod logic și nu mecanic, au găsit soluția în două-trei minute. Marele maestru internațional cehoslovac Ludek Pachman a rezolvat problema în aproximativ un minut. Alți jucători au rezolvat-o în 5—6—7 minute.

Vă luați și dv. la întrecere cu mașina electronică? Dacă da, atunci găsiți soluția ei și verificați-o cu cea pe care o vom publica și noi în numărul viitor.

Noutăți filatelice

Cu ocazia Jocurilor Olimpice de la Roma din august—septembrie 1960, Direcția Generală a Poștelor și Telecomunicațiilor din Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor va scoate o nouă emisiune de mărci poștale. Emisiunea va fi formată din o serie olimpică specială, o serie olimpică și două colițe. Seria olimpică specială este formată din cinci valori și două vignete nedantelate și dantelate, care prin asamblare formează cîte un bloc în care sînt reunite cercurile olimpice. În fiecare cerc este un desen care reprezintă, stilizat, cîte o disciplină sportivă.

Emisiunea nedantelată, valoarea 40 de bani, reprezintă startul în pista de înot, 55 bani, gimnastică femei, 1,60 lei box și 3,70 canotaj. Ultimele două valori au în anexă cîte o vignetă cu flacăra și cele cinci cercuri olimpice. Total nominal 7,45 lei.

Emisiunea dantelată are aceeași compoziție grafică, însă în ultima valoare schimbată la 2,45 lei. Total nominal 6,20.

În fiecare cerc este textul „R. P. Română — Poșta — Olimpiada de la Roma 1960".

Culoarea cercurilor este: albastru, negru, roșu, galben și verde iar vigneta gri deschis. Toată compoziția grafică este pe o fonță gri închis.

Dimensiunile mărcilor sînt de 37,8/28 mm., iar vigneta 18,9/27 mm.

Machetele sînt realizate de Herald Meschendörfer, imprimarea sistem Lambert pe hîrtie cretată.

Seria olimpică dantelată e formată din șase valori cu un nominal total de 5,75 lei, reprezentînd în aceeași manieră grafică diferite discipline sportive, astfel: valoarea de 20 bani, gri, reprezintă startul în proba de înot, valoarea de 40 bani, brun-gimnastică feminină, valoarea 55 bani, albastru cobalt deschis săritura în înălțime femei, valoarea 1 leu, roșu — box, valoarea 1,60 lei, bila — canotaj, valoarea 2 lei, violet gri — fotbal.

În partea de sus, compoziția este completată cu textul „R. P. Romînă" în partea de jos „Poșta — Roma 1960" și valoarea respectivă. Vigneta este pe fontă închisă și are în partea de sus cele cinci cercuri olimpice.

Dimensiunea mărcilor este de 26/42 mm. Machetele: Herald Meschendörfer. Imprimare în heliogravuri — monocrom, pe hîrtie filigram, dantelate.

Colița olimpică este nedantelată și dantelată. Colița reprezintă flacăra olimpică cu frunze de lauri, avînd ca fond o parte dintr-un stadion. În partea de sus este completată cu textul: Poșta și R. P. Romînă iar jos, în colțul din dreapta într-un echison valoarea respectivă. Colița este completată cu un cadru grafic format dintr-o ramă simplă pe care este textul: „Roma — Jocurile Olimpice 1960" și cele cinci cercuri olimpice.

Colița nedantelată are valoarea de șase lei și este de culoare roșu-cărămiziu. Colița dantelată are valoarea de cinci lei și este de culoare albastru cobalt închis.

Dimensiunea exterioară a coliței este de 90/70 mm. și dimensiunea mărcii de 56/33 mm.

Machetator este Ion Dumitran, în sistemul de imprimare heliogravură — monocrom, pe hîrtie filigram.

Nicolae GHEORGHE

MATTY ASLAN

— Și pe tine te face melancolic natura, iubitule?
— Nu întotdeauna. Acum mă gîndeam dacă am închis robinetul la baie după ce m-am bărbierit!

PAUL ȘERBAN

— Vrei un mentu grozav? Du-te duminică după masă la ștrandul Floreasca — lîngă fiecare pom găsești atîtea resturi că poți să mai iei și acasă...

C. BRÂNDAȘIU

Unii tineri absolvenți de facultăți refuză repartizările în regiuni.

— Doar mi-ai spus că mă urmezi pînă la capătul pămîntului!
— Da, dar nu în provincie!...

Snobism

Este la modă snobismul? Este, la cine-i știu eu...

Convențional, el mai adaugă o valență ciclului ce-l formează, pe lîngă altele, trei metri albitură apretată care vara (neapărat vara, fiindcă e cald) dublează fusta, completînd-o la partea inferioară — nu totdeauna discret — cu un rînd de dantelușă. (Să nu-i dau dreptate bunicii cînd face haz?) numindu-se cînd jupon, cînd jipon, cînd jopon, și care privește în jos la o pereche de picioare ce se chinuie în topăitul unui dans modern, pe două cuie (sau cuișoare) cînd Luichenz, cînd Lichinz, cînd Luchenț.

E clar că snobismul cere sacrificii ce merg pînă la ridicol.

De sub sute de sprîncene dermatografiate ori pensate privirile fug pe imprimeurile multicolore ce umplu pînă la refuz rafturile unei „Textile". În centrul acestei mulțimi (neapărat în centru) dînsa așteaptă un minut — un singur minut — ca să întrebe pe vînzător:

— Dar un bliu siel ca cerul n-aveți? Vreau să-mi fac o fustă soleil ca soarele.

— Vreți neapărat albastru? — întreabă vînzătorul.

— Nu! Nu! poate să fie și iuni.

— N-avem decît iuni cu buline (șmecher și vînzătorul)

— Iuni cu buline? Unde-ai mai văzut dumneata așa ceva? Vrei să spui — poate — iuni în dungi.

★

Musafirii au fost tratați cu cele cuvenite într-o vizită post-meridiană și acum stau de vorbă... (fiire mai mulți, subiectele de discuție se succed repede). Pe două fotolii — aduse de cei care le solicitaseră cît mai în centru (neapărat cît mai în centru) ea și el, luînd atitudini ce se schimbau odată cu subiectele discuției, tăceau. Din cînd în cînd dădeau din cap aprobativ sau invers; depinde ce fă. cea majoritatea musafirilor. La intervale de timp el își ridică pantalonul de la costumul de 150 lei metrul, pentru a face mai vizibilă perechea de pantofi de 380 lei, iar ea caută să intre în discuție, lucru pe care-l regăsește de îndată ce gazda deschide discuția despre subiectul piesei „Ultima oră" a lui Mihail Sebastian.

— Aaaa... Mihail Sebastian? Dragii mei, eu îl cunosc foarte bine. Noi îi zicem Mișu în cadru intim. Chiar astăzi m-am văzut cu el în tramvaiul 27. Ne-am despărțit repede, pentru că a coborît la Buzești.

Musafirii riseră cu poftă, iar în discuție interveni alt subiect.

Ea, profitînd de aceasta, îl întrebă discret pe el: „Dar de ce, or îi rîs toți așa cu poftă?

— Cum să nu rîdă! Ce tramvaiul 27 trece prin Buzești? Tu nu știi că de la „Sevastopol" o ia la dreapta?

★

Te întîlnești întîmplător cu un fost coleg de liceu, care poartă vizibil (neapărat vizibil) în mînă, publicații în limba franceză.

— Ce faci... (te gîndești cum îl cheamă)... Zamfire?

— Merci.... mă cultiv (și-ți arată ca și cum tu n-ai văzut, „Balzac" în original, alături de două „Miroir Sprint" — toate împrumutate).

— Cunoști limba franceză bine?

— Hm!... Ce părere ai?

— Da! Nu-i rău să cunoști o limbă străină. Citești și traduceri?

— Traducerile nu le ca originalele!

Discuția este întreruptă brusc de un bărbat nu prea înalt, altfel îmbrăcat decît noi, care purta cu el un aparat de fotografiat alături de multe cumpărături artizanale. Îți puteai da ușor seama că este un turist străin. Văzîndu-l pe fostul meu coleg de liceu alături de „Balzac" și „Miroir Sprint" i se adresă amical:

— Parlez vous français?
— Cum ați spus?
— Parlez vous français?
— N-am înțeles.
— Adică „Vorbești franțuzește?"
— Ooo! Cum să nu, la perfecție!

După ce ne-am despărțit mi-am adus aminte că fostul meu coleg de liceu nu mă însoțise decît pînă în clasa VII-a unde rămăsese să-i aștepte pe cei ce erau mai mici decît noi.

★

Este snobismul la modă? Pentru unii, da. Ridicolul amuză!

Hai să ne amuzăm!

Cornel TABACU

GH. CHIRIAC

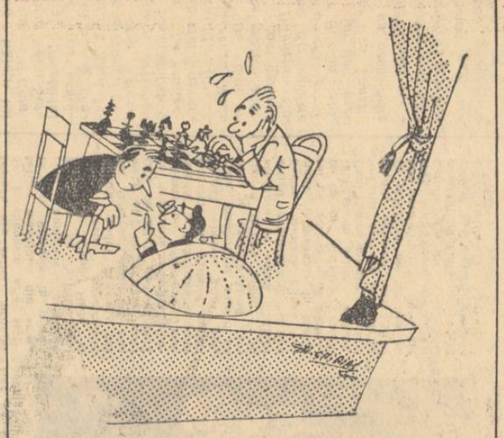

Fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

— Mămico, uite dumneaei a crescut și i-a rămas rochia scurtă...

S. NOVAC

— Bine, tovarășe ospătar, d-ta n-ai învățat în școală că 8 și cu 7 fac 15 și nu 19?
— Ba da, dar să vedeți: eu în școală nu eram tare la aritmetică, ci la istorie...

Pe plaiuri oltenești

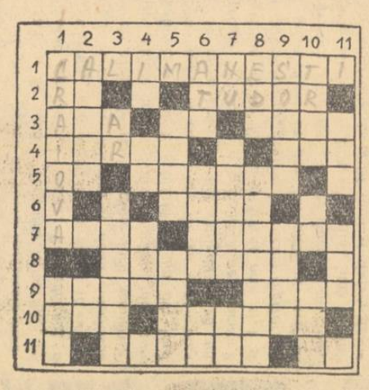

ORIZONTAL: 1) Stațiune balneo-climaterică pe Valea Oltului, recomandată în afecțiuni renale și de stomac; 2) În Turnu Severin — Capul răscoalei panduriilor de la 1821, născut în Oltenia; 3) Balaur în basmele oltenești — În Olănești — Localitate în R.P.R.; 4) Trece cu vederea—Prepoziție; 5) Oscar Săndulescu — Localitate în Oltenia unde se află în curs de construcție un nou combinat chimic; 6) Răcari, Cotofeni sau Işalnița, așezări rurale pe linia ferată Craiova-Filiași; 7) Locuitor din Orient — Pronumele unui cunoscut poet din sec. al XIX-lea, originar din Craiova, în a cărui operă apar puternice accente antidinastice; 8) Adăpostul animalelor sălbatice; 9) Legendar haiduc oltean — Primul zburător; 10) Din nou — Sacadat; 11) Nume feminin — Udrea Teodorescu.

VERTICAL: 1) Inima Olteniei; aici s-a construit în anii puterii populare uzina „Electroputere" — Riu în Oltenia; 2) Întreg universul între două coperți — În Strehaia; 3) Măsură agrară — Lucrare la acoperirea unei străzi cu un strat de piatră; 4) Alifie — ...Jiu, oraș în Oltenia unde s-a construit recent un combinat de prelucrare a lemnului — Dregător în Oltenia pe timpul Principatelor Române; 5) Țară în Asia — ...Motrului, haltă în Oltenia; 6) Cai — Sub un pansament de tifon — În Filiași; 7) Negație — Afluent de-a dreapta Oltului — Pronume; 8) Diminutiv masculin — A reînsufleți; 9) Element principal în noul peisaj industrial al Olteniei — Bunică (reg.); 10) Numeral — Către — Avantaj; 11) Articol nehotărît — Pe cer.

A. MARIN

PICTORI ȘI SCULPTORI

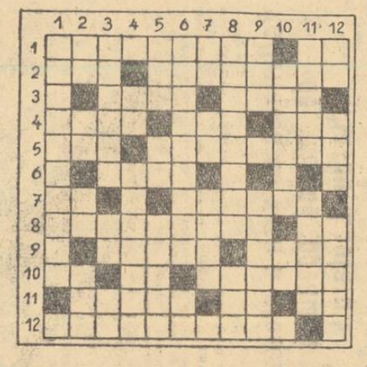

ORIZONTAL: 1) Pictor venețian din Quattrocento — Umed 2) Personaj pictat pe carton de Leonardo da Vinci — Vopsire 3) Metal care se forjează — Pictor italian de la începutul secolului XVII 4) Pictor român din sec. XIX — Folosit de Inchiziție—„...murind", celebră sculptură a antichității romane 5) Cum pare „Gioconda" în tablou — Mare pictor venețian 6) Vast 7) Giovanni Bellini, pictor al Renașterii — Artist al gravării 8) Pictor al Renașterii — Secol 9) Localitate din Grecia cu o celebră carieră de marmură — Stă pe un scaun 10) Oală — Notă muzicală — Cel mai fecund și mai strălucit pictor venețian 11) Provincie a Greciei antice — Măsură de lungime japoneză — Pronume 12) Mare pictor venețian, elev al lui Tițian.

VERTICAL: 1) Mare pictor italian 2) Perioadă de timp — Notă muzicală — Bellini Iacopa, pictor al Renașterii — Spăl 3) Celebru pictor al școlii romane — Operă — In Tintoretto 4) Prepoziție — Meșteșugul lui Benvenuto Cellini 5) Confecționate din argint serveau la desenat — În Verrochio — „El...", denumirea marelui pictor spaniol Domenico Theotocopuli 6) Ilustru pictor italian — Măsură pentru suprafețe 7) Clasic — Oraș legendar din Chaldeea — Sens 8) Liliac alb — Pictorul Iacopo Robusti Tintoretto 9) Ceasuri —, Renumit 10) Jumătate din Michelangelo — Posezi 11) Gigant — Restituit 12) Prepoziție — Animal de pradă — Celebră pictură de Giorgione.

V. NICHIFOR

REBUS-magazin

SPORT

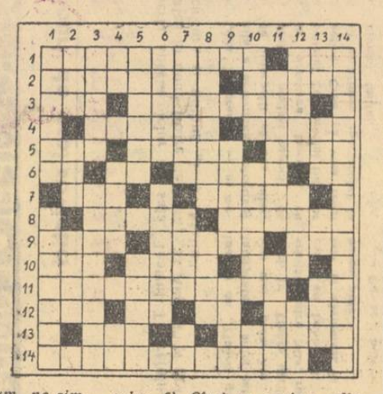

ORIZONTAL: *1) Sport cu multiple calități de fortificare — La trei metri deasupra porții 2) Cunoscută gimnastă din țara noastră — Strigat 3) Punct cardinal — Gimnastă sovietică, deținătoarea titlului de campioană mondială și olimpică 4) Ne asociem — Baschetbalist de la C.C.A. 5) Între 7 și 9 — Organizează zboruri de agrement — ...Zatopkova, atletă cehoslovacă 6) Scaunul cicliștilor — Pronume — Așa cum ne simțim după o oră de sport — N. 7) A ști (arh) — Verbul celor care practică natația 8) Cum trebuie să fie un jucător de baschet — Veșnice 9) Oameni mulți — Atenuăm o lovitură — Victorie la șah 10) Cu cît numărul lor este mai mare la antrenamente, cu atît se obțin mai multe victorii — Jucător de hochei la Știința Cluj — Echipă de fotbal din Sibiu 11) Aici își fac pregătirile cei ce sînt selecționați în loturile reprezentative — În teren! 12) Cînd mingea iese afară din teren — Pronume reflexiv — Campion — Selecționat 13) Scor: 0—0! — Jucător romîn de tenis de cîmp 14) Repetiții sportive.*

VERTICAL: *1) Ioanos..., alergător grec, participant la recenta ediție a Crosului Balcanic — O minge oprită 2) Ceea ce fac de multe ori portarii, lăsînd poarta goală —... și ceea ce uită să mai dea cîte un jucător de cîmp — Adresau felicitări 3) Am mișcat o piesă la șah — S-a întărit prietenia între sportivii noștri și cei de peste hotare 4) Nas turtit! — A nu da mingea unui coechipier — În culori! 5) Zoltan Vamoș, Ilie Savel, Constantin Grecescu etc. — Cum sînt numite mingile trase de Roman sau Ni-colau 6) Cînd se aprinde reflectoarele pe Stadionul Republicii — Probă de munte 7) Fotbalist la C.C.A. — „Înfloreșie... mea" cîntec de Elly Roman — Vasile Anghel 8) Plini de inimă (fig.) — Aici vor avea loc viitoarele Jocuri Olimpice 9) Tînăr boxer romîn — Există 10) Țin calea — Canotor romîn, cîștigătorul a două medalii de aur la Olimpiada de la Melbourne — Prepoziție 11) Care n-au fost încă tipărite — Este anunțat printr-un foc de pistol 12) Probă de scrimă — Folosită de trăgători — Refren popular! 13) Diftong — Ori te adoarme ori îți marchează un gol! — Poftim — Cînd începe să cadă se bucură schiorii 14) Maestru emerit al sportului la tir (2 cuv.).*

Dorel CROITORESCU

Poșta rebus

CORNEL DUMITRESCU — București: Am dori să schimbați a doua definiție de la 12 orizontal la jocul „Avicolă".

ION IVAN — Giurgiu: Ne interesează jocuri pe teme de actualitate.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CĂLĂTORULUI II STĂ BINE CU DRUMUL

ORIZONTAL: Maiorescu — Pai — Aramă — Ta — Vlad — Zicătoare — E — I — Imi — Automobil — La — C — A — Sirene — Urmat — Beniuc — Eol — Teren — At — I — Acar — Isar — R — Calabalic — Aho — Ave — Uși — Ulm — P — Ri — Brună — Iuți — Opriri — Doric — Unde — Aeronave.

TRIO

ORIZONTAL: Eroica — Brazi — Gamă — Pogodin — L — Aglae — N — Lo — Ei — Oe — Te — Ter — Ait — Glasat — O — Dumas — TN — Ig — Cei — N — Golto — Oi — Damon — Rac — Sicativ — Lina — Boa — Onorat — P — U — Surori — Iar — Cral — Sănițiță.

FLORA ȘI FAUNA R.P.R.

ORIZONTAL: Capră — Deltă — El — Inar — Ari — NP — S — Iarbă — Tir — Tac — Ați — En — Me — Om — A — Narcisă — O — C — A — E — Esență — Răchită — Urs — PL — Te — A — AA — Coadă — Brad — Zimbru — Cluj.

Jocuri distractive

Octogonul

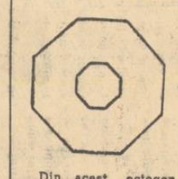

Din acest octogon regulat decupați în centru un orificiu care să aibă tot forma unui octogon regulat. Această figură trebuie tăiată în 8 părți egale din care să puteți forma o stea în opt colțuri care să aibă de asemenea un orificiu octogonal. (Pentru ușurința exercițiului copiați desenul pe o hîrtie de aritmetică).

Vîrsta fraților

Trei frați au împlinit 24 mere. Fiecare primise atîtea mere cîți ani avusese cu 3 ani în urmă. Mezinul a propus următorul schimb de mere:

— Eu — spuse el — îmi voi opri numai jumătate din merele pe care le am, iar celelalte am să le împart între voi în părți egale. După aceasta fratele nostru mijlociu să-și oprească și el jumătate din cîte mere va avea, iar celelalte să le împartă egal între mine și fratele cel mare. Apoi cel mai mare să-și oprească și el jumătate din cîte mere va avea, iar pe celelalte să le împartă egal între mine și fratele mijlociu.

Frații s-au învoit să-și împartă astfel merele. Ca urmare, fiecare a avut același număr de mere.

Cîți ani avea fiecare din frați?

Covrigi cu stafide

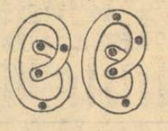

Vă prezentăm doi covrigi cu stafide în forma arătată în desenul alăturat. Vă cerem să tăiați cu o singură tăietură amîndoi covrigi, astfel ca să obțineți 9 bucățele și fiecare din ele să aibă cîte o stafidă.

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 144

O PROBLEMA CU CERCURI

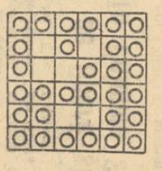

ÎN 5 PĂRȚI EGALE

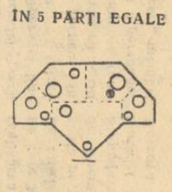

PE JOS ȘI CU AUTOMOBILUL

„Pobeda" s-a întors la uzină cu 10 minute mai devreme ca deobicei, deoarece nu a mers pînă la gară. În aceste 10 minute în mod normal „Pobeda" ar fi trebuit să parcurgă distanța de la locul întîlnirii cu inginerul pînă la gară și înapoi. Prin urmare, pentru a străbate această distanță în unul din sensuri, de exemplu de la gară pînă la locul întîlnirii cu inginerul, mașina ar fi avut nevoie de 5 minute. Pentru a străbate aceeași distanță pe jos, inginerul a avut nevoie de 25 minute (cele 30 de minute cu care a sosit mai devreme, minus 5 minute). Așa dar în momentul întîlnirii inginerului cu „Pobeda" era ora 8 și 25 minute: pe jos inginerul merge de 5 ori mai încet decît cu mașina.

MERELE

1) 4 mere 2) 7 mere

Redacția și Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL magazin

Prezențe românești peste hotare

● LA CALCUTTA a fost recent pusă în scenă, în limba bengaleză piesa „Ultima oră" de Mihail Sebastian, în adaptarea scriitorului indian Umanath Bhattacharya. Spectacolul s-a bucurat de un deosebit succes.

● H. G. CLEMENTS, secretarul Consiliului pentru apărarea păcii din Australia de nord, a conferențiat la postul național de radio „Australian Broadcasting Commission" despre „Muzeul Satului" din București.

● RECENT s-a deschis la Toronto (Canada) sub auspiciile Muzeului Regal din Ontario, o expoziție de afișe, la care participă și țara noastră cu 11 afișe trimise de I.R.R.C.S. In lunile iulie și august această expoziție va fi deschisă în cadrul festivalului de la Vancouver, iar la toamnă, la Școala de arte frumoase din Montreal. O parte a acestei expoziții va fi prezentată în cîteva orașe din S.U.A. de către Federația amatorilor de artă din New York. Lucrările românești au bucurat de o bună primire.

● CU PRILEJUL apariției în Italia a volumului „Antologia teatrului românesc", centrul italian din Torino a organizat o seară culturală închinată teatrului românesc. Manifestarea consacrată de dramaturgia R.P.R., s-a desfășurat sub auspiciile teatrului experimental „Citta" din Bologna și „Associatia italiana per i rapporti culturali cu Romania". Seara culturală a fost deschisă de criticul de teatru Lamperto Trezzini. Au urmat lecturi experimentale din piesele „O noapte furtunoasă", „Ultima oră", „Titanic vals" și „Ziaristii"

● LIGA de prietenie Israel —R.P.R. a prezentat recent la Casa de prietenie din Tel-Aviv o expoziție filatelică românească trimisă de I.R.R.C.S. Publicul prezent a descifrat cu deosebită atenție apoi filmele „Ieri și azi în petrol" și „Livezi lui Enescu". Expoziția, care cuprinde și un colț cu obiecte de artă populară, a fost prezentată și la Haifa și Ierusalim.

● SUB AUSPICIILE Asociației Belgia—Romînia, în sala „La Renaissance" din Seraing — Liège a avut loc o seară culturală românească. În cadrul ei prof. F. Claessens a ținut conferința „Aspecte din Romînia — viața, orașele și muzeele ei". La continuarea conferinței au fost prezentate două filme, unul înfățișînd pictorului român Luchian, iar celălalt pictorului flamand Breugel. Toți la Seraing, sub auspiciile Administrației comunale a orașului, Asociația Belgia—Romînia a organizat cu succes o expoziție de artă populară românească trimisă de I.R.R.C.S.

● CENTRUL de informare culturală din Sassari (Sardegna) și „Associația italia. să pentru relațiile culturale cu Romînia" din Roma a organizat de curînd la Sassari o expoziție a timbrului românesc.

● LUCRAREA muzicală „Colindele", realizată de compozitorul belgian Jean Absil pe baza unor colinde românești culese de autor în timpul vizitei făcute în țara noastră, a fost recent publicată în Franța, iar lucrările muzicale înregistrate pe disc.

● NUMĂRUL 3 al revistei de artă „Rhythm", care apare la Calcutta, a publicat articolul „15 ani de arte frumoase în Romînia", de acad. G. Oprescu. Numărul amintit al revistei publică un alt articol privind arta pictorului N. Grigorescu. Articolul este semnat de redactorul K. P. P. Tampy.

Program internațional la Circ

Circul de Stat găzduiește din nou oaspeți de peste hotare. In fiecare seară, pe arena sa își dau inițiarea, în cadrul unui spectacol internațional de circ, artiști din Cehoslovacia, R. P. Ungară, R.P. Polonă și R.P. Romînă.

Urmărind „Spectacolul prieteniei" publicul bucureștean are astfel prilejul de a cunoaște arta aliștilor manejului din această țări. Reținem în primul rînd numeroile originale realizate de artiștii cehoslovaci. Cuplul Heda și Tulan este caracteristic pentru modul în care cei doi interpreți prezintă numere atît de variate, unul față de altul; ea executată cu siguranță mișcări complicate pe trapezul suspendat în înălțimea culeiului, el, artistul multilateral, uimește prin precizia jongleriilor sale pe care le execută stînd tot timpul într-un picior. In echilibru pe sîrmă. Ceilalți artiști cehoslovaci, trupa Bertis, prezintă cîteva variante interesante în număr. rul de acrobatie pe bicicle. te cu o singură roată. Iată și un artist virtuos. Unul dintre membrii acestei formații execută un număr inedit: paharele sale stînd în echilibru pe mucheia u. aut cuțit tinut în gură, ridevă înalta pregătire a artistului. Un alt număr original îl prezintă interpreții unguri 3 Szalay. Îmbinînd echilibristica cu acrobatia, interpreții realizează un număr de bună factură acrobatică, în timp ce își mențin tot timpul echilibrul pe niște bile mari, cu care evoluează prin arenă. De asemenea, își aduc contribuția și alți interpreți; excentricii acrobați 2 Loos (R.P.U.), cuplul Vitoldini (R.P. Polonă), într-un număr de contorsionism, dresorii români Iordănescu și Mirkó etc. Programul variat dă o notă atractivă spectacolului.

Scenă din comedia „Săbătiștii" de Serghei Mihalkov, în interpretarea unui colectiv al Teatrului de Stat „Victor Ion Popa" din Bîrlad. (De la stînga la dreapta: Paul Lavric, Dan Herdan, Olga Dumitrescu și Mircea Cuberschi).

La ce lucrează libretiștii și compozitorii

În vederea asigurării unor noi lucrări originale pentru viitorul repertoriu, Teatrul de Stat de Operetă lucrează cu mai mulți libretiști și compozitori. Dăm în cele ce urmează, „în fiecare" cîte o informație în legătură cu activitatea în prezent a cîtorva dintre aceștia.

Eugen Barbu lucrează la libretul unei operete cu subiect contemporan, intitulată „Cîntec de leagăn". Muzica este scrisă de compozitorul **Ion Dumitrescu**.

Ion Brad a terminat de scris libretul unei operete cu subiect contemporan, intitulată „Cîntecul vieții". Muzica este scrisă de compozitorul **Ion Dumitrescu**.

Ion Călugăru a terminat de scris libretul unei operete cu subiect contemporan, intitulată „Cîntecul vieții". Muzica este scrisă de compozitorul **Ion Dumitrescu**.

Ion Călugăru a terminat de scris libretul unei operete cu subiect contemporan, intitulată „Cîntecul vieții". Muzica este scrisă de compozitorul **Ion Dumitrescu**.

Din activitatea artiștilor amatori

O frumoasă activitate desfășoară echipa de teatru a întreprinderii Industriale de stat „Ștefan Gheorghiu". Echipa, condusă de opt ani de artistul Vasile Dinescu, cu de la Teatrul Tinerețului, prezintă cu regularitate spectacole în întreprindere, precum și la Casa de cultură a raionului și în comunele din jurul Bucureștiului. In ultimul timp s-au reprezentat piesele într-un act „Cum semeni aș culegi" de May Tal. vest, „Vînătorul de zestre" de Ferenc Laszlo; de asemenea piesa „Nănașta" de I. L. Caragiale, prezentată la concursul bienal „I. L. Caragiale". Actualmente echipa de teatru a fabricii repetă comedia „Camera insorită" a autorilor sovietici E. Ancina și N. Romova. Membrii echipei de teatru, în rîndul cărora se numără, printre alții, Șandru Mircea, Tomescu Ion, Mogoi Gheorghe, Dorina Anca, Ivan Constantin, participă la cursuri speciale pentru creșterea și dezvoltarea lor artistică. Astfel s-au inițiat în fabrică un curs de studiere a sistemului lui Stanislavski, un cerc de recitatori, precum și un cerc pentru cei care urmează să se înscrie la Școala populară de artă.

Spectacol de satiră și umor

Zilele trecute, brigada artistică de agitație a cooperativei „Arta aplicată" a prezentat, pe scena Teatrului de Estradă al regiunii București, un nou spectacol de satiră și umor. Distribuția a cuprins pe: Pușa Stăncescu, Schuller Frederic, Ana Maria Popescu, Emil Bergher, Elena Buzea, Mărculescu Lucica, Florica Mușatescu, Copăceanu Ioanida, Nicolae Bucur, Victor Bucur, I. Nedelescu etc.

Vasile Tomazian interpretînd monologul muzical „Torianomania", în concertul spectacol „Vitamina M... muzica".

Vasile Tomazian povestește...

● Despre începuturile carierei ● Figurant și corist la Teatrul Liric ● De la cinematografe la Cinematografie

Orîntîlnire cu popularul comic Vasile Tomazian devine dintr-un început amuzantă, căci artistul te întîmpină cu acel cunoscut „Salutare țărică și noroc", dătător de promptă bună dispoziție.

Cînd Lam întîlnit, Vasile Tomazian se îndrepta spre teatru după o zi de intensă activitate petrecută pe platourile studiourilor de la Buftea unde se turnează filmul „Nu vreau să mă insor", în care deține unul din rolurile principale. Semnalîndu-mi faptul acesta, actorul remarcă, pe un ton... mai grav :

— Pot spune, așadar, că de la cinematografe am ajuns la... Cinematografie.

— Nu prea înțeleg...

— Păi e foarte clar ; 25 de ani am jucat pe la cinematografe, în pauzele dintre filme, iar acum am ajuns chiar pe... pînză. E o... diferență. Nu ?

— Desigur !

— Numai că sînt multe, foarte multe de spus, pînă am ajuns să realizez pasul ăsta.

— As fi bucuros să-mi povestiți...

Vasile Tomazian s-a uitat mai întîi la ceas și apoi mi s-a adresat :

— De acord !

PRIMII PAȘI

Pe drumul pe care l-am mai avut de parcurs pînă la grădina „Boema", artistul n-a mai rostit nici un cuvînt... Se gîndea... Desigur că amintirile, mai alese cele cu privire la începuturile carierei sale, îl copleșeau. Am ajuns în cabină și convorbirea s-a legat firesc :

— De unde sînteți de fel?

— Da undeva de prin locurile Făgărașului, din comuna Simbăta de Sus.

— Înainte de a fi devenit actor, ce-ați fost ?

— Muncitor ărămar, ucenic și apoi lucrător la o fabrică de aparate chimice de pe Șoseaua Viilor din București.

— Cum și ajuns pe scenă ?

— Fiind în fabrică, aveam obiceiul, cînd lucram, să cînt... Ba tovarășii mei susțineau chiar că am voce frumoasă. Ei bine, la o sezbare organizată în fabrică am fost invitat, în mod special, să-mi dau concursul. Am cîntat și am spus și versuri. Se pare că am avut succes. De atunci n-am mai avut astîmpăr. Tineam tot dinadinsul, cu elanul celor 16 ani ai mei, să apar pe o scenă adevărată, cu cortină, cu reflectoare și cu artiști.

— Și cum ați reușit ?

— De-abia după un an, în 1917, am izbutit să intru ca figurant la Operă. Mă uitam la tot ce se petrecea în jurul meu, pe scenă, în culise și în sală și nu mă mai săturam tot privind. Eram mîndru, nevoie mare, că mă găseam în scenă cînd jucau și cîntau artiști renumiți ca Georghe Folescu, Mihăilescu-Toscani sau Emil Marinescu.

— Apoi ?

— Am făcut un pas înainte : am fost angajat în corul Teatrului Liric. Aici se juca operetă. cu Leonard și cu Maximilian. Astfel am aparut și eu, pe undeva în mulțime, umblînd la... voce, în operetele „Contesa Maritza", „Vînzătorul de păsări", „Voievodul țiganilor". Dar năzuiam la mai mare, deși știam bine că nu e deloc ușor. Era în 1920. Luptînd serios cu viața, căutam să merg tot înainte...

— Și tot mergînd așa, unde ați ajuns ?

— Tocmai pe Calea Moșilor, la cinematograful Jupiter unde popularul cupletist Iorgu Tomescu mi-a încredințat. în pauzele dintre filme, un rol grandios... de cîteva cuvinte. Dar nu m-am descurajat. Deveniserm doar actor de cinematograf !

— Ați mers deci ina. inte !...

— Da, și ce să nu-mi mai fie atît de greu, am pornit-o la drum împreună cu fratele meu, cu care am străbătut în lung și lat țara, constituind un „duo vonic". apoi un cuartet, căci între timp ne căsătorisem. Astfel, am jucat revistă la cinematografele din Calea Moșilor, din Calea Grivitei, din Calea Rahovei, pe la mustrări și în tot felul de săli și săliște din țară, unde ne „produceam" cu schețuri și cuplete, cu piesete și comedii prelucrate și adaptate de noi, mereu dornici să înveselim spectatorii. Așa am dus-o cu visurile și cu realitatea, mai ales cu realitatea, timp de 25 de ani. Pînă într-o zi cînd...

— Cînd ?

— Era în 1945. Jucam atunci în pauzele dintre filme la cinematograful Nisa, lîngă Cișmigiu ideh, ajunseserm în centru. După spectacol m-a felicitat călduros și mi-a luat un interviu revistul Aurel Felea. Rezultatul a fost că m-a recomandat lui N. Stroe pentru a juca la teatrul „Atlantic". Admiratorul meu n-a trebuit însă să pledeze prea mult, căci Stroe mă cunoștea și m-a primit cu multă drag oste. Și astfel am debutat la „Atlantic" în revista „Votați cu Stroe". De atunci Stroe, nu numai în calitatea sa de director de scenă, dar și ca prieten, mi-a fost un îndrumător prețios, un profesor ca putea spune. Aici, la acest teatru, s-a născut monologul...

— Cum, adică ?

— Trebuia să apară cu o parteneră în scheciul „Pieționul de la Bălăești". Era vorba de binecunoscutul stop al circulației și de contravenientii lui. Am repetat așa pînă în ajunul premierei, cînd din motive... obiective, partenera mea m-a lăsat de unul singur. Bine, bine, mi-am zis, dar ce te faci că scheciul era scris pentru doi, nu pentru unul ! M-am gîndit atunci să spun și partea mea și acesa a partenerei mele. Cu alte cuvinte să-mi dau singur replica. Și spunînd monologul acesta, realizat din eroare de fostă majoră, am obținut un succes atît de mare, încît în următoarele reviste am avut de interpretat numai și numai monologuri. în care se pare că m.am specializat.

— Dar bastonul, celebrul, ca să zic așa, dumneavoastră bastonul, cum s.a născut?

— El are o proveniență mai veche. Încă de pe vremea cînd jucam la cinemaografe. Neștiind ce să fac cu mîinile în timp ce jucam, am recurs la un bastonaș, care-mi rezolva astfel de minune stînjeniților. Și de atunci mi.a devenit nedespărtit.

DEPUTAT IN SFATUL POPULAR

...Vasile Tomazian e chemat în scenă. Trec și.l urmăresc alături de ceilalți spectatori în concertul-spectacol „Vitamina M... muzica", unde are o apariție cu totul deosebită, interpretînd monologul muzical Torianomania". De astă dată apare fără baston și cîntă. Cîntă cîteva melodii din repertoriul lui Vico Torriani. Vers.a și umorul artistului stîrnesc adevărate cascade de rîs.

Revenind în cabină, observ că Vasile Tomazian se grăbește.

— Trebuie să ajung repede acasă. Mă așteaptă, ca de obicei după spectacol. soția și fiica mea.

Aflam astfel că actorul are o fiică, profesoară de educație fizică.

Și iulndu-ne rămas bun, constatăm că pe bună dreptate popularul comic se bucură de reputația unui admirabil familist și gospodar. Dealtfel calitățile sale de gospodar i.au determinat pe cetățenii din Circ. să.l aleagă deputat în Sfatul Popular al raionului.

N. SANDU

Karlovy-Vary

Imagini de la Festivalul filmului

După o întrerupere de un an, tradiționalul festival internațional cinematografic de la Karlovy-Vary, instituit în anii puterii populare în Cehoslovacia, s.a redeschis sub lozinca „Pentru repertorii prietenești între oameni, pentru prietenie trainică între popoare".

In cele două săptămîni ale Festivalului, care a început simbăta trecută și va ține pînă în ziua de 24 iulie, sînt prezentate filme artistice din producția a peste patruzeci de țări, din care unele sînt la prima lor prezentă într-un festival internațional, ca Elveția, Cuba, Ceylon, Peru.

Cupa de cristal pe care o va obține, odată cu Marele Premiu al Festivalului, cel mai bun film, va fi înmînată la sfîrșitul celor 15 zile de către președintele Juriului internațional, rectorul Academiei de Arte a Cehoslovaciei, profesorul Brousil. Alte premii se vor acorda pentru regie, interpretare, scenarii, muzică etc.

Totodată, în cadrul acestui festival va avea loc un colocviu cu tema „Filmul și omul 1960", la care participă numeroși invitați, printre care regizorii sovietici Serghei Gherasimov, Grigori Ciuhrai, Serghei Iutkievici și Serghei Bondarciuk, cineaștii italieni Roberto Rossellini, Cesare Zavattini și Giuseppe de Santis, Laurence Olivier, Georges Sadoul, Francoise Rosay, Raj Kapoor, cubanul Alfredo Guevara și mulți alții.

Cît despre lista filmelor, peste o sută, e plină de promisiuni, care se vor verifica în dura întrecere pașnică dintre creatorii întregului glob. In locul felurilor titluri care concurează pentru premiile celui de.al XI-lea festival de la Karlovy-Vary, oferim cititorilor noștri cîteva imagini din filmele ce se prezintă în aceste zile.

In afara filmelor prezentate în imaginile alăturate, rulează la Karlovy-Vary „Miciunael Panîn" (film sovietic, cu V. Tihonov în rolul titular), filmul din R.F.C. „Trandafiri pentru domnul consilier", o satiră antinazistă ; „Risul" o producție a țării gazdă, precum și filmele românești „Valurile Dunării" și „Homo Sapiens". Acesta din urmă a repurtat un deosebit succes, obținînd Marele premiu pentru filmele de desen animat și marionete.

Scenă din filmul „Cîntec de leagăn", realizat în colaborare de studiourile gruzine și slovace

In filmul francez „Strada luminoasă" reapare Jean Gabin

Un film care combate prejudecățile rasiale, „Nevăzutul", prezintă cinematografia engleză

Cinematografia maghiară se prezintă cu filmul „Atentatul"

MICII BALERINI

Au devenit, am putea spune, o tradiție la Teatrul Național „I. L. Caragiale" ca la fiecare sfîrșit de stagiune să aibă loc o reprezentație de balet dată de echipa coregrafică formată din copiii salariaților din instituție. Încă din anul 1952 echipa scenelor artistice a cules mult succes, avînd spre jinul permanent al comisiei culturale de pe lîngă comitetul de instituție al teatrului. Sub conducerea maestrei de balet Nina Simian și cu concursul regizorei Lia Niculescu, cei peste 60 de micii balerini ai colectivului au realizat spectacole de frumoasă ținută artistică, printre care „Cenușăreasa", „Pasărea măiastră", „Triumful inimii", „Fluierul fermecat" s.a. Aceste spectacole au avut loc pe scena studioului Teatrului Național „I. L. Caragiale", ca și la Casa Prieteniei Romîno-Sovietice unde copiii se produc adesea. De patru ani consecutiv, echipa de balet a colectivului Teatrului Național a cîștigat, în întrecerile la care au participat, diploma cu mențiunea „Echipă fruntașă pe Capitală".

Recent micii balerini, printre care se numără Sanda Maria Ulmeni, Daniela Anastasiad, Gabi și Rodica Neacșu, Aristița Diamandi, Dana Zorcă, Violeta Manolescu, Cristina și Ziana Damian, au prezentat pe scena Studio a Teatrului Național basmul coregrafic „Frumoasa din pădurea adormită", după baletul cu același nume de Ceaikovski. Publicul a răsplătit cu vii aplauze acest reușit spectacol. Și, desigur, stagiunea Teatrului Național s-a încheiat, Lam înțeles, nu numai pentru micii dogădaști copii repetind de zor, în sala de studii a teatrului. Maestra de balet Nina Simian ne.a explicat motivul acestei intense activități :

— De copii îl așteaptă un nou și important examen. El se vor produce cu „Frumoasa din pădurea adormită" la Televiziune (n.n. — astăzi simbătă 16 iulie, ora 19,05 în cadrul emisiunii „Album artistic pentru pionieri și școlari") și deși au mai reprezentat acest spectacol, se pregătesc cu emoție ce pentru o adevărată premiere.

Activitatea de vară a orchestrei de muzică populară „Barbu Lăutaru"

Orchestra de muzică populară „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" va întreprinde, între 6 august și 7 septembrie, un turneu prin țară, în stațiunile balneo.climaterice de pe litoral și în Moldova. Conducerea orchestrei o va avea artistul emerit Nicu Stănescu, iar dintre soliști își vor da concursul Emil Gavriș, Maria Lătărețu, Angela Moldovan, Fănică Luca, Dan Moisescu ș.a.

O altă formație a orchestrei „Barbu Lăutaru" va da, în cursul lunii august, o serie de concerte în comunele din regiunea București.

LUMINILE RAMPEI • LUMINILE RAMPEI • LUMINILE RAMPEI

Chipuri de eroi sovietici

„NILA-TOBOȘARA"

Deși și-a închis seria spectacolelor de sală, Teatrul Tinerețului își continuă activitatea în două teatre de vară, „23 August" și grădina din Parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin".

Dintre spectacolele ce se joacă la grădină se cuvine a fi semnalată reluarea piesei de succes „Nila", de tînărul dramaturg sovietic A. Salinski, lucrare dramatică ce înfățișează aspecte cele mai vii și mai pitoreștii din viața, activitatea și năzuințele tinerilor sovietic.

Reluarea spectacolelor cu „Nila" — spectacole întrerupte din cauza îmbolnăvirii actriței Olga Tudorache, care interpretează rolul principal al piesei, Nila Sniko, tobosara — prilejuiește reapariția pe scenă a apreciatei artiste a Teatrului Tineretului, după o absență de aproape patru luni de zile.

O întîlnim în pauza unei repetiții.

— Repetița pe care o facem acum — ne spune Olga Tudorache — e menită a determina colectivul de interpreți să dea interpretării același aspect de la premiera trecută, cu prilejul Concursului tinerilor actori. Cred că vom reuși să menținem spectacolul la nivelul inițial.

— Intrucît ați reușit o bună interpretare — fapt ce v-a adus și premiul obținut — vă rugăm să ne spuneți ce v-a ajutat mai mult în această privință ?

— M.au ajutat — în primul rînd — cei 10 ani de activitate actoricească. Apoi rolul acesta, destul de greu, fiind vorba de redarea fidelă a unei eroine din rîndul comsomoliștilor, se apropie de rolul Liubov Șevțova din „Tînăra gardă", pe care, de asemenea, l-am interpretat. Dacă l-aș fi jucat acum 5 ani, adică înainte de „Tînăra gardă", interpretarea Nilei mi-ar fi fost mai grea. Am avut, deci, în „Tînăra gardă" o școală pentru Nila, rol pe care l.am îmbogățit. Deci, iată și răspunsul la întrebarea pusă.

— Ce ne puteți spune despre ceilalți interpreți ai spectacolului ?

— Nicidoată în spectacolele în care am jucat pe scena Teatrului Tineretului nu am întîlnit între interpreți o sudură atît de puternică, un elan atît de specific tineretului și o colaborare mai strînsă între regie și actori. Altfel nu ar fi fost posibilă ilustrarea atmosferei epizodului din timpul războiului împotriva fascismului în care comsomoliștii au avut un rol important.

M. LV.

„Seara succeselor" pornește în turneu

A.T.M. a organizat un turneu cu noul spectacol-concert: „Seara succeselor". Textele sînt scrise de Eug. Mirea, Jack Fulga și Aurel Felea, iar muzica de H. Aștilean, Fl. Delmar, Radu Serban, Gigi Grigoriu, V. Veselovski etc. Ansamblul cuprinde pe Silvia Chicoș, artistă emerită, Simona Cassian, Lucky Marinescu, Luigi Ionescu, George Bunea, Gianni Spinelli. Momente vesele și prezentare : Horia Șerbănescu și Radu Zaharescu. Orchestra are soliști pe Fonea Socolov, Bebe Prisanda, G. Mezei, Horia Ropcea. Conducerea muzicală : compozitorul Florentin Delmar.

Primul spectacol are loc la 16 iulie la Foc. șani. Urmează Moinești, Bacău, Piatra Neamț și încă 24 de orașe din toată țara.

Premieră la Teatrul „C. Tănase"

Astăzi, simbătă, ora 20,30, Teatrul Satiric Muzical „C. Tănase" prezintă publicului bucureștean la Grădina „Boema", premiera „Cu concertul în buzunar" de N. Stroe și Sașa Georgescu. Noul concert-spectacol, cuprinde o serie de melodii ale compozitorilor Elly Roman, Vasile Veselovschi, Edmond Deda, Sergiu Malagamba, Temistocle Popa și Mircea Popovici.

Autorii, N. Stroe și Sașa Georgescu, au pornit la realizarea concertului-spectacol aflînd de valoroasa creație a uzinelor „Electronica" care au produs aparate de radio românești cu tranzistori (aparate de radio de buzunar). De aici și titlul spectacolului : „Cu concertul în buzunar".

Premiera de astă seară a Teatrului „C. Tănase" va prilejui cîteva aparîții inedite : trio instrumental și vocal Grigorescu, cvartetul vocal compus din Roxana Matei, Gigi Marga și surorile Kosac, care va interpreta melodiile „Poftiți la dans" și „Ești draga mea", precum și cuplul de dans format din Silvia Pascal și Ion Caligari.

Teatrul de Operă și Balet pleacă în Uniunea Sovietică

După cum am mai anunțat, la sfîrșitul acestei veri, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R., va întreprinde un turneu în Uniunea Sovietică. Un ansamblu numeros, compus din 250 persoane, artiști, regizori, membri ai personalului tehnic, își va da contribuția la realizarea spectacolelor pe care această instituție muzicală le va prezenta pe scena Teatrului de Operă și Balet „K. Stanislavski și V. Nemirovici Dancenko" din Moscova.

IN CITEVA RÎNDURI

GEO BARTON

de la Teatrul Național „I. L. Caragiale", care a obținut un frumos succes interpretînd pe pastorul din „Discipolul diavolului" de G. B. Shaw, pe prințul Nehlidov din dramatizarea „Învierea" după Tolstoi, va susține rolul lui Vronski din piesa „Ana Karenina", dramatizare după Tolstoi, ce se va reprezenta în prima parte a viitoarei stagiuni pe scena Naționalului.

NELLY NICOLAU-STEFANESCU

apreciata artistă a Teatrului Municipiesc C.F.R. Giulești, cunoscuta spectatorilor din „Neapole, orașul milionarilor", „Domnișoara Nastasia", „Răzeșii lui Bogdan" și „Artiștcra. ții" interpretează unul din rolurile principale ale piesei „Vecini de apartament".

DUMITRU RUCĂREANU

este unul din tinerii actori ai Teatrului Armatei pe care conducerea acestui teatru l-a promovat în ultimele stagiuni. In spectacolul „In căutarea extraordinarului", care se joacă în grădina „8 Mai", Dumitru Rucăreanu interpretează unul din rolurile principale.

JANA GOREA

unul din elementele talentate ale Teatrului „C. Nottara" — s-a relevat în decorul în piesele : „Fotoliul 15", „Hotel Astoria" și „Cei ce caută fericirea".

ELENA NICA HUZUM

după o scurtă activitate la Teatrul de Stat din Ploești, este angajată prin concurs la Teatrul Armatei, pe a cărei scenă interpretează cu conștiinciozitate și talent rolurile ce i se încredințează. In recenta premieră a acestui teatru, comedia lirică a dramaturgului Al. Stein „Viori de primăvară", Elena Nica Huzum interpretează rolul Katiei Dolenko,

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 146 ★ Sîmbătă 23 iulie 1960 ★ 8 pagini — 1,50 lei

IN ACEST NUMAR:

Din culisele teatrului de amatori

Sclavii pe biciclete de Dan DEȘLIU

Topîrceanu revuist

Balerina Lena Dacian, proaspăta absolventă a școlii de coregrafie „Vaganova" din Leningrad

Fotografia: Mihai POPESCU

PE CALEA PROGRESULUI TEHNIC

Industria cauciucului

Civilizația modernă nu poate fi concepută fără o largă utilizare a cauciucului. Anvelopele automobilelor și avioanelor, încălțămintea și impermeabilele cauciucate, nenumăratele articole tehnice, de la furtunuri și benzi de transport, pînă la cele mai mici garnituri, chiar și jucăriile variat colorate, atît de ademenitoare pentru copiii noștri, se obțin din cauciuc.

Astăzi cuvîntul cauciuc trezește imagini împletite cu ideea confortului nostru modern și a progresului tehnic. Dar povestea cauciucului începe cu luptele dramatice pentru cauciucul natural din țările tropicale, cu reprimarea sîngeroasă a muncitorilor indigeni lipsiți de apărare de către colonialiștii lacomi, cu concurențele și conflictele economice complicate pentru stăpînirea pieții cauciucului.

Istoria cauciucului

Europenii au cunoscut pentru prima oară cauciucul odată cu descoperirea Americii, cînd însoțitorii lui Columb au putut urmări în Haiti jocurile indigenilor cu mingi modelate dintr-un material necunoscut, pe care l-au numit „rășină elastică din lemn". Lucrări care datează din prima jumătate a secolului al XVIII-lea arată că locuitorii Americii de Sud confecționau cizme, țesături impermeabile și butelii dintr-un lichid lăptos obținut prin crestarea arborelui de Hevea. Ei numeau acest produs „cauciu", termen creat prin contopirea cuvintelor „cau" — arbore și „uciu" — a plînge. Tot atunci au fost aduse în Europa primele mostre de cauciuc.

Pînă acum 50 de ani cauciucul s-a obținut numai din plantele care creșteau sălbatic în pădurile ecuatoriale ale Americii de Sud și ale Africii; Brazilia și-a apărat aprig monopolul cauciucului pînă în anul 1870. Cu toate măsurile luate, sămînța arborelui de cauciuc a fost trecută clandestin în Anglia și prin intermediul unei sere din Londra plantele tinere au fost răsădite în India și Malacca. În scurt timp au apărut plantații de cauciuc, a căror producție a întrecut cu mult producția de cauciuc sălbatic.

Cînd a izbucnit primul război mondial, odată cu primele bubuituri de tun, Germania s-a găsit izolată de sursele de cauciuc natural; în țara terorizată de spectrul înfrîngerii s-au făcut primele încercări de fabricare industrială a cauciucului sintetic după metoda savantului rus I. L. Kondakov. În condițiile existente nu s-a putut obține însă decît un produs cu proprietăți atît de puțin satisfăcătoare încît foarte repede, chiar înainte de sfîrșitul războiului, această industrie în embrion a fost nevoită să-și închidă porțile. Privirile industriașilor din întreaga lume au început din nou să urmărească vapoarele grele care alunecau pe mări și oceane, ducînd încărcătura de cauciuc prețios din țările tropicale spre Europa și Statele Unite ale Americii.

Cauciuc sintetic pe scară industrială

Mai mult ca orice altă țară, Uniunea Sovietică nu se putea împăca cu această dependență față de importul de cauciuc natural din țări îndepărtate. Aici s-a pus temelia sintezei cauciucului pe scară mare, industrială, după procedeul academicianului Lebedev. Uzine puternice de cauciuc sintetic au început să pulseze viu în U.R.S.S. încă din 1932. Cu cinci ani mai tîrziu a început să-și înjghebeze industria de cauciuc sintetic Germania și abia în 1942 s-a trecut la rezolvarea acestei probleme în Statele Unite.

În anii care au urmat, industria cauciucului sintetic a făcut progrese vertiginoase și a permis omenirii să facă economii uriașe de mînă de lucru. Pentru a ilustra aceasta vom arăta numai că pentru a obține 100 de mii tone de cauciuc natural trebuie să se prelucreze 27 milioane arbori de cauciuc pe o suprafață de 120 mii ha, cheltuindu-se munca a 100 mii oameni timp de cinci ani și jumătate (adică 200 milioane zile-muncă). Pentru a obține aceeași cantitate de cauciuc sintetic se cheltuiește munca a 1500 oameni timp de un an (500 mii zile muncă). În același timp s-a îmbogățit foarte mult gama de proprietăți ale cauciucului.

Tehnica modernă obține cauciucuri sintetice care nu s-ar fi putut prepara pe bază de cauciuc natural, de exemplu materiale cu stabilitate foarte mare față de benzină, țiței, ulei și diferiți reactivi chimici, materiale rezistente la ger și materiale impermeabile la gaze.

Ing. Veronica ALEMAN

• (Continuare în pag. 4-a)

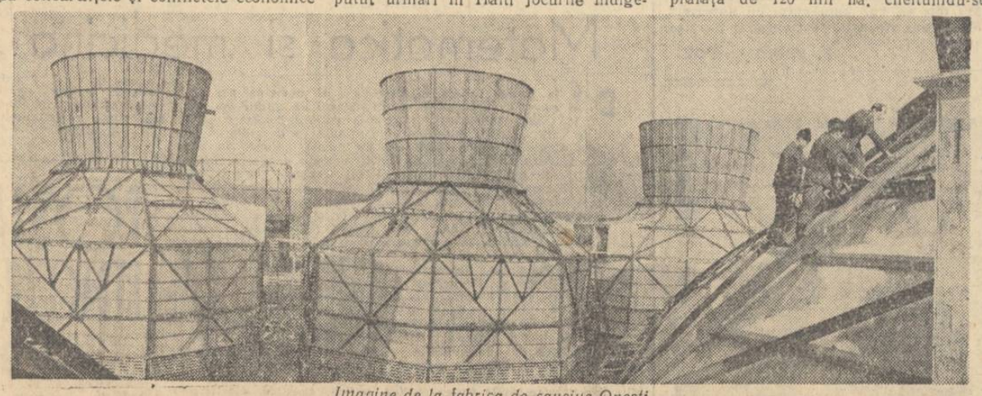

Imagine de la fabrica de cauciuc Onești

ITINERAR TURISTIC (III) —Leningrad—

Pasărea de oțel pe care-a creat-o Tupolev ne-a dus de la Kiev la Leningrad în numai 99 de minute. Cînd elegantul și ultramodernul avion și-a luat zborul spre orașul de pe malurile Nevei, am fost plăcut surprinși să vedem că în apropierea noastră se află celebrul pianist american Van Cliburn ce tocmai își începuse lungul său turneu prin Uniunea Sovietică. Acest tînăr înalt de vreo doi metri s-a situat imediat în centrul atenției tuturor celor peste 100 de pasageri. În clipele următoare am putut fi martorii celei mai originale „cozi" văzute vreodată. Pe coridorul larg din mijlocul avionului, zeci de oameni au stat la rînd pentru a obține cîte un autograf de la tînărul laureat al concursului internațional Ceaikovski. Van Cliburn a fost înconjurat cu atîta simpatie, cu atîta dragoste de oamenii sovietici, de acești oameni care iubesc nespus de mult arta și pe făuritorii ei, încît nu ne îndoim că dacă în avion s-ar fi găsit un pian (loc există din belșug!) am fi asistat, cu siguranță, la un original concert oferit deasupra plafonului norilor...

Cînd, în sfîrșit, Van Cliburn a rămas singur, nu mai există, cred, nimeni care să nu fi obținut cîteva cuvinte din partea artistului. Nimeni, afară de mine. Am plecat atunci, sigur că nu vom putea fi întrerupți, spre a sta de vorbă cu el cîteva minute.

Cînd ne-a văzut, cu un gest reflex, și-a scos stiloul pentru a mai da un autograf...

— Van Cliburn, iartă-ne, autograful la sfîrșit... Mai întîi, dacă vrei, cîteva cuvinte pentru cititorii ziarului „Rominia liberă" și ai revistei „Mazagin".

Marele pianist american a înțeles că nici măcar în avion nu poate scăpa de urmărirea ziariștilor. După ce a aflat că sîntem din Rominia, el ne-a răspuns cu multă amabilitate întrebărilor ce i le-am pus. Întrucît avionul

Eugen PHOEBUS

• (Continuare în pag. 3-a)

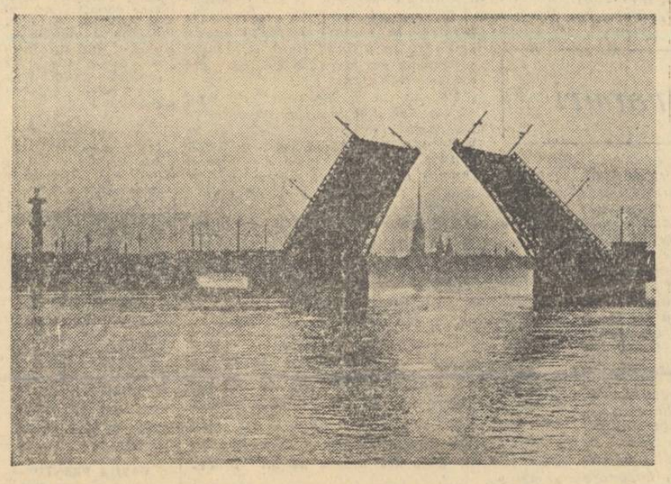

Ora 2½ noaptea. Podul s-a ridicat în vederea trecerii vapoarelor

DIN JURNALUL UNEI BALERINE

Întorcînd filele calendarului cu ani în urmă, Lena are aevea în față imaginea fetiței zglobii, care făcea piruete, învîrtindu-se prin casă spre încîntarea părinților ei.

— Ce zici? Să facem o încercare? S-o dăm să urmeze baletul...

★

De curînd studioul nostru de televiziune a prezentat spectacolul susținut de grupul balerinilor romîni care au absolvit renumita școală de coregrafie „Vaganova" din Leningrad. Lena, alături de colegele ei, a trăit, pentru prima oară, emoția întîlnirii cu publicul bucureștean. Debutul în țară! Este o dovadă a recunoașterii străduințelor depuse pe drumul celor șase ani de studii. Îți mai aduci aminte Lena?

★

Cînd a deschis ușa sălii de curs și le-a văzut evoluînd în ritmul grațios al dansului clasic, a spus, arătînd înspre cîteva eleve: „Tu... și tu... și tu și acolo!" și a indicat cu mîna înspre răsărit. „Acolo" nu avea să însemne decît vestita școală de coregrafie „Vaganova" din Leningrad. Cel care făcuse această recomandare nu era altul decît cunoscutul regizor Gabrovici, sosit în țară ca să monteze pe scena operei noastre baletul „Călărețul de aramă" și care în după-amiaza aceea nimerise la școala medie de coregrafie din București.

★

Amurgurile petrecute pe cheiurile Nevei păstrează emoția evocărilor nostalgice. Cine poate ști unde îți zboară mai repede gîndul? La statuia vestitului călăreț de aramă, la podul de pe care Liza s-a aruncat în valurile Nevei, inspirînd lui Ceaikovski nemuritoarea dramă muzicală? Sau poate poposești, mai degrabă, pe aripa visului, departe, la cei dragi pe care i-ai lăsat acasă? Grupul elevilor romîni trăiește însă și un alt sentiment, tot atît de puternic: acela al dragostei cu care maestra de balet Baltaceva îi înconjoară pe toți deopotrivă la școală sau la ea acasă unde îi invită să le servească renumita ei supă de găină.

★

Așa a descoperit Lena în Naima Valeevna Baltaceva o adevărată mamă. Și bucuria sentimentului nu a putut fi ascunsă atunci cînd, între spectacolele unui turneu, tatăl Lenei a ținut să-și revadă fiica. Parcă se adunaseră în el toate emoțiile pe care le trăise pînă atunci pe scenă: „tătucu" nu era altul decît cunoscutul actor Ion Dacian.

Au urmat apoi și emoțiile scenei, dar Lena Dacian s-a acomodat ușor. După orele de „dans clasic" sau „arta actorului", Lena, împreună cu Magdalena Popa, apăreau adeseori în spectacolele Teatrului de operă și balet „Kirov", înlocuind pe soliștii plecați în turneu. Așa a cunoscut emoția debutului: împreună cu un alt elev al școlii, anume Vadim Disniski, ea a apărut în cuplul Mașa și prințul din baletul „Spărgătorul de nuci".

★

Astăzi a trăit o surpriză neașteptată. A fost invitată acasă la renumita balerină Dudinskaia. Natalia Mihailovna a primit-o conform obiceiului față de oaspeți, urîndu-i să ajungă o bună dansatoare. La plecare nu a uitat să-i dea un braț de poante — pantofi speciali de balerină.

★

Pe scena Teatrului de operă și balet „Kirov" are loc un spectacol aparte: astăzi își dau examenul de diplomă absolvenții școlii de coregrafie „Vaganova", din rîndul cărora nu lipsesc elevii romîni: Lena Dacian și Magdalena Popa, Luminița Dumitrescu, Li-

Mihail GOSPODIN

• (Continuare în pag. 8-a)

Grupul de balerine romîne urmărește cu multă atenție indicațiile profesoarei

CRONICA STRĂZII

Piața

— Iar te-ai sculat cu noaptea-n cap. Poftim, nici nu-i șase încă. Mai dormeam jumătate de oră.

— Nu era vorba că mă duc în piață?

— Piață! Piață! De cînd te-ai pensionat numai de piață îți arde. Înainte nici nu vroiai să auzi. Chiar la pepeni mă lăsai pe mine, ca să poți cîrti.

— Înainte aveam alte treburi.

— Dar eu nu aveam? Și mai am. Că pînă la pensie...

— Tocmai de-aia. Vreau să te scutesc...

— Foarte frumos. Dar pentru asta nu e nevoie să mă trezești cînd se crapă de zi. Crezi că dacă ești primul client îți dă un premiu?

— Is bun de saftea și mă lasă să aleg.

— Auzi! De aia, fiindcă ești bun de saftea, o tîrgșială durează la tine o dimineață întreagă! Să mă bată dumnezeu dacă înțeleg ce faci tu ceasuri întregi la piață. Ai Aprozarul la nas. Nu unul, ci două, trei, patru Aprozare. În Kogălniceanu, în Plevnei, în Cobălcescu, în Bulevardul „6 Martie", în... Oricînd îți stau la dispoziție. Au tot ce-ți trebuie, dar tu piață și iar piață. Ba în „Ilie Pintilie", ba la „Elefterie", ba în „Piața Unirii"... Alaltăieri te-a văzut cuscra în Obor. Auzi unde se duce dumnealui pentru un kil de cartofi!

— Ba trei kile. Și unul de fasole țucără, o jumătate de morcovi, un kilogram mazăre, o jumătate de roșii, — stai, ce-am mai tîrguit? — ceapă, dovlecei, ardei grași, mărar, țelină — că spuneai că-i pentru ghiveciul călugăresc, — țelină...

— Ai pus-o o dată.

— ...morcovi.

— Și pe ăștia i-ai numărat.

— Dar cireșile?

— Cireșile au fost vișine.

— Păi vezi că nu-i vorba doar de un kil de cartofi?

— Iartă-mă. Au fost trei kilograme. Zece kilograme. O sută de kilograme! Ei și? Nu găseai la Aprozar? Oricînd. Și la opt și la nouă și la unsprezece dimineața? Și după masă? Trebuia să faci drumu' la Obor?

— N-am timp mai tîrziu. Orarul mi-e programat la secundă, de cînd îs pensionar. Socoate și tu. La o expoziție trebuie să mă duc? Trebuie. O raită ca să văd ce s-a mai construit în București trebuie să fac? La Cișmigiu, ca să-mi citesc ziarul, să schimb o vorbă cu vreun coleg de pensie, să beau un pahar de Căciulata — un pensionar care se respectă nu se cuvine să disprețuiască apele minerale —, să dau pîine graham la lebede, să...

— Bine, m-ai convins. Hai sărută-mă și du-te la piață. Să lei praz. Auzi ce-ți spun? Praz, nu narcise, ca rîndul trecut!

. . . . . .

— Noroc, vecine! Tot în piață ne întîlnim. Hm, o dată gospodar!

— Stagiar încă, vecine. Is de-abia la începutul carierei de gospodar. E de o vîrstă cu aceea a pensionarului. Deci, tînăr gospodar, tînăr pensionar. Amîndouă carierele merg mînă în mînă. Una purcede din cealaltă.

— Bată-te să te bată, vecine, că mucalit mai ești. Ascultă-mă pe mine, din felul cum prospectezi piața, cum cercetezi tărăbile cu marfă — te-am văzut — din felul cum le treci în revistă comparînd, studiind, apreciind, nu s-ar zice că ești ageamiu. Ascultă-mă pe mine, ai nerv de gospodar.

— Mulțumesc. Eu cred că nevasta are dreptate. Dumitale îți pot mărturisi. Știi ce mă atrage în piață? Priveliștea. I-am descoperit cu întîrziere, cum să zic, senzualitatea. Niciodată n-am înțeles cînd se vorbea de piață sensul practic al frumuseții ei gastronomice. „Cum a fost azi piața, mamă?" — o întreba nevasta pe maică-sa.

— „Frumoasă" — răspundea. Asta, vecine, înseamnă totodată abundență și ieftinătate. Îmi place tabloul rubensian al pieții, planturoasă, colorată, încărcată de roadele verii, animată de foirea cumpărătorilor, de chemările vînzătorilor. Îmi place să mă uit la tejghelele producătorilor pe care fructele, legumele stau movilite rustic cum s-au strîns din livadă, cum s-au descărcat din căruțe. Îmi place modul ordonat cu care vînzătorii Aprozarului își aranjează, parcă pictural, etalajele. Privește peretele acela de lădițe multicolore. Și-apoi mă amuză să ascult discuțiile dintre cumpărători și vînzători. În special cei veniți de la țară cu marfă, din grădinile proprii, trebuie să pună la bătaie, în zilele de mare belșug, un strașnic repertoriu de argumente agrotehnice și meteorologice, de elocință și seducțiuni, ca să-și convingă cumpărătorii încă în stadiul de spectatori. Prezența Aprozarului, cu prețurile cele mai reduse, fixe, dă pieții tonul comercial, servește ca etalon comparativ, zădărnicește tendințele „speculative" ale unora dintre producători. „Nu iau, neică, e mai ieftin la Aprozar".

Am pomenit de „argumente meteorologice". Vezi dum-

F. BRUNEA—FOX

• (Continuare în pag. 2-a)

Din sumar:

VOM RECEPȚIONA SEMNALE DIN COSMOS?

•

Moravuri și năravuri

Am furat pentru colecție un procesoman!...

de Nicuță TĂNASE

•

ACTORI—REGIZORI

•

MATEMATICA ȘI MEDICINA

•

REFLECTOR

Muncitori pe scenă

de Eugen BARBU

•

GHIDUL GOSPODINEI

•

In concediul de odihnă...

Suită de caricaturi

de Fred GHENĂDESCU

•

MODA: În zilele călduroase

•

Cicliștii noștri în preajma Olimpiadei

RACHETELE

Puterea rachetelor reprezintă un factor de bază al zborului cosmic.

Această noțiune nu este nouă. O cunoaștem și din domeniul transporturilor. Cu cît un vehicol are un motor mai puternic, cu atîta crește sarcina pe care o poate transporta și viteza pe care o poate atinge.

Aceste elemente se păstrează și în cazul rachetelor. O rachetă puternică poate lansa o sarcină utilă mai mare. Avantajele nu se opresc aici. Odată cu creșterea puterii rachetelor crește și raza lor de acțiune. Primele trepte ale „scării cosmice" pe care omenirea a început să se urce s-au numit „satelit artificial", „satelit cu animal pe bord", „atingerea Lunii", „în jurul Lunii". Putem prevedea încă de pe acum cîteva din următoarele trepte, nu chiar și ordinea lor exactă. Acestea sînt: „Satelit artificial cu om la bord", „Satelit stație intermediară", „Stație automată pe solul lunar", „Spre Venus", „Spre Marte"

Rachetele din ce în ce mai puternice lansate de Uniunea Sovietică garantează această evoluție.

Cum se mărește puterea rachetelor? Pentru a putea răspunde la această întrebare, trebuie să facem cîteva preci-

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

zări. Cuvîntul „rachetă" nu descrie complet noțiunea la care se referă. Pot exista și vor exista abia în viitor, multe tipuri de rachete. Acestea se disting după tipul de energie pe care îl folosesc. Astăzi sînt întrebuințate exclusiv rachetele chimice, a căror energie provine din arderea unor combustibili speciali, prin combinarea lor cu anumiți oxidanți care le furnizează oxigenul necesar. Dacă primele rachete cu combustibil solid se mulțumeau cu praf de pușcă sau trotil, iar primele rachete cu combustibil lichid lucrau cu alcool și oxigen lichid, în ultimii ani chimia combustibililor a făcut progrese uriașe. **In Uniunea Sovietică au fost puși la punct combustibili lichizi din cei mai activi cu putință,** la limita superioară a posibilităților de producere a energiei pe care le oferă combinațiile posibile

Ing. A. NEGREA

• (Continuare în pag. 4-a)

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

C. A. ROSETTI — director de teatru

Teatrul cel Mare, viitorul Teatru Național din București, inaugurat în 1852, n-a constituit cum s-ar fi cuvenit, obiectul preocupărilor atente a stăpînirii față de o instituție cu rosturi culturale și naționale atît de însemnate. Pînă la 1877, adică timp de 25 de ani, Teatrul cel Mare a fost dat în concesiune așa zișilor directori — antreprenori, obligați să depună la semnarea contractului o garanție bănească. Printre acești concesionari, care au acceptat cu bună știință antrepriza teatrului, mergînd la pierderi bănești sigure — dar aceasta numai din dorința de a nu lăsa flăcăruia plăpîndă a teatrului românesc să se stingă — a fost și C. A. Rosetti.

Acordarea direcției teatrului românesc, aflat în greu impas, lui C. A. Rosetti, a fost o faptă chibzuită. Cînd a primit conducerea teatrului, Rosetti, înapoiat doar de doi ani din exil, era un om în plină maturitate — împlinise 43 de ani — și avea idei dintre cele mai sănătoase despre teatru în genere, despre teatrul românesc în special, — pe care le exprima în foiletoane care apăreau în „Românul", al cărui redactor principal era. Rosetti îndrăgise teatrul încă din prima tinerețe: fiind elev al lui Aristia, la Sfîntul Sava, a fost unul dintre cei mai zeloși în organizarea spectacolelor școlărești, devenind, cum îi plăcea să spună, „unul dintre primii actori ai teatrului național născînd"; a fost tipograf și librar, într-o vreme cînd aceste profesiuni aveau ceva de apostolat, librăria sa fiind unul dintre locurile conspirative ale nemulțumiților; pentru teatru tradusese, direct după original, „Manfred" de Byron. Arestat și exilat după înăbușirea Revoluției de la 1848, ca unul care o pregătise și luase parte la ea, la înapoierea în țară a scos „Românul", organ radical, în coloanele căruia pornise o adevărată luptă împotriva „cuconașilor" care disprețuiau teatrul românesc. Printr-o argumentare strînsă, Rosetti a dovedit netemeinicia poziției de dispreț adoptată față de teatrul românesc de către cei din clasa guvernantă.

S-a spus că prin apariția cronicelor dramatice în „Românul" s-a deschis pentru arta dramatică o eră nouă. Afirmația, în ciuda exagerării, cuprindea și mult adevăr, căci în realitate criticile dramatice semnate de C. A. Rosetti au constituit „un intermediar binefăcător între teatru și public, unuia dîndu-i povești pe celălalt insuflețindu-l".

Ideile sale despre arta actorului erau dintre cele mai moderne. Arta dramatică nu era pentru Rosetti o identificare, ci o reprezentațiune. Materia artei, plămada din care actorul își scoate creațiunea, este fața, este trupul, este viața sa proprie. Cînd pictorul face un portret, își pune modelul în față și, privindu-l, așează cu pensula fiecare trăsătură pe pînză, dîndu-i asemănarea desăvîrșită prin farmecul artei sale. Actorul, pe lîngă toate acestea, mai trebuie să facă cevaː să intre viu în acel portret, care le cată să vorbească, să lucreze, să trăiască în cadrul său (scena), pentru a da spectatorului iluziunea că e persoana însăși, — credea C. A. Rosetti.

Într-o vreme cînd regia avea la noi un caracter empiric, C. A. Rosetti susținea că „actorul trebuie să citească întîi piesa spre a pătrunde intențiile autorului, a desluși firea personajului, a-l vedea trăind și mișcîndu-se împreună cu celelalte personaje. După aceasta, întocmai pictorului, el îi ia trăsăturile și le așează una cîte una asupra feței și trupului său... Actorul trebuie să fie stăpîn pe sine... Să fie natural și adevărat, nici mai e vorbă, dar pe teatru natura fără artă și adevărul ideal duce la rezultate extreme și nimic nu e mai urît pe scenă și mai condamnabil decît exagerarea". Contribuția lui C. A. Rosetti la statornicirea unui stil realist de interpretare în teatrul nostru se cuvine să nu fie trecută cu vederea.

Pornind de la ideea că „teatrul nu poate fi decît oglinda societății aceleia din care face parte și că, prin urmare, urmează legea civilizației acelei societăți" — idee pe care o ilustra cu exemple concludente din istoria teatrului universal — Rosetti se întreba „dacă la noi teatrul a urmat în adevăr oglinda stării noastre sociale". Într-adevăr, și la noi evoluția teatrului a urmat evoluția societății românești: „cînd societatea de sus cădea într-un fel de pirotehală, ca să nu zicem mai mult, producțiile literare începură a se împutina... școlile se desființară, revistele literare încetară, adunarea națională se închise și Teatrul Național nu numai că nu mai avu o școală, dar fu chiar închis cu totul".

Înainte de orice, pentru redresarea teatrului românesc, Rosetti credea că se impunea — și acesta a fost principalul obiectiv al primei stagiuni a directoratului său — crearea unei „școale dramatice", în care să se predea declamația, muzica vocală și literatura dramatică. Desigur că era nevoie și de o dramaturgie originală și, constata Rosetti, „istoria și legendele naționale sînt niște comori deschise ochilor noștri". În așteptarea pieselor originale, „pînă să începem a produce pe scenă frumosul național — ceea ce sîntem siguri că va începe chiar în anul acesta — avem sub mîna noastră, spunea C. A. Rosetti, capodoperele lui Schiller, Shakespeare...". Rosetti promitea să angajeze „pe artiștii ce avem mai buni în București și a căuta ca decorurile și costumele să fie cît se va putea mai conforme cu piesa ce se va reprezenta", — el nădăjduind să facă din scena română „altarul moralității și al libertății patriei române".

Pentru stagiunea 1859—60, trupa a fost alcătuită din Matei Millo, Costache Caragiale, Mihail Pascaly, Costache Demetriade, Ștefan Vellescu, Daniil Dragulici, Gh. Alexandrescu, Ioan Gestian, Ștefan Mihăileanu, M. Mincu, Ioan Cristescu, Iorgu Caragiale, Al. bescu Felbariad, Eufrosina Popescu, Matilda Pascaly, Marița Constantinescu, Cecilia Poenaru, — cu adevărat dintre cei mai înzestrați actori, șeful orchestrei fiind A. Flechtenmacher.

Trecerea lui C. A. Rosetti pe la conducerea teatrului, într-o vreme cînd clasa guvernantă nu se decisese să transforme Teatrul cel Mare într-o instituție a statului, a fost de scurtă durată, totuși ea a contribuit la propășirea teatrului românesc.

Ioan MASSOFF

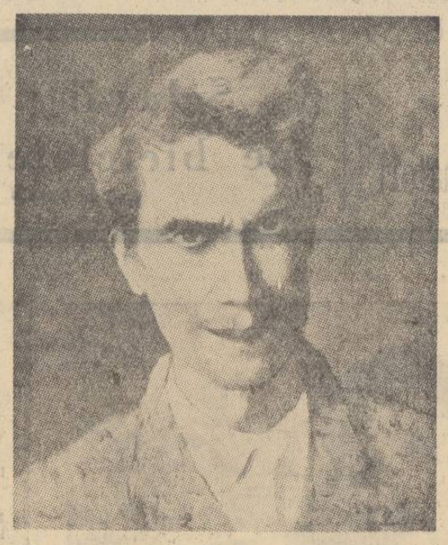

ȘTEFAN LUCHIAN: Autoportret

PICTORUL ȘTEFAN LUCHIAN

În mijlocul Bucureștiului, pe peretele unei bătrîne case, se poate vedea o placă neagră, a cărei inscripție glăsuiește că acolo a trăit și lucrat marele nostru pictor Ștefan Luchian, un artist care s-a stins „neînțeles", în grea mizerie și suferință. Luchian urma soarta atîtor și atîtor oameni de artă și științță cărora regimul burghezo-moșieresc nu le-a oferit nici cele mai mici posibilități materiale de creație, pe care i-a condamnat la o viață plină de privațiuni.

Luchian, un discipol strălucit al marelui Grigorescu, continuatorul operei acestuia, s-a născut în 1868 în comuna Ștefănești, în fostul județ Botoșani. Cînd cei doi fii ai lui D. Luchian — Ștefan și Aniba! — s-au apropiat de vremea cînd trebuiau să meargă la școală, familia lor s-a mutat la București.

Încă de pe băncile liceului, Luchian manifestă temeinice înclinații pentru pictură. El se înscrie, împotriva voinței familiei, la Școala de Belle-Arte unde are ca profesori pe străluciții artiști ai penelului, Th. Aman și G. Tattarescu. Pleacă apoi să studieze la München și Paris, căutînd a învăța nu din maniera școlilor mondene, ci din riguroasa operă a clasicilor.

Înapoiat în țară el a înfruntat asperitățile vieții. Boala îl supune la grele încercări încă pe la 30 de ani. Ca să o scoată la capăt este nevoit uneori să-și risipească talentul în lucrări de mai mică importanță, ori să exercite meseria de flautist în orchestra Teatrului Național. Pentru picturile comandate pentru casa sa, Victor Antonescu, fost director al Băncii Naționale, fost ministru liberal și diplomat, îi trimite drept plată... o pereche de pantaloni uzați. Dar aceasta n-a fost singura jignire adusă lui Luchian. Toată viața sa și chiar după moarte, marele pictor a fost ponegrit de critica burgheză atribuindu-i-se epitete jignitoare.

Luchian a îndurat cu stoicism ostilitatea claselor avute și a muncit din răsputeri pentru a îmbogăți patrimoniul nostru artistic cu multe opere de artă de mare valoare. Pictorul înfățișează pe pînză multe chipuri de oameni umili („Spălătoreasa", „Tăietorul de lemne", „Moș Nicolae Cobzarul", ș.a.) Și autoportretele pot fi încadrate în această categorie. Vestite sînt lucrările sale demascatoare „1907" și „La împărțitul porumbului" în care este arătată zguduitoarea dramă a țărănimii și în care pictorul la poziție față de regimul de asuprire. Viața de huzur a protipendadei este biciuită cu vigoare în compoziția în ulei „Chefuri".

Îndrăgostit de natură, Luchian ne-a lăsat multe peisaje, a făcut să suridă pe pînze lui gingașe flori. Învățînd din arta înaintașului său, N. Grigorescu, a „picta cu sufletul ceea ce a văzut cu ochii", dovedindu-se un poet al naturii, un maestru al coloritului. Puternic îndrăgostit de artă, Luchian a continuat să lucreze chiar și atunci cînd mîna și degetele începeau să-i amorțească, cînd boala îl anchiloza încetul cu încetul.

Pictorul Luchian se stinge din viață la o vîrstă cînd activitatea lui artistică era în plină desfășurare.

C. S.

MAEȘTRI AI OPERETEI

Jacques Offenbach

Larga răspîndire, la mijlocul veacului trecut, a genului operetei se datorește indiscutabil popularității de care s-au bucurat compozițiile lui Jacques Offenbach. Pînă la el, opereta nu era decît o mică operă, într-un act, cu două sau trei personaje, așa cum o creease Hervé. Offenbach, care s-a născut în 1822 la Köln, în Germania. Stabilindu-se însă din adolescență la Paris, a început prin a compune și el opere miniaturale, pe care le prezenta la teatrul Bouffes-Parisiennes al cărui director devine în 1855. Elev al clasei de violoncel a Conservatoriului parizian, tînărul Offenbach pătrunde în lumea teatrului liric, ca membru al orchestrei Operei Comice, pentru ca apoi să devină șef de orchestră la Comedia Franceză în 1847. În acest post el începe să compună muzica de scenă pentru diferite piese din repertoriu, melodrame sau vodeviluri, pentru ca să se specializeze în genul micilor operete, pe care le va prezenta cu succes în propriul său teatru. Primirea încurajatoare a publicului și voga de care se bucură ariile din operetele într-un act „Bataclan", „Cîntecul lui Fortunio", „Nunta cu lanterne" ori „Cei doi orbi" îl decid să persevereze pe acest drum. În 1858 compune cea dintîi operetă în două acte, „Orfeu în infern", o parodie mitologică plină de vervă și umor, care se reprezintă în șir de peste 300 de ori, ceea ce reprezintă pentru anii aceia un record nemaiîntîlnit. Renumele operetei și al compozitorului se răspîndi cu iuțeală în toată Europa, stabilind nu doar reputația lui Offenbach, ci și gustul pentru noul gen muzical popular, grațios, ușor, pe placul publicului de atunci. Urmară, în creația lui Offenbach douăzeci de ani de activitate neîntreruptă, soldată cu peste o sută de operete, dintre care majoritatea sînt create pe libretele lui Henry Meilhac și Ludovic Halevy, cei mai apropiați colaboratori ai săi. Astfel, apar la rînd „Frumoasa Elena", „Viața pariziană", „Barbă Albastră", „Marea ducesă de Geroistein", „Pericola", „Fiica tamburului major", „Braconierii", „Prințesa de Trebizonda", care sînt cele mai cunoscute compoziții ale lui Offenbach, parte din ele păstrîndu-se și astăzi în repertoriul teatrelor muzicale. Cîntăreții care au ilustrat la noi în țară genul operetei și-au găsit adesea rolurile de predilecție în creațiile lui Offenbach: Irina Vlădaia și Nicu Poenaru aveau succese răsunătoare în „Briganzii" și „Domnul Choufleury", Iosefina Gălușcă a triumfat în „Pericola", Leonard a rămas în amintirea multora cu rolul lui Paris din „Frumoasa Elenă", iar V. Maximilian a deținut timp de o jumătate secol apropae rolul ridicolului vice rege din „Pericola", pe care l-a jucat prima oară în 1903 la grădina Blanduzia, alături de celebrii pe vremuri Băjenaru, Bărcănescu, Ciucurette, Carussy, Margareta Dan, Leontina Ioanid și Ana Grand, pentru ca în 1948 să reapară în acest rol pe scena Teatrului Armatei (secția de operetă) jucîndu-l de peste două sute de ori.

Opereta pariziană, creată de Offenbach, a inspirat pe compozitorii vienezi, care au devenit în curînd specialiști ai genului, făcînd chiar ca opereta vieneză să umbrească creația lui Offenbach. Mort în plină maturitate creatoare, în 1880, Offenbach nu a avut bucuria de a ști că muzica lui va rămîne nu doar în amintirea urmașilor, ci și în repertoriul viu al teatrelor lirice, atît prin cele mai bune dintre operete cît și prin opera lui comică postumă „Povestirile lui Hoffmann".

N. RADOMIR

CALENDAR

25 — 31 iulie

25 iulie

1955 A murit compozitorul sovietic I. Dunaevski.

26

1850 S-a născut dramaturgul englez G. B. Shaw.

1872 S-a născut geologul Gh. Munteanu-Murgoci (m. 1925).

27

1841 A murit marele poet rus M. I. Lermontov (n. 1814).

1853 S-a născut scriitorul V. G. Korolenko (m. 1921).

28

1804 S-a născut filozoful materialist german Ludwig Feuerbach (m. 1872).

29

1856 A murit marele compozitor german Robert Schumann (n. 1810).

1890 A murit celebrul pictor Van Gogh.

30

1936 A murit naturalistul român Ion Borcea (n. 1879).

31

1849 A murit poetul revoluționar maghiar Petőfi Sandor (n. 1823).

1886 A murit Franz Liszt (n. 1811).

1784 A murit enciclopedistul francez D. Diderot (n. 1713).

1914 A fost asasinat Jean Jaures (n. 1859).

1957 A intrat în funcțiune primul reactor atomic românesc.

MONTESQUIEU

Dacă ar fi rămas consilierul parlamentului din Bordeaux, Montesquieu ar fi stîrșit prin a deveni un magistrat plictisit de rutină și limitele profesiei. Era însă un spirit pe cît de iscoditor pe atît de mobil. Încă din perioada activității sale juridice se preocupa de fizică, întocmea memorii privind „transparența corpurilor" și lucra la acea scrijelitoare satiră a societății și instituțiilor feudale cunoscută sub numele de Scrisori persane. Apariția ei în 1721 s-a bucurat de un mare răsunet și a avut, între altele, drept rezultat, instalarea lui Montesquieu la Paris. Primirea la Academie în 1727, pe cînd scriitorul nu avea decît 38 de ani, n-a făcut din gînditorul satiric un conformist. Vreme de cîțiva ani Montesquieu colindă Europa. Este semnalat la Viena, apoi în Ungaria, la Veneția unde se întreține cu celebrul financiar Law, la Roma și în Olanda. Traversează Marea Nordului și poposește în Anglia. Rămîne aici doi ani, hotărîtori pentru viziunea și programul social al viitoarelor sale scrieri. Considerațiile asupra cauzelor măreției și decăderii romanilor (1734) și Spiritul legilor (1748) au făcut mult pentru pregătirea conștiinței revoluționare a opiniei publice. Ca și Scrisorile persane aceste ultime două cărți abundă în idei îndrăznețe: autorul lor privește procesul evoluției istorice și realitatea contemporană lui de la „înălțimea maiestății poporului suveran".

Și dacă la începutul critica lui Montesquieu este lipsită de adîncime deși plină de vervă, solicitată în deosebi de apucăturile moftangiilor, de cusururi mărunte sau pur și simplu de frivolitatea mondenă, cu timpul observațiile sale dobîndesc ascuțime și gravitate. Tonul glumeț, de zeflemea, face loc în studiul despre societatea umană investigațiilor scrupuloase întemeiate pe evenimente și care, ca într-o cercetare de filozofie politică, sistematizează faptele istorice și stabilesc în lumina determinismului istoric cauzalitatea lor. Pentru Montesquieu — raționalistul materialist, nu pierderea virtuților etice, cum gîndea Bossuet, este pricina decăderii imperiului roman ci întinderea lui, răsfirarea armatelor, inegalitatea socială. Cu lacune, desigur concepția lui Montesquieu merită a fi citată printre cele care au pregătit și au orientat teoretic epoca lor în spre Revoluția franceză.

Faptul că în Scrisori persane ne cît și în Spiritul legilor elaborările cugetării omenești apar ca reflexe ale vieții materiale, principiile de guvernămînt fiind și ele tot o expresie a necesității determinate de factori obiectivi — precum îndeletnicirile poporului, înclinațiile lui, situația sa geografică și politică etc. — ne ajută să înțelegem în ce chip Charles Secondat, baron de Brède și de Montesquieu au slujit luptei împotriva ideologiei feudale și, prin aceasta progresului.

Ca să atragă atenția celor interesați și în același timp să mărească numărul lor, Montesquieu și-a comunicat părerile prin mijlocirea unor personaje fictive, a închipuit dialoguri și scene pitorești, n-a evitat epigrama și anecdota, chiar picante adesea, totul cu scopul de a face cît mai accesibile preocupările și destăinuirile sale.

H. ZALIS

PIAȚA

(Urmare din pag. 1-a)

neata? Astăzi, odată cu dezvoltarea comerțului de stat, tocmeala, disputele pe chestiuni de preț (cîte o dată la calitate se mai ivesc controverse) au dispărut din obiceiurile comerciale în genere. Ce mă enervau altădată precupeții, zarzavagiii particulari. Nu exista un mai perfect logician decît zarzavagiul particular, de „lux". Cînd îi întrebai de ce sînt, în plină vară mănoasă, prețurile legumelor încă ardeiate (lui îi datorăm transformarea ardeiului în metaforă) el îți replica, în conformitate cu buletinul meteorologic: „Dacă nu plouă! Cum să crească toate alea fără apă?".

Erau veri cînd, slavă domnului, se scuturau norii toată ziulica peste capul nostru, dăruindu-ne nouă consumatorilor, contraargumete cu cofa. I le prezentam. Nea Gherase zarzavagiul, răspundea imperturbabil: „Dacă plouă!"

Așadar, — după teoria lui — indiferent dacă marfa se resimțea fie de secetă, fie de umezeală excesivă, un singur lucru rezista la variațiunile atmosferice: prețurile. Acestea erau ireductibile. Odată am crezut că îl înfund cu ciupercile. Mi-am zis că o legumă intrată în proverb, știută și de dinsul și sub celălalt aspect al ei necomercial, folcloristic, desfide orice subtilitate retorică. Îi argumentam astfel: Nu există un mai prolific produs al ploii, nea Gherase, decît ciuperca. Admiți prin absurd că orice se poate resimți în pagubă de pe urma udelii abundente. Începînd cu fulgarinul și terminînd cu betonul armat, fără să mai pomenesc grădinile de vară și șirandurile. La aminte la raționament, nea Gherase. Merg mai departe și zic că spanacul dumitale, gulile, loboda, șmintina, telemeaua, cartofii, caracterul dumitale, căpșunile etc. suferă de pe urma ploii, sînt deficitare din această cauză. Conced orice afară de ciuperci. Ciuperca e un sinonim al ploii, nea Gherase. Cînd spui „ploaie", spui „ciupercă". Plouă cu ciuperci, grăiește o zicală. Unde cade o picătură, crește instantaneu o „mînăstire într-un picior". Ține acum mîna afară și ai să vezi cum îți răsare în palmă o ciupercă. Se prăsește oriunde. Pe pereți, pe acoperișe, pe chelie, pe registrele dumitale, în teșghea, pretutindeni. Așa stînd lucrurile, cum se explică, nea Gherase, că mana asta a ploii e la dumneata în vitrină trufandă? Că prețul ce i-ai fixat e ca pentru un produs polar, admițînd că acolo, pe tot întinsul arctic, o întreagă recoltă de ciuperci n-ar depăși cantitatea de șase sute de grame? Ciuperca polară! E ceva. Delicatesa delicateselor, nea Gherase. Uite la noi. E un anotimp de ciuperci torențiale. E rupere de nori cu ciuperci. Ploile astea înseamnă sute de tone de ciuperci, că doar nu de interesul dumitale își vor desminți fertilitatea. Is curios să văd pe unde ai să-ți scoți cămașa cu toată logica dumitale impecabilă. (Am fost grozav, îmi ziceam în sinea mea).

Zarzavagiul asculta cu luare-aminte (aș minți dacă aș afirma contrariul), apoi îmi răspundea plin de indulgență: Domnule, bag seama că te pricepi la ciuperci, dar dă-mi voie să-ți spun că habar n-ai de ploaie. Adevărat, ploaia e providența ciupercilor. Dar ce fel de ploaie? Caldă. Asta nu-i caldă. Și dacă nu-i caldă, cum vrei să crească și să se înmulțească în așa grad ciupercile încît să mă facă să modific prețul pe care l-am fixat în februarie, cînd delicatesa asta se cultiva în seră? Da, în seră. Ca o orhidee. Dă-mi o ploaie cum trebuie, călîie, și-ți ofer ciupercile cu cinci lei ocaua. (Bătu-l-ar, iar m-a dus!)

O dată l-am făcut-o. Intru în dugheană și-i spun: „Nea Gherase, dumitale îți plac ciupercile?" „Îmi plac, grozav îmi plac. Dar nu mă lasă stomacul. Cîte n-am încercat! Degeaba. Nu suportă." „Am eu un preparat care face minuni Mi l-a adus un prieten tocmai din Sirius. (Era ignorant ca o gulie, negustorul). Fac schimb cu dumneata, că mie nu-mi mai folosește. M-am tămăduit din două linguriță. Imi dai un kil de ciuperci pe medicament." „S-a făcut." I-am întins flaconul și i-am administrat imediat o linguriță. „E bună" — a opinat, după ce a înghițit lichidul. „Merită trampa. Poftim punga cu ciuperci."

— Dumitale, vecine, nu mi-e rușine să-ți mărturisesc că în sticla pe care i-am dat-o era apă curată. Adevărat, apă de ploaie, apă căzută din cer, adică tot ea, pe care pînă atunci, el speculantul, a știut s-o valorifice ca nimeni altul pentru verdețurile din prăvălie și pentru alte articole mai puțin vegetale.

. . . . . .

— Vecine, ne-am cam luat cu vorba. Mă așteaptă acasă și uite ce plasă grea am. A dumitale văd că e încă goală. Grăbește-te, că se apropie ora Cișmigiului.

— Ai dreptate. Mă plimb de la șase dimineața și încă n-am cumpărat nimic. Mă duc să văd cum stăm cu narcisele. Mi-a spus nevasta să-i cumpăr narcise.

F. BRUNEA—FOX

CRONICA STRĂZII

O surpriză

La stațiunea experimentală zootehnică Ruseții din Regiunea Galați s-a înființat, de cîțiva ani încoace, un bun obicei: se organizează lunar o practică de producție pentru colectiviștii din această parte a țării. „Elevii" studiază metodele avansate care se aplică în creșterea diferitelor specii de animale, urmăresc felul în care se desfășoară programul zilnic la fermele stațiunii și altele.

Vizitatorii din ultimul timp, au văzut cu uimire că o parte din viței, purcei și miei se alăptează cu ajutorul unor dispozitive speciale concepute și realizate de Petre Trandafir din cadrul Institutului de cercetări zootehnice. Și rezultatele sînt din cele mai bune. Mieii s-au dezvoltat frumos, vițeii au crescut zilnic cu 798 grame, iar purceii la înțărcare au depășit greutatea stabilită.

CALEIDOSCOP

Topîrceanu-revuist

Dacă versurile sprințare și proza umoristică a lui G. Topîrceanu se bucură de o largă popularitate, preocupările lui teatrale sînt mai puțin cunoscute, cu toate că autorul „Parodiilor originale" a fost, din adolescență și pînă la moarte, un pasionat al teatrului. Critic dramatic la „Viața românească" acum aproape jumătate veac, prim-redactor al unei reviste de specialitate, „Teatrul", apărută în Iași (1912—1913), subdirector al Naționalului ieșan în timpul directoratului lui Mihail Sadoveanu, în fine inspector al teatrelor din 1932 și pînă la sfîrșitul vieții (1937), Topîrceanu a scris și mai ales a plănuit să scrie pentru teatru un număr însemnat de piese, ca „Omul din lună", „Microcosm" sau „Raiul sugacilor", rămase din păcate neterminate și cîteva reviste jucate pe scenele de vară la București și Iași.

Debutul lui Topîrceanu ca revuist s-a desfășurat în condițiile puțin propice artei din Bucureștiul anului 1918, sub ocupația germană. Cu toate dificultățile și opreliștile, în vara aceea de război, actorii grupați în diferite trupe jucau în nu mai puțin de șapte grădini, spectacole muzicale, comedii, reviste, continuînd astfel să țină legătura cu spectatorii, îmbărbătîndu-i. Mai mult chiar, revuiștii reușeau să treacă prin furcile caudine ale cenzurii Komandaturii germane, texte și cuplete care vădeau spiritul antirăzboinic al populației Capitalei. Și în fine, ca o dovadă a dorinței de pace, una din grădinile centrale capătă în acea vară denumirea „Arena Păcii". Aci avea să fie jucată cea dintîi producție revuistică a lui G. Topîrceanu, în august. Scrisă în colaborare cu prozatorul Eugen Todie, revista „A fost un vis" reușește să întrunească un număr de patruzeci de spectacole, lucru rarisim pe atunci, cînd la Teatrul Național, de pildă, un spectacol de mare succes abia dacă atingea zece reprezentații.

Interpretarea a fost susținută de cîțiva renumiți comici ai timpului, ca N. Ciucurette și Iorgu Tomescu, alături de care apăreau actrițele Natalița Pavelescu, atunci în pragul unei frumoase cariere în genul revuistic, Natalia Angelescu, precum și cîteva elemente tinere, al căror nume abia începuse să apară pe afișele teatrale, ca Țucki Eremia, Puica Stănescu, astăzi actriță a Teatrului Nottara, Catușa Elvass, Gogu Iliescu, azi la Teatrul Municipal, și în cîteva rolișoare, o debutantă, elevă încă în anul III la Conservator, pe nume Maria Wauvrina, artista emerită de astăzi, interpreta multor roluri de duenă din operete. Regia o semna Emil Bobescu, care răspundea și de aranjarea dansurilor, dovedind multă fantezie și pricepere în materie, așa cum de altfel atestă chiar Topîrceanu într-un articol de mulțumire apărut în ziarul „Scena" din acea vară.

În afara succesului de public, revista lui Topîrceanu și Todie prilejuiește vii discuții în presa acelor zile, deoarece talentatul poet încercase, în lucrarea lui teatrală, să dovedească necesitatea unei ținute artistice „chiar și la revistă", cum scria el, căci „revista e un gen așa zis inferior în care se pot spune și lucruri superioare". Manifestîndu-și dezaprobarea pentru obiceiul unor autori de revistă de a oferi spectatorilor trivialități, Topîrceanu afirmă că „dibăcia și datoria unui autor de revistă care vrea să se respecte, e să încerce a cultiva gustul publicului pentru exigențe viitoare din ce în ce mai severe". Acestui crez artistic i-a corespuns textul revistei „A fost un vis", de o remarcabilă ținută literară, cupletul plin de vervă, lirismul textelor muzicale, la care se adăugau momentele sobre de demascare a tristelor timpuri de sărăcie și durere, ca și ascuțita satiră a celor care se îmbulbau de pe urma războiului.

Această unică producție revuistică bucureșteană a lui G. Topîrceanu a dat imbold și altor scriitori de talent să abordeze genul revuistic și după scurtă vreme, grație textelor lui Alexandru Kirițescu, Victor Eftimiu și alții, valoarea spectacolelor de revistă crește substanțial, „pornografia și scatologia fiind îndepărtate de pe scenă", așa cum cerea minunatul stihuitor al „Migdalelor amare".

Radu MIRON

Matematica și medicina

Deși la prima vedere matematica și medicina par să se situeze la poli opuși ai cunoașterii omenești, mulți oameni de știință au îmbrățișat ambele discipline în cursul activității lor. Istoria culturii cunoaște astfel numeroase personalități medicale care au adus contribuții importante în dezvoltarea științelor matematice.

Nicolai Copernic (1474—1543) era nu numai „doctor în stele" dar și în medicină. Contribuția sa în astronomie depășește însă pe cea din medicină. Marele merit al lui Copernic a fost că a răsturnat concepția geocentrică atît de utilă autorităților teologice. Girolamo Cardan (1501—1576) medic, matematician și filozof italian a publicat numeroase lucrări medicale și matematice (soluția ecuațiilor de gradul III etc.) Jean Fernel (1497—1558) medicul regelui francez Henric II, a rămas celebru prin lucrările sale geodezice, fiind printre primii care a calculat destul de exact circumferința Pămîntului. Daniel Bernoulli (1700—1782) membrul unei celebre familii de matematicieni elvețieni, a fost medic și fizician punînd bazele hidrodinamicii, al studiului astronomic al mareelor etc. Tatăl său, Jean Bernoulli (1667—1748) a profesat și el medicina, descoperind în același timp calculul exponențial. Thomas Young (1773—1829), medic, fizician și egiptolog englez a descoperit facultatea de acomodare a ochiului și fenomenul interferenței luminoase. În fizică, a dezvoltat teoria ondulatorie a luminii. Herman Helmholz (1821—1894), medic și fizician german, a stabilit legi fundamentale în energetică, optică, acustică, electricitate și în hidrodinamică.

Exemplele ar mai putea fi continuate. Cele de mai sus sînt însă suficiente pentru a demonstra că matematica s-a împăcat întotdeauna foarte bine cu biologia. În prezent, biomatematica, o nouă știință „de frontieră", tinde să unească eforturile celor două discipline pentru a descifra o serie de procese complexe ale vieții.

I. R.

Cît pot trăi oamenii?

Problema duratei maxime a vieții omenești a preocupat din cele mai vechi timpuri pe savanți și gînditori. Marele filozof grec Aristotel a formulat ideea existenței unui raport între durata vieții și durata creșterii organismului pînă la maturitate. Cu cît durata perioadei de creștere a organismului este mai mare, cu atît mai îndelungată este viața animalului. Pe baza principiului lui Aristotel, naturalistul francez Buffon a dedus o formulă potrivit căreia durata vieții unui animal este în medie de cinci ori mai mare decît perioada lui de creștere.

Formula se aplică întocmai la animale. Elefantul se maturizează la 20 de ani, iar durata vieții sale, conform formulei (20×5) este într-adevăr 100 de ani. La fel, leul și tigrul trăiesc 30—40 ani, lupul 10 ani etc. — proporționai cu perioada creșterii.

Dar omul? Dacă socotim că creșterea organismului uman se termină la 25 de ani, iar durata vieții trebuie să fie de 5 ori mai lungă, ar însemna că viața omului trebuie să fie de aproximativ 125 de ani. De aceea nu este de mirare că savanții sovietici socotesc că durata vieții normale a omului poate și trebuie să treacă de 100 de ani. Pentru aceasta pledează și numeroase cazuri de longevitate înregistrate pretutindeni. Care sînt secretele acestei longevități? Savanții sovietici sînt hotărîți să le descifreze cît de curînd.

1800 desene pe oră

Contururile viitoarelor mașini se așternu cu linii sigure pe planșeta proiectantului. Desenele sînt gata, dar nu pot fi transmise imediat uzinei, pentru traducerea în viață a noii mașini. Ele vor trebui mai întîi copiate pe calc și abia după aceea multiplicate la heliograf.

Iată însă că toată această treabă se poate face și altfel. Proiectantul fixează desenul pe un valț special al unui mic aparat și apoi apasă pe un buton. După cîteva minute desenul este multiplicat. Simplu și comod!

Un asemenea aparat este creat și a fost verificat. Este vorba de aparatul electrografic de reproducere ERA-1, care poate multiplica desene sau orice alte documentații tehnice la scara dată, accelerînd de peste 200 de ori procesul de multiplicare. Acest aparat a fost creat de un colectiv al Institutului de cercetări științifice electrografice din Lituania, în colaborare cu biroul de proiectare condus de academicianul A. N. Tupolev.

Productivitatea aparatului este de 1800 de desene pe oră.

POȘTA REDACȚIEI

RADU BORUZESCU — Galați: „De cîte ori pun în plic cîte o caricatură — ne spuneți dv. — încerc o nouă emoție față de exigențele dv. „Sparanțe am cu duiumul... voință — așa și așa — totuși: să mai încerc!".

Ați spus foarte bine. Speranțe trebuie să aveți cu duiumul, deoarece dacă vom găsi că vreuna din caricaturi este reușită, o vom publica. Rămîne ca voința dv. să nu mai fie „așa și așa", fiindcă de ea depinde publicarea viitoarei sau viitoarelor caricaturi. Mai încercați deci!

Cele două caricaturi arată că puteți da lucruri bune, însă umorul caricaturilor să aibă o țintă precisă, să nu mai fie „în sine" cum este în lucrările prezentate.

ION BORȘ — Mediaș: Problemele tehnice cu privire la emisiunile de televiziune le dezlegați mai bine dacă vă veți adresa Radioteleviziunii. Specialiștii de aici stau la dispoziția celor interesați, dîndu-le răspunsurile așteptate.

MARCEL LENZ — Făgăraș: Nu există o școală de artă fotografică. Dacă doriți să cunoașteți și să vă însușiți tehnica fotografică, consultați lucrările apărute în legătură cu aceasta și cereți și sfaturile unui fotoamator cu experiență. Aceasta ar fi minimum-ul tehnic. „Arta" propriu zisă ține de felul cum veți reuși să prindeți imaginile, ce subiecte vă veți alege. Aici timpul și inspirația își spun cuvîntul. La întrebarea cum puteți ajunge corespondentul voluntar al unui ziar, vă răspundem că acest lucru nu este greu. Scrieți ziarului prefe-rat.

I. VAN — Deva: După cum ne atrageați atenția în post-scriptum-ul scrisorii, rîndurile dv. nu au fost scrise „în van".

Ne-a făcut multă plăcere lectura scrisorii dv. și regretăm că nu vă putem satisface dorința. Nu ni se pare atît de interesantă și utilă o rubrică „Cititorii întreabă". Ce-ar putea să cuprindă rubrica? Cum s-ar putea organiza discuțiile?

O. ARMULESCU — Tr. Severin: Nu sîntem de aceeași părere cu dv. Scriindu-se „Centenarul x" nu trebuie să înțelegi că este vorba neapărat de 100 ani de la moartea acestuia. Poate să fie și de la naștere, așa cum a fost în cazul semnalat de dv. Desigur este mai bine să se facă precizarea cuvenită. Dar, vorbind-se și scriindu-se în mod curent despre un asemenea eveniment, se presupune că această formă laconică de exprimare este înțeleasă în mod corespunzător.

VASILE PRENȚU — Glăvănești (Zeletin): Școală de șoferi-auto există și la Bacău.

Am furat pentru colecție un procesoman

Ce mai faceți? Bine? Mă bucur. Eu? Îngrozitor. Am niște neplăceri cu spațiul locativ. Nu știu care dintre dv. ori dintre vecini m-a pîrît la I. A. L. că am transformat imobilul în parc zoologic. N-am avut ce face și mi-am vîndut toate colecțiile de animale. Și ce animale aveam... Nu mi-am oprit decît strictul necesar: una bucată elefant, una bucată panteră, una bucată crocodil...

Crocodilul nu face parte din strictul necesar, dar am făcut o excepție și eu. Îl țin pe post de porc în baie. Să stea cada goală? Răcește! Să îndrăznească cei de la I. A. L. să facă gălăgie că țin crocodilul în baie. Să îndrăznească numai și să vedeți ce le fac. Ce le fac? Îi iau de mînă și-i duc eu în niște case unde găsești zeci de pisici, colecții de cîini, de curcani, găini, găini ș.a.m.d. și etc.

*Da, sînt supărat că a trebuit să mă despart de animalele mele, cu care mă obișnuisem. Asta era singura mea pasiune. Da, singura, fiindcă eu nu beau, nu fumez (mai iau eu cîte o țigară, dar nu trag în piept), nu rîvnesc la bunul altuia, nu mă cert cu vecinii de apartament pentru plata luminii, nu ambalez motorul motocicletei în orele de odihnă (nu pentru că nu am motocicletă, aș face eu rost de una dacă aș avea pasiunea să stric liniștea semenilor mei), nu scutur covoare de la balcon în capul trecătorilor... Nu scutur de la balcon fiindcă stau la parter? Dacă mi-era de asta făceam schimb de locuință. Găseam eu o casă cu balcon în tot Bucureștiul. Singura mea pasiune, după cum am mai spus, e colecționarea. Acum, dacă nu mai pot colecționa animale, am început să colecționez altceva. Ce să faci? Pasiune. Mi-am încropit pînă acum: o colecție de ranițe, printre ele am și o piesă rară, ranița unui soldat din armata lui Napoleon, în care nu s-a găsit nici un baston de mareșal, o colecție de prinzători, prinzători de șoareci de toate dimensiunile (e vorba de dimensiunile șobolanilor), prinzători de păsări, am făcut rost chiar și de prinzătoarea de muște în care și-a dat sufletul musca actriță care a jucat alături de Fernandel în „Oaia cu cinci picioare". Posed o colecție de coji de ouă, printre care și o mare parte din cojile oului făcut celebru de

Itinerar turistic

(Urmare din pag. 1-a)

începuse să piardă din înălțime, mai aveam vreo 10 minute pînă la aterizarea pe aeroportul din Leningrad, discuția s-a dus deci într-un ritm foarte rapid.

Consemnez, în consecință, răspunsurile telegrafice ce mi-au fost date.

— Cum ați fost primit de publicul sovietic?

— În Uniunea Sovietică voi sta aproximativ două luni și voi da aproximativ 15 concerte. Publicul sovietic este minunat. Înțelege arta. Socotesc însă că m-a aplaudat mai mult decît meritam... Îi mulțumesc din suflet... Aici am obținut cele mai mari succese din carieră.

— În ce părți ale lumii ați mai cîntat și care sînt proiectele de viitor?

— În afară de Uniunea Sovietică, sînt pentru a doua oară aici, am mai cîntat în Portugalia, Anglia, Franța, Belgia, Olanda, Italia, Canada...

— Nu te ispitește să faci cunoștință și cu publicul romîn?

— Aș vrea cu drag inimă să cînt în Romînia. După ce termin lungul turneu prin Uniunea Sovietică am de gînd să mă odihnesc puțin și apoi îmi voi face planul viitoarelor turnee...

Am mai discutat apoi cîteva momente despre viața artistică a țării noastre iar Van Cliburn ne-a rugat, la sfîrșit, să transmitem salutările sale călduroase lui Ștefan Ruha.

Înainte de a ne despărți, Van Cliburn a ținut să adreseze cîteva cuvinte cititorilor noștri, cuvinte pe care le reproducem mai sus.

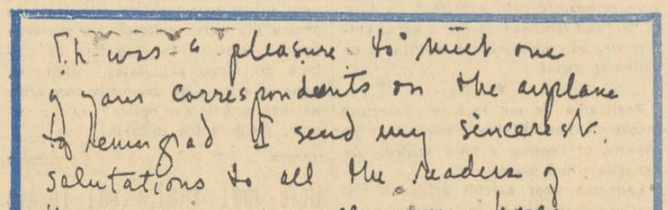

I have was a pleasure to meet me
of your correspondents on the airplane
to Leningrad. I send my sincere
salutations to all the readers of
this newspaper as well as my hopes
that I will sometime be able to
play for the wonderful Rumanian public.
Sincerely.
Van Cliburn

Iată cuvintele transmise cititorilor noștri de către Van Cliburn: „A fost o bucurie pentru mine să întîlnesc pe unul din corespondenții dv. în avionul spre Leningrad. Transmit salutările mele cele mai sincere tuturor cititorilor acestui ziar, ca și speranța mea că într-o bună zi voi avea prilejul să cînt pentru minunatul public romînesc" ⇐

DE LA AEROPORT SPRE ORAȘ

Cînd am aterizat la Leningrad norii grei, plumburii, acopereau întregul cer. Ploua mărunt, sicîitor. Ne gîndeam cu tristețe că natura va fi potrivnică dorinței noastre de a cerceta cu atenție orașul celor peste o sută de insule. Ne-au asigurat însă cei ce ne însoțeau că dat fiind capricioasa climă a Leningradului s-ar putea ca într-un ceas-două cerul să se limpezească. Într-adevăr, în curînd, nici nu apucasem bine să străbatem distanța dintre aeroport și centrul orașului, ploaia a încetat și soarele și-a făcut apariția.

Ceea ce te frapează chiar din prima clipă cînd faci cunoștință cu orașul lui Lenin este lipsa periferiilor, în accepția clasică a cuvîntului. Între marginile orașului și centrul său nu există deosebiri decît în ceea ce privește stilul arhitectonic și nicidecum în ceea ce privește gradul de confort. În Leningrad nu poți vedea denivelarea obișnuită a marilor orașe: case mari, confortabile și bulevarde largi în centru iar spre periferie căsuțe mici și străzi înguste. Dimpotrivă. Dimensiunile Leningradului sînt inverse. Cartierele mărginașe, construite în perioada postrevoluționară ca și cele ridicate în anii din urmă, impun prin grandoarea lor. Prima clădire întîlnită pe șoseaua de intrare în Leningrad era un bloc de nouă etaje. Apoi, de-a lungul multor kilometri, pînă în centrul orașului, peisajul urbanistic era același. Cvartale de blocuri de patru pînă la optnouă etaje. De-a lungul drumului puteam vedea un lucru ce de acum nu ne mai provoca surprinderea. Zeci și sute de macarale lucrînd, la cîtiva pași de noi; altele, nenumărate, se profilau pe orizontul leningrădean.

Încă de la primele contacte cu orașul îți dai seama că fizionomia lui este determinată de așezarea pe Neva, de cele peste 100 de insule deasupra cărora Petru cel Mare a început să clădească orașul-port. Cartierele noi, avantajate de soliditatea terenului au construcții, în general, de opt etaje. Orașul vechi este compus, în imensa lui majoritate, din case ce nu au mai mult de trei-patru etaje. Orașul nu are prea multe clădiri înalte. Nici o casă nu avea voie, pe timpuri, să depășească înălțimea palatului țarului; ele trebuiau să fie cu 2-3 metri sub nivelul cornișei Palatului de Iarnă! Nu există decît cîteva excepții. De aceea oriunde te-ai afla, nu poți să nu zărești cele cîteva construcții înalte ce imprimă orașului o pecete caracteristică. Este vorba de turnul catedralei Petru și Pavel (122 de metri) și de vîrful clădirii Amiralității ce se înalță spre înălțuri ca o strălucitoare săgeată.

Orașul impresionează prin regularitatea trăsăturilor sale. Clădit pe insule și străbătut de canale, încîntă ochiul și mintea prin străzile sale drepte, întretăiate de canale, prin cheiurile sale granitice, prin splendidele clădiri ce se înșiruie de-a lungul marilor bulevarde și canale. Este vizibil faptul că Leningradul a fost construit după un plan bine chibzuit și că omul a făcut eforturi uriașe pentru a acoperi bălțile și pămînturile mustind de ape cu o construcție trainică. Te miri cum acest pămînt aluvionos a putut susține greutatea marilor palate. Am trecut pe cîteva străzi unde mersul unui autocamion mai greu face să vibreze caldarîmul și-ți dă senzația ciudată că dedesubt trebuie să se găsească neapărat caverne! Omul rus a știut să învingă însă vitregia naturii și a dăruit patriei sale un oraș demn de măreția ei precum și o atît de necesară ieșire la mare.

Petru cel Mare a plănuit și a început realizarea unei opere nemuritoare. El este de aceea necontenit viu în inima popoarelor sovietice. La mormîntul lui se găsesc întotdeauna proaspete buchețele de flori.

Secolele au adăugat marelui oraș un nimb de glorie și l-au legat numele de cel al marelui Lenin. După Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, muncitorii din oraș au trecut la vindecarea rănilor provocate de război, și au început să dezvolte orașul în ritmuri socialiste. Apoi a urmat agresiunea hitleristă. Cele 900 de zile de asediu nu au putut duce la îngenuncherea orașului erou. Oamenii sovietici și-au apărat cu o bravură de legendă orașul, patria. După război, Leningradul a renăscut. El a devenit mai mare, mai frumos, mai puternic.

VAPORUL LUI PETRU CEL MARE...

La început, Petersburgul nu era altceva decît o cetățuie menită să apere ieșirea la mare. Astăzi, teritoriul fortărețel Petru și Pavel este unul dintre cele mai interesante muzee ale orașului. Vizitîndu-l, întîlnești pe teritoriul fortărețel-muzeu o micuță construcție ce adăpostește primul vapor al flotei ruse. El a fost construit personal de Petru cel Mare. E emoționant să privești astăzi această construcție căreia cu multă bunăvoință i se poate spune vapor. Dar micuța ambarcațiune este totuși străbuna flotei ce mai tîrziu avea să se acopere de faimă și glorie.

Privind vaporașul nu poți să nu te gîndești la pionierii marinei ruse, nu poți să nu te gîndești la cei ce din tată în fiu au dat naștere acelei generații de oameni care primii, de pe bordul crucișătorului Aurora, au deschis focul asupra Palatului de Iarnă, vestind lumii muncitoare începerea unei noi epoci.

Astăzi, crucișătorul este el însuși un muzeu. Dar nu numai muzeu ci și universitate. Alături de locul unde a fost ancorat crucișătorul-erou se află școala „Nahimov" care pregătește noile generații de marinari. Elevii marinari fac practică pe bordul crucișătorului, desăvîrșindu-și cunoștințele în preajma glorioaselor tunuri.

Vizitînd crucișătorul, stînd de vorbă cu cîțiva din tinerii ce se pregătesc pentru această minunată meserie, ne gîndeam la uriașa evoluție a marinei ruse: modesta ambarcațiune a lui Petru cel Mare... crucișătorul „Potemkin", apoi crucișătorul „Aurora" ce marca un punct de cotitură în istoria acestei marine. Apoi, firesc ne-am gîndit la minunata realizare a oamenilor sovietici, la spărgătorul atomic de gheață „Lenin".

Trei etape de dezvoltare. Generațiile ce se pregătesc astăzi pe „Aurora" vor conduce mîine cele mai perfecționate vapoare din lume pentru că după primul vas din lume acționat cu energie atomică, constructorii sovietici vor lansa la apă și vapoare de călători propulsate prin forța imblînzită a atomului.

NEVA

Nu poți vorbi despre Leningrad fără a pomeni de apa care constituie o șesime din întreaga-i suprafață. Ea face parte, se integrează organic în peisajul orașului, își pune pecetea pe clădiri și pe firea oamenilor. Dar iată puțină statistică. Există în Leningrad 66 de rîuri și canale, peste 100 de lacuri și eleștee, peste 100 de insule, 620 poduri de cele mai diferite dimensiuni și tipuri. Douăzeci dintre podurile orașului sînt mobile, lăsînd să treacă prin ele la anumite ore din noapte, vapoarele.

Cel ce a asistat noaptea la ridicarea podurilor de pe Neva, nu va putea uita niciodată acest fascinant spectacol, mai cu seamă dacă a fost martorul lui în timpul tulburătoarelor nopți albe. Se adună pe malul Nevei mii și mii de oameni, localnici și străini. Am văzut în acea noapte de iunie, cînd și noi am venit să privim la ireala parcă ridicare a podurilor, cîteva școli, de bună seamă în excursie, venite special pentru a surprinde promenada vapoarelor spre mare.

De două ori pe noapte se ridică podurile: între ora două și cinci dimineața. Fiecare pod se desface după un alt orar, existînd un decalaj de aproximativ un sfert de ceas între unul și altul. Circulația se oprește. Se desfac legăturile, cablurile electrice, se desfac și cele de tramvai. Apoi, în mijlocul podului, se ridică drept spre cer două aripi. Imaginea ți se întipărește adînc pe retină. Pe cheiuri, mii de oameni privesc fascinați colosala operație ce se desfășoară în atmosfera ciudată a unei nopți fără întuneric... Aparatele fotografice țăcănesc; fiecare vrea să surprindă singur acest moment.

STRADA

O noapte nedormită la Leningrad e o experiență interesantă, mai ales în această perioadă a nopților albe. Orașul capătă parcă o nouă dimensiune, dimensiunea infinitului. Piatra cenușie a caselor se prelungește în cenușiul cerului și formează parcă o masă unică de materie.

Bulevardele, străzile golite de oameni, par și mai grandioase decît ziua. Liniștea nopții nu e turburată decît de stropitoarele ce curăță asfaltul pentru a pregăti calea celor ce încep să facă toaleta orașului. Pe marile artere trec lungi coloane de mașini ce fac aprovizionarea orașului. Pe la intersecții își fac apariția cisternele cu „cvas" în așteptarea primilor însetați. În parcuri și pe malurile Nevei, ca pretutindeni în lume, stăpîni sînt îndrăgostiții...

Poți să privești acum în liniște și vitrinele magazinelor. Mărfuri multe și de bună calitate. Oriunde, privind obiectele expuse, îți poți da seama prea bine de înaltul nivel de trai pe care și l-au făurit oamenii sovietici. Multe aparate tehnice menite să ușureze munca omului în gospodărie. Alte vitrine ne vorbesc despre felul în care leningrădenii știu să-și petreacă timpul liber. Corturi pentru excursii, paturi demontabile, utilaj pentru pescuitul submarin, puști de vînătoare, biciclete de curse, motociclete... Etichetele ne arată că toate sînt la îndemîna masei populației. În fața magazinelor de îmbrăcăminte, de textile, de pantofi, poți observa limpede varietatea și calitatea produselor.

În fața acestor vitrine nu se poate să nu te duci cu gîndul la tablourile de epocă pe care le-ai văzut. Cum erau îmbrăcați lobagii ruși, cum trăiau ei, și la ce standard de viață au ajuns astăzi constructorii comunismului!

Și te mai gîndești în fața acestor vitrine la cele ce ți s-au spus despre rivalitatea dintre leningrădeni și moscoviți! Și unii și alții afirmă că ei sînt cei ce se îmbracă mai bine, mai cu gust. De am fi întrebați am spune că „scorul" e egal; că și unii și alții se îmbracă bine, că în amîndouă orașele, ca pretutindeni în Uniunea Sovietică, e vizibilă preocuparea de a se pune la îndemîna oamenilor mărfuri din ce în ce mai bune și mai multe.

„Încep să lasă ziarele. Strada se umple de oameni. Începe să se intensifice circulația. Pe canale, bărcile și vaporașele încep și ele să circule. Se deschid magazinele. Încep să se formeze primele și singurele cozi existente în Uniunea Sovietică: la chioșcurile de ziare, la automatele de răcoritoare, la casele de bilete ale teatrelor.

Ne-am dus la hotel la ora cînd alți turiști, probabil cei ce-și „planificaseră" altă noapte pentru a hoinări pe străzile orașului, ieșeau la plimbare. Un ceas de somn, substanțiala gustare de dimineață și apoi din nou la drum.

Leningradul larg, primitor, ne aștepta mai departe spre a ne dezvălui comorile.

Eugen PHOEBUS

Hidrocentrala de pe Brda

Cu puține zile în urmă, presa poloneză a anunțat o știre importantă: a fost terminată prima etapă a lucrărilor legate de construirea marii hidrocentrale de la Koronowo. Această realizare, care a coincis cu pregătirile făcute în vederea sărbătoririi celei de-a XVI-a aniversări a R. P. Polone, are o semnificație deosebită. Hidrocentrala de la Koronowo, alături de cele de la Tryszczyn și Oplawiec sînt obiective de prim ordin ale planului de electrificare a R. P. Polone. În afară de energia electrică pe care o vor produce, ele vor prezenta și alte avantaje însemnate: îmbunătățirea alimentării cu apă pentru scopuri gospodărești și industriale noi posibilități pentru lucrările de ameliorație și pentru pisciicultură.

Hidrocentrala de la Koronowo va fi una din cele opt praguri energetice proiectate pe rîul Brda. Construirea ei a început în anul 1956.

Nodul hidroenergetic Koronowo este alcătuit dintr-un baraj și dintr-o centrală hidroelectrică situată la circa 11 km. în josul rîului. Barajul, acumulînd apele, va crea un rezervor cu o suprafață de circa 1660 ha, cu o capacitate de circa 21 milioane m³ de apă. Din rezervorul de apă astfel format apa va fi condusă pînă la centrala hidroelectrică prin valea pîrîului Kregiel (afluentul stîng al rîului Brda) și prin torentul rece care curge de la nord spre sud cu o serie de lacuri, dintre care ultimul este lacul Biale. Canalul lateral, realizat prin executarea cîtorva săpături (care leagă lacurile), are o lungime de circa 11 km.

Din lacul Biale apa va curge mai departe printr-un canal artificial (lung de 1.200 m.). La capătul de ieșire al acestui canal se proiectează amenajarea unui baraj, care va servi la închiderea afluenței apei în cursul reparațiilor și revizuirii canalului. La capătul final al canalului va fi construită o ecluză, înzestrată cu zăvoare, șupape pentru reparații, zăbrele și o mașină pentru curățirea zăbrelelor. De la ecluză apa ajunge pînă la turbina uzinei prin două țevi de oțel cu un diametru de 4.8 m. și avînd o lungime de 80 m. Apa din turbine va curge în albia naturală a rîului printr-un canal scurt, artificial, de scurgere. Mai jos de uzină, pe o porțiune de 1,5 km., rîul Brda va fi lărgit și adîncit.

Zilele acestea a fost terminată prima etapă a lucrărilor în legătură cu construirea hidrocentralei din Koronowo. Au fost terminate lucrările de zidărit la clădirea principală a hidrocentralei, precum și la construcția barajului. Barajul, datorită aplicării sistemului hidromecanic de construcție (sistem de lucru care se aplică pentru prima dată în Polonia), a fost construit într-un timp record — șase luni — cu reducerea simțitoare a costului construcției. În prezent, la Koronowo s-a început montajul instalațiilor și mașinilor succesive.

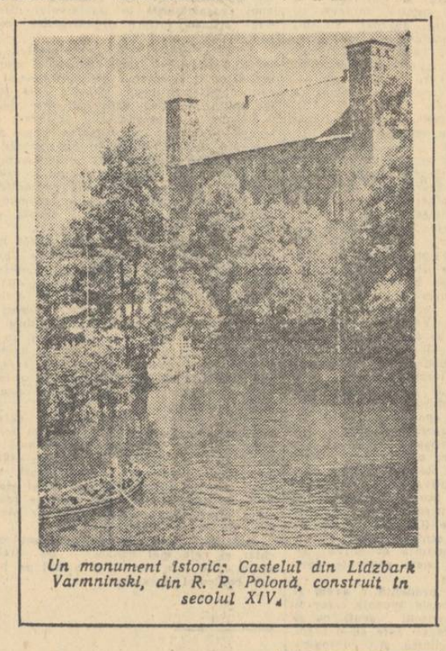

Un monument istoric: Castelul din Lidzbark Varminski, din R. P. Polonă, construit în secolul XIV.

JULIEN AMERY ȘI-A ÎNDEPLINIT MISIUNEA...

Cu cîteva luni în urmă, la Nicosia, în Cipru, a aterizat un avion britanic pe bordul căruia se găsea un pasager mai puțin obișnuit pentru aceste meleaguri. Sir Julien Amery, subsecretar de stat la Ministerul Coloniilor al Marii Britanii, sosise în Cipru cu o misiune dificilă. Din însărcinarea cabinetului britanic, el trebuia să poarte discuții cu reprezentanții guvernului cipriot în problema acordării independenței insulei Cipru. Vorbind mai pe șleau, el trebuia să exercite noi presiuni asupra cipriotîlor pentru a-i determina să accepte condițiile britanice...

În ce au constat condițiile engleze? După cum se știe, în acordul anglo-greco-turc încheiat în anul 1959 cu privire la proclamarea independenței Ciprului, Anglia a reușit să-și impună punctul de vedere pentru a obține, pe al insulei... Refuzul categoric al cipriotîlor de a accepta o asemenea stîrbire a independenței lor, pe care urmau s-o dobîndească după o îndelungată luptă de eliberare națională, a obligat Anglia să-și micșoreze pretențiile: doar 310 km. p. Dar nici această pretenție n-a fost primită mai bine. Și iată că Amery a fost trimis special la Nicosia pentru a impune punctul de vedere britanic.

Sarcina lui Amery s-a dovedit extrem de dificilă. Șantajul exercitat — „nu vă acordăm independența pînă nu acceptați propunerile noastre" — a primit o replică viguroasă. Populația insulei și-a manifestat în repetate rînduri indignarea față de manevrele guvernului englez. A trecut o lună de tratative. Nici un rezultat. A trecut a doua lună de convorbiri. Din nou nici un rezultat. Au trecut și 100 de zile, pînă la urmă, îndelungatele tîrguieli s-au încheiat.

Amănunte noi cu privire la condițiile în care obține independența Ciprul ne-a furnizat zilele trecute revista „Economist". S-a ajuns la un acord prin care Anglia capătă două „regiuni suverane", la Akrotiri și Dhekelia (circa 250 km. p.) pe care vor menține baze militare. În afară de aceasta, Marea Britanie și-a rezervat dreptul de a folosi „fără restricții sau intervenții" aproximativ 30 de alte amplasamente, în cadrul cărora să exercite un control deplin. Conform acordului, forțelor militare britanice le sînt rezervate și zece terenuri de antrenament. După încheierea misiunii lui Amery s-a aflat că Anglia a obținut și dreptul nelimitat de a folosi pentru aviația sa spațiul aerian al întregii insule.

Acordul acesta de tip colonialist impus Ciprului a fost primit cu indignare de populația cipriotă. Liderul Uniunii Democrate a Ciprului, Ioaninis Kleridis, a declarat că independența Ciprului este o „iluzie totală". „Sub denumirea de republică independentă — scrie el — sîntem condamnați pe viață la pierderea libertății politice".

Pe harta alăturată, reprodusă din „Economist", sînt însemnate „regiunile suverane" (porțiunile îngrețe) și cele zece terenuri de antrenament (locurile hașurate) pe care le capătă Anglia.

Vedem așa dar că populația cipriotă este înconjurată din toate părțile de trupe și baze străine! Harta publicată de „Economist" demonstrează concret cum arată colonialismul de tip nou.

U. VALUBEANU

Cioara vopsită și... meteorologia

Se pare că în armata americană pasiunea cea mai frecventă nu este nici fumatul, nici pescuitul și nici rock and roll-ul. Toate au fost învinse de pasiunea pentru... meteorologie! Cel puțin aceasta se poate deduce din declarația oficialităților americane.

Vă amintiți desigur de afacerea „U-2". Cînd s-a anunțat că avionul a fost doborît de rachetiștii sovietici, prima declarație a Departamentului de stat al S.U.A. a fost aceea că avionul „U-2" întreprindea o misiune cu caracter... meteorologic. Cînd s-a anunțat faptul că pilotul avionului a fost prins viu și au fost dezvăluite fapte incontestabile în legătură cu misiunea de spionaj a lui Powers, atunci autoritățile americane s-au văzut silite să recunoască faptul că „U-2" se ocupa într-adevăr cu spionajul și au cu meteorologia.

Iată că în aceste zile, după cum anunță agenția „France Presse", o „sursă oficială militară americană de la Washington" vorbește din nou despre... meteorologie. Aflăm că E vorba de o nouă acțiune a militariștilor americani menită să încordeze situația internațională. De data aceasta de meteorologie se vor ocupa militarii americani care, fără să fie invitați de guvernul legal congolez, au sosit la Leopoldville, în Congo. Că, vedeți dv., cercetări meteorologice nu pot să întreprindă acești soldați nici în America, nici la vreo bază din Europa occidentală sau Asia. Numai aici, în Congo. Și numai în aceste zile, cînd cu sprijinul puterilor N.A.T.O., inclusiv S.U.A., are loc agresiunea mîrșavă împotriva tinerei republici independente Congo.

Cum s-ar spune, militariștii americani umblă din nou cu cioara vopsită...

NOE AL II-LEA A RĂMAS... PE USCAT

În zadar s-a străduit „fratele Emman" să-i convingă pe pămînteni că le-a sunat ceasul! Deși a avut concursul aproape al întregii prese din lumea capitalistă, inclusiv ziarele cele mai „serioase" care i-au publicat — firește... în mod... obiectiv — profețiile, din cei peste două miliarde și jumătate de locuitori ai planetei noastre ce urmau să piară conform profeției sale, nu s-au găsit decît 110 care să se urce în arca lui... Noe al II-lea...

Acest al doilea Noe, cunoscut printre adepții săi sub numele de „fratele Emman", se numește în realitate Elio Bianco și a fost, cuimea, medic pediatru la Milano. Găsind probabil meseria de profet mai rentabilă decît cea de medic, Bianco a inițiat o sectă spiritistă al cărei adepți, dispuși să-i recunoască drept șeful lor spiritual, au dat crezare prezicerii sale că la 14 iulie orele 13,45 precis, va avea loc... sfîrșitul pămîntului.

Și cum era să nu-i creadă? Doar „fratele Emman" s-a referit la surse de cea mai desăvîrșită autoritate: de pildă la sora lui, moartă în 1945, care i-a transmis în acest sens un mesaj spiritist de pe lumea cealaltă; tot de acolo a primit alte mesaje asemănătoare de la Dumostene, de la Dante Alighieri și alți poeți italieni morți cu decenii și chiar secole în urmă... În plus „arhanghelul Gavril" în persoana lui a șuflat la ureche că el a fost cel ales să anunțe omenirea despre grozăviile ce o așteaptă și s-o avertizeze că nu aveau să scape decît 12 milioane de oameni. E vorba de cei ce-și vor fi găsit refugiu în timpul cataclismului pe Mont Blanc, Himalaia și alte „vîrfuri" ale pămîntului, transformate de circumstanță în insule ale potopului mondial...

Drept care, iată-l pe „fratele Emman", urmat de adepții săi, urcînd spre o cabană din vîrful lui Mont Blanc, destinată a le servi drept arcă..., însoțiți fiind de o armată întreagă de ziariști, fotoreporteri și cineaști gata să înregistreze evenimentul. Pe urmele lor, coloane de camioane, jeepuri, tractoare, mașini, motociclete și firește și... amfibii, ducînd pe viitoarea insulă cantități imense de alimente, haine, pături, medicamente, combustibil și carburanți precum și ambarcațiuni demontabile. Majoritatea celor ce l-au urmat pe spiritist și-au vîndut toate bunurile și s-au îngîndat pînă peste cap în datorii pentru achiziționarea celor necesare. ...supraviețuirii cataclismului mondial anunțat.

Spre deosebire de potopul care l-a făcut celebru pe biblicul său înaintaș, Noe al II-lea a proorocit un apocalips adecvat vremurilor pe care le trăim: un „apocalips atomic". O „super explozie" atomică însoțită de cutremure, incendii și furtuni, zicea el, avea să cauzeze înclinarea globului pămîntesc cu 45 de grade, după care „oceanul mondial", asemenea potopului biblic, avea să înece totul. În timpul acesta niște „ființe ultrafonice" urmînd cu îngerii pe „farfurii zburătoare" vor salva pe cei meniți să perpetueze specia umană...

Deși prezicătorul excroc n-a reușit să urce pe Mont Blanc decît un pumn de creduli, s-au găsit totuși destui dintre cei care au așteptat prostiți de frică „ora fatală". În dimineața zilei cu pricina, la unul din telefoanele Vaticanului, o voce feminină nervoasă întreba tocmai din partea de Papa Ioan al XXIII-lea pentru a afla de la el personal ce avea să se întîmple. În toate colțurile lumii capitaliste unde obscurantismul e în floare, datorită mașinii propagandistice burgheze, prezicerile spiritistului-atomic au găsit victime suficiente.

Și cînd a sosit ora fatală... nu s-a întîmplat, bineînțeles, nimic. „Fratele Emman" și adepții săi de pe Mont Blanc au rămas cu arca... pe uscat.

N-ar fi exclus ca totuși pînă la urmă, majoritatea din ei, în frunte cu proorocul, să intre... la apă. La poliția din Milano există împotriva fostului medic Bianco un denunț pentru răspîndire de zvonuri false căruia polițiștii milanezi se pare că i-au și dat curs. Pe cîțiva îi așteaptă cu surprize nu mult mai plăcute, creditorii...

A. STANCIU

DE PRETUTINDENI

ANSAMBLUL de cîntece și dansuri al Armatei Sovietice, valoroasă formație artistică de renume mondial, a efectuat recent un turneu în Europa. La Paris, artiștii sovietici au dat 62 de concerte, la care au participat 653.000 de spectatori. Ziarele pariziene califică această cifră drept senzațională.

●

EDDIE MARKS din Honiton (Anglia), membru al unei asociații voluntare de pompieri, stătea într-un local din oraș, sorbind o halbă. Deodată răsună sirena mașinilor de pompieri. Conștiincios din cale afară, Marks aleargă într-un suflet la postul de pompieri unde era în evidență. Alergă cale de un kilometru, pentru a afla că mașina pompierilor plecase la locul incendiului... locului unde Marks stătea la o bere.

●

LA VINIȚA (R.S.S. Ucraineană) se construiește un turn de televiziune care va avea 350 m. înălțime, adică cu 50 m. mai mult ca turnul Eiffel. Acesta va fi legat cu centrele de televiziune din Moscova, Kiev și alte orașe. Ucraina numără în prezent 29 de centre și stații de televiziune în funcțiune.

●

ÎN PIAȚA Skanderbeg din centrul Tiranei a început construirea unei clădiri monumentale, care va adăposti Palatul Culturii din capitala R. P. Albania. Acest măreț edificiu se construiește pe baza unui proiect elaborat de arhitecți sovietici și albanezi. Palatul Culturii va cuprinde, printre altele, un teatru de operă și balet, o bibliotecă cu un fond de cărți de aproximativ 500.000 de volume și numeroase alte încăperi.

●

„ANI DE-A RÎNDUL" un ghid turistic din Grenoble, pe numele de Amiens, era cunoscut ca un alpinist desăvîrșit care în cariera sa n-a pățit nici un accident. Cu prilejul împlinirii a 25 de ani de serviciu alpin, numitul a fost sărbătorit de colegi și prieteni. La această agapă, alpinistul nostru a căzut de pe un taburet înalt și și-a fracturat ambele picioare.

●

PRIMUL timbru englez a apărut cu 120 de ani în urmă. Pînă la acea dată, în Anglia scrisorile erau expediate cu curieri speciali, ceea ce era desigur la îndemîna numai a instituțiilor, firmelor, și oamenilor înstăriți. Toți ceilalți foloseau pentru trimiterea scrisorilor serviciile ocazionale ale unor cunoscuți. Pînă în prezent nu s-a stabilit încă cu precizie dacă inventatorul primei mărci poștale engleze a fost funcționarul londonez Rolland Ghill sau librarul James Chalmerth care a propus încă în 1834 înzestrarea scrisorilor cu etichete mici speciale.

●

„N-AM să mai pariez niciodată!" a exclamat recent tînărul suedez Kjell Blidstam, în vîrstă de 18 ani, după ce în urma unui pariu a parcurs, în genunchi, o distanță de 12 km. Obiectul pariului a fost faimosul meci de box Patterson-Johansson. Dacă Johansson ar fi cîștigat meciul, cel ce ar fi parcurs cei 12 km. în genunchi ar fi fost prietenul lui Kjell, cu care acesta pariase.

●

ÎN ORAȘUL chinez Ninpo, din provincia Secinan, se află una din cele mai vechi biblioteci din China. Biblioteca, fondată în 1561 de Fan-Kin, dispunea de 70.000 de volume din care s-au păstrat 14.000 pînă în zilele noastre. Majoritatea cărților sînt originare din perioada dintre anii 960—1638, adică din timpul dinastiilor Son și Yuan.

●

JUDECĂTORUL Fredrick Armstrong din Ohio, S.U.A., a condamnat la o amendă de 20 de dolari un tînăr care, în timp ce conducea mașina, a îmbrățișat pe tînăra care ședea alături de el la volan. Motivarea sentinței: cele două acțiuni necesită, fiecare în parte, o concentrare maximă a atenției...

●

ÎN LOCALUL unui oficiu poștal din Detroit a funcționat, de cîtiva ani, un automat pentru mărci poștale. Cei ce introduceau banii primeau timbrele necesare și, dacă era cazul, respectivul rest de bani. Automatul avea și un dispozitiv necesar pentru a mulțumi, cu voce omenească, clienților săi. Recent, cu prilejul revizuirii automatului și schimbării benzii magnetice, s-a constatat că „John" — așa cum fusese botezat automatul — avea apucături cam... omenești: de fiecare dată cînd trebuia să restituie restul, dădea cu un cent mai puțin. Și fiindcă s-a dovedit că „clepto-mania" lui „John" era incurabilă, s-a hotărît ca el să fie... pensionat.

●

ÎN ORAȘUL Győr din R.P. Ungară a fost recent restaurată casa situată pe str. Constituției nr. 4, casă în care Napoleon a petrecut o noapte la 31 august 1809.

●

O PUBLICAȚIE suedeză a instituit un concurs cu premii pentru bărbați însurați. Prima întrebare sună: „Cum trebuie să se îmbrace nevasta pentru o serbare?" Premiul I l-a cîștigat un cititor care a trimis răspunsul: „Repede!".

●

CELE opt fiice ale lui Robert Hai și ale soției sale care au imigrat de curînd din Honolulu în S.U.A., poartă nume deosebit de originale și... muzicale. Într-adevăr, cea mai în vîrstă, de 19 ani, se sheamă Dodo. Urmează Réré, Mimi, Faia, Soso, Laia, Sisi și, cea mai tînără, Octavia. Cît privește cei doi băieți, ei au nume științifice. Pe unul îl cheamă Uraniu și pe celălalt, în vîrstă de doi ani, Satelit.

●

PREOTUL din biserica orășelului engiez Hailsham tocmai terminase oficierea căsătoriei unei perechi cînd tînărul soț s-a prăbușit la pămînt în nesimțire. Peste cîteva minute preotul însuși a pățit la fel. În timp ce asistența se căznea să găsească o explicație „mistică" pentru această întîmplare ciudată, unuia din cei prezenți i-au atras atenția uriașele flori de mac cu care era împodobit din abundență altarul. Inhalînd mirosul răspîndit de aceste plante, cunoscute ca fiind deosebit de bogate în opiu, cei doi bărbați au fost pur și simplu narcotizați.

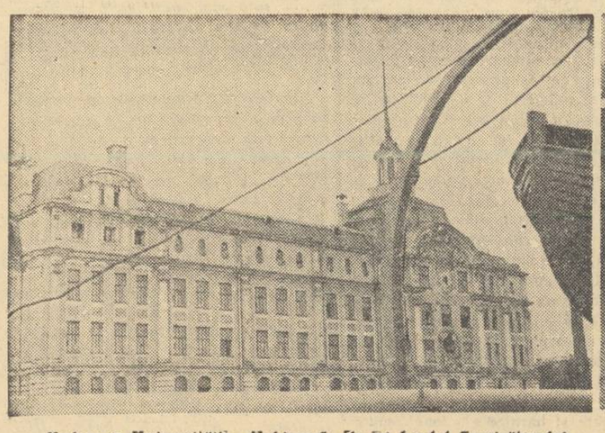

Vedere a Universității „Nahimov", de pe bordul crucișătorului „Aurora"

Pe înserat, cheiurile Nevei sînt pline de pescari amatori

Sentinela de pe crucișătorul-muzeu „Aurora"

În primele ore ale dimineții, pe Nevski Prospect

MAGAZIN MEDICAL

Cura balneară în bolile reumatismale

Este bine cunoscut aportul deosebit de valoros al tratamentelor balneare în bolile reumatismale, tratamente care se aplică de fapt din cele mai vechi timpuri. Trebuie însă amintit că de-a lungul anilor s-a depus o muncă intensă de cercetare științifică, pentru stabilirea criteriilor științifice de triere a bolnavilor în vederea aplicării curei balneare.

Astfel în această muncă de triere se ține seama în primul rînd dacă bolnavul are sau nu nevoie de cură balneară stabilind astfel în funcție de diagnostic, „indicația de cură balneară", sau se precizează dacă nu cumva bolnavul se încadrează în așa zisele contraindicații generale (bolile acute, bolile infecțioase, bolile psihice, tumorile maligne, stările cașectice) care exclud cu desăvîrșire trimiterea acestor bolnavi la cura balneară.

Afecțiunile reumatismale care pot beneficia de cură balneară sînt stările algice după reumatismul Bouillaud-Sokolski (la cel puțin opt luni după stabilizarea completă); artrite și poliartrite de cauză cunoscută în faza subacută sau cronică; artrite toxice (medicamentoase, alimentare, profesionale); poliartrita cronică evolutivă (în stadiul inițial algic sau în faza de remisiune, cu viteza de sedimentare pînă la maximum de 30 mm/oră); spondilita ankilopoetică, reumatismul cronic degenerativ (artroze, spondiloze); miozite, fibromiozite, bursite, tendinite, radiculite, nevrite, nevralgii reumatice sau dependente de spondiloze, după terminarea perioadei acute.

Trimiterile la cură se fac în raport și cu anotimpurile. Astfel: în sezonul de iarnă se recomandă cura numai bolnavilor echilibrați biologic, care nu au procese inflamatorii sau dureri importante, fără meteorosensibilitate și care pot astfel suporta și o cură de călire cu factorii caracteristici sezonului rece. În sezonul de vară se pot trimite bolnavii mai gravi, cu fenomene hiperalgice, inflamatorii și cu meteorosensibilitate. Se fac însă restricții pentru stațiunile de ses cu un climat prea solicitant (Amara) și stațiunile de pe litoral, pentru bolnavii cu hipertensiune, nevroze sau turburări accentuate de menopauză, această categorie de bolnavi beneficiind mai de grabă de o cură balneară în sezonul de trecere (primăvara sau toamna).

Starea generală a bolnavului este foarte importantă în fixarea unei cure. Astfel: convalescenții și debilii se trimit în stațiunile cu climat de cîmpie, sau dealuri cu păduri, și cu ape minerale slab concentrate (Victoria, 1 Mai, Geoagiu), pe cînd cei cu stare generală bună se pot trimite în climat subalpin, climat de stepă sau pe litoral și în stațiunile cu ape minerale concentrate și nămoluri terapeutice (Amara, Techirghiol, Eforie, Herculane, Vatra Dornei).

Forma și stadiul de boală reprezintă alt criteriu de triaj. Astfel: reumatismul Bouillaud-Sokolski, forma cardiacă pură se indică la ape carbogazoase, forma cardio-articulară și articulară la ape slab clorurо-sodice, sulfuroase și nămoli, iar forma nervoasă (coreea) la ape clorosodice, acratoterme (Victoria și 1 Mai). Poliartrita cronică evolutivă forma stabilizată, mono sau oligoarticulară, se poate trimite și la ape mai concentrate (Govora, Bazna, Ilotoal) în schimb forma articulară cu tendință evolutivă se trimite cu mare prudență doar la Victoria.

Aceeași prudență o avem și pentru formele recente (apropiate de puseul acut) ca și pentru bolnavii care au o reactivitate clinică și biologică mare (hiperergici), bolnavi la care răspunsurile la diverșii excitanți externi așa cum este și balneoterapia — sînt exagerate. La asemenea bolnavi se indică stațiuni cu o climă blîndă și ape acratoterme. La hipo și energici vom folosi stațiuni cu climat și ape excitante (litoral, Govora, Amara Herculane).

Vîrsta, sexul, bolile asociate ca și tratamentele anterioare medicamentoase sau balneare reprezintă factori care sînt de asemenea luați în considerație la indicația de cură balneară.

Iată și stațiunile care au sanatorii de reumatologie: Amara, Bazna, 1 Mai, Călimănești, Eforie, Govora, Herculane, Ocna Sibiului, Puciosasa, Sovata, Techirghiol, Vasile Roaită, Victoria.

Dr. O. STROESCU

Alegeți cu ochii...

Știți cum decurge cîte odată cumpărarea pîinii?

Un cetățean (din fericire tot mai rar întîlnit) încearcă mai multe pîini pînă se hotărăște la una. Cînd pîinea este tăiată el își înfundă degetele în miez tot pentru a se asigura că pîinea corectată întru-neste toate calitățile.

Constituie oare acest obicei o abatere de la regulile de igienă? Sigur că da și tată de ce:

Se știe că o mare parte din bolile infectioase se datoresc pătrunderii germenilor în organism, odată cu alimentele contaminate.

Normele igienice ne înarmează însă cu suficiente mijloace pentru prevenirea contaminării prin bolile ce se iau pe cale digestivă.

În linii generale vorbind, se urmărește evitarea infectării alimentelor cu germenii proveniți din aer, de pe mîini, vase, tacîmuri și alte obiecte care vin în contact cu alimentele, sau de muște. Dar germenii ajunși — pe o cale sau alta — pe alimente sînt distruși prin încălzire (gătirea mîncărurilor, fierberea laptelui etc.) sau sînt înlăturați în mare parte prin spălarea cu multă apă (fructe, legume). O distrugere completă a germenilor din alimente nu este totdeauna posibilă și nici nu este necesară. Organismul are suficiente resurse pentru a lupta cu succes împotriva unor cantități mici de microbi. Important este să ne ferim de sursele de infecție pentru unele boli grave ca: febra tifoidă, dizenteria, hepatita epidemică, poliomielita, toxiinfecțiile alimentare, lucru posibil și absolut necesar în timpul sezonului cald. Mijlocul: respectarea regulilor de igienă.

Să trecem acum la pîine. Acest aliment de bază se consumă zilnic în mari cantități. Pîinea este scoasă din cuptor complet lipsită de microbi. Pentru a fi ferită de contaminare, de la fabrică și pînă la desfacere, s-au luat numeroase măsuri: modernizarea fabricilor de pîine, transportul în vehicule închise, evitarea manipulării cu mîna și introducerea lăzilor sau a coșurilor la descărcare, introducerea halatelor de protecție pentru personal și instruirea igienică a acestuia etc.

Pîinea ajunsă în mod corespunzător la centrele de desfacere — în sortimente variate, pentru toate gusturile — te îmbie din rafturi să alegi.

Să alegi? Da, dar cu ochii, nu cu mîna!

De ce? Chiar și pe mîinile în aparență curate se găsesc totdeauna cantități mari de germeni și uneori, chiar și dintre aceea care dau îmbolnăvirile grave amintite. Și să nu uităm că înainte de a fi consumată, pîinea nu mai suferă nici o prelucrare la căldură și nici nu se poate spăla așa cum se procedează cu alte alimente.

Ce ar trebui atunci să facem?

Pentru început să recurgem la o farsă (nevinovată).

Să așezăm pe tejghea — la centrul de pîine — o franzelă far alături un anunț vizibil: „Această pîine a fost încercată cu mîna de mai multe persoane înaintea dumneavoastră. Doriți s-o cumpărați"?

Sigur că nu se va găsi nici un cumpărător pentru o astfel de pîine.

Dr. Dan ABULIUS

Ce știți despre organismul dv.?

● Creșterea părului capului variază în funcție de mulți factori. Părul crește mai repede vara decît iarna, mai mult noaptea decît ziua, mai mult la bărbați decît la femei. Părul din barbă crește cu aceeași iuțeală fie că este ras zilnic, fie că este ras odată pe săptămînă.

● Cifra 37 grade este considerată pentru om ca temperatură normală. În mod normal, chiar în repaus absolut la pat temperatura variază în cursul unei zile. Temperatura corpului este cea mai scăzută între orele 2—4 (noaptea) și cea mai ridicată între orele 16—19. Temperatura organelor interne este cu 0,5—1 grad mai mare decît temperatura axilară (de sub braț). Un efort muscular violent provoacă o creștere temporară a temperaturii corpului cu 0,6—2,4 grade sau mai mult. S-au citat temperaturi de peste 40 de grade în timpul efortului.

● Corpul omului este un adevărat depozit de materii chimice. După ultimele calcule, în organismul unui om adult se găsesc: 40—50 litri de apă, 20 linguri de sare, fier cît intră în 7 cuie, var cît ar ajunge pentru spoit 20 m², cărbune pentru o brichetă, fosfor pentru 2400 chibrituri, magneziu 2 linguri pline, untură 500 gr., glicerină 20 litri, albumină cît în 20 albușuri de ou, zahăr pentru 5 bucăți, gelatină 1 kg., sulf 100 gr. și alte cantități mai mici de potasiu, clor, fluor, brom, siliciu, cupru, mangan, zinc, plumb, etc. În total 36 elemente din sistemul periodic al lui Mendeleev participă activ la constituirea organismului omenesc.

● O persoană care vorbește repede, nu poate rosti mai mult de 130 cuvinte pe minut. În cursul unei vieți de 60—70 ani, puțini oameni de acest fel se pot lăuda că au rostit mai mult de un miliard de cuvinte!

● Omul adult respiră de 18 ori pe minut. La copilul nou născut, în repaus, respirațiile ating frecvența de 30—40 pe minut.

● Dintre oasele omului, coastele înregistrează cele mai multe excepții de la regulă. În mod normal, omul are 12 perechi de coaste: 7 adevărate (unite), 3 false (semiunite) și 2 libere. La oamenii adulți pot fi observate uneori 13 perechi. Embrionul uman are de altfel 13 perechi de coaste, dar de cele mai multe ori perechea de prisos dispare pînă la naștere.

CE ESTE ALERGIA?

Ați auzit cu siguranță deseori vorbindu-se că unele persoane au o stare de „alergie" față de un anumit medicament sau față de un anumit aliment și v-ați întrebat fără îndoială ce este alergia.

Știți desigur că organismul omenesc se deosebește de organismul altor viețuitoare în special prin caracterele particulare ale unui grup de substanțe numite proteine. Aceste substanțe cu molecule mari sînt constituite din unirea unui număr foarte mare de molecule de așa numiți aminoacizi. Aminoacizii, care formează proteinele diferitelor organe și țesuturi, sau proteinele diferitelor viețuitoare sînt aceiași dar modul în care ei sînt grupați și numărul lor este diferit de la un țesut la altul, de la un organ la altul și de la o ființă vie la alta.

Aceste diferențe sînt realizate prin desfacerea în tubul digestiv a proteinelor din alimente în aminoacizii componenți și apoi reasamblarea lor la nivelul diferitelor organe și țesuturi după scheme proprii organismului respectiv, realizîndu-se astfel proteinele, proprii lui.

Această specialitate a proteinelor este atît de importantă, încît pătrunderea unor molecule mari de proteine străine în organism îi determină pe acesta să-și formeze mijloace de apărare numite anticorpi. Timpul care trece pînă cînd organismul își poate sintetiza anticorpii este de aproximativ 3 săptămîni.

De aceea reintroducerea aceleeași (și în general numai aceleași) proteine în organism după această perioadă face ca proteina respectivă să fie distrusă de anticorpii aflați în circulație. Uneori cînd reacția organismului de formare a anticorpilor este foarte intensă, ciocnirea proteinelor străine care i-au generat (denumite antigene) cu anticorpii declanșează o serie de fenomene clinice numite fenomene alergice ca: urticarii (blănda), eczeme sau numai simplă mîncărime, guturaturi care trec repede, astm bronșic etc.

Nu se cunoaște încă prea exact mecanismul prin care apar aceste fenomene alergice, dar se pare că, în urma ciocnirii între alergen și anticorpi se eliberează o substanță numită histamină, care ar fi vinovată de apariția lor.

Oricum, se știe că fenomenele alergice nu apar la orice individ și că se cer anumite tulburări nervoase sau ale diferitelor organe (în special ale ficatului) pentru producerea lor.

Prepararea unor substanțe care au acțiune contra histaminei (protazin CIF) și folosirea lor în aceste stări alergice au rezolvat în bună măsură tratamentul acestor boli. Dar măsura cea mai potrivită în astfel de cazuri este evitarea venirii în contact a organismului cu proteina sau proteinele față de care acesta e sensibilizat.

Pentru aceasta e bine de știut care sînt proteinele cele mai adesoeri alergizante. Proteinele din icre, raci, pește, ouă, lapte, fragi, căpșuni sînt cele mai deseori vinovate. Polenul respirat poate fi și el vinovat de anumite stări alergice. Unele proteine microbiene (vaccinuri, autovaccinuri, diferite infecții) sau parazitare (viermi intestinali) pot da și ele fenomene alergice. Unele medicamente care nu sînt proteine (de ex. penicilina, streptomicina, piramidonul, antinevralgicele etc.), pot declanșa și ele stări de sensibilizare și alergie.

Iată încă unul din motivele pentru care medicamentele — chiar și cele mai banale — nu trebuie administrate decît acolo unde este nevoie și numai pe baza indicației medicului și sub controlul acestuia.

A. B.

Auto-masajul

Prin acțiunea complexă pe care o exercită asupra pielii, mușchilor, articulațiilor, inimii și vaselor, sistemului nervos, masajul tonifică organismul constituind astfel o parte componentă a complexului de deprinderi care caracterizează igiena personală.

Masajul se face zilnic după gimnastica de dimineață, fiecare exercițiu repetîndu-se de 3—5 ori. Înaintea masajului este bine să se facă un duș. În timpul masajului, se va lua poziția cea mai favorabilă pentru a se relaxa mușchiul sau porțiunea din corp care se va masa.

Cel mai des se va lua poziția șezînd.

Imaginea 1: *Mîinile făcute pumn, cu vîrfurile degetelor fixate pe cele două margini laterale ale tendonului lui Achile, imediat deasupra călcîiului sînt mișcate în sus.*

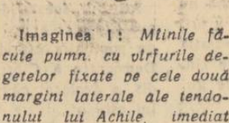

Imaginea 2: *Se masează de jos în sus mușchii gemeni ai gambei, pe rînd cu fiecare palmă. Apoi se continuă masarea din ce în ce mai energic, apăsînd palma unei mîini cu palma celeilalte mîini.*

Imaginea 3: *Partea anterioară a gambei drepte se masează prin mișcări circulare executate cu degetele mîinii stîngi acoperite și presate de mîna dreaptă; invers la gamba stîngă.*

Imaginea 4: *Articulația genunchiului este frecată cu degetele mari ale mîinilor.*

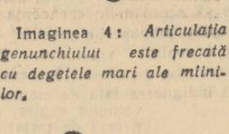

Imaginea 5: *Articulația genunchiului este masată cu vîrfurile degetelor prin mișcări circulare.*

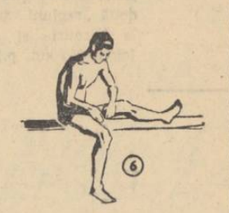

Imaginea 6: *După masarea feței anterioare a coapsei pe linia vaselor limfatice, se trece pe fața internă a coapsei masîndu-se cu ambele mîini îndoite de jos în sus.*

Imaginea 7: *Masarea coapsei cu aceeași tehnică arătată în imaginea anterioară, începînd cu mișcări ușoare pînă la masarea energică.*

PĂSTRAREA VITAMINELOR ÎN CURSUL PREPARĂRII CULINARE

Uneori gospodinele se întreabă mirate de ce se recomandă ca un anumit fel de mîncare să stea fiert o perioadă de timp bine determinată sau de ce unele preparate culinare nu mai trebuie reîncălzite — deși aceasta ar fi necesar. Răspunsul este simplu: în timpul prelucrării culinare a produselor alimentare acestea pierd o însemnată cantitate din vitaminele pe care le conțin. Iată în acest sens cîteva date edificatoare.

În cursul spălării, dacă aceasta se face cu apă caldă, unele legume, cum sînt de pildă ardeii și spanacul, pierd între 45—50 la sută din cantitatea de vitamină C. Același lucru a fost constatat și în cazul fierberii cartofilor, unde pierderea de vitamină C se ridică la 60 la sută iar în cazul preparării piureului, prin melanjarea cartofilor fierți cu apă caldă, vitamina C este distrusă în proporție de 80 la sută. În urma unor alte studii efectuate în laborator s-a constatat că varza pierde foarte ușor vitamina C. Așa de exemplu, la prepararea ciorbei de varză se distruge circa 50 la sută vitamina C, la prepararea verzei călite — 85 la sută, pe cînd la prepararea salatei doar 13 la sută. De fapt, la prepararea ciorbei de varză se poate păstra întreaga cantitate de vitamină C dacă varza este cufundată în apă fiartă în mai multe reprize.

Pierderea de vitamine se poate produce și în cazul cînd mîncarea sau materia primă nu sînt păstrate în condițiile corespunzătoare. Astfel, rasolul din carne de vită, scos din zeama în care a fost fiert, pierde în cîteva ore o mare parte din vitamina A. Același lucru se întîmplă cu cele mai multe feluri de mîncare dacă sînt reîncălzite — mai ales pînă la temperatura de fierbere. De asemenea, dacă durata de păstrare a preparatelor culinare depășește o anumită limită, pierderea de vitamine se ridică la procente uluitoare. Ciorba de varză, spre exemplu, la cinci-șase ore de la preparare pierde pînă la 80—85 la sută din cantitatea de vitamina C rămasă în urma prelucrării. Toate aceste dezavantaje ale prelucrării culinare a alimentelor pot fi diminuate la maximum dacă gospodinele își însușesc o serie de noțiuni cu privire la rolul vitaminelor în alimentație, limita de rezistență a vitaminelor în anumite condiții de preparare și consumare etc., noțiuni care pot fi căpătate prin studierea broșurilor de specialitate.

Rachetele

(Urmare din pag. 1-a)

între cele peste 100 de elemente ale tabelei lui Mendeleev.

Noii combustibili întrebuințați sînt pe bază de fluor, de bor, cobalt, beriliu. Oxidanții sînt și ei extrem de puternici: acidul azotic, acidul percloric, tetranitrometanul, oxigenul lichid, ozonul.

Așa-numiții „radicali liberi" reprezintă ultimul cuvînt în materie de combustibili chimici. Astfel sînt atomii separați de hidrogen, care prin unirea lor în molecule degajă o căldură foarte mare, fără ca măcar să... ardă, în sensul obișnuit al cuvîntului. Două kilograme de hidrogen atomic degajă, în cazul unirii atomilor în molecule, o cantitate de căldură care poate aduce la fierbere o tonă de apă.

Chimiștii sovietici au obținut mari succese în acest domeniu, punînd la punct combustibili extrem de puternici. Aceste succese sînt bazate în primul rînd pe serioase progrese teoretice. Astfel, în cadrul propunerilor pentru premiile Lenin pe 1960, figurează lucrarea lui N. N. Semenov despre probleme ale cineticii chimice și ale capacității de reacție. Aceste lucrări reprezintă o puternică bază teoretică pentru noi succese în domeniul combustibililor pentru motoarele rachetă. Multe ramuri ale științei și-au dat concursul la realizarea noilor combustibili. Astfel, cibernetica a dat o contribuție extrem de importantă, prin crearea de către savanții sovietici a unei mașini electronice de calculat capabilă să prevadă și să analizeze un număr uriaș de combinații și reacții chimice. Noii combustibili chimici pentru rachete reprezintă substanțe chimice extraordinar de active, capabile să se combine în mod extrem de violent, nu numai cu carburanții respectivi, ci și cu alte substanțe întîlnite.

Toate acestea ne pot da o oarecare idee asupra problemelor deosebite pe care le ridică punerea la punct a unei rachete de mare putere. Aceste probleme încep de la capătul de jos al filierei, de la fabricarea combustibilului. Aceasta trebuie minuit cu atenție extremă. Pericolele sînt nenumărate. Trecerea combustibilului dintr-un rezervor în altul, stocarea, transportul său, încărcarea în rezervoarele rachetei prezintă zeci de riscuri, provenite din șocuri, neetanșități, mici impurități în rezervoare sau pe conducte.

Ele au fost biruite în totalitate de tehnicienii sovietici. Succesele obținute de Uniunea Sovietică în lansarea rachetelor reprezintă astfel, în primul rînd, un grad nemaiîntîlnit de perfecționare atins în industria chimică, combinat cu o perfectă tehnică de organizare a manipulării și transportului substanțelor extrem de active. Oamenii care lucrează în acest domeniu au dat dovada unei conștiinciozități extreme, luînd în considerare pînă și cel mai mic amănunt.

Punerea în funcțiune a motorului rachetei

Problemele principale se pun însă abia la punerea în funcțiune a motorului rachetei.

Uriașele forțe de împingere necesare, de sute de tone, se realizează prin simpla proiectare a flăcării provenite din arderea combustibilului. Această flacără este formată din particule fierbinți care se mișcă cu o viteză mare, de cîteva mii de metri pe secundă. Camera de ardere trebuie să reziste timp de minute îndelungate la temperatură și frecarea fantasticului jet de gaze fierbinți care propulsează racheta. Vă închipuiți proporțiile acestei flăcări dacă ea realizează împingeri de sute de tone! Pentru a realiza o asemenea ardere formidabilă, combustibilul trebuie pompat din rezervoare spre camera de ardere într-un ritm atît de „infernal", încît cele cîteva zeci de tone de combustibil și oxidant din rezervoare să poată arde în cîteva minute.

În exploatarea obișnuită, cum ar fi bunăoară la o stație de pompare a apei sau a petrolului, pentru o asemenea sarcină se întrebuințează pompe de dimensiuni considerabile depășind statura unui om și conducte cu diametre de zeci de centimetri. Într-o rachetă însă, unde fiecare gram de material și fiecare centimetru cub de spațiu disponibil sînt sever drămuite, pompele și conductele nu depășesc proporțiile unui motor de automobil și diametre de cîțiva centimetri. Din acest motiv pompele lucrează cu puteri de sute și mii de cai, cu presiuni uriașe, iar combustibilul curge pe conducte cu viteze enorme. Este suficient ca pe o conductă sau în pompă metalul să prezinte o impuritate sau un defect microscopic, ca acestea să devină sediul unei reacții chimice violente care să găurească piesa în fracțiuni de secundă, lăsînd combustibilul să țîșnească afară producînd explozia rachetei. Astfel, la Cape Canaveral au avut loc explozii provocate de prezența pe conducte a unor picături microscopice de apă provenite din umezeala aerului.

Pentru a realiza pompele, conductele și camerele de ardere, și-au dat concursul oamenii de știință și tehnicienii sovietici din domeniile cele mai diferite. Matematicienii și hidrodinamicienii au cercetat legile de scurgere ale lichidelor la vitezele și presiunile enorme cerute. Metalurgiștii au realizat aliaje capabile să reziste uriașelor solicitări ale vibrațiilor, presiunii și frecării gazelor fierbinți în camera de ardere, la vibrațiile coroziunii, viteza și presiunea combustibililor și oxidanților în pompe și conducte. Orice tehnician care citește aceste rînduri își poate imagina ce înseamnă pomparea într-un asemenea ritm a unor substanțe cum sînt combustibilii și oxidanții motoarelor rachetă.

Pentru analiza proceselor de ardere în motorul rachetă, au fost efectuate lucrări vaste. Ne putem da seama de proporțiile problemelor dacă ne gîndim că puterea unui motor rachetă în zbor atinge zeci de milioane de cai putere, mai mari decît a celor mai puternice hidrocentrale din lume.

Rezolvarea problemelor teoretice și a telor privind materialele, reprezintă o parte a uriașului volum de muncă necesar pregătirii. Urmează construcția prototipurilor fiecărei piese și agregat în parte, probe nenumărate.

Pentru a realiza o rachetă puternică, este necesară munca unei armate de specialiști cu cea mai înaltă pregătire, pe timp îndelungat. O asemenea realizare reprezintă prin excelență un larg și profund fenomen social, a cărui desfășurare este determinată nemijlocit de sistemul social.

★

Realizarea de noi rachete puternice înseamnă posibilitatea imediată de lansare în Cosmos a unor vehicole de capacitate mai mare.

Lansarea unor sateliți artificiali și mai grei reprezintă, în afară de perspectiva zborului omului în Cosmos, posibilitatea lărgirii imense a programului de cercetări științifice și introducerea unor sateliți artificiali „tehnici": pentru observații meteorologice, pentru retransmisii de televiziune, pentru radiocomunicații.

Rachetele mai puternice vor permite plasarea unor stații automate pe solul lunar și executarea primelor explorări spre Marte și Venus.

Ing. A. NEGREA

Micromanipulatorul

După cum se știe, în laboratoarele unde se întrebuințează substanțe radioactive sînt prezente manipulatoarele. Acestea sînt instrumente care imită mișcarea mîinilor omenești. Operatorul, aparat cu ajutorul unui perete gros de beton fiind în siguranță de radiații atomice, poate să efectueze cu ajutorul acestor manipulatoare cele mai variate operații de la cele mai simple, de exemplu apriderea unui chibrit, pînă la cele, care necesită o forță uriașă. Aceste manipulatoare nu numai că imită mișcarea mîinilor operatorului, dar amplifică de multe ori.

Nu de mult au apărut o serie de alte instrumente, care amîntesc aceste manipulatoare, însă cîmpul lor de activitate s-a mutat de data aceasta sub microscop. Acestea se numesc micromanipulatoare și cu ajutorul lor se pot efectua cele mai fine manipulații sub microscop. Principiul acestora este identic cu al manipulatorilor atomici. Întrebuințează mișcările unei „mîini" de oțel. Aceste mișcări sînt posibile în toate direcțiile, iar transmiterea mișcării se face pe cale mecanică, hidraulică, electrică sau pneumatică. Mișcările degetelor operatorului se transmit în direcția dorită. În cazul micromanipulatoarelor amplitudinea mișcărilor este micșorată în așa fel, încît să corespundă micimii externe a obiectului asupra căruia se lucrează. Experimentatorul fără să schimbe gesturile sale obișnuite poate să facă operații care cer o deplasare a instrumentului de cîteva zecimi sau mîimi de mm. Micromanipulatorul este prevăzut cu ace minuscule, cu pipete, cîrlige, cuțite de aceeași dimensiune. Cu ajutorul lor operatorul poate să se amestece în intimitatea vieții celulare efectuînd operațiile cele mai fine. Acest aparat este produs printr-o tehnică de fabricație deosebită toate instrumentele se fabrică de asemenea sub microscop.

Vom recepționa semnale din Cosmos?

Radio-astronomii, care au avut mult de lucru în ultimii ani cu urmărirea și studiul sateliților artificiali, se pregătesc acum pentru o cercetare deosebit de interesantă: recepționarea semnalelor radiofonice emise de locuitorii posibili ai altor sisteme planetare.

În lumina teoriilor astronomice moderne, sistemele planetare nu sînt o excepție, ci o regulă. Cu alte cuvinte, în jurul multor stele din univers, asemănătoare soarelui nostru, trebuie să existe sisteme planetare asemănătoare sistemului nostru solar.

Admițînd această teorie, astronomii contemporani au făcut un pas mai departe și au presupus că în aceste sisteme planetare din univers este posibilă existența unui număr de planete capabile să ofere condițiile necesare vieții, deci ar fi posibilă și existența unor viețuitoare. S-ar putea de asemenea ca unele dintre aceste viețuitoare să fi evoluat pînă la o treaptă de inteligență comparabilă cu a noastră, sau superioară inteligenței noastre. Se poate presupune astfel că aceste ființe îndepărtate și-au creat de mult mijloace de comunicație ca radiofonia și televiziunea — sau alte mijloace tehnice mai perfecționate decît ale noastre.

*Dacă în alte sisteme planetare există aceste ființe inteligente, ele fac probabil același raționament ca și noi. Soarele nostru, cu sistemul său planetar, trebuie să le pară foarte potrivit pentru existența unor ființe inteligente și a unor societăți civilizate. Poate că de multă vreme locuitorii altor sisteme planetare așteaptă cu răbdare dezvoltarea științei pe planetele din jurul soarelui și așteaptă de asemenea răspunsul la semnalele pe care ni le trimit, semnale de răspuns care trebuie să le sosească din sistemul nostru planetar ca să le anunțe că o nouă societate a suit treptele progresului

PE SCURT DESPRE JO

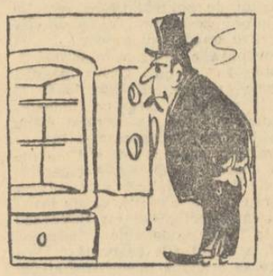

Los Angeles este locul de desfășurare a celei de a X-a ediții a J.O. moderne (1932). Criza economică din lumea capitalistă deranjează calculele de cîștig ale „bussines"-manilor americani. Numărul participanților (2.403) este mult prea scăzut, astfel că succesul „de casă" scontat de organizatori nu este realizat.

Din cauza lipsei de fonduri, numeroase țări nu pot face deplasarea, sau prezintă echipe incomplete ; nu se pot organiza întreceri la unele discipline de bază ale J. O. cum ar fi gimnastica feminină, ba chiar și la cel mai popular dintre sporturi : fotbalul. Este olimpiada fără turneu de fotbal.

În schimb, la J. O. de iarnă, desfășurate în același an la Lake Placid, sînt introduse pentru prima — și singura — dată din istoria J. O. ... cursele de câini.

Din punct de vedere sportiv, americanii sînt nevoiți să suporte cîteva decepții chiar la ei acasă. Astfel, sînt siliți să cedeze japonezilor (care în total cîștigă 7 titluri olimpice) unele probe de atletism și mai ales de natație, la care se considerau cîștigători siguri.

Unul din „marii" atleți ai acestei olimpiade se dovedește a fi sprinterul „de culoare" E. Tolan, cîștigătorul probelor de 100 m (10,3) și 200 m plat (21,2) pe atunci recorduri olimpice, cu toate că statura sa nu depășea cu prea mulți cm. 1,60 m.

V. Iso Hollo (Finlanda) recordmanul vremii la proba de 3.000 m. obstacole, cîștigă finala fiind înregistrat cu o performanță care reprezintă valoarea unui începător: 10'33". Explicația? Destul de simplă: Din cauza neglijenței arbitrilor, concurenții au alergat un tur în plus.

Rezultatele probelor de patinaj viteză din cadrul J. O. de iarnă de la Lake Placid, sînt viciate de felul în care s-a dat startul: nu regulamentar, cîte doi concurenți, ci toți concurenții plecînd de odată, situație care a dat naștere la învălmășeli și busculade.

Texte : B. ELIAS
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

PUNCTE DE VEDERE

SCLAVII PE BICICLETE

Așadar, Turul Franței 1960 s-a încheiat duminică la Paris cu un veritabil triumf al rutierilor italieni. Învingători în clasamentul pe echipe, ei ocupă totodată primele două locuri la individual, prin marele favorit Gastone Nencini, secondat cu brio de tînărul Battistini, revelația competiției. După șapte ani de amare deziluzii, după înfrîngerea suferită chiar anul acesta în Giro d'Italia, unde Nencini s-a înclinat de justețe în fața lui Anquetil, „la squadra" își ia revanșa prin knock-out asupra eternului său adversar, formația Franței.

Ce-i drept, acest succes de proporții surprinzătoare a fost obținut în împrejurări cu totul speciale. Și cînd spun asta, nu mă gîndesc în primul rînd la accidentul lui Rivière, deși el a marcat cu negru desfășurarea ulterioară a cursei rezolvînd, în mod practic, toate problemele supremației după cea de-a 14-a etapă, Milan-Avignon. Mă gîndesc la o veche carență a ciclismului profesionist în general — și a celui francez în deosebi — la concurența sălbatică între liderii diferitelor firme comerciale, care-i împiedică să-și unească eforturile, chiar atunci cînd au de apărat — cum s-ar spune — onoarea națională... De pildă, anul acesta, după succesul din Giro, Anquetil a declarat că nu va lua startul în Turul Franței, pentru că nu-i convine să joace rolul de secund al lui Rivière — omul nr. 1 al lui Marcel Bidot, directorul echipei franceze. Dar lucrurile nu s-au oprit aici.

După primele patru etape, căpitanul tricolorilor Henry Anglade a intrat în posesia tricoului galben, pe care l-a apărat cu succes timp de trei zile, părînd decis să nu-l abandoneze cu una, cu două. Iată însă că în etapa Bruxelles-Lorient, Rivière evadează în compania cîtorva „așii" printre care Adriaenssens și Nencini, în ciuda indicațiilor lui Bidot, care vroia să protejeze poziția lui Anglade, recordmenul orei „trage" formidabil și grupul evadaților sosește în Lorient cu 14 minute înaintea plutonului. Adriaenssens îmbracă tricoul galben, Nencini și Rivière se instalează în imediata lui vecinătate, în timp ce Anglade este azvîrlit dincolo de locul zece ! Nu-i greu de imaginat indignarea fostului campion al Franței, clasat pe locul secund în precedenta ediție, față de „trădarea" colegului său de echipă... Dar Rivière nu făcuse decît să-și joace cartea. Sportul capitalist are legile lui necruțătoare : cine nu sfîșie, va fi sfîșiat, mai devreme sau mai tîrziu. Rivière avea nevoie de o mare victorie, ca și vermutul St. Raphael-Quinquina, bineînțeles ! De altfel, gurile rele afirmă că Bidot n-ar fi fost străin de toate aceste manevre oneroase, iar indicațiile date „trădătorului" în timpul evadării spre Lorient nu erau altceva decît praf în ochii lumii.

Dar ediția 1960 avea să-i supună pe francezi la încercări infinit mai dureroase. Vrînd să imprime cursei un caracter mai atractiv, organizatorii au recurs la cîteva porțiuni de traseu inedite și, totodată, foarte periculoase. Astfel, în etapa Luchon-Toulouse concurenții au trebuit să străbată printr-un tunel asfaltat grota preistorică de la Mas d'Azil. Întregul pluton al fruntașilor, care rulau cu peste 40 km pe oră, a fost angrenat într-o busculadă în trecătoarea subterană, cei mai „avariați" fiind Viot și... Anglade. Două etape mai tîrziu, pe o șosea foarte îngustă care coboară din vîrful muntelui Perjuret spre Avignon, Nencini și Rivière se lansează într-o veritabilă cursă a morții; un viraj foarte strîns, la 60—70 km. pe oră, un țipăt de groază al lui Nencini care, totuși, reușește să se redreseze în ultimul moment, o bicicletă proiectată în aer, peste parapetul din stînga — și, cu aceasta, duelul Rivière — Nencini s-a încheiat...

Relatînd cu lux de amănunte tragica întîmplare, presa franceză de specialitate omite, din păcate să precizeze că răspunderea morală revine exclusiv organizatorilor, pentru care succesul comercial valorează mai mult decît viața unui ciclist — fie el chiar Roger Rivière...

Demoralizați de accidentul liderului, reduși la jumătate prin abandonul cîtorva din cei mai valoroși echipieri, oamenii lui Marcel Bidot n-au mai putut opune rezistență serioasă italienilor, încît restul cursei a însemnat o simplă formalitate, un voiaj destul de banal spre punctul terminus — stadionul „Parc des Princes". Învingător indiscutabil, Nencini avea să declare imediat după sosirea la Avignon : „Accidentul lui Rivière îmi răpește jumătate din bucuria pe care aș fi încercat-o cîștigînd acest Tur".

Iar nouă, spectatori îndepărtați ai dramei anuale care se cheamă Turul Franței, asemenea episoade ne relevă o dată mai mult condiția tragică a sclavului pe bicicletă, silit să-și pună viața în joc cale de 4500 km. pentru profiturile casei Carpano, St. Raphael etc.

Revelație dureroasă și revoltătoare, pentru că dincolo de josnicia afacerismului și a intrigilor de culise — acești „desesperados" ai ghidonului sînt niște foarte mari atleți — și, mai presus de orice, oameni ca toți oamenii.

Dan DEȘLIU

Echipa de ciclism care a depășit norma olimpică : L. Zanoni, A. Șelaru, I. Cosma și Gh. Moiceanu ; la mijloc: antrenorul lotului olimpic, N. Voicu

Fotografia : C. ANTONIER

Cicliștii noștri în preajma Olimpiadei

De vorbă cu Nicolae Voicu, antrenorul lotului olimpic

Luna august va fi luna marilor confruntări internaționale pentru ciclismul nostru. Iată-l din țara noastră ca și din lumea întreagă, prin competițiile ce le programează. În prima parte — între 3 și 14 august — va avea loc la Leipzig și Karl Marxstadt, în R.D. Germană, cea de-a XI-a ediție a campionatelor mondiale eliminatorii, după care, spre sfîrșitul lunii, se vor desfășura întrecerile din cadrul „Jocurilor Olimpice" de la Roma.

În aceste condiții o convorbire cu NICOLAE VOICU, antrenorul lotului nostru olimpic de ciclism (ca și al echipei Dinamo București) ne-a apărut deosebit de interesantă, mai ales după recent disputata ediție a XIII-a a „Cursei Scînteii", pe parcursul căreia și-au verificat posibilitățile actuale principalii noștri cicliști.

Pe acest ultim subiect am și adresat dealtfel prima întrebare la care avea să răspundă interlocutorul nostru :

— Ce constatări v-a permis „Cursa Scînteii" privind cicliștii din lotul nostru olimpic ?

— „Cursa Scînteii" a fost pentru noi o etapă importantă atît în pregătirea cît și în verificarea lotului nostru olimpic de ciclism. De fapt a fost prima verificare serioasă într-o competiție pe etape, în țară. În principal, în această cursă s-a urmărit verificarea rezistenței componenților lotului, deoarece pînă acum s-au făcut numai verificări de viteză. Cu acest prilej am constatat că cicliștii noștri din lot au, în general, și rezistență bună. Aceasta s-a putut constata în special la L. Zanoni, G. Moiceanu, I. Cosma, A. Șelaru și, în mai mică măsură, la Gh. Calcișcă.

— Dar asupra comportării, în aceeași cursă, a lui Ion Vasile și Gh. Rădulescu-Șerban ce ne puteți spune ?

— Consider că n-au arătat în această cursă adevărata lor valoare și aceasta datorită, în principal, faptului că au fost recent bolnavi și nu s-au refăcut încă. Ion Vasile, de pildă, n-a putut participa, din această cauză, timp de 10 zile la pregătiri, iar Gh. Rădulescu-Șerban a făcut antrenamente mai ușoare din cauza unei furunculoze. Rămîne de văzut, în continuare, în ce măsură vor reuși să se refacă și să se ridice la valoarea atinsă de ceilalți alergători din lot.

— S-a afirmat după etapa I-a a „Cursei Scînteii" că alergătorii din lotul olimpic n-au avut comportarea ce se sconta, într-o etapă cu un traseu în circuit specific celui de la Jocurile Olimpice. Puteți să ne spuneți punctul dv. de vedere ?

— În această etapă alergătorii lotului au încercat numeroase acțiuni, atît individual cît și în grup (Zanoni, Cosma, Șelaru etc.), dar n-au reușit. Aceasta din două cauze : 1) toți participanții la „Cursa Scînteii" au fost bine pregătiți și 2) nu s-a putut constata o diferență de valoare deoarece traseul a fost foarte scurt (80 km) față de cel olimpic (175 km) și în același timp plat, fără vreo dificultate (viraje în coborîre, urcușuri etc.) cum e traseul de la Olimpiadă. Pe un asemenea traseu (mai lung și mai dificil) fața clasamentului etapei ar fi arătat altfel. Netă a apărut, de pildă, diferența între concurenții cursei în etapa a III-a (Dragoslavele — Orașul Stalin), cu urcușul de la Bran, cînd s-au impus Zanoni, Cosma, G. Moiceanu etc.

— Cum considerați deci stadiul actual de pregătire al cicliștilor din lotul nostru olimpic ?

— În planul de pregătiri s-a urmărit în principal dezvoltarea rezistenței în regim de viteză. Ne-am propus să realizăm pe 100 km. (proba olimpică la care ținîm în principal) timpul de 2h18 min. Anul trecut, pe traseul acestei probe ce se aleargă pe echipe contra cronometru, formația G. Moiceanu, L. Zanoni, A. Șelaru și M. Voinea a realizat timpul de 2h23 min. Acum, după pregătirile la care a fost supusă, echipa formată din dinamoviștii G. Moiceanu, L. Zanoni, I. Cosma și A. Șelaru a realizat, la campionatele republicane, norma olimpică, timpul fiind 2h17'6".

— Ce prezintă acest timp pe plan internațional ?

— După rezultatele publicate din diferite țări, în presa noastră de specialitate ca și în ziarele din străinătate, comparativ e un timp destul de bun. Dar maniera aceasta de comparație nu e totdeauna edificatoare.

— Intenționați să obțineți un timp mai bun ?

— Da. Ne-am propus să îmbunătățim acest timp, cu prilejul întrecerilor de la Olimpiadă. Pentru aceasta însă, în afară de antrenamentele din țară, vor trebui pregătiri și pe traseul olimpic, care este foarte dificil și pe care l-am cunoscut pentru prima oară cu prilejul concursului la care am participat la Roma.

— Ce prevede programul în continuare pentru cicliștii din lotul nostru olimpic ?

— Mai întîi o întîlnire la București, cu alergătorii belgieni, în care se va desfășura o cursă de 100 km pe echipe contra cronometru și una pe circuit. Apoi vom participa la cîteva reuniuni cicliste în R. D. Germană, după care ne vom alinia la startul campionatelor mondiale, unde concurăm pentru prima oară. Cum știți, probele acestor campionate sînt dintre cele mai dificile chiar pentru cei mai consacrați alergători din lume. Vor urma apoi întrecerile Olimpiadei, care pentru alergătorii noștri de fond — la care m-am referit tot timpul — sînt altfel reprezentate : 26 august — cursa de 100 km. pe echipe contra cronometru ; 30 august — circuit cu plecare în bloc, 178 km. În continuare... e mai bine să discutăm după Olimpiadă...

Ceea ce am și convenit.

Ion BOCIOACA

CARNET OLIMPIC

● **PALATUL SPORTURILOR** este una dintre marile construcții realizată pentru a 17-a ediție a Jocurilor Olimpice de la Roma. Aici se pot desfășura diferite competiții de sală, terenul de joc avînd un diametru de 45 m., iar tribunele pot adăposti 16.000 spectatori. Diametrul interior al sălii are 100 m., iar înălțimea — de pe terenul de joc — este de 32 m., cubajul sălii fiind de 280.000 m cubi. Datorită excelentelor calități acustice a sălii, ea va putea fi utilizată și pentru concerte.

● **EXPOZIȚIA „SPORTUL ÎN ISTORIE ȘI ÎN ARTĂ"** amenajată la Roma, reprezintă o viziune panoramică asupra sportului ca sursă de inspirație artistică de-a lungul secolelor. Expoziția cuprinde în jurul a 2000 exponate, fiind împărțită pe 12 sectoare, grupînd diferite discipline sportive. O secție a expoziției este rezervată problemei construcțiilor de instalații sportive.

● **180 CRONOMETRORI**, aleși după un examen serios, vor fi utilizați pentru asigurarea cronometrării întrecerilor diferitelor discipline sportive din cadrul J. O. La atletism, la Roma se va introduce — pentru prima dată în cadrul J. O. — cronometrarea tuturor participanților la cursele de viteză. Aceasta va permite omologarea eventualelor recorduri naționale, de către sportivii ce vor sosi după primii 3 clasați (pînă în prezent, numai primii 3 sosiți erau cronometrați).

● **SERVICIUL DE CRONOMETRAJ** va beneficia la J. O. de la Roma pentru prima oară de un aparat electronic perfecționat, pus la dispoziție de către firma „Omega". Aparatul, denumit „Racend Omega Timer" va înregistra la sosiri pe o fotografie desfășurarea integrală a fazelor finale a curselor și va indica în același timp — fără posibilitate de eroare — ordinea exactă a sosirilor, stabilind pentru fiecare alergător timpul precis la zecimi de secundă. Aparatul este îmbinarea unui aparat fotografic și a unui orologiu cu cuarț. El reprezintă cel mai precis instrument de cronometrare cunoscut la ora actuală.

● **CU PRILEJUL J. O. de la Roma**, în luna august și septembrie vor fi organizate mai multe manifestări cu caracter turistic în localitatea Santa Marinella, situată la 61 km de capitala Italiei. De asemenea, în localitatea Velletri va avea loc la 4 septembrie un festival folcloric.

● **COMITETUL DE ORGANIZARE AL J.O.** a stabilit ca personalul tehnic ce va fi folosit în cursul desfășurării celei de a 17-a ediții a J. O. să poarte o uniformă specială, identică pentru toți, constînd dintr-un costum sport de culoare gri. Arbitrii și cronometrorii se vor distinge doar printr-o insignă specială, reprezentînd disciplina sportivă pe care o vor deservi.

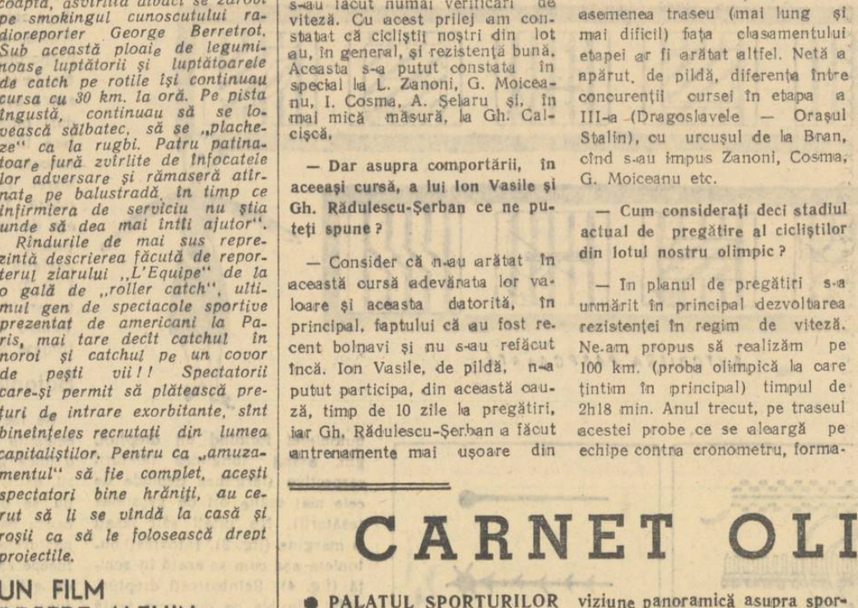

Vedere interioară a Palatului Sporturilor din Roma

• Varietăți • Varietăți •

A DISPĂRUT... ROBINSON

4500 de spectatori instalați în Memorial Stadium din Baltimore așteptau liniștiți începerea meciului de box dintre Ray „Sugar" Robinson și Pedro Gonzales cînd deodată în sală și-au făcut apariția cîteva sute de polițiști. Apoi, atunci cînd toate „pozițiile cheie" au fost ocupate de reprezentanții forței publice, organizatorul reuniunii, Al. Fiora, a anunțat : „Doamnelor și domnilor, Robinson a... dispărut. Meciul se contramandează". Inutil să mai amintim de huiduielile și fluierăturile care au însoțit această declarație. Prezența polițiștilor a ferit totuși pe organizator de furia spectatorilor trași pe sfoară. Și astfel, meciul de box dintre „Sugar" Robinson și Pedro Gonzales a luat sfîrșit înainte de a fi început.

Ce s-a întîmplat însă cu Robinson ? După cum relatează ziarele americane meciul programat a fost amînat cu două zile din cauza ploii. Toată lumea a știut acest lucru, în afara lui... Robinson și managerului său, Gainford. Cei doi au fost atît de „ocupați" în acea zi încît nu au putut fi găsiți nicăieri. Sau, pe șleau spus, pur și simplu s-au ascuns. Motivul ? „Contractul nu conține nici o clauză care să-l oblige pe Robinson să boxeze dacă reuniunea nu poate avea loc la data stabilită" — a declarat managerul Gainford. Așa încît, cei doi s-au ascuns, iar a doua zi, invocînd clauzele contractului, managerul a ridicat banii plătiți de spectatori fără ca Robinson să fi urcat măcar treptele ringului.

Escrocherie ? Nu ! Box profesionist „made in U.S.A.".

ȘI ACESTA E SPORT?

„Vacarmul se mai potolise de cîteva minute. Dar a izbucnit cu și mai mare violență cînd Dave Pound, căpitanul echipei Rangers, brutală și vicleană, o culcă la pămînt cu o lovitură, pe grațioasa Schelia Kenna, una din cele mai bune patinatoare a „Diavolilor albaștri". Spectatorii începură atunci să-l bombardeze pe uriașul din Chicago cu roșii, gulii și ardei semn că în sală se aflau mulți meridionali. O pătăgăea bine coaptă, asvîrlită dibaci se zdrobi pe smokingul cunoscutului radioreporter George Berretrot. Sub această ploaie de legumenoase luptătorii și luptătoarele de catch pe rotile își continuau cursa cu 30 km. la oră. Pe pista îngustă, continuau să se lovească sălbatec, să se „plachează" ca la rugbi. Patru patinatoare fură zvîrlite de înfocatele lor adversare și rămaseră atîrnate pe balustradă, în timp ce infirmiera de serviciu nu știa unde să dea mai întîi ajutor".

Rîndurile de mai sus reprezintă descrierea făcută de reporterul ziarului „L'Equipe" de la o gală de „roller catch", ultimul gen de spectacole sportive prezentat de americani la Paris, mai tare decît catchul în noroi și catchul pe un covor de pești vii ! ! Spectatorii care-și permit să plătească prețuri de intrare exorbitante, sînt bineînțeles recrutați din lumea capitaliștilor. Pentru ca „amuzamentul" să fie complet, acești spectatori bine hrăniți, au cerut să li se vîndă la casă și roșii ca să le folosească drept proiectile.

UN FILM DESPRE ALEHIN

În studiourile Mosfilm a început turnarea unui film artistic dedicat vieții genialului șahist rus Aleksandr Alehin. Scenariul care povestește despre soarta tragică a celebrului campion mondial de șah, mort departe de pămîntul natal, a fost scris de marele maestru Aleksandr Kotov. În rolul lui Alehin va juca Boris Livanov de la teatrul artistic din Moscova. Alte personaje celebre, prieteni și parteneri de șah ai lui Alehin printre care Rahmaninov, Capablanca, Kuprin, Euwe vor apare de asemenea în acest film așteptat cu deosebit interes, mai ales în cercurile șahiste.

magazin

revistă săptămînala editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Între Don Quijote și cavalerul sentimental, căruia scutierul său îi spunea Cavalerul Pădurii, s-a iscat un schimb de cuvinte.

Cavalerul Pădurii i-a povestit lui Don Quijote cum s-a îndrăgostit de domnița Casildeea de Vandalia, pe care nu există pe lume femeie s-o întreacă în frumusețe și cum domnița aceasta mîndră îi cere mereu să înfrunte primejdiile cele mai mari pentru a-și dovedi puterea dragostei sale. O dată i-a cerut s-o înfrunte pe Giralda, vestita uriașă din Sevilla, pe care el, Cavalerul Pădurii, a răpus-o totuși cît e ea de fioroasă. Altădată capricioasa domniță i-a poruncit să cîntărească străvechile pietre din care sînt cioplite taurii din Guisando. Și cîte și mai cîte isprăvi, una mai vitejească decît alta.

— Dar cea mai mare biruință a mea, aceea cu care îndreptățit sînt să mă falesc cel mai mult — se lăuda Cavalerul Pădurii — este că l-am

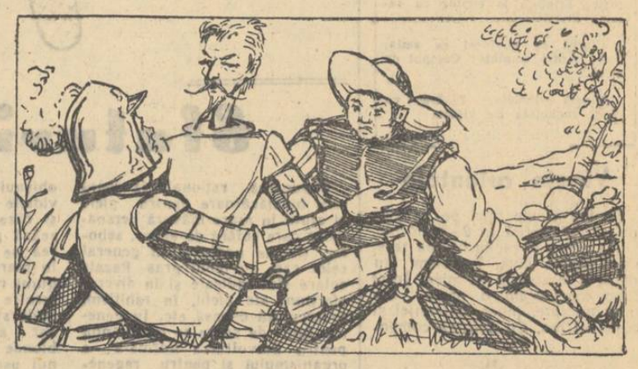

învins, într-o luptă rămasă de pomină, pe însuși Don Quijote de la Mancha, vestitul cavaler rătăcitor, făcîndu-l să recunoască pe Casildeea ca mai frumoasă chiar decît Dulcineea lui !

Nu se poate povesti în cuvinte starea de ululială în care rămase Don Quijote, auzind cuvintele Cavalerului Pădurii. Începu să-i fiarbă în vine sîngele, dar chiar atît de minios fiind izbuti să se stăpînească și să spună cu nobleță :

— De crezut, aș crede, poate, că domnia ta, cavalere, ai biruit pe toți cavalerii rătăcitori din Spania. Dar că l-ai biruit și pe cavalerul Don Quijote de la Mancha, asta nu !

— Cum, pui la îndoială spusele mele ? se indignă Cavalerul Pădurii.

— Nu numai că le pun la îndoială, dar te asigur că alt Don Quijote de la Mancha decît cel pe care-l ai în față, nu există. Iar dacă nici acum nu-ți vine să crezi, apoi te voi face s-o crezi spada mea. Te provoc așadar la luptă, pe jos sau călare, cum ți-e placul.

Și spunînd acestea, Don Quijote apucă spada, gata de luptă, așteptînd voia adversarului său.

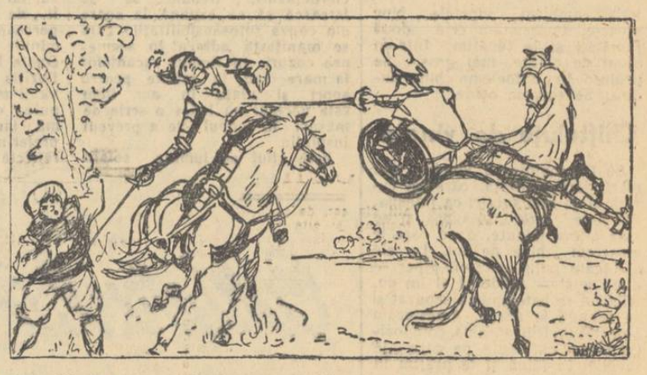

—Bine, se învoi, Cavalerul Pădurii, să ne batem. Dar să facem legămînt : cel învins să rămînă tot timpul la voia biruitorului, care să facă cu dînsul tot ce i-o îndemna inima. Iar lupta s-o dăm mîine, la lumina zilei.

Don Quijote se învoi cu propunerea Cavalerului, apoi merseră fiecare la culcușul lor, unde începură, împreună cu scutierii lor, pregătirile de luptă.

Iar a doua zi, încălecînd cu toată armura, se apropiară de locul luptei, într-o poeniță. Și dînd pinteni Don Quijote în coastele sfrijite ale Rosinantei, mi se repezi ca un bălaur spre calul adversarului său și opintindu-se bine cu lancea, izbi cu atîta sete încît Cavalerul Pădurii se prăvăli la pămînt, unde rămase lat, fără suflare, de crezură toți că a murit. Descălecă Don Quijote și apropiindu-se de cavalerul răpus, nu-i venea să-și creadă ochilor recunoscînd parcă fața lui Samson Carrasco. Venindu-și acesta în simțiri, Don Quijote îi puse pe piept vîrful spadei sale și-i spuse :

— Recunoaște, cavalere, că Dulcineea din Toboso o întrece în frumusețe și istețime pe Casildeea de Vandalia, altfel ești un om mort. Dar nu numai atît : trebuie să-ți lei legămînt față de mine că ai să mergi la Toboso, ai să te înfățișezi înaintea Dulcineei și ai să povestești despre isprăvile mele.

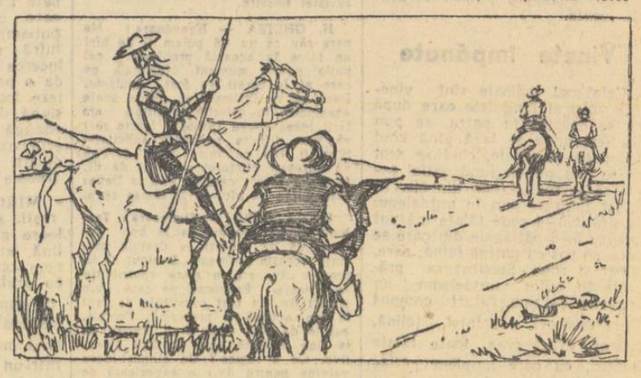

— Recunosc, recunosc că și papucul murdar al Dulcineei valorează mai mult decît coama nepieptănată a Casildeei — spuse repede cel căzut la pămînt, cu ochii la ascuțișul spadei — și făgăduiesc că am să mă duc la Dulcineea și am să-i spun tot ce-mi ceri să-i spun !

Pe urmă, Don Quijote și scutierii îl ajutară pe învins să se ridice și să se urce în șea, privindu-i apoi cum se depărtează în galop mărunt, urmat de scutierul său. Iar după aceea, Don Quijote și Sancho Panza porniră și ei mai departe pe drumul lor. — Don Quijote, mîndru că izbutise să răpună un viteaz atît de renumit cum este Cavalerul Pădurii. De unde să știe el că bacalaureatul Samson Carrasco se înțelesese cu popa și cu bărbierul să-i joace această festă, cu gîndul că bacalaureatul îl va dobori pe cavaler și-l va face să întoarcă acasă, unde să aștepte poruncile învingătorului.

Precum se vede, planul n-a izbutit. Acum, Don Quijote avea toate motivele să-și închipuie că era cel mai viteaz cavaler din Spania — și tare era voios.

Călătorind mai departe, întîlniră în drum un car împodobit cu steaguri regești, iar în car se afla un căruș și încă un alt om.

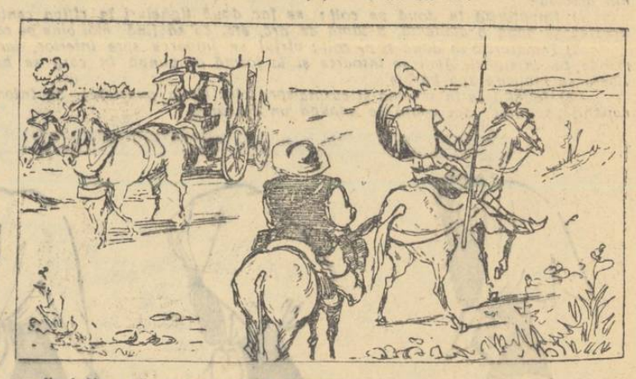

Se înfipse Cavalerul în fața carului și strigă :

— Încotro mergeți ? Ce car e ăsta ? Ce duceți în el ? Și ce fel de steaguri sînt astea ?

— Carul e al meu, iar în el călătoresc doi lei fioroși, închiși în cușcă, pe care dregătorul din Oran îi dăruiește Măriei Sale regelui și stăpînului nostru, răspunse fără ezitare, cărușul.

Se sperie foarte Sancho și apropiindu-se pe furiș de omul din car îi șopti :

— Fă bine, seniore și vezi ca stăpînu-meu să nu se ia la harță cu leii, că e în stare...

— Păi ce, stăpînu-tău e zmintit ?

— Nu-i zmintit, dar e foarte cutezător !

Dar nu avură timp să mai pună ceva la cale, că Don Quijote își și îndreptase amenințător lancea și striga cărușului :

— Dacă nu deschizi de îndată cuștile, te găuresc cu lancea asta !

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Ghidul gospodinei

MENIUL SAPTĂMÎNII

Salată de vinete cu roşii; Mîncare de carne cu dovlecei şi smîntînă; Caise.

Ciorbă rusească; Friptură la grătar cu salată; Compot de vişine.

Fasole sote cu smîntînă; Musaca de vinete; Fructe.

Cremă de zarzavat cu smîntînă; Mîncare de conopidă; Prăjitură cu caise.

Rizoto cu parmezan şi sos de roşii; Friptură la cuptor cu salată; Piersici.

Ciorbă de dovlecei cu smîntînă; Ardei umpluţi; Compot de caise.

Vinete orientale; Pasăre cu roşii; Îngheţată de vişine.

Vinete orientale

Se iau vinete mici pe care le punem să fiarbă în 2—3 clocote. După aceea le răcim în apă rece. Le scurgem bine, le tăiem în două şi le scobim de miez. Intre timp amestecăm o parte din miez cu sare, piper, pătrunjel şi caşcaval ras. Cu această compo-

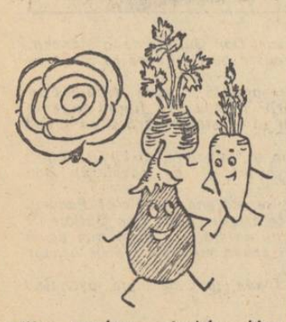

ziţie umplem vinetele bine stoarse, împreunăm cele două jumătăţi şi le tăvălim într-un aluat de clătite, mai gros. Se prăjesc în untdelemn bine încins. Se servesc calde.

Chifteluţe de vinete

Se întrebuinţează vinete mai mari, fără sămînţă, care se curăţă şi se taie subţiri ca fideaua. Se pune sare deasupra şi se lasă cîteva minute, după care le stoarcem bine de tot. La ele adăugăm puţin usturoi, piper — după gust — verdeaţă şi un ou. Albuşul se bate spumă separat şi se adaugă la sfîrşit. Amestecăm bine totul. Din această compoziţie facem chiftelute pe care le tăvălim în făină şi le prăjim în untdelemn.

Vinete umplute

Luăm vinete mai mici, le tăiem codiţa şi le punem să fiarbă 5—6 minute după care le stoarcem bine într-o cîrpă curată. Tăiem după aceea vinetele în două, le scobim la mijloc şi le umplem cu tocătură din carne prăjită cu puţină ceapă, sare, piper şi verdeaţă. Facem un sos dintr-un vîrf de cuţit de făină, ceapă tăiată mărunt, roşii şi miezul pătlăgelelor, pe care-l dăm prin sită. Aşezăm vinetele în acest sos şi le lăsăm să fiarbă acoperite. Deasupra punem verdeaţă tocată.

Vinete împănate

Cele mai indicate sînt vinetele mici şi lunguieţe care după ce se despică în patru, se pun la fiert unde se lasă pînă cînd încep să se moaie, cînd se scot şi se pun pe un fund astfel încît să se scurgă apa din ele. In acest timp se pun în untdelemn la prăjit 3—4 cepe tăiate mărunt pentru 5—6 pătlăgele din care se face un sos cu puţină făină, sare, piper şi roşii. Separat se prăjeşte în puţin untdelemn un amestec de zarzavaturi compus din: morcovi, pătrunjel, ţelină, mărar, ardei gras, toate tăiate subţiri, cu care umplem pătlăgelele despicate. Ce rămîne se pune în sos. Vinetele astfel împănate se aşează în sos, la care se mai adaugă puţină apă şi 2 linguri de untdelemn, lăsîndu-se să fiarbă înăbuşit o jumătate de oră. Se serveşte rece.

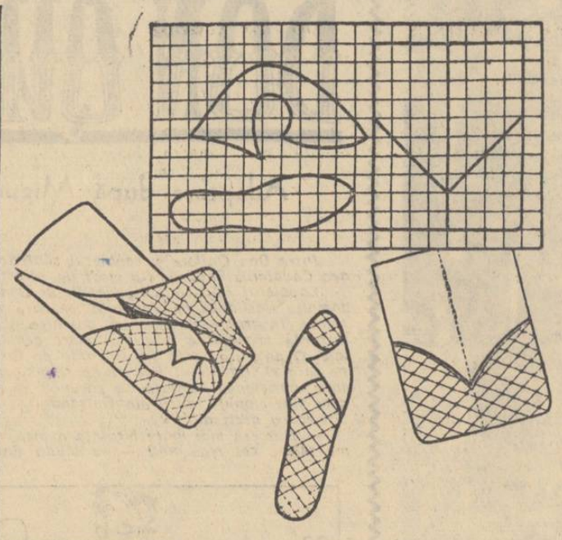

PAPUCI DE CASĂ PENTRU VOIAJ

Se ia un material în carouri 1 m. pe 80 cm., se croieşte după tiparul alăturat, pătrăţelul fiind de 5—7 cm. Tălpile şi spatele pungii se întăresc cu un carton bun dar nu prea gros sau un fetru mai tare, între el şi material băgînd (aranjată egal) vată. Totul, ca să ţină bine, se tigheleşte cruciş de mai multe ori respectînd desenul materialului. Jur împrejur, papucii se cos de mînă cu o aţă subţire dar tare.

Sfaturi cosmetice

Expunerea raţională la soare este binefăcătoare pentru piele şi ajută în mare măsură persoanelor care suferă de acnee, seboree, puncte negre şi în general celor care au tenul gras. Razele solare sînt indicate şi în diverse afecţiuni ale pielii, în rahitism, tuberculoză osoasă etc. In general, băile de soare se recomandă pentru dezvoltarea normală a organismului şi pentru regenerarea lui.

Prin expunerea la soare se obţine şi bronzarea pielii, rezultat atît de mult dorit. Din păcate, însă, cele mai multe persoane nu au răbdarea necesară pentru a face cura de soare în mod progresiv şi a deprinde astfel treptat organismul cu efectele razelor solare. Expunerea la soare este contraindicată pentru cei ce suferă de plămîni, hipertiroidism, hipertensiune arterială, boli de ficat, rinichi, varice etc. De asemenea bolnavii care iau medicamente ca sulfamide, antihistaminice (romergan, fenergan, clordelazin), trebuie să se ferească să se expună la soare din cauza fotosensibilităţii care se manifestă adesea în asemenea cazuri în timpul vacanţelor la mare sau la munte pentru sport şi viaţa în aer liber este necesar să luăm o serie de măsuri în scopul de a preveni insolaţia.

Este ştiut că lumina solară obişnuită conţine atît raze ultraviolete care provoacă insolaţia cît şi raze ultraviolete care bronzează pielea. La munte bronzarea se obţine mai repede decît la mare, deoarece în aceste regiuni razele solare sînt mai puternice decît în regiunile joase unde sînt atenuate de pătura de aer a atmosferei. Persoanele blonde şi în special cele cu tenul uscat trebuie să evite insolaţia deoarece aceasta provoacă nu numai dureri dar uneori şi temperatură mare urmată de descuamarea unui strat de epidermă şi de o pigmentare locală inestetică şi de lungă durată. Pentru a evita aceste neajunsuri se folosesc preparate antisolare sub formă de creme, uleiuri, pudre care au rolul de a absorbi razele care provoacă insolaţia lăsînd să treacă numai acele raze care bronzează pielea. Inainte de expunerea la soare faţa va fi curăţată sau demachiată. In cazul tenului uscat se va unge cu o cremă antisolară grasă, iar expunerea în prima zi va fi de 5—10 minute, sau pentru persoanele brunete pînă la 15—20 minute. In următoarele zile se va creşte treptat durata expunerii. Poziţia obrazului faţă de soare va fi mereu modificată pentru a putea obţine o bronzare uniformă iar capul se va acoperi de preferinţă cu ceva alb care să reflecte razele solare.

Cremele antisolare se obţin prin încorporarea substanţelor protectoare filtrante în coldcreme ca spre exemplu: oxid de zinc 20 g.%, chinină clorhidrică 5 g.%, balsam de Peru 2—3%, antranilaţi 1—3%, acid paraminobenzoic 15%. Cremele pe bază de lanolină au datorită acesteia şi o acţiune de filtrare a razelor solare. La aceste creme se pot adăuga şi substanţe cu acţiune filtrantă. Toate aceste creme nu trebuie să fie parfumate deoarece parfumurile folosite în acest scop pot duce la pătarea feţei. In cazul tenului gras este neapărat necesar să se aplice creme grase hrănitoare în porţiunea din jurul ochilor pentru a evita formarea ridurilor.

Deasemenea sînt indicate şi pudrele antisolare ca spre exemplu: chinină clorhidrică 4g., caolin 26g., talc 70 g. precum şi cremele pe bază de stearat în care s-au încorporat substanţe cu acţiune filtrantă. Toate preparatele antisolare, fie cremele, fie uleiurile se vor unge pe piele uşor fără a freca deoarece pătrunderea în piele le face să-şi piardă acţiunea. După expunerea la soare faţa trebuie spălată cu apă călduţă şi unsă după caz cu cremă pe bază de stearat (ten gras) sau cremă hrănitoare sau unt de cacao (ten uscat). In cazul cînd s-a declarat insolaţia se vor aplica unguente ca Jecolan şi comprese cu muşeţel care conţine azulene, substanţe antiinflamatoare şi descongestionante. Se pot aplica şi mixturi calmante avînd următoarea compoziţie: oxid de zinc 25 g., talc 25 g., glicerină 15 g., apă distilată 50 g., anestezină 3,5 g. şi se vor pudra porţiunile respective cu oxid de zinc amestecat în părţi egale cu amidon.

Anca BOGDAN

Curierul nostru

M. N. — Aiud: Ceea ce ne cereţi dv. este imposibil de dat. Merită să reţineţi însă faptul că orice om cu raţiune, cu putere de judecată, poate să înfrîngă astfel de porniri. Trebuie să verificaţi bine lucrurile, dacă nu sînteţi convinşi de adevăr, astfel ca să dispară orice urmă de îndoială, să aveţi mai multă încredere şi mai ales mai multă voinţă, mai multă stăpînire de sine. In aceste condiţii, raţiunea poate învinge iar dv. veţi putea fi liniştit. Toate acestea au însă un caracter general. Fiecare persoană va acţiona desigur în funcţie de inteligenţa şi caracterul său.

I. NIC — Bucureşti: Problema ridicată de dv. comportă discuţii mai ample. Deoarece sînteţi din Bucureşti vă rugăm să treceţi în una din zilele următoare pe la redacţia revistei noastre.

H. GHEŢEA — Hunedoara: Ne pare rău că nu vă putem fi de nici un folos în această problemă, cel puţin pentru moment. Numerele pe care ni le cereţi au fost epuizate. Dacă se va întîmpla să găsim unele exemplare în diferite localităţi ale ţării (ceea ce se întîmplă foarte rar) vă vom trimite numerele solicitate. N-ar fi rău ca între timp, dv. să vă adresaţi oficiului regional de difuzare a presei care se află la Deva; s-ar putea ca aici să fi rămas ceva.

ELENA CARP — Timişoara: Trebuie să vă spunem de la bun început că dv. priviţi cu destulă uşurinţă această problemă. Desigur că timpurietea dv. are o mare contribuţie la aceasta. Problema pe care v-o puneţi dv. nu mai constituie de fapt la ora actuală o problemă. Complicaţiile de pînă acum s-au lămurit de la sine datorită unor condiţii obiective. Ce a rămas? Un singur lucru valoros pentru dv.: o experienţă de viaţă şi concluzia de a privi cu mult mai multă seriozitate această problemă. Odată cu experienţa căpătată aţi înaintat şi în vîrstă şi nu ne îndoim că vă veţi comporta cu totul altfel în viitor.

D. SOFRONIE — Suceava: Expresia la care vă referiţi este din ce în ce mai rar folosită. In relaţiile curente, cu oameni de aceeaşi vrîstă, ea este aproape dispărută. Este adevărat că se mai foloseşte, şi încă foarte des, în relaţiile cu femeile în vîrstă (mame, bunice etc.). Ne întrebaţi dacă este bine acest lucru. Credem că da. Este o formă de respect faţă de cei mai în vîrstă, este dacă vreţi, un omagiu adus acestora. Asupra acestei probleme vom mai reveni la rubrica noastră intitulată: „Cum ne purtăm în societate".

Răspuns cititorilor

R. DAVID — Iaşi: ne întrebaţi cum se poate scoate o pată galbenă de colonie, de pe o bluză tricotată din fire perlon. Aceste pete trebuie scoase cu substanţe care nu degradează fibrele poliamidice (în rîndul cărora intră şi perlonul). Se poate încerca — mai ales că e vorba de o pată colorată — să se trateze locul respectiv cu o soluţie slabă de acid acetic, la care se adaugă circa 1/3 din cantitate, acid oxalic, de asemenea foarte diluat. Menţionăm că diluarea trebuie efectuată numai la rece.

MIRCEA ISDRAIL — Bucureşti: şi-a pătat un costum (culoare gri petrol deschis) din lînă, stînd în ploaie. Presupunem că costumul era şi îmbibat cu praf. Petele sînt sub formă de dungi, în aceeaşi culoare cu a materialului (natural într-o nuanţă mai închisă, adăugăm noi). Intr-un asemenea caz trebuie procedat la o călcare a costumului prin aburire, respectiv se va călca peste o cîrpă udă şi, îndată ce am scos cîrpa de pe locul călcat — deci cînd stofa este încă fierbinte şi ies aburi din ea — se perie uşor.

BASMAUA

Basmaua se poate purta în mai multe feluri. Schiţele şi schemele de mai jos ne arată cîteva din acestea:

1) Împăturită în două pe colţ; se fac două tigheluri la cîţiva centimetri de margine. Între acestea se bagă o diademă, o lamă de arc, etc. ca să ţină mai bine pe cap.

2) Împăturită în două şi pe colţ; vîrful se întoarce spre interior, iar în locurile marcate se prinde cu un tighel. Apoi se întoarce şi ia formă de pungă în care se bagă părul, iar colţurile libere se înnoadă sub bărbie.

3) Îndoită ca în schemă şi cusută spre vîrf (linia punctată). Se întoarce apoi pe faţă, iar la capătul „spiţului" din ceafă se adaugă un ciucurel.

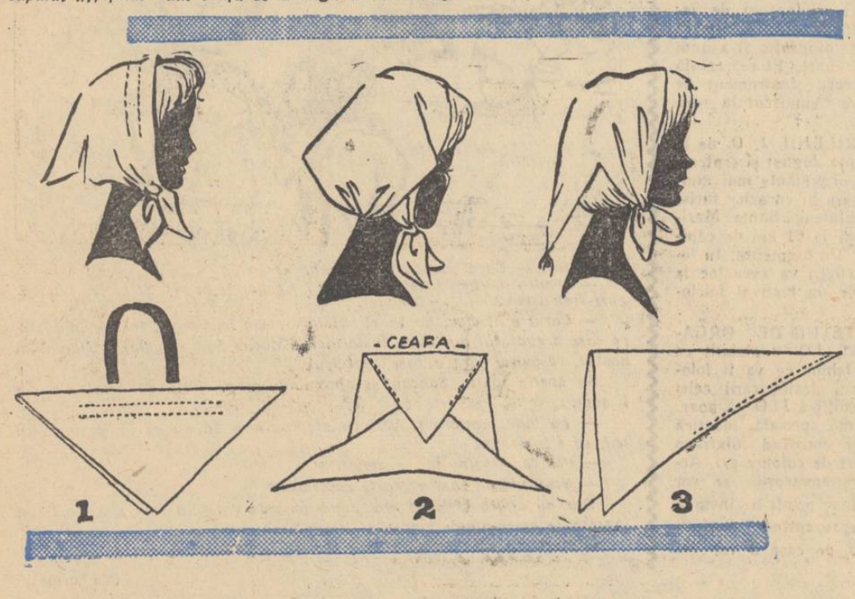

PENTRU COPII

Cu puţină pricepere şi fantezie putem realiza din orice cupon sau resturi de material lucruri foarte drăguţe pentru copiii noştri.

Această broderie în punct simplu (stil, stich), foarte drăguţă şi uşor de executat, poate fi folosită în multiple feluri, punînd astfel în valoare materialul folosit, oricît de simplu ar fi el.

Dăm cîteva modele pentru copii în vîrstă de 3—5 ani, lăsînd mai departe, la fantezia mamelor, de a aplica după bunul plac această drăguţă broderie şi în alte variante.

1. Rochiţă din poplin sau olandină. La gît şi talie, bordaj colorat. In partea de jos a fustei, de o parte şi de alta, brodăm grupul de trei răţuşte.

2. La acest model combinat din două culori de materiale, broderia este aplicată pe buzunarele mari.

3. Pentru băieţi, un şorţuleţ cu bordaj colorat. De la tiv în sus, trei buzunare mari, terminate cu acelaşi bordaj. Pe fiecare buzunar cîte o răţuşcă.

4. Un şorţuleţ pentru fetiţe, care poate fi purtat şi fără rochiţă. Garnitură de zig-zag. Pe buzunarele terminate în colţ, broderie.

5. La acest pantalonaş de joc, broderia este aplicată în partea de sus.

Desene de Rica SOLOMONICA

TIPARUL PRACTIC

BUTONIERELE

La cererea unor cititoare ale noastre, prezentăm azi modul cum se execută butonierele. Butonierele se pot executa în mai multe feluri. Aceasta depinde la ce anume mai doriţi să le executaţi.

Butonierele paspoalate

Acestea se aplică mai mult la rochii, bluze şi alte lucruri de îmbrăcat mai pretenţioase. Butonierele paspoalate sînt duble. In primul rînd va trebui să indicaţi locul butonierelor (fig. 1). După ce aţi tăiat un pătrat de material în bie, avînd grijă să fie mai mare decît butoniera, îl înseilaţi deasupra butonierei (fig. 2). După aceasta veţi coase pe partea cealaltă pe marginea

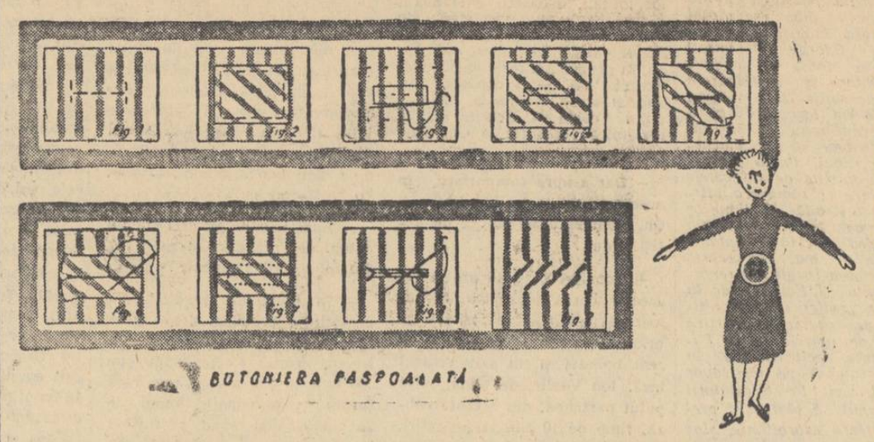

butonierei formînd un dreptunghi, avînd lungimea tăieturii respective (lărgimea depinde de cele mai multe ori de grosimea ţesăturii). Nu uitaţi să-i lăsaţi o margine (fig. 3). Intoarceţi butoniera aşa cum se arată în schiţă (fig. 4). Reintoarceţi dreptunghiul din bie pe dos prin fentă (fig. 5). Coaseţi pliurile care se formează la fiecare extremitate (fig. 6). Pe partea cealaltă menţineţi dreptunghiul prin mici punctări ascunse (fig. 7). Coaseţi foarte frumos dublura făcînd mici punctări de jur împrejur (fig. 8). După ce aţi terminat butoniera, faceţi o mică bridă la fiecare extremitate pentru a o consolida (fig. 9).

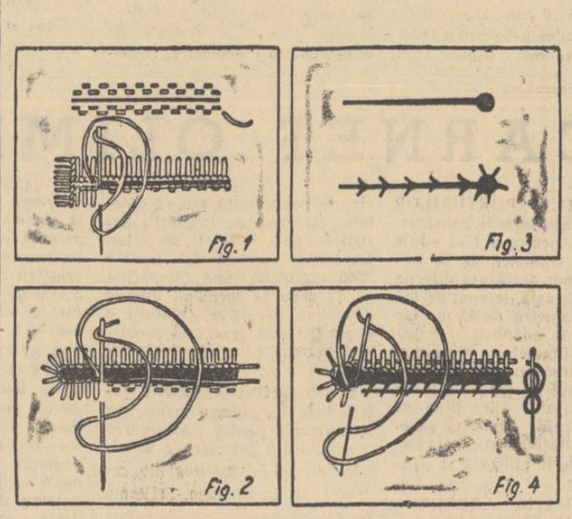

Butoniera obişnuită

Pentru a face o butonieră, după cum am arătat şi mai sus, trebuie să daţi mai întîi semnul proporţionat cu nasturele respectiv. In jurul acestui semn se trasează aţă, formîndu-se două rînduri punctate. După aceea veţi face tăietura. De acum începe executarea propriu zisă a butonierei. Incepînd cu partea inferioară, împungeţi acul, treceţi aţa de la dreapta la stînga sub punct, după care trageţi spre cealaltă parte a butonierei (fig. 1 şi 2). La capătul fiecărei butoniere faceţi o bridă verticală. Pentru copii butonierele se rotunjesc la capete (fig. 2).

Butoniere pentru taioare

Se fac de aceeaşi manieră ca celelalte cu excepţia că veţi face o mică gaură la capătul tăieturii, astfel ca ţesăturile groase să nu se desfacă prea mult din cauza baretei cu care este prins nasturele (fig. 3). Inainte de a începe să festonaţi, trageţi un fir de aţă pe care îl înfăşuraţi în jurul unui ac pentru a-l ţine întins, se face o bridă numai la capăt.

Noi produse lactate

Bogate în substanţe nutritive şi în vitamine, produsele lactate constituie un aliment preţios pentru om. Conţinînd mult calciu ele sînt foarte recomandabile pentru copii. Industria laptelui din ţara noastră, ţinînd seama de cerinţele consumatorilor lărgeşte permanent gama produselor lactate. Prezentăm cîteva din noutăţile industriei laptelui dintre care unele au şi apărut în magazine, iar altele urmează să apară în scurt timp.

Iaurt din lapte de oaie în borcane de 200 gr. Este un produs cu valoare nutritivă şi alimentară ridicată.

Smîntînă extra cu un conţinut de grăsime de circa 40 la sută în borcane de sticlă de 190 gr. este un produs cu valoare energetică şi dietetică crescută faţă de celelalte sortimente de smîntînă.

Cremă de Moldova în băsici de porc de 2—3 kg. şi putini de 10 kg. Este o brînză frămîntată cu pastă fină, proaspătă din caş de oaie în amestec cu caş de vacă. Datorită gustului şi valorii ei nutritive este foarte solicitată.

Brînza Hîrghita este o brînză semitare, fabricată din lapte integral de oaie. Se prezintă în bucăţi de formă dreptunghiulară de 1,5—2 şi 2,5—3 kg., ambalate în foi de staniol galben. Are un gust plăcut, dulceag de brînză naturală.

Crema Focşani produs cu pastă fină, obţinut din caş dulce de oaie, bogat în proteine şi grăsime.

Brînza Ciucaş fabricată din caş de oaie după tehnologia caşcavalului, ajumătă. Se prezintă sub formă de rulouri duble ambalate în celofan. Are un miros şi gust plăcut, aromat.

Noile produse ale industriei laptelui vin să uşureze munca gospodinelor, ajutîndu-le în prepararea unor alimente de o valoare nutritivă ridicată, rezolvînd problema meselor de seară sau a celor ocazionale. Vrem să mai subliniem faptul că toate aceste produse sînt realizate, păstrate şi transportate în condiţiuni igienice optime, ceea ce asigură ca ele să ajungă la consumatori în stare perfectă.

Rica NICOLESCU

Cum să ne purtăm în societate

Conversaţia

In notele noastre anterioare am căutat să arătăm că respectul, politeţea, buna cuviinţă, bunele purtări în raporturile cu semenii noştri, exprimă nu numai ideea şi voinţa de a nu jigni şi supăra pe ceilalţi, dar şi pe aceea de a-i face să fie mulţumiţi de noi şi de ei înşişi. De aci credem că nicăieri, mai mult ca într-o conversaţie, aceste însuşiri înăscute şi îmbogăţite apoi pe parcursul vieţii nu se exercită mai din plin.

Există reguli de politeţe în conversaţie comune tuturor oamenilor, ca şi altele, speciale, pentru gazde sau oaspeţi.

Există bunăoară o bună voinţă pasivă, care constă în a nu vorbi de rău pe aproapele nostru. Există însă şi o bunăvoinţă activă, care ne îndeamnă să spunem numai lucruri bune despre ei. Firesc, exagerarea în acest din urmă caz poate fi tot atît de nedorită ca şi clevetirea. O regulă generală: o conversaţie între prieteni, cere să nu vorbim de rău pe cei absenţi, să nu insistăm asupra imperfecţiunilor lor fizice sau morale. Este însă, de la sine înţeles, că „tămîierea", este tot atît de neplăcută ca şi „bîrfa" ce se practică uneori numai din dorinţa de a obţine „efecte" cu orice preţ.

Intr-o conversaţie, să evităm sporovăiala inutilă şi răutăcioasă. Să respectăm viaţa particulară a semenilor noştri. Să ştim să tăcem cînd trebuie. Să nu punem niciodată întrebări indiscrete care i-ar pune pe interlocutorii noştri în situaţii neplăcute.

Cultul „eului" este izgonit din societatea noastră. Trăim sub semnul colectivităţii, trebuie să ne însuşim şi morala colectivităţii. Succesele noastre să le subsumăm succeselor colectivului din care facem parte. Aşadar, să nu profităm de politeţea celorlalţi ca să vorbim numai despre noi. Este recomandabil să ne abţinem de la expresii neplăcute, şi cu atît mai mult de la expresii triviale, de la cuvintele cu dublu înţeles.

Să nu fim sentenţioşi şi categorici, nici în afirmaţiile noastre nici în negările noastre. Intr-o conversaţie politeţea cere să ascultăm cu atenţie pe interlocutorii noştri, iar cînd aceştia au păreri vădit eronate, trebuie să ştim să-i aducem la punctul just de vedere prin argumente sigure şi clar enunţate. In caz contrar, să recunoaştem că am greşit.

Cuvîntul conversaţie înseamnă un schimb de păreri asupra unui acelaşi subiect între două sau mai multe persoane. Uneori se întîmplă, însă, ca fiecare din convorbitori să-şi urmărească ideea lui şi să nu asculte ce spune celălalt. In aceste condiţii, nici nu mai există conversaţie ci o simplă juxtapunere de monologuri care urmează căi paralele şi deci n-au nici o şansă de a se întîlni vreodată. A nu-l asculta cu toată atenţia pe interlocutorul nostru este nu numai un act de impolitеţe ci şi manifestarea unei voinţe deliberate de a suprima conversaţia, înseamnă înfăţuare şi lipsă de respect.

Claritatea şi simplitatea în exprimare este singurul mijloc de a stîrni interesul celorlalţi şi de a fi ascultaţi cu plăcere.

Pentru ca o conversaţie să se desfăşoare în bune condiţii şi să fie profitabilă tuturor, nu trebuie să plecăm nici odată de la premiza că sîntem mai deştepţi decît interlocutorii noştri. Fie că vorbim despre o carte sau despre un spectacol, despre vremea de afară sau despre o persoană absentă, să începem, întotdeauna, cu următoarele cuvinte: „după părerea mea", „cred", avînd răbdare să ascultăm apoi şi ce spune partea cealaltă.

O gazdă bună este aceea care dă, prima, semnalul conversaţiei şi o conduce, căutînd s-o facă generală şi interesantă pentru fiecare din oaspeţi, abordînd subiecte cunoscute de toate persoanele prezente, în care fiecare poate, la rîndul său, să-şi dea părerea. O gazdă bună nu monopolizează conversaţia, căutînd cu tot dinadinsul să se pună în valoare. O gazdă bună se interesează de sănătatea, de munca şi proiectele fiecăruia din oaspeţii săi şi nu va uita să-i întrebe de familiile lor. Ea va evita subiectele care ar putea provoca neînţelegeri între musafiri.

La rîndul lor, musafirii se vor interesa de sănătatea, de munca gazdei lor. Ei se vor asocia conversaţiei generale şi vor evita „aparteurile" care-i stînghereşc pe ceilalţi şi le-ar abate atenţia cînd tocmai ascultau ce spunea cineva. Musafirii politicoşi nu vor întrerupe pe cel ce vorbeşte; nu vor acapara conversaţia; nu vor spune nimic care ar jigni persoanele prezente şi, implicit, pe gazdă.

Vocea, într-o conversaţie, şi tonul pe care îl adoptăm au o mare importanţă pentru că ele pot reda şi interesul, şi prietenia, şi bunăvoinţa, dar şi mînia, şi indiferenţa, şi zeflemeaua. Omul politicos va vorbi totdeauna calm şi ponderat; el nu va ridica vocea, după cum nu va afişa preţiozităţi şi afectare. In felul acesta, el va ajunge mai repede la inimile oamenilor şi le va cîştiga simpatia.

IN ZILELE CALDUROASE

1. Rochie de vară din material în carouri; corsajul încreţit deasupra şi dedesubtul bustului, fusta creaţă şi un cordon lat în talie din acelaşi material în bie. La decolteu şi buzunare, garnituri de şiret uni şi ruşă.

2. Rochiţă de plaje din material uni cu benzi din material imprimat care formează bretelele corsajului şi se termină cu fundiţe pe fustă. Acelaşi model poate fi executat din bumbac în dungi cu benzile în bie.

3. Rochie de după masă cu corsajul croit din bie şi drapat pe umeri. Fusta este drapată pe un cordon lat dintr-un material străin de rochie.

4. Rochie imprimată cu fusta largă drapată în mijlocul feţei şi un decolteu pătrat. Este completată de un guler mare ce acoperă umerii şi se prelungeşte pînă la cordonul în formă de fundă din pichet alb ca şi gulerul.

5. Rochiţă practică de dimineaţă petrecută mai mult decît normal fiind butonată pe mijlocul feţei cu nasturi în culoarea colţişorilor care garnisesc rochia. Talia este prinsă cu un cordon subţire înodat la capete.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

REBUS-magazin

Pe plaiuri muntene

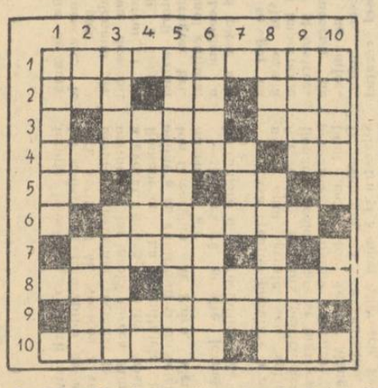

ORIZONTAL: 1) Localitate în apropiere de Giurgiu unde în anul 1594 Mihai Viteazu a repurtat o mare victorie asupra oștilor turcești 2) Ialomița, Dîmbovița sau Argeșul — Radu Lupescu — Cîmp semănat 3) Așa cum erau orașele muntene de la Dunăre sub ocupația turcească (sing.) — Pronumele unei eroine a revoluției de la 1848 din Muntenia 4) Oraș muntean, port la Dunăre — Articol 5) Element al scheletului — În Tîrgoviște — Nicu Popescu 6) Cîmpia Dunării 7) Riu muntean, afluent al Dunării 8) Cămăși țărănești — Localitate lîngă Ploești unde se află o importantă fabrică de sticlă 9) Localitate lîngă Tîrgoviște unde în anii regimului democrat-popular s-a construit o mare termocentrală 10) Aici se află o fabrică de zahăr — Fir.

VERTICAL: 1) Vas de transport de mare tonaj care se construiește azi la șantierele navale de la Galați 2) În Capitală — Sînt — Operă de Verdi 3) Caricaturist romîn — Prăjitură în formă de pîinișoară 4) Chef de ceartă — Pană de despicat lemne 5) Mare pictor romîn născut la Cîmpina 6) Cortegiu — Duce o viață retrasă 7) Acoperă o felie de pîine cu unt — În Călărași 8) Diminutiv feminin — Indispensabilă în jocul de tenis de masă 9) Femeie în vîrstă — Cui turtit 10) Nu e scund — Mihai Ionescu.

A. MARIN

MODA

ORIZONTAL: 1) Hapuri pe rochie — Acolo se simplifică moda vestimentară; 2) Mai multe magazine într-un singur magazin; 3) Cristina cea mică — Cai — Literă japoneză; 4) Ajută la țesutul pînzei — Lemn de mobilă; 5) Pană de despicat lemne — Material de rochii; 6) Îmbrăcămintea vechiului magistrat — Animal nordic; 7) Un eșantion de poplin! — E rochie, dar seamănă mai mult a ambalaj textil — Cete!; 8) Nu mai este la modă în construcțiile făcute cu chibzuință — Violonist romîn; 9) În notă! — Documente; 10) Comun model feminine — Și-a tăiat părul să fie la modă; 11) Calificativ pentru moda ireproșabilă — De comun acord.

VERTICAL: 1) Adăpost pentru murături — Preludiu la croitor; 2) Într-o singură culoare — Profesionist al modei; 3) O înlocuiește cu succes fibrele sintetice — Creștere (fig.); 4. Oraș antic — Intrument muscal — Eroina de totdeauna a modei; 5) Pronume — Refren în cîntecele noastre populare — Este și el supus cerințelor modei; 6) Autocritică la modă în domeniul tipăriturilor — Îmbrăcăminte bărbătească; 7) Dispozitiv care pune moda vestimentară pe banda rulantă; 8) Lună din sezonul modei de primăvară — În trusa croitorului sau în Mediterana; 9) Aluminiu — Ață — Oarecare; 10) Cu sau fără suflet devansează moda (masc. pl.); 11) În pas cu moda — Sanda Matei.

Ion POPOVICI

Cinematografică

Dacă nu cunoașteți numele unui tînăr cineast sovietic, realizatorul filmelor „Al 41-lea" și „Balada soldatului", îl puteți afla pornind de la cuvintele desemnate de următoarele semnificații:

1) Felinar din hîrtie colorată; 2) Petrecere prilejuită de un eveniment fericit (onomastică, încheierea unui an școlar etc.); 3) Iubire; 4) Franzeluță în formă de semilună; 5) Secție, zonă delimitată; 6) Crustaceu care trăiește în apele mării; 7) S-a petrecut înainte.

Acum, înlocuim inițialele termenilor obținuți astfel încît să căpătăm noi cuvinte potrivit următoarelor definiții:

1) Cîștigător al unui concurs sportiv; 2) Colecții de flori presate alcătuite de pionieri; 3) Haz; 4) Coș prin care se evacuează fumul din sobe; 5) Conducătorul unei universități sau al unui institut superior de învățămînt; 6) Locuitor al Republicii Arabe Unite; 7) Ritm lăuntric al unui spectacol.

Inițialele cuvintelor astfel obținute, citite în continuare dau numele tînărului și valorosului regizor de cinema sovietic.

P. CIOBANU

Poșta rebus

ION BORCEA — Slănic Prahova: Se reține.

DORU IVĂNESCU — Sinaia: Aveți prea multe pătrate negre. Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

TOMA MICHINICI — Craiova: Avem pregătit de-acum un joc pe temă agrară. Celălalt, „Parcul și poezia" va apare în limita spațiului disponibil.

S. COLOSENCO — Bîrlad: Vă mulțumim pentru sezisarea dv. Cît privește jocurile pe care ni le-ați trimis, avem pregătite cîteva cu aceeași temă.

TIBERIU JUNC — Caracal: Cuprinde prea mulți termeni de strictă specialitate. Vă sugerăm să-l îndreptați spre revista „Rebus". Mai trimiteți.

LAURENȚIU POPESCU — Drăgășani: „Primul joc"" ne interesează. Am dori însă să revedeți cîteva definiții: a doua de la 2 orizontal, a doua de la 1 vertical etc. Celălalt, „Albituri" se reține.

NOUTĂȚI FILATELICE

Mărci poștale uzuale

Poșta a luat măsura de a înlocui vechile mărci uzuale emise în anii 1954/55 cu o nouă serie de 21 valori. Desenele acestor mărci redau imagini sugestive din toate ramurile de activitate economică și social-culturale care se vor dezvolta în următorii șase ani pe baza Directivelor celui de-al III-lea Congres al P.M.R.

Iată o scurtă prezentare a noilor mărci poștale uzuale, care au intrat recent în circulație:

3 bani — carmin: învățămînt tehnic.

5 bani — brun măsliniu: transporturi feroviare;

10 bani — brun închis: barajul de la Bicaz;

20 bani — albastru mov: industria carboniferă;

30 bani — roșu deschis: asistență medicală;

35 bani — roșu: industria textilă;

40 bani — maron gălbui: artă și cultură;

50 bani — albastru violet: copilărie fericită;

55 bani — albastru: exploatare forestieră;

60 bani — verde deschis: agricultură mecanizată;

75 bani — verde măsliniu: zootehnie;

1 leu — roșu carmin: cercetări nucleare în scopuri pașnice;

1,20 lei — negru: industria petroliferă;

1,50 lei — roșu violet: industria siderurgică;

1,55 lei — verde smaragd: industria navală;

1,60 lei — albastru: sport pentru oamenii muncii;

1,75 lei — brun roșcat: construcții de locuințe;

2 lei — măsliniu: construcții de drumuri;

2,40 lei — violet: industria chimică;

3 lei — albastru gri: televiziune;

3,20 lei — albastru petrol: Poștă aeriană — transporturi aeriene.

Cîntărețe

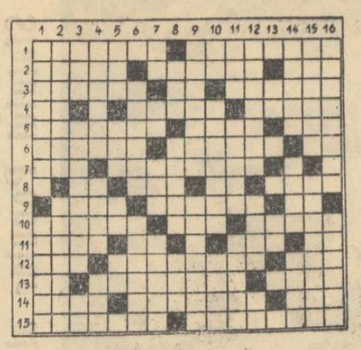

ORIZONTAL: 1) Instrument muzical cu șase coarde — Face muzică în colivie 2) Vechi instrument muzical în formă de lăută — Pasăre mică și vioaie al cărei cîntec aduce cu cel al canarului — Fiul bănățeanului 3) Lămîi pe limba moldoveanului — Prefix chimic — Pasăre cîntătoare în pădure (pl) 4) Notă muzicală — Îmbrăcămintea femeilor din Maroc — Sfoara traistei 5) Instrument muzical... lucrat de olari — Pește asemănător cu somnul — Onomatopeea greierului 6) Cunoscută pianistă a țării noastre — Cîntăreață de muzică ușoară — Editura de Stat 7) Riu în U.R.S.S. — Celebră cîntăreață de operă italiană 8) Poftim, nepoliticos! — Interjecție — I-au închinat cîntece de slavă vechii locuitori ai Egiptului — Cîntă de unul singur (pl) 9 Pronume demonstrativ—A transplanta—Ochi de lanț 10) Piesă instrumentală în orchestrele de muzică de dans — Literă ebraică — Pantof în vechime 11) Melodie — Despică... lemnul în patru — A ști odinioară — Negație 12) Strîmb (mold) — Redusă din dimensiunile inițiale — Parcelă de pămînt 13) Inițialele lui Cehov — Instrument muzical de suflat (pl) — Bidiviu în devenire 14) Potrivire a sunetelor finale a două sau mai multe versuri — Muzicanți — Numele mic al cîntărețel de muzică ușoară Crăciunescu 15) Un celebru capriciu.... — Celebră interpretă vocală a valsurilor lui Johann Strauss (două cuvinte).

VERTICAL: 1) Străbunicul magnetofonului — Cîntărețl... în aer liber 2) Instrument muzical cu rol de contrabas în fanfare — Cînt de păsărele 3) Localitate în R. D. Germană — Numele unui cunoscut cîntăreț de operă romîn (Jean) — Pronume 4) Neliniște (pl) — Muzica, literatura etc. — Noul campion mondial de șah 5) Nici mai departe, nici mai aproape — Diminutiv feminin — Elena Olteanu — Sandu Rădulescu 6) Mara..., cîntăreață de muzică ușoară — Nume de familie 7) Campion — Nicidecum — Local de noapte cu muzică și dans — Din neamul Cumanilor 8) Ansamblu muzical pe mai multe voci — Cîntăreț de... colivie — Patria lui Liszt 9) Instrument muzical în orchestrele de dans — Compoziții muzicale pentru șase voci 10) Tudor Tănăsescu — Lăutar din Maramureș — Produce ață 11) Cetate legendară în Orientul Mijlociu — Plantă tînără — Violonistă a țării noastre 12) Case de muzică... în copaci — A provoca — Servește! 13) Dinsa — Cuci! 14) Nume masculin — Zeiță ocrotitoare a muzicii — ...Cristescu, interpretă de lieduri 15) Disc de alamă în orchestre (pl) — Acidul sifonului 16) Partizanii lui Ipsilanti — Celebru cîntăreț de operă.

Ing. Marcel RUSESCU

• ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Probleme premiate

Ing. A. F. IANOVCIC (Sibiu)

Premiul I-II la revista „Thèmes-64" (Franța), 1959

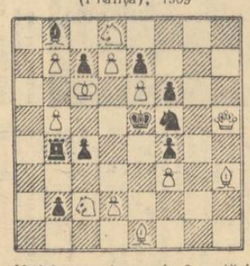

Mat invers, invers în 3 mutări

Soluția 1. Nfl! amenințînd 2. Cf7+, R:e6 3. N:c4+, T:c4 mat; 1... Tb3 2.d4+, c:d3 3.Nc3+,T:c3 mat; 1... T:b5 2.Cf7+, R:e6 3.Cd4+,C:d4 mat...

Ing. L. LOEWENTON (București)

Premiată la revista „Schach Echo" (R. F. Germană) 1959

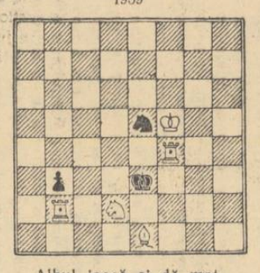

Albul joacă și dă mat în 2 mutări

Pe cîmpul fl se află un nebun alb. Joc aparent 1... Ce5 oriunde 2.Cc4 mat. Soluția: 1.Cb1!, Ce5 oriunde 2.T:b3 mat; 1... Cd3 2.Te2 mat: 1... Cf3, 2.Te3 mat.

★

Soluția problemei nr. 1 (Sigmund Herland): 1. Td8! cu amenințarea 2. De5+, N:c5 3. Cb6 mat; 1... c5 2. De5+, N:e5 3. C:e5 mat; 1... Cb3 2. D:c6, R:c6 3. Ne4 mat; 1... Nc4, 2. Cb6+, c:b6 3. De5 mat. Ideea sacrificiului multiplu de damă realizată într-un mod deosebit de reușit.

Soluția exercițiului „Vă luați la întrecere cu mașina electronică?": 1,e7-e8N!, R:f6 2.g7-g8T!, Re6 3.Tg6 mat; 1...R:d6 2.c7-c8T!, Re6 3.Tc6 mat.

La 100 de mese...

În ultimii ani echipa de șah prin corespondență a Uniunii Sovietice a susținut mai multe meciuri amicale la cîte 100 de mese, care au stîrnit un interes deosebit în cercurile șahiste din numeroase țări. Foarte pasionantă prin desfășurarea scorului a fost întîlnirea cu echipa cehoslovacă, care a dat o replică neașteptat de dîrză. După o luptă de aproximativ doi ani de zile, șahiștii sovietici au cîștigat greu disputa cu 52½—47½. Mai ușoară se pare că este pentru jucătorii sovietici întîlnirea cu echipa Suediei care a început la sfîrșitul anului 1958. După încheierea a 31 de partide, echipa U.R.S.S. conduce cu 20—11.

Iată două partide din aceste întîlniri:

Alb: Klompus (U.R.S.S.). Negru: Viklaj (R. S. Cehoslovacă)

1. e4, e6	8. Dd2, Ne7
2. d4, d5	9. 0—0—0, Cf6
3. Cc3, Cf6	10. C:f6, N:f6
4. Ng5, d:e	11. De3, De7
5. C:e4, Ne7	12. g4, g6
6. N:f6, N:f6	13. Ng2, Nd7
7. Cf3, Cd7	14. g5, Ng7
15. Ce5, c6	29. Td6, Nd7
16. h4, h5	30. c4, Df7
17. Db3, 0—0—0	31. f3, Te8
18. Th3, Dd6	32. c5, Tg8
19. Ti3, N:e5	33. Rc2, Te8
20. d:e5, D:e5	34. b4, Te7
21.T:f7, Thf8	35. a4, Ne8
22. T:f8, T:f8	36. b5, c:b5
23. Dd3, Df4+	37. T:d8+ R:d8
24. Rb1, Df7	38. Db8+, Rd7
25. Ne4, Tg8	39. D:b7+, Rd8
26. Dd4, a6	40. Db8+, Rd7
27. Td3, De7	41. c6 mat.
28. De5, Ne8	

Alb: Stukanovski (U.R.S.S.) Negru: Petersson (Suedia)

1. e4, e5	13. C:f3, h6
2. f4, Nc5	14. Df2, Cbd7
3. Cf3, d6	15. Tad1, De7
4. c3, Cf6	16. e5, Cg4
5. f:e, d:e	17. De1, h5
6. d4, e:d	18. De4, g6
7. c:d, Nb4+	19. h3, Ch6
8. Nd2, N:d2+	20. Ch4, De6
9. C:d2, 0—0	21. Nc2, De7
10. Nd3, c6	22. Nb3, Rg7
11. 0—0, Ng4	23. T:f7 + șinegrul
12. De2, N:f3	cedează.

• Fel de fel • Fel de fel •

Noul televizor pentru recepția emisiunilor în culori.

În curînd în Uniunea Sovietică rețeaua de televiziune în culori va fi tot atît de dezvoltată ca și rețeaua actuală de televiziune alb-negru, care acoperă tot teritoriul marii țări a socialismului. De pe acum au apărut primele televizoare pentru recepția emisiunilor în culori. La începutul acestui an fabrica pentru producerea aparaturii de televiziune din Moscova a început producția televizorului în culori „Izumrud-203". Acest televizor, este unul din cele mai moderne televizoare din lume. Dimensiunile imaginei sînt de 350X460 mm. El poate recepționa atît emisiunile de televiziune în culori, cît și cele alb-negru cuprinse în cele 12 canale de televiziune. Noul televizor posedă un sistem de reglare automată a amplificării, un sistem de acord automat al televizorului și un sistem de reglare automat al dimensiunilor imaginii. În plus, sunetul noului televizor este de o înaltă calitate fiind redat impecabil de cele 4 difuzoare ale lui.

Mașina „conversează" despre... timpul probabil

La secția de calcul electronic a Universității din Canada s-au făcut experiențe care au arătat că o mașină electronică de calcul poate fi „învățată" să ducă o conversație simplă și să corecteze inexactitățile evidente enunțate de omul cu care conversează.

S-au făcut experiențe cu o mașină care avea un bagaj de 300 de cuvinte englezești și cu care s-au purtat discuții pe teme meteorologice.

La toate întrebările la care mașina electronică de calcul putea găsi cuvintele corespunzătoare în dispozitivul ei de memorare, ea a dat răspunsurile corecte.

Schelet vechi de o sută de milioane de ani

De curînd s-au terminat lucrările de reconstruire a scheletului celei mai mari reptile marine, care a trăit cu peste o sută milioane ani în urmă. Cronosaurul, al cărui schelet măsoară peste 12 m este, după balenă, animalul maritim cel mai mare care a trăit vreodată. Cronosaurul a trăit în mările care acopereau America și Australia. După moartea animalului, osemintele au căzut la fund. După retragerea apelor și descoperirea fundului fostei mări, prin sfărîmarea calcarului în care a fost prins, au apărut la suprafață și oasele acestei reptile. După descoperire, au fost cu grije eliberate din calcar, pe urmă s-au refăcut părțile care lipseau.

Mickey Spillane și-a asigurat craniul

Faimosul autor de romane polițiste Mickey Spillane a anunțat de curînd presa americană că și-a asigurat craniul pentru suma de un milion dolari. Societatea de asigurare care a realizat și alte asemenea fabuloase asigurări este cunoscută pentru afacerismul său. Ea este în permanență solicitată de numeroși americani milionari, amatori de a cumpăra, după moarte, craniile unor așa zise celebrități americane... Pînă în prezent, scrie revista franceză „Constellation", nu s-a oferit nimeni care să cumpere după moarte craniul omului care a otrăvit cu maculatura sa antiumană generații după generații. După cum se vede, Mickey Spillane va trebui să se consoleze la gîndul că va fi unicul moștenitor al craniului său, deoarece nu s-a găsit nici un american să investească un dolar în această afacere...

„Balenele din Marineland"

Rosa Yuki, o tînără „stripe-tease" din Hollywood, împreună cu alte trei dansatoare, făcea deliciul magnaților filmului american seară de seară, într-un spectacol pe apă intitulat „Balenele din Marineland" la barul „Tabarin". Instalate pur și simplu pe o plută, cele patru dansatoare își aruncau vestmintele unul după altul în apa unui bazin special amenajat pentru asemenea orgii în mijlocul barului. Pierderea echilibrului celor patru dansatoare a dus în cele din urmă la răsturnarea plutei. Un șoc psihologic și Rosa Yuki a sucombat, în mijlocul delirului milionarilor americani care s-au amuzat strașnic în acea seară. „Balenele din Marineland" au căzut a doua zi de pe afișul barului. M. S. Sherwood, proprietarul barului, a fost amarnic compătimit pentru acest faliment nepreăzut. Moartea micuței dansatoare japoneze a fost trecută sub tăcere... Presa de scandal, cumpărată de M. S. Sherwood, a știut să păstreze discreție. M. S. Sherwood a acționat în schimb în judecată pe autorii și decoratorii acestui spectacol, formulînd pretenții și despăgubiri în valoare de 100.000 dolari... În timp ce familia tinerei Rosa Yuki n-a primit nici un ban. Justiția capitalistă a făcut bineînțeles dreptate capitalistului M. S. Sherwood...

Un labirint al inepțiilor...

Alain Robbe-Grillet, unul din mentorii „noului roman francez", a mai scris o carte: „Dans le labyrinthe" (Ed. du Minuit, Paris 1960) în care cititorul se descurcă mai greu decît în fața unui labirint autentic. Un soldat zdrobit de oboseală cutreeră străzile unui oraș necunoscut, cu un pachet sub braț, în căutarea unei străzi al cărui nume nu și-l poate reaminti...

Cititorul urmărește mersul obositor al acestui om de-a lungul străzilor murdare, canalurilor de scurgere, rampelor de gunoaie etc... totul e murdar, obositor și desgustător.

Acesta e labirintul în care se rătăcește de-a binelea bietul cititor francez, prins în mrejele inepțiilor „noului roman" cultivat de Alain Robbe-Grillet...

Un scriitor al foilor albe...

Boris Schreiber, un scriitor francez, este mai cunoscut în S.U.A. decît în Franța, potrivit relatărilor unei reviste literare pariziene. Romanul său „Mai avem doar cîteva ore de trăit" a plăcut mai mult capitaliștilor americani decît burghezilor parizieni și el a ajuns în America la cea de a 6-a ediție. Ce reprezintă aceste ultime ore de trăit pentru eroii lui Boris Schreiber? Ele nu sînt decît povestea unui scriitor torturat la gîndul că nu are nimic de spus cititorilor săi. El numără în fiecare noapte foile albe ale manuscrisului său nescris în compania unei femei demente care se străduește să fie cît mai dementă în orele pe care le mai are de trăit. Acest scriitor al paginilor albe se lamentează în van. Nu poate scrie un rînd. Cerul îi refuză sistematic acel minut de emoție în care este zămislită o carte și cu toată inocența sa spirituală, eroul lui Schreiber moare în cele din urmă din lipsă de inspirație... Și un asemenea roman a plăcut mult capitaliștilor americani... La așa educație, așa literatură.

Jocuri distractive

Împărțirea

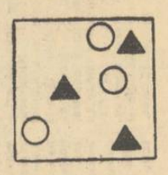

Terenul alăturat trebuie împărțit în în două părți egale în așa fel încît o jumătate să cuprindă cele trei triunghiuri, iar cealaltă cele trei cercuri. Cum trebuie făcută împărțirea?

Cum?

Trei prieteni s-au culcat la umbra unui copac și au adormit. În timp ce dormeau cineva i-a mînjit pe frunte cu cărbune. Cînd s-au trezit și s-au privit, toți trei au început să rîdă cu poftă. La un moment dat unul din ei a încetat să rîdă căci și-a dat seama că și el este murdar pe frunte.

Cum și-a dat seama?

O sumă simetrică

Scrieți orice număr întreg de 2, 3 sau de mai multe cifre. Adunați-l cu inversul lui. Procedați la fel cu suma obținută. Veți constata că repetînd aceste operații de mai multe ori, obțineți la un moment dat un număr, care, de la stînga la dreapta și de la dreapta la stînga se citește la fel. Iată două exemple:

1) 139 + 931 = 1070 + 0701 = 1771

2) 48017 + 71084 = 119101 + 101911 = 221012 + 210122 = 431134.

Uneori sînt necesare mai multe adunări. Dacă veți lua, de exemplu numărul 89, rezultatul așteptat nu va fi obținut decît la mutarea 24-a: 8813.20.0023.188. Încercați și vă veți convinge!

Trapezul

Vă prezentăm un trapez. Încercați să-l împărțiți în patru părți egale.

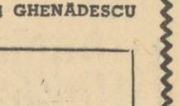

Dezlegările jocurilor distractive apărute în nr. 145

OCTOGONUL

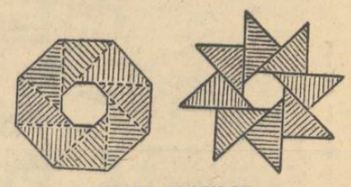

VÎRSTA FRAȚILOR

La sfîrșitul reîmpărțirii toți frații au avut cîte 8 mere. Prin urmare fratele cel mare, înainte de a fi dat jumătate din mere fraților săi, a avut 16 mere, iar fratele mijlociu și mezinul — cîte 4 mere. Înainte de a-și fi împărțit merele, fratele mijlociu avea 8 mere, cel mare — 14 mere, iar mezinul — 2 mere.

Rezultă că înainte de a împărți merele sale, mezinul avea 4, fratele mijlociu 7, iar cel mare — 13 mere.

Deoarece fiecare primise inițial atîtea mere, cîți ani avusese cu 3 ani în urmă, este limpede că în momentul de față, mezinul are 7 ani, mijlociul 10 ani, iar fratele cel mare 16 ani.

COVRIGI CU STAFIDE

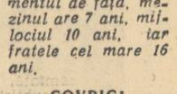

IN CONCEDIUL DE ODIHNA...

Desene de Fred GHENĂDESCU

URME DE „GIVILIZAȚIE"

— Săpăturile arheologice arată că vechii locuitori ai acestor locuri erau foarte avansați.
— Te cred. Copiii mei au dezgropat ieri din nisipul plăjii două cutii de conserve, cinci mucuri de țigări cu filtru și o limbă de pantofi...

COPACII ȘI FRUNTAȘUL ÎN PRODUCȚIE

— Vai, a scos cuțitul...
— Nici o grijă ăsta nu-și pune numele pe arbori, ți are pe panoul de onoare!

PRECAUȚIUNE

— Dar ce citește tatăl tău cu atîta atenție?
— Manualele mele pentru la anul. Nu vreau să încep clasa nepreparat...

CURA

— Borșecul e foarte bun! Luați o sticlă...
— Să nu fie prea tare... Adu-ne și una de vin!...

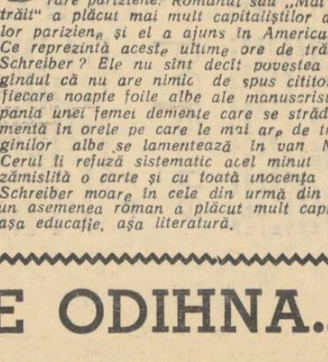

ALPINIȘTI PASIONAȚI

— Iată-ne pe Piatra Craiului!
— Apropo, dă fuga pînă la cabană: am uitat să iau „pietrele" de remi.

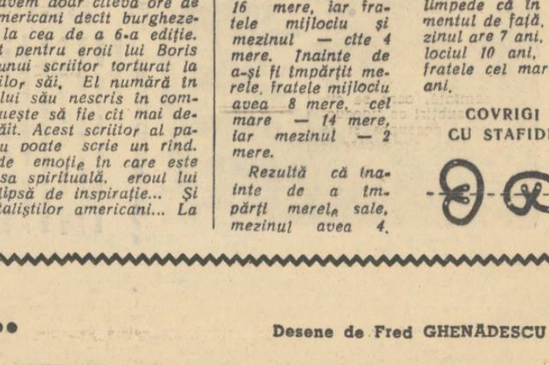

— De ce ați adus cîinele pe plajă?
— Nu riscă nimic, mititelul! El e bronzat de la natură...

CAMPING

O VOCE SOMNOROASĂ: — Cine-i? Lăptăreasa? Lasă laptele și-ți plătesc mîine...

PE PERON

— Incotro, Popescule?
— Eu am vrut la mare, dar nevastă-mea m-a convins să merg la munte.

CURTEZANUL

— Ah! Ce rău îmi pare că nu suferiți de reumatism! Am fi făcut ghiol împreună...

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

DIN CULISELE TEATRULUI DE AMATORI

Succesele formațiilor de amatori sînt bine cunoscute, le întîlnim la fiecare pas.

Casa de cultură a raionului „N. Bălcescu" a obținut un deosebit succes pe scena din Parcul „I. V. Stalin" : echipa P.T.T.R. a impresionat la Radio ; muncitorii uzinei „Semănătoarea" își îndrăgesc brigada artistică ; la căminul cultural din comuna Popești-Leordeni a avut loc premiera unei piese originale.

In această privință se pot da nenumărate exemple. Mai există însă în... culise, acțiuni importante de pregătire a echipelor și instructorilor, mai puțin cunoscute de spectatori. Despre ele ne informează tov. A. Cătănescu, îndrumător principal al Casei creației populare a Capitalei :

— Trebuie menționat în primul rînd „Studioul artistului amator", care are ca țeluri ridicarea teatru. Numai că pe scena lui se prezintă de fiecare dată altă formație, cu alți actori, iar spectatorii sînt instructorii și membrii brigăzilor artistice. Se întîmplă ca același spectacol să fie prezentat de două echipe diferite, cum a fost cazul cu piesa „In august, cerul e senin" de M. Săulescu și P. Aristide, interpretată de casa de cultură a „Bunei Bereze" și de formația artistică a Academiei R.P.R. Faptul acesta contribuie și mai mult la efectuarea schimbului de experiență.

Toț în cadrul activității studioului, oameni de artă au ținut conferințe folositoare, ridicării nivelului artistic al formațiilor de amatori. Scriitorul M. Novicov a vorbit despre „Realismul socialist în dramaturgie" iar prof. Mircea Mancaș a evocat figura artistei Aristizza Romanescu. La rezultatele bune obținute au contribuit și D. Neleanu, Ion Gheorghiu, M. Raicu, Victoria Mierlescu etc.

— Mai există și alte forme de îndrumare a instructorilor de teatru ?

— Casa creației populare a organizat anul acesta, cu sprijinul A.T.M.-ului, un curs pentru perfecționarea acelora care se ingrijesc de pregătirea artiștilor amatori. Au ținut lecții tov. Teodor Mănescu, D. Neleanu, V. Brădățeanu, V. Silvestru și Simion Alterescu. Rezultatele au început să se vadă. Cu ocazia fazei raionale a celui de al doilea Festival bienal de teatru de amatori „Ion Luca Caragiale", majoritatea formațiilor artistice s-au prezentat la un nivel artistic mai ridicat decît anul trecut.

— Ce ne puteți spune despre pregătirile pentru faza orășenească a acestui Festival ?

— Ele se desfășoară intens, sub semnul entuziasmului și al pregătirii metodice. Țin să menționez că fiecărei formații clasate pe locul I la faza raională, i se vor repartiza ca îndrumători cîte doi actori profesioniști, ceea ce va ridica calitatea spectacolelor prezentate la concurs.

SPECTACOLUL magazin

Repetiție la Ansamblul Sfatului Popular al Capitalei

Echipa de dansuri a Ansamblului Sfatului Popular al Capitalei

Activitate intensă la sediul Ansamblului Sfatului Popular al Capitalei.

Spectacolul care se pregătește este închinat celei de-a 10-a aniversări a lui 23 August. Deosebit de amploare față de spectacolele de pînă acum, cel închinat zilei eliberării va reda scenic dragostea de patrie a poporului muncitor, atașamentul oamenilor muncii față de politica partidului și realizările obținute în opera de construcție socialistă.

In ce privește viața nouă realizatorii spectacolului și-au îndreptat atenția și spre regiunea Constanța, la întregirea colectivizării. Pentru a se cunoaște mai bine viața acestei regiuni, conducerea ansamblului a trimis încă din primăvară în Dobrogea un colectiv format din maeștrii în dans, muzicieni și scenografi, care au studiat timp de trei săptămîni folclorul acestor locuri. El au descoperit aci un bogat material de piese noi de folclor. Acestea prezintă aspecte realizărilor colective, filelor din Dobrogea au format obiectul unui interesant scenariu coregrafic.

După cum se desfășoară, repetiția îți oferă, pe lîngă aspectul originalului și pe acela al măiestriei artistice a dansatorilor.

Repetiția la care asistăm ne oferă și o nuntă ortească. Este vorba de o nuntă într-o gospodărie colectivă. Scenariul ne înfățișează nunta cu tradițiile obiceiuri oltenești, cu belșugul colectivității; dar ceea ce mărește farmecul admirabilului sînt dansurile, orchestra și cîntăreții, care redau bucuria și voioșia unei adevărate domnese în viața nouă a satului nostru.

Miron LIVIU

O premieră cu emoții pentru spectatori

Sîmbătă seară de spectacol. Dar nu de teatru obișnuit, cînd spectatorii au doar grijă să nu uite acasă biletul.

Era premiera spectacolului de estradă „Primăvara în unire", dat de brigada artistică a uzinei „Grigore Preoteasa". Bineînțeles emoții. Intre rulme, dar și în sală. Spectatorii sînt muncitori ai uzinei, iar ta făurirea spectacolului de estradă a contribuit fiecare. Ieșanile de a scrie textul, Aurel Savin, instructorul brigăzii, s-a simțit îndelung și a colaborat cu colectivul de muncitori : Ion Turtui, Dumitru Vrînceanu, Ioana Ilie, Ilie Ivan, Ion Gheorghiu, Maria Dumitrache, Eugen Marcu), soliști ai Teatrului de Operă și Balet din București au plecat în R. S. Cehoslovacă. El vor întreprinde un turneu în cadrul cărului vor da cîteva recitaluri.

Biblioteca Teatrului Național I. L. Caragiale

Oaspeții la bibliotecă documentară a Teatrului Național „I. L. Caragiale" din Pasajul Comedia, chiar în aceste zile cînd sîuțitorii primei noastre scene se găsesc în vacanță, dovedește din plin interesul salariaților teatrului față de această bibliotecă.

Imbogățindu-se mereu, biblioteca Teatrului Național a luat mai ales în ultimii ani amploare, deținînd acum peste 12 mii de titluri și 17 mii de exemplare. Se găsesc aci, în afara textelor pieselor care se reprezintă la Teatrul Național și la alte teatre, lucrări despre teatru și scenografie, broșuri, carti ideologice, tehnice, literare și de regie, albume, ziare și reviste. Dar, în ultimele ani, datorită bibliotecă Teatrului Național „I. L. Caragiale" posedă valoroase colecții de programe și afișe ale pieselor jucate, începînd din anul 1870, precum și manuscrise originale ale clasicilor noștri.

Cinematograful în Cuba

In Cuba a luat ființă Institutul de artă și industrie cinematografică. S-au pus astfel bazele pentru dezvoltarea unei cinematografii naționale. Pe sanitier se află primul film artistic de lung metraj, „Istoria revoluției", realizat cinematografică a evenimentelor revoluționare din Cuba. Acțiunea filmului începe în perioada dictaturii lui Batista și se termină în zilele noastre.

Teatrul de Stat din Bacău și activitatea lui

Angajat al Teatrului de Stat din Bacău încă de la înființarea lui, acum 12 ani, artistul emerit I. Niculescu-Bruno, ori de cîte ori poposește în Capitală poate fi văzut cum relatează, plin de însuflețire, colegilor din București, aspecte din activitatea colectivului din care face parte.

...Am aflat, zilele trecute, împărtășindu-mi unul grup de actori impresii din recentul turneu pe care Teatrul de Stat din Bacău l-a întreprins prin țară cu drama „Năpasta" de I. L. Caragiale.

— A fost un turneu de 67 de zile — povestea artistul emerit I. Niculescu-Bruno — care ne-a umplut tuturor întreprinderi inimile de bucurie. Am jucat nu numai în reședința noastră, unde întreprindem turnee cu regularitate, ci și la Galați, Orașul Stalin, Sucevița, Iași și în numeroase sate și comune din apropierea acesta și cel de la secția matrițerie, care au dat cam mult... spun. Iar acum, în seara premierei, îi trece un fior...

Maria Postole și brigada ei, la fel ca și Panait Elisabeta de la „mecanica II", intră în sala de festivități, vesele, fără grijă. Sini doar bunătăți.

Apluze. Se aude numele Mariei Postole și al brigăzii ei. Primele în întrecere. Apoi pe al lui Elisabeta Panait. Fetele s-au îmbujorat și le șade tare bine. Nu-i vorbă că C. Voiculescu, Ion Caraivan și Bavinschi Niculae cît stat de voinici toț sînt ei că le bate inima mai puternic, cînd ascultă cîntecele dedicate succeselor obținute de ei.

De vorbă cu artistul emerit I. NICULESCU-BRUNĂ

tor localități, întîlnind nu public entuziast, însetat de artă și de cultură, care a participat în număr foarte mare la toate reprezentațiile pe care le-am dat.

Vorbind despre turnee, în, teriocutorul aminteșe faptul că organizarea spectacolelor în afara sediului formează o preocupare permanentă a colectivului Teatrului de Stat din Bacău.

— La Bîcaz, la Onești, Borzești, Dărmănești sau Sînvinești, ca și în întreaga regiune, muncitorii ne cunosc bine, ne îndrăgesc și ne așteaptă cu multă dragoste să venim în mijlocul lor. Peste tot, în satele și comunele regiunii, în decursul anilor, s-a stabilit o trainică legătură între noi actorii și oamenii muncii de acolo — spectatorii. Datorită marelui interes ce se acordă turneelor, la Teatrul de Stat din Bacău s-a pus problema organizării, chiar începînd cu stagiunea viitoare, a unei secții de teatru țesc.

— In deplasările teatrului, cîte spectacole ați realizat cu piesa „Năpasta"? — L-am întrebat pe artist.

— 100 de spectacole !

— Ce rol ați interpretat dumneavoastră ?

— Rolul lui Ion.

— In celelalte roluri cine au apărut ?

— Ion Giurgiuveanu în Dragomir, Liliana Rusu în Anca, I. Haseganu în Gheorghe.

— In decursul stagiunii în ce alte piese ați mai jucat ?

— Am susținut rolul comunistului Marin Sturză din piesa lui Dorel Dorian, „Dacă vei fi întrebat" și ro. lul lui Satin din „Azilul de noapte" de Maxim Gorki.

— In stagiunea viitoare ce roluri va așteaptă ?

— Deocamdată vă pot spune că voi interpreta rolul lui Wily Loman din piesa „Moartea unui comis voiajor" a lui Arthur Miller, rol care la Teatrul Municipal a fost deținut de artistul poporului Jules Cazaban.

Artistul emerit I. Niculescu-Bruno a mai vorbit despre multe alte lucruri, despre munca sa în calitate de deputat în sfatul popular regional, despre diferite probleme care frămîntă entuziastul colectiv al Teatrului de Stat din Bacău, ca despre năzuințele sale actoricești.

S. N.

Actori — regizori...

Stagiunea teatrală 1959-1960 s-a desfășurat sub semnul unei activități rodnice și interesante în care noul, sub diferite forme, a fost prezent, în mai toate teatrele din Capitală și din țară. Pe linia aceasta se cuvine desigur a fi consemnat și faptul că o seamă de actori, în dorința de a-și îmbina toate forțele propășirii teatrului nostru, și-au încercat posibilitățile și în materie de regie, bucurîndu-se de un larg sprijin din partea instituțiilor în care activează. Vom începe prin a-l aminti pe artistul popular Ion Fințești, care, la Teatrul Național, a pus în scenă „Diplomații" de Peter Karvas și apoi „Tartuffe" de Molière, în care a deținut și rolul titular. In calitate de director de scenă, Radu Beligan, după un promițător debut cu piesa „Sălbăticii" de S. Mihalkov, a obținut o frumoasă izbînda în munca dusă pentru realizarea spectacolului cu piesa „Poveste din Irkustk", de Alexei Arbuzov. La același teatru tînărul actor Mihai Berechet, căruia i s-a încredințat regia spectacolului cu piesa „Oameni de Cornelille, a trecut cu succes greul examen. A semnat totodată și regia piesei „Parada" de Victor Eftimiu.

Impunînd-se deopotrivă cu actor și scenograf, Li. viu Ciulei, de la Teatrul

Artistul poporului ION FINȚEȘTEANU

Municipal, și-a adăugat cu aceleași merite și titlul de regizor, împărtindu-și succesele între teatru și film.

Lista actorilor-regizori cuprinde și alte nume: Constantin Sincu (Teatrul Tineretului), Ion Dacian, Toni Buiacici, Celia Tănăsescu (Teatrul de Operetă), Ion Gheorghiu, I. Lucian (Teatrul C. Nottara) Nicolae Gărdescu, Val Săndulescu, (Teatrul Armatei), etc. După cum Marcel Anghelescu, Gh. Cozorici (Teatrul Național) sau Constantin Codrescu (Teatrul C. Nottara) îndeplinesc funcția de asistenți de regie.

Relevînd acest fenomen nou și îmbucurător în teatrul nostru, credem că nu e lipsit de interes să amintim că foarte multă vreme de la începutul existenței artei dramatice românești, piesele erau puse în scenă numai de actori. Așa s-a întîmplat că marii înaintași ai teatrului nostru, Matei Millo, Nottara, Grigore Manolescu, Ștefan Iulian, Vasile Haznaș, au semnat au și ani de zile regia spectacolelor, în care de cele mai multe ori și interpretau rolul principal. De altfel trebuie spus că însuși Paul Gusty, fostul decan al regiei românești, a jucat teatru, și că regizorii Sică Alexandrescu, Ion Șahighian, Al. Finți au fost și ei, de asemenea, într-o vreme, actori.

N. SANDU

Stagiunea viitoare la Teatrul Armatei

In plină vacanță, colectivul de conducere al Teatrului Armatei lucrează. Am găsit așadar pe artistul poporului George Vraca — directorul teatrului — și pe tov. maior C. Secăreanu — directorul adjunct — studiind și discutind repertoriul stagiunii viitoare.

— Vă cerem scuze pentru că vă tulburăm „vacanța" și vă solicităm noutăți și amănunte în legătură cu premierele din stagiunea 1960—1961.

— După cum ați constatat, obiectivul principal al teatrului — în momentul de față — este repertoriul stagiunii viitoare — ne spune maestrul Vraca. Cîtim și răscitim piese originale, piese sovietice și alte piese. Avem la îndemînă multe lucrări și acesta este un lucru bun, căci ne permite să alegem ceea ce este mai valoros.

— Cu ce veți deschide stagiunea ?

— In orice caz cu o lucrare originală. Este prematur să spunem cu care anume, nu ne-am fixat încă asupra ei, dar putem comunica cititorilor dv. — din piesele autorilor noștri — cele care vor vedea lumina rampei la Teatrul Armatei. Este vorba de piesa unui tînăr dramaturg, Marius Măgureanu, „Un om trece spre casă" și despre piesa de debut a lui D. Mateescu, „Frumos curge Oltul". Vom mai pune în scenă „Prăvălia cu scară" de Eugen Barbu, „X 16" de Al. I. Ștefănescu și trei piese ale căror titluri nu sînt încă fixate, create de autorii Tiberiu Vornic, Laurențiu Fulga și Nicolae Tăutu. Mai avem în plan o piesă de Radu Teodoru, a cărei tematică ridică probleme din viața armatei noastre populare.

— In piese originale repertoriul este deci bogat. Dar ce vom vedea noi din dramaturgia străină ?

— Din lucrările sovietice am ales „Port Arthur" de I. Popov și A. Stepanov, „Fiul secolului" de Kuprianov și „Misterul Buff" de Maiakovski — ne răspunde directorul adjunct. Apoi vom pune în scenă „Blocada" de Kamen Zidarov, dramaturg bulgar și o piesă poloneză, „Prima zi de liberiate", de Kruczkowsky. La toamnă vom prezenta și premiera piesei „Coloana V.a" de Hemingway, care se află în repetiție, de asemenea „Scandaloasa legătură" de Pristley și „Ciocîrlia" de Anouilh.

— Din clasicii universali — completează maestrul Vraca — ne-am oprit la Shakespeare și la Cehov. Vom pune în scenă „Othello" și „Livada cu vișini". Vom mai pune în scenă „Livada cu vișini". Vom mai pune în scenă „Livada cu vișini". Vom mai pune în scenă

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul IV — Nr. 147 * Sîmbătă 30 iulie 1960 * 8 pagini — 1,50 lei

Din sumar:

REFLECTOR
GOPO
de Eugen BARBU

MORAVURI ȘI NĂRAVURI
MAI TARE DECÎT „COCOȘATUL"
de Nicuță TĂNASE

PUNCTE DE VEDERE
Sport sau genocid ?
de Dan DEȘLIU

PREGĂTIRI PENTRU VIITOAREA STAGIUNE TEATRALĂ

MODA
Garnituri

ȘAH

FILATELIE

REBUS

VALOARE NOUĂ SĂRII

Pretutindeni, viața își desfășoară bogăția ei neînchipuită de forme. Și la tot pasul, în tot ce trăiește, sarea joacă un rol dintre cele mai de seamă, contribuind la menținerea vieții. Într-adevăr, răspîndirea sării este extraordinară. O găsim în fiecare corp organic. În tulpina plăpîndă a unei flori sau în corpul gîndăcelului de primăvară. În trunchiul înalt al bradului sau în trupul svelt al căprioarei. O întîlnim aproape pretutindeni unde ne rotim privirea. Și mai ales, în apa mărilor și oceanelor, care formează marele depozit de sare al planetei : 37.500 miliarde tone.

Fără a putea rivaliza cu mările sau cu oceanele, pămîntul poartă în pîntecele lui cantități uriașe de sare. Masive întregi de sare, aproape pură — s-au identificat pînă acum peste 250, dintre care unele formează munți întregi — se găsesc răspîndite în numeroase locuri din subsolul patriei noastre. De la Cacica pînă la Ocnele Mari, de la Slănic pînă la Uioara, țara este împînzită cu masive de sare. Se poate spune, fără exagerare, că țara noastră este pardosită cu sare. Cît de importante sînt aceste rezerve? Este suficient să amintim că numai unul din masive, cel de la Slănic, regiunea Ploiești, poate acoperi singur necesitățile de natură alimentară ale întregului glob pe timp de mai bine de 500 ani. Aici, la Slănic, masivul de sare atinge o lățime de 2 km. și o grosime de peste 400 m., constituind un munte în greutate de 15 miliarde tone. Și la toate acestea se adaugă caracteristica cea mai de seamă : sarea noastră este de o înaltă puritate și cu un conținut redus de apă.

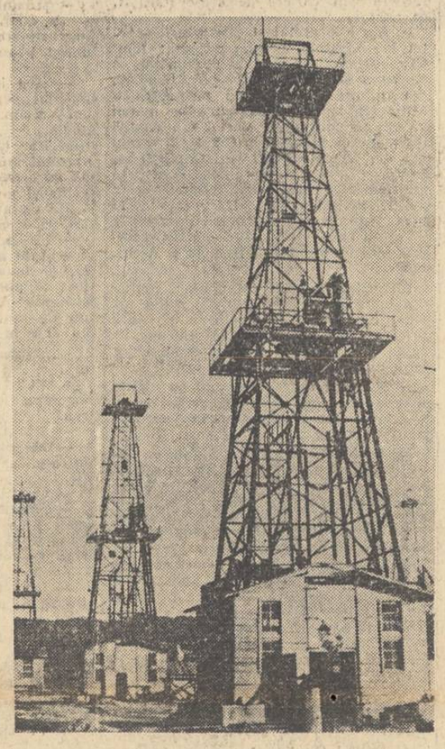

Cîmp de sonde pentru extracția sării la Ocna Mureșului

Cui a servit înainte vreme această mare bogăție a țării ? Cine s-a gîndit să o pună în adevărata ei valoare ? Nimeni. Cu toate marile rezerve de sare, Rominia burghezo-moșierească importa o seamă de produse ce se fabricau pornind de la sare. (În 1937, se importa clorură de calciu, bicarbonat de sodiu, acid clorhidric și altele). Motivul nu-i greu de aflat. Trustul „Solvay", care avea controlul industriei sodice pe continentul european, se opunea dezvoltării în țara noastră a acestei ramuri. Din dispozițiile acestui trust, la uzinele chimice din Turda erau aruncate anual în riul Arieș peste 1.000 tone de clor, produs ce se realiza simultan cu soda caustică.

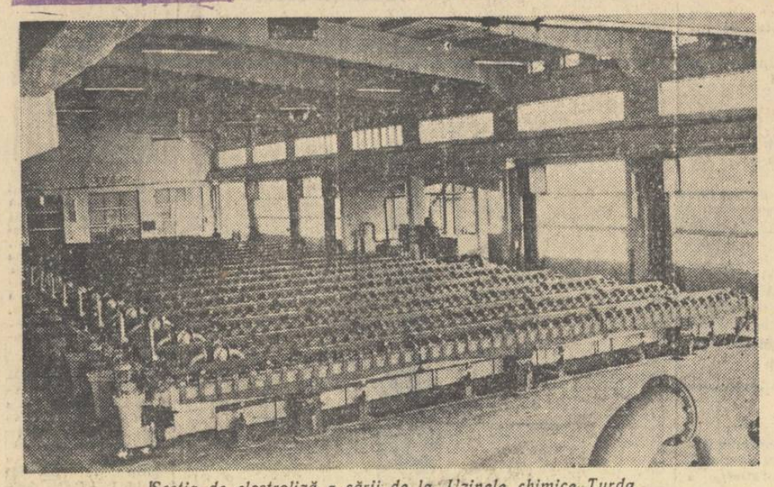

Secția de electroliză a sării de la Uzinele chimice Turda

Ing. V. MITROFANOVICI și Tudor GHEORGHIU

• *(Continuare în pag. 4-a)*

O imagine familiară în special micilor telespectatori : DANIELA și AȘCHIUȚA, prezentatorii și poștașii emisiunilor pentru copii ale studioului nostru de televiziune

(Citiți reportajul nostru din pagina 2-a)

Fotografia : N. SĂNDULESCU

CRONICA STRĂZII

Năbădăioșii !

Am citit în ziare că niște lucrători din serviciul unor magazine de stat au fost sancționați pentru atitudine necuviincioasă față de publicul cumpărător.

A ține cumpăna dreaptă între cele două categorii — clienți și vînzători — e o artă delicată. Pricinile au adesea rădăcina în necunoscut. Ele se fecundează una pe alta, încît nu totdeauna le știi obîrșia exactă. A provocat clientul ? A provocat funcționarul de la tejghea ?

Sîntem încredințați că în ce privește „speța" de mai sus, vina a fost precis demarcată și e de apreciat grija organelor de resort de a veghea ca raporturile dintre publicul consumator și personalul întreprinderilor comerciale să nu sufere nici o dezarmonie. De altminteri, spre lauda lucrătorilor din comerț, cauzele ce degenerau adesea în „conflicte" găsindu-și deznodămîntul în condica de reclamații, au dispărut simțitor. Constatarea e la cheremul oricărui cetățean, și așa se explică penuria, de la o vreme, a rubricii „plîngerilor" din ziare, doldora pînă mai acum cîțiva ani de abateri sau deficiențe în comportarea echipelor de deservire — defecțiuni inerente perioadei de inițiere și de asimilare a unei conduite profesionale în spiritul nou al societății noastre de azi. Această conștiință a îndatoririlor devenite o practică de fiecare zi ne-a îndemnat nu o dată să o subliniem în reportajele consacrate sectorului economic în chestiune, calitățile profesionale dobîndite de salariații magazinelor bucureștene constituind bune exemple pentru anumiți cetățeni întîrziați în... disciplină, în arta stăpînirii de sine. Ca oricine, am fost de nenumărate ori martorii muncii, răbdării și bunei cuviințe a acestor funcționari, în deosebi în zilele de mari aglomerări.

Și de aceea continuăm a susține că spiritul civic al datoriei e obligatoriu pentru unii și pentru alții, că modul cum își îndeplinesc datoria lucrătorii din comerț e adesea un bun exemplu pentru cetățeni. Ei pot fi întîlniți la fiece pas, în felurite ipostaze și manifestări, în special în situații modeste, parcă anume croite să scape ochiului public.

Am impresia că unii cetățeni care semnalează ba cutare deficiență, ba cutare lacună, s-au deprins să vadă numai paiul din ochiul altora. Nu li se contestă dreptul, doamne ferește de a semnala ceea ce li se pare că șontăcăie în activitatea unor funcționari din sectoarele administrative sau comerciale cu care au contact permanent. Observațiile se țin în seamă și sînt chiar necesare, cînd se întemeiază pe fapte și constatări reale, ele menite fiind să contribuie la îndreptări dorite de toată lumea. A face însă din ele, întemeiate sau ba, un scop cu tot dinadinsul — înseamnă a denatura, ușurelnic, menirea prețioasă a criticii. Căci de multe ori verificîndu-se unele critici formulate de cetățeni, s-a văzut că erau ori pur fanteziste, ori arbitrare. Chiar deunăzi am fost puși în situația de a ne încredința că nu toldeauna anumite păsuri sînt conforme cu realitatea. Un însurățel, grăbit să se apropie de luna de miere — ceea ce-i natural — s-a apucat să caute nod în papură funcționarilor de la starea civilă, învinuiți de încetineală. Or, ancheta a stabilit că totul se reduce la... nervozitatea mirelui și că formalitățile de birou au fost îndeplinite într-un ritm normal.

De pe cealaltă poziție, a vizaților, se pot întoarce observațiile către acei ce le emit, adică în speță cetățenii, acei cetățeni care nu-și remarcă propriile... bîrne din ochi. Mărturisim că de multe ori ne-a fost dat să constatăm capriciile publicului și implicit să apreciem bunăvoința și disciplina personalului administrativ sau comer-

F. BRUNEA—FOX

• *(Continuare în pag. 2-a)*

KARLOVY-VARY

De vorbă cu regizorul Victor Iliu,

membru al juriului celui de-al XII-lea Festival Internațional al Filmului

Vestea că filmul românesc a obținut două premii importante la Festivalul Internațional de la Karlovy-Vary a umplut de bucurie inimile cinefililor noștri. Deși nu este pentru prima oară cînd cinematografia noastră se afirmă pe plan internațional (în ultimii ani am cucerit numeroase premii la scurt-metraje de desen animat și documentare) totuși această apreciere conține un element nou, de mare însemnătate : creșterea prestigiului filmului românesc de lung metraj care, pentru prima oară, a fost încununat cu unul din premiile principale la un festival internațional. Asupra acestei izbînzi și a întrecerii desfășurate la Karlovy-Vary între diferite cinematografii, ne-a vorbit, deunăzi, pe larg, regizorul Victor Iliu, care a participat la Festival în calitate de membru al juriului.

— La cea de-a XII-a ediție a Festivalului Internațional al Filmului de la Karlovy-Vary, desfășurată între 9 și 23 iulie, au participat 47 de țări, cu 34 filme de lung metraj și 59 de desen animat, păpuși și documentare. Comparativ cu Festivalul de la Cannes, numărul țărilor participante a fost mult mai mare. Aceasta se explică prin faptul că, în concepția organizatorilor lui, Festivalul de la Karlovy-Vary nu este doar o sărbătoare a cinematografiei, o expoziție de staruri și o competiție de filme, ci un martor activ al nașterii și dezvoltării cinematografiilor naționale. Evident, ca orice festival, și cel de la Karlovy-Vary a avut momentele lui distractive. Dar ceea ce a constituit substanța unei activități felurite desfășurată aici de creatori — fie în juriu, fie la întîlnirile prietenești, fie în discuțiile la „tribuna liberă" — a fost confruntarea creației cu epoca noastră, corespondența dintre operă, dintre ideile pe care ea le dezbate, și gîndirea contemporană. În acest sens, deosebit de importantă a fost cercetarea gradului de generalizare al conținutului operelor cinematografice, accesibilitatea cît mai largă a expresiei filmice, calitatea inovației artistice, valoarea căutărilor pe tărîmul noului. Deviza Festivalului : „Pentru bune relații între oameni, pentru prietenie trainică între popoare", a călăuzit întreaga desfășurare a întrecerii prietenești între cinematografii din cele mai diferite părți ale lumii, iar premiile care au încoronat filmele de înaltă valoare artistică au desăvîrșit misiunea Festivalului, atrăgînd atenția asupra operelor distinse, deschizîndu-le astfel calea unei largi circulații internaționale.

— Care dintre cinematografiile debutante s-au remarcat la acest Festival ?

— O mențiune a fost decernată filmului documentar cuban „Nașterea armatei revoluționare". Au mai participat R. D. Vietnam cu documentarul „Cetățenii vietnamezi se reîntorc din Thailanda", apoi Ceylonul și Peru, Brazilia, Columbia, Irakul, Indonezia, Uruguai etc..., toate cinematografii tinere, care îndeobște nu figurează la competițiile internaționale. Această trăsătură specifică Festivalului de la Karlovy-Vary de a încuraja noile cinematografii naționale și pe tinerii realizatori, va deveni tot mai pregnantă în anii viitori, pe măsura dezvoltării culturii acelor state care, eliberîndu-se de asuprirea colonială, își dobîndesc independența.

— Ce ne puteți spune despre tematica filmelor prezentate la Festival ?

— Lista filmelor premiate arată limpede că tocmai acele creații care au întrunit aprecierea juriului, a cineaștilor, a criticilor și a publicului participant la Festival, se inspiră din problemele mari ale actualității. „Seriojka" (U.R.S.S.) distins cu Marele Premiu („Globul de cristal") privește problema educației tinerei generații și a raporturilor dintre părinți și copii văzută cu ochii unui copil. Cele trei deținătoare ale premiilor principale : „Trandafiri pentru procurorul general" (R.F.G.), „Valurile Dunării" (R.P.R.) și „Eroii vii" (U.R.S.S.) tratează, fiecare oglindind desigur altă realitate istorică concretă, lupta împotriva fascismului care aduce cu sine atîtea nenorociri. Acțiunea filmului „Trandafiri pentru procurorul general", realizat de Wolfgang Staudte se petrece în Germania Occidentală unde renaște, cu încurajarea guvernanților de la Bonn, resturile hitleriste „Eroii vii" este o producție a tinerei cinematografii din R.S.S. Lituaniană, care ca și filmul nostru „Valurile Dunării", își dezvoltă acțiunea în împrejurările tragice ale celui de-al doilea război mondial. „Eroii vii" a fost distins și cu premiul Federației Internaționale a presei cinematografice.

Tot din lupta împotriva fascismului în anii de război, este inspirat și filmul italian „Era noapte la Roma", aparținînd cunoscutului cineast Roberto Rossellini și avînd ca protagonistă pe frumoasa și talentata actriță Giovanna Ralli, film distins cu premiul special al juriului. Acestui film i s-a decernat, de asemenea, premiul special al Comitetului cehoslovac al partizanilor păcii. Realizat după un fapt real, filmul zugrăvește soarta a trei prizonieri (un american, un englez și un sovietic) care evadează dintr-un lagăr și sînt ajutați de mișcarea de rezistență.

Eugen ATANASIU

• *(Continuare în pag. 8-a)*

JUMĂTATE DE BIOGRAFIE

Prima parte a biografiei lui Valeriu Mironescu nu are nimic interesant. S-a născut undeva, în Moldova, a copilărit, — de fapt greșim dacă afirmăm că a copilărit, nu e corect nici dacă spunem că a trăit, pentru că numai trai n-a fost. S-a zbătut pe lîngă casa părintească pînă la etatea de 17 ani.

De aici începe cealaltă jumătate a biografiei lui. Cea care ne interesează în mod deosebit.

Cînd a împlinit 17 ani, n-a mai putut suporta mizeria și-a făcut o lădiță cum s-a priceput el, a vîrît în ea și cealaltă cămașă, și bineînțeles absolut toată averea ce și-o agonisise în cei 17 ani.

S-a dus, ca brigadier, pe șantierul național Salva-Vișeu.

Un an a stat pe șantier. În acel an lădița lui nu s-a încărcat prea mult. Era șantier de muncă voluntară. În schimb, Valer a primit aici o educație comunistă. Munca, organizația U.T.M., colectivul sănătos, l-au făcut să vadă viitorul cu încredere.

Cu aceeași lădiță a pornit spre Orașul Stalin. A fost îndrumat și ajutat de U.T.M. să intre la uzinele „Steagul Roșu", să învețe o meserie. A urmat școala de calificare. După un an Valer Mironescu, datorită rîvnei cu care muncea, se lua la întrecere cu strungari încercați. Numele lui era vesnic afișat la panoul de onoare. Numai la trei ani după angajarea lui în uzină, Prezidiul Marii Adunări Naționale îi răsplătea munca și-i conferea Ordinul Muncii clasa a III-a.

În anul 1952 este trimis la Moscova, pentru specializare.

La Bîrlad începea construirea fabricii de rulmenți. Acolo a fost repartizat la întoarcere.

— Ce-ai găsit la Bîrlad, tovarășe Mironescu ?

— Un șantier, nu o fabrică. Am ajutat la montarea mașinilor. Parcă nu-mi vine nici mie să cred că oamenii ăștia care-i vezi la mașini sînt cei cu care am pornit-o din loc. O mare parte din specialiștii de azi ai fabricii parcă-i văd : au venit în opinci. Cîtă bătaie de cap au dat comuniștilor, cît am avut de lucru cu ei. Veneau de la țară, cu altă mentalitate — de fapt cum venisem și eu pe șantierul Salva-Vișeu. Mulți se speriau de mașini, trebuia răbdare, dar ce răbdare, de fier — ca să-i obișnuiești, să-i faci să cunoască mașina. Unii născeau fel de fel de sfinți, în afară de cei care erau în calendar și de ziua sfinților nu lucrau. Școli de pregătire pentru ei, nopți nedormite, mai tot timpul îi găseai prin vestiare „odihnindu-se". Barem între 20 și 29 august în atelierul nostru bătea vîntul.

— Dar ce era între 20 și 29 august ?

— Bălci la Bîrlad... Alergam după ei prin bîlci și-i aduceam la fabrică. Încet, încet apele s-au limpezit. Organizația U.T.M. de aici s-a pus pe picioare. Era la început, în 1953. Astăzi... Îl vezi pe tînărul acela cu bască ? Îi Ivaș Vasile. Unde era o bătaie nu se putea să nu fie și el. Pe lista absențelor nemotivate, nu se putea să nu fie trecut și numele lui de 2—3 ori pe săptămînă. Barem la rebuturi era pe primul loc. Astăzi conduce, e șeful unei brigăzi fruntașe. La fel Popescu Tudor, de la „inele mari", lipsea o zi după fiecare bal și baluri erau în fiecare săptămînă. Astăzi și el conduce o brigadă fruntașă. Aveam atunci un rebut admis de 5%. Se lucra cu zece ba și cincisprezece la sută rebut.

— Astăzi ?

— Astăzi lucrăm cu 0,92% și pînă la sfîrșitul anului atelierul nostru vrea să-și ia adio de la rebut.

— Cum ați reușit să-i creșteți pe oameni ?

— Comuniștii au avut de lucru, nu glumă. În perioada aceea n-au știut ce-i aia odihnă.

— Și procentul de rebuturi cum l-ați scăzut ?

— Toți spuneau atunci că sub 10 la sută rebut nu se poate lucra. Am format o brigadă model. Le-am arătat că se poate. Astfel am organizat întreceri între brigăzi, între schimburi.

— Desigur că schimbul I dă un randament mai bun.

— Da de unde... La început da, dar astăzi toate cele trei schimburi sînt la același nivel. Și o calitate superioară.

Rulmenții fabricați la Bîrlad sînt recunoscuți pretutindeni. Recepționerii aduc felicitări bîrlădenilor.

Mironescu Valer este șef de atelier la „inele mari". Urmează o școală de maiștri. Locuiește într-un apartament din cele două blocuri construite în acești ani. E căsătorit, iubește literatura, teatrul...

În anul 1947 pornise de acasă desculț, cu o lădiță în spinare...

N. TODIRAȘ

Zi de odihnă la Poiana Răchiteli, comuna Cerbăl, regiunea Hunedoara

Fotografia : prof. V. ORZA

Minunile radioelectronicii

În ultimii ani electronica a făcut progrese uriașe, ajungînd ca astăzi să ocupe, în mod incontestabil, primul loc în ierarhia tehnicii contemporane.

În toate domeniile, electronica este chemată să rezolve probleme noi, reușind să imprime un avînt neobișnuit științelor. Lista tributarilor electrotehnicii nu este numai foarte lungă ; ea cuprinde și apropieri cu totul surprinzătoare : matematica, biologia, fizica, chimia, cinematografia, ramuri din cele mai importante, pentru care intervenția electronicii moderne a fost hotărîtoare. Mai amintim și apariția unor ramuri create direct de electronică : cibernetica, radioastronomia.

Oamenii de știință sovietici au acordat, încă de la primele începuturi, atenția cuvenită electronicii, fapt care a avut drept consecință faptul că astăzi Uniunea Sovietică se află în frunte și în acest domeniu. Aproape că nu trece lună în care să nu aflăm despre succese noi ale electronicienilor și radiotehnicienilor sovietici. Lucrările lor au deschis noi și minunate perspective de dezvoltare.

Dispozitivele de memorizare

de concepție nouă reprezintă poate perspectiva cea mai pasionantă. Datorită elementelor din ce în ce mai mici, se pot construi „memorii electronice" din ce în ce mai cuprinzătoare și mai sigure. Dacă numai cu zece ani înainte un dispozitiv de memorizare putea stoca cel mult cîteva sute de mii de unități de informație, astăzi prof. Gutenmaher împreună cu colectivul său concepe și pune la punct un dispozitiv de memorizare care să poată stoca sute de miliarde de unități de informație, înmagazinînd toată știința umană ! Accesul la oricare din informațiile stocate s-ar putea face în mod foarte rapid și foarte simplu, pe cale electronică. Acest memorator ideal va reprezenta o revoluție, ale cărei consecințe încă nici nu le putem bănui și va atrage o extraordinară accelerare a progresului tehnic și științific. Această perspectivă se datorește în ultimă analiză realizării unor elemente de memorie extrem de mici, din care pot încăpea sute și chiar mii într-un centimetru cub.

Amplificarea fără zgomot de fond

constituie o altă înnoire revoluționară, datorită savanților sovietici Basov și Prohorov, care au realizat amplificatorul molecular, pentru care au fost distinși cu Premiul Lenin. În Uniunea Sovietică se mai lucrează de asemenea și la realizarea unui alt tip de amplificatori fără zgomot de fond, așanumiții „amplificatori parametrici". Noii amplificatori permit detectarea și amplificarea unor semnale fantastic de slabe. Pe această cale, prin cuplarea cu diverse alte aparate speciale se vor putea cerceta fenomene care pînă acum ne erau ascunse din cauza intensității lor extrem de reduse. Astfel vom putea cunoaște tainele gravitației, vom putea urmări procesele din interiorul celulelor vii, vom descoperi o lume de fenomene cu totul noi, nebănuite. Noii amplificatori vor permite să se realizeze legături radio sigure cu navele cosmice plecate în călătorii îndepărtate. Mai mult, cu ajutorul lor se va reuși poate realizarea unuia din cele mai îndrăznețe visuri ale omenirii : recepționarea radiosemnalelor trimise de către alte ființe raționale care trăiesc în depărtările spațiului cosmic.

Radioviziunea

ne va permite să observăm obiecte îndepărtate, indiferent de condițiile de vizibilitate : noapte, ceață, nori, fum. După cum arată acad. Aksel Berg, această problemă va fi rezolvată prin folosirea unor unde radio cu lungime foarte mică — unde milimetrice. Cu ajutorul lor se vor putea observa cu precizie și cutrurile și detaliile obiectelor îndepărtate, nu numai poziția lor, așa cum se întîmplă în radiolocație.

„Omul de fier" — merge, vorbește, oferă un buchet de flori vizitatorilor expoziției din Moscova, unde a fost prezentat.

Ing. A. NEGREA

• *(Continuare în pag. 4-a)*

ENCICLOPEDIA „MAGAZIN"

REPORTAJ DESPRE ENCICLOPEDII

Am vizitat recent marea bibliotecă „Lenin" din Moscova. Te simți atras să scrii despre acest impunător edificiu de cultură, despre rafinamentul cu care o carte (una din nenumărate milioane) ajunge, cu ajutorul unui trenuleț electric, și mai ales datorită preceperii celor ce dirijează imensa culegere de bogății spirituală — în mîinile omului... Locul reportajului de față însă se află într-o altă parte a Moscovei, pe bulevardul Cistie Prudi.

De la vizitarea bibliotecii „Lenin" a pornit ideea lui: închipuiți-vă o sală de lectură, cu rafturi pînă la plafon, iar pe rafturi suite, suite și suite de ...enciclopedii... Aceste tomuri, mai groase ori mai subțiri, în ediții rare sau în tiraje de masă, întrunesc întinsele explicări a tot ceea ce omul, în dezvoltarea vieții sale, a simțit nevoie să explice... De la enciclopedii generale, pînă la enciclopedii destinate gospodinelor, de la dicționarul politic, pînă la enciclopedia geografică a Țării de Foc, poți afla în rafturile bibliotecii „Lenin" absolut tot ceea ce ar fi necesar pentru scrierea unui referat, pregătirea tezei de doctorat, ori pentru propria... curiozitate.

Uniunea Sovietică ocupă unul din primele locuri în lume în ceea ce privește editarea enciclopediilor. Și tirajele nu sînt dintre cele mai mici. Un singur exemplu: Marea enciclopedie sovietică s-a editat în aproape 15.000.000 de exemplare. Un calcul elementar ne arată că la 14 oameni ar reveni o enciclopedie generală, ceea ce înseamnă foarte mult în comparație cu alte țări.

Clădirea redacției editurii enciclopediilor este o oază a liniștei pe frumosul bulevard care străbate Moscova în diagonală. O liniște poate neobișnuită, o liniște însă care dă posibilitate zecilor de colaboratori științifici să așterne în ordine cuvintele, să le găsească explicațiile cele mai nimerite, și mai ales să citească, să citească și încă odată să citească.

Editura a fost creată în 1949 special pentru redactarea Marii enciclopedii sovietice, care a apărut în 51 de volume.

Lev Stepanovici Saumian, vicepreședintele Consiliului științific al edițiuni, ne relata că la redactarea acestei enciclopedii au participat aproape 16.000 de persoane, printre care 700 de academicieni, 6.500 de profesori, cîteva mii de candidați în științe. La recenzare au participat oaspeți din 35 de țări. Simpla enumerare a acestor cîteva cifre e convingătoare...

Bineînțeles că în cei 11 ani de la inițiarea atenția redacției a fost îndreptată și spre alte ediții. În acest răstimp au mai apărut, Dicționarul „Energii atomice", „Dicționarul muzical" („din păcate într-un tiraj mic, doar... 70.000 de exemplare" — se arăta nemulțumit Lev Stepanovici).

Dacă adăugăm cele 7 volume ale Marii enciclopedii muzicale și cele 7 volume (din 10) ale Micii enciclopedii sovietice, vom avea un tablou oarecum complet al activității...

Oriunde te-ai duce în Uniunea Sovietică ceea ce te impresionează din primul moment este sentimentul, pe care l-aș numi — al perspectivei.

Fie că discuți cu un simplu acar, care îți mărturisește că după terminarea școlii tehnice are perspective de a trece pe o locomotivă Diesel-electrică, fie că discuți cu contabilul-șef de la marea uzină „ZIL", care-ți demonstrează, jucîndu-se cu cifrele — cît de frumoase sînt perspectivele de dezvoltare a uzinei, fie că-l asculți pe un maestru al condeiului — toți îți vorbesc despre perspective. Îți vorbesc cu încredere, cu o scînteie de bucurie în privire, entuziaști.

Lev Stepanovici Șaumian nu mai este un om la prima tinerețe... Și totuși pasiunea cu care mi-a vorbit despre numeroasele enciclopedii în curs sau în plan de apariție m-a convins încăodată că tinerețea nu se calculează în ani...

Editura are și ea, bineînțeles, septenalul ei. Nu o să luăm decît un singur an al acestui plan.

În 1960 vor apare 22 de titluri în 2.500.000 de exemplare. Va fi terminată tipărirea Micii enciclopedii, care conține 50.000 de cuvinte.

În volumul 8, ale cărui spaturi se aflau pe masa lui Lev Stepanovici, este inclus un articol voluminos despre Republica Populară Română. Tot în 1960 vor mai apare: (socotesc simpla înșiruire a titlurilor mai edificatoare decît orice alt comentariu): Enciclopedia filosofică, Enciclopedia pedagogică și cea chimică; Enciclopedia U.R.S.S. în 12 volume, Cronica vieții economice a U.R.S.S. 1917—1958, Dicționarul enciclopedic literar în 6 volume; Enciclopedia de artă a țărilor și popoarelor lumii; Dicționarul enciclopedic teatral; Dicționarul cinematografic.

Proiectele pentru 1961 prevăd printre altele o enciclopedie agricolă în 4—5 volume, o enciclopedie a mamei și copilului, care va fi după cîte se pare unică în lume, o enciclopedie a educației fizice etc.

Rafturile bibliotecilor se vor îmbogăți, cititorii vor găsi noi și noi ediții informative de felul celor enumerate...

La Moscova, pe unul din bulevarde se află o casă a liniștii unde oamenii minuiesc cuvintele așezîndu-le în ordine, explicîndu-le, pentru ca semenii lor să poată afla cît mai multe lucruri despre tot ceea ce ne înconjoară, despre tot ceea ce constituie viața planetei noastre și chiar... a altora.

Alexandru STARK

Cinematografie și televiziune

Dincolo de aspectul comercial propriu economiei capitaliste, legăturile dintre cinematografie și televiziune sînt deosebit de interesante și deschid perspective vaste pentru viitor în țările lagărului socialist unde ele nu sînt supuse concurenței.

Înainte de toate se cere precizat că televiziunea folosește, în foarte mare măsură filmul și nu numai cel standard de 35 mm. ci și pe cel de 16 mm. care este mult mai economic și mai simplu de mînuit în decursul operațiilor tehnice pe care le suferă în timpul producerii sale. Dar adevărata revoluție tehnică în materie își are originea tot în studioul de televiziune, prin experimentările în curs privitoare la înlocuirea peliculei obișnuite în bandă magnetică pentru înregistrarea imaginii. Banda magnetică reprezintă avantaje uriașe, înregistrarea ei fiind de o maximă simplitate și eliminînd un șir întreg de complicate operațiuni de developare a peliculei folosite astăzi. Desigur că, pornind de aci, în viitor întreaga producție cinematografică va fi reprofilată pentru folosirea bandei magnetice. Televiziunea nu este numai o consumatoare de filme. Un aparat denumit **Kineskop** sau **Telerecording** înregistrează o emisiune finită de televiziune, transformînd-o implicit într-un film. Efortul depus deci pentru realizarea unei emisiuni își sporește infinit utilitatea, aparatul în cauză producînd, în ultimă instanță, fără nici o dificultate, un film ce se poate repeta după dorință.

Aparatul de luat vederi al televiziunii este mult mai sensibil decît aparatul de filmat. Aceasta sporește avantajele procedeului amintit. Reducîndu-i-se în viitor volumul, aparatul va putea fi folosit pe o scară mult mai largă, cuplîndu-se un șir de aparate cu un Kinescop și realizîndu-se astfel, cu maximă simplitate, filme care necesită azi mari eforturi organizatorice.

Dezvoltarea pe această linie va duce la răspîndirea într-o asemenea măsură a filmelor, încît ele vor fi la îndemîna tuturor, așa cum sînt astăzi cărțile. Așa cum posesorul unui magnetofon poate înregistra, orice emisiune de radio, așa va putea proceda posesorul unui Kinescop cu emisiunile de televiziune. Bibliotecii sau fonotecii personale a oamenilor li se va adăoga așadar o filmotecă proprie. Departe de a dispare, filmul va deveni realmente și într-o proporție uriașă familiar tuturor și abia atunci, probabil va fi epoca sa de înflorire, pentru că arta filmului va fi nu numai cunoscută foarte pe larg de toți, dar va putea fi practicată de absolut oricine. Pornind de la Kineskopul magnetic vom ajunge la magnetofonul de imagini, la îndemîna oricui.

Ion BARNA

Mic dicționar de expresii celebre

CASANDRA — E un nume pe care îl întîlnim destul de des în presă (vezi „Gazeta literară" din 30 oct. 1959) și în literatură, spre a desemna persoanele care prezic nenorociri, dar ale căror prevestiri nu sînt crezute și ale căror sfaturi nu sînt urmate.

De ce Casandra? Explicația o găsim în legendele vechi grecești.

Casandra era fiica regelui Priam al Troiei și avea darul profeției, pe care îl obținuse de la Apollo în schimbul făgăduinței că-i va acorda favorurile. Dar, după ce a căpătat darul profeției, n-a mai vrut să se țină de cuvînt și atunci Apollo s-a răzbunat, făcînd ca nimeni să nu dea crezare prorocirilor ei. Iată originea și semnificația ce se acordă numelui de Casandra.

CALIF DE O ZI — De unde această expresie și ce înseamnă?

Ea vine tot din basmele arabe cuprinse în „O mie și una de nopți" (vezi „Lampa lui Aladin"). Se povestește acolo că un june din Bagdad, pe nume Abu Hassan și-a destăinuit într-o zi unui oaspete necunoscut visul lui de fericire: să fie calif (prinț domnitor mahomedan) măcar o singură zi. Habar n-avea că oaspele misterios era însuși Harun al Rașid, singerosul și temutul calif de Bagdad, care într-adevăr a existat și a domnit prin jurul anului 800.

Pe Harun al Rașid l-a amuzat dorința tînărului. I-a turnat în vin un praf care să-l adoarmă și a dat poruncă să fie transportat la palat și cînd se va trezi, să i se dea toate onorurile, spre a-l face să creadă că realmente este calif. Zis și făcut. Timp de o zi Abu Hassan gustă din plăcerile califatului, dădu ordine și făcu pe capitul în toată regula. Iar seara a fost din nou adormit și dus înapoi acasă.

Celebrul compozitor francez Offenbach s-a inspirat din această poveste, pentru a scrie o operetă amuzantă și „Calif de o zi" a intrat definitiv în vorbire, spre a desemna un stăpînitor efemer, pe cineva care numai pe extrem de scurtă durată deține o putere. În sensul acesta a folosit expresia și marele scriitor Tolstoi în romanul său „Învierea" la adresa unui vice-guvernator care foarte scurtă vreme a ținut locul guvernatorului.

La noi, Caragiale a scris o povestire intitulată „Abu Hasan".

CASANOVA — E corespondentul italian al faimosului spaniol Don Juan. A trăit mai aproape de noi (în secolul al 18-lea), dar se pare că l-a întrecut în frumusețe, în cabotinaj și în cuceriri galante pe premergătorul său. Deosebirea între ei este că Gian.Giaccomo de Casanova a fost un aventurier și pe alte planuri și că s-a făcut ilustru pe un cîmp mult mai vast ca activitate și întindere geografică.

Don Juan e spița nobilă de cuceritor; Casanova — spița burgheză. Termenul de Casanova e folosit atunci cînd don-juan-ul la care ne referim este și excroc nu numai sentimental, căci Casanova care a îmbrăcat rînd pe rînd haina de publicist, de abate, de diplomat, de... deținut, cucerea inimile și în același timp pungășea buzunarele.

Portretul lui ne arată în ce împrejurări putem întrebuința numele Casanova ca figură de stil.

CARNE DE TUN — Expresia se înscrie printre acele „cuvinte fericite" care fac carieră, prind și se răspîndesc pretutindeni, fiindcă sînt scurte, sugestive, plastice și spun tot. Expresia „carne de tun" ne arată foarte bine disprețul cu care priveau cîrmuitorii masa de oameni ce-o trimeteau cinic la moarte. Ei nu vedeau în ostășime ființe umane, fiecare cu sentimente, legături de familie, viață sufletească și materială, ci... carne, ca la măcelărie. Carne de hrănit tunul. Și aproape sub această formă a fost folosită pentru prima oară expresia de către Shakespeare, care în partea întîia a lui „Enric al IV-lea" pune în gura lui Falstaff următorul răspuns, cînd e întrebat de Enric: ce-i cu gloata pe care a adunat-o? — Hrană pentru praf de pușcă!

E drept că în traducerea romînească (E.S.P.L.A. 1957) apare „carne de tun", dar expresia aceasta datează de mai înainte. Ea a fost lansată de poetul și omul politic francez Chateaubriand, într-un pamflet antinapoleonian publicat în 1814, după restaurarea dinastiei de Bourbon în Franța. În acest pamflet, vorbind de bunul plac cu care se făceau recrutările sub Napoleon, el spune la un moment dat: „Se arăta atîta dispreț pentru viața omului... încît recruții erau numiți materie primă și carne de tun".

Expresia a căpătat o largă circulație. Sub o formă foarte elocventă o întîlnim la Gorki care, într-o prefață scrisă pentru cartea unei autoare, vorbind de femei și de felul cum erau privite altădată, spune: „...au trăit ca animalele și ca prăsilă pentru carne de tun de furnizat cazărmilor, oastei, spre a-i apăra pe moșieri, fabricanți"...

I. FLAVIUS și I. BERG

Lăutari de odinioară

Orchestra „Barbu Lăutaru" a Filarmonicii de Stat „George Enescu" a pornit din nou să ducă mesajul cîntecului popular peste hotare. Turneele acestei excelente formații au însemnat întotdeauna triumfuri, în Uniunea Sovietică, ca și Anglia, în Cehoslovacia sau pe meleagurile îndepărtate ale Chinei. Acum un veac, Vasile Alecsandri, imortalizîndu-l într-o evocare scenică pe vestitul staroste de lăutari Barbu Lăutaru, îl făcea să cînte: „Eu mă duc, mă prăpădesc, ca un cîntec bătrînesc".

Astăzi, cîntecul bătrînesc nu se mai prăpădește, nu dispare, nu e uitat. Cu o grijă pioasă și cu multă pricepere, Institutul de Folclor, creație a regimului nostru de democrație populară, păstrează și dezvoltă creația muzicală populară. Pe vremea lui, însă, Alecsandri avea dreptate. Căci odinioară, cîntecul lăutăresc se stingea, în nepăsarea ocîrmuirii și doar dragostea nespusă pentru muzica populară a bătrînilor lăutari îl mai păstra viu, pilpîind ca o flăcără firavă.

Vestiți rapsozi ai acelor timpuri, lăutarii de pe întinsul patriei noastre au devenit renumiți și peste hotare, fiind apreciați de călătorii care treceau cînd și cînd, pe drumurile întortocheate ale țărilor românești de odinioară. O călătoare engleză de acum aproape două veacuri, lady Craven, a scris cuvinte de prețuire deosebită pentru cîntăreții pe care-i auzise interpretînd la instrumente pentru ea ciudate — naiul, cobza și scripca — vechile cîntece lăutărești.

Dar despre existența lăutarilor, îndeobște robi pe moșiile boierești, pomenesc documente cu mult mai vechi, de pe la 1500, din vremea cînd încă nu exista o creație muzicală cultă și lăutarii, fără școli de muzică și fără îndrumare, învățau din tată în fiu versul duios al cîntecelor de oi și jale, al doinelor, ca și al turesului de joc al strîbelor și învîrtitelor. La horele din sat sau la petrecerile boierești, la alaiurile domnești chiar, lăutarii erau nelipsiți.

Cu o memorie de-a dreptul uluitoare, lăutarii de odinioară păstrau, din generație în generație, o uriașă comoară de hore, doine și balade, ajungînd, așa cum notează folcloristul Gh. Dem. Teodorescu, ca un bătrîn lăutar de 74 de ani, Petrea Crețu Soicaru, să-i cînte nu mai puțin de 7000 de versuri, „cea ce echivalează cu 11 cărți din „Iliada" lui Homer și încă 9 cînturi din „Eneida" lui Virgiliu". Iar ca Petrea Soicaru au fost mulți, fii, nepoți și strănepoți de lăutari. Fiindcă erau lăutari din tată-n fiu, și cei ai Soicarului, și cei ai Barbului și atîția alții.

Vestitul Barbu, care l-a emoționat pe Franz Liszt la o petrecere din casele boierului Căzlariu din Iași, era și el fiul altui vestit lăutar, Stan Barbu, cel dintîi staroste al breslei lăutarilor de pe meleagurile noastre. Renumele lui Barbu Lăutaru era atît de mare, încît fu dus și în fața țarului Rusiei, să-l desfete cu cîntecele noastre bătrînești. Dar la curtea din Petrograd a mai cîntat și cobzarul Sava Pădureanu, acum aproape un veac. Adeseori, lăutarii, apăsați de nevoi, porneau cu toții întregul țarat, să colinde lumea și se trezeau prin țări îndepărtate, așa cum i s-a întîmplat unuia, Petcu, care s-a rătăcit prin Congo și a ajuns celebru prin coloniile portugheze din Africa, pe la începutul acestui secol, așa cum nota cu surprindere geograful S. Mehedinți.

Cristache Ciolac, cu vioara lui, a încîntat pe vizitatorii Expoziției Universale de la Paris din 1889, tot așa cum Nicu Buică a dus faima cîntecului popular romînesc în toată Europa, ba chiar și peste ocean. Nicolae Picu, Grigore Vindereu și atîția alții au contribuit la propășirea cîntecelor cu neasemuit farmec pe care astăzi, atent cercetate și promovate, le învață elevii secției de muzică populară a Conservatorului bucureștean, care educă pe viitorii componenți ai orchestrelor populare.

De la meșteșugul prins după ureche și pînă la grija ce se dă astăzi comoarei de muzică populară, e un drum uriaș, ce nu l-ar fi putut străbate, oricît de talentați, lăutarii de odinioară, în vremurile apuse.

N. RADOMIR

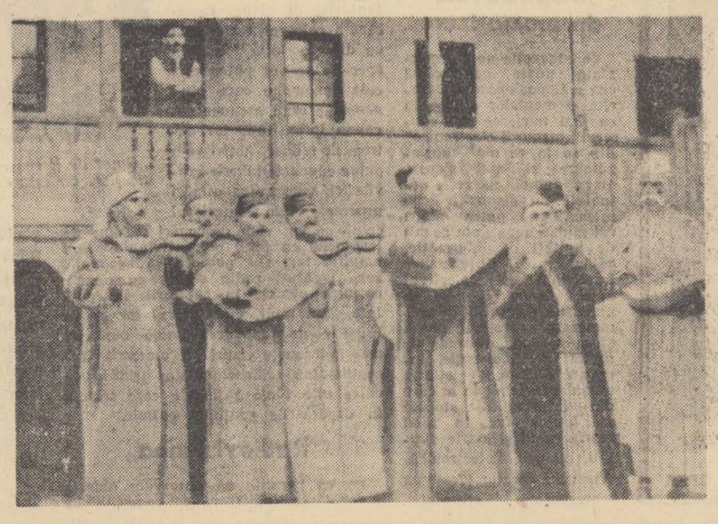

Instantanee...

Orele vieții noastre

Dacă am socoti într-o singură oră cît au economisit mii de familii începînd de luni dimineața, am căpăta o cifră însemnată. Orele vieții noastre își au ineditul lor palpitant și — important este — noi ni le făurim. Gospodina Charlotte Luca a venit să cumpere metraj de perdele. A cumpărat trei metri și în loc să plătească 79 lei și 50 bani metrul a plătit numai 23 și 50 de bani metrul.

— Deci cît ați economisit?

— 168 de lei.

Soțul Charlottei Luca este inginer la uzinele „Semănătoarea".

— Și fruntaș în producție.., adaugă repede proaspăta noastră cunoștință. „Fruntaș în producție" — „economii" iată două noțiuni care se confundă și se condiționează. Căci, tocmai datorită muncii neobosite în producție este posibil fiecare pas înainte pe calea creșterii bunăstării oamenilor muncii.

Faptele vorbesc de la sine

La magazinul de ceasuri de mînă de pe bulevardul Magheru este o mare afluență de cumpărători. Gheorghe Miroslav este mecanic la uzina Grozăvești.

— Ați cumpărat ceva?

— Da, un ceas.

— Și cît v-a costat?

— 487 de lei în loc de 650 de lei cît costa înainte.

Apoi l-am întîlnit pe stradă pe pensionarul Ion Gheorghiu cu un pachet sub braț.

— Mi-am cumpărat o pereche de pantofi cu talpă microporos.

— Și cît ați economisit?

— 22 de lei.

L-am lăsat apoi în pragul unei cofetării.

— Să iau nepotului o ciocolată, căci s-a ieftinit și ea.

Oamenii fac economii, banul este prețios. Ei știu că dacă astăzi trăiesc mai bine se datorește politicii înțelepte a partidului.

Oamenii citesc cu atenție ziarele. Iată aici în ultima pagină o știre: „Potrivit datelor biroului vest-german de statistică, prețurile la încălțăminte din Berlinul occidental au crescut în luna mai 1960 în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut cu 13,5—24,1 la sută. Concomitent au crescut prețurile la unele produse textile. Prețurile la aceste mărfuri au crescut în decurs de un an cu 5,8—20,3 la sută".

Faptele vorbesc de la sine!

*

Începînd de săptămîna aceasta a sporit numărul posesorilor de motociclete. La magazinul „Electrotehnica" de pe bulevardul Magheru, s-au vîndut în prima oră a dimineții 15 motociclete. Să ne uităm pe lista cumpărătorilor: Ștefan Grapostan (profesia — miner); Nicolae Manea (profesia — ajustor la „Termotehnica"), Teodor Nicolae (profesia — tehnician); Nicolae Mihăilescu (profesia — operator la laboratorul Mogoșoaia) și așa mai departe.

Mai e nevoie de adăugat ceva? Doar de subliniat hotărîrea fermă a tuturor de a munci cu toată dragostea sub conducerea partidului, pentru a-și făuri o viață tot mai bună.

Oamenii își făuresc propria lor fericire, cu brațele încordate, cu privirea limpede îndreptată spre viitor.

D. TABACU

EA: — Uite ce perdele și-au cumpărat vecinii, mă întreb cum o să mai știu ce se întîmplă la ei!...

Desen de Gh. CHIRIAC

Năbădăioșii!

(Urmare din pag. 1-a)

cial, șiclit cu fel de fel de pretenții și „pisălogeli".

De ce să nu recunoaștem că tare ne-am ofări dacă am înlocui numai o zi pe casierul de la C.F.R. sau pe funcționarul de la magazinul „Victoria", în special pe acel de la raionul de încălțăminte pentru femei? Trebuie mare răbdare, o profundă înțelegere a sarcinei publice pe care o prestezi, ca să faci față cu seninătate năbădăilor anumitor cetățeni.

Intră unul la magazinul „București" și cere niște articole de toaletă. Săpun, lame de ras, pastă de dinți. Funcționara facturează repede, mai e lume care așteaptă și în definitiv cumpărătura nu e complicată. Dar vedeți dv., asupra pastei dentare clientul nu era pe deplin hotărît. A cerut să i se schimbe „Clorofila" cu „Cristal".

Funcționara rectifică articolul și prețul. Mușteriul vrea să miroasă conținutul tubului, și după ce i se satisface dorința, strîmbă din nas. Nu-i place. Cere „Disiol". Nici ăsta nu-i place. Trece în revistă marfa din raft și optează în cele din urmă pentru... praf de cretă. Alte bonuri, pierdere de vreme, vînzătoarea continuă a fi tot așa de serviabilă, nu-și iese din sărite, nu scrîșnește din dinți, nu oftează.

Am asistat la scenă, gata să explodez. Clientul a luat în cele din urmă bonul și l-am văzut ieșind pe ușă afară, fără pachet. În drum spre „casă" s-a răzgîndit!

Îmi vine în minte o întîmplare petrecută pe la începutul sezonului, la strandul Obor. Personajul, rotofei, a ieșit afară s-a răstit la casier. Ghișeul e la stradă.

— Dă-mi banii înapoi!

Din discuția aprinsă cu casierul am înțeles că amatorul de soare și apă se socotea frustat. Bazinul mare, pentru înotători, era... uscat. Pînă aici avea dreptate. Vreo șase zile, printre care și duminica, de așteptată afluență, tocmai scăldătoarea sportivilor n-avea apă suficientă.

— De ce mi-ai dat bilet dacă știi că nu funcționează cum trebuie bazinul mare?

E afișat că bazinul mare trebuie curățat.

— Anunțul e valabil pentru o zi-două, nu pentru șase. Credeam că l-ați uitat pe fereastra ghișeului. Cum să-mi închipui că sleiful și curățitul unui bazin necesită o săptămînă? E vară, domnule, și publicul vine la strand să se răcorească, nu să se plimbe în albia de ciment uscată.

— Aveți dreptate, dar mai sînt două... E adevărat, mai mici, dar suficiente pentru nevoile publicului. Sîntem încă la început de sezon.

— Tovarășe, eu am venit pentru bazinul mare!

— Dar dacă e în curățire ce vină am eu? Celelalte două sînt destul de încăpătoare.

— Te rog să nu-mi recomanzi dumneata ce nu mă interesează!

Am intervenit:

— Iartă-mă că mă amestec. Ești înotător?

— Nu sînt. Și ce-i dacă nu sînt înotător? Bazinul mare intră la preț. Am plătit și trebuia să fie plin.

Peste o clipă, calmat, împărtășindu-mi la ureche, să n-audă casierul:

— Nici nu mă interesează bazinul ăsta. Dar mi-a spus drăguța — înțelegi matale — că mă așteaptă la bazinul mare. De trei ceasuri stau și nici pomeneală. Ea este sportivă. A văzut că nu-i destulă apă în bazinul mare și a plecat. Uite, mi-a ars soarele nasul. Spune și dumneata, asta-i administrație? Să-și bată joc de clienți?

— Trebuia să-i dai întîlnire la buvetă. Era mai sigur.

Vecina mea, de care temperamentul nervos o face să fie cea mai asiduă și prolixă colaboratoare a condicei de reclamații, e scandalizată de succesul magazinelor cu autodeservire.

— Auzi, inovație! Să nu te mai poți certa cu vînzătorii!

F. BRUNEA—FOX

DANIELA ȘI AȘCHIUȚĂ

Este ora 9 dimineața. Mii și mii de butoane s-au răsucit aproape în același timp și pe micul ecran al televizorului a apărut o imagine familiară spectatorilor mici și mari: Daniela.

— Bună dimineața, dragi copii!

— Bună dimineața! Bună dimineața! — răspund voci subțirele, aparținînd unor „persoane" foarte curioase și foarte nerăbdătoare.

— Astăzi vă vom prezenta...

A început emisiunea pentru copii și, ca de obicei, Daniela și nelipsitul ei „colaborator" Aschiuță, își desfac sacul cu scrisori și pornesc la discuție cu interlocutorii lor nevăzuți.

— În poșta de astăzi...

Dar să părăsim pentru un timp cele două imagini de pe cadranul dreptunghiular și să pătrundem în studio pentru a face cunoștința mai îndeaproape a celor doi „actori", pe care dorim să vi-i prezentăm și altfel decît îi cunoașteți.

Profitînd de o pauză mai lungă, deschidem ușa studioului și...

— „Fii cuminte, Aschiuță!", sînt primele cuvinte pe care le surprindem chiar din pragul ușii.

— Așadar, iarăși nu-l cuminte? Întreb, cunoscînd bine năzdrăvăniile eroului din lemn și cîrpe.

— A, nu! Îl apără repede Daniela, în general ne înțelegem foarte bine. Aschiuță este destul de ascultător, chiar înțelept de multe ori, iar neastîmpărul se datorește... vîrstei lui fragede. Merge abia pe al doilea an S-a născut, sau mai bine zis, a fost creat puțin după începutul emisiunii „Poșta copiilor" și și-a început cariera de actor imediat, ca poștaș.

— Am interpretat și alte roluri — intervine Aschiuță, cu glas pițigăiat. Ehe! Cîte costume am eu... Și de bucătar, și de băiat și multe altele... — spune el, indicîndu-și garderoba ca barometru al activității sale. Păpușa nu este numai un crainic destoinic, dar și un poștaș înțelept, un bucătar priceput și... mai ales un băiețel năzdrăvan. Copiii îl iubesc, îl așteaptă nerăbdători și i se adresează ca unui vechi prieten prin multe, multe scrisori. Nu numai lui însă. Întotdeauna și Danielei, scrisorile încep invariabil prin formula devenită obișnuită „Dragă Daniela și Aschiuță"...

Plicurile poartă stampila multor orașe, multe scrisori vin chiar din tabere, din colonii — copiii nu-și uită prietenii nici în momentele cele mai fericite — iar unele sînt adresate chiar la locuința Danielei.

— Nu știu de unde mi-au aflat adresa — spune Daniela, rîzînd bucuroasă — dar primesc acasă scrisori aproape zilnic.

Ni le arată. Alege la întîmplare cîteva și le deschide. Curios! De la aproape fiecare copil aflăm, chiar de la începutul scrisorii, că sînt... cuminți și sîlitori iar rău, leneși și neascultători, sînt alții... Mihaela, Horia, Roxana, Ionică, în sfîrșit alții...

Daniela și Aschiuță aduc răspuns tuturor. Și Ioanei din str. Speranței 5 și Ancuței de pe calea Dudești 250 și lui Victoraș din Ploești, — tuturor. Transmițînd răspunsul discută în același timp cu sute de Mihaele și Roxane, învățîndu-le cum trebuie să se poarte.

Dar cine este această prietenă pe care și cei cuminți și cei mai puțin cuminți o așteaptă nerăbdători, dumnica?

O fetiță! Daniela Anencov este și ea o fetiță, care abia a absolvit școala medie.

Vorbește simplu, fără emfază, privește senin și tot ce face i se pare firesc, după cum firesc este să răsară soarele, să înflorească natura primăvara, să respiri aerul curat și bun.

Îmi place s-o ascult și o tot îndemn să vorbească:

— Povestește-ne, Daniela, despre „începuturile" d-tale artistice. Cum ai devenit crainica televiziunii?

— Nu așa dintr-o dată, ne spune ea, de data asta serioasă. Am „debutat" la școala elementară, recitînd poezia mea favorită „Iarna pe uliță". Apoi, pentru că toată lumea era de părere că am declamat frumos, am repetat-o la mai multe serbări.

— „Iarna pe uliță" a fost deci „succesul" care ți-a pecetluit cariera?

— Aș! Îmi plăcea din totdeauna teatrul. Nu știu cum, oriunde mă aflam găseam imediat drumul către căminul cultural, teatru sau alte instituții culturale. Îmi amintesc că pe la 11 ani am locuit cu părinții mei într-o comună, Budești. Acolo am activat la postul de radioficare. Și nu știu cum, întotdeauna găseam ușile deschise și oameni bucuroși să mă primească.

Daniela povestește entuziastă despre „trecutul" său artistic „foarte" lung, accentuează ea serios. Despre rolurile pe care le interpreta cînd era încă elevă — ce mult este de atunci — la casele de cultură, la piesele ce se prezentau în școală, succesul de la 14 ani într-un spectacol dat la Consiliul Central al Sindicatelor și în sfîrșit prima apariție pe ecranul televizorului.

— Școala mea pregătise un spectacol și eu eram crainicul. Aveam o emoție îngrozitoare și mi-era o frică... „Filmam" prima dată...

— Și?

— Și a ieșit bine. Toată lumea m-a felicitat pentru atitudinea degajată cu care m-am prezentat și care — mi se spunea — „se datorează faptului că tu n-ai trac niciodată". Și ca să vă spun secretul meu cel mai mare — dar asta să nu scrieți — am trac la fiecare emisiune și n-am să scap de cusurul ăsta toată viața — termină ea suspinînd copilărește.

— Și apoi?

— Apoi am mai venit odată cu școala, și tovarășii de la televiziune au fost de părere că sînt potrivită pentru crainică. Am început să colaborez și nu de mult am devenit „de-ai casei" cu acte în regulă.

— Munca la televiziune îți ia timp mult?

— Mult de tot. Repetiție, emisiune, iar repetiție, iar emisiune, uite așa mereu.

— Și-n timpul liber cu ce te ocupi?

— Mă pregătesc pentru examenul de intrare la Institutul de Artă Dramatică și... am început să turnez.

— Un film deci! Care?

— „Mîndrie". Film artistic de lung metraj cu subiect din viața oțelarilor. Autorul și totodată regizorul este Marius Teodorescu.

— Ce rol îți s-a încredințat?

— Unul minunat. Sînt o macaragistă tînără — parcă ar putea fi și altfel — care cam încurcă lucrurile...

— Atenție! Intrăm în emisiune, atenție...

S-a aprins un bec roșu. Daniela își ia grăbită rămas bun, și după cîteva clipe imaginea Danielei apare pe mii de mici ecrane, ușor dojenitoare:

— Fii cuminte, Aschiuță!...

A. MARINESCU

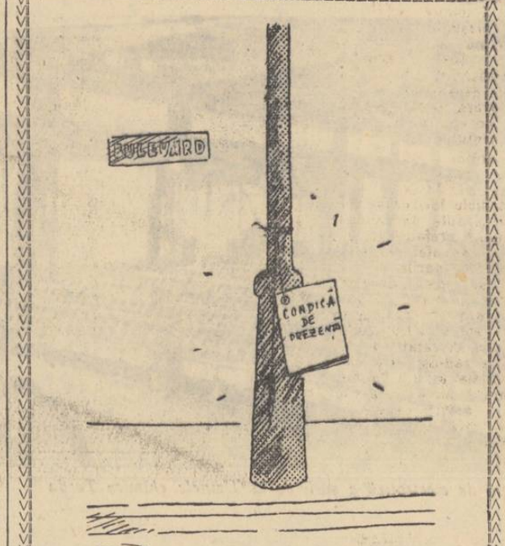

Aviz bulevardiștilor

Desen de A. PAVEN

Mai tare decît „Cocoșatul"!

De la orice film spectatorul trebuie să plece cu ceva. Eu de la acest film am plecat cu o spadă... (Trebuie să-i mulțumesc lui Jean Marais pentru posibilitatea pe care mi-a dat-o de a intra în posesiunea ei. Altfel, eram pierdut). Povestea spadei o s-o aflați de îndată.

În timp ce Lagardère omoară în stînga și în dreapta, iar spectatorii (o parte din ei neavizați), stăteau cu gura căscată și priveau spre omorul de oameni (Jean Marais fiind acela care omoară), eu am dat o goană pînă pe ecran și am smuls din mîna unui muribund o spadă.

— Ce faci cu ea? m-a întrebat soția, cînd a văzut sclipind lîngă ea spada.

— O spadă la casa omului e o comoară.

— Bine, zice, dar dacă o să te prindă vreun milițian cu ea? N-ai permis de port spadă.

— Mă descurc eu!

Acum începe povestea spadei:

Vineri 22 iulie 1960 orele 21,30, am văzut filmul „Cocoșatul". După film ne-am dus acasă și am făcut inventarul oamenilor omoriți de Jean Marais. O groază de oameni a omorît. Și știu din sursă sigură că acest talentat actor e un om inofensiv. Ce-au putut să facă din el scenaristul și regizorul!..

După ce am pus inventarul la punct și nevasta mea a adormit, am auzit la ușa de dincolo șoapte. Am auzit răsucindu-se în broasca ușii care dă în biroul meu o cheie sau un speraclu. Au deschis. Au intrat. Au aprins lumina. Au cotrobăit prin însemnările mele. Au pus stăpînire pe stiloul meu de 150 lei, cumpărat de la magazinul „Victoria", cu care scriu eu de obicei... (Iar trebuie să-i mulțumesc lui Jean Marais pentru curajul pe care mi l-a împrumutat) În biroul meu erau aproape 30 de indivizi. Toți înarmați cu cîte o spadă. Am sărit din pat, am pus mîna pe spada procurată de la „Cocoșatul" și am strigat la ei:

— Gardă!

Imi permit, din nou, o paranteză. Trebuie să spun cine erau acești 30 de indivizi și ce voiau.

Erau: un tînăr care a dat în patima beției, lăcătuș la uzinele „Mao-Tze-dun", de care m-am luat eu odată de el într-un articol pentru că lipsea două zile pe săptămînă de la servici; un birocrat de la Combinatul siderurgic Hunedoara, din a cărui cauză s-a plătit locație vreo cîteva mii de lei pentru niște vagoane socotite de el descărcate și plecate din combinat, în timp ce ele zăceau pe o linie moartă, — criticat și el de mine; unul care dă în cărți (adică un critic literar de la Cluj, care dă cu toroipanul în cărți), pe care nu l-am criticat niciodată. Nu știu ce l-o fi făcut ca să se asocieze și el acestora: un bulevardist criticat de zeci de ori de I. Avian, de sufe de ori de Sadi Rudeanu, Alexandru Andi, N. Stroe, D. V. Popa, Atanasiu-Atlas, Fred Firea, Sașa Georgescu, F. Sergiu (toți umoriști). A aflat acest bulevardist probabil că sînt prieten cu ei, d-aia a venit și el înarmat cu spadă la mine; unul născut cu două mîini stîngi, adică un neîndemînatic; unul care caută să se ridice sistem ederă, adică lipindu-se de cîte un șef demascat de subsemnatul într-un foileton, a cărui acțiune se petrecea la uzinele „Semănătoarea"; un delapidator; un chiulangiu de la uzinele „Republica"; un risipitor de materiale de la Cooperativa meșteșugărească din Bîrlad. De aceasta m-am luat acum vreo trei săptămîni. Ei era mai îndîrjit în lupta cu spadele care o să se producă după ce închid paranteza; un șperțar; un vainburș, care a cumpărat ceasuri Schafhausen la toată familia pe bază de spumă de bere; un gestionar despre care știu că a cumpărat de la un cetățean care a cîștigat la Loto Central buletinul cîștigător de 19.000 lei cu care să aibă o acoperire asupra lucrurilor cumpărate de el din furturi; și alții.

Acești 30 de indivizi care m-au asaltat cu intenția să mă ucidă erau, mai tovarăși, drojdia societății. Ce avem noi mai rău.

Aici se închide paranteza și începe lupta.

După ce am strigat eu „Gardă"! și am mai țipat ceva la ei, credeam că o să împietrească cu toții. Dar de unde! S-au repezit la mine. Îți mulțumesc (iar) Jean Marais! Am început să dau cu spada, și dăi și iar dăi... Am dat, mai oameni buni, pînă am făcut cu ei o luptă pe viață și pe moarte. Unul n-a mai rămas cu spada în mînă... Mă bărbieresc? Da! Cu lame Gillette. După ce i-am lăsat pe toți fără sabie, după ce i-am pus pe toți cu botul pe labe... (n-am omorît nici unul, eu am inimă, nu ca Jean Marais), a venit la mine un lingușitor. Îi cunoașteți pe lingușitori. Se mai găsesc din nenorocire. (Era și un lingușitor printre ei 30). Mi-a zis:

— Maestre, ești extraordinar! Ești colosal!... Ai văzut că eu nu te-am atacat, și nici n-am avut spadă. Ce-mi trebuie mie spadă? De ce să mă pun eu rău cu dumneata? De ce să-mi fac dușmani?

L-am ținut la distanță cu spada și i-am spus:

— Ce vrei de la mine?

— Ce-ai de gînd să faci cu ei?

— Îi țin prizonieri. O să mă chinui cu ei, să-i fac oameni de treabă.

— Ce-ți trebuie bătaie de cap?

Așa m-a aiurit slugarnicul acesta, că pînă la urmă m-a făcut să le dau drumul la toți.

Aveți grijă!

Nicuță TANASE

P. S. Ce mă făceam dacă Direcția difuzării filmelor nu achiziționa filmul „Cocoșatul"?

Moravuri și năravuri

POȘTA REDACȚIEI

C. DINU — București: Răspunsul la sfatul ce ni-l ceri este acesta: Dacă dorești să ajungeți maistru pe șantierul unde lucrați, adresați-vă conducerii întreprinderii și cereți-i să vă sprijine pentru a înd

Itinerar turistic

MOSCOVA

În multe țări din lume se obișnuiește ca oamenii să se refere la Uniunea Sovietică prin termenul „Moscova". Nu odată întîlnești în depeșele agențiilor de presă: „Moscova a făcut noi propuneri în problema dezarmării", „Moscova a lansat o nouă navă în Cosmos", „Moscova anunță noi succese ale economiei sovietice" etc., etc. Și oamenii au dreptate. Au dreptate, deoarece în inima și mintea oamenilor de pretutindeni Moscova reprezintă chintesența marelui stat sovietic.

Cînd spun Moscova oamenii se gîndesc la Kremlin, unde lucrează conducătorii statului sovietic, se gîndesc la Piața Roșie.

La orele cele mai potrivite pentru meseria lor, poți vedea prin Piața Roșie nenumărați pictori recreînd pe pînză imaginea atît de cunoscută și care-ți dezvăluie totuși mereu alte frumuseți dacă schimbi unghiul de observație.

Piața Roșie... Loc de aduceri aminte, loc de trecere în revistă a marilor realizări obținute de oamenii sovietici...

Piața Roșie... Unii oameni au fost tentați să creadă, în străinătate, că numele acesta a fost dat pieții după victorioasa revoluție din Octombrie. Piața este însă astfel denumită de secole și secole. În vechea rusă „roșu" însemna totodată și „frumos". Vechii moscoviți nu s-au înșelat cîtuși de puțin dînd acest nume unuia dintre cele mai mărețe și frumoase piețe din lume.

Imaginea unei statui

După ce am văzut Moscova, după ce am cunoscut-o, după ce am comparat în minte noțiunile pe care le aveam cu ceea ce observasem, am putut să tragem unele concluzii. Moscova este frumoasă și impresionantă. Ea îți încîntă inima și mintea. Străzi și bulevarde largi, case moderne și piețe întinse, poduri mari și cheiuri admirabile. Pitorescul orașului este determinat de clădirile înalte ce se îmbină armonios cu restul caselor, majoritatea lor avînd între patru și opt etaje.

Am văzut la galeriile Tretiakov celebra statuie a lui Vucetici: „Să transformăm săbiile în pluguri". Cititorii noștri și-o amintesc de bună seamă. Un bărbat de o vigoare impresionantă dă o nouă ființă săbiei pe care o transformă, cu puternice lovituri de ciocan, în fierul ce răstoarnă brazdele. Am avut senzația, privind bronzul superb, că sculptorul a reușit să materializeze nu numai ideea luptei pentru pace și a finalității ei ci și preocuparea adîncă, fierbinte și permanentă a omului sovietic de a construi în pace și pentru pace, pentru fericirea și bunăstarea omului. Am avut sentimentul că în statuia lui Vucetici este simbolizată Moscova, acea Moscovă de care vorbeam la început, în lupta ei pentru pace, dezarmare, coexistență pașnică, construcție pașnică. Întrezărești în statuia lui Vucetici, în mușchii de oțel ai bărbatului ce dă o nouă viață și un alt sens oțelului efortul creator al omului sovietic ce a construit o capitală pe măsura imensei sale patrii.

Vigoarea și armonia ce caracterizează lucrarea lui Vucetici o vezi la tot pasul, plimbîndu-te prin Moscova. O mulțime tumultuoasă umple străzile orașului. Circulația mașinilor e impresionantă. Animația nu domnește însă numai în „centru". Toate cartierele Moscovei posedă străzi tot atît de frumoase, de largi și de animate ca și impresionantul bulevard Gorki. Moscova pare lipsită de un centru, în accepția cunoscută a cuvîntului.

Moscova se extinde văzînd cu ochii. La marginea orașului se ridică într-un ritm intens orășele-satelit. Cît vezi cu ochii macaralele formează adevărate păduri, sute și sute de camioane încărcate cu panouri prefabricate vin să alimenteze coloșii de oțel ce ridică noile clădiri. Unul din marile și modernele cartiere ce se ridică, deocamdată nu are un nume, se află în sud-estul orașului. Aici se vor construi în cursul septenalului aproximativ 30.000 de apartamente, pe o suprafață de 500 hectare. Cartierul de sud-est este format din așa-numitele micro-arondismente. Cea mai mare parte a caselor va avea patru etaje întrucît experiența a dovedit că acesta este tipul de bloc cel mai agreat de locatari și cel mai economicos totodată. Numai cinci la sută din imobile vor avea opt etaje. Noile cartiere vor fi legate de restul orașului printr-o linie de metrou.

Sîmbătă, după amiază

În toate zilele săptămînii se vede cu ușurință că moscoviții duc o viață trepidantă. Această uriașă metropolă este părăsită însă de oameni ca prin farmec, în primele ore ale după amiezii, sîmbătă. Sute de mii de oameni pleacă cu propriile lor mașini sau cu trenurile electrice în împrejurimile Moscovei. Orașul se golește de oameni, de mașini. Străzile devin mai liniștite. Nici în magazine nu mai sînt atîția cumpărători. Poți găsi mai ușor bilete chiar la cinematograf.

Fenomenul nu e specific numai capitalei. L-am întîlnit pe malul Niprului, la Kiev, l-am observat de asemenea la Leningrad. Au fost amenajate zeci și zeci de locuri, pe marile șosele naționale, ce sînt puse la dispoziția turiștilor ce vor să petreacă vacanța sau numai cîteva zile, în corturi. De-a lungul șoselelor, în locuri pitorești au fost amenajate locuri speciale de parcare, la o distanță de cîte 200—300 de km. Ele se întind cam pe două hectare, sînt electrificate, și sînt capabile să adăpostească între 150—200 de persoane și 50—60 de mașini.

Meserii care dispar

Pe măsura dezvoltării tehnicii apar întotdeauna noi îndeletniciri. Dar sînt și unele care dispar. Fenomenul nu ține însă numai de dezvoltarea tehnicii ci și de dezvoltarea conștiinței oamenilor. La Moscova, ca și în celelalte mari orașe sovietice, poți observa cum e pe cale de dispariție meseria atît de cunoscută a încasatorilor din tramvaie și autobuse. Din ce în ce mai multe autobuse și tramvaie circulă acum fără încasatori. Fiecare călător își ia singur biletul, după ce în prealabil a introdus banii într-o cutie anume amenajată.

Pentru unii dintre noi ar fi poate de inimaginat ca însuși încasatorii să ceară desființarea propriei lor meserii sub pretextul că aceasta a devenit inutilă. Și, totuși, acesta e adevărul. O asemenea „ciudată" întîmplare a avut loc la Moscova. Taxatorii s-au adunat în cadrul unei conferințe și au cerut să fie trecuți în alte munci! Problema nu are numai o importanță materială, sub aspectul economiilor ce se realizează, ci o mare semnificație morală. Or, aceasta este cu mult mai important. În momentul de față se apreciază, în urma apariției acestei inițiative, că în viitorii 7 ani se vor economisi 400 milioane de ruble și că 10.000 de persoane vor fi disponibile pentru alte munci. Foștii încasatori învață meseria de șofer sau se pregătesc pentru a îndeplini alte munci în cadrul rețelei transporturilor. Mai notăm un amănunt interesant. Conducătorii autobuselor, tramvaielor și troleibuselor îndeplinesc încă o sarcină ce contribuie la o mai bună deservire a călătorilor. Ei anunță la microfon stația în care a ajuns vehiculul precum și stația care urmează. De asemenea, în vagoanele fără taxatori ei schimbă banii călătorilor spre a facilita acestora cumpărarea biletului.

La „Clubul întîlnirilor distractive"

— Vă recunoașteți vinovat?

— „Mă recunosc vinovat că am zburat deasupra teritoriului sovietic și că la punctele fixate de-a lungul traseului zborului am declanșat butoanele respective ale aparaturii speciale instalate pe bordul avionului. După cum cred, ve. Explicabil. Piratul aerului spera să rămînă nedescoperit, nepedepsit. Dar nu a fost așa. Ne-am amintit că ziarul american „Wall-Street Journal" compara misiunea de spionaj a avionului doborît cu un popă prins noaptea în timpul unei distracții nebinecuvîntate de evanghelie. Comparația ar fi fost mai justă însă dacă s-ar fi referit la un bandit care intră noaptea într-o casă străină...

Pavilionul era deosebit de interesant. Putea fi văzut costumul „de scafandru" al lui Powers, combinezonul de vară, casca purtînd numărul (29) spionului, hărțile cu traseul zborului. Pe o bandă de magnetofon erau înregistrate, și le-am ascultat, semnalele stațiilor sovietice de radio-locație, semnale înregistrate de Powers.

Avionul a fost doborît, după cum se știe, la Sverd'ovsk. Rachetiștii sovietici l-au doborît într-o clipită.

*

Cercetînd viața poporului sovietic, realizările lui excepționale, întrezăream în ele realizările noastre de mîine. Pentru noi, oameni ce trăim într-un stat socialist, acest mîine e foarte aproape.

Eugen PHOEBUS

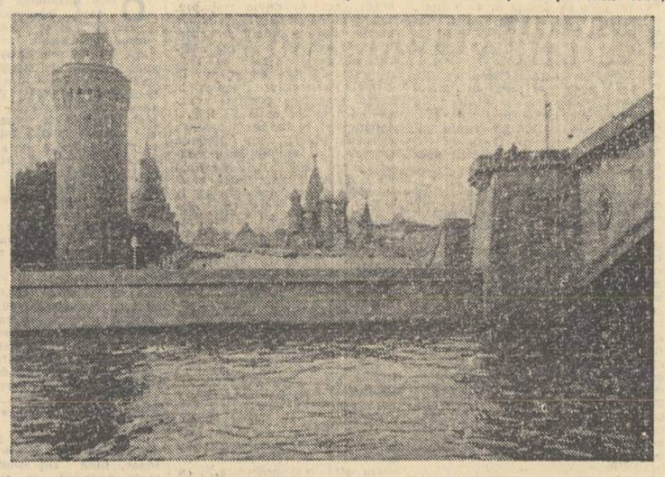

Zidurile Kremlinului și biserica Blajenoi văzute de pe rîul Moscova.

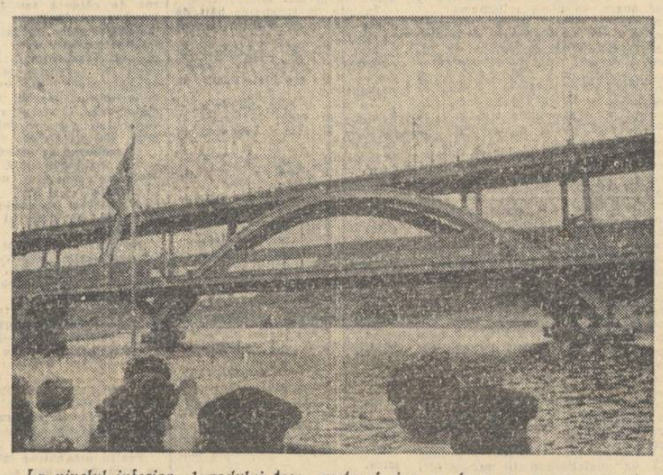

La nivelul inferior al podului trece metroul, iar pe deasupra șoseaua pentru automobile.

În fața Universității Lomonosov flutură steagurile tuturor statelor ai căror studenți învață acolo; printre ele și steagul R.P.R.

Situația școlilor engleze

De curînd, pe baza unor minuțioase cercetări la fața locului, Uniunea Națională a Învățătorilor englezi a publicat un raport ce dezvăluie condițiile mizere în care se află o mare parte a școlilor din Marea Britanie. Potrivit raportului, elevii și învățătorii din 1488 de școli din Anglia și Wales își desfășoară activitățile școlare în clădiri foarte vechi, adevărate piese de muzeu, cu săli de clasă și cancelarii necorespunzătoare, adesea invadate de șobolani, prost alimentate cu apă și electricitate, lipsite adeseori de cele mai elementare instalații sanitare etc. Deosebit de semnificativă este următoarea cifră, citată din raportul amintit: 911 din clădirile școlilor în funcțiune au fost construite înainte de anul 1900, multe dintre ele chiar în secolul XVIII.

Situația îngrijorătoare în care se află o mare parte a școlilor engleze a dat naștere la numeroase plîngeri și proteste din partea învățătorilor și elevilor, la moțiuni și interpelări în parlament. Toate aceste acțiuni au rămas însă practic fără rezultat, promisiunile autorităților fiind uitate, planurile de construcții reduse numeric sau pur și simplu abandonate. Explicînd fondurile infime destinate reamenajării și construirii de noi școli, ministrul de resort a invocat motivul realizării de „economii". De remarcat totuși că acest regim de economii nu afectează cu nimic cheltuielile militare, care în anul bugetar curent au crescut cu aproximativ 10 la sută.

Congo, în aceste zile

— Regret, domnule ministru, dar avionul nu va putea decola. Nu avem autocisterne.

— Cum nu aveți? E posibil acest lucru pe un aeroport atît de mare, pe care aterizează zilnic zeci de avioane?

Belgianul Deltour, șef de serviciu al companiei Shell, pe aeroportul congolez Luluabur, nu răspunse. Ridică doar din umeri, iar în priviri îi ghicești o bucurie răutăcioasă.

— Repet, domnule ministru, că nu avem autocisternă pentru aprovizionarea cu benzină a avionului rusesc...

Avionul căruia i se refuza benzină era unul dintre aparatele sovietice care au venit încărcate cu alimente pentru populația din Congo. După sosirea în țară, avionul a fost îndrumat urgent către o zonă dependentă de orașul Luluabur, unde s-a semnalat o lipsă acută de alimente. Aparatul nu putea pleca însă într-acolo deoarece funcționarul belgian al firmei Shell sabotează. Pe aeroport a sosit și Ilunga, ministrul Lucrărilor publice în guvernul congolez. La cererile sale energice, funcționarul belgian este nevoit pînă la urmă să ia legătura telefonică cu șeful său... americanul Parks. Și acesta se situează pe o poziție obstrucționistă. Promite benzină pentru a doua zi. Dar nu-și respectă promisiunea nici a treia zi...

Această întîmplare, pe care o relatăm după presa internațională, este semnificativă pentru ceea ce în paginile externe ale ziarelor sînt denumite pe scurt „Evenimentele din Congo". Tînăra Republică congoleză are de luptat nu numai cu înapoierea crîncenă în care a fost ținută de colonialism, dar și cu sabotajul organizat al colonialiștilor; pe de o parte de aparatul tehnico-administrativ belgian care lucrează în Congo iar pe de altă parte de trupele interviniste care dezorganizează transporturile, confiscă produse alimentare, aruncă în aer clădiri, bombardează și pîrjolesc. Și toate acestea, făcute cu un singur scop: „să învețe minte pe congolezi ce înseamnă a voi să se administreze ei înșiși", după cum scria revista franceză „L'Express". Colonialiștii au căutat să loviască în tînăra republică și cu ajutorul marionetelor lor africane de felul lui Chombe, care a încercat să rupă provincia Katanga de restul Congoului.

Corespondenții de presă din Congo relatează însă că, deși trupele agresoare au ajuns să ocupe pînă și capitala țării, Leopoldville, manevrele care au urmărit să înghenuncheze tînăra republică încep să eșueze. Sub presiunea opiniei publice, ocupanții belgieni au fost siliți să evacueze cîteva orașe, între care și Leopoldville. Încet-încet, în ciuda sabotajului întreprins de cercurile colonialiste viața a reînceput să intre în normal în capitala Congoului. Cu toate că specialiștii belgieni au fost transportați urgent la Bruxelles, telegraful din Leopoldville a început să bată normal, a început să funcționeze și poșta și radioul. Și-au reluat activitatea și o serie de instituții; șoselele sînt deminate.

Cu toate greutățile prin care trece țara, guvernul congolez a prezentat parlamentului spre examinare un amplu plan de construire a statului Congo, care prevede dezvoltarea economică a țării, pe baza industrializării...

Complotul împotriva Republicii Congo n-a încetat încă. Dimpotrivă. Nevoite să se retragă din cîteva orașe, trupele agresive belgiene s-au regrupat în alte regiuni și refuză să părăsească țara. Printr-o serie de manevre mai mult decît ciudate, trupele O.N.U., care trebuiau să ajute tînăra republică pentru a se elibera de cotropitori, se pare că fac mai mult jocul ocupanților.

Congo trece prin zile grele. Dar nici o uneltire a colonialiștilor belgieni, ajutați de partenerii lor din N.A.T.O., nu va reuși să înfrîngă lupta eroică a poporului congolez pentru independență, pentru scuturarea definitivă a jugului odios al colonialismului.

Minciuna are picioare scurte..

În zadar s-a străduit mister Cabot Lodge, în ședințele Consiliului de Securitate al O.N.U., privitoare la noile acțiuni agresive ale aviației militare americane împotriva U.R.S.S., să convingă lumea că versiunea ticluită de autoritățile americane despre avionul-spion „RB-47" ar corespunde realității. Nici pledoariile sale lipsite de argumente faptice, nici melodramele sale de bîlci, pe deasupra și prost regisate, n-au reușit să susțină falsa teză a Washingtonului care pretinde, în ciuda evidenței, că avionul „RB-47" n-ar fi încălcat spațiul aerian al Uniunii Sovietice.

Cercurile conducătoare americane n-au învățat nimic din pățania cu „U-2" cînd din minciuna, ridicată la rang de declarație oficială, s-a ales praful prin căderea „din cer" a spionului Powers. Altfel nu s-ar putea explica de ce Washingtonul încearcă din nou să scape de răspundere.

Dar ceea ce n-au învățat cercurile conducătoare americane, a învățat în schimb opinia publică; drept care a refuzat din capul locului să dea crezare versiunii americane privitoare la „RB-47". Că așa stau lucrurile reiese clar din ceea mai mare parte a presei occidentale — inclusiv americane. Consemnînd refuzul multor cercuri politice și al opiniei publice largi, chiar din țările aliate cu S.U.A., de a acorda credit versiunii susținută de Cabot Lodge în Consiliul de Securitate, revista vest-germană „Der Spiegel" (care nu poate fi suspectată de „sentimente antiamericane") scoate în evidență falimentul falsificatorilor de la Washington.

Reamintind ridicola afirmație a guvernului american care pretindea că avionul-provocator „RB-47" ar fi întreprins „cercetări electromagnetice" „Der Spiegel" scrie: „Tradusă din obișnuitul jargon al serviciilor secrete, expresia «zbor de cercetări electromagnetice» înseamnă un zbor de recunoaștere militară, cu scopul de a depista stațiunile de radar și de radiolocație inamice, pentru a dobîndi informații privitoare la stadiul pregătirilor militare adverse și pentru a descoperi, spre uzul propriu, căi de pătrundere în vederea unui atac". Iată așadar cum chiar o revistă ca cea susținută e nevoită să confirme caracterul agresiv al misiunii de spionaj și provocare încredințată de Pentagon avionului „RB-47".

Reamintind vechiul proverb: „Cine minte odată nu mai e crezut niciodată", „Der Spiegel" arată că după cele întîmplate cu „RB-47", „ca urmare a minciunii demascate în cazul „U-2" — Eisenhower a fost nevoit să ia la cunoștință că chiar «tovarășul său de arme, Harold», primul ministru al Marii Britanii, Macmillan, trimite sub presiunea opiniei publice din propria-i țară, pe emisarul său, lordul Hood la Departamentul de stat. E vorba de demersurile făcute de guvernul englez pe lîngă cel american în vederea revizuirii acordurilor anglo-americane privitoare la bazele militare ale S.U.A. de pe teritoriul Angliei.

Deși negocierile ce se duc în această privință între Statele Unite și Anglia n-au alt scop decît să arunce praf în ochii poporului englez care este neliniștit de consecințele ce le poate avea pentru securitatea lui și pacea mondială menținerea bazelor americane pe teritoriul său și folosirea lor în scopuri agresive și provocatoare, începerea acestor negocieri din inițiativa guvernului britanic au o profundă semnificație. Acest lucru îl recunoaște și amintita revistă vest-germană care, subliniază că prin demascarea acțiunii provocatoare săvîrșită de S.U.A. cu avionul „RB-47", Uniunea Sovietică „a dat politicii bazelor militare dusă de America o a doua lovitură sensibilă".

Azi nu mai e pentru nimeni un secret că Statele Unite se ciocnesc pe zi ce trece de dificultăți tot mai mari în menținerea rețelei lor de baze militare pe teritoriile țărilor aliate cu ele, ca urmare a creșterii mișcărilor populare din respectivele țări pentru lichidarea primejdioaselor baze. „Bombardierele atomice americane" au fost nevoite să plece din Franța..." — scrie în această ordine de idei revista „Der Spiegel". „Departamentul de stat contează zilnic pe izbucnirea unor noi excese antiamericane în Japonia. Din Norvegia, peste Italia, pînă în Pakistan, crește neliniștea în legătură cu sentimentul că bazele aeriene americane vor deveni în caz de război prima țintă a grindinei de rachete sovietice", fapt care, conchide revista, „va duce la slăbirea mai departe a sistemului american de baze".

Aceasta e o realitate în fața căreia chiar cele mai gogonate minciuni ale Washingtonului rămîn neputincioase.

A. STANCIU

Ziua începe cu o împușcătură

Unele firme producătoare de ceasornice din Germania federală, caută să țină pasul cu politica Bonnului. În jocul ceasornicelor obișnuite, devenite aproape tradiționale, ele produc ceasornice „de tip nou", înzestrate cu aparatură de producție americană. La fiecare oră nu vreun cuc oarecare anunță trecerea timpului ci răsună zgomotul unei împușcături. Se pare că cineva este interesat ca locuitorii din R. F. Germană să se obișnuiască cu aceste zgomote...

ARTA NIMICULUI

Ce ați spune dacă într-o bună zi, intrînd într-o locuință străină, gazda v-ar conduce în fața unei pînze complet albe, întinsă pe un perete, și v-ar spune cu cea mai firească încîntare:

— Ah, ce tablou minunat!! Ce linii! Cită gingășie!

Mai mult ca sigur că v-ați freca la ochi și ați privi din nou pînza. Și, bineînțeles, nimic! Aceeași țesătură albă fără nici un desen.

Iar dacă gazda, amuzată, ar încerca să vă lămurească: „Nu sînteți probabil la curent. E vorba de ultimul curent artistic din Hamburg..." e greu de spus dacă mai întîi v-ați interesa de numărul de telefon al spitalului de boli nervoase, dacă ați face rost de un termometru sau dacă, pur și simplu, ați pleca, uitîndu-vă bănuitori în spate și uitînd să dați bună-ziua...

În sfîrșit, indiferent de reacția pe care ar provoca-o întîlnirea cu o manifestare din cele mai recente ale artei decadente occidentale, trebuie precizat că această „artă" există și că este adusă la cunoștința publicului de către nouă „artiști" care pregătesc la Hamburg o expoziție a... nimicului. La această „expoziție" vor fi prezentate nu numai astfel de „tablouri". Artiștii nimicului — după cum aflăm dintr-o știre publicată de ziarul „Neue Rhein Zeitung" din Germania occidentală — vor prezenta și „sculpturi" exprimate prin pachețele de lut ambalate în material plastic, și „cărți" pe ale căror coperți se va putea citi în diferite limbi: „Aici nu scrie nimic" precum și „filme" din a căror proiectare nu va rezulta decît o pată luminoasă proiectată pe ecran... Inspirația și talentul necesare pentru prezentarea unei asemenea „expoziții" sînt evidente...

Pentru a oferi posibilitatea de a savura în liniște creația lor, cei nouă „artiști" din Hamburg intenționează, la încheierea expoziției, să vîndă piesele înfățișate. Vă dați seama ce înghesuială o să fie. Căci cine nu va cumpăra o carte gîndindu-se ce clipe de desfătare intelectuală îi va oferi un volum de file albe pe care nu scrie nimic...

Se spune că, privind o pînză albă, care va fi prezentată la „expoziție", un ziarist s-ar fi adresat unuia dintre „artiști":

— Știți, dv. ați putea foarte ușor transforma acest tablou ultraabstracționist într-un model de artă realistă.

— Serios, cum asta? a întrebat omul mirat.

— Foarte simplu. Intitulați-l „Contribuția colonialiștilor la dezvoltarea Africii"...

Iată primul magazin din lume — „Izotop" — unde se vînd materiale pentru folosirea pașnică a atomului

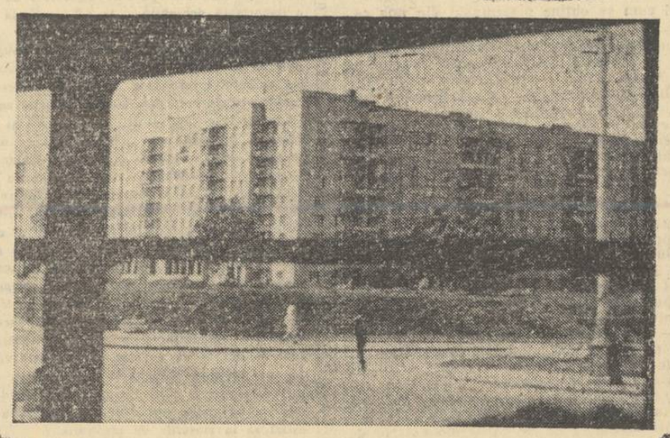

O imagine luată din fuga mașinii într-unul din noile cartiere ale Moscovei

Moscoviții stau la rînd pentru a aștepta apariția ziarelor

DE PRETUTINDENI

● FRAȚII Bogam și Haward Clark se iubeau ca „frații", mai ales că erau și gemeni. Într-o bună zi însă s-au certat rău. Măsul discordiei? Prea frumoasa Jane Jirling, pe care amîndoi o iubeau din cale afară. Tînăra, care și ea ținea la cei doi frați, nu putea să se decidă cui să acorde inima și mîna ei. Amatoare de sport ea s-a hotărît pînă la urmă să ceară celor doi să execute o cursă de mars de nu mai puțin de 165 km., învingătorul urmînd să-i fie soț, iar celălalt „cavaler de onoare" la nuntă.

●

VASIK, Ivan, Jana și Miroslava, așa se numesc cei patru gemeni care s-au născut în localitatea Kutna Hora (R. S. Cehoslovacă) în familia muncitorului Vaclav Housa. Prieteni și necunoscuți ai familiei, nenumărați necunoscuți, cetățeni cehoslovaci, au felicitat familia cu prilejul acestui eveniment fericit.

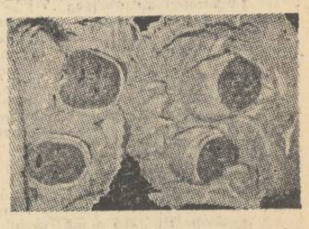

●

BOXERUL englez Jo Erskine este cunoscut în lumea pugiliștilor din Marea Britanie prin lovitura sa directă, cu care a hotărît nu odată o întîlnire în favoarea sa. Însă și acest Achille are un călcîi vulnerabil. Nu suportă culoarea roșie. Cînd vede sînge i se face rău și de aceea, de multe ori ezită să lovească în așa fel ca adversarul să singereze.

Un recent adversar al lui, aflînd de această slăbiciune a lui Jo, a hotărît s-o folosească în interesul său. El s-a prezentat pe ring în chiloți de culoare... roșie. Erskine a pierdut această întîlnire, deoarece simțindu-se prost n-a putut să boxeze.

●

DINTRE cele mai la modă „creații" în arta abstractă erau considerate pînă în ultimul timp cele realizate de... renumita maimuță Betsy. Nu de mult acest talent original s-a stins. Betsy a plecat dintre cei vii. Moștenirea culturală a maimuței pictorițe s-a vîndut la licitație pentru suma de 5.600 dolari! Unele pînze au fost cotate la 200 de dolari.

Mulți pictori talentați din S.U.A., căci acolo se petrec lucrurile, nici nu pot visa la asemenea prețuri cu care să-și vîndă lucrările. De ce să ne mirăm. Acesta este avantajul de a fi maimuță într-o țară unde oamenii costează atît de puțin.

●

„ASASINATUL" — iată un cuvînt din cele mai folosite în titlurile cărților editate în S.U.A. Din titlurile nuvelelor și romanelor editate în decurs de numai două luni ale acestui an amintim: „Asasinatul și literele negre", „Asasinatul din Miami", „Asasinatul anunțat", „Amanta asasinului", „Asasinul e umbra mea", „Reclama asasinatului", „Cu gîndul la asasinat" etc.

Să ne mai mirăm oare de roadele lecturii acestor cărți, mai ales în rîndurile adolescenților?

●

TÎNĂRUL londonez R. Blackwell a pornit să bată recordul anterior de a bate neîntrerupt la tobă timp de 28 ore.

Iată-l în fotografie, complet extenuat. Însă soția sa îl încurajează, îl îmbărbătează: „Haide iubitule, bate toba! Căci altfel n-ai să iei premiul...",

Numai de dragul acestui premiu s-a angajat Blackwell în această tentativă pe cît de stupidă pe atît de istovitoare.

În sfîrșit, arbitrii au consemnat recordul oficial, Blackwell a bătut toba neîntrerupt 28 de ore, 3 minute, 15 secunde. Plus... epuizarea sa completă.

●

GELSOMINA CAVERNI din Milano se poate mîndri că este una din cele mai tinere străbunici din lume. Măritată la 15 ani, a născut după 2 ani primul ei copil, la 34 ani a fost bunică și acum la 55 de ani este străbunică.

●

LOCUITORII orășelului Orsono din Chile trăiesc cu teama — de altfel pe deplin justificată — că acoperișul caselor lor ar putea să se prăbușească pe neașteptate peste ei. Pentru a nu fi luați prin surprindere, ei și-au instalat seismografe improvizate, alcătuite din felurite obiecte sunătoare, clopoțel etc., atîrnate la capătul unor fire lungi. La zgomotul produs de aceste obiecte puse în mișcare de cutremure, locuitorii trebuie să-și părăsească casele, pentru a preîntîmpina zguduiri seismice mai tari.

●

ÎN U.R.S.S. s-a pus în circulație, în scopuri turistice, un tren care circulă numai în timpul nopții. Acest tren, compus din 12 vagoane de dormit și trei vagoane restaurant, care dă posibilitate călătorilor să viziteze orașele în timpul zilei, pleacă din Moscova, trece prin Rostov și traversează Caucazul de la est la vest. Călătoria durează 20 de zile.

Minunile radioelectronicii

(Urmare din pag. 1-a)

Savantul sovietic arată că această perspectivă se va realiza într-un viitor nu prea îndepărtat.

Eliminarea radioparaziților

a devenit posibilă, datorită noului aparat proiectat de Mstislav Aleksandrov, de la Institutul de radioelectronică al Academiei de științe a U.R.S.S. Aparatul funcționează prin producerea unor „contrazgomote" care, suprapuse exact peste undele radio parazitare, le compensează în așa fel încît duc la stingerea lor! Pînă în prezent se considera că combaterea radioparaziților este imposibilă, deoarece ei nu se conformează unor legi precise.

Aparatul lui Aleksandrov se bazează pe un sistem de calcul automat, care determină extrem de rapid, în mod empiric (bazat numai pe faptele momentane fără a stabili legea respectivă), caracterul și evoluția radioparaziților și reușește să genereze suficient de rapid „contrasemnalele" necesare.

Acest aparat contra paraziților va permite ca raza de acțiune a posturilor de radio să fie extinsă mult, fără a se mări puterea posturilor emițătoare. Aceasta reprezintă o importantă sursă de economii, fără a mai vorbi de îmbunătățirea calității audiției. Parazitii reprezintă „dușmanul nr. 1" al auditorilor de radio.

Chirurgia și medicina

se bazează pe electronică pentru operațiile cele mai complexe. S-au construit aparate electronice automate de anestezie care administrează anesteziantul în funcție de compoziția sîngelui, de presiunea arterială, de curenții biologici ai inimii! O importantă cauză de accidente operatorii a fost înlăturată.

Rinichiul artificial funcționează tot cu ajutorul unor mașini de calculat electronice, care dozează automat soluțiile din vasul în care se află tubul de celofan prin care este pompat sîngele bolnavului. Reglarea foarte precisă a soluției în funcție de compoziția sîngelui bolnavului este neapărat necesară și nu admite decît întîrzieri foarte mici. Această precizie și promptitudine nu a putut fi stăpînită decît cu ajutorul aparaturii electronice de analiză automată și calcul.

Mașinile electronice de diagnostic automat vor asigura o asistență medicală promptă pentru cele mai îndepărtate și izolate regiuni.

Televiziunea și astronomia

Aplicarea la telescoapele optice existente a unor dispozitive de amplificare a luminii, bazate pe tehnica televiziunii, a permis ca telescoapele sovietice să-și îmbunătățească performanțele de cîteva zeci de ori, depășind cu mult ca precizie și sensibilitate tot ce se poate realiza în domeniul telescoapelor optice „pure". Economia realizată este apreciabilă, dacă ne gîndim că un telescop optic cu diametrul oglinzii de 1,5 m. poate egala un telescop cu o oglindă de 5—6 m. fiind înzestrat cu dispozitive electronice de amplificare a luminii.

Datorită acestor dispozitive, programele de cercetări ale observatoarelor astronomice pot fi mult lărgite, pe măsura noilor posibilități.

Lista minunilor electronicii sovietice moderne nu se oprește aici. Cele de mai sus nu sînt decît o mică parte din realizările recente. Pe zi ce trece, electronica cucerește din ce în ce mai complet domenii noi, extinse pe întreaga gamă a activităților umane.

Ing. A. NEGREA

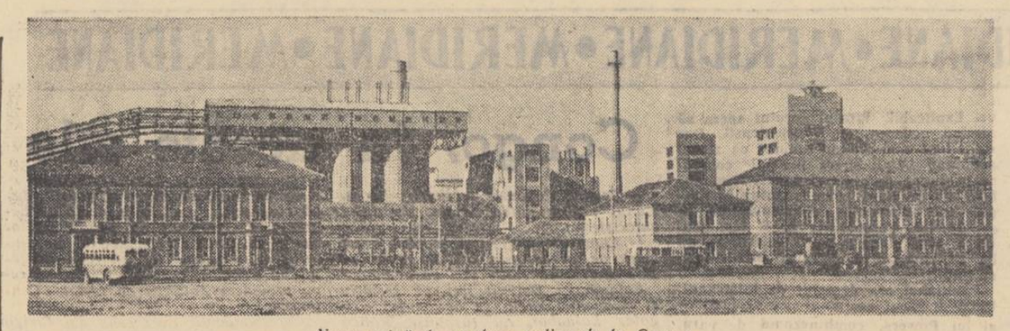

Noua uzină de produse sodice de la Govora.

VALOARE NOUĂ SĂRII

(Urmare din pag 1-a)

Ca și altor bogății naturale ale țării și masivelor de sare i-au dat valoare numai munca creatoare, înflorită liber sub soarele democrației populare. Prozaica sare, sarea care dă gust bucatelor, a fost astfel ridicată la rangul de importantă materie primă. Materie primă pentru un șir lung și divers de produse, pentru o puternică industrie chimică, care înzecește și însuțește valoarea sării.

Începutul s-a făcut cu extragerea acestei materii prime. Haveze puternice, transportoare pe bandă și alte utilaje moderne și de mare randament, au fost coborîte în adîncul salinelor, schimbînd radical munca oamenilor, făcînd-o mai ușoară, mai rodnică. Dar adevărata revoluție au produs-o în acest domeniu sondele. Sînt sonde ca toate celelalte. Cu turlele parcă atingînd norii, cu granice obișnuite de foraj. Numai că nu extrag țiței, ci... sare. Sare în formă de soluție, de saramură. Pe cît de modern procedeul, pe atît de simplu și economicos. De cca. patru ori mai ieftin decît procedeul clasic, minier. Un sistem de conducte pompează apa în stratul de sare. După ce a dizolvat sarea din masiv, soluția este extrasă și condusă prin saleducte — drumuri de sare — direct la instalațiile de prelucrare ale uzinelor chimice. Apa joacă astfel rolul unui mijloc de săpat și de vehicol pentru transportul sării. Instalațiile chimice primesc astfel sarea sub formă de saramură, adică în starea necesară fabricației.

Drumul prelucrării poate deci începe. La uzinele chimice din Turda, în noua și moderna secție de electroliză, saramura este supusă acțiunii curentului electric. La un pol al celulei de electroliză se acumulează clorul, iar la celălalt rămîne un alt produs de preț: soda caustică, indispensabilă industriei săpunului, chimiei de sinteză, la fabricarea mătăsii artificiale, la mercerizarea bumbacului, la rafinarea produselor petroliere și a uleiurilor, la producția coloranților.

Cît despre clorul obținut cu același prilej, utilizările sînt la fel de numeroase și de valoroase. Îl consumă în mari cantități producția de acid clorhidric, pîine zilnică a industriei chimice, industria de medicamente, fabricația de insecticide pentru combaterea dăunătorilor din agricultură, coloranți sintetici și în sfîrșit fabricația unei mase plastice cu multe întrebuințări: policlorura de vinil-vinilinul.

Așadar, portvizitul confecționat la fabrica de mase plastice „București" din granulele produse la fabricile de P.V.C. de la Turda sau Tîrnăveni, un medicament sau altul, fularul de mătase artificială și multe alte obiecte, au pornit de la sare. Cine ar putea bănui în compoziția unor astfel de produse existența — bineînțeles transformată — a cristalului de sare, a cristalului acesta lipsit de formele complicate și de scînteilerile orbitoare specifice lumii minerale din care provine? Și totuși, aceasta este realitatea.

Dar nu numai atît. Sarea este cea care stă și la baza sodei calcinate cu atît de multiple utilizări în industria sticlei, a pielăriei, textilelor sau alte domenii. Din sare se mai obțin sulfatul de sodiu, sodiul metalic, precum și numeroase alte chimicale valoroase. Bogăție fabuloasă, sarea este silită de inteligența omului înarmat cu tehnica nouă să elibereze marile valori ascunse într-însa. Un calcul estimativ poate fi concludent în acest sens. **Dintr-o cantitate de sare bulgări în valoare de 100 lei se poate obține: clor în valoare de 1.350 lei sau sodă caustică de 1.600 lei, sau insecticide la valoarea de 3.500 lei, sau mase plastice cu o valoare aproximativă de 13.300 lei.**

Valoare superioară resurselor naturale ale țării! Acestei sarcini de seamă trasată de Congresul partidului, chimiștii îi închină eforturile lor în valorificarea din ce în ce mai superioară a marii bogății pe care o constituie sarea pentru patria noastră. Pentru atingerea acestui obiectiv vechea uzină de produse sodice de la Ocna Mureș a fost modernizată și dezvoltată atingînd capacitatea de producție de 200.000 tone anual, la Govora s-a construit o uzină de sodă de mare capacitate, la Turda o secție de electroliză și altele de prelucrare a produselor rezultate — tetraclorura de carbon, acid clorhidric etc. Pe acest temei la Borzești a fost dată în funcțiune fabrica de detexan și se construiește o fabrică de sodă caustică electrolitică cu o capacitate de producție de 45.000 tone pe an...

Prețiosului mineral i se asigură astfel prin chimizare cele mai variate și utile întrebuințări. În anii șesenalului noi întreprinderi și secții de fabricație vor da sării noastre o valoare nouă, superioară.

Ing. V. MITROFANOVICI și Tudor GHEORGHIU

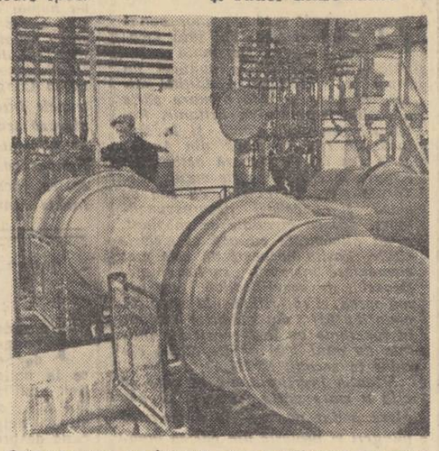

Într-o secție a «fabricii de policlorură de vinil Combinatul chimic „Karl Marx" din Tîrnăveni

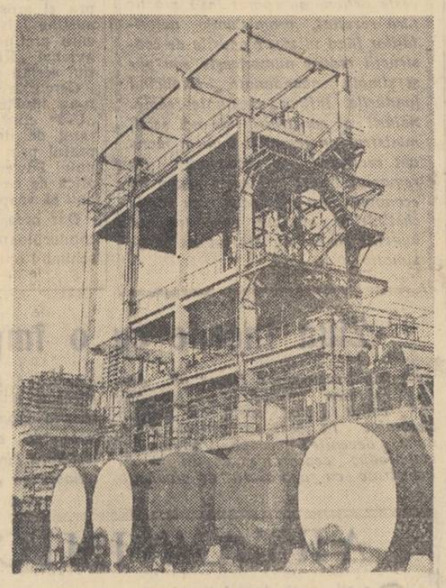

Instalație a secției de detexan, de la Combinatul chimic din Borzești

Fermenții construiesc macromolecule

La ieșirea din formidabilul teatru pe care de abia îl văzusem, eram ca năuc.

— Văd cu ochii și nu-mi vine să cred. Nu mai știu ce se petrece cu mine — trăiesc un vis sau visez o realitate?! — spusei cu pentru mine.

— Nici una, nici alta; dar, ca să mă folosesc de cuvintele dumitale, ți-aș putea răspunde că trăiești o realitate mult visată de omenire într-un trecut nu prea îndepărtat.

— Bine dar... realitatea este... fantastică! — exclamai.

— Ți se pare. Ceea ce părea cîndva fantastic este acum realitate vie. Asta e! Și-acum ajunge, prea ai luat-o razna cu paradoxurile.

— Simt că mi se scrîntește mintea!

— Ei, ei, nu bate cîmpii! Stăpînește-te!

— Iartă-mi expresia, dar exact asta simt acum.

— Nu văd de ce fierbi atîta. În definitiv situația dumitale ți-a fost pe deplin explicată. Dacă lumea ar fi hibernat și ea în cei 50 de ani, cît timp ai fost dumneata... conservă, de mult ai fi fost mort de-a binelea. Zi mersi că te mai poți mira!

Acest duș verbal, rece și înțepător, mă aduse la ordine.

— S-ar putea spune că în lista progresului general al omenirii nu intră și politețea dumitale — spusei în glumă.

— Iartă-mă pentru... „conservă", dar înțelege că datoria mea este să te integrez sănătos în această societate, că trebuie să te feresc de accidente nervoase, iar dumneata îi tot dai zor cu „scrînteala".

— Înțeleg și totuși nu pot să nu mă mir. Unde privești, pe ce pui mîna... masă plastică. Există lucruri pe care să le faceți și din altceva decît din substanțe sintetice?

— Nu! Și-n asta nu-i nimic de mirare. Dacă omenirea și-a început progresul în epoca pietrei și-n cea a metalelor, acum și-l continuă pe un plan mult superior în epoca maselor plastice, într-un sens mai larg în epoca substanțelor sintetice.

— Asta-i teorie! Spune-mi mie aici, de unde naiba luați cantitățile astea nelimitate — și încă într-o varietate nelimitată și ea — de mase plastice, că doar nu curg pe girlă!

— Ha, ha, ha! — rise cu poftă ghidul. Ai nimerit-o!... Realmente curg pe girlă... chiar așa se fabrică.... pe gîr-lă! — silabisi el sughițînd de rîs, și mă împinse ușurel către o terasă pentru parcarea electropterelor. Deschise ușa unuia și mă pofti înăuntru:

— Hai să zburăm la una dintre amenajările pentru producția plastmasului, ca să nu zici că fac teorie...

— Perfect, dă-i drumul!

Și peste cîteva clipe zburam întins peste orașul Atomia. Curînd îl pierdurăm din vedere, cufundat în ceața albăstrie a depărtărilor.

În față, jos pe sol, o panglică lată, tăia cu sclipiri de argint verdele închis și compact al nesfîrșitei păduri ce acoperea pămîntul. Părea un curs de apă, cu maluri drepte, trase parcă cu rigla.

— A fost cîndva un riu! Perfect regularizat, cu albia căptușită cu dale impermeabile, a devenit un canal navigabil teleghidoficat pentru hidroglisoare grele de transportat. Uite, colo aleargă unul!

Pe canal alerga sfoară, cu vreo două trei sute de kilometri pe oră, un obiect cu o formă aerodinamică, lung de vreo trei sute de metri, lăsînd în urmă două dîre înspumate.

— Asta transportă pulbere de plastmas pe care o la de la fabrica instalată pe cursul superior al canalului. N-are om la bord ci un creier electronic care dă comenzile necesare în orice situație — normală sau accidentală — impusă de încărcare, navigație și descărcare.

Electropterul nostru făcu un viraj scurt și se înscrise pe o traiectorie paralelă cu canalul. Vitezometrul arăta 800 km. pe oră, astfel că în 30 de minute am ajuns la destinație după alte cîteva viraje conform liniei fixe desenate pe sol de canal.

— Am ajuns! — anunță scurt ghidul.

— Nu văd nici o fabrică! — spusei.

— Privește atent de-a lungul canalului! Așa! Nu vezi nimic deosebit?

— Parcă coboară în trepte... ah, da! Iată un sistem de cascade! — exclamai, bucuros că izbutisem s-o iau înaintea ghidului. Din loc în loc, se puteau vedea în susul canalului, zone înspumate, care nu puteau fi altceva decît rezultatul unor căderi de apă.

— Ei, și? Unde-i fabrica?

— Să mai zburăm nițeluș — răspunse ghidul.

După alte 20 de minute de zbor, observai de-o parte a canalului o mică clădire pătrată, cu latura de vreo 4—5 metri care de la cei 2.000 metri înălțime, la care ne aflam noi, părea mai răsărită decît o cutie de chibrituri de pe vremuri.

FERESTRE SPRE VIITOR

Observai că brusc, canalul se lățea în unghi larg, ca și cum ar primi în albia sa apele unui lac întins pe cîtiva kilometri pătrați, probabil puțin adînc. Și acesta era brăzdat de un mare număr de cascade.

— Ei, am ajuns la capătul drumului. Tot ce-ai văzut este nici mai mult nici mai puțin decît o amenajare hidrotehnică pentru producerea plastmasului — spune ghidul.

— He, he, glumești, dragul meu, dar nu-ți merge! Nu uita că sînt inginer.

— Da, inginer, dar inginer din alte vremuri. N-am glumit deloc! Uite fundul acestui lac nu este altceva decît un mare zăcămînt de turbă. El a fost astfel profilat încît apele unui riu au format deasupra un lac, ale cărui ape se deplasează încet spre canalul deasupra căruia am zburat. Cascadele lacului constituie un sistem hidrotehnic de antrenare a particulelor de turbă care sînt apoi cărate în canal odată cu apa. Lichidul din canal este constituit din punct de vedere chimic din hidrogen, oxigen și carbon.

— Exact, apă și turbă! Ei și?

— În clădirea aceea pătrată pe care erai gata s-o crezi fabrică de plastmas, instalații automate reproduc în cantități suficiente un anumit ferment, cu care însămînțează permanent lichidul canalului. Acest ferment face parte din categoria substanțelor cunoscute pe vremea dumitale în biochimie sub numele de enzime, fără de care n-a fost și n-ar putea fi niciodată posibilă nici o transformare chimică în organismele vii. Organismul uman sintetizează un număr imens de substanțe organice dintre cele mai complexe, fără însă a folosi temperaturi și presiuni ridicate, spre deosebire de industria chimică de sinteză de pe vremuri în care aproape nimic nu se petrecea altfel decît la temperaturi de sute de grade Celsius și presiuni de zeci și uneori de sute de atmosfere. Dar fără enzime, organismul viu n-ar putea sintetiza nimic. Pătrunzînd tainele naturii, oamenii au învățat nu numai ce sînt și cum acționează enzimele dar au învățat să le reproducă în laborator, ba chiar să le schimbe și natura, așa cum au transformat altădată plantele și animalele dezvoltîndu-le caracterele utile oamenilor.

Astăzi, macromoleculele pe care le regăsim într-o formă sau alta în orice masă plastică, constituite din carbon, hidrogen și oxigen nu se mai obțin în instalații chimice complicate la temperaturi și presiuni ridicate, ci sub cerul liber, cu ajutorul unor amenajări hidrotehnice ca aceasta.

— Bine dar enzima utilizată aici nu poate produce decît o anumită calitate de plastmas! Atunci cum obțineți o varietate atît de largă de mase plastice? — întrebai.

— Există mii de astfel de amenajări hidrotehnice, fiecare producînd o anumită calitate de plastmas, cu ajutorul unei anumite enzime. Nu mai vorbesc de faptul că fiecare instalație poate să-și schimbe producția prin simpla schimbare a unei enzime cu alta. Aceasta este una din trebuile laboratorului automat instalat acolo, în clădirea pe care ai văzut-o, care are nu numai sarcina de a reproduce enzima necesară unei calități de plastmas, dar și sarcina schimbării naturii acesteia potrivit cu cerințele oricărei alte calități de plastmas. Totul depinde de un simplu semnal radio transmis de Institutul central al industriei de mase plastice, pe care laboratorul îl recepționează și căruia i se supune. A existat o vreme în era războaielor, cînd armate întregi de savanți lucrau la crearea unor agenți patogeni deosebit de virulenți pentru ducerea unor războaie bacteriologice, pentru uciderea oamenilor și a vietăților utile lor. Omenirea scăpată de sub imperiul războiului, și-a pus savanții la lucru în scopuri creatoare, pașnice.

— Și totuși cum se obține plastmasul din apa canalului?

— Acolo unde se termină șirul de cascade, se încheie deplin și procesul activ de creare a macromoleculelor. Acestea apar în apa canalului în adevărate colonii, formînd sferule de plastmas antrenate de apă. Mai jos de ultima cascadă se află un filtru care reține particulele de plastmas. Acestea sînt permanent absorbite, cu ajutorul unui curent puternic de apă, într-o instalație de spălare, de uscare, de măcinare și de depozitare sub formă de pulbere.

— Bine, dar n-am văzut clădirea acestor instalații.

— N-ai văzut-o pentru că este destul de scundă ca să fie acoperită de vegetația pădurii de pe malurile canalului. O conductă leagă această instalație de mal. Prin această conductă hidroglisoarele se încarcă cu praf de plastmas, absorbindu-l cu ajutorul unui curent puternic de aer. Apoi îl duc pe canal, la fabricile de produse finite, unde praful este aglomerat la cald — cu ajutorul curenților de înaltă frecvență — în puternice cîmpuri electromagnetice finite, care prin combinare — uneori a sute și mii de cîmpuri individuale — reproduc forma exactă a oricărui produs, oricîte profile ar avea și oricît de complicate ar fi acestea, de la fibra aproape invizibilă pentru țesături textile, pînă la carcasele extrem de complicate ale rachetelor interstelare.

— Extraordinar, prietene, și zici să nu crăp de mirare! Auzi, fermenții construiesc macromolecule...

P. CONSTANTINESCU

Sfaturi pentru vilegiaturiști

HELIOTERAPIA

Băile de soare făcute după indicația medicului întăresc organismul, constituind un remediu pentru multe boli. Dimpotrivă, băile de soare făcute numai de dragul de a ne bronza cît mai repede și cît mai mult, sînt dăunătoare.

Soarele trimite spre pămînt o infinitate de raze, care se propagă cu viteză (lungimi de undă) diferite. Unele dintre aceste raze produc căldură și lumină, altele (razele ultraviolete) au proprietăți chimice mai pronunțate, din care cauză produc în organism schimbări mari.

Acțiunea acestor raze este atît de puternică încît dacă ar ajunge toate pe pămînt ar distruge organismul viu. O mare parte dintre ele însă, este reținută de atmosferă. Absorbția razelor, mai ales a celor ultraviolete, este cu atît mai mare cu cît aerul este mai încărcat cu impurități.

Pe litoral, unde aerul este foarte curat și lipsit de pulberi, avem o mare bogăție de raze ultraviolete.

Razele ultraviolete sînt mai slabe în intensitate la răsăritul soarelui; intensitatea lor crește treptat pînă la ora 13, după care începe să scadă, atingînd minimum la apusul soarelui. Așa stînd lucrurile, cei care se scoală la 4—5 dimineața profită numai de farmecul unui răsărit de soare la mare, nu însă și de acțiunea razelor ultraviolete.

Razele ultra violete se găsesc peste tot, dar în timpul verii sînt mai puternice la mare, din cauza purității aerului și, în parte, din cauza reflectării acestor raze de întinsul nesfîrșit al oglinzii apei și nisipul plajei.

Expunîndu-se corpul gol razelor soarelui, se produc în mod obișnuit două fenomene: roșeața pielii (eritemul) și înegrirea (pigmentarea).

Roșeața apare la 3—4 ore după baia de soare și poate fi diferită în intensitate, după durata expunerii. Înroșirea normală a pielii se face în urma unei expuneri treptate la soare. O expunere bruscă de lungă durată poate produce tulburări grave în organism (insolație și flictene). Astfel, pe piele apar băsicuțe, temperatura corpului crește pînă la 39—40° și este însoțită de dureri de cap.

Această stare poate dura 2—3 zile, în care timp, bolnavul este nevoit să întrerupă cura.

Înegrirea (pigmentarea) apare după 3—4 zile de expunere la soare, în urma eritemului.

Nu numai ultra violetele, dar și razele roșii, infraroșii, razele X și emanațiile de radium pot provoca bronzarea (pigmentarea). Bronzarea produsă de alte raze nu împiedecă ultra violetele să pătrundă prin piele. Pigmentul numai în mică măsură apără organismul de acțiunea razelor ultra violete. El apără cu precădere straturile profunde de acțiunea razelor de lumină și infraroșii, care au putere de ardere mai mare.

Aceste raze sînt absorbite de pigment, pielea se încălzește și prin excitația terminațiilor nervoase vasele se dilată, se produce o transpirație abundentă, prin a cărei evaporare organismul se răcorește.

Pigmentația intensă a pielii nu este o dovadă că am obținut un rezultat terapeutic bun. Sînt cazuri în care pigmentația e slabă și rezultatele terapeutice sînt totuși bune.

În concluzie, trebuie spus că numai pigmentul produs de ultra violete are o acțiune importantă în vindecarea anumitor afecțiuni, cum e de pildă rahitismul; pigmentul produs de celelalte radiații nu are nici un efect în această boală.

Modificările produse în organism de radiațiile solare sînt multiple: sînt influențate procesele de respirație celulară, apar o serie de modificări în raportul anionilor și cationilor (încărcătura electrică a celulelor), iar procesul de nutriție celulară a pielii se modifică în bine.

În piele, sub acțiunea razelor ultra violete, se produc și vitamine. În sînge, crește cantitatea de calciu și scade cea de potasiu, astfel că raportul dintre calciu și potasiu se normalizează; fosforul anorganic (săruri foarte utile pentru organism) crește, mai ales la copiii rahitici de la 2-3 mi. gr. la 4—6 mi. gr. Numărul globulelor roșii și hemoglobina cresc (la expuneri prelungite

însă scad), vitamina D² crește, zahărul din sînge scade. Prin urină se elimină mai mult azot, fosfor, acid oxalic, iar cantitatea de acid uric se micșorează. Numărul respirațiilor pe minut scade, acesteă devin mai profunde și consumul de oxigen crește. Bătăile inimii se accelerează, volumul de sînge pompat pe minut crește cu 10% mai ales în faza de eritem. În timpul expunerilor scurte la soare, tensiunea arterială scade sau se modifică puțin, în timpul expunerilor prelungite tensiunea arterială crește. Sub influența razelor ultra violete la persoanele cu aciditatea gastrică mică (hipoacizi) aciditatea crește. O expunere îndelungată la soare poate produce însă modificări inflamatorii în stomac.

În timpul unei băi de soare trebuie să ținem seamă de următorii factori: intensitatea razelor solare din acea zi, starea atmosferică și felul de reacțiune al organismului.

De aceea, plaja este înzestrată cu aparate (actinometre), cu care se măsoară energia radiată de soare.

De asemenea, sînt aparate pentru măsurarea presiunii atmosferice (barometrul) pentru fulgerele vîntului (anemometre) și pentru căldură (termometrul).

Durata băilor de soare este în raport cu intensitatea razelor solare. Cu cît razele de soare sînt mai puternice, cu atît timpul de expunere la soare va fi mai mic.

Înainte de începerea băii de soare se recomandă o scurtă plimbare.

Iată una din metodele de expunere treptată la soare pentru cei sănătoși veniți la odihnă:

I-a zi: 3 min. pe față — 3 min. pe spate — pauză 15 min. — 3 ședințe însumînd 18 minute;

II-a zi: 5 min. pe față — 5 min. pe spate — pauză 15 min. — 3 ședințe;

III-a zi: 7 min. pe față — 7 min. pe spate — pauză 15 min. — 3 ședințe;

IV-a zi: 10 min. pe față — 10 min. pe spate — pauză 15 min. — 3 ședințe însumînd 90 minute.

Pentru bolnavi și debilitați se recomandă 1—2 ședințe pe zi.

Ora la care se practică baia de soare depinde de luna în care ne găsim. În mod obișnuit în lunile iulie și august, băile de soare se fac între orele 7—11 dimineața, cînd razele calorice au intensitate mai mică.

Dr. E. ALBU

Vitaminele în alimentația copilului

Vitaminele sînt substanțe cu rol important în fenomenele de creștere și dezvoltare ale organismului, precum și în stările de boală. Ele intervin în procesele de metabolism, în stimularea glandelor de secreție internă, în fenomenele de stimulare a creșterii și dezvoltării armonioase a organismului.

Organismul copilului fiind un organism în creștere are nevoie de majoritatea vitaminelor (A,B,C,D,E,F, etc.) în doze zilnice.

Sursa principală de vitamine o constituie produsele alimentare. Copilul are nevoie de mai multă vitamină A,B,C,D decît adultul. Nevoile de vitamine sînt determinate și de regimul alimentar al copilului, care trebuie să fie echilibrat, adică să nu-i lipsească grăsimile, proteinele, evitîndu-se excesul de făinoase.

Pentru a da copilului o alimentație bogată în vitamine, mamele trebuie să cunoască în ce produse alimentare se găsesc vitaminele, cum trebuie preparate mîncărurile pentru ca vitaminele să se mențină. Toate vitaminele se găsesc în lapte. Vitamina A se găsește în mor, cov, gălbenuș de ou, lapte, unt, roșii, salată verde, spanac etc. De la 3 luni este bine să se administreze zeama de morcov crud, de roșii. Să se obișnuiască copiii cu salata verde tăiată mărunt, cu suc de lămîie.

Vitamina C. se găsește în lapte, cartofi, conopidă, majoritatea zarzavaturilor. Toate fructele conțin vitamina C. Cel mai mult se găsește în căpșuni, mere, portocale, mandarine, lămîi, caise. Trebuie preferată administrarea fructelor crude și nu a compoturilor, deoarece prin fierbere fructele pierd o bună parte de vitamină.

Cartofii se recomandă a fi fierți în coajă, deoarece astfel vitamina C. se pierde mai puțin. Cartofii preparați și lăsați pe mașina încălzită continuă să piardă din vitamina C. Nu se pun cartofi în apă rece, ci în apă clocotindă și vor fi fierți acoperiți. În general toate legumele și zarzavaturile după curățire nu vor fi lăsate să stea în apă.

Vitaminele din complexul B. se găsesc în lapte, carne de vită, șuncă și în special ficat. De la 8—9 luni se administrează sugarului ficat de pasăre sau de viței. Se taie mărunt și se înăbușe în unt și se ține 20 minute la cuptor după care se trece prin mașina de tocat de două ori. Sau — se înveleșteficatul într-un pergament legat la ambele capete cu o sfoară, pentru ca zeama să nu se scurgă și se pune într-o tigaie, ținîndu-se la cuptor 20 minute.

Carnea de vită (vacă, viței) se recomandă fiartă sau friptă. Copiilor mici li se dă sub formă de perișoare fierte. Chiftelușele prăjite se recomandă copiilor mai mari, deoarece sînt mai greu de digerat. Chiftelușele crude se pun într-o tigaie unsă cu unt și acoperite cu două linguri de supă de carne slabă. Se acoperă cu un capac și se pune totul într-o oală mai mare, pe fundul căreia se află apă fierbinte. Se pune totul la fiert.

Vitaminele complexului B se găsesc în fulgi de ovăz, crupe de ovăz. Preparatele dulci cu drojdie de bere (vitamina B. se găsește în drojdie), pîine din făină integrală preparată cu multă drojdie. Grîșul, macaroanele, fideaua deși sînt mult utilizate sînt produse sărace în vitamine.

Aportul de vitamina D. se face mai puțin prin alimente, de aceea este necesară administrarea ei fie sub forma unturii de pește, fie ca atare în doze fracționate, iarna. Vara vitamina D. se formează sub acțiunea razelor solare asupra pielei. De aceea băile de ser și soare sînt foarte recomandate.

Dr. L. P.

Boala cardiacă de origine pulmonară

Boala cardiacă de origine pulmonară se întîlnește cu o frecvență mai mică decît alte afecțiuni ale inimii, dar totuși destul de des ca să reprezinte 1/6—1/5 din totalul insuficiențelor cardiace. Afecțiunea se întîlnește în primul rînd la bărbați în jurul vîrstei de 50 de ani. Cei care lucrează în atmosferă încărcată cu praf sau cu substanțe chimice toxice și cei care sînt expuși la temperaturi excesive și — mai ales — la variații de temperatură, dau coeficientul cel mai mare de bolnavi. Întîlnim de aceea această boală la mineri, fochiști, mecanici de locomotivă, fierari, cazangii, turnători, la zidari, sobari, pietrari și vopsitori, la bucătari și la cei expuși intemperiilor, ca șoferi sau birjari.

Sînt anumite boli care predispun în mod special la o îngreunare a circulației sîngelui în plămîni și, în consecință, la împovărarea inimii. De aceea ele trebuie să fie ținute sub controlul specialistului cardiolog și bolnavii examinați periodic, tot astfel cum este verificat un hipertensiv. Vechii tușitori, astmaticii, cei care au avut în cursul vieții lor repetate „răceli", „gripe", „congestii pulmonare" fumătorii care știu de ani de zile că suferă de bronșită, tuberculoșii tratați și vindecați, bolnavii cu supurații pulmonare, cei care muncesc în praf, cocoșații; toți aceștia, atunci cînd încep să obosească ușor și nu mai pot face eforturile dinainte, trebuie să consulte specialistul în boli de inimă. Este necesar să depistăm din timp și să prevenim în mod precoce cauzele ce stau la baza acestei boli.

Boala cardiacă de origine pulmonară se manifestă mai ales în anotimpul rece. Frigul și umezeala favorizează infecțiile aparatului respirator. Acestea au un mers mult mai rebel pe terenul afectat de bolile cronice ale plămînului, duc la o agravare a turburărilor respiratorii ce le însoțesc, lasă urme mult mai adînci și provoacă instalarea sau progresarea suferinței cardiace. Infecții banale, ușoare — simple guturaiuri, „răceli", „gripe", bronșite — pe care de obicei nu le luăm în seamă, au o importanță deosebită la cei cu boală cardiacă de origine pulmonară.

De aceea, bolnavii din categoriile amintite trebuie în primul rînd să fie foarte atenți și să se ferească de răceli și infecții ale aparatului respirator. În anotimpul rece și mai ales în „sezonul guturaiurilor" este bine să se evite aglomerațiile și să se prevină infecțiile respiratorii prin gargară și dezinfecții în nas. În cazul în care apare o „răceală" cît de ușoară, cu puțină temperatură, se vor adresa medicului, urmînd a fi tratați cu toată seriozitatea. Antibioticele trebuie utilizate însă cu deosebit discernămînt, abuzul și întrebuințarea incorectă putînd fi cauza unor agravări și complicații. Fumatul, iritînd în mod continuu căile respiratorii, favorizează infecțiile și de aceea este interzis.

Un bolnav de plămîni cronic, la fel ca și un hipertensiv, este un candidat la boala de inimă. Ca și acesta, are nevoie de o supraveghere medicală, cu examene complete și competente, la intervale regulate. Numai un examen sistematic va putea aprecia starea inimii unui astmatic, unui vechi bronșitic, a unui bolnav cu supurație pulmonară, cu tuberculoză cicatrizată, cu silicoză sau la un cocoșat. Acești bolnavi pot deveni cardiaci, dar nu în mod obligatoriu. Luîndu-i în observație cu aceeași seriozitate ca și alte categorii de candidați la boli de inimă, medicul va putea sezisa din timp primele semne de alarmă și astfel să ia măsurile de prevenire.

(Articol redactat de Centrul de Asistență al Cardiacilor — ASCAR).

MAGAZIN MEDICAL

Bolile din timpul verii

TOXIINFECȚIILE ALIMENTARE.—Din cauza căldurii, microbii — diverse salmonele, stafilococul, bacilul dizenteriei, se pot înmulți și odată cu alimentele infectate îi introducem în organismul nostru. Cu puțină atenție putem evita acest lucru. Alimentele alterate prin microbi de putrefacții sau fermentații își schimbă proprietățile de gust, miros, culoare, atrăgîndu-ne astfel atenția, alteori însă lucrurile nu se petrec astfel. Salmonelele, stafilococii, bacilul dezinteriei nu-și trădează prezența în alimentele infectate și, odată aflați în interiorul intestinului, devin periculoși, nu atît prin înmulțirea lor, cît prin fabricarea toxinelor care atacă întregul organism.

Din cauza diareei și vărsăturilor se pierde multă apă și sare.

În cazuri ușoare, se recomandă sulfat de sodiu 15 g. la 300 g. apă, pentru a ajuta eliminarea toxinelor și o dietă severă compusă din lichide sub formă de ceaiuri, supe etc., pentru a înlocui pierderile de apă.

În ce privește antibioticele ele se administrează numai după analize prealabile (coproculturâ și antibiograma) care vor furniza elementele pentru folosirea rațională a acestei medicații.

Pentru prevenirea toxiinfecțiilor, vom avea grijă să nu consumăm alimente vechi, mai ales brînzeturi, mezeluri, pește, ouă (în special de rață), prăjituri și să le ferim de muște care sînt agenți vectori ai germenilor amintiți.

Dr. I. HARAS

Intoxicația cu oxid de carbon

Orice gospodină știe că, dacă folosește mașina de călcat încărcată cu cărbuni în camera închisă, sau dacă lasă deschisă ușița de la sobă înainte de stingerea cărbunilor, sau dacă flacăra sobei încălzește un obiect de fontă rece, simte dureri de cap, timpiele îi zvîcnesc, inima îi bate mai repede, pielea feței se înroșește, apare o stare de obosealâ și trebuie să înceteze lucrul. Acestea sînt de fapt manifestările intoxicației cu oxid de carbon sau ale oxicarbonismului.

Intoxicația este cu atît mai gravă, cu cît persoana inhalează o cantitate mai mare de oxid de carbon. În cazurile grave, durerile de cap sînt greu de suportat, apar amețeli, grețuri, vărsături, vederea se tulbură și bolnavul poate să-și piardă uneori cunoștința.

Oxidul de carbon este un gaz fără culoare, fără miros, mai ușor decît aerul și arde cu flacără de culoare albastră. Prezența sa în camerele de locuit poate provoca intoxicații colective.

Sursele industriale de oxid de carbon sînt foarte numeroase, fiind reprezentate de toate operațiile în cursul cărora sînt arse (pentru obținerea de căldură sau forță motrice) sau încălzite puternic materiale care conțin carbon (cărbune, lemn, gaze naturale, păcură, benzină etc.). El se elimină de asemenea prin țevile de eșapament ale vehiculelor motorizate: mașini, tractoare, motocicletele etc. și cu ocazia explozîilor care se folosesc în mine sau cariere de piatră.

Organismul se intoxică deoarece oxigenul, fără de care omul nu poate trăi, nu ajunge la țesuturi. Cei mai mult suferă aparatul respirator, inima și vasele de sînge și sistemul nervos.

La apariția primelor semne de intoxicație bolnavul este scos la aer curat și lăsat să respire în voie, culcat, descheiat la haină și la cămașă. De obicei bolnavul își revine treptat la starea normală în cîteva minute, sau 1—2 ore, în cazurile mai grave, ne adresăm medicului sau transportăm bolnavul cu un vehicul la spital, întărîtîndu-se eforturile. Dacă bolnavul și-a pierdut cunoștința, îi facem respirație artificială încă înainte de a sosi medicul.

Pentru prevenirea intoxicației cu oxid de carbon se iau măsuri în industrie pentru ermetizarea aparaturii și a conductelor prin care circulă oxidul de carbon, se elimină acest gaz prin ventilație activă, se captează gazele la țevile de eșapament în garaje, se controlează în permanență concentrațiile de oxid de carbon prin aparate care semnalizează automat depășirea normelor admise ca nepericuloase. Cînd este nevoie să se lucreze în atmosferă cu oxid de carbon se folosesc măști cu furtun sau alte măști speciale.

Dr. B. BARHAD

Automasajul (II)

Imaginea 8. Masarea cu degetele ambelor mîini a regiunii lombare ținînd trunchiul ușor aplecat pe spate. Masarea regiunii lombare urmează după masarea alternativă a regiunilor fesiere.

Imaginea 9. Masarea pieptului: cu mîna stîngă — partea dreaptă și cu mîna dreaptă — partea stîngă. Se face cu degetele mergînd din interior către exterior de-a lungul coastelor. Masarea pieptului o fac numai bărbații.

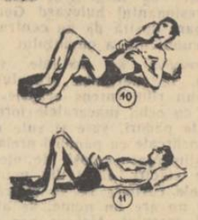

Imaginile 10 și 11. Masarea abdomenului în poziție culcată. Este o masare circulară cu direcția acelor de ceasornic. Masarea se face simultan cu mîinile pentru cele două jumătăți — superioară și inferioară — a abdomenului.

Imaginile 12 și 13. Masarea membrelor superioare de-a lungul mușchilor fețelor anterioare ale antebrațului și brațului. De la mișcări ușoare se trece la masarea energică.

Ce știți despre organismul dv.?

● ORGANELE corpului omenesc își termină procesul de dezvoltare la vîrste diferite. Astfel glandele cu secreție internă și cele sexuale ajung mature între 12—15 ani. Creierul atinge dezvoltarea sa maximă între 20—30 de ani. Coloana vertebrală își termină creșterea către 25 de ani. Celelalte organe ajung la dezvoltarea lor definitivă între 20—22 de ani.

● ÎN PEREȚII stomacului se află peste 5 milioane de glande mici cu aspectul unor tubulețe ramificate, un adevărat „laborator" de prelucrare a alimentelor consumate. Transformate de sucurile gastrice și apoi de cele intestinale, alimentele vor merge

PE SCURT DESPRE JO

Prin intermediul celei de-a XI Olimpiade, desfășurată la Berlin în anul 1936, conducătorii Germaniei hitleriste își propuseseră să demonstreze superioritatea ideologiei rasiste. Numai că faptele au jucat o festă naziștilor.

Eroul acestei olimpiade a fost atletul de culoare Jesse Owens — „săgeata neagră" — unul din cei mai mari sportivi ai tuturor timpurilor, care cucerește nu mai puțin de 4 titluri olimpice.

Fără să țină seama de prestigiul și interesele conducătorilor hitleriști, mica Norvegie, care avea să fie mai târziu cotropită, elimina echipa de fotbal a Germaniei încă din preliminarii.

Ca o ironie, orgoliul teoriilor reacționare rasiale este înfirmat la Berlin și de numeroase alte exemple, dintre care citâm pe campionii olimpici negri A. Williams (400 m.) J. Woodruf (800 m.) C. Johnson (înălțime) ca și pe neozeelandezul E. Lovelock, care cu 3.47.8 pe 1500 m realizează un excepțional record olimpic și mondial.

Înotătorii japonezi se credeau câștigători siguri ai probei de 100 m liber, mai ales după ce Taguchi (în serii) și Yusa (în semifinale) corectaseră recordul olimpic al vremii: 57"5.

Cazul lor este considerat însă de către specialiști ca exemplu clasic de... greșită planificare, deoarece antrenorii japonezi n.au reușit să le mențină forma maximă și în ziua finalei.

Scrimerul Hara Oliva (Mexic) își întrecea cu regularitate adversarii la spadă, lăsînd impresia că „merge" direct la titlul de campion olimpic. Se pare însă că omul era deținătorul unui „secret" tehnic, întrucît spada cu care trăgea era considerabil mai lungă decît cea reglementară.

La Olimpiada de iarnă, desfășurată la Garmisch-Partenkirchen, își confirmă valoarea la patinaj norvegiana Sonia Henje, cîștigătoarea edițiilor precedente (Lake-Placid 1932 și St. Moritz 1928).

Se știe că în cadrul J. O. moderne — începînd din anul 1912 — alături de întrecerile sportive, s-au organizat și concursuri de artă cu subiect sportiv. Valoarea slabă a lucrărilor de artă grafică prezentate în cadrul olimpiadei din 1936 a determinat să nu se acorde premii.

Texte: B. ELIAS
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

Probele de scrimă în cadrul J. O.

UN ADEVĂRAT MARATON AL MĂIESTRIEI ȘI AL CONDIȚIEI FIZICE

Interviul nostru cu tov. Al. Csipler, antrenor al lotului olimpic romîn

În liniștea neobișnuită a sălii, deobicei plină de sportivi sau de public, comenzile și indicațiile se întretaie la intervale aproape regulate, întrerupte doar de zgomotele sonore provocate de metale lovite cu putere:

— În gardă!
— Gata?
— Porniți!
— Paradă!
— Stai! Repetă atacul!
— Ripostă!
— Atac nevalabil!
— Stai!

Dintr-un colț al sălii Dinamo, cufundată în penumbră odihnitoare, urmărim antrenamentul unui grup de scrimeri ai lotului olimpic. Cei cinci floretiști, în care nu-i greu să-i recunoaștem pe Tănase Mureșanu, Al. Csipler, I. Zilahi, Sorin Poenaru și Ion Drîmba, execută un complicat program sub conducerea antrenorului Alexandru Csipler.

Profităm de o scurtă pauză, pentru a-l ruga pe cunoscutul antrenor să ne răspundă la o serie de întrebări.

Îl rugăm ca înainte de toate să ne precizeze numele celor selecționați care urmează să ne reprezinte la Roma.

— În afara celor cinci floretiști pe care-i vedeți aici, lotul cuprinde la sabie pe D. Mustață, C. Pelmuș, L. Rohonyi, I. Szanto și E. Aruș, la spadă pe A. Gurath iar la floretă fete pe Olga Orban-Szabo, Maria Vicol, Ecaterina Lazăr, M. Sachelarie, E. Mateianu și M. Ene.

— În ce stadiu de pregătire se află lotul nostru?

— Avînd în vedere scurta perioadă de timp care ne mai desparte de data Jocurilor Olimpice, este evident că de competiții propriu zise nu mai poate fi vorba. În prezent atenția colectivului de antrenori, din care mai fac parte A. Vilcea și V. Chelaru, este îndreptată spre asigurarea unui antrenament cu accentul pe finisarea și desăvîrșirea elementelor tehnice și a condiției fizice. În ceea ce privește prima problemă, o metodă care dă rezultate foarte bune este aceea a filmării unor asalturi și apoi a proiectării lor. În acest fel înșiși membrii lotului își pot urmări acțiunile și pe baza observațiilor și discuțiilor purtate — își pot îndrepta unele greșeli. Pentru a evita monotonia unor obișnuite exerciții, am inclus în programul pentru îmbunătățirea și menținerea condiției fizice, jocuri de fotbal, baschet, tenis de masă, tenis etc. care au fost primite cu plăcere de membrii lotului.

— Fiindcă presupun că cunoașteți modul cum se va desfășura întrecerea de la Roma, v-am ruga să ne dați cîteva amănunte.

— După cît se pare, anul acesta vor fi bătute toate recordurile de participare la această disciplină. Întrecerea scrimerilor va începe mai întîi printr-un turneu individual, la sfîrșitul căruia — după o zi de repaos — va începe concursul pe echipe. Întrecerile vor avea loc în sală închisă și acesta-i și motivul pentru care și loturile noastre se antrenează în sală.

În turneul individual, care este eliminatoriu, fiecare țară are dreptul să prezinte trei participanți. Concurenții vor fi împărțiți în grupe (în funcție de numărul înscrierilor) apoi din fiecare grupă se vor califica pentru optimi de finală primii patru, apoi primii trei pentru sferturi și mai departe primii patru pentru semifinale și finală. După cum se poate constata, ca să ajungi în faza finală trebuie să reziști unui veritabil maraton, care va dura două zile. Va fi o adevărată întrecere a măiestriei dublată însă de o condiție fizică desăvîrșită, de multă stăpînire de sine și de o nestrămutată voință.

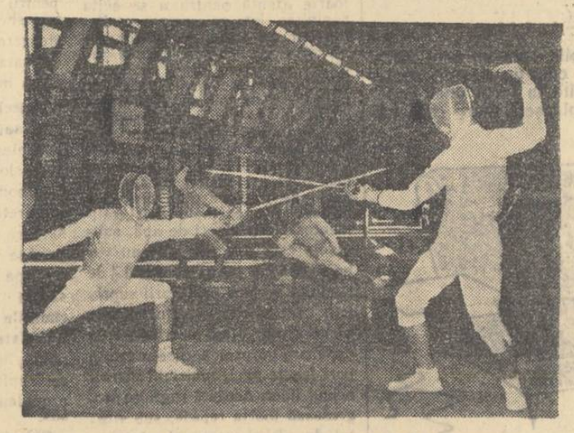

Imagine de la antrenamentul lotului olimpic romîn.

Întrecerea pe echipe (formată din cîte patru trăgători) urmează aceeași cale de calificare și aceleași grele condiții.

— Am dori să ne împărtășiți părerea dv. în ceea ce privește șansele noastre în cadrul Jocurilor Olimpice.

— Într-o întrecere cum este cea de la Roma, la care participă cele mai valoroase individualități și cele mai bune echipe din lume (în această ordine de idei este suficient să amintim echipele Uniunii Sovietice, Italiei, Franței, R.P. Ungare, R.P. Polone, Angliei, S.U.A. etc) este greu să faci un pronostic și să indici vreun favorit, însă e de la sine înțeles că va fi o întrecere grandioasă, un spectacol de neuitat.

Convingerea mea este că reprezentanții țării noastre se prezintă cu șanse. Aprecierea este susținută de comportarea din ultima vreme a scrimerilor noștri în cadrul unor manifestări internaționale. Succesele individuale înregistrate de Olga Orban-Szabo la Varșovia, Smolensk și București, de Maria Vicol, de Adalberth Gurath la Criteriul mondial al tineretului de la Leningrad și apoi la București, de Tănase Mureșanu, L. Rohonyi etc. precum și felul cum ne-am prezentat pe echipe, ne dau drept să sperăm la prezența reprezentativelor noastre de floretă bărbați și femei și la sabie în turneele finale. Nu exagerăm dacă considerăm că și în turneele individuale putem obține locuri fruntașe, chiar printre primii trei.

— În ce măsură se reflectă acest punct de vedere optimist și în rîndul lotului nostru olimpic?

— Deși echipele R.P.R. vor fi printre cele mai tinere, dacă nu chiar cele mai tinere (și vă rog să rețineți acest amănunt important) reprezentanții noștri sînt pe deplin încrezători în forțele lor. Ei sînt animați de dorința fierbinte de a răspunde minunatelor condiții care le-au fost create, de a lupta cu toată însuflețirea și puterea, de a folosi toată măiestria lor pentru succesul sportului romînesc.

Despărțindu-mă de antrenorul Al. Csipler, i-am mulțumit pentru interesantele sale declarații.

GH. RUSSU

• Varietăți • Varietăți •

Împărțeală... dreaptă

În Statele Unite există un campionat profesionist de baschet la care iau parte opt echipe. De unde și în ce fel își recrutează aceste echipe jucătorii? Răspunsul la această întrebare a fost dat de ziarul „Combat" într-o corespondență din New York referitoare la ultima ședință avînd drept scop... împărțirea jucătorilor amatori între cluburile profesioniste.

Am aflat astfel că la sfîrșitul fiecărui sezon de baschet, conducătorii celor opt echipe profesioniste din S.U.A. se întrunesc sub egida „federației" lor, N.B.A. și încep să-și împartă între ei jucătorii amatori care, amănunt demn de reținut, și-au terminat stagiul de „amatorism" în echipele universităților. Echipa care termină pe ultimul loc în campionatul profesionist alege prima. Anul acesta, echipa Cincinatti, codașa clasamentului, a ales pe cel mai bun baschetbalist universitar, Oscar Robertson, care nu a avut dreptul să schițeze nici un gest de împotrivire la această tranzacție rușinoasă. De asemenea, cunoscutul baschetbalist francez J. C. Lefebvre, căruia federația franceză i-a permis să plece la „studii" în S.U.A., a devenit acum jucător profesionist la clubul Lakers Mineapolis. Și așa împărțeala continuă pînă ce toți „amatorii" de pe listă sînt trecuți peste noapte la profesionism. Dealtfel, potrivit ziarului „Combat" nici un amator care trece la profesionism nu are voie să-și aleagă singur clubul unde vrea să joace, aceasta pentru a... echilibra șansele diferitelor cluburi.

Și toate aceste mașinații sînt făcute în numele... sportului.

O scrisoare emoționantă

Pe adresa Comitetului Olimpic Internațional a sosit o scrisoare din orașul indonezian Iogjakarta, pe care o reproducem așa cum a fost publicată: „Sînt un tînăr jucător de fotbal, sport pe care-l iubesc foarte mult. Fiind sărac nu pot să-mi cumpăr ghete de fotbal și nici minge. Vă scriu această scrisoare cu speranța că veți răspunde cererii mele de a-mi trimite ghete și minge. Iată mărimea picioarelor mele (urmează un desen). Vă mulțumesc pentru ajutorul dv".

ACHMAD SJUKRI

Nu știm ce a răspuns Comitetul Olimpic, dar copilul indonezian, prin scrisoarea sa, vorbește în numele tuturor copiilor săraci din lume, care nu au ținut încă în mîinile lor o minge de fotbal adevărată.

Știați că...

...cuvîntul „gimnastică" era folosit încă cu 400 de ani înaintea erei noastre?

...strămoșul jocului de tenis este jocul cu mingea practicat în urmă cu sute de ani în Italia?

...prima probă olimpică la care au fost admise femeile a fost tirul cu arcul? Ea a figurat în programul Olimpiadelor începînd din anul 1904 pînă în 1920.

...„Co Fu" este numele dat de chinezi gimnasticii medicale? Ea era cunoscută încă cu mult înaintea erei noastre și consta din exerciții de mișcări și de respirație.

...cea mai lungă întrecere la cea de a V-a ediție a Jocurilor Olimpice a fost acea desfășurată în timpul turneului de lupte clasice între rusul M. Klein și finlandezul A. Assikainen. Victoria a revenit reprezentantului Rusiei după o luptă care a durat 10 ore și 20 de minute.

PUNCTE DE VEDERE

Sport sau genocid?

Săptămîna aceasta, ziarele ne-au adus vestea unui teribil accident petrecut la Salerno (Italia). În timpul tradiționalei curse de automobile, marele premiu al orașului Salerno, belgianul Blanck, a pierdut controlul asupra mașinii — un „Cooper" și s-a lansat cu bolidul metalic în rîndurile spectatorilor. Nouăsprezece persoane au fost rănite, cinci dintre ele aflîndu-se în stare foarte gravă. Pilotul a murit pe loc.

Prin proporțiile sale, cazul de mai sus ne evocă tragedia lui Alfonso de Portago, ucis acum trei ani, în împrejurări similare, pe cînd participa la „Mille Miglia", cursa celor o mie de mile. Atunci, pe lîngă Portago și secundul său și-au pierdut viața 9 spectatori — între care 5 copii.

Oricît de neverosimili ar părea, asemenea evenimente sîngeroase sînt istorii banale în lumea sportului capitalist. Rareori trece săptămînă în care să nu se întîmple ceva în acest gen, de preferință în cadrul circuitelor automobilistice. „Steaua neagră" nu ocolește pe nimeni; pînă și asul britanic Stirling Moss s-a accidentat recent, în timpul unei curse de încercare. Cîțiva dintre cei mai renumiți conducători — von Trips, Phill Hill, Jack Brabham — s-au văzut nevoiți să decline o serie de angajamente în ultimul timp, ca urmare a epuizării nervoase excesive.

Automobilismul deține, evident, supremația — nu însă și monopolul „arenelor însîngerate".

E încă viu în amintirea cititorilor noștri tristul epizod Rivière din Turul Franței 1960. La ora actuală, medicii care-l îngrijesc pe marele campion nu au eliminat încă definitiv primejdia unei paralizii a membrelor inferioare. În aceeași întrecere au mai trecut prin momente dramatice și alți alergători de prima mînă: spaniolul Bahamontes, belgianul Hoevenaers, francezii Everaert, Anglade, Cazala.

Șapte decese s-au înregistrat în primele șapte luni ale anului pe ringurile occidentale — boxul american tăindu-și bineînțeles partea leului, cu patru cazuri mortale.

Fotbalul galic resimte foarte acut absența unor vedete ca Fontaine — fractura piciorului sting într-un meci de campionat, — și mai ales, Kopa — traumatism nervos, în urma unei ciocniri cu Pele, în meciul Santos-Reims. Se pare că n.a lipsit mult ca renumitul atacant să-și piardă vederea, întrucît Pele i.a băgat degetele în ochi — răzbunare pentru un fault anterior...

Toate astea n.au nici o legătură cu sportul, cu dezvoltarea fizică armonioasă a individului, în vederea unei activități creatoare. Tot ce poate periclita cît de cît integritatea organismului, se exclude automat din sfera noțiunii în discuție. În acest sens, exemple de categoria celor susamintite reprezintă stadiul culminant — aș zice, paroxistic — al confuziei între sport și aventură.

Ca să nu mai vorbim de meciurile de catch sau de faimoasele corride (lupte cu tauri), în care animalul rațional, gloria naturii, își dispută „întîietatea" cu un biet patruped iritat — pe bună dreptate — de multiplele vexațiuni la care îl supun picadorii, răpindu-l de la preocuparea sa de bază, inofensivă și folositoare, în legătură cu creșterea șeptelului...

Este greu de crezut că opinia publică va mai tolera multă vreme asemenea manifestări subumane, adevărate crime de genocid, săvîrșite ziua în amiaza mare — cu aprobarea forurilor sportive profesioniste, oficine ale capitalului internațional.

Dan DEȘLIU

Carnet olimpic

Fondistul sovietic Piotr Bolotnikov se anunță un demn succesor al lui Vladimir Kuț pentru Jocurile Olimpice de la Roma. El a confirmat buna sa formă preolimpică cîștigînd recent titlurile de campion unional la 5000 m. (13'55"8) și 10.000 m. (29'36"6).

● Comitetul de organizare al J.O. a stabilit ordinea de defilare a celor 87 de țări participante cu prilejul festivității de deschidere, care va avea loc în după amiaza zilei de 25 august pe stadionul olimpic din Roma. Defilarea va fi deschisă de delegația Greciei, țara de origină a Jocurilor Olimpice și va fi închisă de delegația Italiei. Celelalte țări vor defila în ordine alfabetică. Delegația R. P. Romîne va defila după delegația Rodeziei și înaintea delegației din San Marino.

● Comentatorul de fotbal al ziarului „Corriere dello Sport" dă următorul pronostic pentru turneul olimpic de fotbal: 1. R. P. Ungară, 2. R. P. Bulgaria, 3. Iugoslavia.

● Argentina va fi prezentă la Jocuri cu o delegație de aproximativ 100 de sportivi, angajați în următoarele discipline: fotbal, călărie, box, atletism, tir, canotaj, scrimă, înot, haltere și yachting. Argentina a cîștigat pînă acum șapte titluri olimpice la box și două la maraton (Zabala și Cabrera) astfel că tot în aceste discipline își pun mai multe speranțe.

● 6000 de drapele vor flutura deasupra Romei începînd de la 25 August. Pe fiecare stadion sau bază sportivă vor fi arborate drapelele tuturor țărilor participante. Steagul olimpic cu cele cinci cercuri va fi adus la Roma la 17 august.

● Halterofilul brazilian Bill Rocca (156 kgr.) riscă să nu poată participa la Jocurile Olimpice, deoarece Compania aeriană care va transporta la Roma delegația braziliană a cerut ca pentru Rocca să i se plătească două bilete...

● Desfășurarea Jocurilor Olimpice va fi transmisă la televiziune în 20 țări. Transmisiile vor însuma 60 ore.

● Întrecerile de scrimă vor fi competiția de cea mai lungă durată din cadrul Jocurilor. Pe planșele de la „Palazzo dei Congressi" scrimerii se vor întrece timp de 12 zile, de la 29 august la 10 septembrie. Competiția cea mai scurtă este cea de caiac-canoe, programată pe lacul Albano în zilele de 26, 27 și 29 august. Probele atletice vor dura nouă zile cu începere de la 31 august. Fotbalul va ocupa în program șapte zile, gimnastica — șase zile, ciclismul — patru zile, luptele — zece zile.

● Concursurile de călărie se vor desfășura pe trei baze sportive: Piaza di Siena, proba de deschidere; Praitoni del Vivaro (la 43 km. de Roma), dresaj și fond; stadionul olimpic, obstacole.

● Pe timpul J.O. prețurile la hotelurile din Roma vor fi destul de piperate, ajungînd pînă la 10.000 de lire pe zi o cameră. O agenție turistică precizează însă că în acest preț intră și plata aerului condiționat !!

Campionatele mondiale de ciclism amator

Între 3 și 14 august se vor desfășura în mai multe orașe din Republica Democrată Germană campionatele mondiale de ciclism amator — eveniment deosebit de important, mai ales că ele vor avea loc în preajma Jocurilor Olimpice. La aceste campionate mondiale, după cum se știe, va fi reprezentat și ciclismul romînesc.

În fotografia de mai jos, ciclistul german Gustav Schur — actualul campion mondial, care se prezintă și la această ediție ca unul din marii favoriți.

Cicliștii Bianchetto și Gaiardoni sînt speranțele italiene pentru proba olimpică de tandem

Olga Lepeșinkaia și Oleg Popov despre Olimpiadă

Jocurile Olimpice de vară suscită un mare interes în rîndurile oamenilor de artă sovietici. Aceasta cu atît mai mult cu cît la ediția programată peste o lună la Roma, alături de întrecerile sportive vor avea loc și concursuri internaționale de artă. Iată, de altfel, ce au declarat în legătură cu aceasta, cunoscuta balerină Olga Lepeșinskaia și nu mai puțin cunoscutul artist de circ Oleg Popov:

OLGA LEPEȘINSKAIA: „Este plăcut să auzi că Comitetul Olimpic Internațional a hotărît să reînvie vechile tradiții olimpice organizînd concursuri atît pe plan sportiv cît și cel al artelor. Mare a fost dezamăgirea noastră atunci cînd această splendidă sărbătoare a artelor a fost desființată. Să sperăm că această hotărîre nu este definitivă și sub cerul minunat al Italiei, sub drapelul cu cele cinci cercuri olimpice se vor întîlni maeștrii artei și maeștrii sportului".

OLEG POPOV: „Cine poate fi împotrivă ca alături de întrecerile sportivilor la Jocurile Olimpice să se desfășoare concursuri de arhitectură, muzică, pictură, literatură, balet și artă dramatică? Fie ca împreună cu toți sportivii să-și întindă mîna prieteniei și reprezentanții artei! Dacă băieții și fetele, care vorbesc limbi diferite, se vor cunoaște mai bine între ei, atunci omenirea va avea numai de cîștigat."

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

DON QUIJOTE

Adaptare după Miguel de Cervantes

Ilustrații de Beca RIND

Așadar, — Don Quijote nu voia decît una și bună: să vadă ce se află în căruță, să pîndească leii din cușcă.

— Vă iau martori pe toți — spuse căruțașul — că împotriva voinței mele, deschid cușca leilor, iar tot răul și toate pagubele pe care le vor face jivinele, în socoteala acestui cavaler să treacă.

Don Quijote îi sfătui pe cei din jur, văzîndu-i atît de înspăimîntați, să se depărteze, ceea ce făcură cu toții. În căruță rămase doar căruțașul, în timp ce cavalerul se pregăti de luptă, sărind de pe cal, punîndu-și bine pavăza și scoțînd paloșul din teacă.

Și iată-l pe pașnic apropiindu-se binișor de prima cușcă. Cînd ridică încetinel deschizătoarea, apăru un leu fioros, de o mărime neobișnuită. Văzîndu-se liber, leul se răsuci alene, se întinse cît era de lung și trase un căscat de răsunară văile. Apoi, își scoase alene capul afară din cușcă

și privi cu oarecare interes în jur. Îl zări desigur și pe Don Quijote, dar se pare că vitejia cavalerului nu-l prea impresionă, căci se întoarse pe partea cealaltă și-i arătă viteazului nostru dosul. Ceea ce, văzînd cavalerul, se minună și gîndi că a învins prin puterea vitejiei sale fără seamăn. Paznicul leilor închise la loc cușca și făcu semn celorlalți să iasă din ascunzătoarea în care se pitiseră și să se apropie. Le povesti tuturor întîmplarea, după care plecară cu toții în drumul lor. Iar un cavaler, Don Diego de Miranda, care se aflase pe acolo în timpul acestei nemaipomenite întîmplări, îl invită pe Don Quijote la castelul său.

Îi plăcu lui Don Quijote conacul lui Don Diego. Acolo îi întîmpină stăpîna casei, Dona Cristina și fiul lui Don Diego, iar Don Quijote fu poftit într-o cameră frumoasă, unde-și scoase armura, se spălă cu vreo cîteva căldări cu apă și apoi, gătit frumos, ieși în curte în așteptarea mesei. Rămase acolo la conac patru zile și o duse împărătește. Plecă întovărășit de urările lui Don Diego și ale familiei sale.

Nu ieșiră bine din sat și fură întîmpinați de doi inși îmbrăcați pe-deasupra și de doi țărani, toți patru călări pe măgăruși. Își dădură binețe, iar Don Quijote se prezentă cu noua lui poreclă, pe care și-o luase după întîmplarea cu jivinele: „Cavalerul leilor". Iar ceilalți spuseră că merg, cu daruri la o nuntă și-l invitară cu ei și pe cavaler.

— Vei asista, domnia ta, la una din cele mai bogate nunți din cîte s-au făcut vreodată.

Era vorba despre nunta unui țăran foarte bogat, Carmacho, cu cea mai mîndră fată din ținut, „Quiteria cea frumoasă". Don Quijote primi bucuros invitația.

Ajunseră a doua zi în satul lui Carmacho cel bogat și primul lucru pe care-l văzură, fu un juncan întreg înfipt într-un trunchi de copac, iar în jur tot ceea ce trebuia pentru frigare. Mai erau acolo niște tingiri uriașe în care încăpuse cîte un berbec întreg. Apoi iepuri jupuiți, găini jumulite cu duiumul, păsări și tot felul de vînat. Numără Sancho și vreo șaizeci de burdufuri cu vin și niște grămezi de pîini albe făcute movilițe. Peste 50 de bucătari și bucătărese trebăluiau pe acolo. În pîntecele des-

făcut al juncanului băgară doisprezece purcei de lapte, ca să frăgezească carnea vițel și tot îndesau în el mirodenii. Privea Sancho și-i lăsa gura apă. Dar Don Quijote era mai atent la un frunzar din apropiere, de unde apăruseră vreo 12 țărani călare pe doisprezece iepe impodobite, care cînd dădură de larg își îmboldiră caii și tropotiră chiuind prin livadă, strigînd:

— Trăiască Carmacho și mireasa lui, Quiteria, cea mai frumoasă fată din lume!

Auzind acestea, Don Quijote tresări: oum, adică, există fată mai frumoasă ca Dulcineea? Se cunoaște că n-au văzut-o niciodată pe mîndra lui.

Apoi sătenii care se adunaseră în livadă începură tot soiul de ghiduși și de jocuri vesele, după care trecură să se ospăteze. Iar la ospăț, Sancho nu fu dintre cei mai leneși. În sfîrșit, iată că apăru și logodnica, îmbrăcată cu straie strălucitoare, ca o adevărată doamnă de curte. Chiar și cavalerul fu uimit de frumusețea și strălucirea domniței și ar fi putut jura că, în afară de Dulcineea viselor lui, nu mai văzuse vreodată o asemenea frumusețe de fată.

Cînd logodnica se apropie de mulțimea nuntașilor, își făcu loc lîngă ea un țăran jerpelit și bolnăvicios, care părea că abia își mai trage sufletul. Și venind acesta în fața Quiteriei se rugă de ea, cu vocea aproape stinsă, să desfacă logodna și să-i fie soție lui, măcar în aceste ultime clipe ale vieții sale.

Se înduioșă Don Quijote de văicărelile muribundului și spuse cu glas tare că cererea acestuia n-are ce să-l supere pe Camacho, pentru că măritîndu-se cu Basilio, Quiteria ar rămîne de îndată văduvă și cu cinstea neatinsă. Dar Quiteria nici nu vroi să audă, cu toate rugămințile țăranilor — iar Don Basilio se sfîrșea parcă văzînd cu ochii. Dar cînd o rugă și preotul, Quiteria se învoi, și pe loc, în acea clipă, preotul îi căsători. Și atunci — minune: Basilio se ridică zdravăn în picioare și, ușor ca un fulg, se pregăti să înfrunte furia sătenilor, care în ruptul capului n-ar fi consimțit să lase nerăzbunată asemenea înșelătorie. Se repeziră cu toții spre Basilio, dar și acesta își avea ciracii lui, care făcură scut în jurul stăpînului lor.

(Va urma)

SFATURI — COSMETICĂ — MODĂ — GOSPODĂRIE

Pentru plaje

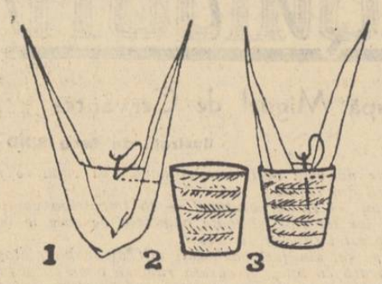

La pălăria de pai (căreia ca să nu „zboare" i-am cusut o bantă mai lată din creton, olandină etc. înnodată sub bărbie) putem face dintr-un coș de paie rotund (2) (mai mare sau mai mic), o geantă universală asortată. În geantă putem duce — comod — o serie de lucruri necesare. Din același material cu banta pălăriei putem face un pătrat; două colțuri opuse ale acestuia le îndoim spre mijloc și le coasem cum se vede în fig. nr. 1. Introducem colțurile cusute în coș (fig. nr. 2) și coasem la marginea de sus a acestuia (fig. nr. 3). Celelalte două colțuri folosesc ca toartă (bincințeles făcîndu-le nod).

Pelerină pentru pieptănat

Se face dintr-un cerc mare de material înflorat de dimensiunile arătate în schemă. Se fac fente pentru mîini, buzunare (sau nu) și se cos funde pentru prins. Se pliază pe linia punctată, se coase o margine și... gata protectorul care ne va economisi multe perieturi și — poate — și vreo pată pe o rochie de gală.

Ghidul gospodinei

SALATE

MENIUL SAPTĂMÎNII

— Supă de roșii; Limbă rasol cu salată de castraveți; Compot.

— Roșii umplute cu salată de vinete; Ghiveci cu carne de vacă; Renglode.

— Suflu de dovlecei; Mîncare de carote cu carne; Budincă de griș cu caise.

— Salată cu crenvurști; Varză dulce cu carne; Caise.

— Dovlecei cu brînză de vaci; Ficat la grătar cu cartofi-salată; Clătite umplute cu vișine.

— Supă cu găluști; Vinete umplute cu carne; Compot.

— Salată albaneză; Friptură la grătar — salată de roșii; Charlotă de cacao cu frișcă.

Salată albaneză

Puneți la fiert în apă cu sare următoarele: cîte o mînă de țelină tăiată ca fideaua, fasole verde, fasole țucăre, o conopidă mică, 3—4 cartofi, 2 morcovi. După ce s-au muiat le strecurați bine de tot. Tăiați apoi cartofii și morcovii în rondele subțiri iar conopida o lăsați în buchețele mici. Așezați toate legumele într-o salatieră rînduri, rînduri, iar la sfîrșit puneți 2 ouă și roșii tăiate felii rotunde. Pe deasupra turnați un sos din untdelemn, oțet, sare și piper după gust. Se garnisește cu verdeață tăiată mărunt.

Salată cu crenvurști sau șuncă

Pentru patru persoane: 1 kg. de fasole franceză, 200 g. crenvurști tăiați în bucățele nu prea mici, 2—3 bucăți ceapă, 4—5 roșii mari, 3 ardei grași. Fasolea, după ce a fost curățită și fiartă în apă cu sare, se scurge bine și se pune în salatieră. Peste ea

adăugăm puțin usturoi tăiat mărunt, crenvurști sau șuncă, ardei, roșiile și ceapa tăiate în rondele. Deasupra se toarnă un sos din untdelemn, oțet, sare și piper după gust. Salata se mai poate servi și cu sos de muștar.

Salată rusească

Pentru două persoane: 40 g. carote, 60g. sfeclă, 70 g. cartofi, 50 g. castraveciori murați, 50 g. ceapă, 100 g. roșii, sare, piper și muștar după gust. Cartofii, sfecla și carotele se fierb și apoi se taie felii subțiri și se așează în salatieră. Deasupra se adaugă castraveciorii, roșiile și ceapa tăiate subțiri. Separat se face un sos din muștar cu oțet și untdelemn, sare și piper pe care-l turnăm peste salată.

Salată bretonă

Se prepară din țelină și sfeclă fiartă, roșii, castraveți, ridichi, ardei grași, cartofi, ceapă. Toate aceste legume se taie felii subțiri care pot fi așezate și pe un platou, nu numai în salatieră, una după alta. Peste sfeclă trebuie să punem neapărat puțin hrean ras. La sfîrșit adăugăm felii de ou răscopt, măsline și garnisim cu puțină verdeață. Se toarnă deasupra un sos de oțet, untdelemn, sare și piper.

UN INTERIOR PLĂCUT...

...se poate avea (sau face) și cu mobilă care nu este toată în același stil. În schița de față se vede cum un coltișor poate fi foarte plăcut și cu două fotolii diferite în jurul unei mese foarte simple (făcută eventual dintr-o planșetă mare care nu mai folosește altfel).

O husă nouă vechiului fotoliu...

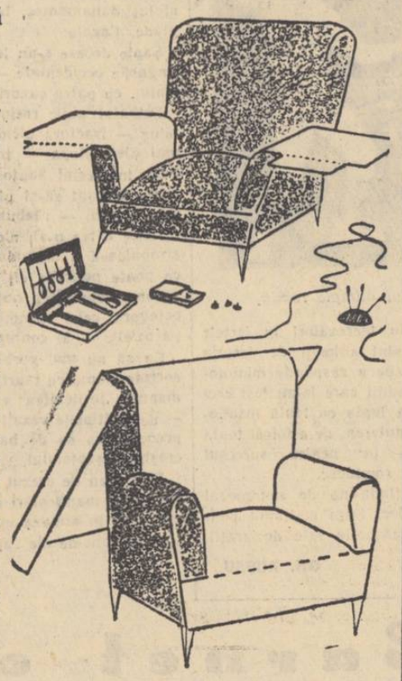

...se face dintr-un material rezistent la rupere și uzură, cîteva coli de hîrtie de împachetat și ceva cuie de tapițerie. Înainte de îmbrăcare fotoliul se curăță cu benzină. În schiță se arată cum se face tiparul din hîrtia de împachetat. Se lasă în plus cîte 5 cm. la marginile de jos și cîte 15 cm. la întretăierile dintre spătar și jeț. Materialul tăiat se întinde perfect cu ajutorul unor ace groase sau cuie subțiri și lungi nebătute decît puțin și apoi se fixează definitiv cu ținte mici albastre.

Sfaturi cosmetice

MARIOARA — **Hunedoara:** Pentru a evita neajunsul transpirației este indicat să vă spălați dimineața și seara de preferință cu apă rece și cu săpun. La spălarea de seară se vor adăuga în apă cîteva linguri de oțet. Lăsați pielea să se usuce apoi îmbibați un tampon de vată în soluția de mai jos cu care ungeți bine locurile de transpirație abundentă: formol 10 g. mentol 1g., alcool diluat 70° 90 g. După uscarea acestei soluții pudrați bine cu acid boric 20 g., amestecat cu talc 30 g.

H. I. — **Comănești:** Uleiul de ricin proaspăt este folosit pentru creșterea genelor. El trebuie aplicat cu ajutorul unei periuțe speciale pornind de la rădăcină spre vîrf. Această operație se poate face de două ori pe zi. Decolorarea și căderea genelor în cazul dv. se datorește probabil altor cauze.

MELINTE MITICA: — Pentru a vă putea prescrie tratamentul necesar în cazul dv. este necesar să-mi indicați o serie de date în legătură cu natura tenului și anume dacă este gras, uscat, normal, regiunea unde vă apar petele albe, mediul în care lucrați și în general mai multe detalii.

KATI A.: — Răspunsul a întîrziat în special datorită faptului că nu ne-ați indicat adresa dv. Tratamentul la care v-ați supus nasul este într-adevăr inadmisibil. De aceea este necesar să aveți puțină răbdare pînă cînd va reveni la normal. Recomandabil este să ungeți această porțiune cu următoarea cremă: untură de pește 10 gr., vaselină 6 g., ichtiol 0,30 g., sulfamidă 1 pastilă, oxid de zinc atît pînă se obține o pastă.

ANNELIE R. P. — **București:** Părul de prisos poate fi îndepărtat prin următorul procedeu: vă preparați un depilator din 50 g. colofoniu (sacîz) și 10 g. ceară galbenă sau albă. Aceste substanțe se topesc împreună apoi se lasă să se răcească atît cît este necesar pentru ca să nu ardă pielea. Depilatorul se aplică în fășii în direcția părului se lasă să se răcească puțin apoi se trag în sens contrar celui în care s-au aplicat. — Se dezinfectează porțiunile respective cu alcool de 70° și se pudrează. În cazul cînd după o primă întrebuințare pielea s-a iritat nu trebuie să fiți îngrijorată deoarece iritația dispare, dezinfectați pielea de cîteva ori cu alcool conținînd 2% acid salicilic. Întrucît spațiul nu ne permite să vă răspundem și la a doua întrebare comunicați-ne adresa exactă pentru a vă putea răspunde direct.

VALENTINA — **București:** Sucul de castraveți se prepară storcînd castraveții și adăugînd un volum egal de alcool. Se macerează 24 de ore și se filtrează. În cazul în care aveți un ten gras (deoarece nu-mi specificați în scrisoare) puteți să vă ștergeți seara la culcare cu soluția preparată în modul indicat mai sus, dacă însă tenul dv. este normal s-au uscat atunci cantitatea de alcool este prea mare și trebuie să o reduceți la 20%. După o oră de la curățirea obrazului cu această loțiune aplicați o cremă grasă hrănitoare.

CATI — Iași; MARILENA — Gura Ocniței; GETA IANCU — Ploești; MARILENA DASANU; LUCIA — Someș; C. COSTEL — Iași: sînt rugați să ne indice adresa exactă pentru a li se trimite răspunsul prin poștă.

Anca BOGDAN

Practic

Păstrarea tacîmurilor și a argintăriei

Obiectele sau garniturile de obiecte din argint brumat se vor feri de umezeală, care provoacă oxidarea acestora. **Tacîmurile alpaca** se vor păstra în locuri uscate, în care nu am pus substanțe ce ar putea produce oxidarea lor (de exemplu vase cu mîncăruri). Acest dezavantaj nu se întîlnește la tacîmuri din alpaca argintate. **Tacîmurile cositorite** se păstrează în aceleași condițiuni ca și cele nichel-cromate. **Tacîmurile nichel-cromate** necesită o păstrare foarte atentă pentru a se evita ruginirea lor, ca urmare a distrugerii stratului protector de nichel și crom. O asemenea ruginire are ca rezultat, nu numai deteriorarea tacîmurilor, dar și un pericol de îmbolnăvire, întrucît oxidul de fier ce se formează pe suprafața tacîmurilor este toxic pentru organism.

Aceste tacîmuri se vor păstra deci numai în locuri uscate, departe de produse care provoacă oxidare (de exemplu acizi, alimente acide, vapori de apă, substanțe care degajă gaze sau vapori oxidanți etc). Procesul de ruginire se face prin porii suprafeței tacîmurilor — stratul de nichel-crom, — ca și orice fel de depunere galvanică, care prezintă pori foarte mici, invizibili pentru ochiul liber. Această ruginire progresează foarte repede, sub stratul de nichel-crom și într-un timp foarte scurt apare fenomenul de exfoliere, adică de desprindere a stratului protector, — desprindere sub formă de foițe, — ca urmare a ruginei produsă între metalul de bază și stratul de nichel-crom. Pentru aceleași motive, aceste tacîmuri nu trebuie lăsate, în stare murdară, de la o zi la alta.

Lustruirea tacîmurilor, argintăriei și a alămurilor

Obiectele din argint brumat — adică oxidate din fabricație pentru efect de decor — se lustruiesc numai prin ștergere cu tampon de vată sau cu o cîrpă moale uscată.

Obiectele de argint sau aurite se lustruiesc prin ștergerea lor cu praf de bicarbonat de sodiu sau cretă. Ștergerea se face cu un tampon de vată, ori cu o cîrpă dintr-o țesătură moale. **Tacîmurile cromate-nichelate** își recapătă luciul, dacă se aplică același procedeu ca mai sus.

Obiectele de alamă sau aramă se pot curăța foarte bine cu zeamă de varză acră și saramură de pește.

Răspundem cititorilor

SILVIA ITEANU — Brad: Din scrisoarea dv. am înțeles că pardesiul în cauză s-a pătat cu apa care a decolorat umbrela de tafta. Pentru înlăturarea unor asemenea pete trebuie încercată folosirea hidrosulfitului. După tratarea locului respectiv, acesta se va spăla cu apă caldă și săpun, după care se clătește cu apă acidulată cu acid acetic (sau oțet) pentru înviorarea culorii inițiale.

MARGARETA F. — **Caransebeș: Velurul (catifeaua) de bumbac, din care se confecționează sacourile ce se află în comerț, se poate spăla foarte bine. Fiind însă vorba de o confecție, operația de curățire nu o veți putea executa acasă și ca atare va trebui să vă adresați unei unități de specialitate.**

GARNITURI

Rochiile simple, de vară, pot fi ornamentate cu materiale în dungi, foarte moderne, în acest sezon.

1. A. — O rochie decoltată rotund, cu o clapă prin care se trece o fundă dintr-un material în dungi.

1. B. — Clapa se ridică în sus ca să fixeze, cu un nasture, un plastron în dungi.

2. A. — La o fustă albă de olandă, o bluză decoltată dintr-un material în dungi. Decolteul aplicat.

2. B. — Ca să variați aspectul acestui ansamblu, purtați un plastron montant cu nasturi în față, din olandă albă.

3. A. — Rochiță simplă de vară, din olandă.

3. B. — Un guler încheiat cu doi nasturi și manșete îi dă un aspect mai sobru.

Toate aceste garnituri se fixează sub corsaj, cu capse.

Cîteva din noile modele de tricotaje, realizate de fabrica „Tricotajul Roșu" din București

NOUTĂȚI

Deși este încă foarte cald, creatorii de modele de la Centrul de creație al fabricii „Tricotajul Roșu" din Capitală se gîndesc la sezonul de toamnă-iarnă. Este normal deoarece, modelele după ce au fost create, trebuie avizate, introduse în fabricație, ca peste 6—8 săptămîni acestea să fie la îndemîna ori. cărei cumpărătoare în magazine.

În luna iunie creatorii de modele au participat la cel de al XI.lea Congres Internațional al Modei de la Sofia. Acolo, ei au realizat un bogat schimb de experiență cu delegațiile celorlalte țări participante. Rezultatul ? o colecție de 40 modele noi de tricotaje care pot satisface exigențele consumatorilor și mai ales ale... consumatoarelor. Am vizitat recent atelierul centrului de creație și putem acum să vă prezentăm cîteva din noile modele, mai înainte însă, o mențiune: modelele sînt realizate într-o gamă variată de culori; tricotajele sînt realizate unele din lînă, iar altele din relon. Am văzut aici bluze gen cazacă cu linie clasică din relon, bluze decoltate pe umeri și fără mînecă realizate de asemenea din relon scămoșat, imprimat. Culoarea lor reușită, linia modernă, finisajul reușit le dă acestor bluze un aspect deosebit de atrăgător.

Foarte reușit este costumul tăios din tricot de lînă, executat pe mașina de tricotat raschel, în două culori. Fusta este dreaptă, jacheta cu mîneci aplicate, lungime $^3/_4$. Gulerul și reverele sînt rotunjite.

Din lînă superioară s.au executat o bluză gen vestă fără mîneci (răscroielile mînecilor și piepții sînt bordați cu o bentiță din două culori) și o bluză gen vestă din tricot în dungi, încheiată în față cu nasturi și avînd guler rotunjit.

Rica NICOLESCU

Cutierul nostru

V. U. — Suceava: Ceea ce ne propuneți dv. noi am mai făcut și vom continua să facem la rubrica noastră intitulată „Cum să ne purtăm în societate". Propunerea dv. am comunicat-o forurilor în drept. Ce măsuri vor lua, urmează să aflăm mai tîrziu.

A. SZABO — Oradea: Am primit noua dv. scrisoare și schița de bucătărie pusă la punct. În aceste condiții, cu precizările necesare, articolul devine publicabil. Ne vom grăbi să facem acest lucru imediat ce vom avea spațiu disponibil. Trimiteți-ne completările cerute.

LIA — Roman: Nu există probleme mai greu de rezolvat (așa cred toți cei de vîrsta dv.) decît cele ce se creează între tinerii îndrăgostiți. Aceștia sînt în general foarte sensibili, foarte suspicioși și uneori își complică singuri. În mod inutil, viața. În scrisoare folosiți cuvinte mari, pe care, cu siguranță, față de el nu le-ați rostit. Dar dacă analizăm toate „cauzele" care au dus la situația actuală, vedem clar că nu-i nimic de natură să fie luat în seamă. S.au întîmplat între dv. lucruri normale, firești. Chiar și unele mici neînțelegeri la puteți socoti normale vîrstei și relațiilor dv. Ceea ce a complicat lucrurile este felul cu totul exagerat în care au fost interpretate, amploarea nejustificată care li s-a dat. Ce să faceți acum ? Foarte simplu: întîlniți-vă și discutați în mod deosebit toate cele cîte s-au întîmplat. O să rîdeți singuri cum de ați putut să ajungeți la situația actuală din cauza acestor nimicuri. Poate ne scrieți și nouă după aceasta.

VIRGIL D — București: Sîntem de părere că indiferent de complicațiile ivite în grupă, un lucru nu trebuie să-l neglijați cîtuși de puțin: examenele, pentru a nu pierde anul. Aceasta este problema dv. nr. 1. Realizați mai întîi acest lucru. Nu uitați deci: pe primul plan examenele.

TIA BUCUR: — Dacă judecăm lucrurile întîmplate după natura cauzelor care le-au determinat ajungem la concluzia că dv. aveți perfectă dreptate. În ce privește însă acțiunile care au urmat trebuie să vă spunem însă că nu au fost cele mai potrivite Lipsa de experiență, de calm și de tact, v-au produs unele încurcături de moment. În ultimă instanță toate acestea se vor rezolva cu siguranță în favoarea dv. Păcat însă că acum, prin încurcăturile create, se mai tergiversează situația aceasta neclară. Este foarte clar însă un lucru: înapoi nu mai trebuie să mergeți sub nici o formă. Cu timpul se vor aranja toate cele ce vă interesează și veți fi — cu siguranță — multumită că ați curmat situația actuală.

O. C. — Craiova: În scrisoarea dv. sînt cîteva lucruri destul de confuze care ne împiedică să ne spunem cît de cît părerea. Ne-ați scris mult despre dv., despre eforturile făcute pentru a preîntîmpina situația actuală pe care ați întrevăzut-o. Ați făcut foarte bine că v-ați străduit în acest sens. Păcat însă că n-ați ajuns cu totul la rezultatele dorite. Așa ar fi fost cel mai bine Nu ne-ați scris însă nimic despre ce l-a determinat să împingă pînă aici, cum sînt explicate fața de dv. astfel de actiuni. Trebuie să vi se dea anumite explicații despre intențiile actuale, despre perspectiva acestor relații.

K. I. M. — Pitești: În afară de mama dv., aveți un aliat și în noi. Am dori desigur ca sprijinul nostru moral să vă fie cît mai de folos. Totul însă depinde de dv., de conștiinciozitatea cu care vă veți pregăti pentru examenul de admitere. Nu trebuie să precupețiți nici un efort pentru a reuși. Aceasta ar constitui un mare succes asupra celor ce au cu totul alte intenții cu dv. Vă dorim succes și așteptăm să ne mai scrieți.

MICUL CONSTRUCTOR

PESCARUL AMATOR

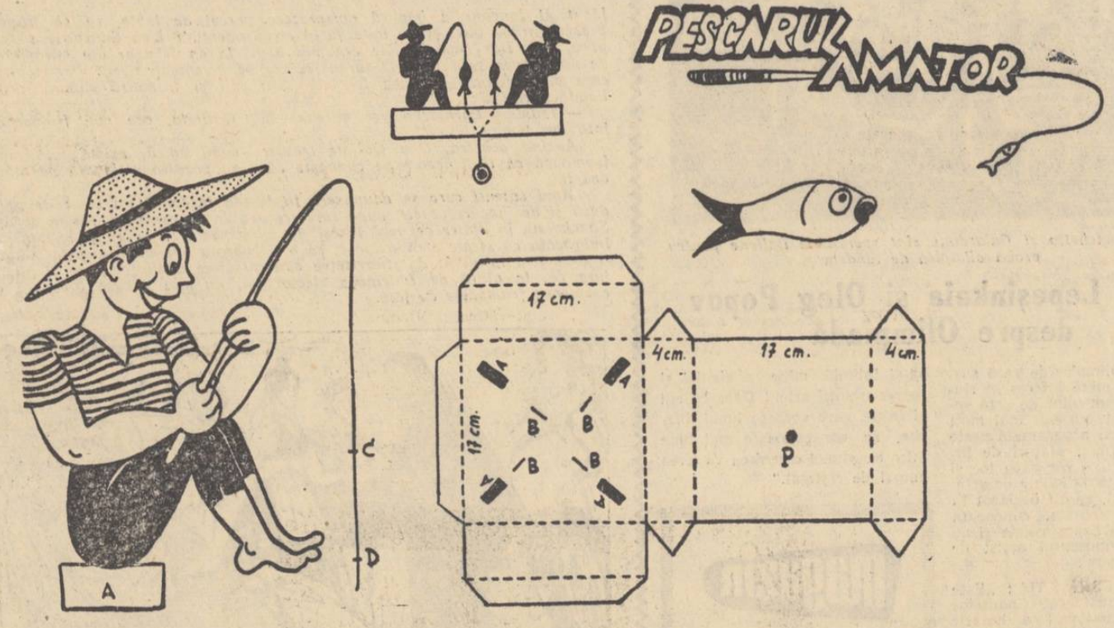

Jucăria poate avea un singur pescar, doi, trei sau patru, cum doriți. Dacă o faceți cu un singur pescar, copiați odată pescarul din desenul A. Dacă o faceți cu 4, mai copiați desenul de 7 ori — de 3 ori pe o față și de 4 ori pe cealaltă. Copierea se face pe geam, în lumină Apoi îl puteți colora; decupați și lipiți desenele care înfățișează pescarul 2 cîte 2, cu desenul în afară — așa fel încît să poată fi privit din orice parte. Dreptunghiul A nu-l lipiți de celălalt dreptunghi A care i se alătură ci, dimpotrivă, depărtați-le unul de altul pînă ajung amîndouă la orizontală, fiecare în unghi drept față de personaj.

Undița din desen scoteți o afară printr-o tăietură atentă și înlocuiți-o cu un fir subțire de mătură, la capul căreia legați strîns sau lipiți un fir de ață neagră de vre-o 15—20 cm. Decupați apoi peștele și înveliți-l în poleială de ciocolată sau, mai bine, lipiți-l de o parte și de cealaltă hîrtie argintată de la un pachet de țigări. Apoi lipiți sau prindeți peștele de ața undiței, așa fel încît să acopere locurile indicate în desen prin litera C și D. Construiți apoi o cutie din carton după schema dată. În locurile însemnate cu A pe primul pătrat, care e fața de sus a cutiei, lipiți cele două aripioare orizontale A de la baza pescarului. În fața pescarului la mai puțin de 1 cm. distanță, faceți cu grijă o tăietură lungă de 1,5 cm. și lată de 1 mm. (B).

Lipiți pescarul și faceți tăietura aceasta înainte de a închela cutia. Pe fundul cutiei, la mijloc, faceți o găurică în locul indicat în desen în litera P. Treceți peștele lipit de ață prin tăietura B. și capătul de jos al ței prin găurica P. Dacă faceți mai mulți pescari procedați cu fiecare undiță la fel scoțînd toate ațele prin punctul P. și înnodîndu-le împreună la o oarecare distanță de fundul cutiei.

Pentru a trage mai lesne de acest capăt — legați aci un ineluș. Pe fața cutiei, colorați cu acuarelă albastră o suprafață circulară în chip de lac. Trăgînd de ineluș, pescarul — sau pescarii — se vor lupta cu peștele, scoțîndu-l mereu din apă și pierzîndu-l mereu.

MOBILA DIN PLACI AGLOMERATE

Industria, numită în mod curent, de „aglomerate" are marele merit de a reda valoare de întrebuințare unor sumedenii de deșeuri, care în alte condițiuni rămîneau fără utilizare sau erau folosite drept combustibil. Printre produsele de larg consum confecționate din asemenea materiale aglomerate, un loc de frunte îl ocupă astăzi mobila. Expozițiile de mobilă organizate în noile blocuri ce s-au construit în Capitală, au rezervat un loc însemnat acestui sortiment. În fapt, dacă vizitatorului nu i s-ar fi atras atenția asupra naturii materialului folosit, nu ar fi putut cu nimic să-l deosebească de mobila fabricată din componente ne-„aglomerate".

De fapt, materialul aglomerat este numai în interior, el fiind „îmbrăcat" cu plăci de furnir. De aici aspectul cu totul asemănător lemnului de mobilă. Vorbind însă de calitate trebuie să ne referim la faptul că materialului aglomerat îi sînt „străine" acele tensionări ale lemnului de mobilă, datorită trecerii de la o umiditate la alta, în timpul folosirii, care dau naștere la neplăcutele defecte de strîmbare. Această calitate rezidă tocmai din faptul că miezul plăcii aglomerate este un material compact și rigid. Iată cum se realizează aceasta:

Rumegușul de lemn, din care se fabrică astăzi la noi în țară plăcile aglomerate pentru mobilă, după ce este supus în prealabil unor operațiuni de condiționare, se „leagă" printr-un liant special, care este în fapt o rășină sintetică. În stare încă vîscoasă materialul este supus unei operațiuni de presare, ce are drept scop să-i dea rigiditatea despre care am amintit mai sus. Astfel presată placa este gata de a fi îmbrăcată în furnir. Prin acoperirea ambelor plăci cu furnir rezultă o placă rezistentă, lustruită de furnir întocmai ca lemnul de mobilă și care poate fi folosită pentru confecționarea oricărui fel de mobilier.

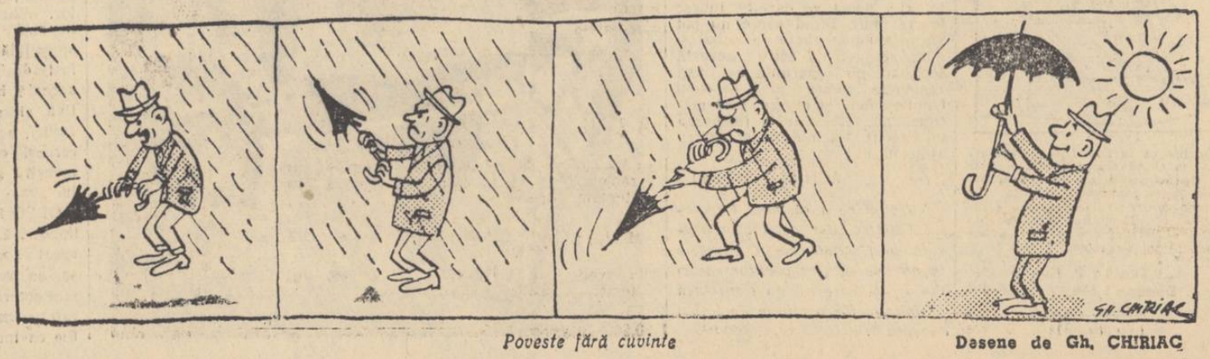

Poveste fără cuvinte

Desene de Gh. CHIRIAC